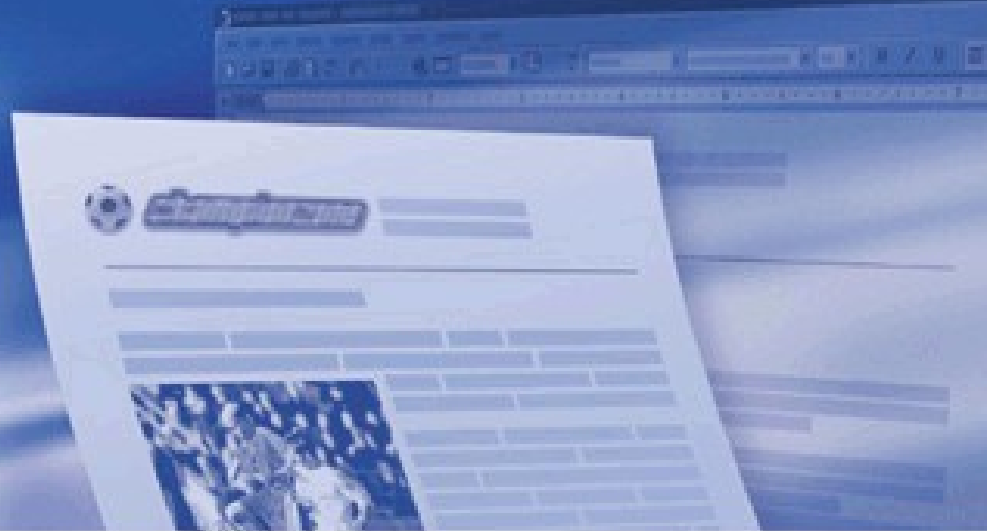

Microsoft®

Microsoft®
Word

PAUL EUGEN BANCIU

**REMORA
(JUCĂTORUL)**

– roman –

**EDITURA „AUGUSTA“
TIMIȘOARA
1998**

*„Ce este a mai fost și ce va fi a mai
fost, și Dumnezeu aduce iarăși înapoi
ce a trecut“*

(Eccleziastul, 9, 6)

1.

Note din jurnalul doctorului Sasu scrise pe colile dispartate ale unui rețetar, pe parcursul gărzilor făcute în Spitalul Municipal, între 20 decembrie și 31 decembrie 1989 :

«... 20 XII ora 9,20. Postelnicu zice : M-am dus la sediu și am luat legătura cu cei de la Timișoara. Se vorbește de câteva mii de morți. Din câte am date este vorba doar de 50-58 de morți... Vă rog să mă scuzați pentru că acum e prima dată...

... ora 13. Ceaușescu și savanta sosesc din Iran. S-a rezolvat ??? Nu au adus mare lucru cu ei. Ora 18.00 Teleconferință. Toată situația este în normal, se va organiza un miting ca să se ia atitudine pentru cele petrecute la Timișoara... Și la aceeași dată la Sibiu. Fără evenimente. „Europa liberă“ relatează de la Timișoara. Zgomot foarte mare ... Un Rombac a trecut la mică altitudine peste Sibiu ... La Timișoara s-a întâmplat ceva dincolo de ce ne puteam imagina ... Miercuri, 20 XII, discuție cu șeful de la miliție. Gărzi prelungite... STARE DE NECESITATE... Să... nu... se... tragă. orele 20,21. La Cisnădie, primăria cere ajutor. I-au dat foc la casă și la sediul partidului. 300 de oameni...

... 21 XII '89. Vorbește dictatorul. Ora 19,00 ??? Cavou pentru toți ceaușistii... 22 XII ora 2,45 tiranul să fie judecat ! Dacia roșie 2 B, 2 D neagră. Aveți încredere în armată !... 3,05 Tiranul a fost prins la Târgoviște... Și totuși nu ! Ora 3,30 din nou scăpat ?! Elemente criminale nu vor să cedeze. 7,13 Ceaușescu Anul Nou îl va face în

cavou !!!... Geniștii sus pe Palat. Să avem grijă de Muzeul de Artă. Să nu-l devastăm. Aveți grijă de Palat... Blindate pentru apărarea Palatului. Puterea este în mâinile voastre. 9,26. Iliescu vorbește din balcon să se elibereze zona din jurul Palatului, să intervină armata... Oameni de spirit. Avem nevoie de ordine, nu de gloanțe... 22 XII Fără violență. Să se scoată prizonierii de pe strada Nuferilor... 33 47 10... Lupte pentru apărarea televiziunii. Generalul Gușe... La Cluj și Râmnicu Vâlcea să iasă locuitorii în stradă și să colaboreze cu armata. Ceaușescu e prins... Batiștei – unitate de securitate – trebuie lichidată... Brașov – Generalul Florea. Controlul este de partea armatei... Poze ale dictatorului cu porcii mistreți. Marele vânător... Noile ziare !!! Reportaje. Presa liberă de tineret, cucerire a poporului... Se descoperă adăpostul anti-atomic numai pentru cei doi... 22 XII Nicu Ceaușescu : Atenție la podurile minate... La „Vulcan“ totul este în ordine... Țara este (numai) a noastră... Manifestanții se îndreaptă spre sediul miliției... Bogăteanu, Rotariu... A rămas o ladă cu 600 de cartușe. Focuri de avertisment. Am rănit 10-11 persoane, a fost și un mort. Vom face analiza asupra situației... Cer să se verifice totul... Discuție cu Postelnicu. Mi l-a dat pe generalul Milea și i-am solicitat trupe de la Craiova și Vâlcea (80 de geniști). M-a sunat Ilie Ceaușescu și mi-a promis 180 de vânători de munte... Școală – Miliție – Securitate. Să nu treci cu taburile peste mașinile oamenilor (orele 21-22) și i-am spus : nu manifestați între școală și... (23,30-24) Să se intre la depozitele de armament... București : Lupte grele în jurul Televiziunii... La Oradea e calm și ordine... Fulgerul din Timișoara l-a trăznit pe Ceaușescu în București. Se scan-dează : Timișoara !... „Hora Unirii“. În piața Palatului. Se aud tiruri de automate... Până când ? Nicu Ceaușescu : 22 XII m-am dus la miliție și le-am spus să ia măsuri de a împiedica manifestația. Am luat legătura cu

Postelnicu, care cunoștea situația. Mi-a promis că vor fi dispersați fără probleme. La ora 7 am ajuns la sediul PCR. Am fost sunat de mama. M-a întrebat : Ce-i nou la tine, Nicule ? O informez că vor fi atacate Banca și Muzeul, depozitul de combustibil cu gaze. Au sosit geniștii de la Vâlcea. Pericol la uzina de apă. Am aprobat ca miliția să treacă la armată. Teleconferința. Stare de necesitate. Legătura cu mama mea... Zice : E trădare de sus până jos ! Cer să nu se mai tragă nici măcar foc de avertisment... Oameni mascați cu căști militare pe cap. Avioane de la sol. Ordin spre vest, de la comandamentul superior. Petrișor, Rotariu. Nu-s oamenii lor. Numai armata putea să știe. Nicu Ceaușescu : Bunker. Telefon. Trebuie să fie Bogăteanu, șef de gospodărie. Înarmați și oamenii PCR ! Ora 11. Legătura cu Postelnicu. Ce-i cu Milea ? Și ce-a făcut ? A trădat ? S-a sinucis ? (de fapt eu știam) Cine-i în spatele acestei afaceri ? și mi-a spus cine se ascunde în spatele acestei afaceri : Iliescu sau Mănescu, Surdul. Să fie primită o delegație de muncitori de Nicolae Ceaușescu la cabinetul 1... telefon deschis. Zgomot. S-a plecat într-o direcție necunoscută. Maică-mea și taică-miu. (Scărlătescu) Îl sun pe Ilie Ceaușescu și-mi promite că-mi va trimite un helicopter. Cei de la armată să ocupe puncte de luptă... s-a capitulat ! Începeți să strângeți !... ora 13.00. Suntem atacați și se trage în noi. Cine trage ? Muncitorii ? Nu trageți... Mi-am strâns lucrurile și m-am suit în mașină... Aeroport, apoi la București. Dochinoiu un helicopter de protecție... Trebuie să iau legătura cu Iliescu, fost lider al tineretului să preia puterea. Am ajuns la București și am fost reținut la aeroportul Băneasa, apoi mașina, tâlhărie, molestare, acolo am fost rănit... televiziune, spital, pansat, apoi operat...

... Incendiu la Arhivele Statului... La Brașov să se anihileze debandada. Armata să sprijine... Apel pentru a se elibera Piața Palatului

pentru ca armata să preia controlul. 22 XII. Timișoara îl salută pe Iliescu... Focare ale vechiului regim. Înrațiți. Să se predea. Ion Iliescu : Cetățenii să respecte toate ordinele. Să nu intre în sediile miliției și securității. Să nu se elibereze deținuții de drept comun...

... Mladenov (Bulgaria) acordă sprijin poporului român. Prietenia sinceră dintre Bulgaria și România... Imagini, imagini, imagini televizate din București... Martin Heidegger. Arta e definită ca o deschidere spre adevăr. Suprarealismul ? Principiul montajului. Vizualitatea structurii. Anumite forme ca variațiuni ale unui tip formal... Opera de artă e unică în timp și spațiu. Arta este dezvăluirea ființei ca ființă... Esența adevărului este Libertatea (M.H.)...

... Sectorul I în zona Gării de Nord elemente huliganice. Se trage la Teatrul Mic... Ziarul *Libertatea*, articolul **Victorie**... Studenții de la Grozăvești sunt atacați de comandouri... Se trage în furii... De ce ? Cine ?... Delegație a scriitorilor. „22 decembrie să devină Ziua Națională a României“. George Macovescu... Nicu Ceaușescu în fața camerelor de televiziune... să fie judecat de popor... Ora 10.25... prim-secretarul de Sibiu plânge buimac, speriat, îngrozit... Este făcut un apel pentru a veni să se arate ce planuri au construcțiile Ceaușeștilor... La Sibiu încă sunt lupte. 10,30... În Piața Palatului focuri de armă mică... Brașov. Situația este sub control... Bunkerul de la Casa Scânteii. Poarta C. Intrările de la bunkerul Ceaușeștilor... Vorbește Dumitru Titu Iuga, fost deținut politic... Austria. Bruno Kraiski : Ceaușescu e dement... Și la Palatul Cotroceni se află un bunker... La Ploiești puterea e în mâna poporului... Centralele telefonice sunt atacate... Sunt nebuni... Institutul de fizică atomică... Reactorul atomic de la Pitești... Securiști peste tot... Stația Izvor, loc de retragere pentru teroriști. Depozite de muniții...

... Deșteaptă-te române ! acum ori niciodată... să zdrobim fiara Ceaușistă. Se strigă, se cântă, se moare... Așa să fie... Frontul popular din Chișinău : Ceaușeștii, ultima redută a stalinismului !... Un comunicat foarte important e tot amânat. Ora 10,57. Oare i-au prins pe Ceaușești ?... Ora 11.00 se trage puternic chiar în apropiere. Nu plecăm. Oamenii au fost avertizați să plece la casele lor... Garniturile de metrou vor funcționa... Mircea Dinescu... La Brăila armata și-a făcut datoria... În București situația e sub control... Târgu Mureș. Emisiune în limba maghiară și română. Karol Kiraly... La Arad, Vrancea, Focșani, Târgoviște situație normală...

... I-au prins. Sunt convins sută la sută că-i așa. Acum este 11.25 Deșteaptă-te române !... General colonel Târca Stelian : Tirania s-a terminat. Felicit pe toți generalii care au fost alături de popor... Mult succes înainte. Luați legătura cu... Apel de la Constanța. Grupuri de autoapărare... AGERPRES – Parisul salută schimbarea din România...

... Comunicatul. Vorbește Ion Iliescu...

... Ora 11,50. Televiziunea este în mare pericol. Oamenii să vină în ajutor. Toți să fie în jurul instituțiilor... Casa Republicii. Se trage... Tuneluri ?... Tuneluri ?... Elveția. Ajutoa-re pentru România... Drumul Taberei. Situație gravă... ce fac aceste unități de nu protejează... Televiziunea e atacată de bandele fidele dictatorului...

... Situația la Televiziune s-a mai liniștit dar e în pericol Studioul de radio. Apel către muncitori și studenți să vină în ajutor... Noaptea e favorizatoare trădătorilor... până forțele armate vor reuși să vină...

... Iliescu : Am primit mandatul Frontului Salvării Naționale. Clanul a fost înlăturat. Din acest moment toate vechile instituții sunt dizolvate ! Se formează consilii județene ale Frontului Salvării Naționale. Se abandonează modelul

partidului unic. În aprilie alegeri libere... Statul se numește ROMÂNIA... Comitet de redactare a Constituției. Restructurarea agriculturii și a învățământului. Televiziunea Română liberă. Politica externă ?... Societatea civilă a românilor...

... Alt comunicat către țară. Iliescu. Frontul Salvării Naționale. Generalul Ștefan Gușe, ministrul Apărării Naționale... 12.25 revenire.

... Târgoviște, Râmnicu Sărat, Buzăul, Focșanii, Brăila, Galații către București cu forțe de luptă... La Timișoara în Piața Operei e masacru. Dumnezeu, așa să fie ? 1.01 Radioul anunță că în Timișoara trec tancurile spre Piața Operei unde se spune că e din nou măcel. Lumea din stradă e derutată. Strigă, urlă, se îndeamnă să meargă spre centru... Vom învinge. E nevoie de timp. Alte două tancuri spre centru...

24.XII 989 Au prins un sportiv pe clădirea Televiziunii, care trăgea în tineri cu un automat. Avea un sigiliu la el. Ce semnificație are ?... Generalul Vlad, securistul să fie chemat și să răspundă poporului de ce nu încetează să tragă oamenii lui... Vorbește generalul Gușe. Situația e stăpânită de forțele armate ale poporului, de eroicii noștri ostași...

... Comunicat. Situația este critică. Forțe din afară, URSS, să ne vină în ajutor (Iliescu)... Se spune că și teroriștii primesc ajutoare din afara țării. Mercenari străini... Imaginile de ieri, 23 XII, din Capitală sunt de neimaginat, ca la Beirut... Palatul Primăriei este în mâinile armatei. Maiorul Croitoru : Parașutiștii apără sediul Televiziunii... Apelul Consiliului Județean Dâmbovița... Delegație de la Galați. Ora 12.00. Viață liberă... În Timișoara se trage pe strada Giroc cu automatele. Morți... Forțe străine ?! Interne ?!... Tudor Postelnicu, fostul ministru al securității : Încetați lupta ! Cine va continua să tragă va da socoteală în fața poporului. Să se predea până nu-i prea târziu... În județe. Poporul și armata dețin

puterea... Delegația județului Brașov. Se scandează : 15 noiembrie - 22 decembrie !... Zece tancuri înconjoară să apere Uzinele 23 August... Apel : Armata să treacă la apărarea copiilor (?) ce sosesc în Gara de Nord București ?!... Daniel, cetățean român din Belgia vine cu medicamente din Franța... Din nou imagini din 23 XII. Mobilizare impresionantă... Ora 9,38. Nu vom pleca ! Vrem să învingem !... Maricica Puică, adeziune... Profesorul Filipaș : Să facem cunoscuți oamenii care... Octavian Păun, Universitatea din București : Renașterea sufletului neamului românesc, cultura noastră... Reforma deplină a întregului învățământ... Zi memorabilă, 22 XII, constituirea Frontului Salvării Naționale... Din partea istoricilor... Să facem din știința istoriei, o știință a adevărului... O carte de Ion Creangă. Tot ce putem salva, să salvăm !... Studenții de la medicină veterinară și umană să se mobilizeze în spitale, este nevoie de ei !... Ora 13.10 Țopescu : Suntem la datorie alături de întregul popor !... Studenții de la politehnică din București și Iași sunt mobilizați pentru apărarea patriei... Adeziunea deplină a întregului popor... Grupe de pușcași îndreptate spre strada Elevului pentru a anihila pe teroriști... Teatrul Național, adeziune la programul FSN... Jurist : D. Nistoreanu... Trupele ministerului de interne continuă să tragă. Tudor Postelnicu, trădător și slugă... Televiziunea din nou atacată de forțele mercenare... Trebuie să reziste. Ora 14.45... Cristian Țopescu : Vin din Cartierul Ghencea, sportivii clubului Steaua sunt la datorie... Ore și ore de tensiune... Timișoara e în a 8-a zi de luptă, speranțe și vise de libertate... Se reia comunicatul lui Iliescu... Gen. Tudor, ministrul apărării naționale și de interne... să-i lichidăm definitiv !... Gen. Ghiță... Se va transmite un comunicat oficial. Indivizi sau grupuri de indivizi să depună armele... Toate forțele armatei, securității și miliției sunt de partea poporului...

România pe drumul adevăratei democrații... Adevărul despre noi !... Se trage în draci te miri pe unde și cine... La televizor „Albumul de familie al dictatorului“. Juca și șah. Savanta practica și sportul la Snagov... Jucau și cărți. Jocuri electronice. El și câinii. Revelion '81. Marele vânător... Imagini din Timișoara de la Spitalul Județean... Ajutoare din Iugoslavia...

... Din nou comunicatul lui Iliescu : Armata este singura apărătoare și ei i se subordonează toate celelalte arme !...

... Acțiuni provocatoare. Tinerii sunt sfătuiți să se ferească să cadă în capcana pentru Adunarea FSN... Trebuie să învățăm Adevărul, Libertatea, Demnitatea ! (C. Noica). Să trăim întru ființă !... Generalul Militaru... Apelul studenților : tot ce a fost nu va mai fi ! Palatul telefoanelor arde. Să meargă pompierii. Caramitru anunță prinderea Ceaușeștilor : Așteptăm judecata poporului ! 19,11. Nicolae, Elena, Ilie, Nicu și alți foști sunt deja arestați... George Marinescu... Zoe Bușulenga... Noile organisme ale statului... Primul Crăciun fără nebun, strigă poporul !... Primul An Nou fără călău. Ceaușeștii au fost judecați și executați...

... Colinde sub gloanțe. Statistici false. Cartelarea benzinei. Întrebare : Ce este Libertatea ?!... Din nou imagini cu prinderea lui Zoe, fiica dictatorului... Se trage fără încetare. Lupta împotriva bandelor de mercenari... Reînceperea, după zeci de ani, a tradiționalelor colinde de Crăciun, care vor intra în cotidian pentru totdeauna... Colinde, colinde, imagini de la mănăstirile din Moldova... Se reiau imagini din Sibiu... de la cuibul lui Nicu Ceaușescu : țigări străine, băuturi fine, cafea, nes. Zile fierbinți la Sibiu...

... Ajutoare din străinătate. 40 de camioane la Timișoara. Din Chișinău ajutoare pentru România... Pravda e favorabilă României Libere.

Belgia e alături de România... Ajutoare... Vărădia de Mureș... Diversiune... Doina Cornea : Nu revoluție, ci un miracol al lui Dumnezeu dat unor tineri care s-au deșteptat... Nu există ură între națiunile maghiară și română. Victorie a spiritului împotriva puterii oarbe. Totul a fost o crimă împotriva spiritului... Mașini cu portavoce de unde se strigă că armata nu mai este cu ei... E o provocare... Vorbește Silviu Brucan... Vorbește actorul Caramitru... și țiganii vor drepturi. Ajutoare de la francezi și olandezi de origine română... Presa din Franța și Olanda favorabile evenimentelor din România... Regizorul Sergiu Nicolaescu spune că e neapărată nevoie de organizare... Ajutoare de peste tot... Din Japonia se trimite un milion de dolari !... Ajutoare din Cehoslovacia. Vorbesc doi reprezentanți. Ora 3.23. La noi a fost o revoluție de catifea. Nu dorim să mai cadă nici o victimă, nici aici, nici în Europa... Dr. Efrim : Filosofia dreptului, statului de drept... Societatea democratică liberală...

... Afară ninge. Ninge la București. Bucureștiul martir dar victorios... ora 11.00... Se reiau imagini cu scoaterea lui Ceaușescu și a savantei din tanchetă, sau tab... capetele de acuzare 1 miliard de dolari, 60.000 de morți... Li s-a luat dreptul la apărare. Apoi imagini cu execuția... Se vorbește despre proces, filmări, despre faptul că unul din cei doi nu știa să vorbească românește ca lumea... „Revoluția tineretului“, articol de Silviu Brucan...

... Elemente oportuniste care se strecoară în posturi. Democrație cu oameni cinstiți și nu cu șmecheri și oportuniști...Forțele politice să fie atente la acești dușmani extrem de vicleni ce nu evită nici o metodă de divizare și asmuțire militară... Haosul continuă... Ceaușescu a folosit visteria statului ca pe propriul său buzunar... Un ziarist francez o întreabă pe Doina Cornea dacă are

încredere în Iliescu. Răspuns : Să avem încredere în el !...

... 27 XII. '89 Televiziunile din țările vecine transmit prinderea lui Ceaușescu și a ei... Apoi la noi, mai pe larg. Judecarea și condamnarea la moarte... Nicolae Herlea și corul radioteleviziunii în recital... Tribunale militare. Derută. Vor intra în funcțiune începând de joi 28 XII orele 17. Comunicat al FSN... Carmen Dumitrescu : Până și florile se polenizau. De Crăciun ne-am luat rația de Libertate... Se depun bani în contul special al revoluției... Am învins... Imagini din Gara de Nord. Încredere și vigilență. Nu vom avea probleme cu energia... În 22 XII erau câte 60 de femei în celulă, cele arestate din 21. Bătăi... se reiau înregistrări din 26. O femeie trage rafale dintr-o dacie albă... Vorbește Iliescu. Se naște o nouă structură... Totul a pornit spontan. E lipsit de temei ce susținea Ceaușescu. Se elaborează din mers o nouă structură. O politică realistă etc., etc. ... Laslo Tőkés : Este un miracol ce s-a întâmplat... Andrei Pleșu : Sperăm să găsim doza de energie, să fim cât mai bravi... Corneliu Mănescu : Poporul a eliminat această grupă pustiitoare de lăcuste... Cella Delavrancea, 102 ani și-a făcut cruce și s-a îndreptat spre pian apoi a cântat „Deșteaptă-te române“... Nebunia continuă... ... Sacrul, element esențial al condiției umane. Toate au o valoare de sacru. Munca, joaca, dragostea... toate au o valoare de sacru... Ritualul – caracterul sacru al zeilor... Simbolismul, trăsătură esențială a gândirii umane. Omul e orientat spre cosmos, fiind, simțindu-se el centrul lumii... Totul e creat după un model divin. Mitul cosmogonic... Toate artele au fost la început religioase... apoi s-au îndepărtat cu timpul de sacru... Dacă Dumnezeu nu există atunci totul este cenușă... Newton desacralizează natura. Nietzsche vede chiar moartea lui Dumnezeu... Marx reduce totul la niște nevoi primare sublimite economic... trebuie să

mori pentru a renaște (M. Eliade) în eternitate...»

2.

Dinu Matache parcă mașina în curte, apoi, pentru că răpăitul armelor automate se auzea tot mai aproape, deschise poarta garajului și o vârf înăuntru. Era prea tânăr, la cei douăzeci și opt de ani ai săi să știe cum e când se trage cu gloanțe adevărate, iar amintirile lui din armată se rezumau la zilele petrecute în lanurile cu porumb sau la culesul viilor, la câteva antrenamente din poligon, unde primeau un încărcător cu care, din trei serii scurte, noapte sau zi, trebuiau să nimerească țintele brâu sau în picioare, ori luminile pâlpâitoare ce aveau să marcheze, în imaginația superiorilor lor, : „Foc la gura țevii“. Inamic, că altcineva, cine să tragă spre tine ? Zăvorî ușa garajului și intră în vilă. Era într-o stare de mare agitație, ca tot orașul, și țara, după câte aflase de la radio și de la televizor.

Îl dusesse pe doctorul Sasu la Spitalul Municipal, după ce pierduse o după-amiază întreagă așteptându-l s-o consulte, sau să-și termine cafeaua și taclalele cu doamna Magdalena Florescu, stăpâna mașinii, a vilei și într-un fel și a lui, că de prin optzeci și cinci se angajase să-i fie șofer de ocazie, dimineața, iar după prânz, om la toate. Lucrase pe o dubiță a aprozarului din Amzei și apuca să-și facă timp, chiar și la cele mai încărcate ore, să dea o fugă până la doamna

Magdalena, să-i cumpere ce avea nevoie, căci vizitele și le făcea doar după-amiaza, uneori chiar seara târziu, dar numai în mașina ei, un Opel Kadett de tip nou, cumpărat pe niște bani veniți de afară, ori poate din alții, primiți pe câteva dintre bijuteriile ei de familie.

Viața dublă, de angajat la statul socialist și de șofer al unei mari doamne din fosta aristocrație nu-l obosea deloc. Femeia trecuse bine peste șaiszeci de ani, zicea că fusese căsătorită de două ori, mai pe la sfârșitul războiului sau imediat după, cu un inspector de la Siguranță, Grigore Scafa, om mai în vârstă, care-o vizita din când în când, apoi cu doctorul Sasu.

În vila ei mai intrau doar Sanda Sasu, actuala soție a medicului, profesoară de geografie la un Liceu din același cartier și o tinerică, blondă, Claudia Nicola, coafeză și manichiuristă. Mai erau ele și femeile de serviciu Raveca și Hilda, apropiate de vârstă cu doamna Magda, devotate, de parcă le-ar fi adus moștenire cu ea de la Florescul tată, arhitect, om cu averi în părțile Muscelului, după planurile căruia se ridicase prin 1936 vila ce avea să-i rămână unicei lui fiice. Matache nu-l cunoscuse pe bătrân, aflase câte ceva despre el de la stăpâna casei. Un singur lucru nu putea înțelege : cum anume vila aceea, unde puteau locui în mare larghețe cinci familii, scăpase de naționalizare cu tot ce avea înăuntru, de parcă pe acolo nu trecuse istoria, cu ocupația sovietică, cu toată republica populară, apoi socialistă.

Urcă înfrigurat scările de piatră ce duceau la etaj, unde erau dormitoare. Jos, în stânga holului, o sală largă pentru recepții, așa numitul salon, camerele femeilor, cu intrarea pe sub scară, bucătăria, iar de-a dreapta holului, biblioteca, unde erau și pianul și picturile originale ale clasicilor români : Dărăscu, Tonitza, Pallady, Petrașcu, Dumitrescu, un „Valbudea“ pe un soclu, iar lateral, un don Quijote de Picasso. În salonul ei, doamna

Magdalena stătea în fotoliu și nu-și mai dezlipea ochii de pe ecranul televizorului.

Dinu bătu la ușă, dar pentru că nu primi nici un răspuns, intră.

– Vin ai noștri ! – zise parșiv.

– Care ?! – spuse Magdalena.

– Alții decât ăștia... – continuă Dinu încurcat.

– L-ai dus la spital ?

– Dus... Dar ce e în oraș !... avea poftă de vorbă, cât să se elibereze de starea de excitație în care era. Și-ar fi tras un scaun lângă fotoliul doamnei Magdalena, să-i relateze în amănunt întâlnirea lui cu teroriștii, felul cum trecuse prin baraje de foc. Să-i spună de câte ori fusese oprit să i se verifice actele etc. etc., dar doamna era prea atentă la ceea ce vedea pe ecran să-l poată asculta. Curând se dumeri că transmisia era chiar de pe străzile Bucureștiului, din studio, unde apăreau, ca la brigăzile artistice, când câte zece, când cincisprezece și-și spuneau textele. În cele din urmă își trase un scaun lângă fotoliu să vadă și el ce se întâmpla cu lumea, cu țara, cu orașul. La urma urmelor, tot drumul până la spital și înapoi trăise o spaimă cumplită și nu văzuse nimic în jur, decât stopurile mașinilor din față. Fusese oprit, într-adevăr și legitimat, dar dacă l-ar fi pus cineva să precizeze unde anume, n-ar fi fost în stare să spună nici pe care dintre străzi trecuse pentru a evita zonele fierbinți.

– Ce face Sasu ? întreabă într-un târziu femeia.

– Păi n-avea teamă. A coborât ca-n fiecare zi din mașină și a pornit pe treptele spitalului...

– Ți-e frică ?... De ce nu ești în stradă cu ăia ? E bătălia pentru viitorul vostru, al tinerilor, că noi...

O rafală se auzi în apropierea casei.

–... Blocați ușile, poarta, garajul ! dictă femeia și se apropie de fereastră. Undeva în

depărtare, orașul vuia de arme automate, de lovituri de blindate, iar cerul nopții era sfâșiat de trasoare. Încercă să deslușească prin întuneric umbra celui ce trăsesese cu automatul.

Dinu ieși temător. Le luă cu el pe cele două servitoare și blocă toate intrările, apoi ieșiră câteșitrei pe ușa din spatele vilei, dădură ocol clădirii și se apropiară de poartă. Zidul înalt îi ferea de surpriza de a da ochi cu „teroristul“. Trebuiă să descuie mai întâi, să fie siguri că vor încuia de două ori.

Hilda, femeia la aproape șaptezeci de ani, mai puțin temătoare, ardea de poftă să iasă în stradă, să pornească spre centru sau spre Televiziune, unde era puhoiul de lume, să vadă cu ochii ei cum ardeau Palatul Regal și Biblioteca Centrală, să se răfuiască neapărat cu cineva, să audă cum trece moartea cu nișe așchii de fier pe lângă urechile ei, dar să simtă că trăiește, că face ceva normal în toată nebunia aceea din care nu mai pricepea decât că fugiseră Ceaușeștii.

Magdalena îi urmări o vreme de la etaj, apoi își ridică privirile spre orizontul roșcat din depărtare, unde era zona Dorobanților. I se năzări că vila ei plutește pe deasupra Bucureștilor și simte toate loviturile și pârjolurile de la Ministerul de Interne, din Piața Universității, de la Palat și de la Televiziune. Corabie de piele navigând pe cerul roșcat, printre trasoare. Tresări când auzi sunând telefonul. I se puse un nod în gât de parcă ar fi trebuit să vorbească tocmai cu cel care-și descărcase automatul în lungul străzii ei, după câini pustii.

– Alo, Magda ? Scafa la telefon... Grig. M-a sunat Sanda, înnebunită de groază. La ei, în Dorobanți e demență. Toți vor să pună mâna pe Televiziune. Voia să știe dacă va mai dura mult. Îți spun și ție, din nou. Nu știe nimeni... să aveți apă, mâncare, să stați blocați în vilă. A fost Sasu pe la tine ?... Alo, Magda !...

Femeia își descleștă gura. Trăia o ciudată senzație de bucurie și groază, de eliberare și teamă, cum nu i se mai întâmplase de mult.

– Da, spuse, o să fie bine ?

– Nici dracu nu-și dă seama ce-o să fie. Important e că l-au terminat pe Ceaușescu. Pa... Te mai sun la noapte sau mâine dimineață. Deci, baricadare totală !

Femeia lăasă receptorul în furcă. Se dumeri că ar fi trebuit să se bucure, să fie împăcată că vor veni iarăși pentru ea zilele bune de dinainte de război, când, copilă crezuse că totul va rămâne veșnic în Edenul oferit de arhitectul Florescu, tatăl ei. Telefonul sună din nou, tresări și apucă receptorul dintr-o mișcare.

– Alo, Grig !?

– Nu, Sanda. A fost doctorul pe la tine ? A plecat ? Nu mai pot lua legătura cu el la Spitalul Municipal. Magda, la noi e cumplit... Vin la tine. Trimite mașina să mă ia !

Îi stătu pe limbă să-i spună : „Am blocat tot !“ se răzgândi.

– Bine...

Sună și apăru Hilde.

– Ia-l pe Dinu și aduceți-o pe Sanda... Cheamă-l pe șofer...

Omul apăruse odată cu femeile de serviciu și rămase undeva în spatele lor.

– Unde doamnă ?

– Pe Pangrati, la doamna Sanda. Intrați prin spate, apoi pe străzile laterale. Aduceți vin, mâncare, pâine, apă minerală, coniac, ce are doctorul pe acasă. O aduceți pe Sanda. E îngrozită.

O clipă, Dinu regretă că nu rămase cu gealații lui în Universității. Acolo teama-i era spulberată de luptă. Cu o armă în mână, că erau destule, s-ar fi simțit un alt om, chiar dacă ar fi trebuit să se chinuie să o pună în funcțiune. Așa, la vilă și sub comanda Magdalenei i se părea că e un

șobolan oarecare, bun de țintă pentru cel mai nefericit dintre pușcași. Coborî tăbărât de groază.

Hilda se ținea de el, să-l însoțească. Așchiile morții șfichiuiau aiurea pe deasupra orașului, mușcând mortarul zidurilor, ori plesnind prin sticla geamurilor spre umbrele nevăzute ale unor dușmani ce bântuiau în fiecare loc întunecos. Într-un fel îi părea bine că nu mergea tocmai singur. Parola era : „Merg după doctorul Sasu de la Spitalul Munici-pal !“. Nu l-ar fi oprit nimeni, și-apoi nici nu mințea. Hilda se așeză pe scaunul de lângă șofer. Voia să vadă totul, să nu-i scape nici un detaliu din spectacolul care, pe ecranul televizorului părea de mucava, cu cascadori și operatori de ocazie. Cum înaintau, loviturile taburilor și ale armelor automate se auzeau tot mai limpede. Părea că într-adevăr cineva incendiasc orașul. Trasoare. Oameni fugind. Case asupra cărora se trăgea de aproape, spre acoperișuri sau spre gurile răsuflătoarelor din poduri.

Un tab le blocă traversarea unei intersecții. Încercară să-l ocolească, dar mașina blindată le tăie calea din nou. Fură înconjuurați de câțiva soldați. Un subofițer le ceru să facă percheziționarea portbagajului. Nu avură succes nici cu textul „Merg după doctorul Sasu de la spital“. Trebuiră să coboare din mașină. Un soldat îi ținu sub bătaia armei automate. Nu reacționară.

În cele din urmă, după ce răscoliră și în spatele banchetelor și pe dedesubtul lor, îi lăsară să plece. Lateral, peste clădirile Televiziunii se vedea focul, iar la încrucișarea drumurilor ce duceau spre Dorobanți se vedea puhoiul de lume fugind de pe o parte pe alta, apoi de-a lungul caselor și gardurilor. Hilda era într-o stare de excitație aparte. I se dilataseră pupilele și întreaga față i se luminase într-un zâmbet incert. Participa, trăia, și de n-ar fi fost ordinul doamnei Magdalena, i-ar fi spus lui Dinu să o lase în mijlocul bătăliei. Să se piardă

printre manifestanți, să strige cu ei, să se asmută cu ei, să se ascundă cu ei, ca toată lumea.

Casa unde locuia doctorul Sasu era aproape de capătul străzii Pangrati. O rafală de armă automată îi scrijelise fațada, aiurea, trasă spre acoperișul plat, sau unde i se năzărise speriatului ce-și descărcase automatul, că se mișcase o umbră.

Dinu văzu fațada mușcată de gloanțe și încercă să-și dea seama ce spaime va fi tras doamna Sanda, și cât va fi trebuit să-și revină și să-și calce pe mândrie să-i dea telefon celeilalte, s-o primească la ea.

Sanda îi aștepta în hol cu vreo patru cutii de carton puse în dreptul ușii.

– Bine-ați ajuns !... Praf s-o facă, dar să scap. Aicea-i tot ce-am mai găsit prin casă și țigările. Toate țigările lui Sasu și whisky-ul și ce-am mai avut... Că Sasu-i legat de spital, de gărzi, de betesugurile Magdalenei... O Doamne... O luați la dreapta. Ocolim mai mult, dar poate nu ne oprește nimeni...

Încărcară totul în portbagaj, iar două cutii, aduse mai la urmă, le lăsară pe bancheta din spate.

Hilda rămase întoarsă cu privirea spre soția doctorului, ce se așezase lateral, chiar în spatele șoferului, în realitate voia să mai prindă câteva imagini pe viu din ceea ce se întâmpla în preajma Televiziunii.

La o intersecție fură opriți din nou de o patrulă.

– Mergem la Spitalul Municipal, la doctorul Sasu...

Încercă Sanda să le explice, dar fără succes pentru că toți erau niște posibili dușmani, iar de doctorul Sasu nu auzise nimeni, cum nu mai avea nimeni nume la ora aceea. Puteau fi hoți, puteau să fie teroriști, puteau să fie orice, doar niște oameni speriați nu, pentru că totul era suspect. Coborâră ei, apoi lădițele din carton. Aceeași manevră cu urcatul în mașină. Sanda le scoase o sticlă de

whisky și, ca la orice vamă, se văzu scăpată spre casa Magdalenei.

Trecuse de miezul nopții și orașul vuia mai cumplit decât la lăsatul serii. Mașina ocoli pe după cele două străzi blocate cu manifestanți, coti departe de cele cu taburi și soldați și ieși pe Victoriei, spre Mănăstirea Cașin, de unde începea strada Câmpina. Aveau de trecut prin câteva baraje de foc. Se trăgea bezmetic. Doar urmele trasoarelor indicau direcțiile de unde veneau puzderiile de fier. Inamicul : de multe ori o umbră, grupuri alergând, alte guri de foc sau simple simulatoare ce pâlpâiau ritmic.

Dinu era asudat. Conducea peste volan și aștepta clipa în care se va vedea în fața vilei, în curte, pe Câmpina, acasă, cu doamna Magdalena. Acolo, după zidurile înalte era mai în siguranță. Uitase cu totul de cele două femei din mașină. Și puțin îi păsa dacă vreo rafală i-ar fi ciuruit Opelul. Totul era ca el să rămână viu.

Trei tineri trecură în goană cu un drapel găurit în locul unde fusese stema cu spice și munți și sonde de petrol, a anilor ce se pregăteau să intre în trecutul istoric în zilele acelea tulburi. La Arcul de triumf grupuri masive înaintau spre Televiziune. Pachetele acelea de ființe vii, care uitaseră de moarte, trăiau delirul unei eliberări nevisate. O ieșire dintr-un șir de dictaturi ? Din comunism ? Nimeni nu știa exact ce ducea în suflet, decât voința aceea a apei de a se revărsa în voie după ce zăgazurile au fost rupte. Două trasoare de tab desenară arcuri pe deasupra clădirilor de la celălalt capăt al bulevardului.

– Cine cu cine se bate ?! se auzi vocea Hildei.

– Ai lui Ceaușescu ! Vor să preia din nou puterea... abia atunci va începe războiul cu adevărat - comentă Sanda, în plină stare de surescitare.

– Mai război ca acuma ?! își descleștă

maxilarele Dinu. Abia atunci constată că-l dureau cumplit mușchii brațelor, abdomenului, picioarelor, maxilarelor. Sta cu ochii mijiți să nu lovească vreunul dintre oamenii care țâșneau din umbrele parcului din apropiere, ori de după vreo clădire. O umbră, cineva, descărcă o armă automată spre mașină. Dinu apăsă pe accelerator și în loc să o ia spre Câmpina, ocoli biserica și porni în direcția de unde văzuse luminițele de la gura țevii. Gloanțele trecură pe deasupra capotei. Părea hotărât să-l strivească pe „teroristul“ ăla într-un zid, să se știe că a participat și el, într-un fel, la nebunia de-afară. – Ce faci

?! - îl somă Sanda - Ai înnebunit și tu ?!

Dinu cedă și după un viraj scurt, ce făcu să țiuie cau- ciucurile pe asfalt, reîntoarse mașina spre vila Magdalenei. Virajul fu atât de violent încât Hilda se răsturnă peste el, iar doamna Sanda zbură în celălalt capăt al banchetei. Nu fusese îndeajuns de stâns pentru ca roțile din stânga să nu muște din bordură. Părea însă că fiecare zdruncinătură mai violentă le pica bine celor trei, îi excita, le dădea curajul să iasă cu pieptul deschis alături de grupurile pe care le întâlneau. Aveau sentimentul că participau și ei la tot ceea ce se întâmpla afară.

Abia când ajunseră în fața vilei și Dinu ieși să deschidă poarta, auziră limpede cum zgomotul motorului dispăru sub rafalele de armă automată și de taburi ce se auzeau din toate părțile. În fața ferestrelor vilei cu un etaj, cei doi plopîi desfrunziți se iluminau pe creștete în urma trasoarelor, sau rachetelor ce jucau pe cerul orașului la mai bine de doi kilometri, în acel joc de artificii buimac, sărbătore și carnagiu, transmis de toate posturile de televiziune în direct.

Opri mașina în curte și cu o frenezie neașteptată, mutară lădițele de carton în holul de la intrare. Bărbatul rămase să ducă mașina în garaj. Să încuie. Constată că-i dispăruse frica de până

atunci și dacă ar mai fi avut măcar un om să-l însoțească, ar fi intrat în hora aceea atât de mare, să se bălăcească eliberator de tot ceea ce dusesese în suflet. Un șofer de aprozar și al unei doamne din vechea aristocrație a Bucureștilor ; ce supraviețuise ca prin minune unui război dus împotriva lor vreme de patruzeci de ani. Nu pierdea și nu câștiga nimic, dar nebunia străzii îl atrăgea. Devenise grav, în felul lui de om cu liceul terminat, doritor să-și facă un vad în Capitală, fără mofturile de a mai ajunge și altceva.

Hilda, care intuise starea, desfăcu pachetele aduse de la casa doctorului, așteptând dintr-o clipă în alta semnul prin care Dinu Matache le va îndemna să iasă în stradă. Și ce-i dacă erau angajatele Magdalenei ? Lumea era liberă de comunism, de aristocrație, de orice fel de servituți și dacă avea poftă putea să și moară, într-un elan de animal liber. Îl urmărea cu atenție pe Dinu cum pipăia tăișul unui cuțit de la bucătărie, și-l așteptă să-și deschidă gura și să spună „Hai !“. Raveca, femeie la cincizeci și ceva de ani era îngrozită peste poate și i s-ar fi părut că face un sacrificiu enorm dacă ar fi trimis-o cineva până în curte, să arunce gunoiul la tomberon. Nimeni nu scotea o vorbă. Era mai tânără decât Hilda și avea un statut aparte în casa Magdalenei, căci venea de două ori pe săptămână să deretice și să spele rufele, și din asta se simțea mai străină de ei. Familia îi locuia undeva în Colentina și nu-și pusese vreodată problema ca unul dintre ai ei să se fi aflat în zilele și nopțile acelea prin Piața Universității, pe la Palat sau la Televiziune. Știa că sunt oameni cu frica de Dumnezeu, buni să-și păzească singuri pielea și bruma de nimicuri din jurul zidurilor casei lor.

Cum Dinu continua să se joace cu cuțitul, Hilda nu se mai abținu și-i strigă :

– Haide afară !

– Ce-o să zică doamna Magdalena ?
încercă să o po-tolească Raveca.

– Îi spunem și plecăm.

Hilda părea hotărâtă să pună ordine în oraș, ori răbufnise din ea o restanță de război, pe care nu apucase să o trăiască în '41 - '45, cât încă era tânără. N-avea copii, n-avea pe nimeni decât pe doamna Magdalena, la casa căreia fusese adusă prin '36 de tatăl ei, un pietrar ce dăltuise ancadramentele caselor proiectate de Florescu. Bătrânul făcuse frontul spre răsărit și murise în Urali. Mama i se stinse în anul morții lui Stalin, la două luni după el, prin mai, apoi venise la casa Magdalenei din nou, adusă de data aceasta de primul ei soț, Grigore Scafa, inspectorul de la Siguranță. Trăise alături de Magdalena, împrumutase ceva din voința ei de supraviețuire, dar își păstrase neștirbită dorința de a se vedea liberă, singură și pe picioarele ei. Eliberarea văzută în noaptea aceea pe străzile Bucureștiului era promisa despărțire de servituțile față de fiica lui Florescu, care-i era stăpână, dar și un fel de prietenă de familie de un alt rang.

Cum vedea că Dinu continuă să oscileze, îl prinse de braț, îi luă cuțitul din mâini, îl aruncă pe masă și-l îndemnă să o ia înaintea, sus, pe scări, spre biroul doamnei Magdalena, să-i spună că ies să vadă ce e în oraș. Simțea că altă cale nu există, că toată viața ei de om întreg și liber sub cerul lumii stă în eliberarea aceea prin nebunie.

Sus, dădură de cele două doamne ce urmăreau atente ceea ce se vedea pe micul ecran. Singura sursă de lumină era tocmai televizorul. Când deschiseră ușa, femeile tresăriră.

– Noi mergem acolo ! zise Hilda și arătă spre televizor. Magdalena începu să râdă :

– Ați tâmpit ?! acolo se moare...

– Ei și ?!

Era pentru prima oară după patruzeci de ani de conviețuire când Hilda i se opunea atât de dur.

– Duceți-vă ! – cedă stăpâna vilei, nemulțumită de felul în care i se răspunse – Dar fără de mașină !

Cei doi ieșiră deîndată lăsându-le pe cele două să urmărească mai departe derularea haotică a știrilor și grupurilor ce apăreau pe micul ecran. Magdalena părea chiar încântată să știe că doi din oamenii ei, fără să-i mai fi pus la socoteală pe doctorul Sasu și pe Scafa, care credea ea, s-ar fi aflat chiar în mijlocul vârtelniței, vor fi la fața locului, și, dacă vor avea ceva șanse, vor putea să se întoarcă de acolo să relateze ce au văzut.

3.

Sanda era complet derutată, încă sub tensiunea clipelor trăite acasă, pe Pangrati, în preajma Televiziunii și, mai apoi, în întortocheatul drum făcut până la vila Magdalenei. Raveca asculta la radio și bea cafea, ceșcuță după ceșcuță, cum le lăsase Hilda să fie duse celor două femei de sus. Voia să audă ceva despre Colentina. Atât. Și dacă nu auzea însemna că totul era bine. Tresări când în apropiere, în spatele curții se auziră două focuri de revolver.

– De unde au apărut ăștia ? – șopti Magdalena, ce se mutase de pe fotoliul din piele pe sofa, să stea mai lejer.

– Bucureștiul e mare ! Răspunse cealaltă, fără să dea importanță vorbelor spuse.

– Ți-e frică ? N-are de ce... N-ai auzit că Iliescu l-a contactat telefonic pe Gorbaciov și că ăla i-a promis că-i dă tot sprijinul dacă va fi

nevoie, că armata sovietică e la graniță cu glonțul pe țeavă să ne elibereze din nou... – Magdalena făcu o pauză – ... A, am uitat că te numești ca fată Burianov și că ai putea să... Ce zici că era taică-tu ? ...

– Eh, n-are importanță... profesor de matematică și astronomie... basarabean, venit dincoace de Prut tocmai de teama rușilor...

– Te îngălezi, doamnă, te îngălezi,... A venit cu ei și s-a stabilit în țară după război, după plecarea regelui, după instaurarea republicii populare, când totul era sigur pentru el o mie de ani. Ei uite că n-au trecut decât vreo patruzeci. Și-a luat o româncă, să aibă culoare locală și te-a făcut pe tine... De-acum n-avem de ce să ne mai ferim. Aștia suntem,ăștia dansăm...

– Da Grigore Scafa ce e ?! Armean, nepot de negustor, inspector de Siguranță apoi colonel, polcovnic, poftim, în noua securitate...

– Sunt divorțată de el din '56, decembrie, când cu revoluția din Ungaria...

– Dar ați rămas prieteni...

– Ne-am făcut servicii reciproce. Atâta tot, la paritate... (Privește la televizor)... Dar individul ăsta cine mai e ?... Un revoluționar cu alură de terorist... O, Doamne, că ne vor trebui încă vreo zece ani să ne dumerim ce se întâmplă acum !...

– O revoluție !... Mor oameni...

– Voi, rușii sunteți specialiști în revoluții, noi în inun-dații și cutremure... Mor ei oameni și în spitale, ca animalele... Nimic nu mă îngrozește mai mult decât să știu că mor ca un câine călcat de o mașină, prostește. Un câine în călduri, cu ochii împăienjeniți de mirosurile cățelelor...

– Ce-are una cu alta ?

– I-ai văzut pe Matache și pe Hilda cum au plecat ? Sunt tulburi, Sanda, afară se vinde libertate, vor să apuce și ei o bucată din ea. Vor să se elibereze de mine. Ce au ei cu Ceaușescu, cu comunismul ? N-au decât să moară, dacă ei cred că

aia e libertate. Nu există așa ceva, după cum nici cel mai bogat om din lume nu se poate numi om liber... Eu sunt liberă pentru că mă leagă totul de casa asta, de numele familiei arhitectului Florescu. El era un om liber. Mama nu. Avea de toate, dar nu era un om liber. Clanul Constantineștilor, din care provenea, o apăsa cumplit. Suferințele familiei ei după al doilea război au terminat-o înainte de vreme. Tata liberal, apoi antonescian... Țin minte că în anul când l-am cunoscut pe Grigore Scafa, tata s-a temut să nu înfunde pușcăriile împreună cu logodnicul meu. L-am liniștit că de profesioniști în ale contrainformațiilor aveau nevoie și cei din noul regim, și că dacă va fi cineva care să salveze familia, adică pe el, pe mama și casa asta, numai Scafa o mai putea face... Mama era abulică, trăia tragedia familiei ei și se stingea cu libertatea asigurată. Știa că și Grig putea să salveze doar câțiva oameni de care era legat direct, dar nu două familii... Mama n-a fost liberă... Uite-l pe Dinescu și pe aromânul nostru de Caramitru... actori, cascadori... Totul e pus la bătaie... O fi asta revoluție ?... Tu nu trăiai în '917 și nu erai la Sankt-Petersburg !...

Rămaseră să privească mai cu atenție la cei ce apăruseră pentru prima oară în chip de brigadă artistică pe micul ecran. Sanda suportase ușor insinuările Magdalenei. Printre cei de pe ecran se aflau și foști prezentatori ai televiziunii, ce făceau totul, cum se spunea, să-și arate și o altă imagine a personalității lor de carton încărcată de obediența pentru „marele arhitect al comunismului românesc“. Haine ponosite. Svetere din garderoba de reparat mașina cu forțe proprii.

– E simpatic tipul ! – remarcă Sanda apariția pe scenă a lui Petre Roman.

– E copilul lui Valter... Român sadea cu mamă spanioloaică și tată evreu. Războiul împotriva fascismului în Spania... **Pentru cine bat**

clopotele. Copil de general și nepot de rabin din Oradea...

– Ești antisemită ?

– Românii sunt toleranți, atâta tot, iar dacă n-ar fi corciți ba cu unii, ba cu alții, iartă-mă, i-ar tăia în xenofobie și pe franțuji și pe nemți... Dar forme pasive...

– De-abia a apărut pe ecran că tu știi cine e !...

– Grig poate să-ți zică mai multe... Că doar n-o să mă faci să cred că Brucan, pe care l-ai văzut mai înainte, e copil de cioban din Mărginimea Sibiului...

– Ești ciudată !

– Spun lucrurilor pe nume. Asta mă face să mă simt mai liberă decât ei, mai liberă decât Matache și Hilda, care-au pornit spre televiziune să-și caute moartea... De ce nu s-a tras un foc spre balconul Palatului Regal, dar Muzeul de Artă de alături e în flăcări, și Biblioteca Centrală și Palace-ul... Nu ți se pare ciudat că peăștia nu-i atinge un glonț, de parcă ar fi îmbrăcați în țesături din iarba fiarelor ?

– Magda... adică tot războiul ăsta din oraș și ce s-a întâmplat la Timișoara, Cluj, Sibiu, Brașov nu e nimic ?!

– Asculți „Europa Liberă“. De-acolo le știi pe toate. Într-o bună zi, mâine, poimâine, „Europa Liberă“ va fi aici. Și-atunci n-o s-o mai ascuți. Istoria merge înainte... sau înapoi... Au trecut patru dictaturi și eu mă simt ca la douăzeci de ani, după război, când numai tata nu-i aștepta pe americani, pentru că apucase să-i cunoască la ei acasă, la câteva întâlniri. Nu i-a așteptat nici mai târziu și nu a regretat că nu și-a lăsat țara pentru a fi un om liber... Îți spuneam de mama. Madam Constantinescu, moșierita, omul care n-a fost liber niciodată, a făcut un pustiu de bine la viața ei când l-a lăsat pe tata cu sora ei la Paris. Era prin '47 și încă nu se dădeau semne de republică, atâta doar

că regele Mihai stătea mai mult pe la Londra. Eram căsătorită de un an cu Grig, dar după câte aflate la Paris sora mamei, Elena, părea că totul era fără de întoarcere. Și-a încărcat bagajele cu ce era de dus, mută valuta în băncile elvețiene și-o lasă pe mama lefteră... Mă rog, la nivelul rangului nostru... Doar pământurile părinților nu le-a putut căra cu ea. Tata s-a întors. Elena a rămas. Lecția o învățaseră de la Scafa, armeanul meu, care știa că unul, cel ce pleacă și e desemnat să salveze clanul, trebuie să ia totul cu el. L-a determinat pe bunicul să-i facă un testament unic, cu aplicare imediată. Dota mamei a luat-o Elena. Putea să se mărite, să intre în afaceri, să o piardă la Monte Carlo, la ruletă, putea să uite de noi definitiv... N-a făcut-o, spre meritul ei. După cum nu s-a apucat nici de filantropie, nici de politică. Abia când aerul Parisului a devenit de nerăspirat din pricina comuniștilor și marxiștilor, un instinct i-a spus că banii la bani trag și a plecat în America. Doldora. Credeam că ne-a uitat. Nu ne-am scris ani la rând. Ori poate că era singura soluție pe vremurile acelea... Prin șaiszeci, când abia scăpasem cu casa de naționalizare, printr-un joc abil al lui Grigore, care închiriasse niște birouri la parter unor întreprinderi mărunte : combustibilul, registratura de la notariat, să nu bată la ochi vila prea multora, primim scrisoare de la Elena. Tante se căsătorește cu un alt român, înstărit și acela, proprietar al câtorva hoteluri și restaurante, ce-și duceau veacul iarna la Miami și vara la Detroit... Scrisoarea era rece, mai mult de tatonare. După un an primesc o alta. Îi răspund. Muriseră și tata și cu un an înainte, mama. Faptul se pare că o impresionase pe tante Elena, pentru că la cinci săptămâni îmi răspunde cald, ca singurei urmașe rămasă în viață din marea familie a Constantineștilor. Bătea spre optzeci de ani și i se făcuse milă de sentimentul ei față de țară. Ba șaptezeci și doi... În 1965, când cu venirea lui Ceaușescu, ies din pușcării deținuții politici și

se deschid granițele țării. Veselie mare. Tante Elena vrea să-și vadă țara. Mai cu seamă că în urmă cu un an Miki Nestorescu, soțul ei, americanul, murise... O aștept la avion. Primire mare. Banchet în doi, apoi în trei, că l-am invitat și pe Scafa. Zice să-mi refac viața că-mi lasă mie totul. Aveam vreo patruzeci de ani și o speranță. Baba vrea să moară acasă. O duc în Nordul Moldovei, în Maramureș. O duc în Ardeal să-i mai deschid pofta de viață... Aveam nevoie de ea acolo, nu aici, în pământul colectivizat al patriei... Încă vioaie, îmi promite că-mi lasă totul, ca singur moștenitor de drept al familiei... oricum, mă asigură cu o rentă lunară, pentru că noi construim comunismul și n-avea poftă să rămână pe drumuri, fără o lețcaie... Îl întreb pe Grig, că el a dus-o cu mașina peste tot, cum e mai bine de făcut, zice : mărită-te ! Ai trecut de patruzeci de ani și nu ți-ar pica rău un doctor... Între timp, biroul notarial se mută și reușesc să-mi ocup la loc biblioteca... Am mai rămas pe cap cu combustibilul... Nu bătea la ochi pentru că firma ăloră acoperea peretele din dreapta de la intrare. Tante Elena se hotărăște să moară în America, iar dacă e posibil, chiar să-și refacă viața cu un om de vârsta ei, de preferat tot român, sau grec, dar de prin Balcani... Aveam o șansă în fața ei doar dacă în prima scrisoare pe care urma să i-o trimit, primea și fotografia de la nunta mea... Așa l-am luat pe Sasu în toamna lui '65, să știi că toate sunt pe calea cea bună...

– Și de ce mi le povestești pe astea tocmai acum ?...

– Pentru că ne eliberăm, Sanda, ne eliberăm cu toții de ceea ce am dus în noi... Douăzeci de ani de viață alături de Sasu e un timp...

– Cum l-ai cunoscut ?...

– Beteșugurile... Poate numai semnele lor. Pentru că trebuie să știi că unui om liber nu-i este teamă decât de moarte. N-am avut copii și-am

început să am niște probleme... Căutam un internist și nu unul din aceia care să-ți umble pe sub fuste. Era medic de circă, mai tânăr cu cinci ani, frumos... Mi-a prescris o rețetă și l-am mutat la mine. Îmi trecuseră toate... Blând, răbdător, ușor de condus, inhibat de renta și mașina mea, de vila în care intrase. Grig, continua să-mi fie prieten. Înfipt bine în funcțiile lui, mă ajută să scap și de Combustibilul... Nu regreta cei zece ani petrecuți cu mine, cum nici cei nouă în care am fost mai mult ca niște frați. Eu i-am rămas fidelă... El..., dar ce importanță mai are asta ?...

Se întrerupse pentru că pe ecran apăru imaginea luptelor ce se dădeau în fața Televiziunii.

– Ce-ți spuneam ? Când vin ăștia la masa aia, care-mi aduce aminte de filmele cu colectivizarea și de alea cu ședințele din timpul „vizitelor de lucru“, nu-i oprește nimeni... – continuă Magdalena. În '85 te-am cunoscut întâmplător, sau nu tocmai, în cabinetul doctorului Sasu. Aveai vreo treizeci și șase de ani, domnișoară, și nu mi-a fost greu să-mi dau seama că pentru omul de 50 de ani, doctorul Sasu, erai o adevărată mană cerească... Și ce-i dacă eu l-am făcut om și l-am mutat de la circa lui de cartier la Spitalul Municipal ? L-am îndemnat să-și dea examenele, să înainteze, să lupte, să ajungă cineva. Voiam să-l ridic la rangul meu, or el, mai mult decât un student silitor, provenit dintr-o familie modestă nu putea fi. Îi lipsea ceva ce i-am insuflat cu mare greutate – voința de parvenire. A dobândit-o abia când s-a văzut pierdut în masa de medici de la Municipal. Era prea târziu, iar eu mă simțeam foarte bine să mi-l am ca prieten...

– Voința de parvenire... Hm !... Când erai repartizat la Fetești, cum am fost eu, dacă m-aș fi căsătorit, cum de zeci de ori mi s-a oferit, n-aș mai fi ajuns niciodată la București... Eu am avut-o, chiar și atunci când strângeam din dinți în Balta

Brăilei, cu copiii de la școală după mine, la depănușatul porumbului, toamnă după toamnă...

– Și crezi că venind la București te-ai realizat ?... Că doar cunoscându-mă pe mine ți s-au mai pus niște perne sub fund ?... Nu uita că Sasu intuiește cam cum ai ajuns în Capitală, și câte compromisuri ai făcut să-ți vezi împlinită voința... Le intuiește, atât, nu vrea mai mult de la tine. Și-a creat o imagine standard a ta și rămâne la ea... Să nu-l atingi, că înseamnă sfârșitul tău !...

– E incapabil să facă rău cuiva...

– Nu el !... Dar ăștia cine-s ?

Discuția fu întreruptă de două focuri trase de undeva din fața zidurilor ce despărteau curtea de stradă. Tresăriră amândouă.

– Vai, Doamne, ce-o să fie cu noi ? – se căină speriată Sanda.

– Nimic ! – i-o tăie scurt cealaltă – Nu ești singura membră a partidului comunist din România care-a făcut și altceva decât dascălie. Și-apoi, ai alături un medic, un om de care are nevoie orice putere, orice partid, orice organizație... Liniștește-te ! E zi de mare întorsătură, deși la români nu iese niciodată cum e datul. E un fel de prag interior, o gâlmă de nimic, de care se împiedică și lucrurile iau o altă direcție decât aceea spre care s-a pornit... Nu vreau să fiu cobé, dar cred că țara asta nu poate să fie condusă decât de o mână forte... Carol al doilea a zis-o... Mai e ceva voievodal în noi. Și ăia erau tot un fel de președinți ce-și transmiteau sceptrul și coroana ereditar, ori și le luau cu sabia, dar nu erau regi... Nici eu nu simt că mă trag din cur de prinț, deși cei din familiile mari ale mamei și ale tatălui au fost mari boieri până după război, cu filoanele rădăcinilor spre vremea Cantacuzinilor...

– Nebunia asta din stradă te face așa înțeleaptă ?...

– Pe dracu ! – zise Magdalena. Acum le spun, că-mi vin la gură... Le spun să mă eliberez...

Nu vezi ? Nu auzi ? Tot ce-ți vine la gură trebuie spus. Așa arată ziua de azi, ca nici o alta... Că prea am tăcut. Am tăcut și-am țesut, am tăcut și-am citit, am tăcut și-am crezut cu toată puterea în rangul meu... N-au murit Floreștii și Constantineștii chiar dacă eu nu am copii. Au rămas alții, care într-o bună zi, o să recunoască adevărul că sunt neam de boier, că în spatele vremilor pe care le-am trăit s-au ascuns de teamă...

– Ții legătura cu ei ?...

– Ți-am mai spus-o, de șase ani de zile, de când îmi calci pragul, sunt singură, pentru că așa îmi place să fiu. Doar soiurile slabe își caută nemșagurile, să se știe la fereală, în haită, în clan, în trib... Eu am doar doi prieteni : pe Grig și pe Simion, soțul tău de-acum. Unul mă sfătuiește, celălalt mă drege de beteșuguri, restul sunt slugi...

– Și eu ?...

– Ei, nu te încocora !... Ești soția lui Simion, și până acum și de acum înainte o prietenă apropiată... Clanul, tribul sunt altceva. Niște ierbivore ce trăiesc în turmă... Eu sunt o felină...

– Toată viața te-ai mințit cu ideea asta ?

Sanda puse întrebarea lăsându-se cu toată greutatea în fotoliul din piele. Și-ar fi pus picioarele pe unul dintre brațele lui, așa, cât să-i mai taie din elanul doamnei Magdalena, din încrederea nemăsurată în puterea ei. Nu îndrăzni, mai cu seamă că aștepta un răspuns pe măsura durtății replicii spuse celeilalte.

– Știi ce e – zise limpede Magdalena –, dacă-mi era frică de ceva, m-aș fi căsătorit imediat după divorțul de Grig. Un divorț, repet, de context... Un divorț de compromis, favorabil ambilor... Eram fiica unor importante familii ale Bucureștilor, și-apoi domnul Scafa avusese de pățimit și de pe urma propriei sale meserii, făcută și sub celălalt regim. Dacă-ți place sau nu, îți spun, nu sunt o venitură, ca mai toți de-aici. Nu am în mine morbul nenorocit al parvenirii. Sunt sus...

Așa am venit pe lume. O întâmplare, desigur, dar una, în ce mă privește, fericită... N-am cheag la neamurile care-așteaptă de la mine ceva, chiar dacă suntem de un sânge. N-am cheag la lumea tulbure a artiștilor ăstora pe care-i vezi acuma pe ecran... Am în spate câteva veacuri de istorie scrisă de familiile mele, și în față propria mea moarte. Mă simt mai regină decât până ieri, una al cărei nume nu va rămâne, dar asta nu mă poate face să nu mă simt puternică. Or, dacă-ți mai aduci aminte de la istorie, simbolurile puterii sunt felinele și vulturii... Îmi place să cred că Grig, în felul lui, e un vultur care plutește continuu deasupra lumii, fără să facă efortul de a bate din aripi. Plutește, speculând doar mișcările aerului cald, ascendent și ale celui alt... Grig mă păzește. Iar eu nu trebuie să fac altceva decât să mă hrănesc... Cu carne...

– Niciodată nu te-aș fi crezut atât de egoistă ! – spuse Sanda cu calm, deși o irita la culme delirul de putere al celeilalte.

– Atât de liber declarat ?... – continuă Magdalena. Ce înțelegi tu prin libertate ? Să te culci cu cine poțestești... Să nu dai seama nici conștiinței tale ce faci, să-ți vezi atinse țelurile mărunte. Asta-i libertinaj... Nici cei pe care-i vezi acolo nu știu exact ce e libertatea, o confundă cu anarhia, cu dezordinea, cu derogarea totală de la orice lege... A fi liber înseamnă să stai deasupra lumii, să pierzi, fără să regreti, când faptul nu e de luat în seamă, ori când mersul istoriei e altul decât cel pe care-l dorești tu... Un filosof spunea că a fi liber înseamnă înainte de toate a înțelege...

– Mă uimești !... – spuse Sanda și luă o poziție cabrată, cu palmele trecute pe sub pulpe.

Stătea aplecată ușor în față, cu gâtul înțepenit, urmărind când chipul relaxat al Magdalenei, întinsă pe sofa, când ceea ce se mai petrecea la televizor. Trebuie să fi fost spre orele două și jumătate. Uitaseră să-și comande cafeaua și whisky-ul. Confesiunea Magdalenei distorsionă

evenimentele nopții aceleia atât de cumplite și fără de nume.

*

Era decembrie și caloriferele abia mai dădeau căldură. În mintea Sandei gândurile se învâltuceau într-un vârtej nebun. Succesiunea imaginilor de pe micul ecran, în contrast cu seninătatea Magdalenei o tulburaseră adânc. Nu regreta că părăsise apartamentul din Pangrati, unde la ora aceea ar fi trăit un adevărat coșmar, nici că descoperise în mai vârstnica prietenă a ei un specimen aparte, cum nici nu l-ar fi bănuț. În cei șase ani de când erau împreună, Magdalena povestise doar frânturi de amintiri despre unul sau altul din familia ei, fie legate de vreun obiect de artă din casă, fie direct, despre tatăl ei, arhitectul, omul care murise încă tânăr, dar demn, fără să se fi înclinat niciodată în fața cuiva, fără să renunțe vreodată la tabieturile sale și nici măcar la oficiile unei femei de serviciu, cel puțin, care să-i facă menajul și curățenia în casă. Nu putea înțelege de ce, în ochii Magdalenei mama ei trecea ca un om învins, lipsit de libertate interioară, în vreme ce mătușa Elena, cea rămasă la Paris, apoi plecată la Detroit, reprezenta un adevărat model. Fragmentar, imaginea și amintirile despre bătrâna americană mai apăruseră și în alte povești ale Magdei, dar niciodată în discuțiile ei cu Simion, care-i fusese soț douăzeci de ani. Nu putea înțelege cum trecea timpul pentru un om ca Magdalena, când pentru ea, atâta amar de ani se fugăriseră în neștire la munci patriotice, cu uteciștii și pionierii, în excursii ostenitoare, cu vagoane speciale, ce erau atașate diferitelor garnituri de tren, pentru a face ocolul țării. Nu putea înțelege ce înseamnă să te trezești la o oră când trupul este saturat de odihnă și să te culci în zori, dacă întâmplarea face ca în noaptea respectivă să te simți bine la o serată cu

povești despre lumea de altădată, ori la o canastă în patru.

Sanda îl cunoscuse pe Grigore Scafa la o asemenea canastă, încă înainte ca Magdalena să i-l fi pus în brațe pe Simion. Jucau în patru, ea ca prietenă de familie, Sasu ca soț al gazdei, iar Scafa ca vechi amic. Atunci vorbiseră puțin, ca mai întotdeauna. Nu o dată se întrebase de ce madam Florescu nu-și va fi găsit un anturaj de pictori și literați, mai cu seamă că făcea parte din familia unui arhitect. N-o întrebase niciodată, dar aflase, cu timpul, că tinerețea Magdalenei fusese marcată de prezența unor amici ai tatălui ei, artiști, care-o îndepărtaseră definitiv de lumea lor. Nu se mira acum, când îi vedea apărând pe ecran, cum îi lua în zeflema ca pe niște nimicuri, necesare vieții doar atât cât să o mai coloreze în părțile ei cele mai neesențiale. Altminteri știa de la Simion, că în anii cât fusese căsătorit cu Magdalena, frecventaseră teatrele, filarmonica, opera, muzeele, galeriile, cu butada, repetată mereu, când era vorba de a urmări un film la televizor: că artiștii nu sunt valoroși decât dacă sunt morți. La care venea replica lui Scafa : Artiștii, cât trăiesc, fac atâta gălăgie să se afirme încât reușesc să se confunde valorile cu nonvalorile. După ce mor se alege ce e bun de ce nu. N-am nevoie de așa ceva !

*

– Taci – murmură gazda. Te gândești la mine, la ce se întâmplă-n țară, sau la libertate ?...

– La toate, poate mai puțin la mine...

– Lasă lucrurile să se așeze ! – continuă Magdalena. Asta o știu de la Grig, de la tata... Dar nu uita să te gândești mereu la tine. Unde vei sta, cum vei sta, pe cine vei avea dușman, pe cine prieten... Îi vezi (arătă spre ecran), nebunia zace în fiecare. Toți sunt eroi... eroi de film... eroi de mucava. Habar n-ai ce zace în ei. Acum ucid,

mâine pun flori pe mormântul victimei, poimâine-l dărâma, răspoimâine își calcă în picioare toate principiile și tot ce-au zis... Ticuri de oameni săraci, de parveniți... Nici o societate n-a avut atâția parveniți ca asta comunistă. Cine erau azi dacă nu veneau rușii în '44 ? Cine erau azi dacă nu și-ar fi făcut propriul lor sistem de parvenire ?... Și prin ce mijloace ? Crezi că asta trece cu o revoluție, sau cu o lovitură de palat ? Poa' să-l tot împuște pe Ceaușescu, pentru că toată țara nu sunt decât copiii lui !... Nici Soliman Magnificul să fi fost și n-ar fi avut atâția urmași !...

– Crezi în Dumnezeu ? – o întrerupse cealaltă, întor-cându-se de jumătate spre ea.

– Dumnezeu creștin e făcut pentru săraci... Cred într-un altul, puternic, care lasă oamenilor să facă și să desfacă lumea... Acela e rupt de noi și ne privește ca pe niște potârniche.. Nu merg la popi, care-s și ei niște căpătuiți de pe urma sufletelor slabe... Vrei mai mult ?!

Pe ultimul cuvânt, Magdalena se ridică de pe sofa și sună de câteva ori la un buton ascuns lângă biroul cel mare. Îi plăcea să-și petreacă timpul în fosta cameră de lucru a tatălui ei. Acolo-și pusese și televizorul. Constatând că Raveca n-a auzit, ori se va fi culcat, apăsă din nou. Apoi continuă :

– Și americanii sunt niște parveniți. Toți, cu o psihologie aberantă, de pe urma căreia nu rămân decât niște bani pe care puțini știu cum să-i folosească... N-au timp de nimic, nici de ei, și-atunci își trăiesc în disperare clipa. Râzând cu toți dinții falși la vedere... Atât... Clipa...

În ușa apăru Raveca.

– ... Mai adă niște whisky (Raveca ieși)... Cu sau fără de noi, toate au să intre pe făgașul lor. Important va fi ce folos ne va aduce nouă, fiecăruia, schimbarea asta ce a pornit acum...

– Te gândești la anii dinaintea războiului – zise Sanda.

– Mă gândesc la vârsta pe care-o am. N-am să mai fiu tânără ca acu-s cincizeci de ani. Nu mai am ce să iau de la capăt... Așa cum este, viața mea trebuie să meargă mai departe, fără zdruncinături. Fără mari pauze de respirație, dar nici gâfâit, cum v-o duceți voi. Grig e pensionar, dar mai lucrează, din când în când, pentru câte-o expertiză. Simion e de-acum al tău. Într-un fel vă potriviți, în altul nu... Să știi că de câteva ori am regretat că am renunțat la el în favoarea ta. Sunteți diferiți. Pentru mine el a rămas acum doar medicul casei. De patru ani asta e... Altul mai potrivit, să mi le știe pe toate, după atâta amar de vreme trăită împreună, nu e...

Raveca aduse o sticlă de whisky. Le turnă, apoi ieși. Se vedea după chip că ațipise, îmbrăcată cum era, pe aparatul de radio, ascultând știrile despre revoluția din zilele acelea...

4.

Spitalul era ticsit de bolnavi și răniți. Salvările nu conteneau să aducă alți și alți oameni. Pentru pansamente ușoare erau folosite toate forțele medicale de la celelalte secții. Doctorul Sasu reintrase în gardă deîndată ce venise din oraș. Trăia o aceeași pornire cu cei ce se opriseră prin piețe să participe la marile demonstrații, sub bătaia gloanțelor. Era uimit de câtă violență se putuse declanșa dintr-o dată.

Pe culoare, unde fuseseră aduse saltele încă de la capătul nopții, erau culcați cei ce aveau răni mai ușoare. Surorile și asistentele treceau de la unul la altul, iar printre ele, ca nevăzuți în învălmășeala aceea, apăruseră civili în halate albe.

Intrau și prin saloane, dar nimeni nu-i întreba nimic. Totul se petrecea cu acordul conducerii spitalului, așa bănuiau, și-atunci la ce folos să le mai vadă cineva legitimațiile. În fața clădirii fuseseră postate două taburi, iar prin pod patrulară o vreme câțiva soldați.

Mai repede decât ar fi crezut oricine, după variantele difuzate de unul sau altul, ori aflate de la radio, cei doi Ceaușești fuseseră prinși și sechestrați într-o unitate militară din Târgoviște. Un adevărat delir îi cuprinse pe toți. Dictatorul dispăruse ca un ins oarecare și o magmă informă trăia cu nesaț bucuria unei libertăți nevisate. Oamenii se sărutau, se îmbrățișau, cântau. Doar muribunzii nu-și dădeau seama ce se întâmplă și se holbau tâmp spre tuburile de perfuzii și oxigen. Pentru mulți totul venise prea târziu.

Când prindea o clipă de răgaz, Simion intra în camera de gardă și se așeza în spatele celor ce stăteau grămadă în fața televizorului. Nota într-un rețetar ce vedea și i se părea că participă și el la istorie. Nimic nu mai era tabu. Simțea nevoia să schimbe două vorbe cu cineva. Privi spre cei din jur și i se instală un sentiment bizar. Cu mai puțin de două luni în urmă, oameni care acum căzuseră în extazul libertății se băteau pentru posturi în comitetul de partid de spital, la alegerile ce au premers Congresului al XIV-lea. Aceiași oameni care acum se dădeau mari revoluționari și se ofereau să facă gardă după gardă, să urce în mașinile salvării și să plece în orice loc fierbinte din București, în octombrie ar fi fost capabili să calce peste cadavrele colegilor lor, dar să se vadă cocoțați în vreo funcție politică, ori să fie chiar delegați la respectivul congres comunist. Știa că printre ei nu erau doar medici, ci și personal cu studii medii. Deruta lui era cu atât mai mare cu cât observase că schimbarea se produsese în toți în doar două zile, iar la mulți abia după arestarea Ceaușeștilor.

Plecuse din spital pe la prânz cu o salvare. Trecuse pe la casa lui, schimbase două vorbe cu Sanda. Își luase alt maieu, cămașă și ciorapi, fulgarinul și se oprise din drum la Magdalena. Acolo stătuse mai mult, să bea o cafea și o apă minerală. Salvarea se înapoiase la spital fără el. Cu femeia discutaseră despre evenimentele ce se petreceau cu o repeziciune incredibilă și încercaseră să intuiască tâlcurile.

În drum spre spital, în mașina condusă atunci de Matache, pe care el șofase doar puțin, în ultimii ani ai căsniciei cu Magdalena, se minună de felul delicat în care aceasta se despărțise de el, cât ce dăduse primele semne că-i sfârâie călcâiele după Sanda. Cum, după douăzeci de ani de viață dusă împreună, femeia se dăduse la o parte și-l lăsase să-și continue viața cu o alta mai apropiată de felul său de a fi. O intelectuală, frumoasă, fostă pacientă a lui, pe care o aflase în anturajul Magdalenei. Aici imaginația i se oprea. Dar astea erau lucruri trecute, dintr-o viață de odinioară, mai muncită și mai tihnită, cu împliniri și dezamăgiri. Tot Magdalenei i se datora și faptul că ajunsese medic specialist, apoi primar în interne. Îi stimulase permanent o ambiție lăncedă și se trezise că ajunge dintr-un medic de circă, unul primar la Spitalul Municipal. N-ar fi reușit asta dacă nu era Magdalena cu spiritul ei tenace. Ambiția lui se terminase odată cu câștigarea concursului pentru un post în oraș, după zece ani petrecuți într-o comună din județul Argeș. O cunoscuse pe Magdalena la circa lui de cartier unde era arondată și strada Câmpina. Speranțe minime, până la o neașteptată invitație la vila femeii. Apoi, în toți cei douăzeci de ani, cât fuseseră împreună, o singură ieșire mai violentă, când Simion era gata să renunțe în fața atâtor examene ce le avea de dat. Magdalena i-a spus răspicat : „Eu am coborât, tu trebuie să urci, să fim cât de cât la egal !“ Adică el,

un medic, cu ea, o analfabetă, sau absolventă de liceu, dar fiică de arhitect din spiță mare.

Toate gândurile îi trecuseră prin minte cât durase drumul de la vila Magdalenei până la spital. Se văzuse în mașina lui de odinioară, iar oboseala acumulată îl făcea absent la cele ce se întâmplau în jur. Se temea să nu lovească din viteza cu care circulau vreun om sau o altă mașină, ori să deschidă focul cineva asupra lor. De fapt nu se temea. Îi era perfect indiferent, surprins doar de patima cu care participau la ruleta istoriei toți cei din jur.

*

Pe holurile spitalului se auzeau gemetele răniților. Ei erau prima urgență, știa asta, și se temea pentru sufletele celorlalți bolnavi : un ulcer perforat, o subocluzie, o apendicită acută, o pareză, o naștere prematură, ori pur și simplu, un accident domestic, care-n atmosfera de spital de campanie, cum erau, nu-și mai găseau tămăduire.

– E un nou 23 August ! Unul pe dos... Nu te bucuri ?! îi aruncă peste umăr doctorul Ciocâlțeu, medicul șef al internelor.

Afară continuau să se audă rafale de armă automată, schimburi de focuri, ce se întetiseră odată cu lăsarea nopții.

Medicii mai treceau și pe la bolnavii lor, internați înainte de 21 decembrie, să-i îmbărbăteze, de parcă ar fi vrut ca până a doua zi dimineața să se facă bine, să lase paturile libere pentru răniți. Era un zor în toate și o frenezie amestecată cu teamă. Posturile de radio anunțau mari mișcări de trupe în zonele Harghita și Covasna. La Sibiu continua bătălia dintre securitate și armată. La Timișoara, după ce orașul se declarase liber încă din 20 decembrie, când Bucureștiul nu începuse, continua să se tragă și să fie victime. Se auzea de două transporturi de cadavre de la Timișoara, morți

în luptele de stradă, duse direct la Crematoriul Cenușa. Clujul și Brașovul își aveau victimele lor.

În fiecare salon, bolnavii ce se puteau ridica pe două picioare stăteau adunați în jurul câte unui radio portativ. Unii cereau să fie externați, alții delirau. Celor în stare gravă li se administrau doze de somnifere să se rupă de vacarmul din jur.

La chirurgie totul era sub o tensiune sporită. Comenzi scurte. Mulți răniți prin împușcare, ori loviți de mașini, cu picioarele și coastele rupte fuseseră distribuiți în saloanele și pe culoarele celorlalte secții.

Simion simțea că-i plesnește capul. Înghiți dintr-o dată două antinevralgice și din amăreala rămasă în gură se mai întremă. Căută un salon sau o rezervă în care să nu fie decât el și bolnavul, el și o asistentă sau o soră, să mai schimbe două vorbe cu ele. În camera asistentei șefe dădu peste doi dintre străinii aceia în halate albe, ce patrulau prin spital. Nu le avu teama, cum nu le-o avusese după căsătoria cu Magdalena, când ajunsese să-l cunoască pe Scafa, colonelul de la interne, fostul ei soț. Se știa cinstit, iar cu omul acela aproape, se vedea scăpat de orice pacoste. Un telefon și Scafa rezolva. Nu-i spusese niciodată „Grig“ dintr-un soi de gelozie mascată.

Așteptă ca oamenii aceia de ordine să-și facă meseria, apoi reveni în camera asistentei șefe, unde era un televizor alb-negru.

– Domnu Simion, l-ați văzut pe doctorul Ciocâlțu ! E în al nouălea cer de parcă el l-ar fi prins pe Ceaușescu...

– Dă-l încolo, toți suntem la fel, deși doar el voia neapărat să ajungă secretar de partid pe spital.

– L-ați auzit pe Iliescu ?

– Nu. Eram prin saloane...

– Zicea că în spatele fiecărei dictaturi se creează un gol de putere și făcea apel la

înțelepciune și calm... Dar cine continuă să tragă ?...

– Nimeni,... sau niște bezmetici... Partida e pierdută... Că va fi fost jucată de altcineva... Dumnezeu mai știe. Suntem mărunți cu toții. La mâna oricui... – făcu o pauză. Cumpăni mult dacă să continue sau nu, apoi : – Alexandrina, asta nu e revoluție, e lovitură de stat.

– Cum puteți spune așa ceva ?

– O să te dezmeticești și tu peste vreo doi ani...

– Nu cred în ce spuneți, deși știți că vă port tot res-pectul... Dumneavoastră m-ați adus la Spitalul Municipal și ați luptat să ajung asistentă șefă și pentru ce, pentru simplul fapt că v-am fost asistentă la circa unde ați lucrat. Nu mi-ați cerut nimic. Nu m-ați lăsat să vă dau niciodată nimic... Dar ce spuneți acum nu e adevărat !

Simion regretă că deschise discuția. Voise să-și caute un loc unde să se întindă puțin și să asculte știrile ca toți ceilalți. Femeia simți că fusese mult prea categorică și încercă să o dreagă :

– ... Poate că aveți dreptate... Dar acum cea mai mare bucurie a tuturor este să participe la o revoluție...

– Toți suntem pe baricade...

– La 207 e un mort ! – se auzi vocea unei surori.

Simion sări în picioare ca un arc. Era salonul lui. La 207 avea o enterocolită, două ulcere, o post-hepatoctomie cu complicații, o subocluzie, un diabetic cu hipertensiune, care-abia ieșise de vreo oră din comă. Intră în salon și, spre stupoarea lui, cel cu subocluzie zăcea inert.

– Duceți-l la chirurgie ! Încă trăiește. A leșinat... Perfuzie ! O injecție cu piafen...

– Domnu doctor, la chirurgie e plin de răniți ! Se fac operații non-stop... Țsta moare dacă stă la rând. I se duce pulsul. Intră în comă profundă.

Ieși să dea un telefon la chirurgie.

– Alo ! Cu doctorul Dobrescu... E în sala de operații... am o urgență... Sasu la telefon... Îmi intră în comă... Pânzar nu-i liber ?!... Miorelaxante... Cum, cine e ? Un om...

– Domnule Sasu coborâți un etaj și dacă credeți că se mai poate face ceva în nebunia asta... – se auzi o voce de bărbat la celălalt capăt al firului – Toți chirurgii sunt în sălile de operație, înțelegeți !... Un om... e subocluzie, ce mai contează ?!... Nu vedeți ce se întâmplă ?!

Simion trânti receptorul și porni spre salon urmat de o soră și o asistentă. Își făcu loc cu greu printre răniții întinși pe saltele de-a lungul zidurilor de-o parte și de alta.

– Miorelaxante. – șopti spre asistentă – Deși are de gând să ne lase. Trofice. Inima... Dacă-l ajută inima, apucă dimineța...

Luă din nou pulsul bolnavului, în timp ce i se fixau perfuziile. Omul era inert. Ceilalți din salon deveniseră și mai agitați. Injectia cu adrenalină își făcu efectul imediat. Sasu știa însă că în starea în care era bolnavul, singura soluție ar fi fost cea chirurgicală. Coborî până la secția de Chirurgie și întâmplarea făcu să-l întâlnească pe Dobrescu, abia ieșit din sala de operație. Era epuizat.

– Miki am o subocluzie !

– Tu ?... Nu arăți !

– Îmi moare pacientul !

– Simioane, tu trăiești după un alt ceas... Nu vezi ce-i aici ? Crezi că am mai numărat de azi dimineță câți au murit? Eu mi-am făcut datoria, le-am extras glonțul, le-am cusut rana, i-am operat... dar dacă n-au mai avut zile... Duhovnic trebuia să te faci, nu medic... Nu vezi cum arăt ?!... Dacă mai ține vârtejul ăsta până la Anul Nou, nu se mai uită nici o damă la mine... Fă-i un clistir cu glicerină și apă distilată, poate i se moaie

pântecele... Voi, interniștii aveți vreme de palavre și pocăință, noi nu ! Suntem iertați de lege...

Sasu porni spre scara de serviciu mai abătut de cum venise. Ideea lui Dobrescu, aia cu clistirul și apa distilată nici nu era prea trăsniță. Va mai pune și miorelaxante. Era ultima șansă a omului. Intră din nou în salonul 207, dădu ordinele scurt celor două femei aflate lângă bolnav, apoi se duse din nou în camera asistentei șefe.

– Între Dumnezeu și mine, El e mai puternic !

– De ce spuneți asta ?

– Am mai spus-o, și chiar tu ai auzit-o de o mie de ori... unde ți-e bărbatul ?

– Nu știu ! Mi-a dat telefon că e într-un dispozitiv de luptă, așa a zis... că e bine, că a vorbit cu cei de-acasă și în zona noastră nu s-a întâmplat nimic...

Puse sunetul televizorului mai încet. Printre rafalele ce se auzeau de afară lui Simion i se năzări că nu mai aude lătratul câinelui dintr-o casă aflată în spatele spitalului.

– Cineva a ucis câinele să se poată apropia de spital... Cu ce gând ?

Femeia nu-l ascultă. Era spre trei dimineața și doctorul ar fi vrut să prindă o oră de somn. Ieși, apoi se îndreptă spre salonul 207. Bolnavului i se făcuse clistirul, i se administraseră injecțiile și părea să-și recapete pulsul și respirația. Dinspre curtea din spate se auzi o rafală trasă spre spital. Ciudat cum nici un glonț nu scrijeli zidul. Simion se apropie de fereastră. Lumina neonului venea de sus, din spatele lui. Era o țintă perfectă. O nouă rafală. Văzu luminița pâlpâitoare la gura țevii, dar nu se sparse nici un geam. Surorile mergeau pitite pe sub ferestre. Îi strigară :

– Domnu doctor, domnu doctor, culcați-vă, că vă împușcă !

Simion rămase mai departe în dreptul ferestrei. Așteaptă o nouă rafală. Ciocâlteu îl strigă

din celălalt capăt al culoarului :

– Simioane, ai înnebunit ?! Culcă-te !

– Pe dracu, nici să vrea nu mă nimerește !

În jurul medicului șef se adunaseră toți colegii să-l vadă pe nebunul de Sasu, cum sta ținută în bătaia puștii. Se auzi o nouă rafală. Un moment de liniște, apoi Simion zise:

– Ce v-am spus ? Trage deasupra spitalului, sau cu gloanțe oarbe !

Porni agale spre ceilalți cu mâinile în buzunarele halatului.

– Ce vrei să zici ? – îl luă Ciocâlțeu – Că toți morții și răniții de aici au fost țintele unor gloanțe oarbe ?

– Nu !... Doar că în nebunia asta trage fiecare cu ce are... Cineva vrea neapărat să ne bage în draci, să ne calce pe nervi, să ne țină sub tensiune... N-am auzit nici un glonț ricoșând...

– Ai un sistem nervos de milioane ! – zise un coleg mai tânăr.

– Depresivii nu se tem de moarte ! – punctă Ciocâlțeu, să știe că a avut ultimul cuvânt și se îndreptară din nou spre camera de gardă.

O oră mai târziu mai sosi un tab cu soldați să verifice toate etajele până la ultimul. Cineva dăduse un telefon de la punctul de apărare al spitalului. După mai multe cercetări fuseră găsite în curte cartușele de la două încărcătoare de automat. Fantoma celui ce pusese-n panică spitalul dispăruse de mult.

*

Până pe la cinci, Simion se culcă pe niște păături în camera asistentei șefe și reuși să ațipescă. La trezire, primul gând îl îndemnă să intre din nou în salonul 207. Bolnavul dormea lin. I se mai înmuiase abdomenul. Scăpase ca prin minune. Intră în camera de gardă, emisiunea televiziunii române se încheiase, iar personalul secției

dispăruse prin alte camere. Curând veneau zorii, cu toată năclăiala unui început de zi într-un spital ticsit cu bolnavi și răniți. Trecuse „ora lupului“, când pier cei mai mulți dintre aceia fără de scăpare. În camera de gardă intră și un medic tânăr, Dan, care puse să facă o cafea. Simion se apropie de fereastră. Ezitară o vreme să comenteze în vreun fel ceea ce se petrecea în țară. Într-un târziu îi spuse celui tânăr sorbind din cafea :

– Cred că o să mai dureze. Ceva nu e limpede... L-au trădat ai lui... Mai sunt multe polițe de plătit.

Celălalt tăcu, apoi, învins de oboseală începu să moțăie. Simion se așeză alături de el, ca într-un compartiment de clasa a II-a și ațipi.

5.

Scafa își pierduse toată noaptea urmărind știrile de la „Europa Liberă“, Radio „America“, Radio „România“, fără să se miște din fața micului ecran. Îi dăduse doar un telefon Magdalenei, apoi primise alte câteva, de la foștii lui colegi. Claudia stătuse alături de el și-n cele din urmă se culcase.

*

Locuiau într-un apartament cu două camere, într-o casă naționalizată din apropierea Academiei Militare. Un cartier liniștit, cu câteva străduțe întortocheate și vile construite, în mare parte, între cele două războaie mondiale.

Grigore nu intrase cu vecinii în nici un fel de relații. Știa cine a fost, unde a lucrat și se fereau să aibă de lucru cu el. Când o adusesse în apartament pe Claudia, coafeza, nu s-au mirat și nici n-au comentat prea mult, deși bărbatul putea să-i fie, dacă nu bunic, în mod sigur tată. Femeia era frumoasă, blondă, înaltă și ieșea, de cele mai multe ori, însoțită de bătrânul colonel, seara, când străzile te pierdeau mai ușor între umbrele copacilor.

Apartamentul lor era la primul etaj, cu ferestrele îngropate în iedera. O tisă crescuse în mijlocul rondoului din fața casei, iar în zilele ploioase se umplea de glasurile guguștiucilor. Scafa se instalase în apartament cu mulți ani în urmă, după retragerea armatei sovietice din țară. Acolo locuise un comisar rus cu familia. În 1958, imediat după plecarea lui, Scafa reușise să pună mâna pe apartament, să-l garnisească, după modelul celor domnești, cu mobilă curbată, atât la dormitor, cât și la sufragerie. Fiind singur, ani de zile își făcuse din a doua cameră un birou, unde lucra de multe ori până noaptea târziu. Mai erau dormitorul, baia, bucătăria și un hol ce dădea în curte printr-o ușă cu clanță Wertin. Își mai pusese două ivăre de siguranță.

Trăise singur ani de zile, după un tipic al lui. De multe ori, ceea ce nu putea să rezolve la serviciu, continua acasă, în biroul lui, după un somn de o oră. Lua masa în oraș, doar dejunul și uneori cina și le pregătea singur. O dată pe săptămână îi dădea telefon Magdalenei, sau trecea pe la vila ei, fără ca doctorul Sasu să vadă în asta altceva decât ceea ce era : o prietenie între doi oameni dusă peste un divorț, făcut din necesități obiective.

Prin '88 întâlnise în casa Magdalenei o fetișcană blondă, proaspătă absolventă de liceu și a unei școli de coafeze, iar dacă n-ar fi fost insistențele gazdei de a-i apropia, nu și-ar fi legat

niciodată sufletul de ea. N-avusese copii și într-un fel nu avusese nici familie, așa că prezența animalului fraged – Claudia Nicola, cum o chema ca domnișoară, abia împlinind pe atunci vreo douăzeci de ani, în vreme ce el trecuse cu ceva peste anii de pensionare, dar continua să lucreze, – îl făcu să o simtă ca pe o mană cerească, venită la o vârstă neașteptată. Străin de ceea ce se numește un sentiment de tată, o privise ca pe toate femeile cunoscute în decursul vieții.

Nici Claudia nu ezitase prea mult, văzând în domnul Grigore Scafa un om distins, bine conservat, echilibrat, exact cum arăta decupajul modelului ideal al personajului dorit, doar cam bătrân. Grigore își pusese în calcul inevitabila pensionare și singurătate. Ce și-ar fi putut dori mai mult, acum când avea timp, decât o femeie tânără care să-i sporească dorința de viață. Cine-l mai putea judeca acum că-și luase o fetișcană, după ce aproape o viață întreagă stătuse singur ? Cine să întrebe ce meserie are fata domnului colonel, pentru că știa cu toții cine a fost și unde mai colaborează ?

*

Căsătoria se precipitase după o cumplită viroză contractată de Grigore în primăvara lui '89. O viroză cu complicații la plămâni, iar peste toate un icter mecanic terminat, după trei săptămâni de spitalizare la boli infecțioase, cu o operație de fiere. Simțise moartea aproape și dacă până atunci ritmul pe care și-l impusese îi lăsa sentimentul unei vieți lungi și fără de probleme, lunile acelea de stat la pat îi stârniseră dorința de a recupera o viață netrăită, ca toți oamenii, pe bucățica de cracă pe care o mai avea până la capăt.

Doctorul Sasu, care îl tratase după externarea din spital îi spusese, mai în glumă, mai în serios : „Dragă Scafa, la vârsta noastră craca e

scurtă... Nu știi când se întâmplă pocinogul. Noi dăm după fuste, când bunicii noștri, mai prevăzători, își aveau deja cumpărat locul de veci și-și țineau coșciugul în pod...“. Atunci au râs cu poftă amândoi, deși doctorul era cu unsprezece ani mai tânăr ca el, recăsătorit de câțiva ani cu Sanda. După plecarea lui Simion, Grigore începu să-și organizeze cu minuțiozitate, cum era obișnuit, un final de ieșire din scenă, pe care să nu-l regrete nici pe cealaltă lume.

În mai, o invitasă la el acasă pe Claudia. În iunie erau căsătoriți, fără ca vreunul din anturajul Magdalenei să vadă în mariajul acela ceva nefiresc. Prea tânără să-și facă probleme, Claudia luase lucrurile așa cum erau, având de partea ei tinerețea, o viață de om, o meserie sigură și frumusețea. Nici Sandei nu-i displăcea bătrânul domn, dar faptul că era un fost colonel de informații și mai cu seamă gândul că trăise ca soț și soție cu Magdalena, în cei mai cumpliți ani de după război, o ținură la distanță.

„Viața e mobilă, curge și nimic nu e nefiresc atâta vreme cât face bine !“ era una din ideile preluate de Sanda de la Magdalena. Frecventase și ea câțiva ani salonul de coafură unde lucra Claudia și nu se putuse abține să nu recunoască pentru sine că tânăra era ca o adevărată cariatidă, care, cu puțin noroc, dincolo de Ocean, ar fi putut ajunge top-model, apoi actriță și star la Hollywood. De nenumărate ori încerca să-și găsească asemănări cu tânăra coafeză, când, ieșind din baie, după o îndelungată eliberare în apa călduță amestecată cu săruri mirositoare, își privea chipul în oglindă. Atunci își spunea în ciudată : „Eu trebuie să mă sulemenesc, să merg la coafor, în vreme ce ea e ca un trandafir numai dacă dă cu apă pe față.“

*

Nunta lui Scafa cu Claudia se ținuse discret, în apartamentul lor, avându-i ca nași pe un general cu soția, iar ca invitați pe Magdalena și pe soții Sasu. Cât să dea mai mare greutate actului, făcuseră și o cununie religioasă la Mănăstirea Plumbuita. Flori, cadouri și o nefirească întinerire a bătrânului colonel. Abia la masa de nuntă aflaseră că fosta domnișoară Nicola era din Bucecea Botoșanilor, că avea o sumedenie de neamuri, cinci frați mai mici, pe care-i părăsise într-o vară, pe când împlinise optsprezece ani și tocmai terminase liceul în orașul din nord. Îi lăsase baltă și plecase să se facă actriță la București. Nu reușise la teatru, ci la o școală post-liceală de coafeze. O biografie simplă care lui Grigore nu-i spunea mare lucru. Dar teama că într-o bună zi va da buzna peste ei toată puzderia de neamuri nu o avea, căci fata fusese renegată de familie pentru plecarea ei de-acasă, apoi că el dispunea încă de îndeajuns de multă forță să taie din start orice elan de invazie dinspre nord.

Claudia era un obiect de lux, devenise un asemenea lucru cât ce Scafa se hotărâse să devină al său. Niște țărani, cum erau cei din familia Claudiei, puteau fi speriați foarte ușor și ținuți al distanță. Despre evenimentul matrimonial, cei din Bucecea aveau să afle întâmplător, mult după decembrie '89 și după mineriade, când unul din sat a trecut pe la salonul de coafură unde auzise că ar lucra fata lui Nicola, să afle dacă mai trăiește. Până atunci însă doar o scrisoare trimisă de Claudia, într-o doară, ca orice dezmoștenit și deșrădăcinat îi informa sec despre ceea ce se petrecuse la București în decembrie.

Anturajul oferit de cele două doamne, Magdalena și Sanda o îndepărtaseră și mai mult,

dacă nu chiar de tot de familia ei și, într-un fel, se vedea realizată mult mai bine decât dacă ar fi ajuns actriță cine știe la ce teatru de provincie, ori să fi jucat în film, unul, două, românești, la care nu mai merge nimeni, dar îți știi figura după imaginea de pe afiș. Meseria de coafeză o pune în contact cu lumea bună a Bucureștiului și dacă șansa era să-și înceapă viața printr-o căsătorie cu un fost colonel, mult mai în vârstă decât ea, o folosi fără să-și facă mari probleme. Decât cu unul de vârsta ei, bețiv și curvar, mai bine cu un domn care nu are nici te miri ce pofte sexuale, ci doar pretenția să nu te amesteci în treburile lui.

*

Grigore întinerise și el în câteva luni, devenise mai sprintar și din nou foarte sigur pe el. „Toate hapurile tale – îi spusese odată doctorului Sasu – nu fac cât fata asta. Terapie intensivă pentru pofta de viață“. Simion nu înțelegea exact jocul făcut de Magdalena, dar intuise că la capătul tuturor ițelor se afla ea. Prin octombrie, Grigore renunțase la cumulul de pensie pe care-l câștiga de la Interne, urmând să trăiască doar din banii aduși de poștaș, încă destui chiar și dacă tânăra lui soție n-ar fi lucrat. Își avea puși de-o parte niște dolari și cu puțină chiverniseală ar fi putut să o ducă foarte bine. Claudia, însă, lucra mai ales în tura de dimineață. Aducea acasă banii, chiar și bacșișurile, ceea ce-l făcu pe Grigore să se simtă jenat. Felul deschis al fetei de a intra în lume, faptul că-i pune în palmă tot ce avea îl descumpănea ades și nu de puține ori își făcuse procese de conștiință că el era cel care continua să joace dublu, ca-n toată viața lui de om solitar, în vreme ce partenera lui simte că trebuie să i se ofere pe de-a-ntregul. Intui psihologia omului picat dincolo de orice speranță pentru viața lui, adus la

un rang înalt, față de care se simțea veșnic dator. Întâlnirile cu Magdalena se răriseră.

Totuși, prin octombrie trecuse împreună cu Claudia pe la ea și, în timp ce tânăra ieșise pentru câteva minute din salon, îi spuse celeilalte : „Cred că o să avem o toamnă tulbure !“ Doar atât, ca Magdalena să înțeleagă, să fie mai atentă la tot ce face, deși știa că după divorțul de Sasu, mai ieșea cu mașina doar până la Sinaia, ori la Câmpulung și Rucăr, câte două, trei zile. „Se mișcă roata, – îi mai șoptise – Să vedem ce va ieși !“ apoi se întrerupse pentru că reapăru Claudia. Zâmbete protectoare returnate într-o familiaritate amabilă. Tânăra se simțea ca acasă, pentru că doamna Magda nu avea obiceiul să iasă din vila ei în general, iar pentru un coafat, o manichiură sau pedichiură era de-ajuns să-i dea un telefon. Când nu o găsea la salonul de coafură îi dădea telefon Sandei să o caute și să-i fixeze o oră pentru a doua zi după-amiaza.

*

Trei ani la rând, săptămână de săptămână, Claudia era adusă cu mașina la vila Magdalenei. Îi cunoștea deja toate firidele. Se descurca singură, sau cu ajutorul Ravecăi ori a Hildei când nu găsea câte un obiect. Se legaseră sufletește. Își povestise viața ei simplă de la București, apoi aceea de elevă la Liceul „August Treboniu Laurian“ din Botoșani, eșecul de la IATC, despărțirea definitivă de familie. În imaginația ei, cum Matache arăta om întreg : brunet, lat în spate și înalt, îl vedea un posibil soț, dacă vreodată s-ar fi hotărât să se mărite. Stătea de multe ori de vorbă cu el despre nimicuri. Se înfiripase chiar un fel de idilă până în clipa în care Claudia fusese invitată la una din seratele Magdalenei. În mintea ei serata era vama prin care urma să treacă într-o altă țară, în Țara Magdalenei

Florescu, unde trebuia să fii atent la tot ce spui și al tot ce faci, să te poți păstra în lumea aceea.

Matache rămase șoferul de după-amiază al casei. Medicul, profesoara, generalul Scafa (așa îi fusese prezentat). Și patroana sindrofiei. Era prin '88, toamna. De-atunci piesa se cerea jucată cum era regia. Singurul lucru pe care trebuia să-l facă – și contactul permanent cu doamnele din înalta societate la salonul de coafură o ajuta – era să-și stileze manierele, să-și controleze cuvintele și, în general, să vorbească puțin, lăsându-i pe ceilalți să se desfășoare. Aflase câte ceva, disparat despre fiecare, fără să înțeleagă rațiunea pentru care divorțase Magdalena de Scafa, apoi aceeași poveste cu doctorul Sasu, după douăzeci de ani de conviețuire calmă, când medicul apucase să urce treptele profesionale cu o sprinteneală de invidiat. Cel mai puțin se apropiase tocmai de general. Era enigmatic, vorbea în dodii, cu propoziții scurte, care-i aduceau mereu zâmbetele celorlalți. Îl vedea ca pe o mare personalitate, devenită deja statuie, de care nu credea să se poată apropia vreodată.

*

Când se întâmplase, înainte ca Scafa să se fi îmbolnăvit în primăvara lui '89, să rămână amândoi în salonul mare al vilei Magdalenei, iar bătrânul domn să o privească îndelung, apoi să-i pună mâna pe păr și să o mângâie, simțise că se apropie de o altă poartă-vamă, dincolo de care nu putea să fie decât Ne-visul. „Putințe femei frumoase am văzut ca tine...” spusese colonelul privind-o adânc în ochi. Simțise atunci că destinul ei va fi jucat pe o muchie de cuțit și că puțințele vorbe și gesturi ce le spunea și făcea, va trebui să și le țină în frâu, să vadă ce-i va fi dat. Știa că Scafa fusese un om puternic și încă mai era. Bănuia că, în afară de apartamentul ce-l avea,

dispunea de bani și suficiente relații pentru a câștiga orice partidă. Un singur lucru nu-și putea imagina : că toată scena aceea, când în vilă erau doar Magdalena, Matache și Hilda, fusese organizată de doamna Florescu, în așa fel ca între cei doi să aibă loc primul contact direct.

Urmase boala lungă a lui Scafa, cu spitalizări repetate, când fata simțise că face un act normal să-l viziteze în locul și în numele doamnei Magdalena în rezervele pe unde era, să-i aducă un plus de speranță și lumină. De fiecare dată înainte de a urca spre camera unde era colonelul, cumpăra câte un buchet de ghiocei pe care-l alătura pachetelor trimise de Magdalena. După operație, nu tocmai ușoară, cum avea să afle Scafa de la Simion abia în vară, când era deja căsătorit cu Claudia, fata venea în fiecare seară pe la el, mai întâi tot în numele celeilalte, apoi în al ei. Grigore nu fusese bolnav grav niciodată, iar gripele și virozele, ba chiar și câteva pneumonii le dusesese mai mult pe picioare, stând mai puțin la serviciu și continuându-și munca acasă sub tratamentul atent al lui Sasu. Erau prieteni. Se simțeau chiar un fel de neamuri.

Apariția Claudiei la el acasă, când era în convalescență, îi aduse o nesperată lumină. De aceea lucrurile se precipitară și, într-o zi de aprilie, când începuse să facă mici plimbări prin cartier, se hotărî să-și caute un om alături de care să-și încheie socotelile cu viața. Mergea singur și, ca niciodată, ajunsese să se bucure de omătuțele și ghioceii abia apăruiți în micile rondouri din fața vilelor și simțea cum încercarea prin care trecuse în ultimele luni îi însemnase viața cu un prag, dincolo de care trebuia să se regăsească pe sine, dar nu singur, atât cât mai urma să trăiască. Avea sumedenie de cunoștințe dar nu prieteni, iar femeile fuseseră pentru el doar simple descărcări ale virilității, în afară de Magdalena. Atunci, în una din seri își spusese prima oară : „Cât voi mai avea

de trăit...” Se simțea vlăguit, dar încă nu inutil, câtă vreme îl mai consultau cei de la Interne în diferite probleme.

Dăduse ocol cvartalului și când văzu tisa din fața apartamentului său luă hotărârea să încerce să înceteze orice activitate și să-și scrie povestea vieții lui, așa cum a fost, marcată de o istorie contorsionată, să se elibereze, atâta tot, apoi să dea foc jurnalului, când va simți că i se apropie sfârșitul. Era un joc de om singuratic, ce dusesse o viață plină de riscuri, făcuse destule lucruri grave, mișcase destine a sute sau mii de oameni, urcase trepte ierarhice, sau rezistase pe poziții cheie, pe care le deținuse un timp. Singurul lucru care-l mai dorea de la oameni era uitarea. Nici dragostea simțea că nu-l mai ajută, nici ura, nici iertarea celorlalți. Era încercănat, cu ochii umeziți de răcoarea serii. N-ar fi vrut să intre în casă, după cum nu dorea s-o întâlnească nici pe Magdalena, nici o altă cunoștință. Atunci o zări în fața ușii de la intrarea în vilă pe Claudia. O clipă ezită să dea ochii cu ea. Se opri și, într-un joc de balanță, puse cariera lui de profesionist, dusă o vreme în slujba unora, apoi în a altora. Numi totul : „Dublă trădare !” și vru să se întoarcă. Tânăra îl descoperi și-l strigă : „Domnule Scafa !”

Simți pentru prima oară că e slab, că destinul lui va trebui să cunoască o cotitură sau o ruptură. Se apropie de ea. Îi sărută mâna, apoi intrară. Acel „domnule Scafa” îl readuse pe pământ, între realitățile imediate ce trebuiau trăite cumva. Cu toată slăbiciunea trupului reuși să fie destul de vioi. Întreaga seară, după ce mulțumi pentru portocalele primite, o petrecură povestind nimicuri. Grigore era îndemnat să amintească mereu de boala ce-i accentuase singurătatea. O privea pe fată ca pe o ființă apărută de pe un alt tărâm. Bătea spre miezul nopții când simți cum îl ia un val de slăbiciune. Băuseră cafea și coniac, deși Simion îi interzisese orice fel de tărie.

Bărbatul trăia o stare confuză, pe de o parte bucuros de prezența Claudiei, pe de alta prea vlăguit să facă față unei asemenea vizite.

„Ți-aș cere prea mult dacă te-aș ruga să rămâi cu mine ?“ fusese fraza prin care, peste o lună Scafa se vedea însurat, după mai bine de treizeci de ani de singurătate.

*

Și le aduse aminte pe rând pe toate cele petrecute în ultimul an, de la boala lui, până la zilele acelea din decembrie, fără să mai fie atent la ceea ce se spunea la radio. Trecu în camera unde-și avea dormitorul și se culcă alături de Claudia. Puse mâna pe trupul ei mulat sub plapumă și privi în tavan, încercat de același sentiment confuz pe care-l trăise în aprilie, când o zărise pe fată în pragul ușii. Își întoarse privirea spre chipul tânăr, blond, spre trupul ce stătea chircit ca un foetus întors spre el, cerșind protecție. Așa i se năzări.

„N-o să mai aibă nimeni siguranță – își spuse. Totul e vraiste, la mâna cui stă acum la pândă și așteaptă să ne dăm singuri în cap... Cine știe fura va fura. Cine-a vrut să ucidă va ucide... Cine-a tăinuit va da în vileag... Nu te mai pot apăra nici eu... Magdalena e prin alte vremuri... Magdalena era altcineva... Tu ești un animal frumos, nimerit într-o haită de feline bătrâne...”

Încercă să se gândească la un viitor posibil, însă nu reuși să lege nimic. Trăise toate schimbările politice ale ultimei jumătăți de veac doar ca profesionist într-un domeniu delicat, suprasolicitant, ca acum să înceapă o nouă viață, când totul mai putea să dureze un an sau zece. Nu putea adormi și încercă să imagineze un final de viață ca al marilor spioni de peste ocean, devenite personaje de film. Călătorii pe Mediterana, călătorii în Apus, în Africa, el, un om care nu părăsise țara nici măcar pentru câteva ore. Cine să-l fi lăsat să plece undeva fără o misiune concretă ?

Cine să-i încredințeze lui o asemenea misiune, când jucase întotdeauna pe o singură carte. Le avusese pe toate în țară, iar de la o vreme în București.

Continuă să fixeze un punct de pe tavan, reflex al unei oglinzi ce prelua o rază de la becul din stradă. Se felicită că renunțase la orice fel de colaborare de consultanță cu fostul lui serviciu simțind că vremurile aveau să fie iuți și neașteptate. Claudia era lângă el ca un copil, dar nu știa ce înseamnă să fii tată. Era un fel de soră mică, mult mai tânără decât el, un lut moale pe care va trebui să-l formeze ca om. Se amuză că ajunsese în fața popii, nu pe catafalc, cum cobise doctorul Sasu, ci cu pirostriile pe cap. Nu era o nelegiuire în asta, cum nu putea să fie nici pentru regele David, în patul căruia, la bătrânețe, îi fusese pusă o copilă de doisprezece ani să-i dea vigoare, să-l încălzească. Se simți dintr-o dată puternic, ca în lunga lui singurătate punctată fie de întâlnirea câte unei femei de care nu dorea să-și lege viața, fie de tensiunile riscurilor pe care și le asuma, fie de momentele în care schimba destinul unui om sau îl ștergea de pe fața pământului.

„Pentru a fi o familie, – continuă să-și vorbească în gând – trebuie ca doi oameni să formeze o echipă. Să construiască ceva. Să încerce să ducă la bun sfârșit o întemeiere. Abia după aceea vine împărțeala și ura. Dar ca să poți întemeia ceva îți trebuie un minim sentiment. Eu nu-l pot desluși, iar ce simte fata asta pentru mine, nu-mi dau seama... Sau nu trebuie nimic în afara unui interes comun și-a unei ținte... Eu am ieșit din cătările celorlalți. Sunt liber, la un capăt de viață neînchepută, ce se va termina repede, cât anii de copilărie ai unui om... Un final de viață pe care nu l-am visat, dar poate că îl merit...”

*

Orașul vuia. Posturile de radio transmiteau în eter știri contradictorii. Era noaptea Crăciunului, dar nimeni nu-și dădea silința să se gândească la sărbătoare. Totul prinsese o altă viteză, dintr-un alt timp, cu sufletul la gură. Începuse o alergare pieptișă spre un vârful a cărui frunte era în ceață. O alergare bezmetică, de vreme ce nimeni nu-l mai vedea pe cel de lângă el, nici încotro îl duc pașii.

6.

Revelionul îl ținură toate trei familiile în vila Magdalenei. Participaseră, în cea de a doua parte a nopții, către dimineață, Matache și Hilda. Raveca fusese tocmită să facă lună întreaga vilă, apoi lăsată liberă până după Bobotează.

Întineriseră cu toții cu douăzeci de ani și-și dădură frâu liber baierelor gurii ca niciodată. Doar Claudia continua jocul ei pe bile, alternând între regretul că făcuse o prostie căsătorindu-se cu un bătrân, fost mare ceva la vremea lui, tocmai când i se deschideau ei toate posibilitățile. Tăcea și-i asculta sporovăind deschis despre viețile lor tănuite până atunci, ori știute doar fragmentar de unul sau altul. Scafa era cel mai în vervă și-și povestea începuturile carierei lui de comisar de poliție cu diplomă universitară, căruia nici printr-un fir de păr nu-i putea trece pe atunci că o va cunoaște întâmplător pe fiica arhitectului Florescu, o tânără abia trecută de adolescență, după un bal dat de tatăl ei tocmai la vila aceea.

— ...Era prin '46 — povestea Scafa. Războiul se terminase, cu noi printre învingători. La un bal de Sfântul Ion, pentru că mama doamnei Magdalena se numea Ioana și Constantinescu, ca fată, toate sălile astea de jos și de sus erau pline de lume. Florescu, tatăl ei nu se vârase în politică prea mult, sau mie-mi scapă detaliul ăsta, dar știu, parcă acumă văd, aici jos era masa mare, în jurul căreia stăteau oaspeții. În bibliotecă se bea coniac franțuzesc și se făceau guverne. Erau vreo doi liberali, țărăniști, câțiva regaliști convinși... În salonul de deasupra se dansa, iar în biroul lui Florescu se juca pocher și vist. Câteva doamne își schimbau toaletele în dormitoare și în băi. Caviar, șampanie, champignon cu maioneză, camembert.

Se sărbătorea un fel de victorie a rușilor asupra Germaniei, de pe urma căreia comunismul trebuia să se oprească la Prut, iar la noi – hora partidelor. N-aș fi nimerit la sindrofie dacă printre invitați nu s-ar fi aflat și un fost legionar, Niki Buhescu, parcă... Băuse mult, se retrase cu câțiva bărbați în bibliotecă să facă politică și în încercările lui disperate de a le deschide ochii că totul e pierdut, că rușii aveau să închidă definitiv calea pe care a mers România până la '44, că singura șansă a politicienilor va fi să înfunde pușcăriile, ori să moară prin lagăre de muncă, și-i ridicase pe toți în cap... Violent, în momentul când a simțit că e încolțit din toate părțile de ceilalți, scoate un pistol și-i amenință. Se iscă o busculadă. Niki apucă să tragă două focuri, din care unul i-a străpuns plămânul stâng unui medic, proaspăt întors de pe front, ce se pregătea, din câte am înțeles, să-și dea doctoratul... Normal, cineva a dat telefon la poliție și cum cazul nu se știa dacă va lua amploare, având în vedere faima familiei Florescu, am venit personal. Așa am cunoscut locul și pe viitoarea mea soție... Niki Buhescu a scăpat de pârnaie, după lungi anchete, când am fost nevoit să revin în vila asta... Cred că vreo jumătate de an, am tot luat declarații, să convin asupra celor întâmplare. Niki, mirosind exact mersul istoriei, după acel martie '45, a trecut la comuniști și și-a făcut singur un dosar, de pe urma căruia putea ajunge reprezentantul României în Comintern... La insistențele noastre, cum medicul era prieten de familie cu Florescu, și-a retras plângerea de atentat și a rămas cu o rană, iar cazul s-a clasat. Mai târziu, teroarea tuturor celor ce se întâlneau în vila asta, ori în altele rămăsese tocmai Niki Buhescu. Atunci am regretat că nu l-am arestat de la început. Vremile erau iuți, ca și acum. Azi sus, mâine jos, după gratii, sau în groapă... Peste ani l-am întâlnit pe Niki... Adevărul e că el m-a ajutat și pe mine să rămân în meseria de la Interne și l-a ajutat și pe

tatăl Magdalenei să nu înfunde pușcăriile, ori să ajungă la Canal... Am învățat și eu repede lecția lui Niki Buhescu și-am încercat să mă țin în șea. În '46 se alegeau oile negre. Florescu simțise asta și se temea pentru Ioana, nevastă-sa, care pe deasupra mai avea și o soră abia plecată la Paris, după o călătorie de studii a domnului arhitect... Îl însoțise în chip de secretară și... Asta a fost... Seamănă al dracului vremurile acelea cu ce-a fi să vină... Eu am pus ochii pe tânăra de douăzeci și doi de ani. Magdalena... Veneam cu plăcere aici și după încheierea anchetei, dar până să mă pot gândi că la jumătate de an vom fi soț și soție, Florescu jucase cartea pe mine... Regele pleacă într-un moment în care nu mai avea nici un cuvânt... Eu, la sugestia lui Niki și a încă vreo doi, trec la Ministerul de Interne și mă pierd. Se fac restructurări, foști jandarmi de țară umplu pușcăriile. Mie nu mi se clintește un fir de păr, iar socrului meu, la fel... Națio-nalizarea începuse în '48 și continuase în anii când se întemeiau miliția și securitatea... Obiectivul următor era salvarea casei. Când nu s-a mai putut, am plantat la parter un birou notarial al minsterului nostru și un birou Combustibilul... Ioana Florescu era tot mai rău. Arhitectul începuse să-și piardă încrederea în mine și să trăiască într-o continuă panică. Se temea să nu fie arestat. Locuiam împreună... Un fel de-a zice, pentru că eu veneam aici doar ca la hotel. Plecam dimineața, soseam seara. Nu simțeam teroarea ce se instalase în familie, de pe urma căreia Ioana, soacră-mea, avea să se îmbolnăvească și să moară... Nu după mult timp, un an, poate doi, s-a dus și Florescu, alungat de ai lui din toate funcțiile didactice și supraviețuind ca simplu proiectant... A venit '56 cu Ungaria. Dosarele tuturor au fost reverificate... Simțeam că mi se coace ceva. Mi-am dat seama că pentru a o mai putea ajuta pe Magdalena trebuia să divorțăm. Așa, de la distanță, fără să fiu văzut că mai intru în

vilă, că ies cu ea în Parcul Herăstrău, exista o șansă... Femeia a înțeles... Ne scriam la Post-restant... Norocul nostru că nu ne-a blagoslovit viața cu copii. Totul s-ar fi sfârșit, iar ei ar fi ajuns niște nenorociți... Așa, însă, am supraviețuit... Aveam un om de încredere prin care trimiteam, săptămânal, pachete... Mai știi, Magdalena ?... Dobândiseși nefericitul obicei de a nu mai ieși din casă... Da... Sta toată ziua în cameră, broda, citea, asculta radio și privea lumea de după perdele... Pierduse tot : familie, avere, rang, la abia treizeci și doi de ani... O să mă întrebați de ce anume Combustibilul și de ce Biroul notarial ?... Primul să-i asigure cât va sta acolo încălzirea, iar pe al doilea să-l pot scoate eu când va fi posibil... După doi ani am început să o vizitez... Credeam chiar că ne vom recăsători, dacă vremurile vor fi prielnice... N-au fost să fie, pentru că în '64, după declarația din aprilie a lui Dej, am fost avansat... Am sperat din nou că vor veni vremuri mai bune și pentru Magdalena. La insistențele mele începuse să mai iasă din vilă, să-și mai cumpere câte ceva, să se mai plimbe și chiar să reia legăturile cu câțiva din foștii prieteni de familie. Constantineasca aia din America îi scrisese în câteva rânduri, dar scrisorile se opriseră undeva. Cu celelalte neamuri convenea accidental, doar când mai venea careva să o vadă... Cam pe atunci începuse să treacă și pe la dispensarul medical din cartier, unde a dat de viitorul ei soț, doctorul Sasu... Le povestesc toate astea de parcă n-ați fi de față nici tu, nici Simion, nici Hilda, însă simt că acum pot fi spuse așa cum au fost... Mai departe v-ar putea destăinui Sasu... Voi parcă v-ați căsătorit prin '65... Încă tineri, în putere... Cel mai ușor mi-a fost să scot din vilă Biroul notarial, sub pretext că spațiul e solicitat pentru dispensar medical...

Vorbise mult, într-o stare de exuberanță, care-l făcea mai tânăr, mai viguros de cum arătase cu câteva zile în urmă. Claudia rămase stupefiată

de povestea lui Scafa și se îngrozi în ce lume a intrat, cu ce bărbat doarme în pat, ea, o țărăncă din Bucecea, ce visase să ajungă actriță. Faptul că atât cât povestise, Grigore nu fusese contrazis de vreunul dintre cei despre care vorbise și-i privise pe rând în ochi, mai cu seamă pe Magdalena, pe vajnica femeie, îi dădură fiori.

Sanda îl studiase și ea cu atenție pe Scafa, visându-se alături de un om atât de abil și puternic, într-o lume mai puțin schimbătoare. Cunoștea povestea încă din noaptea arestării lui Ceaușescu, când Magdalena legase firele amintirilor unul de altul.

Doctorul Sasu cumpăni câtva, dacă toată povestea reală spusă de Scafa nu-i va fi fost stimulată de ceea ce trăiau atunci, acolo, după căderea comunismului, ca un fel de act de apărare : „Da, domnilor, am lucrat la Interne, dar iată ce-am făcut ca om... Sunt om !“ Îl privi pieziș, ca niciodată până atunci, nici în vremea, douăzeci de ani, cât el fusese soțul Magdalenei și îl primise ca și gazdă în vila lor, nici mai târziu, adică în ultimii ani, când se mai întâlniseră acolo, ori îl avusese ca pacient. Simion știa, după analizele făcute în ultimul an, că Scafa are o sănătate de fier, că e încă în putere, iar în căsătoria lui cu Claudia văzuse nu doar un act recuperator, de om bătrân, ci voința unei ființe de a-și învinge vârsta.

Singură Magdalena îl privea cu un aer fratern. Zise :

– Da, domnilor... Dacă nu eram eu, nu era el, iar dacă nu era el, eu aș fi fost alături de ai mei în țințirim... A uitat să spună un amănunt pe care cred că nici nu-l știe, anume că după ce l-am cunoscut, m-am opus cu toată forța reîntâlnirii cu el... Nu mai vorbesc cât circ am făcut când a fost vorba de căsătorie. Nu-l voiam... Mi se părea un vagabond, nesperios și fustangiu. Profitator și cinic. Avea mereu replica dinainte pregătită și nu ierta pe nimeni. Bea, fuma, juca pocher, deh, și el, un fel

de avocat ratat, dar foarte bun copoi. Așa-l și dezmiardam : copoiul meu creș. Avea un păr sârmos de dihanie din mijlocul Africii...

– Bucură-te doamnă că nu ți-am făcut copii ! Ar fi ieșit sârmoși ca mine...

– N-aveam vreme nici de cei născuți deja, necum de alții încă neveniți pe lume...

Băură încă un rând de vin și se trecu la curcan. Își propuseră ca în noaptea aceea să nu aprindă televizorul și nici să nu asculte radio, decât plăci cu muzică de după război. Fond sonor, care o irită la culme pe Claudia. Făcea urticarie la tot ce era din perioada asupra căreia se oprise Scafa cu povestea lui. Istorisirea în sine i se păru interesantă, dar muzica un infern. La ea, la coafor, unde avusese pe mână parte din protipendada feminină a, de-acum fostului regim, încerca să le împingă pe tovarășele acelea către lumea Apusului, cu muzica și plăcerile ei, cu apetitul pentru nou și viață trăită din plin. Dar acelea nu erau niște doamne, iar faptul avea să-l constate prin contrast, abia când le cunoscuse pe Magdalena și încă vreo două foste mari doamne din vechile familii ale Bucureștilor.

Simion observă și spuse :

– Nu-ți plac poveștile noastre... Nu-ți place muzica asta... Te duc spre o lume pe care tu o știi numai din cartea de istorie, și aia proastă, scrisă în așa fel ca poporul să înțeleagă un singur lucru, că el le-a vrut și le-a făcut pe toate... Dar n-a fost tocmai așa. Au fost personalități și au fost oameni din umbră. Au existat tragedii și drame la lumina focului de artificii care-a atras ochii poporului suveran.

– Ce vrei să spui ? – interveni Sanda.

– Ce știi foarte bine ! – continuă Simion.
O viață întreagă ai fost un om de culise...

– De unde știi ?!

– Vă rog ! – interveni dictatorial Magdalena. Ați fost alături pe vremea

comuniștilor, și-acum vă luați de gât, când ne întoarcem la lumea de altădată ?!

– La lumea de altădată... – comentă Simion. Fii serioasă, Magda ! Aia e în cimitir... Acuși o să fim și noi, apoi vin alții (arată spre Claudia), care vor fi îngropați de urmașii lor. Chiar dacă oamenilor le e dat, din când în când, să se simtă liberi, istoria nu se mai întoarce !

– Vrei să spui că... – se vârî în vorbă Sanda.

– ...Că nu mai suntem o țară de țărani, ci una de orășeni, iar printre ei, de intelectuali plecați de jos. Ce-o să faci cu ei ? Canalul Giurgiu - București, pe care nu l-a terminat Ceaușescu ?... Fiți realiști (le luă pe rând pe Claudia și Sanda) te-ai mai întoarce tu la Bucecea, tu la Fetești, eu la Cetățenii de Argeș să mai mulgem vacile și să le cosim fânul pentru iarnă ?... Pe dracu !... Plecăm de-aici înainte cu oamni care suntem.

– Ne strici Revelionul ! – se schimonosi Sanda, făcând un gest de lehamite.

Magdalena zâmbi ironic, plimbându-și ochii de la unul la altul. După calculele doctorului, dacă ar fi fost să se întoarcă vremurile înapoi, n-ar mai fi rămas la masa aceea decât ea și Scafa. Doi bătrâni. Un fel de Adam și un fel de Evă, o andropauză și o menopauză înfloritoare și lumea s-ar fi stins. Gândul o întristă dintr-o dată și, cât să nu observe ceilalți, se ridică și ieși până la baie. Pe drum se gândi dacă ar mai fi fost capabilă să ia încă odată de la capăt povestea vieții ei. La baie începu să urască. S-o urască și pe Sanda, dar mai cu seamă pe Grigore pentru pofta cu care se așezase în fruntea mesei ei, printr-o amintire adevărată, dar de care nu avea nevoie în noaptea aceea.

„Vorba lui Simion, – își spuse –, dacă am ști ce e libertatea am fi mult mai câștigați, pentru că nu ne-am mai lua-o toată deodată, ca pe un prânz copios, după care să ne apuce greața, ci ne-am drămui-o să dureze cât mai mult...” Se suspectă

că începe să gândească la fel cu ceilalți, că începe să risipească imaginea de mare os boieresc, pe care se trudise atâta amar de timp să o păstreze neștirbită.

„Nu domnilor ! – se certă cu chipul ei din oglindă. După un prânz bun trebuie să urmeze o cină bună, apoi o noapte de dragoste și o dimineață luminată de un dejun la pat. Nimeni nu ne aleargă. Nici tu !” Se privi în ochi, dar se gândi la Grigore, armeanul.

Se reîntoarce în salon și-i găsi dansând pe o muzică de café-concert. Un boston. Era din nou singură, în capul mesei. Bău un pahar, își turnă un al doilea, să participe din plin la o petrecere ce trebuia trăită cu toate fibrele ființei.

Apăru Hilda să mai debaraseze din farfuriile și tacâmurile de pe masă, apoi se întoarce cu desertul.

– Unde-i Matache ? – o întrebă peste umăr.

– E jos, bea și ascultă știrile la radio...

– Și tu ?

– Cu el... Când să aduc sarmalele ?

– Hilda, ai trăit cu mine ani de zile sub același aco-periș, știi tabieturile casei... Cheamă-l pe Matache !...

Curând apăru Dinu, îmbrăcat în hainele lui cele mai bune.

– Trebuie să mergem undeva ?

– La dans, fiule, la dans !

Și, cât bărbatul să nu apuce să se dezmeticească, se ridică și i se puse în brațe. Era spre finalul plăcii, așa că Scafa mută capul picupului de la capăt. Perechile se schimbă, iar Magdalena, care-l lăsase pe Dinu în timpul pauzei, îl luă pe Grigore. Simion dansa cu Claudia, iar Matache cu Sanda.

– Cum te simți ? – șopti Magdalena spre partenerul ei.

– La ce te referi ?

– Așa, ca tânăr însurătel...

– Ciudat... N-am experiență decât cu amante, iar sentimentele confuze de tată sau bunic îmi lipsesc... N-am avut nici frați, ca și tine... Dar e o experiență și asta... Uneori mă simt favorizat de o soartă nemeritată...

– Lasă, Dumnezeu ți le dă pe toate într-o viață, dar nu când vrei tu... Și eu eram de vârsta ei când am fost căsătorit. Tu ai mai îmbătrânit, eu am rămas la douăzeci și ceva de ani și te-ai recăsătorit cu mine. Ia-o pe-a bună...

Pufniră în răs. Sanda se lăsa purtată de brațele vânjoase ale lui Dinu într-un vals lent. Lasciv. Bărbatul simțea căldura femeii, dăruirea ei și nu mai știa cum să reacționeze. Se străduia să o poarte cât mai ușor și să-și apropie piciorul de pulpa femeii, simțind că de fapt asta și dorea. Doctorul își făcuse datoria purtând-o ușor pe brațe pe Claudia și bucurându-se de frumusețea ei.

– Mare noroc are Grig cu tine ! – îi spuse
– Avem niște fete, o nebunie ! Noi să fim pe măsura lor.

Abia după vorbele lui Sasu, tânăra se simți mai aproape de lumea aceea atât de străină. La coafor era altceva. Veneau doamne ministru, veneau soții de ambasadori, veneau soțiile tovarășilor din CC, dar acolo era pe terenul ei. Nu pășise într-o casă de ministru, nu pășise într-o ambasadă, nu participase la cocteiluri, ci doar la vila Magdalenei. Dar și aici, tot ca un fel de neam de rangul al treilea. Îl căută cu privirea pe Matache, să fie sigură că nu e doar ea printre străinii aceia de lume veche. Dar bărbatul era prea prins în focul dansului cu Sanda pentru a mai simți că îl urmărește cineva.

Hilda aduse un tort și două tăvi cu prăjituri din spumă. Le așeză pe mijlocul mesei apoi rămase să privească la cele trei perechi. Îi judecă pe rând, în felul ei, apoi îl fixă pe Matache. După noaptea petrecută alături de el sub tirurile de la televiziune și-l apropiase de suflet mai mult. Îi

declarasese atunci că renunță la slujba de șofer pe dubiță și se apucă de afaceri, după ce-și pune de-o parte niște bani. De atunci, din noaptea aceea, nici Sanda nu se mai înapoiase la casa ei de pe Pangrati știindu-l pe Simion tot la spital. După procesul Ceaușeștilor și execuția lor, când în oraș începuse partea a doua a balului cu cartușe adevărate, nu mai părăsiseră vila decât pe lumina zilei și doar pentru cumpărături. Îl vedea pe tânăr în brațele profesoarei și se gândea la doctorul Sasu. Cât fusese soțul Magdalenei ajunsese să-l cunoască bine. Muncea mult la spital, ca odată ajuns acasă, să fie luat în primire de Magdalena. Sâmbăta după-amiază, dacă nu avea gărzi, plecau la Sinaia sau pe la Rucăr și Câmpulung. Se întorceau a doua zi spre seară, obosiți, dar relaxați. Se întreba uneori ce va fi avut de odihnit stăpâna vilei, care de duminică seara, până-n cealaltă sâmbătă nu făcea nimic. Ba broda, citea, ieșea cu Sanda până pe aleile Herăstrăului, apoi se întorceau și se închideau în salonul de sus, la cafele, pasiențe, țigări și câte-un pahar de coniac. Nu înțelegea, văzându-i acolo, împerechiați la nimereală sub muzica valsurilor lente, ce se va fi întâmplat în anul când, pe nepusă masă, Magdalena se hotărî să divorțeze de doctor și să-l cedeze, pur și simplu profesoarei, prietenei ei.

Placa ajunse la capăt din nou și muzica se stinse. Hilda ieși. Cineva puse un tangou argentinian dintre cele două războaie. Pe ringul de dans mai rămăsese doar Dinu și Sanda. Ceilalți își reluară locurile la masă.

– Ce faci cu el ? – zise Scafa către gazdă, arătând cu capul spre Matache.

– Să vedem ce va fi ? Ar vrea să intre în afaceri, dar totul e încă atât de tulbure încât nu-mi dau seama ce va realiza. Deocamdată e numai șoferul meu. Îl plătesc din pensie și din renta de la tante Elena...

– Mai trăiește ?

– Și încă bine... Iar după ce n-a mai fi, sper să rămân cu ceva după ea...

Simion continua să o privească pe Claudia, cu căldura unui om matur, care știe să pună preț pe frumusețea unei femei.

Stimulat de insistența cu care Grigore fixa perechea ce-și continua strădaniile dansului lasciv, Simion își întoarse privirea spre cei doi. Nu fusese gelos decât pe la începutul căsătoriei cu Magdalena, când apărea în vila lor colonelul-civil și se comporta de parcă ar fi fost de-al casei. Se obișnuise cu prezența lui, se împrieteniseră și umbra veninoasă din suflet i se stinse. Urmară anii luptei pentru secundariat, apoi pentru specializare și primariat și se trezi legat trup și suflet de spital și de meseria lui. Vila devenise locul de rezervă, unde își petrecea nopțile și uneori după-amiezele. Cu timpul își formase un fel de clientelă proprie și nu arareori era chemat în mijlocul nopții la patul câte unui bolnav. Nu primea decât țigări străine și băuturi. Bani nu luase niciodată și fosta lui nevastă îl socotise printre oamenii aleși, care-și fac meseria cu demnitate.

Continua să o privească pe Sanda, lipită cu totul de trupul bărbatului tânăr, dar nu simți nici un fel de ură. Evită să le mai urmărească dansul și rămase să fixeze un punct din mijlocul mesei. Regreta că se despărțise atât de ușor de Magdalena, dar mai mult că se lăsase prins în mrejele unei femei ca Sanda, obișnuită să-și mântuiască poftetele, după cum o știa de la pat, până la limita demenței. Ba, în anii de când îi era soție, ajunsese să se obișnuiască să-și ducă până la capăt orice capriciu. Era profesoară titulară, nevastă de doctor, stătea într-un apartament de vilă cu un etaj în buricul Capitalei. Ce să fi vrut mai mult ? Mașina, o Dacie berlină 1410 sta în garaj pentru că femeia nu șofa, iar Simion o folosea foarte rar, când mergea noaptea la câte un bolnav. Nu-l deranja atât că o vede ca pe o iapă în călduri în

noaptea aceea, decât că sunt de față și ceilalți. Claudia stătea cu spatele la ei și nu-i observa. Citi în privirile Magdalenei lumina unei replici adresate mut Sandei : „Asta ești tu cea adevărată !“ și se simți umilit. Se dumeri că după anii petrecuți alături de stăpâna vilei nu ajunsese să o cunoască deloc.

Matache, înfierbântat își vâra de-a binelea piciorul drept între picioarele femeii până atinse îmbinarea lor. Simți că asudă, că i se învârtoșează sângele și se jenă când constată că între el și femeie, până la un act sexual normal nu mai erau decât niște pânzeturi. Placa se opri. Sanda se eliberă printr-un gest larg, neașteptat din brațele bărbatului strigând :

– De astăzi suntem liberi ! Dumnezeu nu ne mai are în grijă !

Replica sună cumplit în sufletul lui Simion.

– Liberi să ce ?! – făcu ironic Scafa.

– La imaginația noastră nu e mare lucru să inventăm orice ! – continuă cu aceeași vervă femeia și-și relua locul la masă. Matache ocupă scaunul rămas liber, în fața căruia nu erau tacâmuri și veselă. Claudia îl privi cu un ușor dispreț : „Ce-mi putea oferi nenorocitul ăsta ? O droaie de plozi, apoi să mă lase pentru alta, mai...”

– De-o parte viața cu vârtejul și surprizele ei, de cealaltă moartea, cu pacea și siguranța ei... – cugetă cu voce tare Magdalena, apoi – mai avem și ceva sânge latin în noi... sau slav...

Grigore se simți luat peste picior, uitând că Sanda, până la căsătoria cu Simion, se numise Burianov. Magdalena sesiză gafa și-i puse mâna pe braț, apoi :

– Rușilor le plac șampania și coniacul franțuzesc și romanticele tangouri argentinienne... Ce mică pare lumea din dreptul plăcerilor...

Grigore continuă să o privească pieziș, ori poate că ultimul pahar cu șampanie i se pusese

direct pe mușchii feței, desenându-i cutele cu tușe grave.

Matache se dumeri că e în plus la masă și vru să plece.

– Hilda ! – strigă Magdalena, apoi, pentru că femeia nu auzise, se ridică și scoase singură din argintar farfuriile și paharele pentru noul venit. Dinu se roși, deveni nesigur. Într-un târziu apărură și Hilda cu alte sticle de șampanie. Auzise limpede vocea gazdei, dar intuind ce dorea, se făcuse surdă. Și Magdalena o cunoștea prea bine să nu-și dea seama de ce apăruse cu brațele pline și cu o anume întârziere. Cât să o mai dreagă îi spuse :

– E acolo un scaun liber... Ia-ți un pahar, tacâmuri... Suntem în altă lume, dar nu ne dăm seama... De azi nu ne mai stă nimic în cale !

Râse cu poftă și-i făcu semn să ia loc. Hilda se opri în dreptul ei, îi aruncă o privire de ocară lui Dinu, apoi zise :

– Nu se cade, doamnă !... Și-apoi am de adus sarmalele, mămăliguța și smântâna.

Dinu receptase reproșul din ochii femeii și deveni mai nesigur pe gesturi. Cât să treacă peste starea aceea, închină un pahar cu coniac și-l dădu pe gât.

– Muzică ! strigă Sanda.

Hilda se apropie de picup și-i puse placa de la început, să vadă cum va reacționa doamna doctor Sasu, pentru care, în sufletul ei, avea o ură cumplită de când i-l luase pe Simion, Magdalenei. Ea, cel puțin, așa vedea lucrurile. Așteptă până ce doctorul își invită soția la dans și ieși împăcată. Grigore o invită pe Claudia, iar Matache, după o scurtă ezitare pe gazdă.

– Primul dans contează – îi spuse Scafa tinerei sale soții – restul nu sunt decât niște replici, în care trebuie să fi atent să nu-ți calci partenerul pe picioare și să nu pierzi ritmul.

Claudia zâmbi amabil în loc de răspuns. Abia după un timp se dumeri asupra tâlcurilor

vorbelor bărbatului. „Primul dans a trecut – îşi spuse – acum nu-mi rămâne decât să-mi păstrez ritmul şi să nu supăr pe cineva...“. Bărbatului i se păru că descoperă pe chipul tinerei un semn de graţitudine afectuoasă pentru sfatul tâlcuit. La un pas de ei, Magdalena comenta :

– E bine să începi cu bătrânii... Sunt puţini, ştiu lecţia supravieţuirii, ai de unde învăţa în viaţă, că tineret va fi întotdeauna în valuri...

Dinu era depăşit de situaţie şi încerca să se adapteze ritualurilor casei. Deşi masivă, gazda părea un fulg pe lângă Sanda. O ţinu la distanţă, încercând să imite figurile dintr-un concurs de dans. N-o cunoscuse în ipostaza aceea niciodată şi faptul că ajunsese să o aibă în braţe îl făcu să fie aproape împleticit. În clipele acelea ar fi preferat să fie cu Hilda în bucătărie şi să se îmbete cumplit, să uite de toate şi să se trezească a doua zi doar cu dorinţa de a nu mai pune băutură în gură. Se schimbaseră ceva în toţi. Ori poate că el, aciuat la casa Magdalenei, nu apucase să le vadă chipurile adevărate până atunci. Ar fi dansat cu Claudia şi numai cu ea. Erau apropiaţi ca vârstă, tineri amândoi, veniţi de la capete de ţară să-şi croiască destinele în Bucureşti. În zilele când o aducea cu maşina la vilă încercase să se apropie de ea, dar Claudia rămăsese indiferentă. Atât putea să-şi explice, că ea, trăind în mijlocul unei alte lumi, va fi deprins de la aceea voinţa de a intra între oamenii ei pe o uşă din dos. Acum Claudia se realizase. Era doamna colonel, mă rog, pensionar, cu tabieturi şi beteşuguri ale vârstei, dar un cineva, care la o adică i-ar fi putut strivi şi pe el şi pe ea ca pe nişte coji de nucă.

Placa îşi termină rotirea. Toţi rămaseră pe loc, aşteptând parcă să înceapă o altă melodie.

– Dacă ştiam aduceam casetofonul de-acasă – zise Simion.

– Moştenire de la mine – făcu Magdalena zâmbind.

– Cu-atâta m-am ales...

– ...și cu o nevastă tânără, cu un apartament și cu o mașină...

– Împărțiți amintirile ? – spuse Grigore luând-o de braț pe Claudia.

– Împărțim totul, să avem de unde aduna !
– șfichiui Magdalena.

Doar Scafa înțelese tâlcul vorbelor femeii. O invidia pentru tenacitatea ei de a rămâne o mare doamnă și sub teroare, și în mizerie, și urmărită și izolată de toți. Nu o dată își pusese problema ce va fi fost în sufletul unui om care de dimineața, până seara stă închis în propria lui casă și învârte câteva amintiri despre o familie boierească de care nu mai știe nimeni, cu niște bani puși la fereală și niște bijuterii. Nu de puține ori, când venea la vilă trăise sentimentul că merge la o închisoare a femeilor, la un vorbitor. Chiar faptul că-i ducea de fiecare dată un pachet cu alimente îi dădea acea credință. Era o parte a lumii lui. Acolo o plasase, într-un cotlon de viață, pentru că reușise să-i salveze doar vila, nu și libertatea de a fi la fel cu ceilalți oameni. Reușise să o scoată dintr-o închisoare mai mare, degradantă, distrugătoare și să o păstreze ca pe un fluture într-un insectar. Un om dinamic, un om al acțiunii fie el de la Interne sau de la Spitalul Municipal nu pot avea imaginea timpului dilatat al altuia, claustrat în propria-i casă, ca într-o rezervație.

– Grig, – îl întrerupse Magdalena – aș vrea să merg într-o zi la Bellu, la cimitir, la ai mei să le spun că am scăpat, să le spun că vin iarăși vremurile Floreștilor și Constan-tineștilor.

– Ba să nu le spui nimic ! – zise Grigore – Că Floreștii și Constantineștii sunt acum alții. Ești ultima descendentă a unei familii mari. Ți-am purtat mereu un respect pe care astăzi nu ar fi capabil să-l mai poarte nimeni neamului cuiva. Toți au rădăcini scurte, ca morcovii de șes... Veneam din altă lume și eu, din neam de negustori

armeni cu faimă, care-au vrut să-și aibă fiul magistrat, să le apere interesele, apoi am sosit eu, ca o patimă. O altă lume. Nu puteam pricepe ce însemnau Cantacuzinii, dar ăștia ?... Ce rădăcini avea Ceaușescu ?... Răzvan și Vidra.

Vorbise pe un ton scăzut să nu-l aducă Simion, mai cu seamă el, dar să fie sigur că tânăra lui soție va pricepe totul.

– Ce tot puneți la cale ? – interveni Sanda.

Avea ochii injectați de băutură și oboseală. Sasu o privi cu luare-aminte știind că din clipa aceea mai departe se putea aștepta la orice.

– Ce se poate la vârsta noastră – îi răspunse gazda.

Claudia se simți umilită, alungată înapoi, în lumea de care fugise, un nimeni care n-a învățat bine nici lecția parvenirii. Simți că e pe o muchie de cuțit, între două hăuri, și că libertatea aceea de care vorbea toată lumea odată cu sfârșitul lui decembrie nu-i era favorabilă în nici un fel. Ba arăta chiar ca un abis spre care porniseră cu toții de-a valma. Își dădu părul pe după urechi și-i aruncă o privire calmă, convențională, soțului ei. Acela era singura ei speranță, singura ei șansă de a apuca viața de la un capăt, să poată ieși la un liman.

Hilda aduse sarmalele. Deși erau ghiftuiți, mirosul verzei murate, aburinde și al măcăliguței calde le deschise pofta să riște orice, dar să le vadă terminate. După graba cu care înaintau printre sulurile de varză cu carne se așternu curând lăncezeala. Ciocniră paharele cu șampanie, băură și se priviră mulțumiți. Revelionul se încheiase.

Începuse un an nou, dintr-o altă viață de oameni în care-și puseseră toate speranțele.

Cum încă se mai auzeau rafale în unul sau altul din cartiere și nebunia teroriștilor stăruia în mințile tuturor, gazda propuse să doarmă cu toții în vila ei, urmând ca a doua zi, pe lumină, să plece pe la casele lor. Lui Scafa îi era peste mână să

traverseze jumătate din București pe jos, după cum și a rămâne în vila aceea, unde locuise ani buni, cu o altă nevastă acum, i se păru nefiresc.

Matache se îmbătase de-a binelea, deși la vârsta lui semnele ostinelilor alcoolice nu se citeau prea bine pe față. Fu însă deajuns să încerce să se ridice de pe scaun, pentru a se da de gol.

Cum Simion venise cu mașina, să fie sigur că din noaptea aceea o va avea pe Sanda acasă, se oferi să-i ducă și pe ceilalți până lângă Academia Militară, pe Pierre Curie.

Dinu Matache părăsi salonul urându-le : La mulți ani! și : Somn ușor! în vreme ce gazda îl petrecu până în dreptul ușii cu privirea să fie sigură că nu se va mai întoarce. Venise băut, iar toate prin câte trecuse, plus paharele de coniac golite unul după altul, să-i dea iluzia că e ca și ceilalți și să-l facă mai puțin stingher, îl tăbărâra cu totul.

– Mă părăsești Alexandra ? – întreabă Magdalena, mai mult să se dumerească asupra stării în care era cealaltă.

– Te... Mă duc acasă... Dar dacă Simion pleacă iar la spital pe o săptămână, o să mă întorc... Mai am vacanță... De fapt nici nu știu dacă mai începe școala... Și ce fel de școală... Norocul meu e că geografia nu se schimbă...

Se ridicară pe rând de la masă, mulțumind pentru ospitalitate. Simion rămase mai în urmă cu gazda.

– De fapt, ce-am sărbătorit ? – zise bărbatul.

– Nu știu... O să vedem... Într-un an, doi, ne lămurim încotro am luat-o și ce-om mai avea de câștigat, sau de pierdut.

– Îți mulțumesc, Magdalena ! – interveni Grigore. A fost mai ceva decât în mai, la nunta mea.

O privi pe Claudia, care se apropiase, și o cuprinse pe după umeri.

– Am sărbătorit libertatea – se vârî în vorbă Sanda. Libertatea unei națiuni !

– Care ești tu ! – o interpelă ironic Simion. Toată lumea vorbește în numele națiunii și se gândește numai la el.

– Și nu e normal ? – continuă Sanda. Sunt o parte a acestei națiuni și pot gândi în numele ei !

– Și Ceaușescu a făcut la fel și ai văzut ce a pățit. – spuse Simion. Asta-i lecția comunismului, de care nu o să ne debarasăm nici după moarte.

– Hai, domnule, că va fi cumva... – mormăi Grigore, să încheie orice alt comentariu.

Ieșiră în hol, apoi în curte, unde era parcată Dacia lui Sasu. Magdalena îi conduse până la capătul scărilor. Apăru Hilda să le deschidă poarta. Mașina coti spre Mănăstirea Cașin și se îndepărtă. Cele două femei reintrară în vilă.

– Ce face Matache ? întreabă Magdalena.

– Doarme, – răspunse cealaltă –, n-ar fi trebuit să-l puneți la masă... nu era pregătit pentru așa mărire...

– O să-și rupă gâtul, dacă nu știe juca ! – curmă dialogul gazda, apoi continuă : Să nu strângi masa, să fie numai belșug în anii ce vin !

7.

După ce-i lăsase pe Grigore și Claudia la vila lor, Sasu făcu un ocol să se apropie de strada Pangrati. Pe drum, din exuberantă, cum fusese întreaga noapte, Sanda deveni mofluză, apoi ațipi.

În afara scrijeliturilor de gloanțe din noaptea când femeia părăsise apartamentul, zidurile casei lor nu mai avuseseră de suferit. Sanda se trezi abia când bărbatul ei deschise poarta să parcheze mașina în curte.

Peste câteva minute erau în apartament. Un vânt rece băntuia prin crengile nucilor din grădina vecină. Înăuntru era frig. Sasu dădu drumul gazului, așteptând ca femeia să pregătească așternuturile. Aceasta îi șopti complet dezinhibată :

– Dragule, mă simt atât de bine... și-i întoarse spatele, apoi se tolăni într-un fotoliu.

Acel „dragule“ i se puse în suflet lui Simion, ca un spine de gard între două case, care până-n ziua aceea fuseseră ale unei singure familii. Nu îndrăzni să meargă mai departe cu gândul, decât că femeia va fi băut prea mult și că o va fi excitat masculul acela de șofer.

– ... Nu simți că se petrece acum ceva nelămurit cu noi ? – spuse femeia.

– Nu, decât că mi-e somn și ar trebui să faci patul...

– Fă-l tu, dragule !...

Simion simți fizic cum gardul dintre ei se înalță cu o repeziciune alarmantă. Bombăni : „Dragule !...” scoțând plapumele și pernele. În cameră aerul începuse să se dezmoștească. „Dragule...” continuă să mormăie bărbatul, așezând pernele. „La urma urmelor nu m-am căsătorit din dragoste, ci dintr-o nebunie a mea, a ei, a Magdalenei... Un puseu trecător, ce se putea trata cu două antinevralgice și un coniac“.

Femeia ațipise în fotoliu cu picioarele adunate sub ea.

– Sanda, e gata patul... Culcă-te ca oamenii..

Se auzi un oftat prelung. Femeia își scoase de pe ea cu lentoare sveterul, rochia, furoul, sutienul și chiloții și se îmbracă în pijamalele

flaușate, apoi se trânti pe o jumătate de pat, cu spatele spre locul unde urma să se culce Simion.

Bărbatul vru să se dezbrace, ezită, porni spre bucătărie, scoase o sticlă de whisky și-și aprinse o țigară. „Dragule ! sună ca Boule ! – bombăni – adică ăla, dragul, altul, persoana a treia...” Își turnă puțin alcool pe fundul unui pahar mare. Se simțea ciudat. „Nu poți fi gelos pe cineva la care nu ții, dar te poți simți umilit de comportarea cuiva apropiat...” Încercă să-și aducă aminte cu amănunțime cum se petrecuseră lucrurile cu șase ani în urmă, când în casa Magdalenei intrase Alexandra Burianov.

*

Era prin ianuarie, către sfârșit. Mizerie, cozi, salam cu soia, bolnavi... O lume sură. Benzina pe rație. Spitalul și vila de pe Câmpina. Magdalena ieșea până în parc doar în zilele când Simion era de gardă. Citea, privea în lungul aleilor, singură, străină, picată dintr-o altă lume, sfidând-o pe cea în care trăia. Iarna nu părăsea vila. Prin octombrie, spunea ea, o întâlnise întâmplător pe Alexandra, ieșită-n parc cu copiii de la școală, să strângă castane sălbătice, ori pur și simplu să-și petreacă ora de curs în aer liber, printre copacii galbeni, roșii, ruginii.

Patru luni mai târziu îi spusese lui Sasu : „Profesoara e o fire romantică... Îți seamănă...” Se împrietenise cu ea după acea întâlnire în parc și Alexandra începuse să le treacă pragul vilei. Avea pe atunci vreo 34 de ani, zicea că nu mai fusese căsătorită. Surprindea spontaneitatea ei de a descoperi mereu câte ceva nou, pe placul ei, cum nu mai întâlnise la alți oameni.

Viața de spital, solicitările continue în timpul liber, îi dăduseră un alt curs vieții de familie. Se simțea util, viu, dinamic, aducător de bani, față de averea tăinuită, de niște bijuterii, de

renta lunară venită din America și de visul unei posibile moșteniri ale Magdalenei. Se bucura să nu o mai știe singură, să o vadă că, deși vremurile îi erau potrivnice, încearcă să ducă o viață normală. Cunoștința cu o mai tânără femeie nu putea decât să-i dea un plus de vitalitate, să o îndepărteze de înrâncenarea ei de a duce o luptă pasivă cu o soartă puțin favorabilă. Prin Alexandra, Magdalena ajunsese să-și dorească să fie mai cochetă, iar prezența Claudiei se dovedi mai mult decât utilă.

Simion dădea peste ele seara, când se întorcea acasă, bând cafea și făcându-și pasiențe. Suspicios, la început avusese senzația că profesoara fusese infiltrată de cineva în casa lor, pentru a da amănunte despre viața lui particulară. Îl întrebese odată și pe Grigore dacă teama lui era reală sau un început de paranoia. „Se practică la scară mare, – îi spusese acesta – dar tu ești prea mic să reprezinți ceva pentru un sistem, iar meseria ta e necesară și unora și altora... Doar dacă nu te-ai vârat în vreo cercetare științifică... Dar nu e cazul“.

Vizitele Alexandrei se îndesiseră, încât Simion știa aproape sigur că la vilă va da, spre seară, sau de ea, sau de tinerica blondă. Nu intra în dialog cu ele. Se retrăgea în biroul lui, fuma, asculta muzică și răsfoia cărți de specialitate. Anii când, stimulat de Magdalena, se luptase să-și dea examenele succesive de specialist și medic primar își pusese rămpa asupra vieții lui. Se dăruise cu totul bolnavilor, cazurilor pe care le avea în spital sau ivite în policlinică, pe care, de cele mai multe ori le urmărea prin vizite acasă. Prezența Magdalenei, de la un timp, devenise mai mult formală. Duceau două vieți paralele, ce se întâlneau la ore fixe să ia micul dejun, și cina, în așteptarea zilelor de sâmbătă și duminică. Pentru acelea programul era stabilit dinainte. Într-un fel, Magdalena accepta jocul acela în doi pentru ca pe parcursul unei zile și jumătate și a concediilor lui

Simion să se simtă o mare doamnă, așa cum s-a născut, să-și spună că tot comunismul lui Ceaușescu se construiește cu plebea ridicată la rang de putere, în vreme ce pentru ea timpul s-a reîntors la matcă. În concedii vizitau mănăstirile, locuiau în schituri sau hoteluri de lux. Jucau ruletă în puținele cazinouri ce existau atunci, nu se dădeau în lături să se desfete cu băuturi și mâncăruri alese.

Pentru Simion, care-și începuse meseria ca medic de circă într-o comună, anii aceia au reprezentat un vis la care nici nu ar fi îndrăznit să aspire. Distanța dintre cel care fusese și cel ce era, într-o lume care-i depășise condiția și pretențiile îl determinase ca mai bine de un an să o suspecteze pe Alexandra de tot felul de lucruri. Îl întrebese din nou, mai pe ocolite pe Grigore, dacă persoana lui sau a Magdalenei prezintă interes pentru cineva. Drept răspuns, colonelul îi zise : „Despre tine se știe totul, Magdalena e sub o anume atenție de când a început să primească renta din America. Pot să-ți spun doar că tu nu vei putea ajunge niciodată director de spital și nici măcar șef de secție sau cadru universitar. Drumul tău a fost doar de la circă la Spitalul Municipal și de la medic specialist la primar ... Obişnuiește-te cu gândul ăsta. Caută-ți alte satisfacții, dacă acelea oferite de tămăduirea oamenilor nu te mai mulțumesc. Ți-ai epuizat marja de mișcare. Bucură-te că ești la o vârstă la care alții încă mai riscă să-și înceapă viața, că te cunosc destui bolnavi, de pe urma cărora poți obține câte ceva... De plecat în străintate e cam riscant... Da, mai poți coborî, dar nu atâta timp cât nu vei face valuri. Ori tu nu ești omul. Ți-ai atins pragul de sus... Acum rezistă. Atâta tot...”

Cuvintele lui Grigore i se înfipseră în minte și le repeta de fiecare dată când se simțea cuprins de oboseală sau slăbiciune.

„Ți-ai atins pragul !...” își spuse în ziua în care, ca dintr-o întâmplare (sfârșit de ianuarie)

rămas singur în biroul lui, se trezi că intră, fără să bată la ușă, Alexandra. O femeie frumoasă, temperamentală, mai tânără cu vreo cincisprezece ani decât el. Nepriceput, întrebese dacă Magdalena mai era în casă. Femeia îl liniști, spunându-i că e cu tinerica blondă care-i face manichiura, apoi deveni gravă și începu să-i vorbească despre o suferință la fiere, care-o supăra tot mai des. Simion, rigid cum era, profesionist pe viață, deschise discuția spre simptome și medicamente. Reuși să o expedieze în cinci minute explicându-i în termeni savanți gravitatea unei dischinezii biliare. Abia după ce rămase din nou singur se dumeri că același lucru l-ar fi putut întreba musafira lor și față de Magdalena sau coafeza blondă, câtă vreme nu era vorba de o boală intimă, de vreo scurgere nefirească la vârsta ei.

Spre seară o revăzu la masa de cină. Era mult mai controlată în gesturi și în ce vorbea, care-o puneă într-o cu totul altă lumină decât expansiva pe care o cunoscuse. Își dăduse atunci cu părerea, pentru sine, că ființa din fața lui era mult mai complexă decât și-o imaginase, că juca pe cel puțin două paliere. Ce nu putea înțelege, dincolo de explicația biologică a unei femei la 35 de ani era tocmai mobilitatea de care dispunea, care va fi avut un mare rol în apropierea de Magdalena, și meseria ei aridă de profesoară de geografie, o materie exactă, ca și fizica și chimia. Nu găsisese pe moment alt răspuns decât că Alexandra și-a greșit meseria, ori că a intrat la facultate pentru a avea o diplomă și o pâine asigurată.

O săptămână mai târziu fusese chemat la patul ei, să o scoată dintr-o migrenă cumplită. Stătuse puțin, îi dăduse o injecție cu un calmant, deși era convins că i-ar fi fost de-ajuns și o aspirină. Naiv, cum era, vru să deschidă o discuție cu Magdalena, să-și spună părerea lui despre Alexandra și să o determine să-i rărească vizitele la vila lor. Se întâmplase ca în seara aceea

Magdalena să fie într-o formă aparte, după ce-și primise confirmarea sosirii rentei de la tante Elena. Amână pentru o altă dată, fără să se gândească la întorsătura ce avea să o ia viața lui.

Întotdeauna când își primea tainul de peste ocean, Magdalena redevenea un alt om pentru câteva zile. Era arogantă, rece, sigură pe ea. Banii rămâneau în bancă, așa că aștepta ca Simion să-și aducă salariul. Dar simplul fapt că în bancă creștea o sumă doar pe numele ei, îi dădeau femeii un foarte precis sentiment al puterii.

„Ți-ai atins pragul...” își repetase din nou Simion, într-o altă seară, și se miră cum la capătul a douăzeci de ani de căsnicie pot să apară semnele unei rupturi. Opelul, deși Magdalena se lăuda că și-l cumpăraseră din renta ei, îl dobândise el, din banii de gărzi și de la policlinică. În rest, cele câteva mobile aduse de el la vilă, zăceau prin pod. Se instalase în biroul fostului arhitect Florescu, înlocuind cărțile aceluia, pe care le mutase în bibliotecă, cu tratatele lui de medicină. În micul bar avea câteva sticle de băuturi tari și câteva cartușe de țigări primite.

Starea de criză din zilele când Magdalena se simțea stăpâna casei, se dilua treptat prin vizitele Alexandrei, prin cele ale lui Grig și nu de puține ori datorită prezenței luminoase a tinerei coafeze venită doar pentru a mai câștiga și ea un ban. Simion urca din nou în șea odată cu primirea salariului.

Începutul lui februarie îl prinse după două alternanțe la putere în casă. Degeaba încercase Simion să uite totul și să se dedice doar bolnavilor. În mașină, pe troleibuz, în autobuz spre, sau dinspre spital, îi revenea în gând voința de dominare a Magdalenei, puterea nevăzută a unor bani căzuți din cer, fără să miște un deget. Își puna tot mai des în balanță munca istovitoare la câpătâiul necăjiților, cu aroganța brutală a Magdalenei, ce avea o sănătate de fier cu care

plutea pe deasupra umilințelor și sărăciei celorlalți, chiar împotriva valului. Simion deveni tot mai retras. În locul cărților de medicină luase Biblia și o citise cu creionul în mână, ascuns în biroul lui, cu o scrumieră plină și un pahar de whisky alături. Îl evita și pe Grigore, simulând că e chemat de urgență la patul unui bolnav. Ajunsese ca uneori să rătăcească fără țintă pe străzi, până aproape de Casa Scânteii. Se oprea în fața statuii lui Lenin și-l întreba ce a făcut cu lumea asta de a complicat-o și mai al dracului de cum era, apoi, la întoarcere, pune cap la cap tot ceea ce realizase și se simțea din nou om întreg. Atât. Nu-și dorise niciodată să fie o mare personalitate, ci un om. Încerca de nenumărate ori să reconstituie evoluția Magdalenei de la pacienta claustrată de altădată, când o cunoscuse, la marea doamnă de după douăzeci de ani, care-și datora o oarecare faimă și într-o bună măsură lui, pentru că de Florești și Constantinești nu mai știa nimeni.

Era prin mai când, întorcându-se dintr-o plimbare până la Muzeul Satului îi ieșise în cale Alexandra. Îl însoțise până la vilă, susținând că-l zărise din autobuzul 301 și coborâse să-l întâlnească. La vilă sosise în seara aceea și Grigore. Jucară o canastă până târziu, și, pentru că era noapte deja, Simion se oferise să o ducă pe Alexandra până acasă cu mașina. Pe drum, femeia îi vorbise doar despre el, ca mare personalitate a medicinei, cunoscut de tot orașul și de necunoscuta fostă domnișoară Florescu, care-l ținea sub papuc. La înapoierea spre vilă era complet bulvesat. Și nu pentru că s-ar fi crezut altcineva decât ceea ce era, ci pur și simplu că relația anevoioasă din ultimii ani cu Magdalena începuse să se vadă și din afară. Pe Grigore îl regăsi, stând la un pahar de coniac cu fosta lui nevastă și vorbind ceva pe seama lui și a Sandei, care, de bună seamă, într-o altă viață, romantici cum erau amândoi, ar fi format un cuplu ideal. Îl deranjase cumplit ușurința cu care se

vorbea despre el, despre soarta lui, și se urzeau variante posibile pentru destinul său. Așa i se păruse și se retrase în biroul de la etaj și-și turnă un pahar cu băutură.

Către miezul nopții urcase la el și Grigore. Intrase și se așezase pe un fotoliu. Îl servise cu un coniac.

„... Până aici totul a fost bine – spusese acesta privindu-l în ochi – O să o pierzi pe Magdalena, deși i-ai dat un nume... A ajuns să se simtă om... Acum, femeia și-a adus aminte că și fără de tine ar fi fost astăzi cineva, adică aceeași de altădată, de când am cunoscut-o eu ca domnișoară. N-o s-o poți schimba, orice ai încerca să mai faci. Norocul și-a adus aminte de ea. E bogată, Simioane, or tu nu ai noțiunea asta și a rangului pe care-l poartă... Și ea te-a ajutat. A vrut să urci pe treptele scării ce dă pe terasa unde se află ea. Ai muncit, dar totul are un capăt... despre tine am mai vorbit. Ea e deja la o vârstă când își poate permite luxul să creadă în niște himere, mai ales că le-a zărit și chiar le simte prezența... Poate sunt dur, dar cred că mariajul tău cu Magdalena se apropie de final... Tu hotărăști când și cum... Dar calm. Fără spectacol... De altfel nici nu ești capabil de așa ceva...”

„Bine, dar nu înțeleg rostul acestui drum de douăzeci de ani ?”

„N-aveți copii. Nu vă leagă decât niște amintiri... Ea are din ce să trăiască, tu la fel... Ia-o pe Alexandra !”

În noaptea ce urmase discuției cu Scafa, Simion băuse mult. Nu înțelegea unde greșise. Îi stăruiau în minte cuvintele lui Grigore : „Dar n-ai nici o vină, omule, nici ea nu are vreo vină... datul a fost să vă aveți o vreme. Așa s-a întâmplat și cu mine. Am stat împreună până când unul dintre noi a trebuit să se dea la o parte. Atunci a fost ea. Am rămas ca doi frați... Acum, după cum văd eu lucrurile, va trebui să pleci tu. O să rămâneți ca

niște neamuri...” Îi venise să intre în dormitor să o trezească pe Magdalena și să o întrebe numai atât : „De ce ?”.

A doua zi, la spital, se ferise de ochii colegilor. Era încă mahmur și abia aștepta orele de policlinică unde putea sta, bea cafele, da sfaturi și rețete. Se-ntorsese acasă după lăsarea serii cu un taxi până în Dorobanți, iar de acolo pe jos, să se dezmeticească, să simtă că mai vrea să intre în vila Magdalenei. Apoi „vila Magdalenei” îi spusese, să știe că nu mai era și casa lui. Din drum, ocolise pe Pangrati, să întârzie cât mai mult întâlnirea cu femeia. Îi plăcuse strada, liniștită și nu prea departe de stațiile de autobuz. Pe la celălalt capăt al străzii văzuse lipit de o poartă de fier un anunț : „Apartament de vânzare... telefon... între orele...” . nu-l luase în seamă, ci ocoli pe la fosta televiziune și într-un târziu ieși la Arcul de Triumf.

Ar fi vrut să ajungă la fosta lui casă, de pe Bulevardul 1 Mai. Să-și regăsească locul liniștit, unde nu avusese gânduri de mărire. Pe atunci și-ar fi putut întemeia o familie, să-și facă plozi, să-i vadă mari, ca orice om obișnuit. Și-ar fi luat și mașină din economiile adunate și, cu puțin noroc, ar fi ajuns chiar și medic primar și specialist, să se apropie de vreo policlinică sau de un spital. Se întâmplase însă ca în '65, să-i treacă pragul dispensarului tocmai această Magdalenă. Nu știa nimic despre ea, cum, după douăzeci de ani de conviețuire avea să afle doar cu puțin mai mult. Se complăcuse într-o viață care nu-l obliga să facă politică, să înainteze, pentru că mereu, în momentele cheie, apărea ca din senin omul din umbră, Grigore, care-i spunea ce să facă. Simțea față de el un amestec de teamă și respect. Uitase vremurile de pe la începutul căsătoriei când îl privise ca pe un rival. Simțea că Scafa era undeva deasupra sau dedesubtul lumii, de unde se vedea exact pe unde trebuie s-o iei să scapi de belele și să ajungi la capăt. Neîndoielnic, că atunci când era

cazul își punea în mișcare relațiile, discret, în așa fel încât să nu atragă atenția nici asupra ta, nici asupra celui ajutat, nici asupra lui.

În seara aceea ajunsese acasă târziu. Grigore, Ale-xandra, Magdalena și, neașteptat, Claudia, jucau canastă. Deschisese ușa salonului doar cât să-i salute și intrase direct în dormitor. Voise să se culce. Renunțase. Urcase în biroul lui și se culcase într-un fotoliu. Nu putea înțelege nimic din ceea ce se petrecea cu viața lui și tot ocolul făcut pe jos nu-i folo-sise la nimic. Îi revenea în minte agasant întrebarea : „Unde am greșit ?!“ Și inevitabilul laitmotiv al răspunsului : „Sunt un om slab, un nimic inventat de altcineva, condus de altcineva... Un nimic care acum e dat la o parte pentru că nu mai corespunde...“ Duseseră o viață sexuală normală, iar pe Magdalena o bănuise mai degrabă frigidă, decât nimfomană. „Am adus întotdeauna acasă ce-am avut... N-am dus o viață dublă, să mă fi gândit la un alt viitor, independent de Magdalena... Și-atunci ?!“

În birou intrase Grigore. Voise să-l servească cu un pahar de coniac. Îl refuzase.

„Ești prea sensibil Simioane – îi spusese – prea sensibil pentru lumea în care ai intrat. Nu te distruge singur. N-ai nici o vină... Tu și Magdalena vă potriviți de minune în vremea în care urcai treptele spre rangul ei. Atunci arătai frumos, încrezător în forțele tale. Acum ești lângă ea. Vezi tot ce face și nu poți să înțelegi de ce ea stă într-o parte a terasei, iar tu în alta... Cât crezi că o să poți rezista așa ?... Nu știu cum să te fac să înțelegi că fiecare trăiește pentru sine, într-o lume de deasupra capetelor celorlalți. Nu există frați decât în momentul când apare o moștenire... Nu există soți, decât parteneri. Or tu nu mai știi să fi așa ceva. Vrei o familie căreia să i te dăruie, ca și bolnavilor tăi, iar ei să-ți fie recunoscători. E o schemă de viață bună pentru o medie, pentru cei ce

cred în rostul tribului. Magdalena e un altfel de om. Tribul ei mai are un singur supraviețuitor, de pe urma căruia trăiește și ea, până va deveni moștenitoare. Ea nu mai are, de fapt, nevoie de nimeni.“

„Domnule Scafa nu te înțeleg – zise Simion și-și aprinsese o țigară. Nu știu ce urmărești acum, vorbindu-mi în numele ei. De ce nu vine ea să-mi spună exact ce dorește și promit să nu-i ies din cuvânt...”

Scafa se ridicase și plecase fără să mai scoată o vorbă. Simion goli două pahare unul după altul, apoi coborî în salon. Cei patru își continuau jocul ca și cum toată disperarea lui ar fi fost un foc de paie. Magdalena îl privi calm cu o deplină înțelegere. Știa că băuse și cu o seară înainte și se aștepta să i se prelungească acea criză cu încă o zi. Sunase telefonul și Hilda, care-l ridicase îi dădu la receptor pe un pacient. Pornise în noapte fără să-i mai anunțe pe cei din salon, trei străzi mai departe și se întoarse abia către dimineață. Urcase în biroul lui să se culce, dar sosi de îndată Magdalena.

„Voiai să discuți cu mine, nu ?“

„Voiam... – spusese Simion. Ducem două vieți paralele... Eu trăiesc pentru ziua de azi a amândurora, iar tu te asiguri pentru cea de poimâine, de după divorțul cu mine, sau după moartea mea...”

„E o discuție de mahala – zisese calm femeia – nu facem partajări și nici nu ne ghicim în cafele viitorul... Și eu pot să mor mâine, iar după lege ești singurul moștenitor...”

„De ce-l pui pe Grigore să-ți fie purtător de cuvânt ? Noi doi nu mai putem comunica ?“

„Nici n-am știut că ați stat de vorbă. Și ce-ar fi putut să-ți spună altceva decât că viața de familie a unui medic cu nevasta ingineră, care sentinde cu toți proiectanții tineri, dar îi face copiii lui e una și viața cu o doamnă din vechea elită a Bucureștiului e alta... Tu ai ales-o pe aceasta.

Suportă consecințele... Cât rezisti, rezisti... când nu mai poți, te dai la o parte și lași lucrurile să curgă... În fine, sâmbătă, dacă mergem la Sinaia, aș vrea să o luăm și pe domnișoara Alexandra cu noi...”

*

Cealaltă săptămână și-o începuse ca și cum toate cele trăite fuseseră doar o negură trecătoare.

Era pe la începutul verii. Alexandra începuse să vină zilnic la vilă. O găsea sporovăind cu Magdalena în salon, ori pe la bucătărie, cu Hilda sau Raveca dându-le sfaturi, de parcă urma să se mute acolo și-și pregătea locul. Simion lăsase în uitare discuțiile cu Grigore și aștepta ziua în care avea să sosească renta Magdalenei de peste ocean, să se convingă, încă o dată, că lucrurile stăteau așa cum i le prezentase colonelul.

*

Într-o după-amiază o găsi pe Alexandra șezând într-un fotoliu în biroul lui. Avea o poftă de viață în ea de parcă ar fi fost băută. Neîndemânatic, Simion nu știu ce trebuie să facă, ca să-i fie dat să audă :

„Magdalena e în parc. Se plimbă însoțită de Hilda. Nu vine repede. Nu vrei să te culci cu mine ?!”

Simion se pierduse în prima clipă, apoi își reveni și zise :

„Dacă tot vrei treaba asta, de ce nu m-ai invitat la tine ? Magdalena știe că ești aici ?”

„Da... Mi-a spus să te aștept, să-ți pregătesc masa, să te servesc.”

„Și-n loc de masă tu îmi propui...”

„Tot ai s-o faci până la urmă... Un bărbat la vârsta ta nu e încă bătrân, iar o femeie la vârsta mea este încă tânără.”

Simion se așeză pe celălalt fotoliu și-și aprinse o țigară. Descoperi că-i tremurau mâinile. Încercă să mascheze cumva ticul, nu reuși, deschise barul și turnă coniac în două pahare...

*

Pe la sfârșitul lui iunie Simion și Alexandra se plimbau pe aleile parcurilor, iar Magdalena și Grigore jucau vist în salonul mare, bând cafele și măsluind soarta doctorului. Pentru anul acela concediul lui Simion fusese planificat pentru o plecare în străinătate. Grigore putea rezolva primirea pașapoartelor și a vizelor. „Totul e să ieși dintr-o combinație în așa fel încât partenerul să nu regrete...” fusese fraza colonelului în ziua în care-i lăsase Magdalenei actele pentru nevinovata excursie.

Visul plecării estompase ultimele două crize de familie, apărute îndată după primirea rentei de la tante Elena. Întâmplarea făcu ca în preajma plecării Magdalena să se îmbolnăvească. Vizele erau pentru o lună, iar tratamentul prescris de Simion se prelungea la două săptămâni. Totuși plecară în ziua sortită. Doctorul își vedea soția din nou plină de viață, de parcă s-ar fi căsătorit de curând. Nu mai fuseseră niciunul dintre ei peste graniță. Zăboviră, plictisitor de mult pentru Simion, pe la toate palatele din Bratislava, Viena, Innsbruck, Zürich, pe la castelele de pe Valea Loarei. Parisul îi covârși cu totul. Magdalena părea să renască în fața fiecărui blazon ducal sau regal. O iluzie ce i se risipi de îndată ce porniră spre casă prin Nordul Italiei și Iugoslavia, când, cel puțin în ultima dintre ele, crezuseră că sunt ajunși deja dincoace de graniță, în plin Balcani.

„Nu-mi cunosc țara, dar am văzut Europa!”
– îi spusese lui Simion când trecuseră prin vama Moravița.

Bărbatului i se păru că începuseră o nouă viață, mai cu seamă că Magdalena sacrificase și ceva din valuta ei depusă în cont. Uitaseră de București, de Grigore, de Alexandra. „Un puseu tomnatic“ – își spusese doctorul, amintindu-și de idila lui cu Sanda. Doar că, în prima săptămână după înapoierea în țară, Alexandra se fixă cu o și mai mare asiduitate în viața lui. Începuse să-l caute la Spital, la policlinică, să-i dea tot felul de întâlniri pe la cafenele și restaurante, apoi să-l invite direct, la ea acasă. Încercă să descopere pe chipul Magdalenei vreo umbră de reproș sau suspiciune, dar femeia părea să-și continue visul călătoriei de o lună prin Europa. Totul până într-o seară, când urcă în biroul lui Simion și-i spuse : „Domnule doctor, de mâine nu mai suntem soț și soție !“ Urmă o noapte de coșmar, cu drumuri la Grigore, la spital, prin parcuri, până constată că era de fapt mai singur decât un om mort. Intră la Melody și bău până la ora închiderii.

A doua zi îl vizită Grigore la spital. Intrară în camera de gardă și odată rămași singuri, acesta îi spuse lui Simion :

„Actele sunt făcute, există porțițe de ieșire și fără de scandal. Vei avea o bulină neagră pentru că divorțul e considerat o încălcare a eticii și echității socialiste, dar te recăsătorești și bulina devine gri, iar după un timp nu mai știe nimeni de ea...”

Două luni mai târziu divorțul era declarat oficial. Partajarea simplă : Simion ceda totul în favoarea Magdalenei, inclusiv Opelul. În cele două luni bărbatul nu apucase să simtă scurgerea timpului, pentru că Sanda îi oferise tot ceea ce nu primise de la cealaltă : o prietenie deschisă, tinerească, grija să fie mereu hrănit și îmbrăcat la trei ace și cu cravată. Cazul doctorului Simion Sasu fusese dezbătut într-o ședință de partid de pe urma căreia se alesese cu o mustrare. Ieșise din ședință râzând de ceilalți că nu-l dăduseră afară din

partid când se căsătorise cu o boieroaică, dar îl mustrasera când divorțase de ea.

Se interesase de prețul apartamentului din strada Pangrati. Îi depășeau posibilitățile. Se mutase cu totul la Alexandra, fără vreun gând anume. Economiiile pe care le avea nu-i ajungeau pentru o casă ca lumea. Atunci îl vizitase din nou la spital Grigore cu o propunere ciudată : „Ai nevoie de un apartament ca lumea, nu la bloc. I-ai lăsat Magdalenei totul. Îți dau cât ai nevoie sub formă de împrumut și în doi, trei ani, te desplătești tu...” Altă ofertă îi fusese făcută cu o seară înainte de Alexandra : „Vindem apartamentul meu și cu economiile tale acoperim prețul, sau, dacă vrei, rămânem aici...” Se hotărâra să-și ia soarta în mâini. „Am găsit un apartament pe Pangrati, – îl sună pe Grigore – e cam scump. Aș mai avea nevoie de două sute de mii de lei. Trei camere, nu te speria, deși e la vilă și central”.

O săptămână mai târziu vizită apartamentul, iar la începutul lunii următoare făcu actele. Visa să fie singur, să nu mai depindă de nimeni. Sanda avea să afle de banii primiți de la Grigore abia după ce se căsătoriră, în celălalt an, când trebui să-și vândă apartamentul ei de la bloc pentru a-i putea restitui.

*

– Dragule – bolborosi bărbatul spre sticla aproape golită pe care o ținea între palme – Dragule și puiule !... Se îmbătase. Mijeau zorile. Se ridică anevoie de la masă și scoase altă sticlă din dulap. O privi îndelung : – Dragule !... o sărută, o desfăcu și începu să bea direct din ea. Trecu bălăngănindu-se nesigur prin întreaga bucătărie spre găleata de gunoi să arunce sticla golită. O scăpă pe ciment, dar nu se sparse. – Așa, iubitele !... Se aplecă, o luă și o aruncă în găleată... – Dragule și puiule ! – bombăni. Mai

trase un gât din sticlă și intră în dormitor. Sanda dormea. Își aruncă hainele pe un fotoliu și se trânti în pat. Auzi gazul arzând. Se ridică anevoie, opri gazul, își găsi pijamalele, se îmbracă și se culcă șoptind : – Așa, dragule !...

8.

Pe 20 martie '92, într-o vineri, Grigore stătea în fața unei clădiri cu mai multe etaje de pe Armata Poporului și asista cum se montează o firmă pe care sta scris : „SCAFA - AGENȚIE DE TURISM INTERNAȚIONAL“. Urmau numerele de telefon și fax. Reușise să închirieze un spațiu la parter și cum pentru o întreprindere din aceea nu era nevoie decât de o cameră, maximum două, reamenajase interiorul, dezafectase o ușă și pusese grilaje de fier la vitrine. Turism internațional însemna două, trei autocare, capabile să bată șoselele desfundate ale României, dar să facă față și autobanurilor.

La montarea firmei, pe care avea de gând să o înlocuiască peste un timp cu alta luminoasă

sau din metal, asistau Magdalena, Claudia și Matache. Calculul fusese simplu și Grigore i-l explicase Magdalenei într-o seară din decembrie a anului trecut, în salonul acesteia, la un coniac și o cafea. „Deschid rute spre Istanbul, Atena, Budapesta, Chișinău și Bratislava cu trei autocare mai hârbuite, până prind cheag. Lumea vrea să comunice, Magda, vrea să simtă că trăiește între alți oameni, nu izolată. Și cea mai simplă formă de comunicare e comerțul. Nu știu limba, dar au zece degete și pot socoti, pot arăta celorlalți că au o mie de dolari și că vor zece televizoare color și trei casetofoane și cinci videorecor-dinguri... Că vor zece baxuri de țigări și așa mai departe... Vameșii apar și-n Biblie, iar dacă Iisus i-a luat alături în alaiul său, alături cu târfele, înseamnă că nu sunt pierduți pentru umanitate nici unii, nici ceilalți, ba încă mult mai ușor de adus pe calea cea bună decât avocații, dascălii, medicii și popii...”

„Ai un umor de tânăr însurățel – îl ironizase femeia – și autobuzele ?...”

„Cu economiile mele, cu ajutorul tău... rambursabil cu dobândă...”

„Să intru în afaceri ?”

„Toată lumea intră în așa ceva. La ce-ți folosește blazonul de Florească și renta primită de la tante Elena ? Bați în șaptezeci de ani, dar ești sănătoasă tun și poți, fără nici un efort să dublezi sau să triplezi suma, tot în valută... Sincer să fiu, mașinile există. Prețurile cresc amețitor și, până una, alta trebuie să-mi pun pe picioare doar firma, să angajez câțiva oameni, la început poate chiar pe Claudia și pe Matache... În mizeria asta umană nu mai cred în nimeni... La început, repet... Pe urmă, dacă lucrurile merg bine, o s-o las să-și vadă de meseria ei...”

„Claudia știe ?” – îl întrebase Magdalena.

„Prin ea am obținut două mașini la preț de casare. Știi că mai nou vin alte doamne să-și facă părul «permanent» la coafură, că nu se mai poartă

cocul tradițional «Găinușe». Matache și-așa face pe taximetristul clandestin cu Opelul tău... Îl pun un fel de dispecer, iar dacă reușesc, fac în paralel și o firmă de taximetre cu mașinile celor angajați, care la venire, trebuie să depună și o garanție...”

„Îți pui la bătaie toate câte le-a învățat chestorul de po-liție din contactul lui cu pleava – spusese ironic Magdalena. Știu de la alții că între cele două războaie afacerile cele mai sigure erau cele imobiliare... O doamne, noi ne întoarcem la vremea dinainte de război, să o luăm de la capăt, când alții au mers înainte încă jumătate de veac...”

„Nu-i nimic, totul poate să fie recuperat !” Grigore avea verva unui tânăr de douăzeci și ceva de ani.

„Și unde vrei să ajungi ?!” – zisese Magdalena cu un ușor dispreț.

„Nu știu, nu mă interesează, dar simt că trebuie să fac ceva”.

„Armeanule, se vede că ești neam de negustor ! – spusese femeia, cugetase puțin apoi continuase : – Mă faci părtaşă în acte, să fie limpede ! Tante Elena, a trecut de nouăzeci de ani și iar vrea să moară acasă. Dacă vine, nu vreau să-mi vadă vila cu firme de tot felul puse peste ferestre și pe fronton...”

„Nu-ți propuneam asta. Ar fi și culmea ca după ce abia i-am scos pe alții, să-ți blochez eu parterul cu alte firme...”

„... Deși era și asta o afacere sigură pentru mine, o rentă în valută aici. Incomodă e drept, c-ar fi venit lume, dar de perspectivă... Știi, mă uit la noi, ăștia de-am prins și alte vremuri, cum am întinerit deodată și ni s-a pus în mișcare sângele și toate roțile ruginite, și mă uit și la tinerii ăștia care bat câmpii, fără un țel, cumpără și vând hârburile primite ca donații după '90, de peste tot, de parcă am fi trăit în copaci. Îi privesc și-i văd că nu știu ce să facă. Blegele noastre de tinere au înțeles că a fi liber înseamnă să stai tot timpul crăcănată și să

aduni doi poli verzi pe un sifilis, iar băieții fac gălăgie, se agită și când nu mai au ce mânca, tâlhăresc și ucid... I-a tâmpit comunismul pe toți, și pe popi, Doamne iartă-mă, că și ăia cădelnițează pe la toate colțurile și-și fac păcat trăind din pomeni... Dar, în fine, important la vârsta noastră e să mai trăim mult și cât mai bine...”

„Ce-ai rezolvat cu domeniile de la Câmpulung Mus-cel ?” o întrerupse bărbatul.

„Vreau să-ți mulțumesc. Am câștigat procesul, Dumitriu ăla al tău e un avocat nemaipomenit. Nu știu cât i-ai povestit tu despre viața mea și a familiei mele, dar a făcut o impresie grozavă juraților, mai ceva decât «Memorialul durerii»... Din nefericire era vorba doar de zece hectare. Bune și alea... Le-am lăsat în grija unui fost președinte de ceapeu, care-a făcut ceva asociație. Aș fi vrut conacul... Pădurile”.

„Ce să faci cu ele ?”

„Să știu că le am, să știu că le pot folosi !”

„Nepoții tăi – spuse ironic Grigore. Fii serioasă !... Abia poți îngriji de o casă, necum de două, aflate la mai mult de două sute de kilometri una de alta...”

„Tata ținea foarte mult la conacul nostru – îl întrerupse Magdalena. Visa, ca după ce vor trece vremurile tulburi și se va pensiona, să părăsească Bucureștiul și să stea acolo până la capăt. Să se plimbe prin livezile cu meri și peri, prin pădurea noastră... Doar că tulbureala anilor același l-a dus la groapă... Am fost la conac. Am urcat în camera de la etaj. I-am rugat pe cei de la primărie, că primăria e acolo și acum, să mă lase să zăbovesc câtva. Le-am spus de ce. S-au temut că vreau altceva. Câștigasem procesul cu pământul și nu mai aveam nici un chef să încep altul cu conacul și un al treilea, cu pădurea. De la etaj se vedea întregul deal împădurit al domeniului nostru... Am crezut, în ora aia cât am stat acolo, că am să simt ceva deosebit, care să-mi spună că dealul era al

meu. Aiurea... Crescusem în București, iar copacii, căsuțele de provincie, colinele alea nu-mi mai spuneau nimic... Cum poate că nu mi-au spus niciodată, decât atunci când știam că sunt ale mele...”

„Nostalgii deșarte ! – comentă Grigore. Am sărit pragul direct în ulița Europei în izmene, mă ierți că zic așa, și ne-a prins rușinea... Dar să revenim la ale noastre... Matache te poate lăsa în orice zi. E tânăr, afaceri pe tot drumul, așa că ar trebui folosit. Claudiei am reușit să-i obțin niște aparatură din ajutoarele venite... Vezi, Doamne, că nu ne lipseau decât foenurile cu trei viteze, căștile de coafor și aparatele de ondulat, vopsele pentru părul lupului și spray-uri pentru fundul vulpii... Curând o să-și deschidă fiecare câte o afacere personală. Nu uita că noi știm ce înseamnă să ținem de bani și cum să-i investim, dar ei i-ar pierde la ruleta vieții într-o săptămână... N-avem ce pierde Magdalena. Timpul trece în favoarea noastră... Iar ultima dintre prostii, ar fi să ne vârâm în politică...”

„Cât vrei ?!”

„Zece milioane în valută !”

„De unde ?”

„Ai. Știu exact cât stă la bancă pe numele tău... Plus ce-ți mai vine, iar dacă tante Elena te lasă înaintea de a-și vedea pământul patriei, ai toate șansele să deschizi un studiou de televiziune cu filme despre viața voievozilor și logofeților...”

„Și dobânda ?”

„Magdalena, uiți două lucruri fundamentale. Unul că sunt din neam de negustor armean și-a doua că am lucrat în serviciul discret al statului, să-i spunem... Și ar mai fi și o a treia, anume că tu și cu mine, după anii petrecuți împreună, am devenit un singur om...”

„Șantaj sentimental – zâmbi Magdalena. Și Simion ar fi putut să spună același lucru... Dar nu, e cu totul altceva... Douăzeci de mii de dolari,

rambursabili !“ încheie hotărât femeia, cuprinsă de o exuberanță tinerească care-i îmbujoră chipul. Tăcuseră o vreme, privindu-se cu atenție, ca doi jucători la masa de pocher.

„În zece ani, – zise bărbatul într-un târziu –, afacerea poate să ia proporții sau să dispară. Ne reglăm conturile acum și trăim cum nici n-am fi visat...”

În salon intrase Dinu să-l întrebe pe Grigore dacă mai vrea să treacă în seara aceea pe la avocatul Dumitriu.

„Ia loc ! – îi dictă Grigore. Am aflat că faci pe taximetristul particular clandestin cu mașina doamnei Magdalena. Te-am văzut chiar eu venind dinspre Băneasa și Otopeni, apoi la Inter... Apucă-te de o treabă serioasă. Fără băgarea de seamă a acestei doamne ai mai fi rămas șoferul ei pentru o leafă de nimica ? Să fim serioși ! Am să deschid o firmă de turism internațional și alta de taximetre. Te angajez !“

Chipul lui Matache exprima umilit și fericit, ceea ce gura nu i-ar fi șoptit niciodată : „Stăpâne !“ Apoi zise plin de entuziasm :

„Mă leg să fiu om de bază. Șofer, dispecer, funcționar...”

„Nă, nă... Asta hotărâsc eu. Hai la Dumitriu !“

Afară ninge, era decembrie și grupuri entuziaste sărbătoreau aniversarea a trei ani de la revoluție. Se vorbea de inevitabila revenire la regalitate. Suveranul aștepta momentul, opozanții din țară făceau gălăgie, deși un simplu referendum ar fi lămurit lucrurile. Sunt însă momente din mersul unei societăți când o încercare de limpezire duce la confuzii și mai mari.

Dumitriu îi așteptase de câteva ore și era pe punctul de a se culca. Își revenise când îi văzu intrând învăluiți în mirosul de zăpadă proaspătă.

O noapte întreagă puseseră la cale detaliile viitoarei firme. Primele mașini erau cumpărate și

lăsate în garajele lor până când vor avea șoferi și capătul de ață al începutului de drum. Actele urmau să fie întocmite pe numele lui Scafa și al Magdalenei Florescu. Dinu înțelegea doar că banii doamnei Florescu vor ieși din bancă și vor face pui, iar el va fi unul dintre cei ce vor profita de pe urma lor. Ba mai mult chiar, dacă domnul Grigore se va vlăgui, firma o va prelua el și tânăra nevastă a colonelului pensionar. Faptul că în toate calculele intra, prin legătura de căsătorie și blonda coafeză îl deranja și nu prea. Se gândi că bătrânii mor, iar înainte de asta bolesc și fac tot felul de pacte cu Dumnezeu pentru un loc în Rai. Le va asigura el, Matache, și de va fi nevoie îi va lua ca ajutor pe preoții de la Cașin, Elefterie, Stavropoleos, Sfântu Gheorghe și chiar de la Patriarhie. Vedea în faptul că era lăsat să asiste la întocmirea ciornelor pentru viitoarele acte, întreagă încrederea pe care domnul Scafa o avea în el. Iar cuvintele acestuia : „Să nu spui la nimeni ce-ai auzit și văzut în noaptea asta !“ rostite de Grigore la despărțire, după ce coborâse din mașină în fața vilei de pe Pierre Curie, îl încredințaseră că dacă va fi în preajma lor și în continuare, va avea toate șansele să devină unul dintre cei mai bogați oameni din București.

În drum spre vila Magdalenei opri la Atlantic bar la un whisky. Orașul era încă în ruină, dar asta n-avea nici o legătură cu viața lui. Simțea că poartă în vine norocul orb, pe care mai trebuia acum să știe cum să-l păzească și să-l dirijeze spre folosul său. Nu regreta că trăise din ciupeli, incapabil să înceapă o afacere. Încercase să facă bișniță cu valută, dar totul se terminase cu o bătaie încasată de la cei profesioniști, organizați pe sectoare de bulevarde, pentru că încălcase teritoriile altora.

La bar se purta ca un om de soi. Încercă. Nu-i reuși și-atunci își schimbă postura cu aceea a unui bodyguard al unei firme mixte de import-export. După al doilea pahar fu năpădit de bucuria

plăcintei cu carne, ce-i picase pe masă, tocmai în clipa în care se scormonea prin buzunare să cumpere un covrig pe ață. Al treilea pahar îl lăsa neterminat, de teamă ca vulpoiul de Scafa să nu-i fi înscenat totul, iar el să rămână mai departe un șofer de casă, vânat de toate doamnele pentru tinerețea și mușchii lui. Se dumeri că trebuie să joace strâns, să nu spună nimănui nimic, iar dacă norocul va fi să arate cum îl vedea în noaptea aceea, atunci să se poată bucura de el.

O târfuliță așezată pe un scaun de alături îi tăie pofta să mai stea la bar, de parcă plecând ar fi urcat direct spre șezlongul de pe terasa vilei, unde, peste zece ani nu vor mai sta nici Magdalena, nici Scafa.

*

Nici Magdalena nu dormise în noaptea aceea. La sosire, văzând lumina aprinsă la dormitorul ei, Matache gară mașina, apoi urcă să vadă de nu se va fi simțit rău. Femeia stătea în mijlocul patului, între perne și plapumi și privea spre un tablou de Dărăscu, pus pe peretele din față.

„Ei, ce-ai aflat ?“ îl luă direct.

„Au făcut ciornele pentru acte...”

„Ai fost de față ?“

„Da, că nu era nimic secret... Hârtii, legi, anunțuri din ziare... nu mă pricep”.

„Ai băut ? – zise Magdalena și-i făcu semn să se apropie. Și eu am băut... Se-ntâmplă ceva cu noi ce nu mai pot cuprinde... Pare că viața a luat-o la vale pe un tobogan și peste o clipă, două vom cădea grămadă, cu fundul de pământ...”

„Credeți ?“

„Așa simt... Ai mai oprit pe undeva pe drum ?“

„La un bar”.

„Și n-ai găsit niciuna cu care să-ți mântui puterea ?“

„N-am vrut...”

„Știu ce hram porți. Te-am văzut cum dai ocol doamnei Sanda, de fiecare dată când vine la mine. Te-ai da tu și după Claudia, e mai de vârsta ta, dar te ține-n frâu teama de Scafa – făcu o pauză, se lăsă cu capul pe perne, apoi continuă șoptit : ai putea să te culci cu o babă ca mine ?”

Matache se pierdu. Șapte ani fusese șoferul Magdalenei, dar o privise întotdeauna ca pe o stăpână. Îl străfulgeră gândul că, de-acum înainte fiind niște parteneri de afaceri, după cum arătau promisiunile se chema că relațiile erau altele și că se putea întâmpla orice între ei. Își trecu mâna prin păr, zise un ; „da” stins și începu să-și scoată hainele de pe el.

„Stai ! – îl opri femeia. Te-am întrebat doar... Acum du-te !”

Dinu ezită. Se simți umilit, își luă hainele și porni spre camera lui. Ar fi vrut să bea ceva, dar toate sticlele erau în bucătărie, în salon, în biroul de sus. Trecu în bucătărie și căută o sticlă de votcă.

„Adică de ce să-mi spună mie baba să mă culc cu ea și p'ormă să mă scoată afară ?!” Umplu o jumătate de pahar cu tărie și o dădu pe gât. „Am și eu un suflet de om...” Umplu paharul din nou. „Dacă era madam Sanda, mă aruncam pe ea și pe urmă, după vreun ceas, o lăsam să mă întrebe de ce am venit !”

La Claudia tot nu îndrăznea să se gândească fără să-l vadă în fața ochilor pe Scafa. Goli și al doilea pahar și, băut cum era, porni cu sticla în mână spre dormitorul Magdalenei. Bătu ușor la ușă, dar nu primi nici un răspuns. Pe sub ușă zări lumina arzând. Intră. Magdalena nu dormea. Îi făcu loc pe marginea patului, îi luă paharul din mână, bău, se strâmbă, trase adânc aer în piept apoi zise :

„Ce-a făcut comunismul din noi e vax pe lângă ce se întâmplă acum, când suntem de-a valma !”

Matache continua să fie iritat și se gândea la ale lui :

„De ce m-ați zis să mă culc cu dumneavoastră ?!“

„Pe toate le-ntrebi așa?... N-o să faci copii cât trăiești!“

„Zău, doamnă, cu ce v-am greșit ?“

Magdalena dădu plapuma la o parte și-i făcu loc lângă ea.

„Ai să fii mare, Dinule, mare, de n-o să-ți mai ști de unde-ți vin rădăcinile...“

Dinu mai trase un gât din sticlă și se lăsă moale în pernele Magdalenei.

*

La ziuă se trezi cu amintirea vagă a unui amor. Era în patul lui din camera de lângă bucătărie. Îi veniră în fața ochilor pe rând : fata de la bar, Claudia, Sanda, Magdalena. Trebui să bea două cafele, una după alta și-n a doua să picure câțiva stropi de coniac să se dezmeticească. Lângă pat avea sticla de votcă golită.

Ca niciodată o găsi pe doamna Magdalena la bucătărie, plină de viață, iute în mișcări, dându-i tot felul de sfaturi Hildei cum și ce să pregătească pentru prânz și cină. Dinu o salută. Femeia îi răspunse grăbită, apoi ieși. Din capătul scărilor îl strigă să-l trimită după niște cumpărături.

Cum ninsese toată noaptea Matache plecă pe jos cu două sacoșe, alunecând dintr-o parte în alta a trotuarului. Se simțea puternic. Reușise într-o singură noapte să-i câștige de partea lui și pe Scafa și pe Magdalena. Se temea ca nu cumva, în ora cât stătuse în camera ei să nu-i fi greșit cu ceva.

*

Pe 20 martie, într-o vineri se punea firma noii agenții de turism. De n-ar fi sperat la un post bun, mai că ar fi pus și Dinu mâna la fixarea tăbliei. Așa însă, rămase lângă Opelul parcat pe trotuar, lângă Magdalena. Cel mai agitat era fostul colonel, care dădea indicații cât și cum să o ridice și să o lase, ca firma să fie pusă drept.

După fixarea firmei intrară în noile birouri, separate printr-o ușă cu glasswand.

– Îmi pare rău că nu sunt și Sasu cu Sanda aici ! – zise proaspătul patron înșirând paharele pentru cei patru. Turnă câte un deget de whisky în fiecare apoi ridică unul și toastă : Să fie într-un ceas bun !

Băură cu toții. Peste câteva minute sosiră două tinerele, care se prezentară drept „secretară“ și „contabilă“. Loredana și Amalia. Scafa le primi cu bucurie și le turnă și lor câte un pahar. Matache se aștepta ca dintr-o clipă în alta să fie prezentat ca viitorul dispecer al firmei. Scafa îl ignora. Dinu simți și se întrebă dacă nu cumva toată povestea cu firma era pentru el încă o iluzie năruită.

Fetele nou venite, una de vreo douăzeci și cinci de ani, cealaltă cu doi mai puțin, începură să scoată din sertare stixuri, nes, covrigi la pungă, pregătite din timp pentru mica sindrofie a deschiderii firmei. După al doilea pahar de whisky, pentru care fu avertizat de Magdalena că e la volan, Matache se apropie de Scafa să-l întrebe :

– Bine, dom' Grigore, dar eu ?... Parcă era vorba de... dispecerat... nu-ș-ce... că salariat la firmă, că taximetre...

– Dinule, tu te pricepi la mașini, dar nu știi o limbă străină... Nu te pot pune pe autocare. De taximetre e plin orașul și-s mafii mari... Nici pentru tine n-ar fi o soluție. Îți riști pielea noapte de noapte, și-ar fi păcat... M-am gândit că n-ar fi rău să începi prin a-ți deschide tu o firmă de reparații pentru mașini... Nu le vezi ? Toate-s belite. Lumea nu va mai avea bani să-și cumpere

altele noi, și-atunci le va repara pe cele pe care le are până rămân doar cu parbrizul și capota...

– Doamnă Magdalena ?... zise Matache complet derutat, întorcându-se spre femeie.

– Eu nu ți-am promis nimic...

Matache era pulverizat. Se îndreptă din nou cu privirea spre Scafa.

– Dom' Grigore, dar eu am crezut că vorba e vorbă, că de-aia m-ați lăsat să asist și cum se fac actele...

– Și ce-ai aflat ? – i-o tăie Scafa.

Matache dădu din umeri. Ce văzuse nu erau decât niște hârtii, niște ciorne.

– Ei, lasă Dinule, – încercă să-l liniștească Magdalena – o să-ți faci tu un atelier, undeva prin cartier... lumea închiriază orice. Și-apoi câți bani ți-ar trebui pentru a începe treaba ?

– Păi, piese, uleiuri, chei, o rampă...

– Vezi că te descurci ! – zise Scafa și-l bătu pe umăr.

Claudia nu era încă lămurită care era locul ei în toată povestea aceea, iar dacă vulpoiul bătrân își luase așa tinerele să-i facă actele și contabilitatea, se chema că peste o jumătate de an, în care Scafa va fi stat mai mult la firmă decât acasă, se va putea trezi că-i spune : „Vei fi tu frumoasă, conică, dar eu sunt încă în formă. Rămâi mata la coafor, că am cu cine să mă descurc în toate !“

Cele două tinerele, încă stinghere, cu toată strădania lor de a face pe gazdele, nu știau ce să spună, pentru că-și imaginau că toți patru sunt neamuri din două generații. Domnul Scafa și Magdalena o familie, iar Claudia cu Matache alta.

Dinu încercă să devină mai relaxat. Nu reuși. Magdalena îi făcu semn să plece, apoi zise :

– Dragă Claudia și dragă Grigore, să vă ajute Dumnezeu să vă vedeți afacerea prosperă !

Cele două angajate rămaseră stupefiate când constatară că tânăra blondă, de vreo douăzeci

și opt de ani era soția patronului lor. Grigore îi conduse spre ieșire. Se opriră în fața biroului să-și ia la revedere.

– Dacă o să-mi pun și niște jaluzele metalice, o să arate și mai grozav... N-aș fi crezut niciodată că după o viață de... mă rog, să ajung negustor, ca bunicu-miu !

Claudia se apropie și ea. Îl sărută pe obraz și-i rugă pe ceilalți doi să o ducă până la salonul de coafură. Grigore rămase derutat.

– Stai să te prezint personalului. Ești soție de patron... Acuși vin șoferii cu autobuzele... O să ai timp de salonul tău de săptămâna viitoare, când aicea începe tevatura...

Femeia rămase. Prinsese din tot schimbul de replici dintre Grigore și Matache, doar starea de ură a celui mai tânăr. Își mută privirile de pe Magdalena pe Grigore și simți pentru prima oară o cumplită aversiune față de ei, fără să știe exact pentru ce. Vedea în cei doi doar o echipă redutabilă care se juca în degete cu destinele lor. Atâta tot.

Rămasă în birourile firmei, încercă să-și construiască un sentiment de soție de patron, dacă nu chiar de stăpână, să arboreze un zâmbet superior, rece, ca al Magdalenei și-l luă pe Scafa de braț, să fie prezentată fetișcanelor ălor, să afle cine e ea de fapt.

– Soția mea – zise Grigore spre cele două fete, care rămaseră stupefiate. Îl priviră dintr-o dată pe respectabilul domn, înalt, pleșuv, ușor adus de spate cu alți ochi. Nu știau cine e, decât că e putred de bogat, armean, dintr-o familie importantă a Bucureștiului. – ... Vă miră că am avut curajul să-mi iau o soție atât de tânără ? Vârsta nu stă în ani, ci în putere. Sunt miniștri, președinți de state, generali, care pentru a da credibilitate oamenilor pe care-i conduc asupra forței lor vitale, își iau neveste mult mai tinere decât ei. Poporul îi vede cu alți ochi, îi respectă mai mult, căci omul gândește simplu : Dacă pe aia

o poate dovedi, atunci, cu înțelepciunea pe care-o are la vârsta lui, ne poate duce și pe noi mai departe... Ea îi dă viață, vigoare, iar nouă nu ne trebuie decât un om luminat și puternic – începu să râdă în hohote de propriul lui discurs. Faceți cunoștință !

9.

În mașină, Dinu avu o răbufnire împotriva lui Scafa, care-o lăsă indiferentă pe Magdalena. Nu-i făcu nici un fel de promisiuni. Aștepta să-l vadă până unde va ajunge în furia lui. Abia după ce opriră în fața vilei, bărbatul se mai liniști. Magdalena observase răceala cu care-l tratase Claudia pe Scafa, dar își spuse că n-ar fi fost momentul să și-l ridice împotriva deodată și pe unul și pe celălalt.

Înainte ca Dinu s-o fi întrebat dacă mai dorește să meargă undeva în ziua aceea, Hilda și Raveca apărură pe scări s-o întâmpine pe stăpâna lor și să-i spună speriate, aproape deodată :

– Au trecut niște domni cu o mașină neagră, de lux. Au coborât. Au întrebat de dumneavoastră și-au zis să treceți neapărat pe la Ambasada Americană, astăzi, cel târziu mâine. Au pornit să plece, când unul dintre ei s-a întors și-a întrebat dacă locuiește cineva la parter...

Magdalenei i se înțepeni fața. I se făcură ochii lamă și cât să n-apuce Matache să deschidă poarta, urcă și porniră spre ambasadă.

Acolo, după formalitățile de la intrare, ceru să fie primită de cel care o căutase. Nu știa nume. Nu-i cunoștea figura. Așteptă câtva și apăru un tânăr înalt cu ochelari, cămașă albă și cravată. Avea un puternic accent englezesc. Omul se prezentă, scoase din buzunarul din dreapta un plic. O întrebă dacă știe limba engleză, femeia spuse că nu, și îi citi textul apoi i-l traduse. Tante Elena avea să sosească într-o săptămână, îmbuteliată într-o urnă, pe care Magdalena o va primi de la un trimis al ambasadei. Omul făcu o pauză în semn de respect pentru defunctă, așteptând ca femeia din fața lui să lăcrimeze. Dar cum antractul se întinse pe mai mult de un minut fără nici un rezultat, scoase un al doilea plic, ceva mai voluminos, pe care-l desfăcu și-l citi direct în românește.

„... iar ca ultimă dorință las prin testament unicei mele nepoate din România, Magdalena Florescu, suma de 1.000.000 dolari, alt un milion urmând să intre în folosul statului american, spre folosința bătrânilor, caselor de copii fără de părinți și bolnavilor din Detroit, cum și parohiei bisericii române, care mi-a alinat suferințele în ultimii ani de viață. 500.000 de dolari domnului Arthur Rosenberg, care ne-a fost alături în ultimii patruzeci de ani, iar 500.000 nepotului nostru Tobias, copilul fiicei soțului meu Miki Nestorescu. Semnat Elena Constantinescu...”

Magdalena privi în tavan și-i dădură lacrimile. Reacționase doar atunci când îi auzise numele întreg, neschimbat. Omul de la ambasadă păstră un moment de reculegere din nou, cât ce văzu efectul sincer al veștii pe care o dăduse.

– Un milion de dolari – zise Magdalena în șoaptă.

– Ați spus ceva ? – deveni foarte atent la ea repre-zentantul ambasadei.

– Nu, mă întrebam doar când o s-or aducă...

Omul despături cea de a treia scrisoare adresată Magdalenei ce avea anexat testamentul. Era o notă prin care se condiționa aplicarea primirii moștenirii de o îngropăciune pe stil românesc, în Cimitirul Bellu, dar nu în cavoul familiei, ci într-o criptă aparte, pentru că toată viața a fost singură și departe de ai ei.

– Mofturi de babă, – murmură Magdalena –, păi o sută de mii de dolari e numai o criptă din marmură și slujbele de pomenire.

Omul nu înțelegea exact la ce se referea femeia și continuă să citească :

– „... iar pentru aceasta las nepoatei mele, încă o dată 500.000 de dolari pentru a-mi duce dorința la bun sfârșit... semnat...”

Oficialul se ridică în picioare, predă scrisorile testa-mentare și anunțul sosirii urnei cu cenușa Elenei Constantinescu, dar Magdalena refuză să le ia.

– Vă rog să mi le traduceți în românește, aici,... Aștept...

Omul dădu din umeri și dispăru într-un birou. Rămasă singură, Magdalena începu să se certe cu sufletul dispărutei : „Nu mai vrei cu ai tăi ? Te pun cu Floreștii, în locul pe care l-am păstrat pentru mine... Îți fac slujbă cu patru popi. Te duc cu dricul, îți fac coroane, colivă, lumânări, dar nu-ți fac criptă ! Să fie limpede ! Stai cu Floreștii, cum ai stat cu tata când ați fost la Paris... După ce l-ai lăsat singur să vină înapoi și să tragă scurta. Vei fi fost tu nebună, dar nu uita că suntem neamuri după mamă... Ești mătușă-mea !”

Funcționarul reapăru cu traducerea redactată în limba română și cu originalele.

– În ce bancă îmi intră moștenirea ?... – femeia își dădu seama de tonul prea cinic și continuă cu un glas stins : – să-i pot duce la

îndeplinire dorințele... O criptă nu se poate face peste noapte...

– Cât de curând, prin Banca Națională... Dumnea-voastră aveți cont acolo, știm,... renta,...

Îi întinse mâna și vru s-o conducă spre ieșire, dar femeia rămase pe loc :

– Ce-aveți cu vila mea ?

– A, nu, un om de afaceri, – zâmbi funcționarul –, unul cu calculatoare căuta un spațiu pentru firma lui și cum aflase că, mă rog, nu sunteți tocmai săracă și cu neamuri în USA se gândea să deschideți o afacere în comun...

Magdalena cumpăni câtva, apoi zise :

– Îl aștept după-amiază...

– A, nu... E aici. Puteți vorbi...

Femeia simți că Scafa nu e lângă ea și că e gata să facă o prostie.

– Aștept după-amiază... Să mă mai gândesc...

Abia când ajunse din nou în mașină, cu toate actele vârate în plicurile lor și ascunse în buzunarul genții simți cum îi cedează mușchii de la gât de-a lungul șirei spinării, apoi din brațe. Matache o întrebă dacă s-a întâmplat ceva grav.

– A murit tante Elena – zise femeia, oftând adânc. O aduc într-un borcan... Iarăși înmormântare, popi, colive...

– Când ?...

– Săptămâna viitoare... Ia-o din nou la Scafa !

Omul avu o tresărire și porni spre Armata Poporului. Nu-și mai dorea să-l vadă în vecii vecilor pe Grigore, și cu atât mai puțin la abia trei ceasuri după ce fusese umilit.

În fața firmei de turism apăruseră trei autobuze aproape noi. Parcă în spatele lor și rămase să aștepte în mașină.

Magdalena îl găsi pe proaspătul patron discutând cu cele două fete de la agenție. Șoferii autobuzelor stăteau la o masă mai retrasă. Scafa o

descoperi pe Magdalena, dar continuă să le dicteze fetelor :

– ...și anunțuri la ziare, la radio, la televiziune. În toată țara... «Cele mai rentabile călătorii de cinci zile la Istanbul și Chișinău, cu agenția de turism Scafa !»...

Îi făcu semn femeii să se așeze pe unul dintre scaunele din metal și piele, ce stăteau înșirate de-a lungul vitrinei și-a unuia dintre pereți.

– Ce s-a întâmplat ?

– Un antreprenor... sau cum îi zice, american vrea să-și deschidă o firmă de calculatoare la mine la parter...

– Pe mine nu m-ai primit !

– Stai puțin, omul vrea să facem afacerea împreună. Vine după-amiază.

– Pe mine m-ai lăsat deoparte... Mi-ai dat bani împrumut, am luat, numai eu știu cum trei autobuze, am închiriat un spațiu, l-am amenajat, când la tine era totul gata. Doar mobilierul și mașinile...

– Lasă asta,... Ce fac ?

– Ai bani să te bagi în două afaceri ? Bagă-te !... Închiriază ! Cere un procent din beneficiul lor, caută-l pe Dumitriu să-ți facă actele și să te învețe... Nu știu !

Scafa formă numărul lui Dumitriu și, în același timp, i-l dictă secretarei să-l noteze pe un bilet și să i-l dea Magdalenei. Avocatul se întâmplă să fie acasă și-și fixă o întâlnire cu Magdalena peste o oră la vila acesteia. Închise, apoi zise :

– Vezi ce e capitalismul ?! N-ai mamă, n-ai tată, n-ai Dumnezeu, n-ai prieteni...

– Hai, nu fii supărat... Una e o afacere cu un... frate, pot să spun și alta e una cu americanii. De ce nu înțelegi. Dacă făceam totul în doi, se rulau aceiași bani pe care-i avem. Cu ăia din-afară e altceva.

Grigore îi dădu dreptate doar cât să se vadă scăpat de ea. Îl lovise crunt. Observă doar că

femeia nu-și lăsa geanta din mâini. N-o mai conduse până la ieșire.

În mașină, Magdalena era din nou cu toți mușchii încordați de importanța evenimentelor și hotărârilor pe care urma să le ia. Ca niciodată îi ceru lui Matache să gonească, fără să lase prioritate pietonilor, depășind aproape toate mașinile. Ajunseră la vilă în mai puțin de jumătate de oră. Femeia coborî, privi fațada clădirii și încercă să-și imagineze cam cum ar arăta cu o firmă mare, luminoasă. Îi veni ideea să le dea demisolul. Se gândi că nu vor accepta. În fine, intră în salon, își plimbă mâna dreaptă peste spătarele scaunelor, pe argintare, peste luciul mesei ovale acoperită cu un brocart colorat, iar peste el cu macramé. Voia să simtă lemnul de dedesubt, să ia contact cu o mobilă care-i venea de la părinții ei, dinspre rădăcinile ei, de parcă peste o oră urma să o vândă, să se despartă de ea definitiv.

Matache parcă mașina în curte, să fie sigur că va mai domoli din elanul pe care-l prinsese Magdalena în ziua aceea. Peste o oră sosi Dumitriu. Femeia îl primi în biroul de sus. Nu voia ca vreuna dintre slujnice, sau șoferul să asculte discuția cu el. Așteptă să le fie adusă o sticlă de coniac și două cafele. Turnă ea în păhăruțe și-l invită să servească. Geanta era pe masă, cu toate actele în ea. Nu știa dacă o va deschide sau nu. Vru să o ia pe ocolite, dar avocatul o întrebă direct :

– Care-i problema ?

– O firmă americană de calculatoare vrea să-i închiriez parterul și, eventual, să intru și eu cu o cotă parte la afacere...

– Lui Grig n-ai vrut să-i dai spațiul...

– I-am explicat și lui că o afacere cu americanii aduce bani, altfel am fi jucat pocher pe chibrite...

– Din punctul ăsta de vedere ai dreptate, dar de ce capital dispuneți...

– Renta – zise Magdalena ezită câtva, apoi continuă – a murit tante Elena. Mi-a trimis un act prin ambasadă – căută plicul în varianta engleză și – Uite-aici... așa... că dacă o îngrop după tradiția strămoșească în Cimitirul Bellu, nu scie, dar acolo e cavoul familiei... îmi lasă 500.000 de dolari...

Dumitriu parcurse și el textul dar, în afara a două trei cuvinte și a cifrei, nu înțelese nimic.

– Ești bogată !... Cinci sute de mii de dolari e o avere... Nu mai știu care e cursul dolarului... Ziceți-i lui Grig să-și închidă mustăria. E bătrân, totuși, și-o mai are și pe blondina aia pe cap, și până la urmă tot o să-i facă zile negre... Nu știu dacă dumneata arătai ca aia la vârsta ei... Iartă-mă, ochi de expert... Am avut patru neveste și tot singur am rămas... Mda... păi să-și închidă mustăria și băgați banii în afacerea cu americanii...

Magdalena regretă că-i arătase hârtia lui Dumitriu, dar de undeva trebuia să afle și ea cam cât e aia cinci sute de mii de dolari, să poată ea calcula mai departe cât de bogată era...

– E drept, zise Dumitriu – ultima avere, renta nu-ți mai curge. Atâta e tot ce ai și zic că e bine să-i investești. Dai cota de participațiune, plus spațiul. Zici că numai salonul sau biblioteca. Sunt cam egale, nu ?... Pe urmă iar vine o rentă lunară, ceva mai sigură și mai mare. L-ai avut pe Grig de data asta. Dar te rog sugerează-i fin să se lase de afacerea lui...

Femeia îl invită să mai servească un pahar de coniac, scuzându-se că ea trebuie să fie limpede dacă vine reprezentantul firmei. Continuară să discute despre Grigore, despre Simion, de viața la care se trezise abia de trei ani, după mai bine de patruzeci de claustrare. Era pe punctul de a pleca. Dumitriu se ridicase și-i repetă :

– Ești într-adevăr foarte bogată...

... când în cameră intră Hilda :

– Au venit iar domnii aceia cu casa !

Femeia părea speriată. Trăise alături de Magdalena povestea vilei și se-ngrozi că din nou, după ce abia reușise să se știe stăpână, vor să i-o naționalizeze alții. Deși nu auzise despre așa ceva la radio. Coborâra în salon. Unul dintre străini era reprezentantul firmei pentru țările din est. Celălalt, translatorul. Vreme de o oră reprezentantul firmei își expuse doleanțele și din câte înțelese Magdalena dorea un spațiu cât salonul pentru birouri, marfa urmând să fie depozitată în altă parte. Vorbi Dumitriu, în calitate de avocat al casei. Voia să știe dacă era vorba doar de o închiriere sau de o afacere, unde madam Florescu să investească o sumă, apoi să aibă partea ei de profit. Omul firmei părea interesat doar de spațiu, o participațiune putându-se realiza doar cu o firmă de specialitate din România. Magdalena nu pricepu mare lucru, dar sesiză că apariția unui terț necunoscut, „firma specializată din România“ ar fi însemnat să se lase furată de ai ei. Îl întrebă pe Dumitriu dacă nu are cunoștință de o asemenea firmă. Omul dădu din umeri.

– Rămâne închirierea și un terț...

– Care mă poate fura sau să se extindă și în bi-bliotecă...

– Nu-i exclus, dar nu cred să îndrăznească și cu americanii... N-am omul...

Încercă o variantă în care Magdalena să finanțeze un proiect ca persoană particulară. Nu era legislație. Trebuia creată un fel de fundație româno-americană și abia atunci... Or lucrurile deveneau mult prea complicate. Femeia se simțea epuizată. Îi lăsă să mai încerce o variantă, fără să le mai dea importanță.

– N-aveți legislație ! – repeta translatorul disperat, după mai bine de două ore de discuții.

– Nu dau nimic – se hotărî dintr-o dată Magdalena și se ridică în picioare, semn că dialogul lor luase sfârșit.

Cei doi străini plecară, luându-și rămas bun, cu promisiunea că dacă vor găsi un terț onorabil o să-i mai caute.

– Ce-mi trebuie mie nebunie pe cap ?! – zise femeia înainte de a se despărți de Dumitriu.

– Ești o Florească, din nou ! – spuse avocatul cu admirație – O aristocrată. Te felicit !... Când ai nevoie de mine, sună-mă ! – și-i întinse o carte de vizită, apoi plecă.

Femeia simțea că se învârte toată vila cu ea. Intră în salon, își turnă un pahar cu coniac și-l dădu pe gât. În ușă apăru Hilda, la fel de îngrijorată.

– Iarăși vor casa ?!

– Nu ! Cât mai trăiesc eu nu se schimbă nimic... Pe urmă, dă-râmă-se lumea !

10.

Salonul de coafură unde continua să lucreze Claudia, nu-și închisese ușile decât în zilele de mare zbucium și violență din anii '90 și '91. Veneau alte doamne, dintr-o societate încă neclară, să-și întinerească imaginile propriilor chipuri și să se întoarcă în lumea lor, refăcute și cu poftă de viață și parvenire, de parcă salonul de coafură era un cabinet de psihanalist.

Claudia nu studia psihologia femeilor ce intrau în salon să-și schimbe starea sufletească pentru vreo sindrofie pe model apusean, cum continuau să se desfășoare în Capitală cu mai mare frecvență decât până atunci. Fostelor cuconeturi ale ministeriabililor și ale potentatilor de la CC ori de la sindicat le luaseră locul altele, nu mai puțin

dornice să li se pună în evidență și valoare frumusețile șterse, ori ascunse sub o alură de mahala. Exista deja o clientelă sigură, după reacțiile și stările căreia Claudia ar fi putut să ghicească nu doar mersul nesigur al istoriei, creșterile și căderile unor vip-uri ale orașelor, apărute peste noapte, dar chiar și cursul dolarului și sporul tranzacțiilor, ba să și intuiască direcția pe care avea s-o urmeze politica și relațiile cu celelalte state din Apus și Răsărit.

Pentru toate acestea Claudiei i-ar fi trebuit ceva mai multă cultură și o priză a realității lumii, cum o au uneori gazetarii. Dar ei n-ar putea să asculte ce sporovăie doamnele orașului, în timp ce li se face manichiura sau pedichiura, și-n general, ziariștii nu-și piaptână nici propriul păr, necum să se mai ocupe de podoabele capilare ale altora. Din vremea când ucenicise în atelierul acela, unde apucase o slujbă doar datorită frumuseții ei și comportamentului prudent, calm și discret, învățase că nu trebuie să-și aplece urechile la toate câte le spun doamnele ascunse sub căștile acelea mari, să lege doar câte o informație, scăpată din gura uneia, de alte informații și să știe cam cum trebuie să se arate a doua zi la salonul de coafură. Nici cu colegele ei nu schimba prea multe vorbe, deși acelea erau gureșe și bârfitoare, dar nu-i purtau pică pentru felul ei de a fi. Era largă la suflet, săritoare la nevoie și cât se poate de reținută față de relațiile uneia sau alteia cu bărbații, sau careva dintre doamnele deprinse cu plăcerile amazoanelor.

Cunoștința cu Sanda se petrecuse cât se poate de banal, iar când aceasta o poftise la vila unei doamne din familia Floreștilor se temuse să nu fie târâtă într-un joc scârbos între femei. După două vizite la Magdalena se liniști. Începuse să o admire pentru demnitatea și felul ei de a fi, să o copieze chiar în anumite gesturi, să-i repete unele replici, fără să se laude vreodată colegelor că o are

ca și clientă pe una din descendentele vechii aristocrații. Treptat, Magdalena devenise pentru ea un model, demn de urmat de orice femeie care vrea să fie pe picioarele ei. Independentă, puternică și dornică să facă în viață exact ceea ce pofteste, pentru a nu regreta nimic. Uita însă că pentru toate acestea trebuia să te fi născut într-o familie anume și să dispui de niște rezerve de bani pe care să-i picuri ușor în jur, doar când și cât este nevoie pentru a întreține o relație, pentru a câștiga un sprijin.

Modelul era Magdalena, căreia îi spunea pe vremea aceea „doamna doctor“, pentru că mai era căsătorită cu Sasu. În el vedea axul familiei, siguranța vieții și a viitorului cuplului. Schema mentală se suprapunea cu cea din familia ei. Când aflate de divorțul sau mai degrabă, despre despărțirea de doctor, crezuse că totul se va dărâma și evitase chiar ca în zilele crizei celei mari dintre cei doi să calce pragul vilei.

Mai târziu rămase consternată când descoperise o Magdalenă senină și mai sigură pe ea și plină de viață. O auzise chiar spunând : „La urma urmelor, nu e nevoie să-ți moară partenerul, să ajungi văduvă, pentru a putea fi iarăși liberă și puternică. Un divorț nu e de pe cealaltă față a lumii, iar cei doi pot continua să fie prieteni, fiecare pe picioarele lui...“

Peste jumătate de an, când, după ce începuse să participe și ea la câte un coniac și o cafea, aflate de căsătoria Alexandrei cu doctorul Sasu, trăise o adevărată repulsie față de acea profesoară, încă tânără, ce intrase aproape odată cu ea în viața Magdalenei și-i suflase pur și simplu soțul, odată cu toate avantajele ce le avea meseria și poziția lui.

Într-o după-amiază, când le întâlnește împreună pe cele două „rivale“, credea ea, se simți stingeră, dar se domoli cât ce constată că și Alexandra, la alte dimensiuni, învățase deja bine

lecția Floreascăi și se mișca acum să-și consolideze poziția în noua familie pe care trebuia să o conducă.

Pe domnul Scafa nu-l suportase de la început. Era un om al tainelor, un lucrător de subterană, care putea ridica și distruge pe oricine. Prima intuiție nu minte, ci se completează în timp. Când îl văzu intrând în viața ei ca o apă freatică ieșită cu preaplinul ei din pământ, se îngrozise, apoi, tot după modelul Magdalenei, analizase la rece avantajele și dezavantajele și acceptă căsătoria.

Constată că, în lumea unde intrase, ceea ce crezuse a fi pentru ea o familie, cu o casă la mijloc și un gard împrejmuit, nu e altceva decât o pătură pusă peste iarbă la un pic-nic, unde partenerii se pot muta după cum le e dorința sufletului, în așa fel ca până la urmă să-și câștige fiecare încrederea în sine și relaxarea dorită. Îi repetase mereu Scafa, după căsătoria lor : „Nimic nu trebuie făcut cu înrâncenare !“, fără să mai continue că : „Înrâncenarea îl distruge pe cel ce vrea să ajungă undeva, unde tot nu va apuca să ajungă, dacă mișcarea sorții lui e alta !“

Era un fel de sfat auzit din gura lui Grigore și când încerca să-l domolească pe doctorul Sasu, venit într-o seară în vizită la ei. Lăsase lucrurile să curgă de la sine și cum ar fi putut să o facă mai bine decât păstrându-și locul ei modest, de coafeză. Scafa era pentru ea un zid înalt de bloc cu o sută de etaje, care-i păzea spatele. Ce-avea în față, vedea, alegea fără de grabă și mai făcea un pas. Bărbatul n-o întrebase niciodată cât câștigă, ce ia în plus, încât ajunsese să facă singură cumpărături costisitoare din oraș, să se revanșeze pentru libertatea care-i fusese acordată. Aducea salariul acasă. Îl puneă în dulap, și mai departe totul părea normal. Își păstrase o deplină independență, de care însă nu profitase pentru a nu atrage asupra casei lor, a ei în primul rând, umbra

unei răzbunări a lui Scafa. Se temea de el și-l îngrijea mai mult ca pe un tată decât ca soț. Simțea, însă, după câte o noapte în care Grigore își făcea datoria de bărbat, că întreagă siguranța vieții ei stă în mâinile lui, de care nu trebuia profita mai mult decât îi era îngăduit.

La seratele date de doamna Magdalena venea cu oarecare stinghereală, temându-se ca nu cumva, prin vreo replică, un gest ori chiar printr-o tăcere să tulbure acel echilibru, ce părea să existe în casa aceea, ca la o partidă de pocher între mari trișori. De la Grigore aflase câte ceva, dar nu din discuțiile directe, care se rezumau la viața lor de fiecare zi, ci din puținele momente când părea desprins de realitatea dură ce-și pusese amprenta pe viața lui și visa un singur lucru: o călătorie lungă prin Africa, Europa, America, Orient... „O călătorie – îi spusese odată – cât tot restul vieții...”

După ce-și intră în pielea de nevastă a lui Scafa, începu să privească spre clientela feminină ce intra în salonul de coafură cu alți ochi. Avea modelul Magdalena. Avea modelul Alexandra. Avea modelul Scafa. Avea modelul Sasu. Iar după un timp descoperi că avea și modelul Claudia. O fată de la țară, cocoțată într-un high-life, cu viitorul asigurat și trecutul șters definitiv.

*

Într-o zi, o clientă plină de nuri, voluntară în mișcări și slobodă la gură îi ceruse să-i vopsească părul din negru în blond. Toată ziua colora și decolora pigmenti capilari. Dar când respectiva doamnă, îmbrăcată într-un minijup din piele, cu o jachetă din piele peste un sweater roșu cardinal ce desena doi sâni mari, după ce se lăudă unei alte doamne că e venită de trei ceasuri de la

Frankfurt îi spuse : „Ești superbă ! N-ai vrea să fii fotomodel la casa mea de modă ?“

Claudia simți un cuțit în suflet. I se mai făcuseră propuneri pentru a fi fotomodel, chiar de a participa la un concurs de miss : primăvara, vara, București, litoral. Ba și altele, mai directe, de a intra în combinație cu o anumită doamnă. Atunci nu era măritată cu Scafa. Nu cunoaștea decât pe dibuite și cealaltă față a lumii Bucureștiului.

În ziua aceea își arătă discret verigheta, să se știe că e măritată, dar faptul o lăsă complet indiferentă pe bruneta-blondă, care-și continuă cu asiduitate perorația : „Ai putea să câștigi de zece ori mai mult decât aici. Ai intra în lumea bună... Ai cunoaște noi oameni, pe miliardari, senatori, deputați, miniștri...“ Claudiei îi veni să-i vopsească părul ăleia în verde, să știe că n-o mai are ca și clientă, să se întoarcă la Frankfurt, s-o decoloreze acolo cu ce au ăia.

Claudia ieși până într-o cameră alăturată, își făcu un nes, apoi se liniști. Se bucura că fusese atât de isteată să nu se ia în gură cu clienta, ori să-și deconspire poziția socială pe care o avea. Până la urmă îi vopsi părul într-un blond-auriu, ce sărea în ochi de la distanță. Aceea fu încântată, îi dădu bacșiș în mărci și, înainte de a părăsi salonul, se întoarce din drum să-i repete : „Hai, mai gândește-te, că nu se găsesc oriunde exemplare ca tine ! Vrei un număr de telefon ?“ Și cât să n-apuce Claudia să refuze, se trezi în palmă cu o carte de vizită.

În ziua aceea se lăsaseră deasupra orașului niște nori suri, joși, ca un smog, iar când ieși din tură, începu să plouă, n-avea umbrelă la ea, ci doar un fâș galben tip pelerină, pe care-l ținea împachetat în geantă. Îl luă pe ea și porni spre o stație de troleibuz. Se răzgândi și luă un taxi până la colțul străzii Pierre Curie, ca Grigore să n-o vadă cum risipește banii. Regreta că nu mai zăbovise la salon, sau că nu intrase în vreun

magazin să i se limpezească sufletul. Nu-i venea să se apropie de casă. Se simțea puternică în trufașă ei tinerețe, și-i trecu prin minte că dacă un bărbat îți spune că ești frumoasă înseamnă că vrea să se culce cu tine, dar dacă-ți spune o femeie frumoasă că tu ești superbă, înseamnă că orgoliul ei a cedat și lucrurile stau exact așa. Vru să dea ocol cvartalului, dar ploaia se întetise. Porni direct spre vila unde-și avea apartamentul și constată că Scafa nu era acasă. După ce se dezbracă, se duse direct în fața oglinzii din baie să-și studieze chipul. Intră apoi în dormitor, unde avea o oglindă mare, ovală și începu să se despoaie cu mișcări lente, studiindu-și sânii, torsul, brațele, pulpele, gambele, gâtul. Luă câteva poziții tipice de top-model, dându-și părul la o parte de peste gât. Se privi din față, lateral, rămase în câteva mișcări statuare cu genunchiul flexat. Constată că avea niște fese perfect rotunde, fără depuneri de grăsime. Nici soldurile sau abdomenul nu aveau vreun plus de țesut adipos. E drept că studiasse îndelung anatomia femeii pentru a da de capăt prin masaje tuturor clientelor ce mâncau cât le primea stomacul, beau, se târnoseau cu amanții și făceau față și acasă, apoi veneau la ea să se plângă de celulită, că fundul e prea jos, că au început să facă burtă. Învățase și arta masajului, pentru că i se ceruse asta și nu de puține ori trecea pe la casele doamnelor importante pentru a le mai rafistola trupurile. Chiar și la salonul de coafură exista o secție de masaj pentru față. Știa cum se aplică o mască pentru tenul gras, alta pentru cel slab, cum se atenuează cearcănele datorate unei vieți prea pline, ori slăbirii bruște.

Se privi îndelung în fața oglinzii și-și aruncă pe după gâtul gol un cearșaf, care-ar fi marcat o blană de vizon. O blană de vizon sau de vulpe polară peste un trup gol. Spre mulțumirea ei, Grigore întârzia. Nu știa unde e, și puțin îi păsa în clipa aceea dacă se va mai întoarce sau nu. Și cum oglinda era pusă la picioarele patului, se așeză în

diferite poziții standard, ca pentru a face reclamă la ultimul tip de chiloți transparenti sau la sutiene, ce stăteau ca balcoanele, să susțină sânii rotunzi ai tinerelor doamne sau domnișoare. Își acoperea trupul gol când pe o parte, când pe alta, bucurându-se și ea de minunăția pe care o făcuse natura prin pânțele mamei ei.

Magdalena, Sanda, Simion, Grigore dispăruseră undeva într-un cotlon cu vechituri șifonate și netrebuincioase. „Oricine poate să aibă miliarde, dar așa ceva nu !...“, își spuse privind-și pântecul suplu și pielea roză, întinsă perfect pe deasupra coapselor. Se simți tot mai sigură pe ea și ruptă de lumea alambicată în care intrase. Se simțea unica moștenitoare a unei fericite întâmplări de dragoste dintre doi săteni din Bucecea. Și ce-ar fi fost dacă era un copil din flori ? Un accident fericit făcut în furia poftei consumării fructului oprit ? Ei sunt cei mai reușiți copii.

Încercă să găsească o asemănare directă cu tatăl ei, să se încredințeze că bănuiala accidentului venirii ei pe lume nu i se datorează. Să se știe liberă ca un fulg de orice legături reale cu oamenii dintre care venise. Trăi o stare de extaz, reluându-și mișcările lascive pe patul din dreptul oglinzii, ori privind-și cu atenție unghiile și degetele de la mâini, de la picioare, atât de osoase, scurte, strâmbe, plate la majoritatea oamenilor, a marilor doamne de dinainte și de după revoluție, pe care încercase să le aducă mai aproape de un ideal de perfecțiune. Dar cum poți să faci dintr-un porc mistreț un ogar afgan ?...

Avea degetele lungi, unghiile dreptunghiulare, acoperite discret cu oă sidefie. Fără riduri, fără cute. Și cele de la picioare la fel. Curbura tălpii. Își mângâie groapa din talpa piciorului.

„Și pentru cine toate acestea ?“ îi veni un gând. „Pentru cine?“ Începu să-și ia pe rând

chiloții, sutienul, furoul și un capot mov din mătase. Se privi din nou în oglindă cum arăta îmbrăcată. „Doamna Scafa“, îi spuse imaginii reflectate. „Doamna colonel Scafa !“, repetă ironic, căci toată perfecțiunea trupului dispăruse sub faldurile capotului mov. Îi rămăsese doar chipul cu pomeții ușor proeminenți, oval, cu nasul drept, ochii albaștri, sub căderea părului blond, pe care nu și-l îngrijise niciodată ca pe al doamnelor care veneau la salonul de coafură. Îl purta doar în două poziții, lăsat pe umeri, când viața își urma cursul lent și monoton, ori adunat în coc, atunci când avea inițiativa unei isprăvi domestice. Rareori se întâmpla să plece chiar după cumpărături altfel decât cu el lăsat pe umeri. Știa ce înseamnă un „permanent“, avea oroare să-și ardă firele de păr, ori să-și îmbibe fața cu te miri ce sulemenituri, care n-ar fi făcut decât să o îmbătrânească.

Trecu la bucătărie să pregătească o cină mai consistentă.

„La urma urmelor, își zise, cine are nevoie de frumusețea cuiva mai mult decât să-și stârnească o poftă sexuală ? Or în pat nu mai vezi nimic, simți, iar dacă ești prost, faci copii. Abia a doua zi, când ești deja gravidă, ți se descoperă din nou frumusețea...”

Avu o strângere de inimă la gândul că dispunea de cea mai redutabilă și perisabilă dintre forțele lumii – frumusețea. Începu să-i dea din nou dreptate Magdalenei, care, la tinerețea ei, trebuie să fi arătat la fel de bine, dar educată altfel, înțelesese că puterea omului stă în cu totul altceva, care trebuie să crească spre bătrânețe, când încep să se vlăguie toate vinele. O admira pentru tenacitatea ei, pentru echilibrul care și-l păstrase în tot timpul între ceea ce era ca femeie și ceea ce era ca om. Nu-și putea explica exact mecanismul compensației care se produce odată cu maturizarea între frumusețe și putere, cum nu reușea să simtă

ce poate să fie în sufletul unui om, ce se știe descendent dintr-o familie ce-a dăinuit câteva veacuri. Se văzu un fluture bogat colorat pus sub lupa măritoare a unui entomolog. O insectă care-a murit sub acul de gămălie pentru a-și păstra frumusețea aripilor, înainte de a-și continua ciclul transformărilor.

*

Scafa sosise după lăsarea serii, adus cu mașina cuiva, sau cu un taxi. Părea să fie mulțumit de ceea ce făptuise în ziua aceea. O sărută pe obraz, se dezbracă și-și puse un coniac, pe care-l sorbi calm, la masa din bucătărie. Nu povestea mai niciodată ce făcuse în ziua respectivă, ci amintea momente în care se putea regăsi și Claudia.

Femeia nu era atentă la ceea ce i se povestea, socotind totul o convenție prin care bătrânul domn încerca să și-o apropie, să o facă să se simtă soția lui, să fie mulțumită că viața lor este într-un perfect echilibru, iar dacă sorții nopții aceleia vor fi fost favorabili, să încerce să o domine fizic, într-un partaj reconfortant de meci de tenis între prieteni.

În seara aceea, era pe la începutul lui aprilie, părea într-o stare puțin diferită, cu o poftă de vorbă ieșită din obișnuință. După ce cinară și băură câte un pahar de vin îi spuse :

– Claudia, cred că în câteva săptămâni o să ies din amorțeală și-o să fac ceva profitabil...

Femeia nu se gândi la firma de turism, ci la vechea meserie a lui Scafa, unde i se va fi propus o colaborare, încât nu știu ce să spună, și cum să reacționeze.

– Mai cumpăr câteva autobuze și extind rețeaua excursiilor pe întreaga Europă – continuă și sesiză cum privirile Claudiei se lasă spre mijlocul mesei. O să călătorim și noi... O să vedem lumea împreună. Să nu-ți pară rău că te-ai

unit cu un om bătrân ! – accentuă ultimele cuvinte. Unii sunt senili de tineri, alții, majoritatea, când încep să devină bunici... Eu încerc să merg mai departe într-un același ritm... N-am avut copii, n-am nepoți, nu vreau urmași. O viață avem și lumea-i largă... Dar totul trebuie luat cu calm și calculat. Altfel câștigi un pot și pe urmă îți pierzi și casa și nevasta și izmenele... Era o glumă : când un taur matur și un tăuraș stăteau pe un vârf de deal și priveau spre cireada de vaci. Agitat, cel tânăr i-o arăta când pe una, când pe alta, îndemnându-l pe celălalt să se arunce asupra lor. Calm, fiule, îi spuse taurul mai în vârstă, le luăm pe rând și până deseară le avem pe toate...

Claudia pufni în râs. Goli paharul și rămase pe gânduri.

– ... Tu ești soția patronului, să-ți intre în minte... N-am bani să deschid firme de import-export, restaurante, dar agenția de turism, la vârsta mea e numai bună... Poate, peste un timp, dacă toate merg bine, vei deschide un salon de coafură sau masaj... Nu promit, dar în zilele noastre important este ca fiecare să facă exact ceea ce se pricepe...

Femeia se ridică, îl îmbrățișă și i se așeză pe un picior. Îi desenă profilul pornind cu un deget de la capătul de sus al frunții, trecându-l peste nas, pe buze, până la bărbie, apoi îl sărută pe gură. Căldura buzelor Claudiei îi alungară pentru o clipă temerile ce le ducea în suflet.

11.

Despre agenția de turism a lui Scafa se vorbise mult în casa doctorului. Sanda avea momente când îi reproșa soțului ei că e un molău,

incapabil să facă altceva decât să fie la dispoziția bolnavilor. Îl vedea sosind epuizat după gărzi, îi pregătea masa și-l întreba dacă n-ar putea deschide ei, ca particulari, un fel de afacere serioasă prin care să intre în rând cu lumea.

– Să vând hapuri și seringi ? Ce pot face mai mult decât să merg la spital, la policlinică, să umblu noaptea pe la bolnavi, să prescriu rețete și diete, să nu zic vorbă mare, să salvez oamenii de la necaz. Dacă ai fi farmacistă s-ar mai lega cumva, dar ca profesoară de geografie...

– Bine, dar din câte aud, doctorul Dan și-a deschis un butic... Doctorul Ciocâlțu, șeful tău, și-a făcut cabinet particular. Doctorul Mitrea...

– Uite ce e, femeie ! Nu toți oamenii sunt la fel. Ne-ajung banii pe care-i avem. Ne putem încă permite mici nebunii. Putem bate șoselele spre munte și spre mare...

– Bagă-te-n politică, măcar, agită-te, fă ceva normal !

– Sanda, ceea ce vezi tu că se întâmplă acum nu e ceva normal !

– Cum să nu fie, când am luat-o spre capitalism ?

– Și ce ? – i-o tăie Simion. Tu ai impresia că doctorul Falmer de la Tübingen are două carmangerii, un restaurant și un hotel ? Nu, dragă, eventual un cabinet al lui, cu doi, trei oameni și o aparatură costisitoare pe care eu, unul, cu ideile tale, nu mă văd capabil să o am... Medicina e medicină, iar băcănia e băcănie... De ce nu renunți tu la dăscălie ? Vindem mașina, cumpărăm o dugheană și vinzi coca-cola și stixuri, dacă ăsta crezi că e drumul spre capitalism și bunăstare ! Bucură-te că nu te mai trimite nimeni la cules de porumb, sau în magazinele aprozarelor să separi roșiile sparte de cele întregi, cu elevii.

– Mă jignești ! Sunt titrată ca și tine ! Dar un om care-și dorește de la viață altceva !

– Erai titrată și pe vremea lui Ceaușescu, dar n-ai zis mâc, când vă duceau la lucrări agricole pe nimica... N-avem copii, n-avem alte obligații, decât să le trimitem celor bătrâni niște bani, să se mai descurce cumva... Vrei o altă viață, divorțăm !... Te măriți cu un angrosist arab sau turc de cafea și țigări și intri într-o altă lume. Asta e lumea mea, așa arată și n-am nici o poftă să o schimb !

– Te-a stricat Magdalena, cu viața ei retrasă, cu mofturile și tabieturile ei de aristocrată.

– Magdalena m-a ajutat să vreau mai mult decât eram, să vreau să fiu ceea ce pot, pe picioarele mele, să mă desfășor la întreaga mea capacitate...

– Și asta e toată capacitatea ta ! Nu poți mai mult. Nu vrei nimic mai mult. Atunci de ce nu mori ?!

Alexandra se opri brusc, îngrozită de ceea ce scosese pe gură. Îl urmări să știe cum să reacționeze. Îl văzu cum se ridică de pe scaun și pornește spre biroul lui. Știa că va bea, lăsându-se dus de gânduri negre, dar ciudat, nu-și făcu nici un fel de reproș.

– Într-o bună zi – spuse Simion din ușă –, și asta va fi peste doi, trei ani, ascultă-mă pe mine, o să-ți pară rău după viața asta și de vremea asta când fierbe sângele în tine, și nu pentru că te miri ce focuri te-ar mistui, ci pur și simplu pentru că nu înțelegi că lumea de acum e într-o traversare. Atâta tot... Când lucrurile se vor așeza, medicul va fi medic, băcanul, băcan, profesorul, profesor...

– O traversare de pietoni, pe zeghea aia de zebură... dar eu sunt în mașină și n-am nici o poftă să acord cuiva prioritate !

– Ce vrei să spui ? – zise Simion și se lăsă cu spatele pe ușa care se închise.

– Că sunt și eu om, o doamnă, că vreau să-mi trăiesc viața asta la maximum, ca Magdalena !

– Să nu fi dus tu spaimele ei... Să nu fi trăit tu drama ultimului descendent... Dar, ce vorbesc !?

N-ai stofă. Nu poți pricepe !

– Ce să spun, că tu vei fi din cur de prinț !

– N-oi fi, însă am trăit la curtea lor și m-am cam dumerit cum stă așezată lumea asta, în ceea ce se vede și ceea ce nu se vede...

Deschise ușa și ieși. Din hol auzi glasul Sandei ocărându-l că iar intră în nenorocitul lui de birou să bea și să uite că nu face nimic și că viața nu va sta pe loc doar pentru că el nu o vede altfel. Strânse din dinți și intră.

Știa că certurile lor, întetite în ultimul an, erau bine auzite de toate familiile din vilă și mai cu seamă de Panaitescu, magistratul pensionar și nevastă-sa, ce locuiau deasupra. Deschise barul și scoase o sticlă de whisky. Își puse puțin pe fundul unui pahar gros, amintindu-și că în seara aceea trebuia să mai facă o vizită la un bolnav nu de mult externat. Își aprinse o țigară și privi prin fumul albăstrui cerul greu de nori în apusul soarelui. Nu-și dădea seama ce se va fi întâmplat atunci în '86, când Magdalena i-l cedase ca pe un obiect oarecare Alexandrei.

„Poate că sunt plicticos,... poate că într-adevăr sunt un om ajuns la limita capacității lui, cum mi-a spus-o Grigore. Dar nu toți pot fi genii sau niște zbanghii apucați de înavuțire...”

Încercă să rememoreze cât mai exact ultima lui întâlnire cu Magdalena, înainte de a se despărți. Nu reuși decât să constate că la două luni după ce avea acte în regulă cu Alexandra, Floreasca îi primise în vizită la ea ca pe niște buni prieteni, de parcă n-ar fi fost căsătoriți douăzeci de ani, și între timp n-ar fi existat nici un alt sentiment decât de bună amicitie. Nu înțelegea nici acum jocul Magdalenei. Nu înțelegea ce putea să fie în sufletul unui om cu care te întâlnești după un divorț, ca și cum ai fi sărit gardul sau peste o buturugă. Se apropie de fereastră să privească în lungul străzii liniștite pe care circulau arar câte o mașină și câțiva oameni.

I se risipiră gândurile când în cameră intră Sanda. Era încă în plină agresivitate.

– Bei ?! O să-ți ratezi și cariera aia pe care ți-ai făcut-o!

– Bea și tu, – zise Simion cu ironie – și-o să ne ratăm împreună... Dacă nu putem înainta împreună, cum vrei tu, măcar să ne ratăm împreună, dar ca doi oameni legați printr-un certificat de căsătorie !

– De deces !

– Tu ai vrut-o. Tu ai tăiat legătura mea cu Magdalena.

– Nu aveți nimic comun, de-aceia v-ați desprins atât de ușor unul de altul !

– Dar ce-avem noi ?

– Să nu discutăm despre asta ! – zise femeia și-și turnă o jumătate de pahar de whisky, pe care o dădu pe gât fără să clipească.

– Bei ? – zise Simion.

– Să uit, să nu mai simt pereții casei ăsteia putrede, împăienjenită de blândețea și bunăstarea ta, de visele tale culturale, unde totul arată nemișcat ca-ntr-o tapiserie de pe un perete, dintr-un castel de duce... Ducele-i mort, ducesa e singură și tapiseria nu-și mișcă personajele, chiar dacă-i dai foc.

Băutura i se risipise în corp, dar în loc să o liniștească o făcu și mai aprigă. Simți cum i se aprinde fața. Nu se așeză, ci rămase în dreptul ușii barului ascuns în biblioteca biroului.

– Chopin... Mazurcele opus nu știu cât... Secolul nemișcării și visărilor...

Simion își mai turnă puțin alcool și se așeză în fotoliu.

– Ziceai, cândva, cu vreo șase ani în urmă, că asta ne-a atras. Că eram două firi romantice... Mergeai la concerte cu plăcere... N-am simțit niciodată că invitându-te la Ateneu fac ceva împotriva voinței tale, că mergând la operă sau la

vreunul dintre teatre îmi satisfac doar o dambla a mea...

– Prostii ! – bombăni Sanda. Ce puteai face pe vremea aia altceva decât cultură ? N-aveai nici o alternativă. Politică, adică să mănânci căcat, sau cultură, adică să umbli ca somnambulii pe stradă, cu toate problemele fundamentale ale umanității pe cap... Acum e altceva, domnu doctor ! Nimeni nu mai are nevoie de această alternativă, de această evaziune din realitatea imediată... Trăim acum, aici, altfel. Fiecare există pentru sine, ca-ntr-un război.

– Ca-n junglă !

– Oricum, timpul fuge, trenurile pleacă unul după altul, iar noi ne mirăm ce chipiu roșu are impiegatul de mișcare...

Își mai turnă și ea un pahar, apoi luă o țigară de pe masă. Și-o aprinse și continuă, scoțând fumul prin împingerea maxilarului în față :

– ... Cine face cultură astăzi este un handicapat, fără certificat pentru reducerea impozitului pe salar...

– Te-admir cât de repede ai prins pulsul vremii !

– Iar eu sunt îngrozită că nu-ți dai seama pe ce lume trăiești. Că înjuri comunismul, dar te complaci în facerea de nimic a celui plătit de stat, că nu miști un deget decât pentru bolnavii tăi, care, săracii, fără de tine ar umple cimitirele și pungile popilor !

Simion deveni grav.

– Sanda, tu chiar crezi că medicii dintre cele două războaie, puțini, câți erau, nu-și aveau o lume a lor, culturală, care-I apropia mai mult de sufletele oamenilor. Îi făcea să le-nțeleagă mai bine suferințele, ideea de viață și de moarte, ce stăpânește ființa în clipele de nesiguranță... Artiștii sunt niște oameni nesiguri pe ei, ca și bolnavii... De aceea au acces la esența vieții...

– De ce nu te-ai făcut psihiatru sau psihianalist ?

– Aș fi vrut, dar o minte la fel de aplicată vieții, cum e a Magdalenei m-a împins să-mi urmez calea începută, medicina generală și bolile interne...

– N-ai umor nici de doi bani ! – zise Sanda strivind țigara în scrumiera mare, de bronz de pe masa doctorului. Tu ai impresia că ăia din Apus au rămas cum eram noi între cele două războaie ? Nu ! Au mers înainte pe un drum cu totul străin nouă, astăzi. Ce știm despre ei din filme și din muzică și din literatură ? Ce știm despre ei din cărțile și tratatele tale de specialitate ? Că noi am rămas să ne continuăm altfel viața dintre cele două războaie, cu alții în frunte, în vreme ce ei și-au văzut de drumul lor. N-au nevoie de cultură, cum n-ai tu nevoie de apă când te-apucă prăbușirile și crizele de conștiință. N-au nevoie de Chopin-ul tău, de Brahms, de Beethoven, de Mozart, de Ceaikovski decât în măsura în care pot scoate bani cu asta... Grecii și-au refăcut templele și cetățile nu să se închine iarăși la zeii lor din antichitate, ci pentru că din asta știu că pot să scoată bani... Că niște momâi ca tine sunt capabile să dea oricât să se urce pe Acropole, să vadă Parthenonul... Să se minuneze de ce ? De niște pietre contrafăcute printre care, în mintea unui om ca tine, zboară zeițe și naiade. Prostia se plătește, și cel mai bun exemplu sunt toate ruinele Europei transformate în puncte turistice, de pe urma cărora unii plătesc să-și imagineze ce-au trăit alții... Că doar n-o fi să-mi spui tu că picau pe spate americanii vizitând castelele de pe Loira, altfel decât ca pe niște case țapene pe care, dacă franțujii ar fi buni comercianți, le-ar fi vândut să fie duse dincolo de ocean...

– Sanda, suntem la o vârstă când nu ne mai putem șterge din conștiință și din minte niște știute și o anumită structură de alternativă, cum spui tu,

de evaziune din realitatea imediată, pe care-am dobândit-o în timp.

– Eu pot ! – se încrâncenă Sanda.

– Eu nu vreau ! – zise hotărât doctorul.

– Atunci o să ieși singur din calea celor care vor să meargă înainte !

– Unde înainte ?!

– Direcția-i limpede și mă mir cum niște boșorogi ca Scafa și Magdalena sunt în stare să o vadă, iar tu, care stai în preajma lor de aproape treizeci de ani ești ca un cal orb de mină !

Simion dădu băutura pe gât și-și prinse între degete rădăcina nasului. Simțea că era prea mult, că toate ocările acelea erau pornite chiar dintr-o neputință a Sandei de a întreprinde ceva pe măsura vieții pe care o trăiau. Își dădea seama că în afara unei agitații demente, stârnită de ceea ce citea prin ziare, ori vedea la televizor, sau asculta discutân-

du-se la școală, femeia nu avea nici o licărire de limpezime asupra a ceea ce și cum trebuie să procedeze. Se hotărî să tacă. Să se închidă în el. Să suporte orice-i va spune, până ce femeia-și va fi golit oful și va fi plecat din biroul acela să se culce, ori să-și agite iarăși nervii la televizor. Se gândea la o iminentă despărțire de ea. Voia chiar să rămână singur, să se dedice bolnavilor, să continue să citească, să asculte muzică, să mai meargă la teatru. Filmele, ce începuseră să aibă o aceeași rețetă, chiar dacă nu erau numai de sex sau violență, îl făceau să evite cinematografele, iar interminabilele seriale siropoase de la televizor îl îndepărtară și de acesta.

Femeia îl privea și aștepta să-l audă că scoate un cuvânt, atâta tot, un cuvânt, ca din nou să se arunce cu gura pe el, să-l umilească. Începu să răsuflă greu din pricina furiei mute ce-i venea din interior și, în cele din urmă, nu se mai putu abține și zise :

– De ce nu faci cercetare ?! De ce nu descoperi un panaceu universal, dacă tot ai sentimentul că tu trebuie să salvezi lumea ?! Un Mesia !... (bărbatul continua să tacă)... De ce nu încerci să-ți perfecțezi o tehnică, știu eu, homeopatică, de presopunctură, bioenergie prin care să-ți atragi clientela ?!

– N-am vocația celebrității ! – șopti Simion și regretă imediat că acceptase dialogul.

– N-ai nici o vocație ! te doare-n stânga, e pancreasul sau splina, te doare-n dreapta e ficatul sau fierea, te doare-n bară, iei papaverină și scobutil... Aceleași și aceleași simptome, aceleași și aceleași hapuri...

– Aceleași și aceleași boli. Doar nebunia ce te-a apucat de o vreme încoace te face să te simți perfect sănătoasă...

– Ei, ce spui ?! Insinuezi că m-aș afla la un pas de groapă și domnul doctor își pregătește tocmai stetoscopul să mi-l pună între țâțe ! N-am nici pe dracu. Singura boală reală a oamenilor este vlăguirea, rutina, care-ți lasă sentimentul unei utilități false !

Simion se ridică dintr-o mișcare și-și turnă o jumătate de pahar de whisky. Bău o gură.

La doi pași de el, înfierbântată, ca o fiară în atac, Sanda căuta locul de unde să-și apuce prada și să o termine. Simțea că nu o mai țin nici pe ea nervii prea mult.

– Utilitatea falsă... – șopti Simion ca pentru el și-i întoarse spatele. Cu Magdalena, în douăzeci de ani nu avusese nici o altercație pe seama meseriei lui. Îl stimulase mereu să învețe, chiar dacă vârsta nu mai era tocmai tânără, să se perfecționeze, să înainteze. Se dumeri că, în fond și cealaltă, prin mijloace mai delicate, nu făcuse altceva decât făcea Sanda în seara aceea, îl determinase să vrea mai mult de la el, de la viață, chiar dacă nu o dată, după ce ajunsese la Spitalul Municipal avusese sentimentul că nu e altceva

decât un parvenit. Se punea mereu în balanță cu alți colegi, ce proveneau din familii de medici, ori cel puțin erau bucureșteni. El era argeșean de munte, având rădăcinile undeva lângă Sibiu. De multe ori își auzea strigat gradul medical și reacționa cu întârziere, de parcă ar fi fost vorba de altcineva. Ar fi vrut să i se spună pe nume, nu : domnule doctor. Era un accident, o întâmplare fericită care-l urcase printre atâția alții, la fel cu el, dar care, pentru a parveni, se vârau până-n gât în politică, scriseră articole în ziarele de popularizare, lămuriră lumea în gazetele obișnuite despre binele pe care-l aducea legea avortului din '67 și cealaltă, și mai sinistră a „alimentației raționale“, când toți știau la fel de bine cum le vin bolnavii în ultimul hal de subnutriție și cam care le era șansa de viață.

– Utilitatea falsă... – repetă, oprindu-se în dreptul ferestrei.

– Nu te-a mișcat cu nimic toată discuția noastră ! – îi strigă femeia. Nu ți-a clintit nici o fibră din conștiința aia de salahor la betșugurile oamenilor !... Ești un rahat !

– Ataci când celălalt e cu spatele... Ataci pentru că știi că nu vei fi atacată, că nu ți se va spune că de douăzeci și cinci de ani predai aceleași lecții, trase la șapirograf unor alte și alte generații, fără să pui nimic în plus. Cu ce ești mai bună, când nici măcar dirigintă n-ai fost capabilă să fii mai mult de un trimestru ?

– Tu ești capul familiei ! Tu trebuie să iei o hotărâre !

– Divorțăm ! spuse Simion privind-o în ochi.

– Este ultimul lucru la care să te gândești !
– strigă Sanda și ieși.

Simion își controlează reflex ceasul, cum o făcea mereu la spital, să ajungă la timp la policlinică. „Ai o răbdare de câine bătrân“ – i se păru că aude vocea lui Ciocâlțu, când îl găsisese

într-o zi, mult după ora de vizită într-un salon, explicându-i unei femei speriate de ulcerul ce-i fusese descoperit, că va trebui să-și schimbe înainte de toate modul de viață, și după aceea de-abia, putea să ia în seamă dieta și medicamentele.

„Oamenii se îmbolnăvesc, – îi spusese lui Ciocâlțeu – pentru că nu știu cum să trăiască... În loc să evite conflictele, să-și găsească liniștea în ceva, beau, înghit medicamente și devin și mai agitați...”

Încheie episodul amintirii medicului șef și-și mai aprinse o țigară. Peste o jumătate de oră trebuia să fie la bolnavul lui. Băuse și nu-și putea lua mașina. Trecu în cealaltă cameră și chemă la telefon un taxi. Prin ușa întredeschisă o văzu pe Sanda stând pe sofa din salon și urmărind un reportaj la televizor.

Coborî în clipa în care zări mașina oprită în fața casei.

*

Două ore mai târziu venea pe jos, sub o ploaie rară, din celălalt capăt al cartierului, nu departe de lac. Ar fi vrut să nu mai ajungă acasă, dar o vizită la Magdalena nu credea că-i va face bine, iar la altcineva nu avea unde. Prietenii se fac o dată în viață și numai la o anumită vârstă. Tot restul e conveniență.

„Am o meserie în care nu poți fi cu jumătăți de măsură. Omul moare sau scapă. Pariul meu e cu moartea, ca al cavalerilor. Bila vieții lor e în mâinile mele și eu trebuie s-o arunc în vârtejul ruletei, în așa fel încât, dacă se poate, să-i ajut norocul”.

Își aminti că în primăvara anului în care se produsese ruptura lui de Magdalena, începuse să facă plimbări singur de-a lungul bulevardelor până la Casa Scânteii și înapoi. Atunci apărea, ca din senin, Sanda, Alexandra, cum îi spunea și-și

deșerta gândurile și apăsările. Vorbeau despre personalitățile puternice, despre marii oameni ai istoriei lumii, în fond niște blestemați, care și-au urmat calea până dincolo de orice limită a imaginației unui om obișnuit. Se destăinuise atunci față de femeie că el este unul dintre oamenii care-și simt pragul, își simt limita, dincolo de care ar fi altcineva, un erou, un nume, un om de mare vază, dar că el nu-și dorește așa ceva, cum nu crede în nemurire. „Sanda, îi spusese atunci, dincolo de moarte nu este nimic, ascultă-mă, sunt medic !... Nimic !“

Sanda îl asculta, aduna informații despre el, despre gândurile unui om obișnuit, ajuns pe o anumită treaptă socială, care se oprește din drum și devine un simplu privitor al spectacolului istoriei. Întotdeauna se simțise strivit de conștiința incapacității lui de a fi o mare personalitate, de a-i trata pe ceilalți de sus, dintr-un cer al semizeilor, bolnăvicioși cât încape și totuși muritori.

Aceeași Alexandra devenise, în anii de după '90, Sanda, o femeie arțăgoasă și rea, dornică de parvenire și avere, capricioasă și, n-ar fi vrut să și-o spună, proastă, dar agresivă. Un alt om decât cel față de care se mințise că nutrește o anume dragoste, în primele luni de după căsătorie, și chiar înainte. Îl strivea calculul abject al Magdalenei care i-l cedase celeilalte ca pe un obiect din casa ei, doar pentru că se plictisise de el, sau mai simplu, dorise să-l aibă alături doar ca medic, la nevoie, dar nu permanent. Și-apoi ce Florească mai era și aia care se numea „doamna doctor Sasu“ ?

Traversă strada și se apropie de capătul cvartalului. Intră pe Pictor Iscovescu și merse de-a lungul străzii până ajunse la Pangrati. I se făcu silă de neputința lui de a nu se putea rupe de casă, că o viață întreagă fusese condus de voința altora, iar acum, când voiau să ajungă peste noapte miliardari, i se cerea să facă politică sau afaceri, să

fie altcineva decât cel care era. Să renunțe la sine. La viața pe care o ducea.

Urcă treptele repetându-și în gând : „La viață !“ Se vedea mergând umil în întâmpinarea nefericirii.

Intră direct în biroul lui. Umplu un pahar din sticla rămasă pe masă, apoi își dezbracă fulgarinul și-l aruncă lângă sticlă. Se postă în fața ferestrei, cu paharul în mână. „Orientalii au o cu totul altă imagine despre viață și moarte. Orgoliul rănit, conștiința ratării... La urma urmelor, ai două variante : sau te dai peste cap să-ți depășești condiția, să fii un altul, ridicol, e drept, pentru că șansa de reușită n-o ai decât o singură dată, sau renunți la viață... De ce, la creștini, doar Dumnezeu are dreptul să ne dea niște boli, să chinuim, iar în clipa în care ne credem salvați, să ne suprimе ? De ce teama asta primitivă că un sinucigaș rămâne un strigoi și se întoarce printre ceilalți să le tulbure nopțile și liniștea ? Nu există strigoi, cum nu există un panaceu universal în medicină, iar dacă Iuda Iscarioteanul, într-un moment de conștiință, nu de cădere, și-a luat viața și n-a fost scos nici din Evanghelie, nici din calendarele bisericești, se cheamă că totul e inventat de oameni pentru a-i vedea pe ceilalți cum chinuie...”

În birou intră Sanda. Era îmbrăcată cu pijamalele flaușate. Părea mai liniștită. Nu-l întreabă nimic. Se apropie de masă, bău o gură din paharul lui și-și aprinse o țigară. Simion scoase un plic și i-l întinse, zicând :

– Poftim ! Renta pentru sănătatea altora...

Femeia cuprinse plicul cu degetele.

– Nu-ți faci decât datoria, iar ei te respectă mai mult. Toți doctorii iau bani, și cu cât percep o taxă mai mare, cu atât le crește valoarea în ochii pacienților. Una e să faci o operație de o sută de mărci și alta pe o mie de dolari. În mintea bolnavului, mia aia de dolari e contravaloarea

siguranței vindecării lui... Încă n-ai prins mecanismul ? O sută de mărci dai să-ți vopsească mașina. Dar aici e vorba de viața unui om, cum nu e totuna o operație de apendicită cu una de cancer la stomac, ficat, intestin...

Pipăi plicul, îl desfăcu, scoase două bancnote de o sută de dolari apoi femeia continuă :

– Dar ce i-ai făcut, Doamne, lu ăla ?

– I-am reparat carburatorul, – zise Simion ironic. Luă paharul de pe masă și se lăsă în fotoliu.

– Cam subțire... Dar pentru început e bine. – spuse Sanda și ieși din cameră. Simion își puse ochelarii de vedere, luă plicul, privi atent cele două bancnote, le puse la loc pe masă. Îi veni în minte clipa în care fiica bătrânului pe care-l vizitase îi pusese plicul de bani direct în palmă, în schimbul unei speranțe aduse de el și de niște medicamente primite de la ajutoare. Nici nu știa dacă respectivele hapuri erau în testare ori intraseră deja în uz. Le citise atent prospectele și i le adusese bătrânului. Bătrân, adică de vârsta lui Scafa, dar om care făcuse excese, fusese și el puternic la vremea lui, apoi, după Revoluție căzuse brusc. Știa că avea bani, dar faptul în sine i se părea cumplit.

„Să fiu plătit pentru niște medicamente nesigure primite gratuit de la spital ! – își spuse și-și mai turnă un pahar – Sunt medicul Simion Sasu, mă apropii de șaiszeci de ani. Lucrez la Spitalul Municipal la secția interne. Specialitatea – boli abdominale. Vreau să mor. Am trădat un principiu pe care l-am respectat o viață întreagă. Am înnebunit toți, Doamne iartă-mă ! Și nevestele și bolnavii și sănătoșii. Ne e frică de moarte, dar nu știm cum să facem să trecem dincolo de ea, într-un abis fără fund al conștiințelor fără de trup, dar, cu obstinație, ni se întâmplă să dăm peste niște trupuri fără de conștiință... Bani – murmură : Bani... Dragă Sanda, mă apropii de pensionare... sau de moarte... Nu-mi dau seama...”

Dădu pe gât alcoolul din pahar.

12.

Matache își făcu de lucru prin oraș toată seara. Îi spusese Magdalenei că va întârzia cu un prieten, să încerce să pună pe roate o afacere. Hilda se arătase îngrijorată știind că în urmă cu un an, tot așa, după o săptămână în care Dinu „aranjase niște afaceri“, trebuiseră să-l aducă acasă de la spital, în cârpe, bătut măr de niște bișnițari. De când Raveca renunțase să mai fie în slujba doamnei Florescu, căci primise o brumă de pământ la țară pe care era hotărâtă să o fructifice prin truda întregii ei familii, Matache se mutase în cămăruța de lângă bucătărie, iar spațiul pe care-l deținuse îl cedase cuiva pentru o filodormă, care, la banii de atunci, i-ar fi acoperit salariul pe un an. Norocul lui fusese că-i transformase în valută, altminteri nu i-ar fi mai ajuns nici pentru o seară de restaurant. Cu Magdalena nu avea nici un contract de muncă. Banii primiți de la ea erau puși de-o parte, ori cheltuiți cu picătura, pentru că la vilă primea de toate.

În seara aceea opri la un bloc de pe Griviței, unde avea un fost coleg de la „Legume-Fructe“.

Stârnită de panica Hildei, intră la idei și Magdalena, căreia i-ar fi fost peste mână să angajeze alt șofer fără carte de muncă, și mai cu seamă un străin. Matache era de-al casei, cam puturos, dar bun șofer și-un animal perfect. Știa că toată furia tânărului pornise de la promisiunea făcută de Scafa, vulpoiul, care-l lăsase să creadă că-l va lua la agenția lui de turism. Către unsprezece seara îl sună pe Grigore să-l determine

să-l ia pe Matache la el măcar și cu o jumătate de normă.

– De ce nu-l dai pe mâna americanilor, căroră le-ai închiriat parterul ?! – îi răspunse Scafa.

Deci asta era. Ce să-i explice la telefon că totul fusese o iluzie.

– Nu treci pe la mine ? – zise femeia în loc de replică. Am să-ți spun mai multe.

Bărbatul se dădu de om suprasolicitat, dar promise că a doua zi o va vizita împreună cu Claudia.

*

Dinu intră la cunoștința lui, om la patruzeci și cinci de ani, cu familie, ce stătea într-un bloc turn, la ultimul etaj. Nu era prima oară când îl căuta fostul lor șofer acasă. Când plecase de la Aprozar îi spusese lui Dinu că va regreta, pentru că spațiile vor intra în licitații și se va putea lipi de vreo firmă mai ca lumea de cum a avut.

Acum venise să-i ceară lui nea Petre, cum îi spunea celuilalt, un sfat. Evită să povestească episodul cu bișnița și bătaia și-l întrebă dacă nu mai știe pe undeva un post de șofer sau de mecanic, deși la volan i-ar fi plăcut mai mult.

– Nu te mai înțelegi cu baba ? – îl întrebă nea Petre.

– Nu mi-a făcut nici un contract. Stau de câțiva ani la ea. Mi-am motroșit și garsoniera, și-acuma-s ca puiul fără pene lăsat în aer.

– Prost mai ești mă ! – zise celălalt și puse pe masă o sticlă cu vin.

Din cealaltă cameră se auzeau glasurile copiilor și-al nevestei, care-i ocăra pentru ceva. După cum zărise, de cum intrase, femeia călca rufe în camera mare, iar băieții lui nea Petre, că avea trei, intrară în urma lui, murdari și asudați, după o zbenguială cu mingea printre blocuri.

Cei doi bărbați stăteau în bucătărie, locul de taină al celor ce locuiesc în faguri de beton.

– O casă nu se dă din mână în zi de azi, când nu se mai construiește nimic și prețurile la gazde au ajuns mai mari decât salariile. Unde dracu ți-a fost mintea ? Că o să-ți lase ție moștenire vila aia de pe Câmpina ? Că o să rezisti să faci tu pe majordomul până la moartea ei ? Și pe urmă... Că zici că n-are urmași, iar cu neamurile se vede prin scrisori... Ai treizeci de ani. Dai de-o fată, îți face un plod, unde-i bagi ? Că va trebui să stați și voi ca oamenii...

– Lasă asta, nea Petre, problema-i că vreau o slujbă, sau să intru într-o afacere.

– Ai bani ?

– O conving pe doamna Magdalena să-mi dea, că oricum e mai rentabil să-i restitui ei, decât să-mi amaneteze viața o bancă. Și-apoi eu cu ce pot să garantez, când cer un împrumut ? Cu viața mea ? N-ai văzut că nu face doi bani ? Pac, un glonț și ești păsărică...

– Dacă te pune pe roate baba ta, poți să-ți deschizi ceva ușor : vulcanizare, schimb ulei și reparat carburatoare, spălătorie de mașini. Pentru astea îți trebuie o rampă, o cadă pentru apă, să-ncerci camerele de mașină și o presă pentru anvelope. Le scoți cu minimum de bani. Important e să lucrezi când ăilalți au închis, noaptea, sâmbăta și duminica... Ascultă la mine !

– Și spațiul ? Unde-mi pun sculele, rampa, furtunul ?

– Cumpără un garaj. – spuse cel mai în vârstă și-l bătu pe umăr, fericit că rezolvase atât de ușor problema lui Dinu. Azi e totul de vânzare. Alții pleacă în Germania, în Canada, în Africa de Sud să câștige un ban și tu, cu banul lângă tine la baba-n sac, stai cu degetele-n gură și zici că mori. De prostie și de lene nu se moare, dar se suferă. Ia un ziar, oricare și citește la mica publicitate...

– Nea Petre, dar dacă-i în celălalt capăt al oraşului ?... Eu nu vreau să renunţ să fiu şoferul doamnei Magdalena.

– Da ce ți-a promis ? Că te face moştenitorul ei ? Azi fiecare-i cu cartuşele la el şi cu unul pe țeavă. Dacă n-ai fost nimerit de primul e neşansa celuiilalt... Ăsta-i capitalismul, frate ! Asta am vrut, asta avem... Zbate-te !

De vin nu se atinse decât gazda. Matache gustă abia după ce nea Petre ajunsese la al treilea pahar. După o jumătate de oră, timp în care aflase cum se descurcă mai vârstnicul lui prieten, coborî cu liftul şi porni spre staţia de autobuz. Se dumeri că aceea era lumea lui pentru că se simţea un alt om. O lume a necăjiţilor, care se descurcă într-un fel sau altul, să facă-n ciudă soartei şi să supravieţuiască. Începu să-i umble capul după diferite soluţii. Îşi aminti de autobuzele domnului Scafa şi se gândi să-şi înceapă mica întreprindere în chiar garajele lui. Spera ca de data aceea să nu mai fie tras în piept. În drum îşi aduse aminte că Grigore cumpărase acele maşini de undeva, ca şi gata de casare. Însemna că fuseseră în patrimoniul cuiva din vechiul regim, or asta însemna că-şi aveau locurile lor de garare, cu mecanici auto, service şi tot ce trebuie. Cădea ideea şi rămânea doar cea cu anunţul de la mica publicitate... Se hotărî că atunci când va da cu ochii de Scafa să-l întrebe, totuşi, aşa, într-o doară, dacă n-ar avea un spaţiu pentru un mic service.

Întâlnirea cu nea Petre îi dăduse încredere în forţele lui şi se socoti că dacă-i va merge afacerea o să le cumpere copiilor lui ceva deosebit, nu ştia ce, dar grozav. Abia când coborî din autobuz, pe cealaltă parte a străzii Câmpina, se dumeri că nea Petre se scăpase de fapt de el, dându-i nişte soluţii şi variante pe care le-ar fi putut afla şi de la Hilda.

*

Văzu lumină în salon și o mașină albă, nouă, în fața casei. Când se mai apropie constată că mașina nu era tocmai nouă și era un Ford Taunus, cumpărat la mâna a doua de te miri ce traficant de mașini din Germania pe relația Ungaria - România. Nu-și dădu seama a cui putea să fie.

Ajuns în hol auzi vocea lui Grigore. Simțea că-l urăște cumplit pentru porcăria pe care i-o făcuse dându-i o speranță deșartă. Intră în camera lui. Îl năpădiră gândurile să se întoarcă acasă, la ai lui, în Ialomița, să lase dracului Bucureștiul, cu toată nebunia lui de după '89.

„Înainte știai o treabă – își zise. Acum nu știi nimic, nici după ce ți se-ntâmplă pocinogul“. Hilda sosi grijulie la el să se convingă că nu pățise nimic. Auzi vocea Magdalenei, care-l striga pe numele de familie. Își potrivi gulerul la cămașă și intră în salon. La masă erau doar Scafa, Claudia și Magdalena.

– Te-am chemat să-ți spunem, – îl informă gazda, cât ce intră în salon – că te-ar angaja provizoriu ca șofer al firmei, deci al lui, cu contract de muncă în regulă... Asta, până-ți găsești ceva mai ca lumea...

„Iară-s la mâna lor“ – își spuse înciudat, apoi luă o poziție sigură și :

– Am fost la un prieten. Deschidem un atelier de reparat mașini.

– Unde ? – făcu Grigore.

– El știe locul... Într-un fost garaj.

– Și-aveți voi bani de amenajare, pentru scule, rampă, impozite ?

– Ne-om descurca.

– Cum vrei – continuă pe același ton sec Grigore. Poate te răzgândești. Aici e călduț, e bine. Vin două salarii, că până la pensie mai ai timp...

Bătrânul părea schimbat față de cum îl văzuse ultima oară, după ce mai trecuse pe la el cu

madam Florescu. Aflase de la Magdalena, cât lipsise Claudia din salon, despre cei cinci sute de mii de dolari lăsați moștenire de tante Elena. Îi spusese ea, să nu afle de la avocatul Dumitriu, încât Scafa nu regreta că venise în miezul nopții până la vilă, în chiar ziua când fusese chemat. Se simțea stăpân pe mai mult decât avea, căci, în virtutea aceluia contract pe firmă, pus pe numele amândurora, Magdalena renunța să-i mai ceară restituirea împrumutului, ba se și oferise să-i mai dea o sumă, să-și lărgască afacerea. Toate fuseseră pertractate cât lipsise Claudia din cameră. La înapoiere, tânăra nu sesiză decât că în absența ei se discutase ceva și cei doi căzuseră de acord asupra unei afaceri benefice pentru ei. Atâta pricepuse. Oricum, nu avea nici pic de încredere în niciunul, iar în momentele când îi vedea fericiți pentru câte o taină de-a lor, îi ura din tot sufletul. Știa, simțea mai mult, că ea și doctorul Sasu și Sanda și slugile Magdalenei, Hilda și Matache, nu sunt mai mult decât niște apendice ale unui organism vorace, ce o are în mijloc pe Floreasca, iar în umbră, gata să rezolve orice situație delicată, Scafa. Când începea să-i urască, nu-i mai venea să se mai ducă nici pe la salonul de coafură, unde dădea zilnic de alte zece Magdalene, mai tinere, ce-și aveau în umbra lor alți zeci de Grigore, gata să ucidă pentru ele. Se simțea un animal pierdut într-o junglă de animale carnivore. S-ar fi întors la Botoșani, de n-ar fi fost supărarea cu ai ei atât de mare, să se angajeze ca maseuză, coafeză, orice, că tot banii ăia erau și cheltuieli mai puține. Dar asta simțea doar în clipele de criză. Dormea, a doua zi își aducea aminte că e soția dușmanului ei personal, din cauza căruia ar fi părăsit Bucureștiul, îi făcea cafeaua, micul dejun, îl săruta pe obraz și reîntra în mirajul care-o făcuse să-și părăsească familia. Mirajul acela o lăsa să plutească într-o lume himerică, a tuturor variantelor posibile, de pe urma cărora nu se alegea decât cu munca la

salonul de coafură. De drept știa că e moștenitoarea lui Scafa, a firmei, or bătrânul, dacă mai avea să o ducă zece ani. Trebuia să aibă răbdare.

*

Stătea la masă, crispată și-l privea pe Matache cum sta ca elevul scos la tablă cu lecția neînvățată, care-ncerca să-și aducă aminte de undeva, din neantul unei cărți necitite, niște date oarecare din care să încropească un răspuns.

Nu-l poftiseră să ia loc, așa că omul își trecu mâna prin păr, îi aruncă o privire Claudiei și ieși.

– O să-i ajutăm cu timpul și pe copiii ăștia, – zise Magdalena – să-și facă un capăt de viață. Să învețe să lupte pentru bani. Să învețe să se bucure de bani... Ce au ei altceva decât viața înainte ?

Scafa știa unde bate gazda cu apropourile, dar îl deranja că vorbea de soția lui, Claudia și de șoferul ei, Matache, ca de niște copii adoptivi, la care ea și Scafa le-ar fi părinți.

– La viitorul Claudiei sper că nu te-ai gândit – zise bărbatul.

– Ba și la al ei... O fi nevestă-ta, dar dacă o putem ajuta să-și deschidă un salon de cosmetică particular, de ce să nu o facem. Lumea vrea să fie frumoasă, mai elegantă, ca pe vremea mea.

Magdalena regretă că era și Claudia de față. Nu voia s-o câștige prin nimic, cum nu voia să câștige pe nimeni pentru că se simțea stăpâna deplină a unor destine, cum nici nu și-ar fi imaginat și cum nu și-ar fi dorit-o nici arhitectul Florescu.

– Vrei să faci acte de filantropie ? – insinuă Scafa. Ești puternică, vezi că n-ai urmași și-atunci îi ajuti pe nevoiași, ca sufletul tău să meargă în Rai...

– Nu cred în prostiile astea, și-apoi dacă e să ne gândim bine, cât poate costa un salon de cosmetică ?

– Câteva zeci de milioane. Dar ideea rămâne. Eu turism, ea cosmetică, Matache mecanic auto, Hilda...

– Las-o pe Hilda !

– Oricum, astea trei se leagă mult mai bine decât dacă ai scoate o gazetă și ți i-ai ridica pe toți în cap...

– Puăh !... – făcu gazda. Să n-aud de ziariști, artiști, scriitori !

Mai zăboviră câtva, apoi cei doi soți plecară mulțumiți că încheiaseră fiecare în felul său câte un contract cu viitorul, asigurat discret de Floreasca.

*

După ce urcă în dormitorul ei, Magdalena își turnă un păhărel de coniac și-l sorbi, în pat. De câteva săptămâni nu avea nici o veste de la doctor. Se gândi la el, la Sanda, apoi la zilele ce urmau, când ar fi fost scadența să o primească pe tante Elena, la pachet. Se mai gândi la moștenirea ce devenea curând o realitate în bancă și adormi visând o ruletă mare, unde ea era și potul și bila și norocul. O lume la care nu se uitase vreme de patruzeci de ani, dar de care-și putea bate joc acum. Definitiv, ca la bătrânețe.

*

În camera lui, Matache bea votcă și-și număra gafele, una lângă alta și se vedea mare cât un dulap, puternic și ratat. Anii din urmă, care le stârniseră mai tuturor cele mai tainice resorturi și-i transformase în niște luptători aprigi, îl atrofiaseră cu totul. Avea treizeci și unu de ani și nu mai știa să vrea. Se mulțumea să doarmă cât pofteste, să

bea și să mănânce ce era prin casă și să se rezume doar la cât primea de la Magdalena.

Se hotărî ca a doua zi să-și caute, pe unde-o mai fi fost, cartea de muncă, să știe că-i la el, să se poată folosi de ea cât mai curând. În năuceala lui plecase de pe postul de șofer, fără demisie, fără ceva act, ca un bezmetic, care-și luase lumea-n cap. Atmosfera de la vilă îi lăsase sentimentul că odată comunismul învins, el era un fel de boiernaș de capitală, cu o rentă lunară, pentru care nu trebuia să dea seama nimănui. Continua să aibă un dinte împotriva lui Scafa, deși nu-l trăgea așa nici să facă pe mecanicul în zilele în care alții plecau în week-end. Îi trebuia ceva și liniștit și bănos. Dacă se putea, o plească de pe urma căreia să poată zăcea.

„În '90 toți voiam să ne schimbăm modul de viață...” își spuse fără să continue dacă el va fi reușit sau nu. Îi era peste mână. Era furios pe el, pe Magdalena, pe toată lumea. Se îmbrăcă, ieși din vilă și porni spre Pangrati, să-l caute pe doctorul Sasu.

13.

Doctorul Sasu făcuse două gărzi succesive să se știe departe de Sanda, de casă și de circuitul mic al vieții lui, care se termina inevitabil, de două săptămâni în fața barului și-a sticlelor de whisky și coniac, ce se goleau una după alta. Se plimba pe

culoarele spitalului, intra în saloanele lui, unde i se părea că aude un geamăt, ori un strigăt de ajutor după asistente. Schimba chiar el perfuzii, lua pulsul, dădea tratamente, încât personalul medical din secție, alertat la început că vrea să controleze totul, se retrase în camera de gardă, lăsându-l pe doctor să le cheme doar atunci când era nevoie. Într-un târziu se culcă și el, nu înainte să-și fi luat o gură de coniac dintr-o sticlă pitită în dulapul alb, pentru halate. Își vedea viața încheiată. Nu-și făcea iluzii că Sanda i-ar fi fost fidelă și, la urma urmelor, nici nu-i prea păsa. Îl durea însă încrâncenarea cu care refuza femeia orice discuție despre un posibil divorț.

„Vrea să mă distrugă. Să mă scoată din viața ei prin cimitir“. Era tăbărât de oboseală și puținul coniac băut i se urcă la cap. La început îi dădu o stare confuză, apoi deveni dintr-o dată plin de energie, de parcă nopțile nedormite și zilele nu și le-ar fi petrecut în același spațiu închis al spitalului. Porni din nou prin saloane.

„Ce diferență e între bolnavii de aici și mine ?... Ei dorm, iau medicamente, se ameliorează, în vreme ce eu mă distrug. Fac gărzi, să am mai multă liniște...“ Reintră în camera de gardă, mai trase un gât din sticla pitită în dulap și se-ntrebă dacă nu va fi fost pusă acolo de Dan, să se remonteze dimineața, după nopțile petrecute cu femeii, pe la cazinouri și baruri. Era doar și patron.

„Altă lume, alte mafii !“, își spuse Simion și-și controlează ceasul. Era trecut de miezul nopții, a celei de a doua nopți pe care o petrecea la spital. Își aminti de povestea cu plicul și-și aduse aminte de Sanda. La ora aceea stătea probabil la televizor și urmărea filme siropoase sau violente, care în fond o îngrozeau. Știa asta și nu-și imagina ce mecanisme putea să-i pună în mișcare un asemenea comportament.

Formă numărul cu intenția de a o anunța că a doua zi, după raportul de gardă, se va întoarce

acasă. La început nu-i răspunse nimeni. Crezu că formase numărul greșit. Sună din nou și auzi vocea Sandei, aflată într-o stare de exuberanță nefirească. Se gândi că nu era singură în casă.

– Ai musafiri ? o întrebă sec.

– Nu-i nimeni, dragule ! – răspunse femeia, dar i se păru că și-a depărtat receptorul de la ureche și chicotește cu cineva, apoi : alo... alo... Vii dimineață, dragule ?...

Simion puse receptorul în furcă scrâșnind.

14.

Înmormântarea rămășițelor pământești ale Elenei Constantinescu avu loc într-o marți la Cimitirul Bellu, în prezența reprezentanților Ambasadei americane. Urna fusese pusă într-o cutie din lemn de nuc, cumpărată de Grigore de la o consignație. Trei mașini o urmau pe cea a Magdalenei, unde, pe bancheta din spate, între două coroane de flori fusese pusă cutia cu urna și cenușa defunctei.

Patru preoți oficială în fața cavoului familiei Florescu o slujbă lungă, de pomenire. Erau de față Scafa și Claudia, Hilda, Matache, Sasu și Sanda, reprezentantul ambasadei și șoferul acestuia.

Magdalena stătea în fața urnei și lăcrima cu o lumânare în mână. Slujba dură atât de mult, încât cei doi americani, neobișnuiți cu asemenea oficii interminabile, își îndreptau mereu privirea spre moștenitoare, în speranța că va face un semn preoților să-i mai oprească din elan și să scurteze totul. Reprezentantul ambasadei fu impresionat de

măreția cavoului, de cele două sculpturi meditative, din marmură, ce străjuiau de-o parte și de alta a intrării. Nu-și imagina că totul fusese realizat în doar două săptămâni, dar era mulțumit că urmașa acelei românce-americane respectase întru totul prevederile testamentare.

După încheierea slujbei, când cutia cu urna fu depusă în interiorul ultimului dintre spațiile goale, rămas liber și fu zidită placa ce avea să o despartă definitiv de restul lumii, cel de la ambasadă avu cuvinte de laudă pentru fastul și onorurile cu care-i înconjură românii pe cei morți, știind că la ei, un același efort bănesc ar fi fost folosit pentru viața celor vii. Magdalena se simți mândră că reușise să o ducă pe ultimul drum, așa cum i se ceruse, pe tante Elena, care din ziua aceea avea să stea în vecii vecilor de-a dreapta arhitectului Florescu, tatăl ei, care-o avea de cealaltă parte pe soția lui și sora ultimei venite. Ceea ce va fi fost în urmă cu cincizeci de ani între cei trei, mai știau doar ei și nu mai avea nici o importanță.

Se nimerise să fie o zi cu soare, astfel că la buna impresie pe care, credea Magdalena, trebuia să o facă toată îngropăciunea, contribuise și verdeața din cimitirul-parc luminată din plin.

– A fost să ne despărțim în zi cu soare – zise nepoata Elenei către cel de la ambasadă, apoi îl pofti să servească vin și colivă cu bomboane de ciocolată și o cruce mare la mijloc, pudrată cu făină de cocos.

Scafa, atent la tot ce se întâmpla, sesiză purtarea aproape obedientă a Magdalenei față de funcționarul de la ambasadă, de bună seamă pentru a grăbi formele pentru ca femeia să intre în drepturile sale testamentare.

Preoții se retraseră, mulțumiți de onorariul primit, deși nu prea intra în canoanele ortodoxe o sfeștanie la o urnă cu cenușă. Și-apoi cum să-i dai ultima sărutare mortului ? Cum să te desparți de el,

când totul încape pe un făraș ? Dar la onorariul primit ar fi putut face fiecare dintre ei pe cascadorul, timp de o oră, să stea într-o raclă cu ochii închiși și mâinile pe piept, acoperit cu giulgiu, să suporte notele false luate de diacon și sărutul cel de pe urmă pe frunte. După aceea s-ar fi coborât din sicriu, l-ar fi luat cu ei pentru o altă ocazie, că lemnul devenise scump al dracului, și ar fi procedat la sfîntirea plăcii puse peste gaura de cavou, înăuntrul căreia rămase definitiv cutia de lemn de nuc cu urna.

Ceremonialul nu avu un efect deprimant nici asupra lui Scafa, nici a Magdalenei, ci doar a doctorului Sasu, pe chipul căruia se citea o adîncă resemnare.

Totul se încheie înainte ca pe poartă să intre dricul cu un alt locatar, încât sentimentul general fu acela de depunere de coroane la Statuia Aviatorilor ori la Monumentul Eroului Necunoscut.

Urcară în mașini și porniră spre vila Magdalenei, pentru o masă de pomana celei dispărute, ce în sufletul ultimei descendente în viață a familiilor Florescu și Constantinescu, avea să marcheze ceea ce la americani se numește „Ziua recunoștinței“. Mașina ambasadei dispăru prima, după ce funcționarul mulțumi pentru ospitalitatea gazdei.

Matache, Magdalena și Hilda se urcară în Opel, Claudia și Scafa în Ford, iar Sasu și Sanda în Dacia berlină.

*

O oră mai târziu stăteau la masă toți cinci, lângă care fu invitat să ia loc și Matache, „om de bază și viitor afacerist“, îl prezintă Magdalena celorlalți, care nu schițară nici un semn de surpriză. Dinu era deja în familie, participa la tot

ceea ce era important, așa că nu putea să lipsească de la masa aceea.

Gazda, pentru a da o direcție îngurgitării bunătaților și alcoolurilor de pe masă, ținu să aducă un ultim omagiu mătușă-sii :

– Era înaltă, brunetă, cu ochi albaștri. Întorceau toți bărbații capul după ea, dacă făcea imprudența să nu fie voalată și în trăsura lor. Și o făcea, pentru că, trebuie să o recunosc, spre deosebire de mama, tante Elena prindea aripi când ieșea pe Podul Mogoșoaiei sau prin Parcul Carol. Avusese zeci de pretendenți, din neam de Cantacuzini, Brătieni, colonei sau generali de corp de armată, miniștri, politicieni, dar după un flirt și două, trei vizite protocolare, făcea pe năzuroasa... În timpul războiului al doilea, deși numai era o tinerică, se-ndrăgostiseră de ea dintr-o dată doi ofițeri. Dacă ar fi fost și blondă, la ochii albaștri pe care-i avea, s-ar fi împușcat între ei pentru ea... Apoi a plecat la Paris să-l însoțească pe tata. Nu vreau să le întinez memoria cu o speculație, dar eu, dacă aș fi fost bărbat m-aș fi dat după ea și la vârsta aceea... Avea ceva din tine, Claudia, nu știu, nu-mi dau seama cum ai arăta tu brunetă... Ce s-a întâmplat atunci doar bănuie, dar, repet, v-am mai spus-o, dar tata a venit fără ea înapoi...

Scafa spera ca în ziua aceea, cea mai importantă și ultima pentru memoria Elenei Constantinescu, să afle de la Magdalena mai multe decât știa. Sasu bău două pahare de coniac și simți că va suporta încă puțin ritmul molcom de desfășurare al mesei. Putea pleca oricând : o vizită la un bolnav sau o gardă la spital. Rezistă totuși, evitând să o privească o clipă pe Sanda, care stătea alături de el.

În mijlocul mesei fusese pusă o lumânare să ardă de sufletul celei dispărute. Se depănară amintiri despre viața Floreștilor, apoi, din nou despre căsătoria Magdalenei cu Scafa, până când gazda simți că lucrurile începuseră să se învârtă în

cerc, semn că tot ceea ce-i unise cu doi, trei ani în urmă, devenise rutină, iar ei niște animale hăituite de graba de a-și duce viața cea nouă pe care nu știau de unde s-o apuce.

– Acuma-i și la noi ca la americani – tăie șirul amintirilor prăfuite Sanda. Ai bani, ești cineva, n-ai ești mort. Nu pe tușă. Mort și negropat...

În replică, Simion se ridică de la masă și porni spre ieșire. Toți rămaseră consternați. Magdalena simțise că se înrăutățiseră relațiile dintre cei doi în ultimii ani, iar cum doctorul nu mai deschisese niciodată vorba despre viața lui de familie, când rămâneau numai ei doi, iar în ultima vreme nu mai trecuse pe la ea măcar pentru a i se confesa, credea că totul nu e mai mult decât o criză trecătoare, cum se întâmplă în toate familiile și mai ales în cele unde femeia e măritată târziu, cu niște tabieturi și un fel de a fi deja formate. Observase că bea pahar după pahar și doar tărie, dar nu i se întâmplase să-l vadă reacționând vreodată atât de violent.

Ațâțată de ieșirea lui Sasu, Sanda își continuă teoria despre ban și oamenii viitorului, cu o furie frenetică, amintind chiar de faptul că numai un creier lenevit de comunism, cum era al doctorului, putea să se mai gândească doar la suflet, suferință și bunătate, ca-ntr-o predică de popă de țară. Asta când lumea merge într-o direcție opusă.

Surprins de agresivitatea femeii, Scafa o întrebă ironic :

– Dar dumneata, personal ai făcut ceva să nu mai fii o simplă dascăliță de liceu ? Mai ai vreo slujbă, ai pornit vreo afacere ?... Nu-ți înțeleg atacul pornit, după câte văd, împotriva lui Sasu și a Magdalenei.

Gazda zâmbi știindu-se atotputernică, asigurată pentru un viitor pe care nici măcar nu va avea vreme să-l ducă până la capăt. Singur,

Matache se simți vizat direct de teoria, altfel corectă, a femeii, după cele văzute în ultimii ani.

Cum era de așteptat, Sasu apăru în cadrul ușii, privi la ceas și se scuza că are de făcut o vizită la un bolnav.

– Pe dracu, – zise Sanda furioasă, cât ce-l auzi coborând treptele vilei – merge să se îmbete la el în birou...

– Cât a fost cu mine, atâta amar de ani, – o opri Magdalena – nu l-am văzut băut niciodată... Ceva nu funcționează la voi !

– El – se pripi cealaltă cu vorba. Toată ziua gărzi, policlinică, spital, bolnavi...

– E medic – interveni Scafa – ce-ar putea să facă ?

– Bani ! – continuă pe același ton Sanda. Are colegi care-s vârați până-n coate în afaceri, iar el...

– Ei, asta-i buba ! – făcu Magdalena, apoi încercă să abată discuția despre Sasu. Dar nu ne aflăm aici să ne judecăm unii pe alții, ci să comemorăm pe cineva...

Matache rămase pe gânduri : „Dacă Sasu, medic, poate fi învinuit că n-aduce bani și că nu face nimic, atunci eu ?“

Claudia păru să rămână în afara celor ce se discutau, iar Scafa îi mulțumi din priviri Magdalenei că stopase elanul distructiv al Sandei. Nu avea o părere prea grozavă despre ea și dacă n-ar fi fost la mijloc zorul Magdalenei de a se vedea iarăși singură, nu i-ar fi sugerat niciodată doctorului să o părăsească și să o ia pe Sanda, mai cu seamă că, fără să-i fi ținut urma, aflase câteva lucruri despre biografia ei vioaie. Cât să nu mai aștepte ca profesoara să-și relege firele de ață ale teoriilor ei, care de-altminteri nu erau mai puțin iritante decât mitingurile sindicale, se ridică de pe scaun, sub pretext că trebuie să treacă pe la firmă, pentru că începând de a doua zi deschidea o linie de turism spre Budapesta și Viena și avea zeci de

solicitări. Claudia îl urmă imediat. Alexandra se apropie de gazdă să-și continue oful :

– Dacă omul ăsta, la șaptezeci de ani poate să aibă o firmă de turism, care, se știe, nu-i o joacă, atunci cum să nu mă înfurii pe amărâtul meu ?!

– Ei, lasă, că nu-i tocmai așa ! – făcu Magdalena și-i conduse până la ieșire.

Matache rămase ultimul și-și trecu mâna prin păr, ca orice om aflat într-o mare dilemă. Se simțea învins, depășit de situație, picase într-o familie care-și avea rosturile bine orânduite înainte de venirea lui pe lume și încă mult după trecerea lui. Regreta că se așezase la masa aceea, că acceptase să rămână șofer la vilă, când la ora aceea putea să fie om la casa lui, ca nea Petre. Toate și le imputa, ca și alte dăți, doar că se complăcea să stea pe marginea bazinului cu apă, unde se scăldau doamnele din lumea bună. Dar așa ceva nu recunoștea. Să stea, să nu facă nimic, să aștepte să-i pice și lui o plească, să profite de câte-un nimic și să-și arate mușchii din față și profil, să le vadă pe doamne cum salivează și se umezesc de plăcere. Coborî în spatele doamnei Sanda, care abia după ce ajunsese în stradă se dumeri că nu are cu ce ajunge acasă.

– Matache, zise gazda, condu-o pe doamna doctor până la vila ei.

Ceilalți plecară. Până pe Pangrati erau zece minute de mers pe jos. Dinu scoase mașina în stradă. Sanda urcă și dispărură spre Mănăstirea Cașin.

*

Magdalena urcă în dormitor. Se gândi că orice om, într-o zi ca aceea scoate albumele de familie și zace în mijlocul amintirilor, privind fotografiile din urmă cu cincizeci de ani. Deschise noptiera unde erau așezate în vraf, le privi ca pe

niște vechituri netrebuincioase, apoi o închise la loc. „Astea sunt pentru vremuri grele, pentru o altă perioadă de viață, pe care și-o poate permite orice muritor...”

Se-ntinse-n pat și începu să calculeze în lei sumele care le-avea în bancă, scăzu cheltuielile lunare, înmulți cu doisprezece, câte luni avea un an și i se păru că e cea mai bogată doamnă din București, din țară și printre vârfurile celorlalte din Europa. America n-o punea în calcul, pentru că nu știa cum stau lucrurile acolo, și cam de la ce preț poți să licitezi viața celorlalți.

I se păru că e prea mare suma să nu facă nimic cu ea, dar că nu avea poftă nici să se arunce în neant, printre niște pungași, îmbogățiți peste noapte, capabili de orice, care-ar fi furat-o și-ar fi lăsat-o în sapă de lemn în mai puțin de un an. Se făcea că banii nu stau pe loc, că aduc alții. Nu gândise cu ani în urmă în felul acela, dar dacă șansa fusese de partea ei și lumea se schimbase, de ce să nu profite.

Îi dădu telefon lui Dumitriu, să-l invite la ea în seara aceea să o sfătuiască ce și cum să facă să mai aibă una, două, trei mese în tripourile lumii Bucureștiului, la care să joace.

15.

Sanda îi spuse lui Matache să n-o ia direct spre casă, ci în parc, să se liniștească. Omul crezuse că o va lăsa în dreptul uneia dintre intrări și se va întoarce acasă, s-o lămurească pe doamna Magdalena să-l ajute să-și înceapă și el o afacere.

Se-nserase. Chipurile celor de pe trotuare se luminau trecător sub farurile mașinilor, ca niște

măști dintr-un teatru de marionete.

Spre surprinderea lui, Dinu fu invitat să o însoțească pe femeie pe aleile parcului. Omul se supuse. Merseră câțva alături, apoi Sanda se întoarse spre el, fără să-i pese că mai erau și alți oameni prin apropiere, îl cuprinse pătimaș pe după umeri și-i zise :

– Iubește-mă, cum, aici, în iarbă !

– Ești nebună, doamnă, ne vede lumea !

– Atâta malac și așa crispat ?... unde dracu ți-e bărbăția ?

Matache încercă să o îndepărteze.

– Nu se poate, doamnă !

– Om te fac ! Îi cer bani lui Sasu să-ți deschizi o firmă... O ceva auto-moto... Mori din picioare, omule, mori din picioare și timpul trece ! Cât crezi c-o să mai rezisti la casa Magdalenei ? Și după ce-o mierlește ?... Ce faci ? N-ai un capăt de ață, n-ai un ban, n-ai o meserie, decât aia de șofer !

– Coniță, l-ai prădat pe Sasu și-acu te iei de mine ?... De fapt ce vrei ? Să te regulezi, sau să mă fuți pe mine la cap ? – Bărbatul o luase direct și-și mai ieși din înțepeneală.

– Vezi, mă, că știi să fii mascul ?! Hai acasă la mine !

– Și doctorul ?

– Dă-l în mă-sa, că-i beat !

– Și dacă dă de noi ?

– Se sinucide și ne lasă singuri pe amândoi.

Am gân-duri mari cu tine. Ține-aproape de mine și de Magdalena !...

Matache, cu mintea înfierbântată de promisiuni și de sânii femeii făcu stânga-mprejur, trăgând-o brutal după el. Simțise că e tipul de femeie care devine mieluşel numai dacă te porți dur cu ea. Urcară în mașină, dar cum circulația era intensă la ora aceea, trebuiră să facă sensul giratoriu de la Piața Presei Libere, cum îi spuneau acum Pietii Scânteii, și să pornească înapoi, spre Arcul de Triumf.

În apartamentul lui Sasu era beznă, semn că omul zăcea praf pe sofaua din biroul lui, ori era plecat să se plimbe de năuc pe străzile lăturalnice din cartier.

Intrară cu grijă. Femeia întredeschise ușa de la biroul doctorului, dar nu văzu nimic în întunecimea care se lăsase, așa că aprinse lumina pe hol. Intrară în dormitor și cât să n-apuce bărbatul să se obișnuiască cu locul, femeia îi desfăcu nasturii de la cămașă și începu să-l sărute pe pieptul păros, apoi îi desfăcu pantalonii și-l trase spre pat. Din câteva mișcări se eliberă de rochie și rămase numai în chiloți și sutien. Mai depate era simplu pentru palmele mari cât lopata ale lui Dinu. Lumina de pe hol rămase aprinsă.

Câteva minute mai târziu, când Sanda se lăsă cu toată greutatea în mădularul lui Matache, se auzi umblând cineva la ușă, nesigur, apoi intrând în hol, dezbrăcându-se și pornind spre camera alăturată. Cei doi se crispară o clipă, apoi continuară, de parcă puțin le-ar fi păsat că tot ceea ce făceau s-ar fi petrecut sub reflectoarele unui platou și în obiectivele câtorva aparate de filmat. Nepăsarea în fața clipei se mută din ființa femeii în a celui de sub ea. Se mai auzi doar un om tăbărât de băutură, care se trânteste pe o sofa, undeva, dincolo de un zid, apoi vântul răscolind crengile copacilor din curtea vilei și gemetele celor doi.

*

Către dimineață, doctorul, complet răvășit, încă îmbrăcat în hainele cu care fusese la masa Magdalenei, ieși până la veceu, apoi la bucătărie, să bea niște apă. Dădu de o sticlă de coniac pe fundul căreia mai era ceva alcool, îl bău și porni spre cameră. Nu-și dădea seama dacă Sanda lăsase lumina aprinsă pe hol, sau el. O stinse și deschise ușa spre dormitor. Se aștepta să o găsească în fața televizorului. Nu știa cât era ora. Nu vedea decât

că e noapte și ar fi vrut ca întunericul acela să mai dureze încă o lună, două, până când viața lui va lua o direcție. I se năzări că în patul lor din dormitor erau două persoane. Închise ușa și aprinse lumina pe hol, să dea de hainele celuilalt, de o pereche de pantofi, de un fulgarin, dar cuierul nu avea pe el decât haina și bluza lui de vânt. Întredeschise din nou ușa dormitorului și în fanta de lumină ce venea din hol, zări chiloții Sandei zvârliți pe o noptieră. „Ca niciodată – își zise – , ca niciodată...”

Stinse lumina pe hol și intră în biroul lui. Căută prin întuneric ușa barului ascuns în bibliotecă. Nimeri pe dibuite o sticlă și începu să bea de parcă ar fi fost apă. Îl prinse o fericire cum nu mai trăise de mult. Se simțea deasupra lumii, un fel de Dumnezeu – vraci, care aduce alinare suferințelor oamenilor, cum nu o poate face niciunul dintre dumnezeii la care se roagă oamenii în biserici, de trei, cinci ori pe zi, ori seara, înainte de culcare... Un Dumnezeu viu, în mijlocul oamenilor, care le vede păcatele și-i iartă, și nu-i mai îndeamnă să nu mai păcătuiască, ci-i lasă să se betească din prostia lor, apoi îi repară, cum știe el, și-i întoarce la viață.

Căută după o altă sticlă și și-o puse la capătul sofalei. Bău puțin câte puțin, să se mențină în starea aceea de ființă atotputernică, așezată în mijlocul oamenilor, și bogați și săraci, și buni și răi, și păcătoși și nepăcătoși, așteptându-i să vină la el, să-i întindă o mână de ajutor... Se-ntreba dacă sfinții se îmbolnăvesc. Își spuse că n-aveau cum, pentru că ajunseseră sfinți doar prin voința credincioșilor, dar peste mulți ani, poate peste secole... Își aminti de povestea negustorului care și-a lăsat meseria și s-a călugărit și a trăit doar patruzeci și patru de ani, pentru a deveni mai apoi Sfântul Francisc din Assisi, iar după urma numelui său de sfânt, tot oamenii cei credincioși inventând ordinul călugărilor săraci, al franciscanilor.

„Dacă l-ar fi tratat un psihiatru modern pe negustorul din Assisi, ori dacă ar fi prins vremile ateiste pe care le-am trăit, lumea ar fi avut cu un sfânt mai puțin...” Își aminti cu cât cinism fusese scrisă o carte, apărută prin anii '80, „Furioșii Domnului”, în care erau înfățișați toți cei ce mai apoi au fost sanctificați, drept niște dereglați mental. Nu-și mai aducea aminte de cine era scrisă cartea, dar bănuia că de un baptist sau un francez, aceștia fiind, după mintea lui, singurii capabili să facă o mai temeinică breșă în creștinism, decât comuniștii.

Bea și simțea cum îi vin cu limpezime în minte nume, cărți, citate. Cum se leagă ideile singure între ceea ce e omul ca ființă nenorocită biologic și atotputernică spiritual, prin compensație, care cu cât reușește să se îndepărteze de tină, de mizeria trupului, aflată într-un cerc vicios cu cea socială, se apropie de profunzimea condiției de om, de statutul lui esențial, existent subliminal, dar care va trebui adus cândva la suprafață. „Nu tehnic, nu prin invenții paralele, cum sunt calculatoarele, ci natural, direct, pe o singură linie, cum reușesc să o facă fără un folos social, fără un folos civilizator, budhiștii”.

I se păru o fracțiune de secundă că din camera cealaltă se aude o tuse de bărbat. Apoi nu mai știu să localizeze exact dacă sunetul venise din plămânii lui Panaitescu, de la etajul celălalt, ori fusese o simplă iluzie acustică de medic profesionist, pentru care și sunetul unei crengi rupte de vânt poate da un diagnostic. Într-o altă fracțiune de secundă i se năzări că vede înaintea ochilor chiloții Sandei aruncați pe noptieră. Evită să facă vreo legătură. Bău din nou și se relaxă în același sentiment de diluție generală, care acoperea o lume. Simțea că și fără să fi cunoscut engleza sau germana, ar fi fost tot el dacă a doua zi, în loc să meargă la Spitalul Municipal din București s-ar fi dus la cel din San Francisco, din Montevideo,

din Tokyo... oamenii tușeau la fel, aveau cam aceleași betșuguri, mai accentuate pe o zonă anatomică în funcție de alimentația și băuturile pe care le consumau. I-ar fi fost de-ajuns un an să compare starea sănătății, tipurile de boli caracteristice și deprinderile alimentare și ar fi putut deveni cel mai bun medic specialist...

Ar fi putut pleca oricând definitiv în străinătate să-și practice meseria oriunde. N-o făcuse pentru că nu-l interesau banii, nu-l interesa puterea, nu-l interesa să fie în centrul atenției celorlalți. „Cel mai ușor, și inutil, și periculos lucru este să dai sfaturi... Un medic n-ar trebui să dea sfaturi, ci să-l pună pe om să se convingă singur...”

Își aprinse o țigară, înciudat de faptul că rămăsese treaz în loc să fi adormit exact în clipa când trăia sentimentul atotputerniciei lui. Alcoolul îl trezise și-i adusese din nou în minte poziția chiloților femeii lui, scoși în graba unei furii amoroase și aruncați pe noptieră. „Deci asta era !” Aprinse lumina, își căută geanta, puse o sticlă plină în ea și încercă să-și îndrepte cu mâna hainele șifonate. Porni nesigur spre ușa biroului. Își controlează ceasul și fu îngrozit că foarte curând avea să se lumineze de ziuă.

Renunță la gândul de a merge mai repede la spital. De mai bine de un an, i se atrăsese atenția de către Ciocâlțu să renunțe la alcool dacă vrea să rămână la Municipal. El, omul care-ar fi putut să le fie ajutor semenilor de pe oricare față a planetei. Și cine-i spunea asta ? „Un paranoic împătimit de putere, care dacă-n '89 nu reușise să ajungă secretar de partid, se luptase acum la liberali să prindă un post de senator sau deputat. Om cu cabinet particular, cu nume, cu bani, cu cliențelă... de parcă ar fi magazin alimentar sau restaurant...”

Se simți nesigur pe mișcări și luă din nou sticla de la capătul dormezei : „N-o să mă mai vezi, domnule Ciocâlțu, îmi iau transferul la o

circă din Ferentari... Mizerie și aur. Aur curat din ghiuluri. Nu tu gărzi, nu tu policlinică... și de ce le fac pe toate ? Pentru că domnii colegi au buticuri, au alte afaceri, au cabinete particulare cu taxă și nu mai vor să vadă de sănătatea celor fără o lețcaie... Cu un medic de circă din Ferentari nu va mai sta nici nefericita asta de Sanda, și va accepta divorțul... Îmi place Bach, doamnă Alexandra, cumplit de mult îmi place Bach. Chopin îmi plăcea pentru că semăna cu toamna colorată a dragostei noastre, ori a minciunii aceleia care ne-a adus alături... Știu că mă înșeli, dar nu pot să fiu gelos, cum mă lasă rece astăzi **Sărutul** lui Rodin. Știu mai multă anatomie decât știa el și nu-mi pasă de efuziunile hormonale ale tale !“

Își luă din nou geanta și porni spre ușă. Deabia pe hol se dumeri că nu are unde să meargă la ora aceea. Vru să-i dea un telefon lui Ciocâlteu, să-i spună că de a doua zi se transferă la o circă din Ferentari. Scăpă geanta din mână și auzi tresărind pe cineva în dormitor, apoi niște şușoteli. Deschise brusc ușa și lumina venită din hol lovi peste Matache, gol, ridicat pe marginea patului și de Sanda, speriată, în spatele lui.

– Asta-i adulter ! – strigă Simion. Și se pedepsește cu divorț !

Trânti ușa. Intră în birou și goli tot ce mai era în sticla de pe podea. Simți un cordon în jurul gâtului, ca o funie. Respira greu, se sufoca. „În patul meu“. Nu realizase că bărbatul vânjos de lângă nevastă-sa era chiar șoferul Magdalenei. Simțea că-i crescuse tensiunea, că în halul de agitație în care era băutura nu-l mai putea adormi.

Căută într-un sertar niște barbiturice. Înghiți unul cu coniac, apoi le strivi pastilă cu pastilă pe masa biroului. Umplu un pahar cu băutură, puse praful albicios înăuntru, începu să-l mestece cu degetul, vărsă o parte din conținut, fără să vrea, pe furnirul biroului și simți cum începe să se liniștească în el un om și să renască din el un

demon, apoi dădu pe gât tot ce era în pahar. Simți cum îl apucă un leșin calm, ca într-o mare sală de spectacol, unde se sting luminile pe rând, mai întâi candelabrele, apoi plafonierele, lojele, parterul, și rămân aprinse doar cele de deasupra ușilor de ieșire. Roșii. Dar reflectoarele nu se mai aprind să lumineze scena, prezentatorul, iar artiștii stau în spatele cortinei lăsate. I se năzări că sala e goală, că e singurul spectator al unei piese ce nu va mai fi jucată.

16.

Încă nu se făcuse bine de ziuă când Matache parcă mașina în fața vilei. Se asigură să Hilda și Magdalena dorm și porni aiurea pe străzi. Era fericit ca orice mascul care-a biruit încă o doamnă și puțin îi păsa că dăduse cu ochii de el doctorul Sasu. Auzise de pe la Hilda că nu se mai înțelegea de o vreme bună cu Alexandra, mai ales după ce aceea se trezise proprietara a trei hectare de pământ, undeva pe lângă Urziceni, ca urmare a partajării terenurilor de după un bunic dinspre mamă. Trei fuseseră de toate și-i reveniseră ca o plească ei, care n-avea habar ce va face cu ele, decât, ca tot orășeanul agricultor, să le dea unei asociații și să-și primească al treisprezecelea salariu anual de pe urma lui. Dar se chema că e proprietară. Mai zicea Hilda că în urma scandalurilor repetate cu Simion, acesta s-ar fi apucat de băut, de parcă asta ar fi urmărit și nevastă-sa, să-l termine, să se știe liberă. Și-i mai spusese femeia de serviciu a Magdalenei că Sanda

e o aia, că nu se măritase până la treizeci și șase de ani că-i plăcuseră bărbații. „Sânge de rusoaică, de !“ comentase Hilda să i-o scoată din cap lui Matache și să-l învețe băbește că dacă te culci cu o femeie și o faci fericită o noapte, nu se cheamă că a doua zi, dimineața, după ce-i trece, nu-ți poate pune stricnină în cafea.

Bărbatul era mai mult ca sigur că în noaptea aceea Sasu fusese orb de beat și nu-l recunoscuse. Iar dacă tot îi va fi rămas înfipțată imaginea lui undeva în creier, n-avea decât să bage divorț și să-și vadă de singurătatea lui.

*

După plecarea lui Dinu, Sanda nu mai putu adormi. A doua zi avea ore abia de la zece. Intră în biroul lui Simion să se convingă că doarme, că e băut bine. Se împiedică de geanta lui, căzută lângă ușă, o deschise, dădu de sticla de coniac, o luă și se întoarse în dormitor.

Se simțea mai tânără cu douăzeci de ani și puțin îi păsa că Simion suferea ca un câine. Îl disprețuia, nu-l ura, dar în calculele ei, doctorul trebuia să iasă din viață singur, ca într-o crimă perfectă. Să-i poată rămâne ei și vila și mașina și onoarea de a se numi văduva doctorului Sasu. Și le trecu pe toate acestea prin minte, apoi destupă sticla și trase un gât, ca țapinarii, după opinteala cu vreun buștean. Simți cum în locul lăsat gol de Matache crește un arbore viguros la umbra căruia, ea, în plină vară a vieții, își trăiește clipe de extaz. Sau nu, asta i se năzări un timp, apoi efectul băuturii o tăbări peste osteneala plăcută de peste noapte și o purtă pe o geană de vis între realitate și somn. Arborele viguros îl mai simțea încă în ea și se bucura să se știe bogată de atâta viață. Mai trase un gât și adormi. Nu-i păsa că nu se va trezi la timp să meargă la școală și-i va ține locul altcineva.

Înainte de a trece în întunericul oboselii, i se păru că vede pe masa lui Simion un pahar cu ceva praf pe el, apoi îi apărură, pe rând, Magdalena ducând urma cu cenușa mătușii ei pe aleile Cimitirului Bellu. Capul pleșuv al lui Scafa cu privirea fixată pe fruntea ei. Părul bălai al

Claudiei și ochii ei albaștri, părul des și negru al lui Dinu și chipul buhăit al lui Simion.

Tresări și se trezi urmărită de un coșmar. Se dezmetici și văzu că se lumina de ziuă și mai trase un gât de băutură. Atunci zări chiloții pe noptieră, îi luă și-i puse sub pernă, apoi adormi la loc, împăcată. Coșmarul îi venise din te miri ce fibră răscolită în noaptea aceea de dragoste, iar despre toată povestea n-avea să afle nimeni decât din gura lui Matache, dar nu-l vedea atât de prost să-și iasă singur din sufletul Magdalenei, unde, de bună seamă își avea un locușor. Și-apoi ce făcuse ? Omorâse pe cineva ?

*

Dormi câteva ore. Se deșteptă, strânse lucrurile din dormitor și intră în baie, să facă un duș. Se simțea liberă, mai puternică decât se știuse vreodată, iar după ce se vârî sub jetul de apă începu să aibă înțelegere și pentru Simion.

„Poate merge casa noastră și așa. N-am fost o familie decât atunci când ne-am hotărât să ne căsătorim, undeva într-o iluzie de-a noastră. Niciunul nu avea habar ce e aia o familie de oameni obișnuiți și nici eu nu-mi doream altceva decât să fim alături, sub un acoperiș sigur și cu un trai ceva peste mediu. Toți se satură după câțiva ani de viața în doi și dacă nu apare copilul, să mărească stresul, apare cel de al treilea, amantul sau amanta, ca alternativă a singurătății în doi. Începe departajarea sentimentelor, alternanța dintre crize și defulări, dintre trăiri intense și conveniență. Toți fac așa. Toți înșeală, toți mint, toți își pun deoparte bani pentru eventua-litatea unei despărțiri. Dar totul se amână de la o zi la alta, de la o săptămână la alta și viața devine ca prânzul acela făcut de femeile leneșe duminica pentru toată săptămâna ce urmează, să știe că nu va mai avea altă treabă decât să dea foc gazului să

încălzească sleiturile tot mai acrite cu fiecare zi. Asta e viața noastră, două feluri, o supă și o mâncare lungă de cartofi, făcută să țină o săptămână și reîncălzită zi de zi. Tot mai veche, mai putredă. Și-ntr-o bună zi, nu-ți mai vine s-o faci nici pe aia, ci să te oprești la o tonetă din oraș, să iei crenvurști în corn, sau hamburgeri. Prima minciună a omului, după ce devine conștient de el e că-n viața asta sunt două feluri de lucruri : unele durabile, altele perisabile... O tîm-penie ! Totul e clipa !“

Își frecă gâtul, extremitățile, labele picioarelor. Simțea o dulce durere a pubisului și o alta, mai sâcâitoare a mușchilor șalelor.

„... Bucurii mici, bucurii mari... Cea mai mare greșală a lui Sasu e că nu mai știe să se bucure de nimic. Că vede totul în negru. Că pentru ce oamenii de la care se aștepta la mari înfăptuiri culturale s-au vîrât în politică și nu mai văd cultura ca pe o alternativă ?... Că abia acum, zicea mai deunăzi, ne-am tîmpit cu totul !... Pe mine una mă doare-n cur cine e ministrul culturii și dacă în loc de nu-ș-ce festival internațional de muzică simfonică, se țin zece de dansuri populare, mai dihai ca pe vremea lui Ceaușescu ! Ce-am eu cu asta ? Dar domnul Sasu suferă ca un bolnav. E cu mintea rătăcită pentru toate dramele lumii... Vede tot ce e negru, sau nu mai poate distinge și alte culori.. Fiule, e drama ta. Dacă intrai în politică, învâțai ce-s alea nuanțe... Dar așa !“

Ieși din vană, mulțumită că era într-o formă deosebită. Abia după ce stropi toți pereții, opri dușul. Șterse aburul de pe oglindă și începu să-și maseze cu o cremă câteva riduri de la colțurile ochilor. Se gândi la mâinile Claudiei, apoi la ea, așa, ca exemplar aproape perfect și o străfulgeră gândul unei iubiri între femei, cum încercase la viața ei, dar nu reușise să fie atât de excitată ca de un bărbat. Era mulțumită că singura ei pornire

adevărată mergea către bărbați, natural, ca a unui om sănătos.

Părăsi baia, își puse de o cafea. Abia după aceea privi cadranul ceasului. Nu voia să-și strice buna dispoziție cu obiectul ăla stresant, care te anunță că trăiești înăuntrul unui timp inventat de oameni, să le drămuiască și terorizeze și viața aia puțină pe care o au.

Se opri în fața dulapului și începu să aleagă rochia pe care urma să o îmbrace pentru a merge la școală. Simțea că este un fel de sărbătoare și voia să se gătească în așa fel încât toată lumea să afle că e fericită, că e într-un fel de duminică particulară și că a ieșit la școală, în trecere, s-o vadă toți că e încă tânără și atrăgătoare. Luă peste bust o bluză portocalie, apoi o rochie verde și un taior albastru, nu mergeau. Schimbă culorile și până la urmă rămase numai cu bluza portocalie. Nu realiza că odată ieșită pe stradă va atrage atenția mai dihai decât un semafor. Părăsi camera într-o stare de euforie cum nu avusese de mult, poate de o lună, când tot așa, doctorul Sasu fiind de gardă... Dar ce importanță mai avea ? Își aminti că și în ziua aceea se dusesse la școală îmbrăcată la fel, în același costum albastru, de aprilie.

Înainte de a pleca, deschise ușa biroului. Îl văzu pe Simion stând nemișcat, își spuse că doarme și ieși. Coborând scările i se păru că fața doctorului avea o paloare nefirească, ori poate era doar contrastul cu costumul negru pe care nu și-l dezbrăcase.

Luă autobuzul și ajunse la stația ce se afla la vreo două sute de metri de școală. Ajunse după jumătate de oră. Nimerise prost. Se sunase de intrare și cancelaria era goală. Privi spre orologiul de deasupra unei table negre pe care se scriau întotdeauna anunțurile pentru profesori, și realiză că întârziase cu o oră și un sfert. Își căută numele în registru, trecu repede o temă despre Carpații Orientali, structura geologică, semnă, și-și căută

numele și clasa pe cealaltă filă. Ar fi trebuit să aibă oră la o clasă de a noua. La etaj, în partea dreaptă a clădirii, se auzeau glasurile unor copii. Luă un catalog pe care sta scris cu litere de tipar „Clasa a IX-a B“ și porni spre locul de unde se auzea gălăgia. Copiii nu sperau să o mai vadă în ziua aceea, apoi, pentru că era deja trecut de jumătatea orei, credeau că doamna profesoară Sasu va trece direct la lecția nouă. Din nefericire pentru ei, doamna profesoară Sasu nu știa ce anume ar fi trebuit să le predea, așa că până la sfârșitul orei deschise catalogul și-i ascultă, trei, câte trei, cum erau pe foaie, ba de la primele litere, ba de la mijloc, ba de la celălalt capăt al alfabetului. Era suverană la ora ei, era suverană acasă, era suverană în viață. Îi teroriză pe elevi cu tot felul de întrebări din lecțiile anterioare, uitate, învățate pe jumătate ori deloc și umplu catalogul cu note proaste. Îi plăcea hârjoneala aceea, de pe urma căreia stăpânea sufletele a treizeci și cinci de copii, care se rugau lui Dumnezeu să nu pice pocinogul pe ei, să se deschidă catalogul tocmai la litera de alfabet cu care le începea numele.

Când auzi soneria, întreaga masă de copii scoase un murmur de ușurare.

Sanda intră în cancelarie cu liniștea cu care n-ar fi întârziat la cursuri, iar tot ceea ce a făcut ar fi fost în termenii celei mai corecte metode didactice. Se pierdu printre ceilalți profesori. Căută orarul și rămase dezamăgită că în ziua aceea avea ore până la două, iar după-amiaza altele, până seara. Acceptase să ia ore în plus, o jumătate de normă, ca-re-o făcea uneori să ajungă la vilă târziu, dar voia să știe că are un ban pus de-o parte pentru vreun capriciu, deși doctorul îi aducea tot salariul. La începutul căsătoriei cu Sasu, femeia nu știuse cum să se elibereze de avatarurile dăscăliei, să aibă cât mai mult timp liber, să fie cât mai independentă, după modelul vieții pe care o ducea Magdalena, pe care-o invidia că nu știa ce

înseamnă să lucrezi undeva, să simți presiunea orei exacte, a condicei de prezență și a analizelor muncii tale.

După '89, când relațiile cu doctorul se deterioraseră și luaseră o turnură dramatică pentru el, Sanda își încarcă programul, să stea cât mai mult timp între colegii de la școală, să nu-l vadă, să nu-i fie slujnică și subretă, să se întâlnească doar atunci când aveau de făcut vreo vizită, ori când aveau de plecat în week-end, undeva. Își mutase viața în clădirea școlii, dar nu din te miri ce pasiuni didactice. După revoluție apăruseră o serie de colegi tineri, cu care flirta și nu arareori, seara, când știa că Sasu e de gardă, rămânea cu ei până târziu.

Pe un alt plan, făcându-și într-un fel și profesia pentru care se pregătise, femeia se simțea la fel de stăpână pe destinul ei ca și Magdalena, pe care o socotea adesea o mumificată sub blazonul familiei, în nenorocita aia de vilă-cavou, unde nu se întâmpla nimic, niciodată.

La școală se petreceau de toate : dispute politice, cancanuri, schimbări de directori, mici picanterii erotice cu mai tinerii colegi, se trăncănea enorm despre câte se vedeau la televizor, ori erau citite prin ziare. Era ceva viu, dinamic, stenic, stimulat, față de chipul visător al lui Sasu, complet depășit de lumea în care trăia. Nici duhovnic, nici doctor, cu capul plin de tot felul de nimicuri culturale, date, evoluții, citate, nume, ce nu foloseau nimănui. Școala îi stimula resorturile interioare și dacă nu se căsătorise până aproape de patruzeci de ani, se mințea spunându-și că viața ei cea particulară și cea socială se îmbinaseră fericit întotdeauna între zidurile acelei cetăți gălăgioase, unde avea de-a face mereu cu generații tinere, de parcă timpul stătea pe loc. O deprimau întâlnirile cu foștii absolvenți. Îi vedea ingineri, medici, oameni la casele lor, cu destinele lor și iluzia tinereții ei veșnice se spărgea. Ajungea chiar să se

simtă cu timpul său intim oprit, când viețile celorlalți își continuaseră cursul. Se vedea înțepenită la o vârstă convenabilă temperamentului ei, care continua să o mintă frumos.

*

În ziua aceea rămase profund nemulțumită că mai tinerii ei colegi, un istoric și un dascăl de română, nici nu băgaseră în seamă că e la școală, că e îmbrăcată elegant, să o poată vedea și poliția rutieră de la un kilometru, că fericirea cărnii, trăită peste noapte, se încheiase demult, încă înainte de coșmarul ei și de somnul de câteva ceasuri, căci dușul nu fusese decât o reluare a iluziei sub forma unui jet de apă.

*

În pauza dintre cele două calupuri de ore, îl invită cu ea pe profesorul de istorie la un hamburger cu coca-cola, la un butic, nu departe de școală. Omul îi vorbise despre ultimele schimbări ale politicii interne, de gafele pe care le fac toți inginerii, profesorii, popii, muncitorii, medicii odată ajunși în Parlament, fără urmă de cultură politică și de istorie. Abia la sfârșit, constată în treacăt și prezența ei. „Dar ce elegantă ești !“ Era prea târziu. Prostiile lui putea să i le fie spus și directorului școlii, dacă ăla n-ar fi fost cu puterea și cu guvernul, iar la sfârșit să fi remarcat : „Dar ce cravată frumoasă aveți azi !“

Se întoarse la școală să-și continue cursurile de după-amiază. Îi pierise entuziasmul cu care venise în ziua aceea.

Sala profesorală era mai goală decât în prima parte a zilei. Doar câteva colege mai în vârstă, care, mai către seară, îi spuseră într-o pauză :

– Măi, Alexandro, tu chiar nu vrei să-mbătrânești ?

Ceea ce nu suna la fel cu un „Vai ce bine arăți !“ sau „Ești ca o floare !“ spuse de un bărbat.

La ultima dintre orele de curs, vorbi elevilor despre Anzii Cordilieri, apoi explică științific de ce America de Nord are un cu totul alt climat decât Europa, mult mai dur, cu schimbări violente pentru oamenii de acolo : ierni grele cu viscole, zăpezi abundente, tornade și clăduri insuportabile vara, care fac zeci de victime. Cum de la Polul Nord până în Florida nu e nici un lanț muntos care să oprească masele de aer dinspre nord și sud. Copiii ascultau înmărmuriți. Văzuseră filme americane cu sutele, unde clima de platou era dublată de filmările pe viu ale unor uragane devastatoare. Deci asta era explicația. Și totuși țara continent avea și munți, doar că atunci când Pământul începuse să se răcească și să se încrețească, se zbârcise acolo de la nord la sud, pe partea vestică a două continente, care, văzute de pe Lună, sau din satelit arată ca o bășică de pește.

Priză starea elevilor și se simți mulțumită de felul în care reușise, abia în ultima oră de curs, să fie mai convingătoare și mai exactă decât un aliniat de lege adoptat de Parlament.

Ieși de la oră, urmată de toți elevii. În școală mai erau doar câteva cadre didactice și portarul. Aruncă geanta pe masă și puse catalogul în rastelul destinat acelor acte, fără să țină cont de unde nimerise. Era singură în cancelarie și, redevenită o profesionistă a catedrei, se uită peste orarul colectiv de a doua zi. Îi trebui câtva să-și aducă aminte în ce zi din săptămână era, apoi urmări cu degetul în dreptul orelor de geografie și a numelui ei și descoperi că era miercuri.

Părăsi cancelaria, când ceilalți profesori soseau osteniți cu cataloagele sub braț, răspunzând întrebărilor puse de elevii pregătiți să plece acasă.

Îeși în stradă și se gândi să meargă pe jos o stație de autobuz, să iasă din atmosfera școlii și să întârzie cât mai mult sosirea acasă. Uitase cu totul noaptea petrecută cu Matache și ziua dinainte, când fusese la Cimitirul Bellu s-o însoțească pe mătușa Magdalenei. Uitase până și de supărările ei cu Sasu. „De fapt n-am nimic cu el. Eu dorm în școală, el doarme în spital, iar când ne întâlnim acasă, fiecare are sentimentul că a intrat pe terenul celuilalt“. O luă o slăbiciune plăcută și se gândi la noaptea care va urma, când, după ce va mai face un duș și va mânca ceva, se va întinde pe tot patul să doarmă, să uite, să se pregătească sufletește să-și dorească din nou să trăiască din plin. Luă autobuzul, merse înghesuită cu ceilalți două stații, apoi coborî și opri un taxi. Îi ajunsese îmbulzeala de la școală, hărmălaia copiilor, să mai suporte toată gloata aceea fără echilibru stabil, strivind-o la fiecare frână a mașinii, ori a curbelor luate scurt.

În fața vilei coborî, apoi se opri puțin să se dumerească dacă lumina stinsă din apartamentul ei anunța că doctorul Sasu e la spital, sau la bolnavi, ori e într-un alt puseu alcoolic. Știa că ea era cea care-i determinase căderea din ultimul an, dar nu se simțea vinovată, pentru că nu făcuse altceva decât ceea ce simțise. Or dacă el nu voia să priceapă că oamenii trăiesc pe pământ cu bani și nu în sferele moarte ale iluziilor culturale, care le amăgesc sufletele, era treaba lui.

Intră în hol, îi văzu haina și scurta de vânt în aceeași poziție cum le lăsase la plecare și intră în dormitor, apoi în sufragerie. Nu avea nici un chef să vadă un șobolan căzut în butoiul cu borhot. Își turnă într-un pahar lichior de nucă și începu să se dezbrace. Sună telefonul. Va fi sunat el toată ziua, dar n-avusese cine să-i ridice receptorul. Se apropie și spuse un „Alo !“ ostenit. La celălalt capăt al firului era doctorul Ciocâlțu, care voia să știe de ce Sasu nu venise în ziua aceea la spital.

– E bolnav – zise Sanda indiferentă. Are o migrenă cumplită.

– De aia de care știu eu ? – făcu ironic medicul. Măcar putea să ne dea un telefon... să ne spună : băieți, mă îmbolnăvesc vreo două zile, ține-ți-mi locul, că p'ormă recuperez eu !

Sanda n-avea nici un chef să-i ia apărarea lui Sasu. Se convinse că de fapt îl ura, nu-l detesta, îl ura pur și simplu, și-i dorea moartea, cum nu i se mai întâmplase cu altcineva.

– Știți cum e, când intri pe panta căderii, nu te mai poate ajuta nimeni – îi spuse lui Ciocâlțeu.

– O să-și piardă postul. Nu putem ține spatele, într-un spital mare cum e al nostru, unor oameni care-și caută singuri prăbușirea...

– Ce pot face ?! – zise femeia.

– Păcat ! – continuă Ciocâlțeu. A avut o evoluție excepțională.. Dar nu știu, de vreun an încoace... S-a întâmplat ceva deosebit în viața lui ?

– Nimic, suntem doar de câțiva ani împreună.

– Păcat ! E înainte de pensie cu doi ani și nu cred că i-ar pica bine s-o ia din nou de la capăt în vreo circă din Ferentari !

– Ce pot face ?! – repetă femeia rece.

Ciocâlțeu avu o ezitare să dea un sfat. Se gândi că poate nu mai avea cui. Spuse doar :

– S-aveți grijă mai mare de el...

Dar nu apucă să închidă primul receptorul pentru că femeia îi răspunse, cu o isterie nestăpânită :

– La vârsta asta nu mai am nici o poftă să schimb oameni !

Se auzi declicul întreruperii convorbirii. Sanda ieși iritată din salon și porni direct spre biroul lui Sasu.

Aprinse lumina. Îl văzu în aceeași poziție cum îl lăsase dimineața și abia atunci o străfulgeră gândul că va fi murit. Zări paharul cu urmele

uscate de praf alb pe luciul lui, dar nu-i dădu importanță.

– Sasule ! – îl strigă. Sasule ! – încercă să-l trezească, îl pălmui, dar trupul doctorului rămase inert. „A murit nenorocitul. S-a îmbătat și a făcut infarct !“ Își trecu îngroziă degetele prin păr și ieși afară, neștiind ce trebuie să facă imediat. Îi trecură prin suflet două sentimente contradictorii. Primul, al unei vinovății pe care nu voia să și-o recunoască. Al doilea, al unei extraordinare eliberări.

Se-ntoarse în sufragerie și-și turnă un pahar din licoarea dulce-amară a lichiorului de nucă. O bătu gândul că nu-i luase pulsul, că omul poate o fi căzut într-o comă alcoolică. Apoi un altul : că viu sau mort definitiv, cineva trebuia să mai fie de față, să afle, să constate exact, iar dacă va fi fost cazul, peste trei zile să-l ducă la groapă, după toate ritualurile creștinești, la Ghencea, ori la vreun cimitir de cartier, iar ea să rămână cu imaginea neîntinată. O frumoasă văduvă, iertată de toți pentru nefericita soartă de a-și fi pierdut bărbatul.

Cum ultimul om cu care vorbise era Ciocâlțeu, îi căută numărul în bloc-notesul de lângă telefon, apoi îl sună :

– Eu abia sosisem de la școală când mi-ați dat telefon. Nu intrasem în camera lui Simion. Acuma vin de-acolo. E-n comă ! E grav !... Dacă nu, Doamne ferește !

– Vin în jumătate de oră ! – se auzi vocea gravă a lui Ciocâlțeu la celălalt capăt al firului.

Sanda goli paharul, puse sticla la loc în bufet și începu să-și schimbe hainele. Se îmbracă într-o bluză gri, o fustă pepit și un sveter mov, să arate cât mai dăscăliță, obosită, sosită la ora aceea de la școală. Strânse păturile lăsate vraise în dormitor, căci dimineață își adunase doar urmele ei. Deretică prin casă ce mai era lăsat la voia întâmplării, făcu ordine în bucătărie. Trecu prin baie și-n urmă, reintră în biroul lui Sasu, cu

aceeași furie gospodărească. Se dumeri că acolo trebuie să lase totul cum e, să se vadă sticlele golite, geanta căzută lângă ușă, ușa deschisă a barului, cravata atârând pe spătarul fotoliului. Luă de pe masă doar paharul și șterse cu batista pulbrea albă și umezeala ce se îmbibase în furnirul biroului.

Intră din nou în bucătărie, spală paharul și își spuse, văzând praful alb, zgronțuros de pe fund, că-i va fi fost rău lui Sasu și va fi înghițit niște hapuri de stomac. La alea se pricepea de minune, era specialist. Dădu drumul jetului de apă în pahar, îl spală, apoi îl șterse și-l puse în bufet. Dădu cu ochii de sticla de coniac aruncată de Sasu la gunoi. O luă și o duse să o pună lângă celelalte în biroul lui. Se temu că o luase în mână și-și lăsase amprente pe ea. Dădu din umeri, indiferentă : „La urma urmelor, Ciocâlțeu e medic, nu polițist ! Vine să constate un deces petrecut în lipsa mea. Am martori, am fost la școală toată ziua... că ieri am fost la Magdalena ... că el a plecat primul cu mașina pe la te miri ce bodegi de prin suburbiile orașului...”

Revăzu cu ochii, în grabă, toată recuzita biroului răvășit al lui Sasu, ce contrasta acum cu felul cum arăta restul apartamentului. „Sunt o femeie care suportă decăderea unui om incapabil să se adapteze la viața celorlalți. Sunt o femeie care suferă !...” Își spuse, după ce mai dădu o raită prin toate camerele și se opri în dormitor într-o poziție de așteptare cabrată.

Ciocâlțeu sosi ceva mai repede decât promisese.

– Unde e ? – întrebă, cât ce-i deschise femeia.

– La el în birou !... Fără să-și fi dorit, Sanda avea chipul speriat și-i tremurau ușor mâinile. Stătu lângă doctor, până acesta îi făcu un examen sumar.

– Trăiește ! – zise Ciocâlțeu liniștit.

Sanda se crispă cu totul și nu-și putu ascunde tremurul mâinilor. „Deci nu s-a terminat !“ își spuse și o parcurse o străfulgerare din creștet până-n tălpi. Deveni lividă.

– A băut mult. Cred că a luat un somnifer puternic care s-a suprapus peste efectul băuturii și a intrat în comă... Dar scapă...

– Duceți-l la spital !... Ce pot să fac ?

– Ceaiuri și sucuri naturale...

– Duceți-l ! – aproape strigă Sanda.

– Unde, doamnă, între bolnavii lui ? Nu se poate... Sau la psihiatrie ?... S-ar descalifica în fața colegilor, și-ar pierde clientela...

– Care clientelă ? Trei babe și doi moși, la care le dă tot felul de pilule pe degeaba ?!...

Ciocâlteu o privi cu atenție. Se lămurii că întreaga prăbușire a lui Sasu i se datorează ei. Se convinse că dacă el ar fi constatat decesul celuiilalt, femeia ar fi jucat de minune rolul desperatei, rămasă văduvă. Nu-i mai spuse nimic despre starea lui Sasu, la urma urmelor, un coleg de-al lui vreme de douăzeci de ani, care păcătuisese doar prin aceea că în clipa în care simțise că lumea se schimbă, că ia o altă viteză decât ar fi sperat, el își simțise limita și, decent, rămase să-și trăiască viața în ritmul și bucuriile ei dinainte.

Scoase din geanta pe care-o adusese două fiole. Îi dezgoli brațul celuiilalt și-i făcu o injecție. Rămase surprins că Sasu nu dăduse nici un semn de viață. Se temu să nu fi intrat în comă profundă. Așteptă câtva, să vadă efectul medicamentelor, apoi întrebă unde se află telefonul. Formă un număr :

– Spitalul de urgență ?... O salvare pe strada Pangrati la numărul...

– Totuși îl internați ? – zise Sanda și rămase în picioare în dreptul bibliotecii. În loc de răspuns, doctorul închise barul să nu se mai vadă toate sticlele din interior. Veneau oameni străini și casa doctorului Sasu trebuia să arate altfel.

– Luați sticlele alea de la capătul patului !
îi spuse femeii, urmărindu-o cu silă. Sanda se supuse și ieși cu ele la bucătărie.

– Sasule ! – îl strigă Ciocâlțeu – Sasule, ce-ai făcut ?! – încercă să-i deschidă pleoapele și zări pupilele mărite și fixe –, Nu mori tu, dacă-ți schimbi modul de viață !... Că ăsta-i sfatul pe care-l dai bolnavilor tăi, când te întreabă ce medicamente să înghită... Divorțează, părăsește orașul, retrage-te la țară, la rădăcina ta, să-ți liniștești viața în ritmul tău, să ai vreme de istorii comparate și de filosofia vieții, să ai vreme de vise...

Îi vorbise în șoaptă, de parcă Sasu l-ar fi auzit. Sanda se reîntoarse mai agitată ca înainte.

– Și ce-o să se întâmple acum cu mine ?

– Păi, el e pe moarte, nu dumneata... Îl salvăm și-l readucem între noi. Atâta tot !...

În pauza care se lăsă, Ciocâlțeu încercă să se lămurească de ce îl sunase femeia tocmai pe el. Și-și răspunse : „... pentru că-i sunt șef, pentru că știa că nu ne avem la suflet unul cu altul. Eu să aflu și să-l distrug, dacă ar mai fi avut poftă să-și re trăiască viața și să se reîntoarcă la ea...”

Sosi salvarea. Îl urcară pe Sasu în ea, iar Ciocâlțeu se așeză pe bancheta din spate, alături de bolnav. Prin ușa întredeschisă îi ordonă femeii :

– Dumneata stai acasă și fă-i patul !... Omul ăsta pe care nu-l meriți, a vrut să te lase, dar nu i-a reușit !...

În salvare, Ciocâlțeu se gândi ce va fi fost în sufletul lui Sasu cu o seară înainte și de când e cu femeia aceea, dacă el, doar într-o oră, cât a stat în preajma ei se umpluse de silă și ură.

Noaptea îi făcură spălături și-i dădură întăritoare pentru inimă, iar spre ziuă îl aduseră acasă. Sanda, care părea să fi dormit toată perioada cât lipsise de acasă bolnavul, se trezi și le deschise, apoi vru să-l culce pe dormeza lui din birou.

– Nu, doamnă, în patul conjugal. În patul lui... N-am pierdut șapte ore să-l salvez, ca în dimineața asta să-i pui dumneata ștreangul de gât !

Continuă pe același ton dur, să-i dea sfaturi ce să facă și la ce oră să-i dea telefon, să-l țină la curent cu starea lui Sasu.

Ciocâlteu era tăbărât de oboseală. Asistase echipa de medici care-l salvaseră pe Sasu, apoi se sfătui cu ei cum era mai bine să procedeze : să-l readucă între oameni, dar să nici nu-i distrugă cariera.

Rămasă doar cu bărbatul ei, pus inert direct de brancardieri în patul cel mare din dormitor, începu să-l ocărăscă și să-l înjure știindu-l dus pe cealaltă lume. În ziua aceea Sanda avea ore doar până la prânz. Voia să-l încuie în apartament, să-l știe acolo, iar dacă va fi fost să moară, s-o facă odată definitiv.

Pe la opt, înainte de a pleca, îi veni ideea să-i dea un telefon Magdalenei s-o întrebe dacă Hilda nu era mai liberă în dimineața aceea, pentru că Sasu a făcut un infarct, a fost dus la spital, acum e acasă și cineva trebuie să stea cu el.

Magdalena ascultă, lăsă un moment receptorul din mână, apoi îi spuse să stea pe loc, să-i dea cheile Hildei, care sosește în câteva minute cu mașina...

Zece minte mai târziu Matache o lăsă pe Hilda în fața casei lui Sasu și plecă înapoi la vila de pe Câmpina.

17.

Magdalena îi dădu telefon lui Scafa, la agenție, să-i spună că doctorul avusese un infarct în cealaltă noapte. Cum o asemenea schimbare de situație îi afecta deopotrivă, pentru că era singurul lor prieten mai apropiat, se hotărâră să se întâlnească la vilă și să stabilească un plan.

O oră mai târziu, Scafa și Magdalena erau lângă patul lui Sasu, ce stătea inert cu o mască cianotică pe chip, dus pe o lume despre care nu avea ce să povestească nimănui nimic. Hilda încerca să-i dea ceai cu o linguriță.

– S-a terminat ! – zise Magdalena, care nu se ferea să vorbească pe cineva, chiar dintre cunoștințe, în prezența Hildei.

– Tu te-ai descotorosit mai elegant de el – zise Scafa cât ce prinse un moment în care femeia de serviciu nu era în dormitor. Divorț, plasare în brațele unei femei mai tinere... Oare chiar nu-ți dădeai seama ce purta pielea Alexandrei ?

– Să lăsăm asta, Grigore. N-ai ceva relații să-l punem pe picioare cumva ? Că aia-l omoară...

– Știi bine că relațiile mele sunt cam uzate, dar cele pe care le mai am rămân între oamenii vii, chiar foarte vii... Știu eu, poate colegii lui de la spital... Dar, oricum să nu afle șeful lui, Ciocâlțu. Îl știu, e dur, neiertător și-l termină la trezire, pentru tot restul vieții...

– Ba uite, eu una o să-i dau un telefon tocmai lui să i-o spun pe-a dreaptă, să înțeleagă că omul Sasu nu s-a schimbat, ci modul lui de viață a fost schimbat de cineva cu o voință de distrugere nemaipomenită...

– Mai gândește-te ! E fostul tău soț, e prietenul nostru cel mai bun, e un sprijin de care, la vârsta noastră... avem nevoie !

Îl privea și nu-și putea imagina cum omul blând, cu o privire veșnic mirată la ceea ce se întâmpla în jur, zăcea acum între viață și moarte, fără alt sprijin decât cel moral. Bolnavul oftă stins, apoi păru să nu mai dea nici un semn de viață.

– Doamnă, – zise Hilda – cred că dom' doctor Sasu e pe ducă ! Chemați un medic.

*

O jumătate de zi nu se încheiase încă și doctorul Ciocâlțeu era din nou la căpătâiul lui Sasu. Fu surprins să dea acolo peste trei persoane. Se prezentară, apoi Magdalena zise :

– Până-n '85 Sasu a fost soțul meu. Uneori îmi vorbea despre spital și cel mai des amintea de dumneavoastră. Probabil la vremea aceea erați șeful spitalului...

– Șef de secție, ceea ce sunt și acum – făcu o pauză, apoi continuă – dacă așa stau lucrurile pot să vă spun deschis că Sasu, datorită unor împrejurări pe care nu le discut acum și aici, a ajuns într-o depresie gravă ! – Magdalena îi făcu semn Hildei să iasă din cameră. Și a încercat să se sinucidă. Din fericire n-a luat doza letală, sau faptul că era băut l-a salvat... Vă repet și dumneavoastră, care-i sunteți prieteni, că dacă nu-și schimbă modul de viață, la a doua experiență de genul ăsta îl lasă inima. Și-apoi nu poți să stai tot timpul cu pistolul la tâmplă să-ți încerci norocul dacă singurul cartuș din butoiaș a intrat pe țevă sau nu. E un joc oribil... Și mă mir de Sasu, pentru

că ani de zile a fost cel mai echilibrat dintre colegi. Nu voia funcții, nu voia putere, din câte știu nu voia nici să primească vreo atenție de la bolnavi, ca dintr-o dată să-l văd pe panta căzătoare,... iar acum... deasupra abisului... recu-nosc, nu mi-a fost deosebit de apropiat, iar veșnicele lui comentarii culturale îl așezau într-o postură aparte în mediul nostru, care, cum e știut, nu este dintre cele mai plăcute... (se întoarce spre Magdalena). Nu știu despre dumneavoastră decât ceea ce mi-ați spus. Pe el îl cunosc bine. I-ar trebui un alt mediu – deveni sec – să divorțeze, să aibă un dispensar al lui, într-un cartier liniștit. E un om singuratic, or în zi de azi puțini mai sunt cei care-i pot înțelege pe solitari... Cine-l poate îngriji aici ?

– Sanda, – zise pe negândite Scafa.

– Atunci îl internez ! Refacerea durează foarte mult... Iar dacă n-ar fi vorba de el... la ora asta era sub perfuzie la spitalul de psihiatrie...

– Ăla-i pentru nebuni, domnule doctor ! – se opuse Magdalena.

– Pentru ce-o fi, nu-l pot interna acolo că se aude, vin studenții, află, se vorbește, își pierde meseria. Or el e un internist foarte bun. La noi nu-l pot duce din aceleași motive... Dacă rămâne aici, poate avea cineva grijă de el ?

– La mine acasă ! – spuse hotărât femeia. Acolo are cine să-l îngrijească, mașina e jos, vă putem ține la curent. Ne spuneți ce să-i dăm...

Scafa o privi pieziș. N-o crezuse niciodată capabilă să poarte de grijă cuiva, și-acum își oferea toate serviciile în numele unei conviețuiri lente, prelungită peste singurătatea a două decenii.

– Cum vă aveți cu soția lui ? – întreabă Ciocâlțu.

– Ne știm bine, ne vizităm... Cred că n-ar avea nimic împotrivă să stea câteva săptămâni la mine.

– Și nu-l putem interna la vreun sanatoriu, la Predeal, bunăoară ? – insistă Scafa.

– Domnule, – îl întrerupse doctorul – omul ăsta mai trăiește doar pentru că are o vitalitate ieșită din comun, tocmai pentru că n-a făcut în viața lui excese și are inima bună. Nu-l putem lăsa fără control nici jumătate de oră.

– Târfa dracului – făcu Magdalena, și cei doi își lasară privirile în pământ. Îl iau la mine ! Îl reparăm noi cumva și, vorba dumitale, și a ta : „îl redăm societății“...

– Ați fost procuror ? – întrebă Ciocâlțu.

– Doamna se referea la limbajul nostru, care a rămas același – zise Scafa.

Magdalena, cât să întrerupă orice comentarii, se ridică și porni spre telefon. Formă numărul de la vilă. Într-un târziu răspunse Matache și-l chemă să vină imediat cu mașina pe Pangrati. Scafa își privi ceasul, ca orice om pentru care timpul înseamnă o afacere întârziată.

– Nu vreau să plec, – o liniști pe femeie – dar după ce vine mașina, trebuie să merg direct la agenție. La douăsprezece îmi pleacă un grup la Istanbul.

Doctorul scrisese o rețetă lungă, completă apoi o a doua și i le întinse Magdalenei.

– Ținem legătura. Trimiteți la spital o mașină și vă dăm ceva întăritoare și de acolo.

Apoi se ridică și ieși.

*

O jumătate de oră mai târziu Matache ducea pe umeri corpul inert și îngrozitor de greu al lui Sasu, pe scări, apoi spre mașină. Câteva capete apărură la ferestrele caselor de vis-a-vis. Îl puse pe bancheta din spate și se-ngrozi când văzu cum îi cade capul, ca unui mort, apoi cum se lasă cu toată greutatea pe Hilda.

– Unde-l ducem ? – o întrebă pe Magdalena.

– La vilă. În camera de lângă a mea – îi răspunse aceasta.

Abia atunci îl năpădiră toate gândurile pe Matache, și-și dori să iasă odată pentru totdeauna din mijlocul oamenilor acelora, nu știa unde, cum, dar ar fi vrut să care din nou saci cu ceapă și cu cartofi, să descarce calupuri de dinamită până seara, decât să plimbe hoitul doctorului Sasu, omorât de el cu Sanda în casa lor.

Îl scoase cu greu din mașină în curtea vilei, și-l cără în spate până la etaj. Schimbă locul paturilor și ajută să fie amenajată camera. Simțea că nu-și mai are locul în casa aceea. Îi fu silă de el, de omul acela între viață și moarte, îl puse în pat și coborî degrabă la baie să se spele pe tot trupul, dar își dădu doar cu apă pe față și după gât. Vru să intre în camera lui, dar se dumeri că ar fi luat-o iarăși de la început. Îi era silă de ele, de Sanda, de tot cartierul acela, unde-și trăise tinerețea, ca apendice la viața altora. Nu-i spuse nimic nici Magdalenei, nici Hildei, ci porni spre poartă, apoi pe stradă, aiurea, să facă încă o prostie, ca orice om, dar să știe că trage ponoasele pentru fapta lui pe care a vrut-o.

Se simți despovărat abia când ajunse la autobuz, la îngrămădeală. Ca prin minune sufletul i se risipi printre sufletele celorlalți și nu se mai simți singur, și nu se mai văzu ca un apendice la curtea altora. Nu știa unde va coborî și se trezi că ajunge în Piața Romană, unde se dădură jos cu toții.

Seara, după câteva telefoane date la spital, doctorului Ciocâlțu, acasă, apoi Magdalenei, Sanda apărură la ușa acesteia, jucând rolul soției disperate :

– Cum se simte ?

– Așa ca toți, după ce trec pragul, doar că el s-a oprit din drum și încă mai ezită, – îi răspunse Magdalena, o invită în salon, dar n-o chemă pe Hilda să le aducă băutură și cafea, cum era tabietul. Stăteau pe jumătate de scaun, una spre cealaltă, de parcă în minutul următor ar fi trebuit să-și sară în gât. Magdalena se controlă, își lăsă coatele pe masă, stăpânind nu doar un spațiu, ci întreg salonul.

– E un om. Nu ești capabilă să ai grijă decât de tine. Așa te-ai format. Nimeni n-o să-ți dea niciodată nimic, pentru că nu știi să restitui. Simion e un om, bleg cum e, cumsecade și visător în umanismul lui cultural. L-am luat, că aveam nevoie de un medic în casă. Ți l-am dat în clipa în care am simțit că vrea să-și trăiască o restanță de tinerețe, atâta tot, dar nu e un obiect. E mai om decât toți ăștia care ne întâlnim aici... Merită respect, merită ajutor, merită măcar milă... Dacă ne-ar auzi și-ar pune iarăși capăt zilelor mai cu efect... Tu ești o femeie cu nimic mai bună decât vânzătoarele de plăceri din boscheții Gării de Nord, despre care scriu toate gazetele... Cred că n-o să te dai de ceasul morții, dacă Simion, după ce se va trezi, va divorța ?...

– Dar de ce Magdalena ?! Ce i-am făcut eu ?! A băut, a căzut pe o placă de ciment din prostia lui și-acum tot eu să trag scurta ?!

Sanda continua să stea pe jumătate de scaun, ca o fiară în atac. Suporta ocările celeilalte ca pe o apă cu leșie, care-o spală de păcate. Magdalena n-o lăsă din scurt :

– Un om ca Simion nu se apuca de băut dacă nu i-ar fi închis cineva toate porțile, să-l facă să-și urască viața, să nu mai găsească o ieșire... Tu i-ai încuiat ușile, și le-ai deschis altora, iar tu voiai ca el să te pupe și să-ți cumpere flori pentru asta... Nu ești omul care să se simtă vinovat dacă ucide pe cineva ! Nu ești omul capabil să simtă ceva pentru un altul, decât plăcerea cărnii...

Sanda o vedea pe cealaltă cum se înfierbântă și simți că începe să câștige teren. Se abținu să-i dea vreo replică.

–... Te-ai construit ca o femeie singură, duplicitară chiar cu tine, să-ți poți atinge țelurile mărunte... Acum ți-ai atins pragul de sus, unul nevisat, de soție de doctor, datorită mie. Mai mult nu se poate. Urmează căderea. Depinde de tine cum o vrei. Bruscă, spre bordelul ăla nefericit cu dascăli de școală și șoferi... ori mai lent, printr-un rezonabil divorț, pe urma căruia vei rămâne bogată, pentru că Simion e un om generos...

– Nu vom divorța niciodată... chiar dacă, știu eu, ca acum, stăm despărțiți !

– De fapt îl vrei mort ! Iar dacă eu ți-aș fi dat vestea, ai fi fost în al nouălea cer... Nu. Simion va divorța, mai devreme sau mai târziu. Va fi om pe picioarele lui și va trăi un final de viață, după cum merită.

– Cu ce drept dispui de destinul meu ?

– Te-ntreb și eu cu ce drept ai dispus de destinul unui om pe care l-am ridicat eu ?... N-ai nici un merit, decât acela că l-ai adus în halul în care e... Cu dreptul cu care, într-un anume fel ți-am căutat un făgaș și destinului tău !

– Al meu ? Vei fi un Dumnezeu ! Uiți că ne-am cunoscut după ce eram profesoară suplinitoare, apoi titulară la școala din cartier. După ce singură mi-am luat toate gradele didactice să ajung ceea ce sunt, după ce aveam o casă și un statut de doamnă...

– De parvenită. Un om așezat mai sus decât îi era locul...

– Sunt proprietară !

– Cât ?

– Trei hectare lângă Urziceni...

– E ca și cum ai avea pământul din cimitir, cu locul tău... Un rahat. O invenție. O nimica toată, ca și certificatele alea de proprietate... Ce te leagă de pământ ? Nimic. Plutești deasupra lumii într-o bășică de săpun. Cineva o va sparge. Cineva hotărât să termine odată cu toate bășicile astea de săpun colorate în curcubeie. Îmbogățiți peste noapte, din care s-a format un nor. Un nor de bășici... O să se spargă toate și o să plouă cu năclăială de săpun, care nu va spăla pe nimeni, ci va infecta pământul, să-l facă neroditor. Nici buruienile n-or să supraviețuiască după scursura voastră.

– Mă urăști !

– Nu mai puțin decât tine.

– Parcă la început eram prietene.

– Stăteam prea mult singură, alături de un om solitar, bun, cultivat, romantic... Dar romanticii sunt niște oameni limitați. Nu pot progresa la infinit. Când își ating pragul de sus, se retrag în visele lor și fac abstracție de lume, de ceilalți. Romanticii nu pot conduce, nu pot domina, nu pot umbla decât la limita dintre realitate și iluzie. Tu i-ai oferit infernul, așa că nu te mai mira de ce s-a apucat de băut... Vrei bani ? Ajută-l să-și deschidă un cabinet, nu să-și stoarcă bolnavii de onorarii...

– Vrei să ți-l iei înapoi ?!

– Vreau să-l văd, cum l-am știut... și singura soluție e divorțul !

– Pe ce motiv ?

– Să nu te căiești ?! Orice tribunal pus în fața probelor adulterului îi dă câștig de cauză !

Sanda se năpusti asupra celeilalte, fără să se mai controleze :

– Ce adulter ?! Ai probe ?!...

– Te-ai dat de gol ! – zâmbi Magdalena. Știu că în noaptea când s-a întâmplat nenorocirea lui Simion, Matache n-a dormit acasă !... Asta după ce plecase cu tine, să te ducă pe Pangrați... Știu că de un an Simion face mereu gărzi duble să se țină departe de casă, de aventurile dumitale...

– Insinuezi, fără să știi nimic ! – zise Sanda hohotind. Cine știe unde-și va fi petrecut noaptea șoferul dumitale, pe care-l ții la salar bun pentru te miri ce servicii discrete ?!...

– Hilda !... Doamna dorește să plece ! strigă Magdalena.

– Îl iau acasă ! E soțul meu. Dacă nu e la spital, eu trebuie să mă îngrijesc de el...

– Îl ucizi. De fapt asta și urmărești, o crimă perfectă.

Hilda apăru în ușă, nedumerită ce i se cerea. Magdalena îi făcu semn să iasă, apoi continuă :

– Uiți de Scafa, de relațiile lui. Știe tot ce s-a întâmplat. Sunt prieteni și dai de dracu !... La revedere !

Sanda se ridică de pe scaun și porni către ușă. Scafa era ultimul despre care ar fi vrut să audă la ora aceea. Din ușă îi spuse Magdalenei cu o voce mieroasă.

– Eram prietene. Câtă încredere am avut în dumneata la început...

– N-am fost niciodată așa ceva, iar cât privește încrederea... Ce fac acum e mai mult decât ți-ar dori sufletul...

Sanda coborî scările, neînsoțită nici de Hilda. Se gândi la Simion, un om mort, care nu existase niciodată, decât poate într-o fotografie de grup alături de alții. După ce dădu colțul văzu mașina doctorului Ciocâlțu. Vru să se întoarcă la casa Magdalenei, să facă scandal, dar se domoli, și-și continuă drumul.

Ajunse pe trotuarul de peste drum de Televiziune, când o altă mașină trase pe dreapta și

dinăuntrul ei apăru Matache. Se făcu că nu-l observă.

– Hei ! – strigă bărbatul.

Îl auzi călcând în spatele ei. Îi simți răsuflarea în ceafă. Se cutremură, apoi :

– Ce vrei dom'le ?!

– O explicație !

– Cui să mă explic ? Ție, un nimeni !

– Mai blând, că ridic tot cartierul să te știe, să te vadă, să afle cine e madam doctor Sasu !

– Mai încet ! – zise femeia. Tremura toată. Nu știa ce să facă.

– Vezi că n-am voie să parchez acolo !

– Atunci pleacă !

– O să regreți, doamnă ! – zise Matache și vru să se întoarcă.

– Stai ! – îl opri femeia – pune-o pe Iscovescu și hai la mine în apartament să discutăm.

Îl văzu îndepărtându-se și așteptă până ce se încredință că-i urmează sfatul, apoi porni spre vilă fără să-i mai treacă nimic prin minte. Simțea doar cum se strânge un laț încetul cu încetul în jurul ei.

Câteva minute mai târziu Matache era în apartamentul doctorului.

– Bei ceva ? – îl întrebă Sanda.

– Mai întâi o explicație ! – spuse omul, deschizându-și nasturii de la haina de piele cu care era îmbrăcat.

– Ce să explic ? Noaptea petrecută împreună ? Ușa deschisă de Sasu, când tu stăteai pe marginea patului ?

– N-am fost în casa asta decât azi dimineață, chemat de doamna Magdalena și de domnul Scafa să-l ducem pe doctorul Sasu la vila ei...

– Ești nebun ?

– Ai martori ? – zise Matache și se puse cu coatele pe masă.

– Magdalena știe că n-ai dormit acasă...

– Bănuiește că am hălăduit prin oraș. Nu e prima noapte când dorm aiurea...

– Magdalena știe că am fost împreună, că am plecat cu mașina...

– Dă-mi un martor ocular !

– E mut. Poate că nici nu te-a văzut, dar retina lui a reținut chipul.

– Care chip ? Eu n-am fost aici !

– Atunci de ce ai oprit mașina pe stradă ?

– Să-ți spun că doctorul Sasu e grav !

– Minți ! strigă femeia, apoi se stăpâni, deși îi tremurau mâinile și simțea furnicături în coșul pieptului – Ce se întâmplă cu tine, Dinule ? Ce carte joci ? A cui ?

– A mea. Și te previn că nici în seara asta n-am fost aici !

Se ridică și porni spre ieșire. Femeia vru să scoată un țipăt, să ridice toată vila în picioare, dar nu fu capabilă decât să icnească, apoi începu să plângă.

Pe scări, Matache dădu peste Panaitescu, ieșit să arunce gunoiul. Îi dădu bună-seara în cel mai firesc mod și-și continuă drumul.

19.

Trecuseră câteva săptămâni. Era într-o dimineață, iar doctorul Ciocâlțu încă se mai afla în vilă. Venise cu o salvare, pentru câteva minute să vadă cum se mai simțea Simion, să-i mai aducă niște medicamente.

Matache își făcea de lucru prin bucătărie. Așteptă să-l vadă plecând pe Ciocâlțu, condus chiar de doamna Magdalena. O așteptă să se întoarcă și-i ieși în drum, s-o întrebe de sănătatea

lui Sasu. Femeia îl privi iscoditor, bănuind că urmărește ceva. Urcară împreună până în camera unde era bolnavul, care avea chipul slăbit, alb, acoperit cu o transpirație rece. După ce ieșiră, Magdalena îl luă direct :

– Unde-ai fost azi ?

– La domnu Scafa...

Coborâră la parter. Femeia evită să intre în salon și o luă spre bibliotecă. Bărbatul o urmă.

– Ce-ai căutat la Scafa ?

– Mi-a promis o slujbă... Nu mai pot să stau toată ziua fără să fac nimic... Ce-i asta să vă plimb de colo, colo cu mașina ?

– Nu-ți ajung banii ?

– Nu asta-i problema... Sunt tânăr și-mi trebuie și mie un capăt de ață, să-mi întemeiez o familie.

– Tu și familia !... Câți ani ai Matache ?

– Treizeci și unu...

– Mulți înainte !... și ce-ai făcut la Scafa ?

– I-am cerut o slujbă, v-am spus. I-am zis să se țină de promisiune.

– Și ce-a zis ?

– N-a zis. A făcut... Mi-a dat bani să-mi închiriez un spațiu, pe care l-am găsit, să-mi fac un service pentru Dacia și Olcit, că la astea se găsesc piese. Nu iasă ca la alea străine, dar n-am relații să-mi deschid o rețea... Am rămas înțeleș ca mâine să mă văd cu domnu Dumitriu, să-mi fac actele, să pot să-mi adun piese și să-mi amenajez locul...

– Ai tu calificare pentru așa ceva ?

– Mă pricep la mașini, și-apoi câți din cei ce și-au deschis firme au calificare, măcar de vânzător ? Nu vedeți că totu-i la inspirație, că totu-i făcut doar ca să iasă un ban ?!

– Și cât ți-a promis Scafa ?

– Nu pot să spun... Și nici nu știu în clipa asta, doar cam cât face chiria și niște piese. Alea trebuie luate repede, până nu se scumpesc...

– Și cu mine ?

– Doamnă, până-ncep e greu. P'ormă, când voi avea doi-trei oameni să-mi ducă firma, iar o să fiu liber și vin aici, să umblăm unde trebuie, să ne ducem viața de oameni, că doar n-am dat jos comunismul să trăim numai pentru muncă.

– Tu l-ai dat ? – hohoti femeia.

– Nu râdeți, doamnă,... cu Hilda în noaptea aia când l-au arestat pe Ceaușescu...

– O duceai mai bine dacă nu-l împușcau. Ajungeai șef de aprozar, mare mahăr la vreun studio de radio, cu patalama de „Ștefan Gheorghiu“, origine bună, nu ca a mea, bolnavă... Și tot voi profitați acuma că l-au dat jos ! ... În fine... Ești și tu un om, și nimic mai mult... Înțeleg că o lună, două o să cam umblu cu autobuzul, sau o să stau mai mult pe acasă...

– Se poate, doamnă ? Cum trăgeam înainte două norme, și la stat și la dumneavoastră, o să trag și acuma două, doar că una va fi pentru mine, iar cealaltă pentru dumneavoastră.

– Și ce i-ai promis lui Scafa de l-ai înduplecat ?

– Nimic, doamnă, nimic... L-am întrebat dacă vrea să mă ajute și n-a mai zis că o să vedem, că o să mă ia la firma lui... Nu. Direct. Cât vrei ?! Fă calculele și vino peste două zile să-ți dau banii...

– Scafa, – își zise mai mult pentru ea Magdalena. Scafa, mână largă ?... Bine și-așa, dar fii atent, îi restitui toată suma, altfel te-ai ars și cu el, și cu mine, că nu vreau să-mi aud vorbe din pricina lui Dinu Matache, șoferul meu,... sau fostul meu șofer...

– De ce ziceți așa ? Sunt și am să rămân...

– Om mai vedea noi, Matache, și-om mai cugeta dacă se merită să fii și slugă și patron. Știu eu ce e-n sufletele oamenilor de azi...

20.

Țărmurile insulei Creta, cu chipul lui Zeus culcat, desenat pe muntele Ida cu lanțul crenelat ce cobora din el, se apropiau. O dimineață de aprilie mediteraneean fără pic de nor, fără umbră de ceață. Din albastru vineție, apa Mării Egee devenea treptat un albastru deschis, ca în proximitatea țărmurilor să fie transparent-verzuie. Apropierea malurilor se făcea simțită prin resturile de lăzi, portocale, banane, ce pluteau la suprafața apei.

Zeus dormea cu fața la soare, înconjurat de ținuturi colinare aride, unde se desenau șirurile de măsline și citrice. Vasul de pasageri părăsise seara portul Pireu și se apropia acum de Heraclion. O cetate ioanită deschidea rada portului, gătită ca de sărbătoare, de parcă respectivii cavaleri își terminaseră treaba cu câteva săptămâni în urmă, iar cu o seară înainte pusese rădăcinile să mai deretice puțin. Călătoria de noapte fusese lină. Vasul mai acostase în portul Thira să lase câțiva pasageri, apoi își continuase drumul pe ape sub un clar de lună romantic.

Cu o seară înainte, pe puntea vasului se aflau doar marinarii, Scafa și Claudia. Un bătrân ce se pierduse în lumea pestriță de turiști și localnici, două zile la rând, pe Acropole, prin cartierul Manistirakis, de la poalele muntelui, urcase Licabetul, vizitase templul lui Zeus, vechea biserică bizantină din piața Omonia, vreo două muzee, asistase la schimbarea gărzilor evzone în fața Parlamentului și devenise încet un ins oarecare, nici bogat, nici sărac pe fața pământului, fără relații, fără apărare, dar fericit, cu o tânără blondă lângă el, după picioarele și trupul căreia întorceau capul și turiștii și grecii Atenei. Bătuseră

pe jos drumul de pe Acropole până în portul Pireu, să vadă orașul alb, orașul vilelor ce sunt făcute fiecare după un alt plan, absent la cultura antică, despre care povestiseră în trei limbi ghizii muzeelor. Trăia starea de euforie a unui decalaj de vârstă pe care nu și-l putea explica, căci în sufletul său era cu treizeci de ani mai tânăr, numai bun să-i fie soț Claudiei. Doar că lumea și femeia de lângă el îi vedeau clar înfățișarea nu și sufletul, și asta o făcea să-și trăiască baia de libertate dată de excursia aceea, ca pe o binefacere venită la timpul potrivit. Nu schimbaseră prea multe vorbe până ajunseră la malul mării, înainte de a coti șoseaua spre Pireu. Despre antichitatea greacă știau prea puțin pentru ca datele aflate de la ghizi în zilele acelea să le spună ceva. Era o călătorie de plăcere, nu ocazionată de vreun eveniment important din viața lor. O călătorie simplă, în care doi oameni, bărbat și femeie, bătrân și tânără se lasă purtați de valurile mării, fără gândul unui liman. Ceea ce-i rămăsese lui Scafa în minte, și-i atrăsese și Claudiei atenția asupra faptului, era curățenia orașului, felul în care, după o zi de lucru la o construcție nouă, toate resturile erau adunate seara în pungi de nailon și transportate undeva în afara orașului.

Sentimentele Claudiei față de „domnul Scafa“, pentru că în intimitatea sufletului ei continua să-i spună așa și nu Grig, cum îl striga, deveniseră și mai confuze de îndată ce se văzuseră ajunși dincolo de graniță, unde întreagă identitatea și individualitatea față de ceilalți era strânsă între copertile unui pașaport. Rămâneau să fie bărbatul și femeia, singuri, în ajutorul cărora nu mai putea să vină nimeni, decât într-o situație limită, când s-ar fi putut apela direct la Ambasada Română din Atena. Dar „situația limită“ însemna „pericol de moarte“. Lipsit de cunoștințele lui, de relațiile lui, Scafa trăia sentimentul unui joc descoperit, iar ideea de a vizita trei dintre insulele grecești, una

greco-turcă, alta nu se știe a cui, până spre coastele Spaniei, și înapoi spre Alexandria, Cairo, Smirna, Pergam îi măreau starea de nesiguranță.

*

– A fi liber, Claudia, – îi spunea femeii în dimineața când se apropiau de Heraclion, și stăteau pe prova vasului să asiste la răsăritul de soare metalic de deasupra apelor – înseamnă să fii puternic. N-ar fi fost capabili de acte grave, cum sunt războaiele, de creșteri și descreșteri ale imperiilor decât niște oameni, ce se simțeau în cugetul lor niște dumnezei picați între oameni. A face o simplă mișcare din deget pentru a pune capăt vieții unui om, unui popor, e un semn de maximă putere... Eu doar pe aceasta am cunoscut-o nu și pe aceea a omului liber de jos. E o altă față de medaliei, cea a omului ce se lasă dus de valuri, poate cea mai adevărată. Dar așa cum ne naștem liberi și lipsiți de putere, așa murim. Unii descoperim, ne e dat asta, că esența libertății în viața de toate zilele e puterea. Între cele două înfățișări ale ei este masa de bronz a medaliei, lipsită și de putere și de libertate, dar care dă valoarea... Un călător e în primul rând un om inconștient de toate pericolele pe lângă care trece. Un călător se simte liber și puternic, ca nou născutul spre o lume ostilă, care nu-l vrea. Pentru că ăsta e adevărul, nimeni nu ne-a dorit venirea pe lume și cu cât adunăm ani ar trebui să ne dăm seama că suntem înconjurați de o masă compactă, tot mai ostilă. Prietenii se convertesc în ură... Fiecare tinde ca doar lui să-i meargă bine, ori în jocul ăsta prietenul nu e mai mult decât o unealtă... Dar ce-ți spun ție ?...

Claudia se ținea cu mâinile de barele punții de la provă și asculta discursul dezlânat al lui Scafa despre libertate și putere, mirându-se de schimbarea produsă în el de călătoria aceea.

Simțea cum briza îi împingea părul lăsat spre spate și avea senzația că razele soarelui, în umezeala aerului, îi aduc o nouă prospețime feței și trupului ei. Dintre toate cele spuse de Scafa, alesese doar ceea ce-i convenise : că e un om liber, și că doar sufletele libere sunt puternice... În clipele acelea nu și-ar fi dorit să fie lângă ea un alt bărbat, mai tânăr, ci poate doctorul Sasu, care i-ar fi putut povesti mai limpede câte ceva despre miturile labirinturilor din Creta, al Fedrei, al lui Dedal și Icar, al Minotaurului și al lui Minos, nume generic pentru o suită de regi care vor fi domnit în Cnossos. Despre distrugerea orașului-labirint sub valurile produse de vulcanul Thera, azi Santorini, despre ocuparea insulei de către greci, de amestecul de civilizații întâmplat acolo, pe parcursul a trei milenii și jumătate, de când orașul dispăruse.

Scafa nu știa nimic despre acestea și nu-i putea vorbi decât de Ariadna și de firul ei salvator, de Thezeu, dar Scafa nu știa ce vârstă avea eroul când se luptase cu Minotaurul. Era și aceasta o speculație posibilă pentru moravurile lumii de atunci, Minotaurul să fi fost chiar regele, unul dintre ei, tatăl Ariadnei, un apucat. Thezeu o salvează deci de propriul tată. O asemenea poveste ar fi fost mai apropiată de știutele fostului colonel Scafa.

– Ce-mi place la greci, – zise, după un timp, bărbatul – e că nu sunt bișnițari. Sunt săraci, lipiți pământului, trăiesc din puțin, dar nu risipesc nimic. Vând pietricele, vând vestigii, pun altele la loc, vând bureți de mare și corali... Și-i urăsc de moarte pe turci.

– De ce spui că pe turci ? – întrebă indiferentă femeia.

– Istoria e de partea turcilor... Asta de ev mediu, încât ceea ce s-a transmis până la ultimul om e ura... N-ai văzut că nu ți-ar schimba lire turcești pe drahme ?

– Aș vrea să am în casă un coral...

*

Vasul se apropia de rada ioanită a portului Heraclion. Freamăt de lume, ce umple punțile să se vadă ajunsă cu picioarele pe pământul tare. Cele câteva bagaje ale soților Scafa luară drumul brațelor vânjoase ale unor oameni, care-i ajutară mai apoi să prindă un taxi. Pe stradă localnicii îmbrăcați simplu, dar curat, lume de provincie.

Se instalară într-o cameră de hotel, făcură o baie și ieșiră să viziteze orașelul. Se putea parcurge pe jos, fără ostenele deosebite. Cumpărară o hartă a insulei și câteva ilustrate. Din indicațiile recepționarului de la hotel ar fi avut de vizitat Muzeul de arheologie, cetatea ioanită, apoi să ia un autobuz sau un taxi să meargă până în Cnossos, la vreo treizeci de kilometri spre interiorul insulei, să vadă cetatea-labirint.

– Aștia vând cultura odată cu portocalele – comentă Scafa.

Era îmbrăcat într-un safari verde. Cu alura lui de om așezat o viață deasupra lumii obișnuite, lângă o tânără, care aici, ca și la Atena fusese văzută drept ceea ce era, adică soția lui, bărbatul lăsa impresia unui turist de peste ocean, venit la amurgul vieții să-și mai dreagă beteșugurile de suflet cu o frumoasă soție pe malurile Mării Egee. Vorbea engleza fără accent, vorbea italiana și franceza. Știa și rusește. Intui deîndată confuzia, și cum adevărata identitate nu i-o cunoș-teau decât vameșii și recepționarul, se purtă ca un om din lumea mare. Mai straniu pentru localnici era că „americanul“ și tinerica vorbeau într-o italiană strică, căci cam așa suna româna în urechile lor.

O dimineată întreagă străbătură străduțele orașului, altminteri plin de turiști. Clase

gimnaziale de elevi din Germania treceau în grup spre monumentele istorice, ori se hlizeau la statuetele din lut reprezentându-l pe Priap. Deși dascălii se străduiau să le explice elevilor cam cum devenea chestiunea despre cultul fertilității, pentru Claudia și Scafa statueta reprezenta exact ceea ce vedeau, adică un tip supradotat la un singur capăt, ce însămânțează la rând toate femeile, vacile, caprele, după un minim efort și umple lumea cu copii, minotauri, oameni-țapi, într-un vârtej al devenirii, scăpat de sub orice limite și control.

Scafa îi cumpără Claudiei o statueta și se distrază pe seama ei încă mult timp după ce obiectul fusese aruncat pe fundul geamantanului. La ieșirea de după-amiază, bărbatul îi cumpără un coral alb și cum călătoria părea încheiată, luară masa pe terasa unui mic restaurant cu deschidere spre mare. Claudia era fericită, exuberantă și-și manifesta gratitudinea față de Scafa, cuprinzându-l cu afecțiune de braț și de după tors în văzul lumii. Îi mulțumea prin priviri calde pentru un bine primit atunci, în acea clipă. Memoria e oarbă. Își traseră scaunele albe alături, să privească marea. Băură metaxa și serviră o masă ciudată, cu caracatiță în aspic ca aperitiv. Era cald ca-n luna iunie în București. La un moment dat Claudia spuse :

– Nu mi-am imaginat că am să trăiesc câteva ore, o zi, câteva zile, necum o lună, ca toate aristocratele alea din filmele americane !

– Și totuși se poate – replică Scafa. Mai puțin, mai pe măsura buzunarelor noastre, dar se poate, și încă mai intens.

Auzindu-i vorbind, chelnerul îi întrebă dacă nu sunt cumva italieni. Grigore privi spre Claudia, să se creadă că ea e de origine italiană și-i răspunse aceluia în engleză că nu.

La Muzeul de arheologie, Claudia rămase să privească îndelung toaletele purtate de femeile cretane din vremea lui Minos, în vreme ce Grigore

se înveseli descoperind că în afara acelor Priapi, ce reapăreau peste tot, nici doamnele nu se arătau mai prejos cu moda „Topless“, unde sânii erau lăsați la vedere și se gândi ce lume edenică trebuie să fi fost pe insulă. Ascultă informațiile date de ghid și i le traduse Claudiei, fără râvnă, scurtând povestea navigatorilor comercianți, legăturile cu Africa și Asia Mică, cu Tyr-ul și Cyprus-ul, fără a uita să spună că toate acele vestigii erau aduse din cetatea Cnossos. Claudia se chinui să înțeleagă, încă înainte de a-i traduce Scafa, după niște imagini despre o lume ce-și trăia cu exuberanță existența între jocurile de tauri și credințele ei, într-o contopire perfectă cu natura. Apoi asculta traducerea lui : „Ritul aşază ordine în cosmosul uman și-l contopește cu marele cosmos universal. Ritul e poarta de acces către o altă lume, care nu e la îndemâna tuturor... Jocurile de tauri, ce se mai practică astăzi, în alt mod și cu altă semnificație în Spania, în teribilele lor coride, își au începuturile aici, în aceste salturi ale fetelor și băieților peste animalul ce se îndrepta furios spre ei. Sportivii, după cum știți, pe vremea aceea, umblau goi ca și gymnosofii de mai târziu din Grecia...”

– De ce ați spus Grecia ? – întrebă Scafa nedumerit.

– Pentru că Atena e în Grecia, iar Cnossosul în Creta, iar noi suntem cretani – explică simplu ghidul.

Claudia trăia o profundă răscolire interioară încercând să-și imagineze cam cum vor fi arătat băieții și fetele goi, laolaltă, în fața unui public înnebunit de plăcere, unde sânii femeilor erau la vedere în toată minunăția lor, strigând, agitându-se, privind totul ca pe ceva perfect natural. Vizita la muzeu, puținele explicații înțelese îi deschisera femeii porțile spre o lume în care i-ar fi plăcut să trăiască.

Cînară la același restaurant, în lumina de aur topit a valurilor. Claudia își avea stîrnite

poftete, iar monologul lui Scafa, care ceru pentru el un whisky, iar pentru ea o metaxa și două porții de homari, o pregătire pentru o noapte de dragoste în care să se piardă cu totul. Îl întrerupse punându-i mâna pe braț, ca o invitație de a termina masa cât mai repede și de a se duce la hotel.

Urmă o noapte în care Grigore Scafa se eliberă cu totul de vârsta pe care o avea și redeveni tânăr, iar la lumina săracă ce venea de afară și femeia trăi din plin iluzia că alături de ea e un om tânăr. O baie, apoi dormiră până în cealaltă zi.

După micul dejun luară un taxi și porniră spre Cnossos. O jumătate de oră pe un drum săpat într-o costisă aridă, punctată ici, colo cu tufe de smirdar, măslini și pini, cu smochini, lămâi și portocali, cu plantații lungi de viță de vie. Ajunși la locul fostei cetăți fură apăsăți de o senzație de cumplită sărăcie. Ziduri refăcute în ultimii ani, ruine și arbuști. Intrară în megaroanele reginelor, al regelui, la tronul religios și tronul sfatului judecătoresc, printre rithoni cât jumătate de om, asemănători celor în care își țineau vechii cretani vinul și cerealele... Nimic din opulența ce o crezuseră în urma explicațiilor ghidului din Heraclion, care le stârnise imaginația.

Ascultară câțva explicațiile unui alt ghid, printre grupurile ce soseau și plecau dintre ruinele acelea, apoi se îndreptară spre taxi și se înapoiară în orașelul de la malul mării.

Șoferul, un om la vreo treizeci de ani, privea cu insistență chipul Claudiei, italianca ieșită din comun de frumoasă, cu niște picioare lungi, perfect proporționate, ce-l însoțea pe americanul pleșuv, să-i mai lumineze zilele de pe urmă. Scafa sesiză jocul șoferului, care aștepta clipa în care să-i poată vedea Claudiei picioarele în lungul lor, până la capăt, la îmbinarea lor, și faptul că femeia nu era tocmai străină, de vreme ce-și dădea mereu zulfii pe după urechi și evita ispititor să i se uite în ochi.

– Ai auzit ce zicea ghidul – deschise vorba Scafa, cât să le strice jocul. O dată la doisprezece ani, cât e ciclul solar, regele Minos se retrăgea timp de nouă luni, sau nouă ani, nu mai rețin, într-o peșteră de pe muntele Ida, unde cugeta asupra a ceea ce a făcut și cum să-și conducă poporul lui mai departe. E o lecție pe care ar trebui să o învețe toți capii popoarelor, altminteri, după doisprezece ani, când, cum spunea ghidul, toate trebuie înnoite, mințile regilor se ruginesc, obiceiurile oamenilor îmbătrânesc și cetățile prind mucegai...

Claudia renunță la jocul cu privirile șoferului, deși fiind chiar în spatele lui simțea cum fremăta doar văzând-o în oglinda retrovizoare și simțind-o aproape.

Scafa privea pe fereastră spre dealurile de peste drum. Se simți dintr-o dată mai aproape de ceea ce era luat de către grecii din Creta : un angajatul unei agenții de spionaj, cu o frumoasă italiancă după el, în drum spre Orientul Apropiat, unde fierb de zece mii de ani apele istoriei. Un agent CIA ce și-a permis o escapadă în Creta. Așa i se părea că e mai aproape de cel care era în realitate, decât să pozeze în patron la un oficiu de turism. Ideea de spion îi reîntineri voința de a profita de frumusețea însoțitoarei, nu ca de o nevastă, ci de o tânără oarecare, agentă și ea, cu care va avea accidental o noapte de dragoste, pentru a îmbina în chip fericit misiunea cu plăcerea. Se dumeri că pentru o tânără femeie, cum era cea de lângă el, nu simțea nici un fel de sentimente de proprietate, cum îndeobște au soții unul față de celălalt, ci de camarad, pentru care se poate sacrifica, dacă e nevoie, dar care, la rândul lui e liber să facă ce pofteste, fără ca relația lor să se deterioreze. Își întoarse privirea spre Claudia, apoi o cuprinse cu brațul și-i spuse :

– Fără tine, Creta, Atena, Malta, Spania, Egiptul, Ciprul, Rodosul, Smirna și Pergamul n-ar fi decât niște ruine dintr-o lume dispărută de mult.

Nu știu ce simți tu, dar eu sunt fericit, puternic și liber. Să trăiesc și să mor... Pot călca în oricare dintre direcții cu seninătate...

– Eu trebuie să-ți mulțumesc că m-ai luat cu tine. Că-mi arăți lumea, că m-ai scos din circuitul unei vieți sufocante...

Când ajunseră în fața hotelului și-și primi plata, șoferul rămase cu cotul pe portieră și o privi în continuare pe femeia ce se îndepărta, să-i studieze mersul, picioarele. Își spuse că de mult nu văzuse un asemenea exemplar și călcă pe accelerator înciudat pe îmbuibații ăia de americani, care au totul la îndemână și pot lua ce vor, de unde vor, ca niște stăpâni ai lumii. Parcă în partea opusă a pieții și începu să se gândească la omul din Creta, el, șoferul, ce trăia de pe urma turiștilor, pe bani puțini pentru un drum de treizeci de kilometri, până la Cnossos și alți treizeci înapoi.

Scafa și Claudia se schimbă și trecură piața spre restaurant.

La o masă, lângă cei doi, stătea un om la treizeci și cinci de ani, îmbrăcat într-un costum alb. Purta ochelari de soare și bea metaxa. Claudia îl zărise cât ce ajunseră pe terasă, iar ochiul format al lui Scafa îi înregistră prezența. Se așezaseră întâmplător în așa fel ca omul în alb cu ochelari fumurii să-l aibă în față pe Grigore. Își puse și el ochelarii de soare, ceea ce-i permitea să-l studieze pe celălalt din cap, până-n picioare. Părea rezistent la băutură și deprins cu ea, căci golea paharele unul după altul.

După o panoramă trasă cu privirea peste largul mării, cel de la masa de alături, o fixă pe Claudia, care era așezată lateral față de el. O studie, și, lăsând senzația că stă pe gânduri, îi fixă sânii, apoi genunchii. Prin ochelarii lui maronii, Scafa desluși întreg artificul jocului celuilalt, dar continuă să fie sigur pe el. Abia când acela veni la masa lor și le puse o carte de vizită pe masă, de unde reieșea că ar fi un american sadea, într-o

vacanță prin Orient, Scafa avu o strângere de inimă.

Își vorbiră în engleză, americanul simțind deîndată accentul lui Scafa, apoi omul se așeză lejer la masa lor, o privi în față pe Claudia și-l întrebă pe Scafa dacă erau cumva italieni... Grigore nu negă, dar nici nu se grăbi să dea vreo relație în plus despre ei. Străinul deveni mai agresiv în insistențele lui de a-i săruta mâna femeii, și nu oricum, ci la mijlocul antebrațului. Norocul fusese că tocmai sosiseră porțiile de homari. Americanul, venit să bea, să privească și să caute o femeie, le găsisese pe toate, atâta doar că trebuia să aștepte ca tânăra să ia masa. Așa că se reîntoarse la locul său, în aceeași poziție, privind-o cu mai multă insistență.

În timp ce-și bea vinul, Scafa, după ce sesiză că nici Claudia nu era complet indiferentă la privirea asiduă a celui de al treilea, propuse să iasă puțin să se plimbe pe zidurile cetății ioanite, în rada portului. Plecară, ca după vreo jumătate de oră, când Grigore credea că e ajuns din nou în fața unei seri inundate de aurul valurilor, printre metereze, să-l descopere pe celălalt. Femeia îl zărise și ea. Jocul era pornit. Scafa știa că de-acum omul se va ține după capul lor, în dorința de a o avea cu orice preț o noapte pe Claudia. Intrară într-un bar și omul apăru curând. Schimbară câteva vorbe, începură să bea metaxa și să asculte muzica din local. Omul continua să o fixeze tot mai insistent pe Claudia, deși în bar mai erau câteva femei filiforme, sau planturoase. După a doua sticlă, tânărul deveni îndrăzneț și-o invită pe Claudia la dans, să învețe de fapt împreună pașii dansului cretan, acompaniați de aplauzele celor din jur. Scafa nu se resemnă, dar nici nu dădu semne că ar fi înciudat pe ceea ce se petrecea, deși femeia uitase de el, râdea din tot sufletul, dansa și se lăsa purtată de iluzia, alta, oferită de prezența unui om tânăr și străin de ea și de țara aceea unde și ea era

o străină. Când muzica se opri, Scafa îi felicita pentru ușurința cu care deprinseseră pașii dansului popular grecesc.

– Aici totul e de vânzare – zise ironic către american. Istorie, vestigii, corali, mărgel, homari, femeii... O țară care trăiește din turism. Niște oameni care știu să negustorească orice, de la vin la nuri de femeie...

– Și parcă voi, italienii, nu sunteți la fel ! – îi replică americanul. Doar că voi faceți mulți copii și sunteți geloși... Înțeleg că femeia nu ți-e fiică...

– Nu, soție – răspunse Scafa, să o știe mai ferită.

Celălalt zâmbi și mai dădu o tărie pe gât. Femeia îi privea pe rând, fără să priceapă altceva decât că americanul era îndeajuns de băut să treacă peste orice, dacă i-ar fi cășunat să o aibă, iar bărbatul ei încerca un joc, după o schemă de-a lui, polițienească, ce nu se potrivea nicicum cu voința celuiilalt. Începu să se teamă de finalul acelei nopți.

Americanul, vreun marinar din flota a șasea, mai comandă o sticlă de metaxa, trecând imediat la asedierea directă a Claudiei.

– Și voi, din câte știu, vă respectați familia ! – încercă Scafa să strecoare o propoziție de domolire a spiritului celuiilalt.

– Nu știu, n-am fost căsătorit și nu mă interesează ! – veni coerent răspunsul acestuia. Când muzica porni din nou. Scafa se grăbi să o ia la dans pe femeie. Omul se ridică de la masă și se încinse cu câteva localnice. După câteva minute, Grigore simți greutatea zilei petrecută fără pic de odihnă, oboseala dansului aceluia al cărui muzică nu se mai termina. Își auzea doar inima în dreptul gâtului, ca pe o atenționare pentru cât băuse și se zbuciumase. O lăsă pe Claudia și se apropie de tejghea, plăti comanda și o sticlă în plus pentru american, apoi porni împreună cu femeia spre hotel. Era sfârșit, învins într-o partidă la care n-ar fi trebuit să participe.

După un duș scurt, Claudia adormi alături de el, în vreme ce Grigore își puse mâinile sub cap și privi în tavan. Îi veni în minte Magdalena, cu chipul ei de acum, albită, vopsită, conservată cumva, care-i șoptea : „Toate le dă Dumnezeu oamenilor, dar mereu la timpul nepotrivit !“

Cu ani în urmă, în alte condiții, ar fi putut să fie el americanul în haine albe cu ochelari de soare, care aruncă o carte de vizită oarecare, cine știe a cui, să-și decline o identitate pe care n-o avea, sau dorea s-o ascundă.

Nu adormi decât spre ziuă, puțin, iepurește, încât pe la zece, când se trezi Claudia, se ridică și el din pat. „O să o pierd înainte de a mă pierde ea !“ își zise, după ce intră în spatele femeii în baie și o sărută pe gât.

Două ore mai târziu erau cu toate bagajele în rada portului și așteptau să sosească vaporul. După agitația celor din port înțelesesă că acela urma să mai întârzie câteva ore. Se întoarseră la o cafea, în stradă, undeva în apropierea portului. Docherii povesteau ceva cu gesturi largi, dar Scafa nu pricepea nimic. În cele din urmă află de la un om din oraș, într-o italiană aproximativă : „Un american, az-noapte... praf toate tarabele,... praf toate ferestrele,... praf toate barurile,... praf camera de hotel,... Dar plătit totul și acuma doarme...“

Scafa se vedea ieșit ca prin urechile acului dintr-o încurcătură care i-ar fi tăiat elanul să continue călătoria în Egipt, Spania, Malta, Cipru, Rodos, Smirna...

De la Barcelona porniseră cu vaporul spre Marsilia. Ar fi putut ajunge la București cu un avion, dar acela nu-ți lasă senzația de vacanță și libertate, pe care ți le poate oferi o călătorie cu vaporul.

La Barcelona stătuseră câteva zile într-un hotel Ritz, să-l țină minte toată viața, apoi vizitaseră orașul și rămaseră descumpăniți în fața Catedralei realizate de Gaudi. Însoțitorul lor, reprezentantul unei firme de turism cu care Scafa voia să facă o legătură de afaceri, sperând ca într-un viitor nu prea îndepărtat să poată deschide o linie spre Spania, cu vizitarea întregii Europe, le explica degeaba că monumentele de arhitectură proiectate de Gaudi făceau parte dintr-o epocă trecută, dar că el, arhitectul, fusese un vizionar.

Nu semnaseră nici un contract, în schimb vizitaseră și parcul olimpic unde se desfășurase, în urmă cu un an, Olimpiada mondială. După Orientul înțesat de ruine și lume pestriță, după cetățile renovate ale insulelor ionice, după conservatorismul maltez, rămas cu cetate și insulă într-un alt veac, Barcelona îi mutase cu un veac mai departe, încât, după îmbarcarea pe vapor, le mai trebui câțva timp să-și revină.

Între ei vorbeau românește, știind că nimeni nu-i va înțelege.

O zi mai târziu descoperiră însă că pe vas erau reprezentate aproape toate națiunile din Europa. În sala de mese stăteau mereu pe aceleași locuri, vis-a-vis de o pereche de pensionari din Elveția, căroră nu le venea să creadă că domnul și doamna Scafa ar fi fost altceva decât un bunic cu o nepoată. Oamenii coborau la Marsilia, urmărind să ajungă în Elveția prin Franța cu trenul. Grigore suportă ușor încăpățânarea celor doi de a o vedea pe Claudia drept o descendentă de-a lui.

Vaporul își avea ruta până la Pireu și era sub pavilion grecesc, așa că de la Atena cei doi urmau să ia avionul până la București de pe aeroportul Elinicon. Văzuseră Asia Mică, Ciprul, Piramidele, Cairo, Valea regilor, Alexandria, Pergamul, Smirna, Rodosul într-un elan de tineri căsătoriți. În Malta se simțiseră niște străini și unul față de altul și față de insula austeră și oamenii ei.

După plecarea din Marsilia, în sala de mese lumea se mai rărise. Cei rămași, în marea lor majoritate greci și italieni, aveau de gând să ajungă la capăt, ca în orice croazieră. Trecuseră și de Mesina, când o ușoară undă de apropiere sinceră apărură în felul de a se purta al Claudiei. Până atunci, Scafa fusese sau bunicul ei, sau tatăl ei, sau bodyguardul ei, oricum doar soț nu se nimerise să-i fie. Amestecul lumilor văzute de la Orientul Apropiat până la celălalt capăt al Mediteranei îi bulversaseră cu totul sentimentele și gândurile. Trăia o sumedenie de impresii, cu o vioiciune de copil, care-l bucura nespul. Grigore se mulțumea să nu fie singur în acea unică ieșire din România, să aibă alături un exemplar feminin ieșit din comun, căruia îi dăruia orice, doar pentru bucuria de a fi împreună.

*

Erau alături pe puntea de la pupa și urmăreau cum se îndepărtează de coastele Siciliei, când din spatele lor se auzi un glas :

– Domnule colonel Scafa, mă mai țineți minte ?!

Grigore se răsuci și dădu cu privirea de un bătrânel gârbovit, cu ochii albaștrii, vii, larg deschiși. Avea o frunte înaltă, terminată cu o coamă albă. Purta un barbișon, cum au preoții ortodocși. Omul continuă :

– ...Sunt Inochentie, preotul... fostul preot din Avrămești... N-ați crezut că o să ne mai vedem... Nici eu...

– Domnule, nu te cunosc ! – zise Scafa în aceeași românească în care fusese întrebat. Claudia privi contrariată spre omul mărunțel, care zâmbea cu o jumătate de față.

– Mă știi, Scafa !... Tu mi-ai pus cătușele pe zece ani din viață !... prin anii '60, când am scăpat, am luat drumul pribegiei spre Spania, unde știam că mai am prieteni și un copil... Simțeam că n-o să mor până n-o să te mai văd...

– Nu te cunosc, domnule, nu știu cine ești !
– răcni Scafa și o trase pe femeie după el, spre cameră.

– Aici nu ai unde să fugi ! E numai apă în jur și până la Pireu mai e mult... Norocul tău e că nu știe lumea cine ești... Nenorocul tău, că n-o să ai unde fugi de mine... Nu vreau să mă răzbun, Scafa, ci să ți le povestesc pe toate câte le-am îndurat zece ani în pușcării, după ce fusesem condamnat pe viață...

– Domnule, îți repet, nu sunt colonelul Scafa... E o confuzie. Sunt patronul unei agenții de turism din București... Ea e soția mea, secretara mea... Ce să-ți mai spun ?... Suntem oameni bătrâni, și-acuși ne uită și istoria...

– De-aia nu vreau să te scap ! Să-ți spun doar cum din doi oameni, aflați odată de aceeași parte a baricadei, tu ai trecut peste drum și-ai început să tragi în celălalt, să-ți aperi pielea...

Scafa intră în cabină urmat de femeie, hotărât ca până la Pireu să nu mai iasă de acolo, să plătească oricât, dar să nu mai vadă pe nimeni. Doar piccolo să-i aducă masa de trei ori pe zi.

– Domnule colonel, – se auzi de dincolo de ușă – te rog fi rezonabil și deschide, pentru că mai cunosc câteva limbi și dacă încep să-mi povestec viața și necazurile ce mi s-au tras de la tine în engleză sau franceză, la Pireu o să dai socoteală.

Scafa era asudat. Ar fi vrut ca vasul să mai oprească într-un port, să coboare și să ia acolo trenul, ce va nimeni, dar să scape de obsesia celui Inochentie. Ar fi vrut ca nici Claudia să nu-i audă povestea lui cea adevărată, pe care nici Magdalena n-o cunoștea. Ar fi vrut. Celălalt ciocăni la ușă.

– Ei, te-ai hotărât ?!

Grigore descuie. Preotul se așează pe patul de vis-a-vis, iar Claudia stătea lângă hublou, alături de el.

– Ce urmărești, de fapt, domnule Inochentie ?!

– Nimic ! Să-mi deșart sufletul. Să-i spun celui ce și-a trimis la ocnă un frate, că blestemul se va întoarce asupra lui.

Scafa deschise o noptieră și scoase o sticlă de whisky. Luă trei pahare, iar pe primul i-l întinse musafirului aceuia nepoftit. Omul refuză.

– Zece ani n-am băut, zece ani n-am avut voie să beau și de alți aproape treizeci sufăr de ulcer. Sunt cincizeci de ani Scafa. Cincizeci de ani de când nu mai beau... Știu totul despre tine. Am aflat în închisoare. Ca student ai fraternizat cu legionarii. Eu, unul am și fost, dar n-am abjurat și n-am trecut la comuniști. Până-n '48 am crezut că se mai întorc vremurile și-or să câștige cumva ai noștri, deși totul fusese pierdut încă înainte de venirea rușilor. Eram hotărât pe vremea aceea să fiu cu ai mei, cu cei ce făcuseră România Mare ; pentru cine ? pentru jidovi și armeni, ca tine, pentru grecotei... și... Doamnă, de unde sunteți ?...

– E româncă, de lângă Botoșani – zise Scafa sec.

– Frumoși copii se mai fac acolo !... Ei, domnule Scafa, și-a început prigoana. Am bătut pietrele tuturor închisorilor cu tălpile, palmele și fața. Ce știi tu, domnule colonel ?... Vinovat pe viață ! Așa ai strigat la proces, după anchetă. Și n-am fost unul, să zic c-ai fi avut ceva cu mine... Zeci, Grigore Scafa, sute, mii, zeci de mii, dintre

care au mai rămas câțiva... Nu mai am putere în mine să urăsc, așa cum mă urăști tu, doar pentru că-ți aduc aminte... I-am iertat pe toți... Și pe tine. Deși nu te va înghiți nici Iadul pentru că pe popi ai avut pică, de parcă neamul tău nici n-ar fi fost de creștin...

Grigore bău repede alcoolul din paharul lui și-l luă pe-al celuilalt apoi îi spuse Claudiei :

– Poți să ieși puțin afară, la aer ...

– Las-o, să asculte, să știe cu cine s-a împreunat. Să știe că omul în care aveam toată încrederea, omul căruia-i spusese ce-aveam pe suflet, crezând că nu abjură de la condiția lui de om, că o să se așeze de-a curmezișul răului, să abată viitura de la noi, omul acela căruia îi pusese sufletul în palmă, că-l știam căsătorit cu fiica unui aristocrat, Magdalena... Știu tot, Scafa, tot... Omul acela mi-a pus numele pe hârtie și m-a dat pierzaniei... Nici în Iad nu e loc de tine... Când ai apărut la anchetă, am zis că-i o joacă a sorții să ne aperi, strecurat printre ei, să ne aperi și să-ți ții cuvântul dat lui Dumnezeu... Dar n-a fost să fie așa, cum n-a fost să fie ca eu să-mi termin zilele în închisoare și să nu te mai văd la față... Știi ce-a strigat Iisus pe cruce înainte de a muri ? „*Eli, Eli, Lama Sabactani*“... În disperarea lui voia ca proorocul Ilie să-i ardă pe toți cei care l-au răstignit, ca pe o jertfă adusă lui Dumnezeu... Așa au strigat și gurile noastre atunci, dar era prea târziu... Călăii ne așteptau pe noi, nu pe voi, scolopendrele, oamenii de nimica, ce au trecut dintr-o parte în alta, să se știe la fereală... Ești un om slab, Grigore Scafa, un om care după o viață n-a învățat cum să se apere. Ai lovit să te aperi, că te știau cu păcat față de ei... Ai lovit în frații tăi, care-au crezut în ajutorul tău și te-ai făcut de nimica supraviețuindu-le. Toți ajungem acolo, dar numai pe ură nu se construiește nimic...

Scafa simțea că i se înțepenește gâtul. Bău și cel de-al doilea pahar și-și turnă din nou,

apoi îi făcu semn Claudiei să iasă.

– Las-o ! Nu stau mult. N-am vreme pentru sufletul meu să-l răscolesc cu amintirile tuturor celor ce le-am îndurat... Merg la Athos, poate ultima oară, și mai mare dar de la Dumnezeu decât să te-ntâlnesc, nu mi-ar mai fi putut fi da. Adică tu, căsătorit cu o Florească erai cea mai bună momeală pentru noi, foștii tăi oameni de încredere. Tu, un om de poliție cu facultate, cu origine proastă, că taică-tău fusese magistrat, iar bunicu-tău negustor... Știu tot ! Le erai de folos, că te aveau la mână împotriva noastră... Pe toți ne-ai trădat. Pe toți, până la ultimul, și n-o să vă mai vedeți niciodată, că ei sunt martiri, iar tu o otreapă !...

– Chem marinarii !... Chem căpitanul vasului ! Ieși, până nu e prea târziu !...

– Nu știu dacă ai putut face copii vreodată, dar de ucis știu că poți ucide și acum – spuse Inochentie, însă nu se ridică, deși Grigore stătea cabrat, gata să-l atace. – Poți să chemi poliția, poți să chemi și căpitanul... Sunt cetățean spaniol, față bisericească și merg la Muntele Athos... Din clipa asta nu mai recunosc nimic altceva !...

Scafa nu se putu înfrâna și sări cu mâinile în gâtul celuiilalt.

– Mă ucide ! Mă ucide ! strigă în mai multe limbi cu glas de animal înjunghiat. Claudia se sperie, se dădu la o parte, apoi sări spre Grigore, îl prinse de brațe și-l trase înapoi. Inochentie își frecă locul strânsurii de la gât, și-și aranjă hainele mototolite de mâinile celuiilalt.

– Aș putea să mă răzbun... Să chem poliția din primul port, să le arăt vânătăile de la gât și să le spun c-ai vrut să mă ucizi cu martori... O viață avem... și aia murdară. Mai bine nu ne nășteam, Grigore Scafa... Mai bine ne-ar fi lepădat mamele noastre în groapa comună a strigoilor... Ce-ai zice să te torn și eu. Am martori...

– Claudia nu va declara nimic împotriva mea !

Femeia își îndepărtă mâinile de pe Grigore, avu un moment de ezitare și-și pironi ochii undeva în fața pantofilor negri ai lui Inochentie.

– Ba te va trăda – zise acesta. Un om ca tine trebuie trădat, dar la sfârșit, când nu mai are unde să se retragă decât în mormânt... Și-apoi niciodată nu e prea târziu pentru o răzbunare... Privește-i pe evrei cum îi scot din gaură de șarpe după cincizeci de ani pe cei care i-au ucis și batjocorit și i-au umilit. Noi n-avem forța lor interioară și tenacitatea lor și unitatea lor ! Dar dacă visul mi s-a împlinit să te întâlnesc înainte de a muri, află că-ți spun că nu te-am căutat și nu te-am urmărit, dar mi-am dorit cel mai mult să te întâlnesc pe tine, pentru că nu erai ca și ceilalți, ci ca și noi, și ți-ai apărat pielea terminându-ne. Bine că n-ai fost nazist, bine că nu te-au urmărit eriniile evreilor, că te-ar fi găsit și ți-ar fi pus cătușe și ai fi plătit însutit pentru cei pe care nu i-au găsit !

Privi o clipă spre hubloul cabinei, apoi continuă :

– Fata asta te-a salvat, fata asta care te va trăda, căci trădătorii nu merită o altă răsplată... Dacă nu era de față, m-ai fi ucis. M-ai fi aruncat la noapte în mare. Dar până la urmă tot te-ar fi găsit, că am și eu însoțitorii mei, care așteaptă să mă întorc. Lor le-am făcut semn și le-am spus : Priviți-l pe trădătorul meu ! Și te-au văzut, din spate, înalt cum ești și alb deasupra urechilor și-a cefei. Și ei te-au privit cu atenție. Te-au văzut de când am plecat din Spania. Te-au văzut la Marsilia. Te-au văzut tot drumul, iar însoțitorii mei n-au știut pe cine urmăresc. Într-o noapte, înainte de Mesina, le-am povestit cine e Grigore Scafa. Mai trebuie doar să li te arăt lor și s-a ivit prilejul. Așa că nu sunt singur, domnule colonel, cum n-am să-l uit nici pe Niki Buhescu, prin care-ai ajuns la noi. El a trădat

cauza, nu oamenii. Tu ai trădat totul... Și uite că Dumnezeu a fost mare și m-a adus odată față-n față într-o chilie de pușcărie pe un vapor grecesc cu trădătorul meu...

Se ridică frecându-și gâtul în continuare și porni spre ușă :

– Eli, Eli, Lama Sabactani ! – apoi ieși.

Scafa răsuflă greu. Bău și whisky-ul din paharul pe care-l umpluse apoi puse direct sticla la gură.

– Ce faci ?! – în opri femeia.

– Du-te-n patul tău !... Uită ce-ai auzit, ce-ai văzut, uită tot, dacă vrei să mai ții minte călătoria asta... N-am ce să-ți explic. Știai că am fost în poliție, apoi că am lucrat la Interne, știai că provin dintr-o familie de magistrați... Omul ăsta s-a răfuit cu mine pentru...

Se opri. Claudia rămase cabrată pe patul ei. Grigore privi spre hubloul camerei și i se păru că stă închis într-o celulă în vreme că afară e cerul limpede și marea lină. Femeia nu înțelegea exact ce se întâmpla cu soțul ei, decât că ar fi trebuit poate să cheme un doctor.

– Deschide hubloul, n-am aer ! M-a ucis Inochentie...

Se ridică, desfăcu singur fereastra rotundă și începu să respire adânc. Pe punte, în dreptul ferestrei, stătea Inochentie cu însoțitorii lui. Îl văzu și-i zise ironic :

– Așa făceam și noi, în fiecare dimineață senină, către ferestrele de sus... cu gratii... Scafa Grigore, suflă ! Nu mori tu din asta !... apoi le arătă însoțitorilor lui chipul răvășit și congestionat al lui Scafa.

În anul acela, aprilie adusese în București ploaie, moină și câteva zile cu soare.

Doctorul Sasu își reluase viața între Spitalul Municipal, casă și vila Magdalenei. Îl recuperaseră, mai repede decât ar fi crezut doctorii Ciocâlțu și Dan, după o lună de ședere la pat. Trebui să învețe din nou să trăiască. Nu-i lăsaseră mult timp pentru convalescență, să nu dea de bănuț că ar avea o maladie gravă, incurabilă. Gârzi nu făcea, în schimb tratamentul intensiv, cu vitamine, fosfobion și decanofort injectabile, îl continuă la spital, discret, în timpul orelor de serviciu. Fuma mult și-i slăbise brusc vederea, încât doar după o lună de absență reapăru la saloanele lui cu ochelari de vedere. Părea să fi uitat episodul dramatic, dar pentru siguranță, evita pe cât era posibil să stea prea mult cu Sanda, făcându-și un program rigid, din tiparele căruia nu voia să iasă, program în care orele când era cu soția se rezumau la maximum trei pe zi.

Se mutase cu totul în biroul său și cum depresia trăită îi îndepărtase pentru o vreme ideea utilității lui ca medic, se pusese să citească din doască în doască misticii ruși, sfinții părinți ai bisericii ortodoxe și catolice, biblie apocrife, comentarii la textele sfinților, Patericul și Matericul, într-un cuvânt, se izolase într-o lume unde nu putea să aibă acces Alexandra, și față de care ea era un simplu nume trecător.

Simion nu se mai folosea de mașină din pricina antidepresivelor pe care continua să le ia. Plutea într-o lume blândă, nepăsătoare la zbuciumul celor din jur, pe măsura sfaturilor doctorului Ciocâlțu, cel care-i dăduse un certificat de dublă pneumonie cu complicații renale, dar se apropiase mult de el în săptămânile cât stătuse în grija lui, la vila Magdalenei.

„Te-am scos dintr-un coșmar și nu vreau să te mai arunci în altul...” îl spunea câteodată Ciocâlțu, așteptând ca Simion să reia vreuna dintre obsesiile lui despre inutilitatea vieții și deșertăciunea ei, semn că pericolul s-ar fi apropiat din nou și tot datorat Sandei. De fapt, Ciocâlțu încerca să țină sub control starea familiei Sasu, relațiile dintre soți, eventualele conflicte ce i-ar fi putut declanșa recăderea lui Simion.

*

După trei luni, prin tratamentul primit, doctorul Sasu căpătă culoare în obraji și o seninătate binevoitoare în priviri, cum nu mai avusese de mulți ani. Câțiva dintre colegi, care apucaseră să înțeleagă adevărata dramă a lui Sasu, crezuseră că revirimentul petrecut s-ar fi datorat hotărârii acestuia de a divorța de Sanda.

Pe aceasta, însă, toată drama lui Simion n-o schimbase cu nimic, ba îi chiar întărise dorința de a-și duce viața așa cum îi place, fără să-i treacă o clipă prin minte să se despartă de soțul ei. „O să-l distrugi !” o atenționa Magdalena. La care răspunsul ei venea invariabil : „El se distruge. Iar dacă el vrea asta, am și eu dreptul la o viață normală”. Cercul discuției se încheia fără vreo altă replică din partea celeilalte, pentru că era prea evidentă dorința distructivă a Alexandrei, pentru a o mai stârni.

*

– Într-o bună zi, domnule Sasu, într-o bună zi o să avem cu toții lumina lui Dumnezeu, care ne va arăta calea cea dreaptă...” îi spusese într-o după-amiază parohul bisericii Cașin, când în drum spre vila Magdalenei, intrase să se spovedească.

– Am greșit, părinte, am greșit cum puțini o fac. Am încercat să iau sabia vieții și-a morții din mâinile Arhanghelului în a mea și să-mi curm viața. Nu i-am deprins plăcerea, nu i-am deprins gustul, nu i-am deprins bucuria luminii care te așteaptă a doua zi. Și nici astăzi nu simt mai mult decât o silnică supraviețuire, doar pentru a nu mai încerca să păcătuiesc o dată față de Dumnezeu... Cugetul mi-e greu când simt că m-am întors de pe un drum sigur, într-o aceeași lume, să o iau de la capăt, ca un ocnaș. Pentru cine plătesc acum ? Pentru cine chinuiesc acum ? Când neam de neamul meu n-au fost decât niște păcătoși de rând ?...

– Liniștește-te doctore, și uită, iartă și tu păcatele celorlalți și du-ți crucea până la capăt, că așa e datul. Să sfârșim cu zilele noastre așa cum ne-au fost date și să așteptăm cu speranță iluminarea drumului nostru...

Era ceva între o spovedanie și o discuție între doi oameni necăjiți.

–... Drumul tău, doctore, a fost luminat să aduci alinare trupurilor oamenilor, cum al meu a fost acela de a le aduce tămăduire sufletelor. Să ni le urmăm mai departe cu credință în ceea ce facem, în marele nostru rost pe lume...

Textul sună prost în urechile lui Simion, care simțise în spatele sfătoșeniei pioase, o mare gratuitate de sensuri generalizatoare. Ar fi vrut să-și pună sufletul în palma unui om sfânt, ca acela să-i spună : „Fiule, du-ți destinul până la capăt, într-un fel sau altul, dar nu te mai chinui !“, or părintele se găsisese să-i propună pentru tot restul zilelor : căință, milă și suferință.

Stătuse alături de preot pe un scaun cu spătar înalt, din lemn sculptat și-i vorbise ca unui prieten, să-și elibereze cugetul, mai mult, să știe că a intrat într-un lăcaș sfânt și s-a umplut de duhul dinăuntrul Casei Domnului, dezvelindu-și goliciunea sufletei.

Se ridică, îi întinse mâna parohului și porni spre pronaos, făcându-și cruci largi și privind ținută la icoana pictată pe frontonul tâmplei bisericii, deasupra intrării în altar.

Într-o altă zi încercase să deschidă o discuție asemănătoare cu doctorul Tempeanu, de la psihiatrie, vorbindu-i despre o altă persoană, care într-o clipă de depresie gravă... Nu reuși să scoată de la Tempeanu mai mult decât că insul respectiv trebuia internat de urgență, fiind un permanent pericol public.

Când ieși pe ușa bisericii își spuse : „Dacă nici trimișii lui Dumnezeu pe pământ nu-ți pot da decât sfaturi de trei lulele, înseamnă că în adevăr ești singur pe pământ, nu doar cu moartea, dar și cu viața“.

Zăbovi mult în colțul străzii Câmpina, neștiind dacă după întâlnirea cu preotul va mai avea ceva de câștigat pentru sufletul lui, ori numai să se pregătească pentru o altă întâlnire, cu Magdalena.

*

Pe Sanda o zărise în pat, dimineața, înainte de a pleca. Dormea. Avea s-o mai vadă seara, așezată în fața televizorului, apoi la cină, sau nici măcar atunci pentru că lua masa fiecare când îi venea, fără să mai țină cont de prezența celuilalt. După ce fusese adus de la Magdalena, iar aceasta sperase ca Alexandra să-și revină la normalitate, să-i poarte cât de cât de grijă celui abia întors din drum, Simion stătuse zile întregi singur, luându-și pastilele și așteptând întâlnirea de seară cu doctorul Ciocâlțeu. Apoi cina, pe care o lua, pe atunci, împreună cu Sanda. Hilda le făcea aprovizionarea. Fu de-ajuns ca la o astfel de cină Sanda să-i spună : „Nu știi de ce mai stai în pat, că nu ești olog !“ ca a doua zi, încă sub efectul antidepresivelor, Simion să plece la spital.

*

În seara când încercase să-i spună mai pe ocolite preotului ce greutate ducea în suflet, și se văzuse lepădat chinurilor, ca unei binefaceri date oamenilor pentru această viață, intră într-o stare de nesiguranță fără de ieșire.

Se-ntoarse în biserică și-l căută din nou. Se retraseră într-o cămăruță din dreptul altarului și-i spuse :

– Părinte, eu am încercat să-mi iau viața. Știu că nu sunt singurul, dar fă-mă să înțeleg de ce e un păcat mai mare decât să ucizi, decât să furi, decât să înșeli. Fă-mă și ia-mi piatra de pe suflet !

– Tuturora... – începu preotul.

– Nu tuturora, părinte ! – îl întrerupse Simion. Mie, mie, unuia singur, așa cum lui Iisus, unuia singur i s-a întâmplat !

– Păcătuiești în Casa Domnului ! – ridică tonul preotul.

– Orice aş face văd că păcătuiesc în fața lui Dum-nezeu și a ta... Și dacă trăiesc și dacă-mi iau viața. Și dacă mint și dacă spun adevărul !... Pe ce lume trăiești părinte ? Pe cine slujești ? Pe Dumnezeu pentru oameni, sau pe oameni pentru Dumnezeu ? Nu te-nțeleg !... – își ridicase glasul și ochii i se roșiseră.

Ar fi vrut să-l ia pe preot de umăr, să-l zgâlțâie, să-l facă să înțeleagă disperarea unui om. Îl văzu strângându-și maxilarele sub barba sură și-și dădu seama că nu vorbește decât unui om, de la care nu putea să ceară mai mult decât să-și stăpânească pornirile. Se priviră câteva clipe cu patimă, apoi Simion zise cu glas domolit :

– Îmi spui să rabd, când celălalt mă calcă pe gru-maz !... Îmi spui să iert, când celălalt îmi vrea viața !... Îmi spui să tac, când celălalt mă batjocorește și mă lovește peste obraz !... De ce părinte ? Eu nu ajung de-a dreapta Domnului, ca Iisus. Eu nu ajung în cerurile de sus, sau numai ale norilor. Nu sunt născut să fiu sanctificat, ci doar martir. E plină lumea de martiri ai vieții lor pe pământ, ori numai aceia care pier pentru numele Domnului, sau pentru El au dreptul să nu fie aruncați la groapa comună ?... Există două feluri de martiri ? Lămurește-mă ! Ce e în joc ? Cauza ?...

Preotul tăcu, depășit de furia vorbelor lui Simion.

–... Dacă toți ne-am sacrifica pentru Dumnezeu, – continuă Sasu la fel de pornit –, cine s-ar mai sacrifica pentru oameni ? Or poate că oamenii au fost făcuți doar pentru a-l sluji pe El, Împăratul lumii, și eu n-am înțeles asta până azi ? Dar atunci de ce a fost nevoie să-și sacrifice Fiul ? Nu-i o teribilă nebunie a puterii în toată povestea asta ?... Lămu-rește-mă !...

Preotul intră până într-o altă cămăruță și se întoarse cu un pahar cu vin.

– Bea, doctore, bea și te liniștește !

Simion strânse din dinți, își făcu o cruce mare și ieși din biserică. În urma lui, rămas singur în cămăruță, preotul dădu vinul pe gât, nedumerit de cele auzite și întâmplare.

Doctorul ajunse din nou la colțul străzii Câmpina, își trase sufletul cu greu, de parcă ar fi alergat. Când se liniști, mai întoarse o dată privirea către ușa bisericii și porni spre vila Magdalenei, murmurând : „Dumnezeu cu oamenii lui, noi cu bolnavii noștri...”

*

Îi deschise Hilda. Magdalena era încă în biroul de sus și urmărea o emisiune la televizor. „Urcați la dansa !“ îi spuse femeia cu o familiaritate deprinsă în anii cât fusese soțul stăpânei ei, apoi reînviată în săptămânile cât îngrijise de el.

Simion urcă, bătut la ușă și intră. Magdalena sesiză starea de agitație în care se afla și-l pofti să ia loc.

– S-a întâmplat ceva ?... Cu familia, cu Sanda ?

– Nu... Mi-am găsit pacea în singurătate. Sanda facă ce-o vrea !... Mă doare că n-am găsit înțelegere pentru sufletul meu la preotul ăsta al tău de la biserică...

– La popi cauți tu înțelegere ? – spuse zâmbind Magdalena. Dă-le bani și-ți iartă orice, fără să te mai spovedești. Pui două lumânări pentru morți, pui trei pentru vii, le umpli cutia milelor și ești ca nou...

– Atunci de ce, Magda, când intru într-un spațiu sacru și mă rog, simt cum întreaga ființă mi-e parcursă de un fior și ies un alt om. Simt cum un fluid cald, sau rece, nu-mi dau seama, coboară din creștet și se scurge în picioare...

– Și-atunci de ce-i mai cauți pe popi ?... Dar asta e treaba ta, intră în biserică doar atunci când ei numără banii, sau lumânările, sau prescurile și stai singur și uită-te la icoane și eliberează-te de rău... Mai ai mult de adunat în tine, să ai ce lăsa să se scurgă în pământ...

– Ca și călugării aceia pravoslavnici ce se îngropau de vii până-n gât și așteptau să li se scurgă păcatele în pământ... Și țarii făceau așa, când se știau prea plini de păcate, în fața norodului lor...

Ochii lui Simion prinseră o strălucire vie. Vorbea cu patimă. Magdalena ar fi vrut să-l coboare pe pământ, dar îl mai lăsă în delirul lui religios-cultural câtva, apoi îl opri :

– Lumea de care vorbești tu a trăit altădată. Acum e asta (și arată spre ecranul televizorului). Numele lui Dumnezeu e pomenit doar de Crăciun. Au uitat de Paște și de sacrificiul lui Iisus pentru păcatele oamenilor. Au uitat tot în afară de Crăciun și Anul Nou. Sărbătorile lor sunt la întâmplare, când se-mbată, când câștigă o sumă mare dintr-o afacere, când găsesc o tinerică plină de nuri, când, iartă-mă, se simt cu buzunarele pline cu bani, la volanul unei mașini late cât vila asta și cu o femeie după gât. Țăsta e modelul fericirii. Țăsta e spiritul ce nu știe de păcat. Țăsta e drumul pe care merge toată lumea, toată omenirea. Tu ești alaltăieri, în evul mediu, trezit din noaptea secolelor acum, aici, cu ani în urmă, să devii medic specialist, apoi să-ți iei toate examenele de medic primar, nu voiam să văd în tine un academician, ci doar să-ți canalizez energiile, pe care le risipeai aiurea, căutând răspunsuri la întrebări fundamentale, fără de ieșire. Asta voiam, și am reușit. Greșeala fundamentală a ta e că atunci când nu-ți canalizezi gândurile pe o direcție anume, te risipești în generalități, faci conexiuni, care crezi tu că ți-au trecut pentru prima oară ție prin minte și te împrăștii, socotindu-te un fel de înaintemergător. Nimic din toate astea, dragă Simioane ... Te știu un medic apreciat, am văzut că ești stimat de toți colegii ca unul dintre cei mai buni diagnosticieni... Ți-am pregătit o surpriză, ce cred că-ți va face plăcere... Sper că nu faci un șoc !... Am găsit un spațiu și vreau să-ți deschizi un cabinet particular... Adevărul e că pe tine te am de suflet, ca om alături de care mi-am regăsit pacea. Grig a fost scutul, meriți cel puțin atât. Un cabinet...

Simion o privi năucit.

– Unde ? Cu ce bani ? Un cabinet particular presupune o investiție de câteva zeci de milioane. Aparatura, un impozit... asistentă... Mă rog, cu timpul... Nu... Cred că nu pot primi ! Aș rămâne dator pe viață și pe tot restul morții.

– Nu e un dar, ci o investiție de-a mea, – continuă metodic femeia. Presupunem că ideea ți-ar fi venit ție. Ce-ai face ? Te-ai duce la o bancă, unde ți-ar cere să garantezi cu casa și mașina pentru suma primită... După un timp ar trebui să plătești o dobândă... Nu mă interesează dobânda, nu mă interesează gajul casei și mașinii tale. Îți dau eu toată suma. Îți faci cabinetul. O să câștigi, iar din veniturile realizate o să-mi restitui, pe rând, cât vei crede de cuviință... Eu sunt o doamnă, Simioane, și nu mă pot coborî să fac afaceri. Eu investesc. Am bani, știi și tu de unde, doar ai fost la îngropăciunea de la Bellu... N-ar fi fost de rangul meu nici dacă nu veneau comuniștii. Sunt alt soi. Dau, ajut, risc, ca la ruleta vieții... Pun pe roșu, impar, iar dacă iasă, îmi dublez suma. Dacă nu, sunt cu inima împăcată pentru că mi-am plătit bucuria jocului, adică învârtitul bilei în roata ruletei, timp de câteva secunde... La urma urmelor, numai săracii riscă pentru a câștiga... Eu risc pentru plăcerea riscului. Iar cu tine n-am nici măcar șansa asta...

Covârșit de situația creată, Simion nu mai știe ce să spună și cum să reacționeze. Ceru un pahar cu apă și o cafea. Într-un târziu zise :

– Dar nu mai înțeleg nimic. Vrei să-mi readuci în minte o viață trăită împreună, pe care ar fi trebuit să o ducem până la capăt. Mi-ai dirijat-o, zici, pentru a nu o lua razna. Ca acum să mă faci patron de cabinet particular, că așa-ți vine ție în clipa asta, ca un capriciu...

– Simioane, știi bine că viața m-a-nvățat să nu fac mișcările înainte de a le gândi bine. Nu e un capriciu de-al meu, ci o datorie. Ești un om bun, care și-a dăruit tinerețea oamenilor și mie. Erai mai tânăr cu cinci ani când ne-am căsătorit, iar după regula bunicilor ar fi trebuit ca eu să am mai mai puțin cu treisprezece... Mi-ai fost devotat.

– Sună a panegiric – o întrerupse Sasu.

– Ai dreptate – se opri Magdalena. Îi zâmbi. Suntem ceva mai în vârstă și avem mereu tendința, ba să le facem procese de intenție celorlalți pentru nereușitele noastre, ba să ne depănăm amintirile ca pe un mosor al cărui capăt de ață e undeva într-un Eden al trecutului, de unde toate vin doar cu fața lor așezată la soare...

Începu să râdă. Sosi Hilda cu cafelele, o sticlă cu cocktail de ouă și una de apă. Umplu paharele. Simion se feri să se atingă de băutură.

– Ei, bea, omule, – îl îmbie Magdalena –, doar n-o să-mi spui că ai trecut la abstenență totală. Și nu e normal. Ești un om întreg, ai o viață a ta, ai o meserie a ta, care, de peste o lună, sau cât îți trebuie să-ți pui cabinetul pe picioare, o să-ți aducă bani cu ghiotura... Evident, nu vei renunța la munca ta de la Spitalul Municipal... Dar gândește-te și tu, anul viitor ar trebui să te pensionezi. Ciocâlțeu vrea să te păstreze. L-a impresionat profund drama ta și regreta tot timpul că nu ți-a înțeles complexitatea sufletului... E un alt om decât l-am crezut și decât, poate, încă îl mai crezi tu. Măine, poimăine, va veni el să lucreze la cabinetul tău particular. El are deja. Poate vi le uniți, nu mai e nici el din cale-afară de tânăr, crezi că nu se gândește la ce va fi după ?...

Simion se întristă, apoi spuse stins :

– Nimic, Magdalena,... După... nu mai e nimic !

– Vezi, – continuă femeia – ți-am spus că totul e aici, pe lumea asta acum. Mie mi-au trebuit șaiszeci și cinci de ani să-mi dau seama și nu mai iert nimic ! Îți dai seama că tu ești culoarea roșie și impar de pe o masă de joc de ruletă, dar nu vreau să te simți așa... Am greșit... N-am greșit față de tine, lăsându-te în brațele unei femei mai tinere cu optsprezece ani. Credeam că-ți va reda pofta de a trăi. Credeam că-ți va reda încrederea în forța ta, ca om, aceea pe care ți-o stimulasem mărunț, cu un dublu interes, de ce să mint ? Cu un om care-a

trecut prin experiența ta n-are rost să minți, cum el încearcă să nu se mai mintă. Am crezut că-ți fac un bine, deși mă temeam de temperamentul Sandei. Am crezut că te pun pe picioarele tale, că știam cum te simți la mine. În gazdă. Credeam că o să vrei mai mult de la viață, de la ceea ce aveai în tine, de la meseria ta... La vremea aceea Alexandra mi se părea doar o romantică, iar tu, nu prea departe de ea. M-am înșelat. Nu încerc să repar greșeala, ci, cum ți-am spus, să joc pe tine... Îți spun direct. Imaginează-te că ești un cal de cursă... La meseria ta, numai bun... Participi... Eu mizez pe tine...

– Toată viața ai mizat pe cineva ? Pe ceva ?
– zise Simion ironic. Am trăit atâta amar de ani alături și nu mi-am dat seama...

– Iar am luat-o razna – se încludă femeia. Mă iau după tine. Amintiri, vise, planuri în vid... Pe dracu ! Eu ți-am găsit un spațiu în spatele Bisericii Sfântu Gheorghe, la etaj. Un apartament, ce-ți trebuie pentru început ? Un zugrav, un electrician, niște ghips, var, o firmă, două, una la poartă, mare, sau pe un stâlp. Să știe lumea. Îți iei concediul pe anul acesta și le pui la punct pe toate, iar între timp te interesezi de aparatură. Tu știi ce ai nevoie ! Un pat, o masă, o servanță, câteva medicamente...

– Acum dai dispoziții, nu sfaturi. Vrei neapărat să mă pui în mișcare !

– Vreau să simți că trăiești pe pământ, printre oameni, în folosul lor, dracu să-i ia... Și pe tine, că nu te mai schimbă nimeni !

– Dotarea unui cabinet medical de interne nu e totuna cu achiziționarea unei recuzite pentru o scenetă cu doctori de la televizor...

– Știu, du-te acasă, ia-ți o bucată de hârtie și pune pe ea tot ce ai nevoie. Interesează-te de unde poți obține aparatura și mobilierul, apoi spune-mi cât costă..

Se ridică destul de vioi pentru vârsta ei, ieși din cameră și se întoarse, după câteva clipe cu o legătură de chei, apoi zise, întinzându-i-le :

– Cavafii vechi numărul cinci... Poți mâine să vizitezi apartamentul – îi puse cheile în mână. Îl văzu hotărât. Hai, Simioane, începe o altă viață, că oricare dintre ele e ultima. Mereu ultima...

Simion își mușcă buza de sus și strânse pleoapele peste ochi. Răsufă greu. Luă de pe masă pahărelul cu cocktail și gustă din licoarea albicioasă și dulce, apoi își clăti gura cu apă minerală.

– Cum să-ți mulțumesc ? – zise, simțind că i se pune un nod în gât.

– Mie ? – spuse femeia, deschizându-și larg ochii, ca într-o piesă prost jucată. E meseria ta, fă-ți-o !

– O faci din milă ?

– Ești un idiot, plin de complexe, care bâjbâie cu ochii închiși sub o lumină orbitoare de aprilie. Soare de aprilie, Simioane, de berbec... Mi-a ieșit în cărți că o să învingi. Ce dracu ?! Ai reușit. Ai scăpat... Acuma trebuie să trăiești... aritmetică simplă !

Simion cântări încă o dată cheile în palmă. Le privi. Își bău cafeaua, îi zâmbi femeii, iar răspunsul ei nu se lăsă așteptat. Își controlează ceasul. Bătea spre nouă. Magdalena înțelese nerăbdarea celui alt.

– Păcat că Matache vine abia pe la zece de la atelierul lui... Știu, are un service pe Griviței, un atelier de reparații cu un fost aprozarist de-al lui, sau ăla e mecanicul și el e patronul, nu le știu combinațiile... Zic, păcat că nu e aici să te ducă până-n Piața Sfântu Gheorghe, să-ți vezi cabinetul. Dar poți lua un taxi.

Simion deveni nerăbdător. Se ridică, îi sărută mâna Magdalenei. Coborî, apoi fu însoțit de Hilda până la ieșirea în stradă.

– La revedere, domnu doctor ! îi spuse femeia și închise poarta în urma lui. Îi dăduseră

aripi ultimele cuvinte ale Hildei. „Da. Domnu' doctor ! Și ce e dacă nevastă-sa e o curvă. El e un om. A avut un moment de cădere, dar, iată, și-a revenit și...”

– Taxi !

*

O jumătate de oră mai târziu stătea între ușile celor două camere ale apartamentului închiriat sau cumpărat de Magdalena, nu-și mai aducea perfect aminte, ce avea să devină viitorului cabinet medical. Lângă fereastră era o ieșire spre un mic balcon. Baia era în bună regulă.

Se rezemă de pervazul ferestrei din cealaltă cameră și se gândi la el, ajuns peste noapte medic cu cabinet particular și la Grigore Scafa, ajuns patron de agenție de turism, însurat cu o copilă și plecat în croazieră pe Mediterana, între Grecia și Egipt, Turcia și Spania și Cipru și Ierusalim. Nu putea să fie în Asia Mică și să nu vadă Ierusalimul, nu-și imagina ca un om să fie în Egipt sau Cipru și să nu viziteze Țara Sfântă. De copil își dorea o călătorie la Ierusalim, apoi în deșert, să vadă locul unde va fi stat de la treisprezece la treizeci de ani Iisus. La Scafa se gândi și la Claudia și la Fecioara Maria și la el, un Iisus mărunț urcând o Golgotă... Revăzu camerele și se trezi că e în fapt proprietarul aceluia spațiu.

– Am să dau cu alb, cu var, după ce rad toată căcănăria asta de pe pereți... își spuse. Revenise la realitate.

Măsură înălțimea până la care-i era umărul și făcu un semn. Până acolo trebuia vopsit cu alb

de ulei. Închise ochii și încercă să-și imagineze cum va arăta totul, dar nu reuși decât să vadă o scenetă de televiziune cu un medic cu ochelari, stând la un birou, îmbrăcat în alb, cu stetoscopul după gât, iar în fața lui dezbrăcându-se o femeie cu trupul Sandei. Se-nfioră, simțindu-se o marionetă în mâinile Magdalenei, în vreme ce pe degetele celeilalte mâini îi juca pe Claudia, Scafa, pe Matache. Nu vedea nicăieri locul Sandei. „Unul repară mașini, eu repar oameni, Scafa îi plimbă, Claudia îi face frumoși, curând și Sanda va fi investită prin ceva, iar la mijloc, Magdalena, dându-și pasiențe, să afle dinainte cine va pierde și cine va câștiga...”

Stinse lumina, încuie, coborî și porni spre stația de metrou. Ajuns în pasajul subteran, i se năzări că Sanda nu era decât o copie ratată a Magdalenei.

23.

Matache muncea alături de nea Petre, iar câștigul adunat la capătul fiecărei zile îi dădu un sens vieții. Începu să se gândească să-și cumpere un apartament, cu încetul, să se așeze la casa lui, ca nea Petre. Omul nu era bogat, dar trăia și-și găsea bucurii atunci când el lânzezea pe la vila Magdalenei, ori trăia exploziile erotice cu Sanda, sau cu vreo altă femeie. Nimic nu se legase în viața lui de după '89, până când ajunsese să-și deschidă atelierul de reparații. Lucrau după prânz și noaptea, când alte ateliere erau închise. Munceau sâmbăta și duminica și, de nevoie, oamenii plăteau mai bine, când vedeau că-și pot repara mașinile până luni, în răstimpul când totul părea paralizat.

*

În noaptea aceea lucraseră cot la cot la motorul unui Olcit, ce trebuia dat la cheie a doua zi dimineața. Într-o lună, de când își mai intraseră în ritm, Matache apucase să-i povestească amănunte și despre anturajul doamnei Magdalena și, mai cu seamă, de cei doi foști soți ai ei, Scafa și Sasu. Despre femei vorbea arareori, deși nea Petre îl știa pe Matache de fustangiu și mare crai. Desfăcuseră blocul motor și-i dregesau capacul cu benzină.

– Și ce zici că mai face prietenul tău, ăla, doctorul ? – întrebă nea Petre, să se afle în treabă, atent doar la munca lui.

– Doctorul meu vrea să-și schimbe modul de viață – îi răspunse celălalt, ieșit până-n ușa atelierului să fumeze. Și ca toți intelectualii, în loc

să divorțeze, să rămână singur, ori să se căsătorească din nou cu una mai potrivită, votează cu opoziția, să-i schimbe aia soarta... E bou, că tot cu curva rămâne pe cap chiar dacă vine regele.

– Da de unde știi că-i curvă ?

Dinu amână răspunsul, apoi zise :

– Se vede pe ea, nea Petre. Se vede pe mersul unei femei, când e curvă. Pe hainele ei, pe boiturile de pe față, pe cum îi lucesc ochii... Dar dată dracului, nu vrea să lase să-i scape din labă. Lucru domnesc, că nu-i totuna să fie profesoară de liceu, ori și profesoară și doamna doctor...

– Și omul n-o poate pune la punct ?

– Nu ! E o fiară... Aud că se întinde cu toți dascălii de la școală, pe unde apucă, dar una e să fie doamna doctor și alta-i să fii doar curvă... Uite-așa-l poartă și-l joacă. Nu-l lasă nici să moară, nici să fie viu. Păi să-i fi făcut mama, tatei ce-i face asta, o bătea de nu mai știa femeia care-i patu și care-i scaunu. Bărbatu-i forța... Nu merge cu binele, o iei p'ailaltă, nu te faci că guvernul-i de vină și tu vrei alt partid să-ți schimbe ăla viața.

Celălalt pufni în răs și-și continuă munca, migălind cu o cârpă după toate petele de ulei, ce mai erau în capacul motorului.

– Da, tu, nu-ți găsești o femeie ?

– Acum n-am vreme !

– Vezi că ți se duc anii și te-i vedea cu bani, cu casă și fără o nevastă și copii...

– Fără ei nu se poate ?

– Nu ziceai tu că nu vrei să ajungi ca doamna Magdalena, aia a ta, care, mirare că nu-și ia mințile cu băutură, cum n-a făcut nimic toată viața ?

– Norocul ei... Și eu, de-aveam în spate puterea lui Scafa, aș fi stat și-aș fi citit...

– Tu ? – răs celălalt. Dar de când știi să citești ?!

– Uite ce e ! – se oțărî Dinu, zvârli țigara spre mijlocul curții și reveni în atelier. Eu am

crescut la vila doamnei ăleia și i-am deprins nu numai lecția vieții, dar și bucuria cititului.

– Nu spune ? – zise nea Petre, ironic. Și de ce n-ai rămas la ea să te dea la facultate, să te fi făcut inginer...

– Ca să repar acum mașini cu diploma în mână ? Fii serios !...

– Și chiar nu-ți pare rău după viața de pește ?

– Ce vrei să zici ?!

Matache se opri în dreptul lui, gata să-l bată, dacă va mai continua să-l ia în târbacă. Nea Petre își ridică privirea, îl

văzu pornit, simți că întinsese prea mult coarda și continuă pe un alt ton :

– Măi Dinule, nu știi de glumă ?

– Când vei fi întins pe perete, cu carburatorul drept căluș și capacul motorului pe cap, o să zici că-s al dracului, că-ți vreau răul ! Fii atent ce vorbești !... Am fost și o să mai fiu șoferul doamnei, cât o să poată să nu mă cheme atunci când avem de lucru. Pe urmă merg iar pe picioarele mele, auzi, pe-ale mele, angajez niște tineri, că și așa nu au unde lucra...

Celălalt nu mai scoase un cuvânt. Matache verifică tacheții. Deasupra motorului se afla o lampă cu un bec puternic de 500 de wați.

–... Așa să știi ! – zise Dinu, dar cum nu primi un răspuns, zise : o să trebuiască să mă despart de casa aia... E bolnavă, e blestemată, veche, stătută, cu strigoi... Noi, ăștia tineri vrem altceva. Măine, poimăine începem și noi jocul de-a opoziția cu ai mai tineri decât noi, dar, ca la români, coada de pește, o să facem pact cu ei să nu ne chiar omoare, ei o să primească în schimb niște locuri la putere și pe urmă o dregem cumva, până le-o veni rândul...

– Nu-nțeleg decât că vrei s-o lași pe doamna aia, că acu de abia muncind, te simți om.

– Greșești, nea Petre, abia când oi fi și eu patron, ca toți patronii și voi avea angajați și voi semna acte, și voi da afară pe cine nu muncește, și voi avea vila mea, iar de vineri până luni o să stau la Sinaia, ori la mare, ori la un hotel de lux, am să simt că trăiesc... Asta ce facem noi e jug, e chin... Va-s-că până aici a fost comunismul, când eram slugă la stat, iar acu-i capitalismul, când sunt slugă la patron ? Nu ! Capitalismul îmi dă voie să fiu patron ! Și asta sunt !

Trânti cu cheile de cimentul atelierului. Nea Petre tresări, apoi zise :

– Matache, ia cheia, continuă-ți treaba că ăla, când vine dimineața să-și ia mașina te-ntreabă

dacă e gata, nu dacă tu ești și patron și muncitor. Altfel nu-ți dă banii. Atunci de-abia, după ce ți-i numără în palmă o să poți muta banii din mâna muncitorului în cea a patronului și, după ce-i pui la o parte drepturile muncitorului, o să te gândești la ce-ți rămâne ție și ce trebuie să mai cumperi, ca vinerea viitoare să ai piese de schimb mai multe, și uleiuri și lichid de frână și vaselină...

Dinu se făcu surd. Și nici nu-l mai asculta pe nea Petre, ci-i auzea doar câte un cuvânt, aiurea, din șirul monoton al vorbelor spuse. Încercă să-și imagineze că avea la dispoziție nu un atelier, ci un service cu pompă de benzină și magazin de uleiuri și piese de schimb, cu un mic bar pentru cei ce așteaptă după mașinile lor. Se dumeri că până acolo avea un drum lung, multe nopți nedormite de acum înainte, fără zăbavă, că vârsta avea să treacă peste el, iar viața pe lângă. Îi veni dintr-o dată să vândă atelierul, să-i restituie lui Scafa banii și să-și reia viața dinainte, de unde nu-l alungase nimeni. Mai o plimbare cu mașina doamnei Magdalena, mai o noapte pierdută pe la vreun bar, ori în așternuturile unei femei. Bani puțini, dar viața, viață. Iar când ar fi murit Magdalena, el tânăr și fără nici un rost. Reveni la ideea cea bună.

După o lungă tăcere, când în liniștea nopții se auzea limpede fiecare mișcare a lor, strânsul unui șurub, prinsul capacului motorului, jocul metalului pe metal între chei și capetele piulițelor, jocul șurubelnițelor desfăcând, ori punând în filetul lor șuruburile – nea Petre deschise vorba :

– Și zici că tu n-ai dat pe la fundul profesoarei...

– Am zis numai ce face doctorul, care nu poate scăpa de ea. Că ce face ea știu toți. Că-l înșeală pe ăla, nu mă doare pe mine capul.

– Da, ție, Dinule, cum îți pică să ști că o birui, și a doua zi, ca și cum nu v-ați fi întâlnit, ea se culcă cu altul ?!

– N-am contract cu ea, și-apoi dacă e iapă, n-are decât să-și răcorească toate căldurile cu cine-o vrea !

– Măi, Matache, eu n-am avut atâtea femei ca tine, și nici pe cele de os domnesc nu le-am cunoscut, dar mie nu-mi pare rău de viață... Că și necăjita mea de nevastă are drepturile ei, și-apoi omul nu-i făcut numai să dea din cur. Vine un ceas al adevărului, când te uiți la tine în oglindă și

zici : Mă ! Atâta !... ca pe o amenințare pentru tot ce-ai făcut. Dacă ești om, te privești în ochi și spui cine ești, dacă ești un nimeni, te uiți deasupra ta și minți. Te minți pe tine !...

– Uneori pică bine și asta – îl întrerupse Dinu. Cui folosește să fii cinstit ? Doctoru cu ce-a greșit față de cineva,

ori față de soarta lui, să fie așa cum e ? Mai ușor e să te știi și curat și pătat...

– Până-ți rupe unul gâtul !

– N-are cine !

– Ba are. Că dacă-i puternic și vede în tine un câine pătat, zice că-i negru, că ești rău, și te scoate din rândul tărcăților. Poți să ai tu stea albă-n frunte...

– Nea Petre, cu cinstea dumitale ai ajuns să lucrezi la atelierul meu, nu la al dumitale.

– Fac și eu ce pot, să trăiesc ca oamenii. Mi-am lăsat slujba la stat, c-am zis că aici vom câștiga mai bine. Dar mă pot uita în ochii nevastei și-ai copiilor oricând.

– Și ce-ai realizat cu asta ?

– Mă simt om, Dinule, om, ca ai mei, ăi de m-or adus pe lume în prostia lor. Și s-au crezut fericiți... Și eu, în prostia mea, mă simt fericit. N-ai cum să înțelegi asta ! Tu vrei mai mult, vrei să fi ca ăia printre care te-nvârți. N-ai să poți fi fericit, cum nu mai poți fi fericit pentru lucrurile simple, țărănești...

Matache nu zise nimic. Desfăcu capacul delcoului și începu să frece platinile. Pentru el nea Petre rămăsese o slugă și la comuniști, la stat și acum, la un fel de patron. Pe undeva simțea că o viață liniștită ca a celuiilalt, i-ar fi dat sens, l-ar fi făcut să se simtă sigur pe el, dar nu și fericit.

–... Te-a stricat curtea domnească, – deschise iar vorba nea Petre – aia fără copii. Ai văzut sau ai mirosit numai locul banilor și ți s-au luat mințile. Bine că te-au lăsat să-ți deschizi jucăria ta. Aici tu ești stăpân... Dar cum de nu te-a angajat ăla cu agenția de turism ?

– E o taină pentru mine...

– Are nevastă tânără ?

– Vai de mine, Doamne, că-i mai tânără ca mine !

– Nu spune, are curaj !

– Toată viața a jucat tare. Nu știe jumătăți de măsură. Tot sau nimic. Acum are totul.

Celălalt amână întrebarea ce-i stătea pe limbă. Era către dimineață, iar ei, topiți de osteneală, aplecați de-o parte și de alta a motorului. Într-un târziu zise :

– Și cum de nu te-ai dat încă după fundul ei ?

– E lucrul dracului... Acolo iasă cu moarte, că dacă la una ca profesoara nu pui suflet, o călărești și pleci, cu asta iasă cu dragoste... Aia-ți ia mințile și-o ții din groapă-n groapă până la marginea mormântului tău... Ți-o sapi singur, și zici că vrei să semeni cartofi și când ești gata și te pui pe marginea ei, vine unul pe la spate cu un pistol, îți trage un glonț în ceafă și te acoperă cu pământ, apoi face o șosea deasupra, să nu se mai știe niciodată că tu ești dedesubt...

– Ție chiar ți-e frică de Scafa, ăla, sau cum îl cheamă...

– Nu de el... De mine. C-am crescut doar călărind câte una, câte alta și n-am cunoscut ce-i aia dragoste. Alea bătrâne-s fericite doar dacă omu-i tânăr și pieptul lat. Alea tinere mai vor ceva, și la ele eu nu mă pricep.

– Le-nveți tu pe toate – zise după o pauză nea Petre. De ce crezi că ți-am zis eu că sunt fericit. Nevastă-mea tot aia e. Iar dacă i s-o urca în cap nebunia, o domolesc eu cu buna, cu bâta... ori ne despărțim...

Puseră capota și Matache porni motorul. Îl lăsă să meargă în relanti. Erau mulțumiți. Se spălară cu benzină, apoi cu săpun și apă, își luară hainele de oraș. Porniră spre ieșirea din curtea atelierului. Înainte de a se despărți, Matache îi spuse că se va întoarce el pe la șapte să predea mașina proprietarului ei. Îl trimise la culcare știind că nu era doar priceput în ale mecanicii, dar îi mai aducea și clienți. Încuiară curtea și se despărțiră. Matache se urcă la volanul Opelului și porni spre vilă. Celălalt se îndreptă spre blocul lui.

*

La șapte fără zece cobora scările vilei. Din spate auzi vocea Magdalenei :

– Unde pleci ?

– La atelier, să predau mașina la care am lucrat toată noaptea.

– Îmi folosești Opelul pentru afacerile tale ! – îl luă din scurt. Vreau să plec undeva, n-am mașină, n-am șofer, iar când vine e terminat de oboseală. Matache caută-ți casă, iar mie un alt șofer !

– Doamnă, până mă pun pe picioare... Încă o lună, două, îmi iau niște mecanici și-oi sta mai mult cu dumneavoastră, ca mai înainte...

– Asta n-o să mai fie niciodată ! – i-o tăie Magdalena. Când o să te vezi pe picioarele tale, dacă vei fi capabil, n-o să-mi mai spui mie nici bună ziua... Te cunosc prea bine... Am tăcut când ai făcut cu Opelul meu bani grei ca taximetrist clandestin...

Se stăpâni dintr-o dată. Era sub demnitatea ei să vorbească în felul acela cu o slugă.

– Dacă vreți, vă plătesc chirie, – zise Dinu nesigur pe el – fac ce spuneți !

– N-am nevoie de banii tăi, ci de un om în slujba mea, la orice oră din zi... Nu știu ce-a fost în mintea lui Scafa când ți-a dat banii să-ți faci atelierul. Am spus !... – încheie Magdalena discuția și reîntră în casă. Bărbatul porni cătrănit spre stradă neștiind dacă se mai cădea să ia mașina Magdalenei sau să se urce într-un autobuz, care să-l scoată pe Griviței. Urcă la volan. „Ce-o fi o fi !“ își zise și porni spre atelier.

24.

Trei ore mai târziu, în vila Magdalenei intră Claudia, cu mina ei ușor visătoare și tristă, ca a

oricărei femei ce se știe foarte frumoasă și plutește pe deasupra lumii într-o baie de admirație. Magdalena îi dăduse telefon la coafor, să treacă pe la ea. Tânăra intuise că o asemenea invitație nu se poate să nu aibă un tâlc, așa că făcu schimb cu o colegă și porni spre vilă.

De când se aflase că soțul ei e patronul unei agenții de turism, și cum o bună parte dintre colegele Claudiei făceau drumuri spre Istanbul cu diferite mărfuri, devenise un fel de

zână bună a locului, protejată de toate. Dacă avea o treabă, putea să plece prin oraș oricând. Era chemată imediat la telefon, dacă o căuta cineva. Se simțea nu doar cea mai frumoasă, dar și cea mai solicitată dintre toate și cea mai curtată ; pentru că nu o dată o duceau cu mașina acasă soții colegelor ei, iar pe de altă parte nu trecea zi să nu audă cuvinte de laudă pentru chipul și trupul ei și pentru modestia cu care-și purta soarta de om ales. Într-o zi, chiar contabilul salonului nu se putu abține să nu-i spună : „Ca om obosit înainte de vreme și urât, cum sunt, căruia o dată, cu vreo cincisprezece ani în urmă îi spusese o femeie : știi, ești frumușel ! și m-am simțit în al nouălea cer, mă întreb ce poate să fie în sufletul unui exemplar atât de rar cum ești dumne-ta ?! Cred că nu există siguranță mai mare pe pământ, decât aceea de a te ști admirată de toți !“

Atunci, Claudia nu știuse ce trebuie să răspundă și, în general, dacă se răspunde unor asemenea complimente. Trecuse și luna de miere din Mediterana, dar nu uitase vorbele sincere ale omului. Credea că și Magdalena îi respecta frumusețea și asta o făcea să se simtă, într-un fel, egala ei, deși la începutul cunoștinței lor, auzise destule vorbe grele din gura doamnei mai în vârstă, despre trufia celor cu cea mai trecătoare dintre bogățiile lumii.

*

În ziua aceea Magdalena o primi în salonul de jos și-i ceru Hildei să le servească un coniac și cafea. După glasul gazdei, Claudia simțea că nu era chemată nici pentru a face pedichiura și nici vreo coafură mai specială, ori să-i pună vreo mască pentru întinerirea tenului.

– Te-am invitat să-ți propun o afacere ! – îi spuse Magdalena direct. Caută un

spațiu și-ți deschizi un salon de cosmetică. N-ai nevoie de nimic de la Scafa. Îți dau eu bani, îți angajezi femei,... poate chiar dintre fostele colege. Vreau să fii o doamnă. Să nu faci decât să citești cărți și reviste de specialitate. Clientelă ai câtă vrei. Lumea te știe de dincolo, de la coafură. Pui pe firmă „La Claudia“, prenumele tău, să nu se creadă că e una cu firma lui Scafa... Uite, vorbind ca-ntre

femei, bărbatul ăluia al tău i-e frică să te țină acasă, n-are bani să-ți dea, să deschizi o afacere a ta... Îi e peste mână să te angajeze la el, și-atunci te ține unde ești, să păzești locul și liniștea... Nu spun, cred că-ți dă mai mult decât îi ceri, dar de aici și până la a te realiza ca om, mai e un drum... Și doar cu el n-o să ajungi să-ți vezi puse la cale visurile, pentru că bănuiesc că vrei și tu să ai un salon de cosmetică... Am zis de cosmetică, pentru că sunt foarte căutate și ai nevoie de mai puțină aparatură... Sulemenituri găsești câte vrei, de toate tipurile... dar ce te învață eu ? Știi ce ai de făcut... Caută-ți un loc, un spațiu, închiriază-l și deschide cât mai repede salonul... Să fie într-un ceas bun...

Magdalena vorbise fără să-i dea loc pentru o replică, apoi ridică paharul și-l duse la buze.

Tânăra era complet covârșită de propunerea făcută. Se mai gândise să-și deschidă o afacere a ei, chiar Scafa îi promisese că atunci când va ajunge la oarecari beneficii, după desplătirea datoriilor, ținuse să sublinieze, o să o ajute să-și deschidă un salon al ei. Dar totul părea o poveste de peste prea mulți ani. Căci, după experiența cu tensiunea din zilele mineriadelor, care se desfășuraseră sub ferestrele salonului de coafură, a unei instabilități a vieții celor mulți, când vedea decăzând în câteva zile niște oameni, apoi ridicându-se alții, singurii siguri pe picioarele lor fiind miliardarii, cărora nu le păsa când îi bălăcea presa și le intra în curtea întreprinderilor Garda Financiară, poliția și procuratura, a te iluziona că totul curge într-o singură direcție și că vei putea găsi un loc în coloana aceea, era de domeniul utopiei. Dar, țărancă în sânge, știa că pământul e jos, sub picioare.

– Ei, ce zici ? – insistă gazda, cu fața destinsă într-un surâs.

– Și eu ce trebuie să fac ?! zise Claudia, nesigură unde avea să ducă drumul acela.

– Să-ți cauți un spațiu – repetă Magdalena.

– Și cum restitui banii ? În cât timp ? Cu ce dobândă... Nimic nu se face pe ochi frumoși...

– Tu m-ai ajutat să-mi recâștig frumusețea trecută. Ești în floare. Energie ai. Acuma ai și bani, nu-ți rămâne decât

să te lupți. Să-ți vezi pusă firma în fața salonului și oamenii angajați... Mai departe știi ce să faci...

– Și Scafa ?... Ce va zice Scafa ?...

– Își are jucăria lui, cu agenția de turism...

Veți duce două vieți paralele și independente – gazda făcu o pauză, apoi continuă cu glas scăzut :

– Vreau să faci tot ceea ce eu n-am putut face la vârsta ta. Că vremurile mi-au fost potrivnice. Acum sunt liberă, dar nu mai am puterea și tinerețea... E vremea voastră. Pe voi trebuie să vă ajutăm. În voi trebuie să investim pentru a ne mai lungi nouă bătrânețile și a ni le împlânzi. N-am avut copii, dar ești tu... meseria ta e bănoasă și ști cum să-ți apropii banii. Eu sunt cucuveaua din turnul bisericii. Ziua dorm. Noaptea strig după duhurile celor morți și văd prin beznă ca sub lumina soarelui. Mănânc șerpi, șoareci, șobolani, tot ce face rău lumii... Dar lumea nu mă vede, că nimeni nu privește ziua spre turla bisericii... De cincizeci de ani dorm ziua și veghez noaptea...

– Și ziua nu te temi de nimic ?

– Ziua e șoimul, Scafa, bătrânul șoim care face același lucru ca și mine... Seara schimbăm cartul și dimineața din nou. Tot timpul deasupra lumii veghează un ochi. Dar nu ochiul lui Dumnezeu ! Nu ! El stă închis și se gândește la sine... Claudia, lumea e făcută din prădalnici și paznici, din oameni și duhuri, mereu duhuri, mereu duhuri, mai multe decât sunt ale oamenilor vii... Ele strigă continuu, dar nu le aud decât urechile bufnițelor și cucuvelelor din miez de noapte... Cei vii se tem, atâta au în inima lor ca și lucru cert. Frica... Frica de fapta de ieri, frica de ziua de mâine, strânsura de inimă a zilei pe care o trăiesc... Doar trufia, iartă-mă că-ți spun, trufia frumuseții care trece, te face să nu ai nici văzul ascuțit, nici mirosul, nici auzul... Gura e mută, Claudia, gura trebuie să fie mută... Acum e ziua. Acum eu dorm, dar fac o pauză să-ți propun, ca șoimană, ce trebuie să devii, un târg în folosul tău, acum, aici,

până mai trăiești ziua, că după o vârstă, o să vezi,...
după o vârstă, fără să vrei, o să-nțelegi că trăiești
numai noaptea...

Tânăra își cuprinse gâtul cu ambele
palme. Era pentru prima oară, deși trecuseră
câțiva ani buni de când intra în vilă ca soție a
lui Scafa, că Magdalena îi vorbea ca unui om
egal

ei. Știa că trebuie să tacă și să asculte. Nimeni, niciodată nu-i vorbise despre viață în așa fel.

—... Sunt două drumuri, — continuă gazda — unul care duce spre apus, altul spre răsărit, între ele au fost și vom fi mereu. Cu miază-ziua și miază-noaptea am salvat-o întotdeauna prin vameșeli și biruiri, ei au închis ochii, după ce ne-am golit noi punga. Doar celelalte două drumuri au rămas fără de tămăduire. Scafa n-o să te învețe niciodată asta și nici ce știe el, că o viață întreagă a trăit cu spaima de a nu afla nici el despre ce știa, spre a putea să spună altora, la băutură, la strânsul cu ușa, ori în somn...

Claudia își pironi ochii pe mijlocul mesei. Își aduse aminte de episodul întâlnirii de pe vas dintre Inochentie, preotul și Scafa, departe de țară, între Mesina și Pireu. Simțise până atunci sau considerase că nu are de ce să-i dezvăluie niște amănunte din viața lui, care intraseră în istorie. În uitarea ei. Încercă să facă legătura cu tot ceea ce-i spusese Magdalena mai la urmă și deveni nesigură pe ea, apoi zise cu teamă :

— Nu-nțeleg toată povestea asta cu bufnița și cu șoimul, cu apusul și răsăritul, cu noaptea și ziua și rostul lor, când m-ați chemat pentru altceva ?!

— Eh ! — făcu Magdalena dezamăgită. M-am scăpat cu vorba mai mult decât trebuia... Erau niște sfaturi tâlcuite, date de o babă unei tinere țărănci. Claudia simți arsura ironiei, dar nu schiță nici o tresărire... Dar niciuna nu suntem ce-am zis... Hilda ! Trezește-l pe Matache să-mi aducă ziarele de dimineață !...

Hilda auzi din bucătărie vocea Magdalenei și plecă singură să le aducă, să-l lase pe Dinu să mai fure câteva ore de somn. Venise tăbărât de oboseală de la atelier, întrebese dacă au de făcut un drum în ziua aceea, apoi se culcase. Magdalena o auzi plecând și continuă să-i vorbească tinerei soții a lui Scafa să-i deschidă pofta de aventuri, de bani,

de risc, imaginând cam cât ar putea să câștige într-un an de pe urma salonului de cosmetică.

—... Zeci de milioane, sute de milioane, fără să schițezi un gest. Doar să răsfoiești ce se mai folosește pentru tenul gras acolo, dincolo, pentru tenul slab, pentru căderea sau

albirea prematură a părului... Lumea e proastă, Claudia, e atâta de proastă că nu-ți dai seama. Crede orice. Se simte bine și dacă-i dai cretă învelită în staniol de Paris. Necum când e vorba de oameni care se cred sănătoși și vor să fie și frumoși... E o întreagă alchimie pe care va trebui să o înveți, sau să o perfecțezi, atâta tot... Iar când ai de-a face cu persoane mai deosebite vii lângă angajata ta și te faci că pui mâna, să se simtă imediat efectul balsamurilor folosite... Dar asta cu timpul... Poți deschide și o sală de masaj și o alta de coafură... Nimeni nu te oprește...

Claudia se entuziasmă, intră în joc și o aprobă întru totul.

*

După ce primi presa, Magdalena își puse ochelarii, deschise direct la pagina destinată „micii publicități“, la închirieri. Cealaltă luă și ea un ziar și procedă la fel. Din când în când o întreba una pe cealaltă, dar mai cu seamă gazda, cam prin ce zonă nouă a orașului era cutare stradă sau cutare adresă, apoi comentă nemulțumită :

– Zone noi, înseamnă departe de buricul târgului. Înseamnă clientelă puțină și săracă. Vreau mai aproape de centru... Învață-te să începi prin a avea totul, să știi că rămâi cu ceva !...

Încercuiră cu un pix scos de Claudia din geantă câteva adrese, toate din apropierea zonei centrale și altele, câteva, din cartierele mai noi ale orașului, cu populație multă, apoi din cartierele de vile.

Într-un târziu Magdalena o strigă pe Hilda și-i spuse să-l cheme pe Matache. Până ce sosi șoferul îi mai zise celelalte :

– Există două variante simple, după mintea mea de om care n-a muncit niciodată pentru alții. Sau clientelă multă și bani veniți pe rând, dar cu osteneală peste puteri ; sau clientelă puțină cu bani

mulți și muncă pe alese, în timp, ca femeia sau omul să se simtă bine să iasă reîmprospătat de la tine din salon și să dea oricât ca și cealaltă săptămână, ori când va fi după o ceartă, un chef, o repriză de dragoste, să-și dorească să intre din nou în salon să-și cârpească fața. Așa trebuie să judeci !... N-o să avem ce mânca dar de arătat, vom vrea să arătăm bine... Așa că gândește-te : poți lua o mie de dolari de la zece oameni sau de la o mie, doar că munca ta e de o sută de ori mai mare...

În cadrul ușii apăru Matache, ascunzându-și cu greu iritarea că era din nou tratat ca o slugă și încă în fața Claudiei. Își privi ceasul, știind că nu peste mult timp va trebui să-și redeschidă atelierul lui de noapte, orice s-ar fi întâmplat, să-l lase pe nea Petre acolo și să se întoarcă, după ce-i va fi făcut hatârul doamnei Magdalena.

– O duci pe doamna Scafa la adresele astea din ziar. – zise femeia pe un ton blând. Vă interesați cât cer... Căutați proprietarii... În fine, ce vă învăț eu, doar sunteți tineri, descurcăreți și oameni care știu ce vreau !

Tonul optimist din final îi dădu speranțe lui Dinu că doamna Magdalena nu-și va pune în aplicare planul de evacuare a lui, până nu va prinde cheag afacerea cu atelierul auto și-l va mai tolera ca șofer de ocazie, dar cu cazare asigurată la vilă.

– E vremea voastră, copii ! – le strigă parșiv, în timp ce se îndreptau spre ieșire. Profitați, cum n-am avut parte eu !...

25.

Căutară stradă după stradă, la toate adresele. Unele spații erau ale cooperativelor falimentare, în prag de desființare, altele erau ale unor instituții, care încercau să supraviețuiască noului ritm. În fine, câteva spații aparținând unor persoane particulare, care cereau niște prețuri exorbitante. Într-o goană, pe la prânz, trecură și pe la atelierul

lui Matache, să-l deschidă, să-i lase acesta
cheile lui nea

Petre, să înceapă el lucrul. Văzându-l alături de tânăra aceea, ca ruptă dintr-un afiș de film american, colegul sau slujbașul lui Dinu își aduse aminte de o discuție a lor din urmă cu niște nopți și omul se temu ca nu cumva mai tânărul, până nici nu le prinsese cheag afacerea, să se fi dat după coada femeii și să se destrame totul. Căci pentru el, omul cu familie, ce-și lăsase o slujbă sigură pentru o aventură ceva mai bănoasă, prezența în mașină, alături de Matache, a blondei aceleia suna ca dracu. Venise la atelier deja cu o altă comandă, iar pe la patru i se anunțaseră încă două. Fără Dinu îi era greu să creadă că le va birui pe toate, mai cu seamă că, odată firma pusă, veneau la te miri ce oră, tot felul de necăjiți, rămași cu mașinile în pană în lungul Căii Griviței.

*

Matache conducea aparent relaxat, deși simțea în șira spinării o tijă de fier care-i paraliza mușchii spatelui. Nu îndrăznea să-și întoarcă privirea prea des spre Claudia, dar nici nu se putea abține să nu o facă. Nici tânăra nu era complet indiferentă. Rochia scurtă lăsa să i se vadă genunchii rotunzi și gambele lungi. Nu încercă să și le acopere mai mult decât permitea rochia. Nu voia nici să deschidă vreo discuție aiurea despre călătoria lor pe Mediterana, terminată cu un gust amar, după cum nici despre afacerea lui Scafa.

Puținele replici schimbate în mașină se rezumau la felul sinucigaș în care circulau alți șoferi, ori traversau strada pietonii.

Către patru după-amiaza ajunseră în apropierea cartierului unde stătea Claudia, iar aceasta îl întrebă, ca din senin :

– Firma „La Matache“ e a ta, sau a lui taică-tu ?

– Care tată ?! că ăla de l-ai văzut e un coleg de-al meu, fost coleg,... vreau să spun... e angajatul

meu, dar eu îi spun asociat, să nu se supere...

– Tot doamna Magdalena ți-a dat banii ?

– Tot ! minți Matache, crezând că e mult mai bine să se știe că totul fusese finanțat dintr-o singură sursă, și-apoi femeia era nevasta lui Scafa și ce-ar fi zis dacă ar fi aflat că în

loc să-i dea ei bani să-și deschidă un coafor sau, mă rog, o ceva, îi dăduse lui, un necunoscut de șofer de la casa Magdalenei.

– Și mie mi-a propus tot ea, – zise prosteste Claudia – și nu înțeleg ce vrea cu noi ?

– Nu numai cu noi – o liniști bărbatul. Eu i-am găsit doctorului Sasu un loc pentru cabinet cu plată, în piața Sfântu-Gheorghe...

– Bun, dar domnul Simion a fost soțul ei douăzeci de ani...

– Cred că e vârâtă și în afacerea cu domnul Scafa – continuă pe un ton confidențial Dinu și cum patru ore hălăduiseră împreună prin mai toate cartierele orașului, îndrăzni să o invite la o cafea.

Coborâra din mașină fără agresivitatea cu care controbăiseră pe străzile Bucureștiului după patronii și directorii, sau stăpânii spațiilor anunțate la mica publicitate și se dumeriră, văzându-se în vitrina cafenelei, că arătau ca o pereche de tineri, căsătoriți de câțiva ani, ea blondă, el brunet și ceva mai înalt decât ea. Sesizară deodată potriveala și fiirecul perechii lor și-și zâmbiră. Totuși, bărbatul avu o ușoară ezitare înainte de a intra în cafenea. Se simțea tulburat, deși stătuse în nenumărate rânduri, la vilă, în preajma ei. Era o frumusețe nici caldă, nici rece, atrăgătoare, dar atât de perfectă încât îl făcu să o simtă departe, destinată unei alte lumi, mai bogată, mai sigură pe ziua de mâine, mai hotărâtă să-și câștige tot ce are de luat din viața aceasta până în clipa ultimă.

Se așezară pe scaune opuse, să se poată privi în voie. La urma urmelor, una era să se tăvălească în patul doctorului Sasu, sub ochii împăienjeniți ai aceluia, și alta să stea decent la o masă de cafenea, de vorbă cu nevasta lui Scafa. Fusese doar și la nunta lor, dar atunci îndrăznise doar să vadă lungimea egală a coapselor cu gambele și desenul

îneebunitor al sânilor sub rochia albă. O constatare, ca și aceea că Scafa era exact omul care o merita, după o viață de copoi solitar, cu zeci de sfori în mâini, la capetele cărora erau oameni la fel de puternici. Prezența lui Grigore îl complexa. Îl purtase pe la diverse vile cu mașina. Nu-l văzuse niciodată intrând în

panică, nu-l auzise niciodată strigând la cineva, ori povestindu-și alte episoade din viață decât cele legate de Magdalena. Îi purta un respect aproape cazon, amestecat cu o anume teamă. Cu doctorul era altceva. Îl cunoscuse o bună perioadă ca soț al Magdalenei și-i urmărise decăderea lentă. Știa de unde i se trag toate, atâta doar că nu înțelegea de ce și-l îndepărtase Floreasca de la casa ei, tocmai atunci când ar fi început să aibă nevoie de el, ca medic. Față de Simion trăia un complex de vinovăție, amestecat cu satisfacția masculului ce-i posedase nevasta. O iapă. Așa o văzuse întotdeauna pe Alexandra ca pe o iapă în călduri, gata să se culce cu el, la numai o săptămână după ce-l cunoscuse. Rezistase câtva, apoi începuse joaca și vasul odată spart nu mai poate fi făcut la loc niciodată.

În ziua aceea, după ce constată că femeia din fața lui era în atenția tuturor celor aflați în cafenea, îndrăzni și el s-o privească în față, să-i observe mai atent fruntea înaltă, ovalul lung, ochii migdalați, buzele pline, perfect desenate, nasul drept, pomeții ușor ieșiți, ce formau cu maxilarul o adâncitură înnebunitoare... își zâmbiră. Cât să știe că nu vor începe să vorbească despre el, sau mai grav, să încropească un viitor din fire de funigei de septembrie cald și mincinos, Matache o aduse în discuție pe Magdalena.

– Poate că femeia are o boală grea, un cancer, și încearcă să le fie de ajutor celorlalți, să le facă un viitor în lumea asta în care am picat cu toții ca muștele... Nu știam ce voiam nici atunci, nici acum, decât să nu mai fie cum e. Și cu asta am rămas... Să nu mai fie cum e ! Dar nici altfel nu vrem, pentru că nu știm să trăim decât așa...

– Nu cred că e bolnavă. Ba, după cum arată, mai degrabă are șansa să-i îngroape pe toți. Mai puțin pe noi. La ea singurătatea aceea, de care vorbește, și osul boieresc de

unde se trage sunt totul. Cred că mai degrabă vrea să-și trăiască viața prin noi. Scafa e încă în putere, dar nu tânăr. Sasu la fel. În Alexandra nu pune mare preț... Știi, mi-a vorbit astăzi foarte ciudat, ca niciodată, despre noapte și zi, despre răsărit și apus, cu care n-am putut face vămășii niciodată. N-am înțeles ce gândea, la ce se referea, cum n-am putut pricepe nici cât până acum lumea în care trăiește. Pentru că,

nu știu dacă ți-ai dat seama, domnule Matache, ea viețuiește într-un alt timp și într-o altă lume, de unde vine, din când în când, să ne mai dea un ban, să ne mai spună ce să facem și pleacă înapoi... Vorbea mereu că noi, ea, toți suntem niște duhuri ale altora dinaintea noastră, ale altora din vechime, pe care noi trebuie să le respectăm și să le știm asculta povața... A fost stranie și n-a făcut decât să mă înfioare, că m-am gândit imediat la... dar dumneata nici nu știi...

Se opri brusc, dându-și seama că vorbise prea mult. Ce știa el, sau ce știa Scafa că părinții ei o blestemaseră să-i ardă tălpile picioarelor când va mai îndrăzni să se apropie de casă, de Bucecea, pentru că plecase de acolo ca a nimănui, că-i lăsase fără veste vreme de un an, doi, apoi timpul trecuse. Doar când după măcelul din '89 o căutaseră printr-un frate mai mic de-al ei, dar și acela se întoarse acasă îngrozit de marele oraș, de cine dăduse sub chipul surorii lui și de gândul că nu va mai călca pe acasă nici desculță, nici în mașină domnească, să le stropească zidurile casei cu noroiul uliței.

– Ce-ai vrut să spui, doamnă Scafa ?! – zise Matache accentuând pe ultimele cuvinte, să știe că-l deranjase faptul că i se adresase atât de cald, îndepărtându-l.

– Că nu mai am relații cu ai mei, doar pentru că am venit la București să-mi aflu un rost.

– Nici eu nu mai știu de familie, după ce m-am angajat și la doamna Magdalena, iar de când nu mai am slujbă la stat, m-au dat pierdut. Suntem mai mulți frați. Nefiind nici cel mai mare, nici cel mai mic, ies la socoteală chiar și dacă nu mă văd...

– Avem destine apropiate, – constată Claudia – o generație viguroasă, proaspătă, venită de la țară... Eu am încercat la IATC, că vezi Doamne, e mare scofală să fii actriță în România !... Alea care câștigă douăzeci de mii de dolari pe zi de filmare, fie că stau, fie că repetă de zece ori o scenă, alea da, au șansa să devină staruri, dar ale

noastre ?... Cu două sute de mii de lei la un teatru,
ca debutant... Nici nu mă mir că au făcut grevă.
Ăla-i salar ?...

Matache își trecu mâinile peste față.
Nu știa cum să-i spună că el, șoferul de pe
autodubița aprozarului din Amzei și

majordomul Magdalenei fusese un an student la mecanică, apoi se lăsase pentru un an, să câştige nişte bani, vruse să se înscrie la drept, ar fi terminat de atunci şi ar fi ajuns avocat, dar banii îl furaseră. „E vremea lor – îşi aminti vorbele lui Scafa spuse lui Dumitriu când făcuseră actele pentru agenţie, iar el, Matache asistase. E vremea avocaţilor şi a contabililor, noi suntem nişte pioni în mâinile altora, iar ei conduc jocul...” Sau asta nu era decât o biografie confecţionată de el, prin care să-şi acopere trecutul de şofer de aprozar şi seralist la un liceu, până ce ajunsese să se vadă cu o diplomă în mână, cu care nu putea să facă mai mult decât tot pe şoferul. Confecţionat pentru femeile cu care urma să se culce, ori real, trecutul lui nu mai avea nici o importanţă din clipa în care intrase în simbria doamnei Magdalena. Scafa ar fi fost destul de dibaci să-i reconstituie o biografie, unde el era tot unul dintre fraţii mijlocii, dintr-o familie de la ţară : oltean, ardelean, bănăţean, moldovean, dobrogean. Ce mai conta ? Pentru toţi cei între care se învârtea de dimineţa până seară, Matache venea dintr-un abis şi avea un abis în faţă. Trebuia să-şi dilate prezentul atât de mult, încât să-şi țină şi de trecut şi de viitor. Bărbatul nu ştia asta, dar simţea mereu presiunea timpului prezent şi nevoia de a-şi trăi total clipele, chiar dacă ar fi fost să piară după aceea, ori să i se ia minţile.

– La ce te gândeşti ? – îl întrebă Claudia, căreia i se păru că povestea ei, spusă în două vorbe, îl răscolise.

– La mine şi la viaţa mea, care-i cam apropiată de a dumatăle...

Şi Dinu îi reproduse, ca oricărei alte femei într-un bar de noapte, ori înainte de a se târnosi în cearşafurile aceleia, aceeaşi poveste cu anul de Mecanică, cu facultatea de Drept, care-l aşeza în rândul lui „oricine“, dar nu chiar „nimeni“.

Femeia fu impresionată de cele spuse de Matache, mai ales că vorbise rar, cu o intonaţie de

om învins de viață, dar hotărât mereu să ia totul de la capăt.

Trecuse de cinci, când Claudia dădu semne de nerăbdare.

– Du-mă, te rog, până la Scafa, vreau să discut și cu el... Apoi să luăm masa undeva prin cartier... Mai nou, întârzie seară de seară, vine obosit... Nu știu cum va fi când o să

avem amândoi câte o firmă. Probabil că o să ne vedem doar noaptea și sâmbăta sau duminica...

În drum spre Armata Poporului, oprirea la un spațiu din Cotroceni, în ideea ca firma lui Scafa să fie mai aproape de salonul de cosmetică. Găsiră și proprietarul spațiului, iar prețul nu părea exagerat. Dorea plata în dolari. Rămase incert totul.

– Întoarce-te ! – îi spuse Claudia pe neașteptate. Merg la Scafa pe jos... Mă mai destind...

Matache rămase ca trăsnet în mijlocul trotuarului. Nu-și imaginase o asemenea despărțire. Urcă în mașină și o urmări în oglinda retrovizoare. Simțea că femeia aceea putea să reprezinte pentru el altceva decât toate cele cu care se culcase de când apucase plăcerile cărnii.

*

Ajuns la atelierul de reparații, îl găsi pe nea Petre înconjurat de câteva mașini cu capotele motoarelor ridicate, alături de vreo patru oameni grăbiți, care-l trăgeau ba spre una, ba spre alta, să le termine, să plece cu ele în perfectă stare... Matache își luă salopeta pe el și se vârî între cei care-l sufocau cu sfaturile lor grabnice pe celălalt. Făcu liniște, trecu peste toate insistențele unuia sau altuia și luă mașinile de la celălalt capăt.

*

Seara îi prinse doar cu două mașini în curte, la care lucra în pace, fără să le mai stea în spate proprietarii și să-i biciuie cu graba lor. Multe defecțiuni erau rezolvate în jumătate de oră, altele într-un minut, pentru că șoferul amator nu știa că dacă nu-i merg semnalizatoarele, poate să fie de vină doar o siguranță. Unii veneau să-și schimbe doar uleiul și filtrele, alții cu motoarele aproape

gripate, de mirare la niște oameni care dădeau o treime din salar pe benzină, să poată ajunge mai repede la serviciu, acasă, în piață, la o amantă, la un spectacol, la un prieten, la un miting, și asta zi de zi, după masă de după masă și noapte de noapte.

26.

În ultimele luni Sanda trecuse doar de două ori pe la vila Magdalenei, în niște vizite mai mult protocolare. Nu exagerase cu mulțumirile pentru faptul că-l îngrijise pe Simion, lăsând chiar senzația ambiguă a unui reproș. Odată îi spusese chiar direct : „Puteam să-i am de grijă și singură. Angajam o femeie să stea cu el... Și la urma urmelor nu e ca toți oamenii, să fie tratat într-un spital ?!” Magdalena refuzase să se angajeze într-o dispută cu cealaltă. Într-un fel se bucura că totul se rezumase doar la atât, știind că de la o femeie ca Alexandra s-ar fi putut aștepta la orice.

În săptămânile când Sasu stătuse la vilă, cam la ora când soseau doctorii Ciocâlțeu și Dan, apărea și nevastă-sa cu o plasă plină cu portocale, mere, banane să fie văzută de cei doi, să se creadă că e mereu în preajma lui, atâta doar că nu-l putea lăsa singur acasă. După ce-l mutase în patul lui din apartamentul de pe Pangrati, și-i purtase de grijă Hilda, Alexandra începuse să întârzie în fiecare zi mai mult decât oricare dintre colegii săi prin cancelarie, ori în mici excursii cu copiii prin parc. Ar fi făcut orice doar să știe că nu se întoarce acasă, unde-o aștepta un om bolnav, față de care nu simțea decât o imensă repulsie.

Pusese mai de mult ochii pe profesorul de istorie, Ileon, căruia-i zicea Miki, cu nouă ani mai tânăr decât ea, necăsătorit. Într-o discuție cu el, însoțind copiii spre Muzeul Țăranului Român, refăcut după '89 în clădirea Muzeului partidului, îl întrebase pe acesta : cum ai privi tu pe un om care nu mai vrea să trăiască ?

– Cu îngăduință – îi răspunse Ileon – și înțelegere. Aș încerca să-i dau curajul să-și continue viața, să-și caute în ea părțile mai luminoase, care l-ar putea face să vrea să mai prindă ziua de mâine, să vrea să se umple cu speranța că totul se va schimba... Dar de cine e vorba ?... Îl cunosc ?

– Nu, – răspunse Sanda – și sper să nici nu ai ocazia. Soțul meu e medic și vede altfel lucrurile. Crede că mecanismul interior ce secretează speranța, de care vorbești tu, odată stricat, nu se mai poate repara niciodată... Iar eu încep să cred același lucru... Disperarea de moment poate trece, dar starea de disperare niciodată. E panica animalului din om în fața unui pericol posibil, chiar iminent. E panica finței care blochează voința și în primul rând aceea de a trăi.

– Ai pe cineva apropiat în situația asta ?

– Un fel de rudă... Seara, înainte de a merge acasă, trebuie să trec pe la ea. Doctorii sunt optimiști, dar eu nu. Vorba lui Sasu : odată mecanismul stricat ceasul stă sau arată o oră aiurea...

– E în vârstă ?

– Anul viitor ar trebui să se pensioneze.

– Asta e explicația. Conștientizarea inutilității, după o viață activă. Conștientizarea sfârșitului iminent... Nu știu cum voi arăta eu la vremea respectivă, dar cred că toți trec printr-o asemenea criză, mai puternică sau mai atenuată, în funcție de cei din jurul lor.

– Ce vină au ăia ? – întrebă Sanda, gata să intre în iritare.

– Dragă colega, nu suntem singuri pe lume, iar noi, dascălii, pricepem asta cel mai bine. Nici nouă nu ne va fi ușor ca dimineața, în loc să venim la școală, să mergem după cumpărături. Nici nouă nu ne va fi indiferent dacă după ora zece vom vedea că până la prânz nu ne mai așteaptă decât amintirile despre o viață trăită cumva...

– Ce are asta cu sinuciderea ?!

– Unii sunt mai puternici și nu acceptă agonia, alții mai lași... și devin senili cu încetul...

– Dar e importiva firii.

– A firii cui ?... Japonezii se sinucid în numele onoarei pierdute, indienii bătrâni se retrag din societate și familie și devin pustnici,... tot un fel de moarte... Nemții, dacă știi, și mai știi istorie, își luau viața cu seninătate în momentul în care se vedea înfrânți și fără putință de redresare. Von Paulus după Stalingrad, Rommel după Tobruk și atâtea mari figuri, care-au înțeles că viața lor a fost legată de victoria unei idei.

– Ești cam orgolios și tu, de vreme ce le dai dreptate !

– Ca istoric trebuie să înțeleg și alte mentalități decât aceea de oameni medii, balcanici, ori latini, care văd ca supremă voință divină supraviețuirea cu orice preț. Cu prețul umilinței și al decăderii morale, fizice, umane. Câți conți ruși nu și-au pus capăt zilelor după Revoluția din '917 și războiul civil ? Iar cei care au supraviețuit s-au umplut de cel mai negru sfârșit de viață, chinuit, învins, batjocorit, din câte și-au putut imagina. Nu specia urla în supraviețuitori, pentru că specia e dusă mai departe doar de învingători. Învinșii nu mai au nici o poftă să se mai înmulțească, decât atunci când e vorba de popoare.

– Generalități, fixuri, domnule coleg,... N-am copii, nu doresc să sporesc specia, dar nici să-mi iau viața pentru că am pierdut un război nu vreau...

– Cred că în felul acesta se naște duplicitarismul... Dumneata, doamnă Sanda, ești o femeie frumoasă, plină de energie, cu o voință de a învinge cum puține am întâlnit. Când mecanismul interior bate pe loc sau în retragere, mergi la coafor, te depilezi, mergi la salonul de cosmetică, îți schimbi fața și cu ea, starea sufletească. Devii un altcineva, mai tânăr... Te văd mereu cât de cochetă ești, cum știi să pui pe dumneata o haină, cum chiar în zilele cele mai proaste îmbraci costume în culori tari, să-ți schimbe starea sufletească. E o maieutică pe care toate femeile o practică, mai cu folos sau fără...

Alexandra alege din ultima replică doar ceea ce se referea la ea și se simți măgulită.

*

Uneori, seara, când Ileon avea ore după-amiaza, se întindeau în lungi povești mai puțin cunoscute din viețile marilor conducători, cezari,

împărați, regi, niciodată predate elevilor. Ileon se avânta, le vorbea tuturor celor aflați în cancelarie ca unei clase de elevi eminenți, cărora știi că le poți spune și picanterii din biografiile marilor personalități.

Dacă Sanda mai avea o oră de curs, își făcea de lucru pe la cataloage și o aștepta, apoi plecau împreună pe jos,

până în Piața Victoriei. O plimbare de seară, devenită obișnuință în doar câteva luni. La despărțire, Ileana îi săruta mâna și aștepta să o vadă îndepărtându-se până în dreptul Televiziunii. După câteva minute, se dezmeticea, își propunea ca de a doua zi să fie mai rezervat față de femeie, oricum nevastă de doctor, alte pretenții, ale mofturi, apartament la vilă, lua metroul și după o oră ajungea în apartamentul lui de la bloc. Acasă, în camera lui, simțea cum ochii verzi ai Sandei continuau să-i stăruie la minte. Ducea o viață de solitar cam două săptămâni pe lună, pentru că în celelalte veneau la el părinții de la Pitești.

*

În drum spre casă Alexandra se mai oprea la cele două chioșcuri să-și mai întârzie sosirea. Nu cumpăra nimic pentru că vedea mereu aceleași lucruri, apoi, cu pași din ce în ce mai mari intra pe Pangrati. Privea de la distanță spre fereastra biroului doctorului, iar câtă vreme fusese bolnav, spre cea de la dormitor. Descuia. Urca treptele până în dreptul ușii apartamentului. Descuia. Intra. Aprindea lumina în hol. Se dezbrăca. Pornea spre bucătărie, lua o gură de coniac direct din sticlă, ciugulea ceva și mergea în dormitor să se schimbe. Dacă Simion era acolo, îi spunea doar : „Bună seara !” și-l săruta pe frunte. Dacă era în biroul lui, se schimba într-un trening de mătase și abia după aceea intra la el să spună și să facă același lucru. Simion simțea doar un fel de repulsie în convenționalismul automatismului gesturilor. Simpla ei sosire, sunetul cheii în broască, prezența ei în hol, îl făceau să devină crispat. Apoi se bloca. Asta cât fusese la pat, ori în scurta convalescență.

După ce-și reluase munca la spital, făcea în așa fel ca în fiecare seară să sosească acasă după Alexandra. Ritualul, la fel de convențional, se petrecea invers, atâta doar că femeia stătea în

fotoliu în fața televizorului aprins. Intra în bucătărie, lua ceva din frigider și mânca. În drum spre dormitor, constata că Sanda făcuse același lucru, fără să-i fi pregătit și lui o cină. Simion se gândi să-și reia obiceiul de a dormi în biroul lui, dar asta ar fi însemnat despărțirea totală,

căci pe parcursul unei zile nu-și vorbeau mai mult de zece minute, și atunci în fugă, luau doar accidental dejunul sau cina împreună, privind fiecare în altă parte și încercând să se rețină de la orice vorbă sau gest în plus, care-ar fi trădat răceala dintre ei.

„Cât mai poate dura asta ?!“ era întrebarea din pragul fiecărei nopți, după ce Simion își lua medicamentele și aștepta să-i vină somnul, ca un fel de binefacere. „Mai întârzie puțin totul. Acuși intră în menopauză. Va mirosi de la distanță și i se vor lua mințile și mai al dracului. Un an, doi, trei, cine știe când e fixată ora ei ?“ Știa că așa cum viața lui era trăită între zidurile spitalului, la bolnavi, pe autobuz sau metrou, și viața ei se rezuma doar la școală, câte o probabilă aventură și acel cavou cu patru camere al apartamentului, unde veneau ca la hotel, doar să se culce.

Adeseori Sanda se gândea la el, și atunci se întreba cât de nefericit trebuie să fie, blocat între pereții vieții și ai morții, incapabil să aleagă una dintre variante. Simțea că îl urăște, și nu odată, când Simion prefera să doarmă în biroul lui, își socotea în minte toate bunurile ce-i reveneau de drept, plus banii puși de doctor cine știe pe unde prin casă. Omul dispărea din conștiința ei și se știa rămasă singură, liberă. Pe de altă parte o irita și faptul că el o lasă să-și facă de cap, fără să-i impute nimic. Ar fi vrut să i se împotrivească, să se certe zilnic, să-i spună că e o curvă, și ea să nege și să-i demonstreze doar că e o femeie tânără ce trăiește cu un impotent. Să apară ea ca victimă a unei vieți conjugale ratate, dar Simion își urma cursul lent al refacerii, bucurându-se doar pentru

sine când renunța la câte un medicament de protecție. „Omul e normal să trăiască fără medicamente. Când devine dependent chiar de un antinevralgic sau aspirină nu mai e el, ci o sumă de reacții chimice, care au nevoie mereu de o completare pentru a desăvârși combinația naturală“.

Își făcuse o ocupație de a testa pe pielea lui ce-nseamnă să reduci la minimum orice medicament, să lași natura să-și facă datoria. Își imagina ce-ar fi însemnat pentru el să fi stat izolat într-un spital, apoi să-și recupereze voința de viață, cât timp i-ar fi luat să se poată readapta la aceleași presiuni psihice.

Dar perioada aceea trecuse mai repede cum ar fi crezut. Își reluă munca la spital, iar ca urmare a propunerii făcută de Magdalena, în care vedea singurul prieten adevărat, începu să refacă viitorul cabinet particular și să se intereseze de mobilier. Nici Magdalena, nici el nu-i spusese Sandei nimic despre ce puneau la cale. Voia să-i facă o surpriză, să încerce o reglare a relațiilor de familie, o schimbare a femeii măcar în fața unui câștig sporit.

Într-o seară sosi acasă cu câteva pete de var pe balon și femeia observă. „Se văruiește !“ explică sec Simion și-și curăță balonul cu peria. Pe Sanda n-o interesa nici unde se văruiește, nici cum se văruiește, nici cine anume făcea treaba și cu ce bidinea. Îi puse în față, la bucătărie, o sticlă de coniac, o rudă de salam de Sibiu și trei felii de pâine, apoi ieși, scuzându-se că a luat masa fără el. Formă un număr de telefon și, fără să-i pese că o putea auzi doctorul, vorbi cu un coleg de la școală mai bine de jumătate de oră, despre toamna aceea nebunatică, simțămintele oamenilor aflați la cheremul bățăilor de vânt ale naturii. Chicoti, se îmbujora toată, străluminându-i fața în zâmbete largi, când cel de la capătul firului îi spunea câte o vorbă deșuchetă pe seama sângelui ce-l purta în

vine. După ce închise telefonul reveni în bucătărie și-l văzu pe Simion fierbându-și un ceai.

– N-ai luat nici un gât ? – îl întreabă femeia arătând spre sticla de coniac. Păcat. Te-ar mai fi adus pe lumea celor vii. Puse sticla la gură și bău, apoi continuă – viață, putere, dragoste, bani ! Țsta e rostul nostru pe pământ ! Ce știi tu ? Ai luat chipul și psihologia oamenilor între care trăiești și pe care-i tot repari degeaba... Sapa și lopata de ei... Ce meserie mai e și asta să prelungești agonia omului, să-l minți că o să se facă mai bine. Să-l amăgești că va mai fi sănătos ? Suntem animale, domnule doctor, și cine are zile trăiește, iar cine nu, nu ! Voi, medicii sunteți niște invenții care se cred deasupra lumii. Asta sunteți, niște invenții ale unor minți bolnave, ce vor să trăiască mai mult decât le e dat. – Bău din nou din sticlă și fața ei prinse o culoare roșietică, iar ochii i se injectară. La război, ca la război ! Și viața asta nu e altceva decât un război continuu... Tu vrei o pace totală, să ai rostul asigurat. Să-i dregi pe cei răniți. Să câștigi de pe urma lor, să le dai hapuri și

să-i faci să câștige și pe farmaciști... O porcărie, domnule doctor, o porcărie, care te are la mijloc pe tine, iar peste drum de tine un popă. Ce-ți scapă, preia el. Că toți vor să câștige de pe urma războiului ăstuia... Nu !... Cine-i de murit, să moară. Glonțul și groapa comună ! Ca la cai, ca la câini, ca la vite, ca la oameni în lagăr... Cu ce suntem mai buni noi decât vitele, dacă nici măcar nu respectăm regula speciei, să mărim șeptelul ?... (Bău din nou, iritată că Simion nu zice nimic). Suntem niște vite, domnule Sasu, ale lui Dumnezeu, ăla, în care tu zici că crezi... E un flămând și un însetat imens, care n-are cum să se sature, pentru că nu mănâncă niciodată, ci privește doar cum sunt sacrificate niște vite de către alte vite să hrănească alte vite și tot așa până la capătul lumii... Iar Dumnezeul tău flămând și însetat se satură numai o clipă doar privind carnea și sângele scurs, apoi iar flămânzește și-i crapă buzele de sete, ca adolescenților și bătrânilor când se uită la filmele porno, și nu se mai satură o nemiluită de timp. Când un om normal și-ar putea mântui furiile din el într-o jumătate de oră... Pe ăsta cine-l tratează ?

Simion rămase uimit de ieșirea aproape dementă a Sandei. Întrevedea o nouă perioadă de criză în viața lor. Îi privi ochii injectați și se felicita că nu scosese nici un cuvânt. Știa că în clipele acelea un sunet doar ar fi declanșat isteriile femeii. Și-apoi ce să-i fi spus, când ea trăia cu fermitate sentimentul unui război continuu, unde răniții sunt împușcați, aruncați în gropi comune și declarați eroi.

— Bea ! — îi spuse pe un ton dictatorial. Bea și fii bărbat și dă dracului toate flacoanele alea !...

Bărbatul prinse momentul și părăsi bucătăria, trecând pe lângă Sanda, rămasă cu sticla întinsă spre el. Se închise în biroul lui. Îl apăsau pereții, întreaga casă luase foc, se

cutremurau pereții de la o furtună pe care nu o sesizase nimeni, dar violentă în toți. Un uragan devastator, ce pune în mișcare fețele hidoase ale tuturor ființelor și le transforma în fiare, în animale carnivore, ce se devoră, sau doar se ucid unele pe altele, chiar și atunci când crapă de sătule. Vânătorul și victima, iar la mijloc el, medicul, încercând să salveze și victima, dar să tămăduiască și rănilor vânătorului. „E sinistru

ce se întâmplă !“ – își spuse, dar nu-și continuă gândul pentru că în hol o auzi pe Sanda pregătindu-se de plecare.

Era trecut de zece seara. O forță necontrolată îl împinse în picioare. Deschise brusc ușa biroului și o întoarse pe femeie dintr-o mișcare cu fața spre el.

– Unde pleci în halul ăsta ?

– Mă duc să mă fut, impotentule ! – țipă isteric femeia, duhnind a alcool.

Simion o prinse de braț, închise ușa spre ieșire și-i trase un dos de palmă.

– Intră-n casă ! Te faci de minune și ca profesoară, nu numai ca nevastă de medic ! Intră-n casă, dezbracă-te și culcă-te !

O împinse spre dormitor.

– Te urăsc Sasule, te urăsc de moarte ! – spuse femeia cu voce scăzută. Dar să știi că tot am să plec ! Vreau aer, vreau afară ! Nu mai pot suporta pereții casei, televizorul, nu mai pot suporta nimic !... – îl privi în ochi. Zici că sunt nebună și te gândești ce pilule să-mi dai... Vreau carne, vreau sânge, vreau votcă și aer curat !... Pleacă din fața mea, altfel țiș !...

– Ești cel mai odios om pe care l-am avut vreodată în față... Du-te !...

Simion intră în biroul lui trântind ușa. O auzi cum descuie yala și iese. Simțea că-i tremură corpul. Nu i se mai lega în minte nici o propoziție. Nu mai era capabil să-și spună numele. Intră în bucătărie să-și ia un pahar cu apă și dădu cu privirea de sticla lăsată aproape golită pe masă. O clipă fu împins de o pornire să o ducă la gură. Își zări mâinile tremurând și se opri. Își umplu paharul cu apă, se-ntoarse în dormitor și-și luă medicamentele. Nu-l mai interesa nici Sanda, nici că avea un cabinet al lui care-i dădea o și mai mare libertate. Și așa o avea, dar în clipa în care se va fi văzut în cabinetul lui, i-ar fi crescut prestigiul în fața colegilor de la spital.

Sanda goni până aproape de colț, de parcă într-adevăr ar fi avut întâlnire cu cineva. Abia odată ajunsă în fața clădirii Televiziunii se dumeri că nu are unde merge și pe cine căuta la o oră când alții se pregăteau să se culce. Căută în geantă carnețelul cu numerele de telefon. Dădu peste al Magdalenei și-l formă la unul din posturile publice de peste drum.

– Iartă-mă că te deranjez la ora asta !... Nu, nu e nimic grav... Sasu doarme, dar eu trebuie să ajung în noaptea asta la Urziceni... cu pământul ăla, niște nepoți... Mi-ai putea da pentru o oră mașină să mă ducă la gară ! Nu, nu a mea... Am să încerc să mă descurc cumva... A, a venit tocmai acum... Bine... Cum ? Până la Urziceni ?... Dar trebuie să stau până mâine, până deschide primăria... Aștept în fața Televiziunii. Pa, Magdalena, mulțumesc... Pa !...

Un sfert de oră mai târziu, Opelul Magdalenei oprea pe celălalt sens. Sanda traversă strada și dădu peste un Matache obosit și foarte puțin încântat să o aibă în mașină. Așteptă ca femeia să se așeze lângă el.

– Unde, doamnă ? o întrebă ca un taximetrist oarecare.

– Spre Băneasa, dragule, spre Băneasa...

– Ai avion de Urziceni la miezul nopții ?

– Ia-o spre pădure și-o să vezi ce am !...

– Când m-am întors de la atelier și-am vrut să mă culc... Că peste două ceasuri trebuie să măntorc să-l ajut pe nea Petre... Uite ce e, mie mi-a zis doamna Magdalena să te duc până la gară și să te urc în trenul de Urziceni, dar să nu stau mai mult de o oră...

– Ajunge o oră, puiule, ia-o spre Băneasa...

27.

Scafa rămase în fața clădirii până când contabilă și secretara încuiară ușa firmei. Era noapte. Ultimul autobuz cu turiști plecase de câteva minute pe cea mai bătută dintre rute : București-Istanbul și retur. Rămase încă vreo oră cu fetele să reia calculele, să vadă cât era profitul agenției, după plățirea tuturor taxelor, cât puneau deoparte pentru întreținerea mașinilor și cât le-ar fi revenit lor ca salarii lunare. Pentru prima oară contabilă îndrăzni să-i spună patronului să mai angajeze unul sau doi oameni, pentru că ele nu mai puteau să reziste ritmului aceluia, mai cu seamă că apăruseră încă vreo zece firme concurente, unele turcești, ce dispuneau de un capital serios și de sumedenie de angajați, de la cei care le păzeau sediile, până la misiții din Gara de Nord, ce tăbărau pe călătorii sosiți din celelalte orașe să-i invite să folosească firma lor pentru o călătorie la Istanbul.

Nu ajunseră la nici o concluzie, pentru că Scafa își avea planurile lui cu deschiderea unor noi linii spre Nürnberg, prin Slovacia și Cehia, și una mai lungă spre Barcelona, prin Paris. Avea nevoie de bani nu pentru salariile altor angajați, ci pentru două autocare noi, Mercedes, care făceau o avere. Contabila vru să-l ducă acasă cu mașina firmei, care-i fusese încredințată după ce renunțaseră la serviciile unui șofer, dar Scafa preferă să meargă pe jos, să se limpezească, să reintre în minciuna aceea de vârstă pe care o păstra spiritului sau

numai sufletului. Prezența celor două tinere la firmă, o zi întreagă, apoi noaptea, a celei de a treia, peste celelalte două, îl făcea să-și înșele cu ușurință bătrânețile.

Mergea spre Academia Militară croind în minte alte planuri, în așa fel ca totul să se rezolve cu bani puțini, să nu mai ceară de la Magdalena, iar de va fi fost posibil, să înceapă să-i restituie părți din datorie, să rămână cu timpul singurul stăpân al agenției. Se simțea sigur pe sine, ca și în anii dinainte, când, după pensionare, continuase să aibă o slujbă mărunță la minister. După ce trecu de Academie și începu să coboare colina, îl cuprinse o căldură fericită, ori numai o stare de mulțumire, pentru ca odată ajuns în piață, având sub priviri întreg cartierul de vile unde locuia, să o aibă doar pe Claudia în gând.

Abia atunci își privi ceasul, constată că era trecut de miezul nopții și își imagină că o va găsi pe femeie stând în fotoliu la televizor și așteptându-l cu o cină reîncălzită de câteva ori. Ajuns la capătul cvartalului se întrebă, așa într-o doară, dacă fericirea lui alături de Claudia nu se rezuma la a o vedea noaptea în pat, douăzeci de minute, la a schimba câteva fraze cu ea, altele zece, la un dejun luat împreună printre replici scurte, de conveniență. Un fel de „Și apoi au trăit fericiți...“, ce se rezuma la o oră din douăzeci și patru, când la vârsta lui, Claudia putea fi un poster cât peretele, la care să privești înainte de a adormi.

Intră în apartament covârșit de starea lui euforică, construită încă de la capătul străzii. Claudia stătea în camera mare, unde era și televizorul. Urmărea o emisiune de capăt de program, doar pentru a putea adormi. Când îl auzi intrând, se ridică și-i ieși în întâmpinare.

Dincolo de coloristica vioaie a sufletului său, omul era doborât de oboseală, cu cearcănele accentuate, vineții, sub ochi, mai pleșuv parcă decât peste zi și adus de spate. Mască stângaci și

un ușor tremur al mâinilor pe care-l descoperise abia după ce intrase în casă. Chiar zâmbetul fericit al întâlnirii consoartei luă pe chipul lui forma unui rictus de om chinuit de ulcer, încât femeia îl întrebă :

– Te simți rău ?

– Nu – răspunse Scafa. Abia acum două ore am dat drumul ultimei mașini cu turiști... Măine dorm până la douăsprezece...

Femeia știa că nu era adevărat, că se va trezi încă din zori cu gândul la firma lui și-i va vorbi timp de jumătate de oră, cât vor dejuna, doar despre planurile lui de viitor : țesături de rute turistice, cu care voia să cuprindă Europa, ca o pânză de păianjen.

– Aș bea un coniac ! – spuse bărbatul și nu așteptă să fie servit, ci scoase din bufet o sticlă, o destupă și turnă două păhărele.

– Ești foarte obosit – constată femeia, care rezistase până la ora aceea bând cafele după cafele. Ar fi bine să ne culcăm, pentru că mâine...

Claudia părea să fi preluat jumătate din vârsta lui Scafa și să și-o fi adăugat ei, în vreme ce bătrânul preluase jumătate din cea a femeii și și-o scăzuse din a lui. Seara și dimineața, diferența de vârstă dintre sufletele lor era doar de vreo zece, cincisprezece ani. În noaptea aceea bău, se simți dintr-o dată dezmeticită și trecu la bucătărie să pregătească o cină cu ouă, salam de Sibiu, șuncă de Praga, unt, maioneză și brânză Camembert, care-i plăcea la nebunie lui Scafa și un vin roșu. Nu se gândise nici o clipă la vreo plăcere erotică, pe întuneric, cum se petreceau cele din familia Scafa, tocmai pentru a mai atenua din detaliile fizice ale bărbatului.

Luară masa în liniște. Băură câte un pahar cu vin, apoi femeia umplu un al doilea , dezmoțită de faptul că viața începuse să-i umble din nou prin vine. Se lăsă pe spătarul scaunului cu toată greutatea, dorind să-și scoată în evidență sânii mari

și trupul svelt. Scafa surprinse mișcarea și avu o ușoară strângere de inimă. Claudia arăta ca un om independent, stăpân pe destinul ei și asta îl neliniști. După călătoria pe Mediterana, când suportase privirile bărbaților de toate culorile, națiile și vârstele întorcându-se după femeia lui, devenise foarte sensibil, dar nu gelos. Un om la etatea lui s-ar fi resemnat. Dar el nu, mai cu seamă că fusese toată viața independent și cu frâiele destinelor altora în palme.

– Aș vrea să-ți spun ceva... deschise într-un târziu vorba femeia – Mi-am ... O să-mi deschid, de fapt, de săptămâna viitoare un salon de cosmetică. Doamna Magdalena mi-a dat banii și cred că în mai puțin de un an, dacă voi avea clientelă suficientă, o să-i pot restitui suma.

Scafa răsuflă ușurat. Goli și al treilea pahar și fața i se luminează. Rămase cu coatele pe masă, învârtind între degete paharul gol.

– Ca și ce chestie îți dă Magdalena bani să deschizi o firmă ? – zise ca un fel de reproș bărbatul.

– Ea m-a chemat și mi-a dat și niște adrese -- continuă Claudia cu seninătate. Am reușit să închiriez un spațiu central... E cam scump... O să angajez din colegele

mele de la coafură pentru început,... Ce să zic ?... Cred că o să-mi meargă bine...

Bărbatul remarcă, mirat, că în toată prezentarea noutății, femeia se referise doar la ea. Ajunseseră să fie doi patroni, la două firme. Oameni ce adăstau sub același acoperiș numai noaptea.

– Ei bravo, am ajuns să ne concurăm ! – spuse Grigore simțind cum ideea de casă, ce-o mai aveau, urma să dispară cu totul. Tu la firmă toată ziua. Eu la firmă... Dar de casa asta cine mai are grijă ?! De mine, de un om nu tocmai tânăr și sănătos ?

– Luăm o femeie să ne facă menajul.

– Ce menaj ?... Pentru cine ? Când noi o să ajungem acasă noaptea, tăbărâți de oboseală.

– O femeie în vârstă care... – Claudia se opri, de teamă să nu-l supere pe Scafa tocmai în momentul când urma să primească acordul lui pentru acea aventură personală.

– Uite ce e ! – zise bărbatul, intuind ceea ce va urma. Am făcut contractul căsătoriei în fața legii și a lui Dumnezeu pentru ca tu să-mi fii soție, iar eu să apăr casa și să aduc bani. Să avem tihnă, iar casa noastră să funcționeze ca una de oameni, nu ca hotel... Nu-ți ajung banii mei ?

– Dar nu e vorba de asta. Vreau să mă realizez acum, cât se mai poate și când mi s-a oferit ca o mană cerească, un ajutor. Nu eu l-am cerut. Doamna Magdalena mi l-a dat. Nu înțeleg nici eu de ce și cu ce preț, dar simt că trebuie să profit de această șansă.

– Îți dai seama unde ajungem ?

– Vom trăi mai bine...

– Pe dracu !... Nu vom mai trăi deloc... Cine joacă la două capete miza unei familii, ratează casa, familie, ratează totul, poți să aduci trei servitoare, să-ți spele zilnic tot ce nu apuci să murdărești, să-ți prepare masa ca la restaurant, pentru că nu le va mânca nimeni ! Scafa reuși să se enerveze.

Și, la urma urmelor, ce urmărește această doamnă miliardară ? Să ne despartă ? Putem să o facem și fără de ajutorul ei, și fără să ne chinuim unul pe altul încă doi, trei ani, trăgând fiecare în altă parte... Abia ne-am obișnuit unul cu altul, abia ne-am constituit într-o familie, abia am mușcat din

bucuria căsniciei în acea lună de croazieră și dintr-o dată, nucleul, format cu greu în câțiva ani, se sparge. Pierdem totul, fată, totul !...

I se înroșise fața iar ochii îi scăpărau. O privea direct în față, încercând să dibuie dacă în umbra acelei hotărâri nu se ascundeau de fapt alte scopuri decât cele la vedere. Se stăpâni, apoi continuă :

– O să vorbesc cu Magdalena.

– De ce te opui, Grig ?... Sunt tânără. E meseria mea.

– Poți prelua firma de turism.

– Nu mă pricep... Și, la urma urmelor, nici nu m-ai trecut în acte... Nu le-am văzut... E a ta... Iar eu am devenit soția unei firme !

Bătea către două noaptea. Grigore ar fi sunat-o pe Magdalena chiar și la ora aceea, numai așa, s-o scoale din somn și s-o întrebe ce-a avut în minte și ce-a vrut să pună la cale cu actul acela de filantropie făcut unei necunoscute. Îl irita la culme să reînceapă o viață agitată. O clipă regretă că făcuse prostia să se căsătorească atât de bătrân și cu o tinerică, deși una de vârsta lui l-ar fi vârat deja în mormânt.

Formă numărul Magdalenei, dar puse receptorul în furcă înainte să fi sunat. Știa ce replică i-ar fi dat somnoroasă femeia : „Scafa, toată viața ai trăit sub indicativul altora : Tudor, Tănase, Teodoru..., astea pe care le știu eu. Ai și tu acum posibilitatea să-ți pui numele pe o firmă, numele tău adevărat și deodată te crispezi când afli că nevastă-ta, o copilă, aflată la începutul vieții, vrea să-și fâlfâie numele pe o firmă a ei. Numele adevărat al meseriei pe care-o știe. Fii rezonabil !...”

Telefonul se afla între salon și baie. Stătu câțva în cumpănă, apoi reîntră în bucătărie și-și reluă locul. Se liniștise.

– Ce-a zis ?

Grigore își redobândește calmul. Făcând o pauză. Îi zâmbi, apoi zise :

– Claudia e bine că ai avut noroc, atât de tânără, ducând o viață onorabilă să devii dintr-o dată patroană. Unul la un milion au șansa asta. Aș fi... Am greșit văzând în actul tău distrugerea casei noastre... După ce vei restitui sumele doamnei Magdalena, o să ne putem permite să facem mai

multe călătorii în străinătate, să luăm o femeie, să aibă grijă de casă, un șofer. Încă suntem la început... Sincer să fiu – schimbă vorba – am fost gelos pe Floreasca. Adică de ce ea poate să se gândească la viitorul tău și eu nu ? De ce ea poate să te ajute, iar eu nu ? Când o să-mi meargă bine, o să-mi iau un director, iar tu o să-ți pui o șefă, iar noi o să trăim ca în Rai...

– Până atunci mai e mult. Eu trebuie să muncesc, să atrag clientela, să fac un renume firmei...

– Și cum vrei să-i spui ?

– „Claudia – salon de cosmetică“... Arhitectul care mi-a proiectat interiorul zicea că ar ieși o cacofonie să pun invers...

– De ce nu i-ai zis Scafa ? Două firme cu același nume nu fac decât să se ajute reciproc... „Salonul de cosmetică Scafa“ sună...

– Masculin,... Claudia e mai pe sufletul femeilor, mai atrăgător.

– Și când facem deschiderea ?

– Peste vreo lună, două. Am nevoie de mobilier, aparatură, farduri, chimicale și reclamă în toată presa...

Grigore mai umplu o dată paharele și toastă pentru noua firmă. Oboseala îi îndepărtase orice gând rău. Avea un bine strunit mecanism de control și decuplare de la viața imediată. O clipă i se păru că finanțările acelea încrucișate, el pe Matache și Magdalena pe Claudia, erau în replică, joaca a doi oameni bătrâni și fără de copii, ce mizează la întâmplare, sau nu tocmai, să-și surpe unul altuia prestigiul, să se tachineze, fără să le pese de altceva decât de frumusețea pariului făcut.

Zece minute mai târziu, cei doi soți erau în pat. Bărbatul adormi imediat, în vreme ce femeia rămase cu privirile în tavan, încă nelămurită de ceea ce era în sufletul lui Grigore, apoi visând la firma, pusă pe două bare de inox, cum era proiectul, unde sta scris caligrafiat CLAUDIA, iar

dedesubt, cu litere de tipar SALON DE COSMETICĂ. Calculă, pentru a câta oară, că va plăti atât pentru aparatură și mobilier, atât pentru alifii și substanțe și alte sulemenituri, atât pentru a mai angaja două colege de la salonul de coafură, cu un salariu

dublu decât luau acolo. Vorbise cu ele și femeile erau de acord. Îi mai trebuia un om pentru contabilitate și o casierită. Se gândi chiar ca la început să o folosească la contabilitate pe Amelia, funcționara lui Scafa, apoi renunță și și-o aminti pe contabila de la cooperativă. Era legal să ai două slujbe, era normal să-și păstreze niște relații pentru situația în care totul s-ar fi dat peste cap. Pornise cu tot curajul și cu toți banii în mână, dar nepriceperea o făcea să-și păstreze ca variantă posibilă și falimentul.

„Nu toți sunt născuți să devină patroni – își spuse. Eu, una nu sunt,... sau asta se învață... Nici Matache nu are vână de patron. Scafa e uns cu de toate, are relații, știe ce vrea... Eu va trebui să lucrez alături de ele. N-am sentimentul puterii asupra altora, decât a lucrurilor mele... N-are dreptare Scafa. Două firme sub același acoperiș nu numai că sunt prea mult, dar fac să nu se mai lege nimica. El mă va minți cu cât câștigă. Eu îi voi ascunde ce adun și până la urmă casa se va dărâma...”

Mintea i se limpezi și în loc să o cuprindă somnul, i se năzări cum camerele îndoliate de lumea închisă la culoare a spațiului închiriat, devin albe, date cu var și vopsite cu ulei, ca niște cabinete medicale. Îi reveni în minte și prețul cerut. Reluă calculele și mai și mai adăugă niște „jaluzele de aluminiu ca la americani și ca la... Scafa”. Se temu să nu depășească suma primită de la Magdalena, apoi se liniști când își aduse aminte că bătrâna îi promisese să-i dea atât cât are nevoie, ori ea știa ce-nseamnă un salon de lux.

*

Bărbatul dormi câteva ore bune și se trezi reconfortat. Își luă pastilele întăritoare și Aslavital-ul, pe care încă-l mai comercializau clienții lui în călătoriile prin străinătate, iar când auzi că sosise mașina, o sărută pe Claudia pe colțul gurii și ieși. Tânăra se șterse discret, fără să-și dea seama, doar pentru că urma sărutului fusese umedă.

Ajuns la agenția de turism, Grigore formă numărul Magdalenei.

– Jucăm împerecheat ! – zise Scafa, cât ce-i auzi glasul. Și pe ascuns. Ce ți-a trecut prin minte când i-ai dat bani Claudiei să-și deschidă salonul ? Peste un an puteam să o finanțez eu și totul era, ca să zic așa, în familie...

– Pe Matache l-ai finanțat tu, nu ? Să nu mai am șofer.

– Aveam obligații morale...

– Ce obligații ? Că nu te-ai ținut de cuvânt să-l angajezi la tine, iar eu să rămân fără șofer.

– Iar eu să rămân fără nevastă...

– Totul se petrece în familie, Grigore, în familie – râse Magdalena în aparat. La urma urmelor și firma ta e tot pe banii mei...

– Jumătate. E partea ta, e riscul tău. Dacă vrei neapărat, ne separăm. Mă desplătesc și...

– Nu fi mai lat decât ți-e pătura ! La firmă ai două tinerele brunete cu care poți oricând să o înlocuiești pe blonda de acasă și poate mai cu folos. Viața e-n mișcare... în mare mișcare... și asta ți-o spun eu, care stau pe loc și văd lucrurile mai limpede. Ascultă-mă pe mine, oamenii nu e bine să se lege prea mult de viață și obiecte, chiar dacă sunt tineri, necum la vârsta noastră, când totul poate trece ca un trăsnet...

– Ce vrei să spui ?

– O viață întreagă nu te-ai legat de nimic, că așa a fost meseria ta, și-acu, dintr-o dată, prinzi rădăcini și-n pământ sec... Fii cuminte, Grigore, și lasă viața să umble pe lângă tine cu ultimele ei bucurii... Pe jucătorii de ruletă nu-i pot înțelege decât jucătorii de ruletă, ori tu toată viața n-ai făcut decât să păzești masa... Riscă și tu !

– Pa, te las, mi-au venit niște clienți !

După discuția cu Magdalena, Scafa se simți reconfortat. La urma urmelor, ea pierdea, ea câștiga, iar el nu făcea decât să-și afle un rost, la o vârstă la care alții își nădușesc nervii cu ce citesc prin ziare și

așteaptă ziua sosirii pensiei, când nu mai au altceva de făcut, decât să-și împartă rația pe zile, să se gândească la popi și la cimitir. Se retrase cu tânăra lui contabilă în cealaltă încăpăre să o privească mai cu atenție. Se simți din nou puternic și se dumeri că tonusul i se trăgea de la convorbirea cu Magdalena. Îi dăduse ceva de

lucru tinerei în așa fel încât să-i poată privi picioarele, peste care purta o pereche de ciorapi negri.

28.

După ce puse telefonul în furcă Magdalena începu să zâmbească. Și-l imagina pe Scafa tronând în mijlocul oficiului său de turism, dând dispoziții tinerelor cadâne, ori discutând cu cei ce se interesau de viitoarele excursii, oprindu-se din când în când să-și poată bea cafeaua și să-și arunce privirile printre jaluzele, iar undeva, în fața ochilor să-i apară obsedant Claudia, devenită peste noapte egala lui, venită din neant și ajunsă în lumea bună a Bucureștiului prin el și, mai ales prin ea. Se gândea ce cazne va fi dus sufletul lui de om singuratic, obișnuit să fie stăpân peste oameni, să le diriguie soarta și să nu dea seamă decât atât cât crede el necesar unui superior, sau altuia, să tăinuiască, ori să dea în vileag adevăruri, jumătăți de minciună sau simple invenții și presupuneri, să se distreze cu ce va ieși. Îl vedea îmbătrânind brusc la gândul că nu mai avea lângă el o nevastă, ci o concurentă de afaceri, cu tainele ei, cu viața ei, cu banii ei. Se distra urmărind mental jocul ce se crease în familia Scafa, joc ce intuia că nu va duce decât într-o singură direcție, de vreme ce Claudia tănuise vreo trei săptămâni toată afacerea pe care o pornise. Aici se trădase frumoasa din Bucecea, urcându-se cu liftul la un etaj, unde nu se aștepta să ajungă. Iar liftul erau banii Magdalenei, aruncați

în van, ar fi crezut oricine, dați pe mâna unui om deprins să fie slugă nu stăpân.

„Grigore, fata asta are viitorul de partea ei și-și numără banii, cum îți numeri tu zilele !“ îi spuse acelui Scafa din mintea ei. „Într-o bună zi o să stea alături cu un alt bărbat, mai tânăr. Tu o să vii la mine să mă întrebi ce să faci, iar eu am să-ți spun : Nimic ! Așa am să-ți spun, și-am să te îndemn să trăiești cu una dintre fetișcanele tale de la firmă, să nu fi chiar singur“.

Coborî în bibliotecă. Luă la întâmplare o carte, o răsfoi, fără să știe peste ce-și plimbă ochii. „Vechituri... Nu mai are vreme lumea de citit. Dai drumul televizorului și trăiești o poveste, care-ți ia trei zile să o citești. Nici de regizorul filmului nu știe nimeni. Actorii... noi suntem actorii. Ei ne fac să intrăm în pielea poveștii, în pielea lor, în viața lor, aia de mucava... Că ei, ca oameni, au mai mică importanță decât cei ce scriu poveștile“.

– Hilda !... Adă-mi un cocktail de ouă și o cafea !... Vreau să stau aici unde n-a mai citit nimeni mai mult de zece minute, de când trăia taică-miu...

Hilda apăru curând cu o tavă de argint pe care era o ceașcă cu cafea și cocktailul, o sticlă alb-gălbuie din care urma să-și toarne Magdalena.

– Mai ții tu minte ce discuții erau în biblioteca asta ? Apoi am dus cărțile în pod, cât a stat aici biroul notarial și cum le-am coborât... Bea și tu cu mine ! Adu-ți un păhărel...

Femeia se codi, dar cum Magdalena era hotărâtă să-și ducă la capăt orice gând, își aduse un păhărel și-l umplu. Floreasca stătea în fotoliul de piele din dreptul masei pentru lectură.

– Singura carte pe care-aș citi-o acum ar fi una despre mine, dar nu cu tot ce-am trăit, că asta știu că aș putea să o scriu și singură. Una despre familia mea și ce-ar fi fost cu ea dacă nu veneau comuniștii. M-aș fi măritat, de bună seamă, cu vreunul din Cantacuzini ori cu vreun urmaș de-al

Sturzeștilor. Aș fi ajuns între doamnele de la curtea regală, că tata ar fi proiectat ceva palate pentru urmașele lui Mihai... Lume bună, Hilda, trăsni-ți-l-ar pe Hitler, că de la el ni se trag toate !... Lume bună, aleasă, o Românie cât Polonia, noi, boieri mari, mașini... Ce crezi tu, că tot ceea ce vezi în serialele alea de la televizor nu s-ar fi putut filma pe viu și la noi, dacă nu veneau rușii. Rușii cu nebunia lor comunistă de care li-i rușine și lor acum. Aș vrea să citesc cartea asta în care să nu fi existat al doilea Război Mondial, să văd cine-aș fi astăzi, câți descendenți ai Floreștilor ar fi în urma mea, iar

problema mea cea mai mare să fie testamentul. Ce și cât și cui să las, iar o vreme să nu am altceva de lucru decât să-mi caut descendenții direcți, cum și ce au făcut, cât sunt de lacomi, ori de întreprinzători, și să le împart averea din timp, dar pe tăcute, să nu pătesc ca regele Lear cu fetele lui... Asta e singura carte pe care-aș citi-o, iar la sfârșit aș vrea să nu se termine cu moartea mea și cu ce fac cei de după mine cu ce le-am lăsat. Nu. Să se termine cu testamentul meu, unde să apară toți, cu bunele și relele lor și cu darul meu de adio. Asta ar fi volumul întâi. Volumul doi ar fi după trecerea mea, să văd ce-ar face fiecare cu ce i-am dat, să știu unde și cu ce am greșit... Volumul trei ar fi despre cei pe care n-am apucat să-i cunosc, decât ca nou-născuți, ori ai căror părinți erau de-abia copii... Așa mi-ar tămădui sufletul cartea asta și-aș citi-o și-aș reciti-o... Deși din ea lipsesc două lucruri rele : Războiul Mondial și moartea mea. Aș vedea povestea asta pusă-ntr-un film, unde timpul nu trece pe fețele oamenilor, iar eu să fiu fericită, să alunec prin viață spre un capăt, fără să-mi fie într-una frică, așa cum am trăit până când m-am căsătorit cu doctorul. Aia n-a fost viața mea adevărată, ci niște cârpituri de bucăți găsite la-ndemână, care speram să mi se potrivească. Am avut nevoie de Grigore, cum a avut și el nevoie de

mine... Sunt un om normal, Hilda, m-am născut un om normal. Viața m-a schimbat. Simt mereu nevoia să mă răzbun pe cineva, să răzbun ceva... Dar ce-ți spun ție astea ?...

Hilda simți că era momentul să iasă din bibliotecă. Ascultase o confesiune, or ei nu i se destăinuiseră niciodată, și poate că nici altora, căci a te destăinui înseamnă a fi slab, iar pentru ea, Magdalena era un om puternic. Ieși cu grijă, de parcă Floreasca s-ar fi rugat în fața candeliei pentru toate păcatele ei.

Magdalena se ridică și puse cartea în raft. Avea o stare confuză, bucuroasă, pe de o parte, că vorbise cuiva despre singura ei alinare, iar pe de alta furioasă că-și pusese sufletul în palma cuiva, ca un om obișnuit, când puternic, când slab, cum nu se crezuse niciodată, nici în clipele când îndurase teama că scutul lui Scafa va cădea, iar ea va lua calea pușcăriilor. „Și toate pentru ce ? Doar pentru că m-am născut Florescu și nu Ionescu, pseudonimul lui Blumenfeld“.

Ea vorbise, iar femeia cealaltă stătuse atârnată în aerul camerei ca un tablou reprezentând un portret de femeie, cu năframă, fără năframă, privindu-și privitorul în ochi.

Era trecut de mijlocul zilei și curând urma să i se aducă prânzul. De când devenise milionară lua masa singură în salon, fără să-și fi schimbat prea mult meniurile. Mâncase ea și în bucătărie, cot la cot cu Hilda, apoi în salonul mic, alături de doctorul Sasu. În fine, rămasă singură, ieșea rar prin curte, apoi în birou, unde citea cărți după cărți. Mai cu seamă despre marile familii și figuri ale istoriei. Își proba adeseori iscusința, încercând să ghicească dinainte ce se întâmpla cu vreo mare personalitate și ajungea să-și spună că în trei mii de ani oamenii n-au evoluat, că gândesc la fel, că adevărații stăpâni au fost întotdeauna cum îi știa ea, și că slugile au avut aceleași metehne mereu. Țesea și deșira într-una destinele celor din jur, dându-se la o parte atunci când simțea că trebuie să piardă. Atunci când vedea că soarta joacă împotriva ei. Nu avea poftă să mai fie învinsă. Cum nici nu-și spunea că ar fi fost vreodată.

Hilda intră să o anunțe că prânzul era pregătit. Când ieși din bibliotecă, Magdalena auzi oprind o mașină în fața vilei. Se apropie de vizor și-l recunoscu pe Matache. Era obosit, preocupat, cu mișcări nervoase.

– Pune două tacâmuri – îi spuse Hildei și intră în salon.

Se așeză la masă așteptând ca Dinu să-și facă turul prin camerele de jos. În cele din urmă apărură în cadrul ușii.

– Cum e patroane ?

– Nu vă bateți joc de viața omului !

– Ei lasă, ce s-a întâmplat ? Nu merg afacerile ?

– Merg... Lucrează doi oameni și cu mine. Avem comenzi, avem și ceva răgaz... Dar nu știu cum să fac cu...

- Ia loc la masă, bea ceva și liniștește-te.
- Știți, cu mașina, cu dumneavoastră... Nu vreau să vă supăr... de-aia am împărțit totul în trei...
- Și te pot chema când vreau ?
- Dacă-mi spuneți dinainte cu o zi, să știu mai din vreme... Nu mă pot întrerupe. Și ăia doi sunt oameni...

– Ai vrut să-ți deschizi un atelier al tău, să fii liber... Te-am ajutat cât am putut... Nu duci lipsă de forță, ci mai degrabă de poftă de lucru... Așa credeam eu, dar iată că ai și una și alta... În fine !... Pari nervos... Hai să mâncăm... Bănuiesc că nu vrei să-ți închizi taraba, sau peste două ceasuri să mă lași !...

– Nu doamnă... e ceva mai complicat...

Începură să servească.

– Atunci când unui bărbat i se par lucrurile complicate, la mijloc e vorba de o femeie.

Matache nu-și ridică privirea din farfurie.

– Înțeleg că lui Scafa îi merge bine și nu e prea grăbit să-și primească datoria înapoi.

– Dacă mi-ați fi dat dumneavoastră banii, era mai simplu...

– Ai stofă de patron... Nu te-ai codit să te așezi la masă, când te-am invitat. Ai mersul nervos, dar sigur, de om preocupat, n-ai timp... începi să arăți a om normal. La mine lânzezeai, ăsta-i adevărul... Eu te-am plătit ca șofer. De unde să fi știut ce întreprinzător zace în tine !...

Matache nu-i răspunse ironiei. Se așezase, e drept, la masă de parcă ar fi fost invitat cu o zi înainte. Părea preocupat și ezitant în același timp. Voia să spună de la început ce are pe suflet, dar nu-l ajuta curajul. Mormăi de câteva ori un început de propoziție, apoi făcu semn cu mâna că ar fi mai bine să renunțe până când vor termina prânzul.

În timpul felului al doilea, pui la ceaun cu mujdei de usturoi, femeia îl fixă, apoi îi zise :

– Ar cam fi vremea, după ce te mai pui pe picioare să-ți desplătești din datorii, să-ți găsești și tu o femeie tânără, frumoasă... Uită-te la Scafa ce noroc a avut... Parcă ție ți-ar strica o familie. Ești patron, o să joci pe bani, că la service și la dentist e coadă mereu... O fată blondă, de la țară, fără ifose... să-ți faci niște copii frumoși să ai urmașii tăi, morții tăi, altfel să știi că nu te legi de un loc.

– Frumoasă, blondă... – mormăi Matache
după ce-și șterse gura.
– Nu poți fi taur comunal o viață întreagă !
– îl șfichiui femeia.

– Ce vreți să spuneți ?

– Știi foarte bine... Acuma ești la locul tău, gata cu orice fel de risc... Că, așa, o mai dai pe alături... se poartă.. Dar mai întâi familia. O să-ți poți cumpăra un apartament... Bănuiesc că ăla de l-ai avut l-ai vârat în afacere, că nu ți-a dat toți banii Scafa.

– Nu. Am avut și eu economiile mele. Știți că nu sunt mână spartă. De la domnu Grigore am luat puțin,... cât să-mi acopăr ce-mi lipsea unui început bun. Cu dânsul o să rezolv în două, trei luni.

– Acuși o să trebuiască să-ți schimbi numele firmei în „Dinu“, sună mai domnește, iar eu o să te invit la serate și-o să te numesc numai Dinu... Domnul Dinu...

Omul nu sesiză ironia și deveni mult mai sigur pe sine.

– Păi de-asta am venit să vă spun că vreau să-mi schimb viața cu totul. M-a bătut chiar gândul să merg să lucrez undeva afară, în Canada, în Africa de Sud. Aud că polițiștii de-acolo câștigă patru mii de dolari pe lună. Stăteam doi ani, aveam și lecțiile domnului Scafa și om eram...

– Sau mort. Acolo se trage cu gloanțe bune. Mașinile care sar în aer nu-s din plastic și când îți ies pasiențele prost, nu poți să stai în casă încuiat, ca aicea, până-ți vine iar apa la moară. Nu, Matache, tu încă n-ai învățat ce înseamnă să trăiești pe viață și pe moarte... Că de-aia-i plătește așa de bine... Dar te-ai răsgândit !...

– M-am... Nu mai am vârsta, chiar dacă încă arăt bine...

– O, ho, ho !... Cu puterea ta, chiar și așa, la început de drum cum ești, poți duce până la capăt o mare afacere...

Hilda aduse o sticlă de vin. Turnă în pahare și puse alături o tavă cu prăjituri. Matache nu se atinse de paharul cu vin. Magdalena bău apoi zise :

– Ne-am luat cu vorba și nu te-am lăsat să-mi spui pentru ce ai venit... Când ai intrat, mi se părea că întreagă greutatea pământului stă pe umerii dumitale...

– Doamnă e cam complicat... Vreau să spun era complicat atunci când am venit, acum-a toate limpezi. Știu ce am de făcut, știu de ce să mă feresc, știu ce vreau... Parcă mi-ați fi citit gândurile.

Bărbatul se lăsă relaxat pe spătarul scaunului, luă o prăjitură.

– Nu mai puteam să o duc așa. Sunt fără capăt. Sunt îmbătrânit în suflet mai rău ca...

– Te gândești la doctorul Sasu ? El nu e îmbătrânit. E singur, atâta tot. Și uneori e disperat, dar o să-i treacă și lui, cum o să-ți treacă și dumitale, când o să fii la casa ta. Caută-ți o femeie-ți spun, că de la aia-ți vine pofta să-ți faci și casă, iar toate mai departe curg...

Matache se șterse la gură cu șervetul. Îi mulțumi pentru masă și porni spre ușă.

– Ai venit să-ți descarci sufletul, Dinule, știu,... Uit-o pe Sanda... Uit-o ! Ca și cum n-ar mai exista !

Matache înțepeni cu spatele spre femeie, se-ntoarse, o privi cu vină și umilință, îi sărută mâna și ieși. Magdalena rămase la masă cu un zâmbet ironic pe față. Goli paharul și se ridică. Urcă în camera ei să se culce de după-amiaza. Bărbatul intră în odăița de lângă bucătărie. Se întinse pe pat și închise ochii. Își aminti cum bătuse tot Bucureștiul cu Opelul Magdalenei să-i caute Claudiei loc pentru închiriat. Îi revăzu o clipă chipul, așa cum îi apăruse când o avusese în față, peste masă, în cafenea. „O țărancă tânără, frumoasă, zdravănă, să-ți facă urmași !“ auzi iar porunca Magdalenei. „O țărancă trebuie educată – își spuse – spălată, obișnuită cu dichisurile unor doamne de lux...”

Dincolo de ușă se auzi trebăluind Hilda. Se ridică din pat și ieși, dar femeia nu întoarse capul.

– S-a întâmplat ceva ?

– Nimic !

– Atunci de ce te uiți așa la mine ?

– Am și eu zile bune și zile proaste... Azi e din celelalte...

– Hilda, tu știi tot ce știu eu. Ce-a mai apărut în plus ?

– Nimic... Mâine, doamna a zis că avem zi de cumpărături. Să vii cu mașina pe la zece. Într-o oră terminăm...

29.

Simion își spuse :

„În fond viața mea e un spectacol la care nu particip ca actor, ci ca simplu spectator. Sunt incapabil să mă ridic din fotoliu și să spun : Da, domnilor, eu sunt de fapt actorul principal. Toată viața și toată moartea mea sunt ale mele, dar nu intru în rol, deși îl joc, prost, dar îl joc. După fiecare gest sau replică mă detașez de cel real și-l privesc pe cel de pe scenă. Firesc, acela nu mai funcționează decât la timpul trecut. Vreau să-i dau viață din nou, dar nu mai pot să intru în rol, sunt spectatorul, iar destinul e ceea ce i s-a întâmplat personajului principal și nu ceva viu, care se petrece acum, care se va petrece în viitor, să mă determine să mă împotrivesc lui, să lupt pentru neîmplinirea oracolului, pentru deturnarea predestinării.

Sunt lucid, știu încotro merg pașii mei, știu unde voi ajunge și totuși nu evit nimic să-mi

îmbunătățesc situația, nu fac nimic, ci aștept să fiu jucat.

Toți suntem niște marionete în mâinile Magdalenei, mai puțin la vedere Alexandra, intempestivă și voluntară, aparent, dar care în realitate nu face altceva decât să-și joace rolul fixat, cu o plăcere nebună. Mi-e silă de mine, de neputința mea de a ieși din acest joc, din acest rol oferit de Magdalena, dintr-o mărinimie perfidă. Mi-e silă de mine, când văd că nu pot fi nici un actor bun, idiot, urmând orbește rolul dictat de text și de regie, nici spectatorul detașat, capabil să stea liniștit în fotoliul lui și să participe la dramoletă cu ochii încețoșați de propriile lui gânduri și impresii. Nici actor, nici spectator, sau amândouă deodată, sunt jucat ca orice marionetă, care, atâta timp cât mișcă partenerul din bețe și cu capul din carton presat, stă inertă, într-o poziție paralizată... Îmi vine să cred că întotdeauna noi, românii, am fost jucați în degete ca niște marionete de alții, și că nu sunt decât un reprezentant tipic al mentalității. Ca-n timpul revoluției, ca-n timpul mineriadelor din iunie și septembrie, când o masă

amorfa trebuia să participe la ceva, să facă jocul cuiva, să bulverseze o stare ce era într-un oarecare echilibru. Dă drumul bestiei în arenă și bestia se va conforma beției forței animalice. Ei sunt actorii, regia e în culise.

N-am prădat pe nimeni. M-am ferit din fața forței oarbe, o dată, apoi din nou și totul a devenit o inhibiție de protecție. Totul a devenit un fel de reflex de apărare continuă față de ceilalți, față de cei din apropiere, și-n cele din urmă, chiar față de mine.

Magdalena e regizorul și sponsorul întregului spectacol. Eu mor și reînvii. Sunt silit să-mi reiau jocul, mi se oferă o șansă în plus, un mic cadou pentru a-mi accepta rolul. Nu-l accept, în sinea mea, dar primesc cadoul. Se cheamă că joc dublu, că sunt duplicitar și cu ceilalți, și cu mine. Că în sinea mea mă umplu de dezgust față de mine, că-mi doresc cu toată sinceritatea ieșirea definitivă din scenă, că-mi doresc să nu mai fiu, ori să mă retrag undeva, unde să nu mai văd pe nimeni, să nu mai fiu pus în scenă de un regizor-păpușar, să nu mai asist la prăbușirea brutală a unei lumi într-un haos, de către câțiva, care știu profita de pe urma haosului.

Nu mă pot implica în rolul vieții mele, decât atâta timp cât îmi fac meseria, romantic, e drept, crezând în fapta mea, crezând în locul meu printre oameni, o oră, cinci, toată ziua, încercând să dau diagnostice și să aflu remedii, să tămăduiesc boli și suflete de oameni necăjiți, sau răi, să mă simt util dregând beteșuguri, dând un dram de speranță, eu, un om care nu mai așteaptă nimic de la viață decât încă o înfrângere. Dacă Alexandra ar ști cum, ar putea să mă distrugă, așa cum îi e dorința, în câteva clipe. Nu înșelându-mă, ca ultima cățea în călduri, nu încercând să mă reintroducă în circuitul nefast al viciului, ci luându-mi speranța de binefăcător. E prea proastă să-și dea seama că pentru mine o înfrângere

profesională, moartea unui pacient, care ar avea toate șansele să supraviețuiască, și căruia i-am insuflat speranța, e mult mai gravă, poate chiar fatală. Am menirea de salvator, de salvamar, de salvamont, de om dispus să se sacrifice pentru ceilalți. Aici ar trebui să fiu lovit pentru a dispărea din scenă, și nu în viața mea conjugală, pe care nu dau doi bani.

Mi-e silă de jocul la care particip, dar dacă înăuntrul lui pot să-mi găsesc rostul vocației, al liniștii mele sufletești de dincolo de viața cea de toate zilele, convențională ca o piesă proastă, de ce să nu accept murdăria ? De ce să nu accept totul, când știu că pot să fac mult mai mult bine oamenilor, decât refuzând jocul acesta ? De ce să nu-mi fac jocul meu, în marea piesă a Magdalenei, care-mi știe partitura, voința, posibilitățile, slăbiciunile, tonurile false ? Cum și eu i le cunosc... Suntem niște oameni liberi, care n-au habar că sunt liberi. Suntem niște oameni puternici, cărora nu le pasă de vigoarea din ei. Suntem niște oameni fericiți, ce nu-și dau seama că sunt fericiți. Reacționăm întotdeauna cu aceeași forță cu care suntem loviți, sau evadăm în neant, să ni se pară totul mai suportabil.

De aceea viața mea e un spectacol, la care asist dintr-un fotoliu din rândul doi. Uneori nici nu mai știu cine e pe scenă. Alteori îl văd pe cel din sală și mă-ntreb de ce e singurul spectator. Traumă de cabotin... Cum să faci față unei săli goale ? Și cine e, la urma urmelor, nefericitul care se uită la mine ?..."

*

Simion stătea la fereastra cabinetului său ce dădea spre Biserica Sfântu Gheorghe. Era noapte.

Apucase în ziua trecută să-și văruiască pereții, să-și aducă o masă și un pat de consultații, să vopsească în alb cu ulei doar ușile și canturile ferestrelor. Trecuse și pe la spital, la vizita de seară, apoi se hotărâse să rămână până târziu în micul lui „spital“ de două camere. Îi aducea aminte de circa unde-și începuse viața de medic. Asta făcea ca în noaptea aceea de septembrie să se simtă așezat undeva pe la mijlocul vieții și carierei lui, cu un întreg timp înainte.

*

„... În fond sunt un apendice al lumii – își continuă gândurile. Toți oamenii fără copii sunt niște apendice, care nu duc nicăieri. Pot fi extirpați, fără ca viața să-și întrerupă cursul. Pot rămâne acolo, fără să se întâmple nimic. Doar Raveca nu era, pentru că avea o familie și Claudia. Ea poate deveni, în clipa în care se va hotărî să fie om... Cabinetul ăsta e o modalitate de a ieși mai civilizat din lume, de a te despărți de ceilalți. Nici popii, nici călugării, nici episcopii nu se despart de lume la vârsta mea, ci încearcă să găsească o modalitate de a ieși cât mai onorabil din timpul lor de oameni, din trupul pe care eu li-l tratez spre a putea să se înfățișeze cât mai curați sufletește lui Dumnezeu. Ei așa cred și e dreptul lor la speranță. Îmbătrânesc și mor în mirosul de smirnă și tămâie și lumânare arsă a schiturilor și bisericilor, lepădându-se tot mai mult de trupuri... De mine, reparatorul lor... Sunt și ei niște spectatori ai lumii, niște oameni care privesc dogma ca pe singurul lucru adevărat, iar tot restul ca pe o masă amorfă, în numele căreia se tânguie pe lângă Dumnezeu. Un Dumnezeu de pretutindeni și de nicăieri, un

Dumnezeu al tuturor ființelor vii și al pietrei și-al focului și apei, al aerului și cerului, al stelelor și ființelor de pe alte planete... Un Dumnezeu în care oamenii nu cred decât atunci când sunt la anaghie. Un sinucigaș nu poate să creadă decât în el, ca și semizeii, care după ce-au învins tot ce era de învins din lumea oamenilor, cu mușchii încă plini de sânge își devorau progeniturile, fără să spună cuiva că asta era hrana lor cerească, apoi au ajuns să-și reverse furia oarbă asupra propriei lor ființe și s-au autodevorat. Zeii fătau și-și devorau progeniturile cu aceeași poftă de mecanisme oarbe... Iisus doar, împotriva tuturor, ne-nvață să ne iubim aproapele, chiar dacă, sau mai ales când știm că el ne urăște de moarte... Un zeu invers. Detașat de lume și devenit spectatorul ei, pe de o parte, sau până la un timp, apoi actorul mirat chiar de soarta ce i-a fost hărăzită...”

Își ridică privirile spre tavanul camerei unde stătea, și-n loc de o icoană dădu de tuburile de neon, montate în după-amiaza trecută.

30.

Matache cutreierase toată dimineata prin oraș. O plimbase pe Magdalena pe la agenția de turism a lui Scafa, la Bellu, la cabinetul particular al lui Sasu, apoi dăduseră un ocol pe la salonul de cosmetică al Claudiei, să vadă stadiul lucrărilor. După ce o lăsase la vilă, omul trecu pe la atelierul lui, dădu câteva indicații care-l oțărâră pe nea Petre și se întoarse la salonul Claudiei.

Femeia îl primise de parcă n-ar fi trecut pe acolo cu câteva ore în urmă. Apoi luară masa la un restaurant. Bărbatul nu se așteptase ca în doar câteva luni să descopere că femeia aceea mai avea și altceva decât sâni, fund, coapse și sex, și că în foarte scurt timp, dacă ea va veni cu ceva în întâmpinarea lui, se va îndrăgosti ca niciodată în viață, riscând chiar să devină un obiect în mâinile Claudiei.

Stăteau la o masă, într-un local aproape lipsit de clienți.

– Crezi în puritatea sentimentelor ? – o întrebă Matache cu stângăcie. Claudia se roși, îl privi o clipă în ochi, apoi zâmbi.

– Vezi că sunt măritată nu tocmai cu oricine, chiar dacă e bătrân ! – spuse femeia, reușind să-l ațâțe și mai mult, să-l determine să-și încerce forțele, el, un nimeni, cu Grigore Scafa, cunoscut doar în lumea lui, temut de mulți,

răzbunător și sigur pe puterile sale, așezat în mijlocul unui hățiș de relații.

– Și dacă m-aș îndrăgosti de frumoasa soție a unui om important ?

– Poate ai fi nevoit să o visezi în taină, să suferi și să ajungi să scrii poezii în fața unei poze de-a ei...

– La vârsta mea ?... Nu. De obicei când vreau să am ceva, iau cu orice risc ! – spuse bărbatul hotărât.

Serviră doar felul doi și luară o sticlă de vin. Apoi cafea. Claudiei îi pică bine acea îndârjire a bărbatului. Se simțea dintr-o dată femeie, dorită, disputată în turniruri dintre tineri arătoși și nu doar o soție de babalâc cu tipicuri ciudate, de om care-a stat toată vremea singur. Nu-l întrebase niciodată pe Scafa de ce nu-l mai caută nimeni, după o viață de om dusă într-un minister. Nu-l întrebase cui dă telefoane să mai afle una și alta, ori să pună la fereală pe cineva. În afara anturajului Magdalenei, a puținelor amintiri depănate despre perioada cât fusese sub protecția lui Grigore, a episodului dintre Mesina și Pireu, cu preotul Inochentie, nu știa nimic, cum nu-și imagina să scape din lanțul căsătoriei, decât prin moartea lui.

– Și nu ți-e teamă de Scafa ?

– Pentru că mă aflu aici, cu tine ? Nu. N-am păcătuț prin nimic... te-am invitat la restaurant să luăm prânzul ca doi oameni în bani și lipsiți de timp... Și la urma urmelor, ce putere mai are acest Scafa să-mi facă mie rău ? Și cu ce drept să țină sub sechestru o frumusețe, cum ești tu ?!... Dragă Claudia, suntem tineri, avem tot viitorul în față și începutul unui drum. Avem de partea noastră vârsta, dumneata un salon, iar eu un atelier mecanic. Facem bani, ne des plătim datoriile... Vom fi independenți, pe picioarele noastre. Ce ne-ar putea sta în cale să devenim niște oameni bogați ai zilei de mâine, să ne întemeiem o familie, să avem casa noastră, copii, femei de serviciu, mașină ?...

– Ai început cu un fel de declarație de dragoste și ai sărit la căsătorie. Sunt măritată, Dinule, repet și ține minte, Scafa e prea puternic și prea sigur pe el să cred că ar accepta o despărțire.

– Ei merg în jos, toți patru. Au crucile deja făcute, sicriile în pod și popii tocmiți. Cât o să ne mai poată sta în drum ?

– Greșești ! Ne pot distruge cu tinerețea asta în noi. Ne pot arunca în golul nimicului. Depindem cu totul de ei, și-o

să rămânem legați și după ce vom fi pe picioarele noastre și după ce vom avea banii noștri. Sunt puternici, rezistenți. Doctorul Sasu le drege orice beteșug...

– În afară de bătrânețe ! – zise Matache zâmbind.

– În afară de bătrânețe – repetă meditativ Claudia. Doar că ei au fost proiectați să trăiască o sută de ani, iar noi, cincizeci, ori nici atâta. Ne pot pune piedici, ne pot implica în te miri ce potlogării și ne termină... ei n-au copii. N-au urmă de suflet și de respect față de omul căzut la pământ... N-ai văzut-o pe Alexandra ?!... (Matache își lăsă privirile în jos)... Soțul ei e pe moarte și ea se-ntinde cu profesorii de la școală...

– De unde știi ? – zise imprudent bărbatul. Claudia surprinse reacția lui, își imaginează o posibilă relație cu Matache și se întunecă, apoi zise privind într-o parte, a silă :

– Așa se vorbește ...

– Cine ? Scrie la ziar asta ? N-are loc Bucureștiul de fundul doamnei profesoare, una dintr-un milion ca ea aici ?...

– Văd că ești sensibil la subiectul Sanda ! Ceea ce-nseamnă că nu ți-e tocmai indiferentă, că tot așa, mai întâi la o cafea, apoi la restaurant... și direct în patul doamnei doctor Sasu !

– Greșești – își temperă pornirile Matache. Cine știe ce-ți vor fi spus Hilda sau Raveca ? Cine știe ce se va fi scăpat cu gura doamnei Magdalena... și tu...

O luase la pertu încă de când acceptase să meargă cu el la restaurant.

– Eu l-am cunoscut ani de zile pe doctorul Sasu – spuse Claudia. Ca-n iarnă să dau de el la vila Magdalenei din nou, ca la sanatoriu, în pijamale, năuc de medicamente, cu cearcăne la ochi, galben ca un mort,... dar nu tu urmă de madam Alexandra. Apoi, tot în aceleași zile, am

zărit-o plimbându-se pe Trandafirilor însoțită de un bărbat înalt, cam ca tine, cu o geantă, care nu putea să fie altceva decât un profesor. I-am mai zărit o dată împreună, stând alături și râzând, undeva, în apropiere de Piața Aviatorilor. Eram într-un taxi și mergeam tot la vila Magdalenei și i-am văzut intrând pe Dorobanți, spre casa ei... Asta în vreme ce doctorul Sasu încă nu era pe picioarele lui... Mi-a fost atâta de milă de el, știind că dincolo, pe Pangrati, în apartamentul lui, madam Sanda se întindea la o aia cu dascălul ei, încât mi s-a pus un nod în gât și m-am dus la doctor și l-am sărutat pe obraz. Arăta atât de neputincios încât dacă ar fi aflat ce face nevastă-sa la ora aceea, și-ar fi pus capăt zilelor.

Matache o urmări cu atenție, simțindu-se ca după un duș rece. I se puse un nod în stomac. Luă un pahar de vin, uitând că e cu mașina și îl goli. Încerca să-și stăpâneasă orice gest care l-ar fi putut trăda.

– Neșansa doctorului... – spuse bărbatul, reușind să iasă din starea de crispă în care era. Claudia îl fixă. Intuiția ei feminină îi spunea că Matache nu numai că nu era străin de nuri Sandei, dar că și trecuse prin așternuturile ei.

– Dar domnul Sasu e un om deosebit. Blând, bun, cu o cultură cum nu au mulți. E într-adevăr neșansa lui. Dar nu merita o asemenea femeie !

– Și-o să-l plâng eu ? – zise bărbatul iritat. Acum e bine. Și-a revenit. E la spital, vindecă pe alții... Ia mai dă-l dracului !

Femeia rămase surprinsă de reacția celui din fața ei. Ar fi vrut să-l mai scormonească, să afle și alte amănunte despre cuplul Sasu și, indirect, despre acest Dinu Matache, care nu-i fusese chiar indiferent, iar cu câteva minute în urmă îi făcea o stângace declarație de dragoste, vorbindu-i despre o căsătorie de vis. Se dumeri că omul nu era chiar atât de puternic pe cum părea, ci brutal și imprudent. Dar era tânăr, bine legat, doar bun pentru a începe o femeie cu el o viață normală. Îl studie, iar bărbatul simți nevoia să-i arate în câteva rânduri pumnii vânjoși și dinții sănătoși.

– Vorbeam despre noi, – zise acesta deodată, cât să întoarcă discuția de pe făgașul pe care o luase.

– Despre noi nu putem vorbi, – îl opri Claudia –, pentru că nu avem nimic în comun... Poate că dumneata visai o variantă de viață în interiorul căreia, în locul altei femei, apăream eu.

– Așa am și gândit. Un fel de început de drum sau de poveste cu o frumoasă blondă cu ochii migdalați și un holtei, nu tocmai frumos, dar numai bun de prăsilă, gata să facă orice pentru ea.

– O să te dezamănesc, domnule Matache – îl întrerupse femeia cu trufie – dar nu ești singurul holtei, sau făt frumos care-mi promite că va face totul pentru mine și că se va bate cu zmeul Scafa și mama zmeilor, Magdalena, și că mă va fura de la castelul unde stau închisă, pentru a trăi apoi cu tânărul nu tocmai făt-frumos, până la capătul zilelor în fericire...

– Bănuiesc că te curtează mulți – făcu Dinu dezamăgit.

– Mă lasă rece... Siguranța pe care care-o am acum și aici nu poate fi dată de nimeni altcineva. Trăim pe tărâmul zmeilor, dacă e s-o luăm pe aia cu povestea. Trăim o fericire de alt fel...

– Hai, nu mai fă pe teribila ! – o întrerupse Matache. Ce fericire e aia să ajungi acasă la un om bătrân, să n-ai altă bucurie decât banii și televizorul ? Iar când ieși pe stradă să creadă lumea că ești cu bunicu-tău. Aia-i fericire de „alt fel“, sau ți-a deschis moșu alte căi de vis decât ale tuturor celorlalte femei și bărbați normali ?

– Ești rău ! Ar trebui să te las aici și să plec ! Judeci lumea doar din dreptul depravării și al noroiului prin care te bălăcești !

Vru să se ridice de la masă, dar se stăpâni.

– N-o lua așa ! – zise Matache. Că n-am vrut să te supăr !

Era din nou nesigur pe el. Constată atunci că femeia tânără din fața lui învățase bine lecția Magdalenei și felul de a se purta al oamenilor din societatea bună. Greșise când o tratase ca pe o fată de teapa lui. Poate că și contactul cu doamnele venite să-și facă părul la coafor o învățase să se poarte mai ales, să știe când să tacă și când să vorbească, iar Scafa nu făcuse decât să o transforme într-o orășeancă de lume bună, cu

un suflet foarte complicat. Nu-și mai dădea seama de unde începuse discuția lor să alunece către gâlceavă. Nu-și dorise așa ceva, după cum nici să descopere în blondă o femeie cu pretenții peste condiția ei și cu un comportament prudent, stilat, care-l inhiba. N-ar fi vrut să fie ca și el, dintr-o bucată, dar nici o copie reușită după doamna

Magdalena, căreia nu apucase să-i dea de capăt niciodată, în mai bine de zece ani de când era la casa ei.

– Într-o bună zi, Scafa o să moară – o luă pe altă variantă bărbatul. O să rămâi văduvă, o să plângi, n-o să mai plângi, treaba ta.. eu n-am să mă însor... Am să aștept. Am vreme. Am ce face. De-acum trăiesc în banii mei... Scap de datorii, scap și de Magdalena. O să-mi fac casa mea. Mai întâi așa, un apartament, cum am avut și din prostie l-am dat. Și-aștept. Atâta fac...

–Dumneata aștepți, dar când am să fiu și eu în banii mei, ca patroană,... vor mai aștepta și alții. Poate mai siguri pe ei, poate mai bogați, și-atunci ?...

Matache îi prinse mâna cu palmele lui.

– Eu voi fi primul, și cel mai bogat dintre toți. Nu cu atelierul ăla din care ies bani mărunți, dar mulți, ci dintr-o afacere ca lumea, de om întreg... Bani să am, că ăia vor aduce alții. Deschid un service cu bar, benzinărie, spălătorie de mașini...

– Vise, domnule Matache, vise... Nu ești nici în mafia petrolului, nici în cea a traficantilor de mașini. Iar până la a face ban cu ban o relație, va trebui să umpli buzunarele altora, să-i treci de partea ta, ori măcar să te ia în seamă...

– Cum poți spune asta ?!

– Știu de la Scafa. Cine-a trecut pragul anilor '90 cu bani ?... Nu copiii nomenclaturii și ai securiștilor ? ăia vor avea și în continuare și banii și puterea de partea lor... Îmbogățiții de peste noapte vor fi dovediți că sunt hoți și vor înfunda pușcăriile. ăia n-au relațiile celorlalți și nici valuta pusă în băncile de-afară... Or, dacă nici bogații lumii în care trăim n-o să fie tocmai siguri pe viața și averile lor, d-apoi dumneata, un nimeni, care noaptea tragi cu cheile și șurubelnițele, iar ziua faci pe șoferul doamnei Florescu...

– Zici că Scafa ți-a spus toate astea...

– Îl aud uneori ce vorbește la telefon și mă îngrozesc... N-avem șanse, domnule Matache, suntem mici, n-am prins decât sfârșitul „Cântării României“ ca și copii săraci, cum eram îndemnați mereu să fim. Săraci, cinștiți și buni cu ceilalți... și ce-a ieșit ?... Privește-n jur ! Sunt oameni care-au crescut cântând ode lui Ceaușescu. Sunt oameni care au

strigat pentru dreptate, egalitate și frăție între toți... și vezi cum arătăm ?... Dumneata aștepti moartea lui Scafa, eu aștept moartea Magdalenei, Alexandra așteaptă moartea lui Sasu. Toți așteptăm moartea cuiva să ne putem începe o altă viață... Înseamnă că ne-am început-o prost, ori poate că nu am fost pregătiți pentru ea, ci pentru alta, pe care n-am mai dus-o până la sfârșit...

Matache era complet descumpănit.

– Și totuși, de ce-i dorești moartea Magdalenei ?

– Nu știu. Nu-mi dau seama ce e în sufletul meu, dar simt că atunci când nu va mai fi, o să mă cred eliberată.

– Ar fi fost normal să-i aștepti moartea lui Scafa, să te vezi eliberată de el...

– Fă plata, să plecăm. E deja târziu... După amiază va trebui să mă întorc la salon să punem mobilierul... E greu, tot timpul, pentru că mereu suntem la început...

– O viață are omul, zicea doctorul, și-un sfert din ea e tinerețea iar restul muncă și boli...

Matache plăti consumația. Își sorbiră cafelele reci, apoi se ridicară și ieșiră.

– Data viitoare plătesc eu – spuse femeia.

– Deci va mai fi o dată...

Claudia nu-i răspunse. Ieșiră și porniră spre parcare. Dintr-o dată femeii i se păru că pe cealaltă pare a străzii era oprită mașina lui Scafa, iar lângă ea, văzu limpede, erau Dumitriu și soțul ei.

– Hai mai repede ! – îl zori femeia.

– Dar ce-am făcut ? – zise Matache îndreptându-și privirea spre locul unde-l văzuse pe Grigore. Am luat masa la un restaurant.. Ce caută aici și încă, da, ălalalt e avocatul lor.

Grăbiră pasul spre mașină. Intrară în parcare, apoi urcară în mașină.

– Du-mă la salon... Mă lași și dispari.

– Așa ți-e de frică de Scafa ?

*

Până la salonul de cosmetică erau patru străzi. Luaseră masa la un restaurant particular, nou apărut, din apropiere. Ajunși în fața blocului la parterul căruia urma să se deschidă firma Claudiei, femeia coborî și porni spre intrare. Omul n-apucă să demareze, că în fața lui parcă Fordul lui Grigore, din care coborâră bărbatul pleșuv, avocatul și șoferul. O clipă Matache avu senzația că vor să vină să-l căsăpească, însă cei trei, după ce recunoscură mașina Magdalenei și-l văzură la volan pe Dinu, intrară în salon fără să schițeze vreun salut.

Stătu în cumpănă, dacă intra și el, agrava situația, dacă pleca, o lăsa la mâna lor pe Claudia. Mai zăbovi câtva, și nu peste mult timp cei trei ieșiră din clădire, nu-l luară în seamă, apoi intrară în Ford. În cadrul ușii de la intrare apăru Claudia, ușor agitată. Își dădu pletele peste urechi și rămase înmărmurită când îl zări pe Matache. Cealaltă mașină dispăru după colț. Omul deschise portiera și o întrebă pe femeie dacă s-a întâmplat ceva.

– Trebuie refăcute niște acte – spuse aceasta. M-au căutat și li s-a spus că am plecat să mănânc undeva prin apropiere și au pornit în căutarea mea.

– Cred că am intrat pe toboganul vieții, când anii sunt zile, zilele ceasuri, iar ceasurile secunde... A zis ceva de mine?

– O să aflu... sau n-o să aflu... Oricum e o surpriză pentru toți... O simplă coincidență nefericită...

Matache se așeză la volan, îi făcu semn cu mâna și porni spre atelierul lui de pe Griviței. Până la ziuă nu voia să mai iasă de acolo. Era mulțumit de senzația de complicitate ce o avea cu o femeie ca și Claudia.

31.

Să fi fost șapte când Magdalena coborî, ca niciodată la ora aceea, s-o caute pe Hilda. Femeia era deja în bucătărie și pregătea dejunul.

– Trezește-l pe Matache. Azi vreau să merg până la Câmpulung !

– A venit la ziuă – se tângui Hilda. E ostenit...

– Să bea o cafea și să plecăm ! – zise hotărât cealaltă și porni spre ieșire.

– N-ar fi mai bine să plecați cu mașina lui domnu' Scafa. Are șofer. Merge de cu ziuă la firmă... Îl rugați, poate vine și el cu dumneavoastră.

– Hilda, tu îi ții întotdeauna partea lui Matache !... Ce treabă am eu la ce oră a venit și de unde ! Câtă vreme îl plătesc, trebuie să-mi stea la dispoziție !...

Urcă în dormitor, se schimbă în hainele de călătorie. Își puse un fulgarin gri pe un scaun, apoi îi dădu un telefon lui Scafa la agenția de turism. Trecuse de șapte și omul ajunsese deja la treabă.

– Merg la Câmpulung. Nu vii cu mine ?

– N-ai somn, de parcă tu ai avea pe cap un combinat, care s-ar opri fără tine... Ce faci la Câmpulung ?

– Vând o parte din teren, vând grădina și-i dau în judecată pentru conacul tatei, unde e acuma asociația aia agricolă. Vând tot terenul...

– Tai rădăcinile.

– N-am vreme de povești, nu sunt o boieroaică oarecare împrăștiată pe două parale ca tot lor să le meargă bine... vreau conacul ! E dreptul meu.

– Ai nevoie de Dumitriu ?

– Când va fi cazul. Acuma vând, să nu mă mai știu legată de un pământ care nu e al meu decât în acte... Un fel de moștenire de vis, drămuită de o lege. Zece hectare. Ce să fac cu zece ?... Ori am totul, ori nimic... Dar mai vorbim noi pe mașină. L-am sculat pe Matache. E de-al nostru...

Abia puse receptorul în furcă și îl căută din nou pe șofer. Îl văzu ieșind din baie.

– Da unde-mi umbi noaptea cotoiule ?!

– Atelierul, doamnă, afacerea e încă la început și trebuie să pun și eu mâna... Două Dacii...

– Mâncăm, bei o cafea mare și mergem !

Magdalena avea mișcări iuți și o privire aprigă. Se vedea că e pusă pe fapte și Matache nu scoase o vorbă în plus. Intrară în bucătărie să ia micul dejun și cafeaua, alături, ca doi călători înainte de drum. Curând se auzi și mașina lui Scafa, apoi pașii bătrânului urcând treptele. Intră în bucătărie, unde, le spuse Hilda, că se aflau amândoi.

– Mergem cu Opelul ?... Atunci să-i dau drumul șoferului meu... zise Grigore și-i plasă ordinul Hildei să-l transmită până în stradă, unde aștepta omul lui Scafa, în mașina lui.

– Doamnă, – îndrăzni Dinu – venim până deseară, nu?

– Venim cât ce terminăm... Dar ce treabă ai ?

– Mașinile alea la care lucrez la atelier. V-am spus, sunt la început, trebuie să-mi plătesc oamenii... Va mai fi ceva de lucru și pentru la noapte.

Grigore îl privi pieziș. Celălalt sesiză și luă o poziție relaxată, de om tăbărât de treburi, care încearcă să facă față la toate. Își băură cafelele, apoi ieșiră în stradă să aștepte mașina, pe care urma s-o scoată din garaj Matache.

Din drum trebuia să mai umple doar rezervorul cu benzină. Magdalena era îmbrăcată cu fâșul gri, legat la brâu, iar Scafa cu gulerul scurtei ridicat, ca un copoi fără de vârstă. Dinu se înfioră la vederea perechii aceleia, ce stătea pe bancheta din spate. Își propuse ca tot drumul să nu scoată o vorbă, ci să asculte și să înregistreze ce va fi auzit.

Până la ieșirea din oraș tăcuseră cu toții. Apoi Scafa deschise dialogul :

– Dar ce-ți veni să vinzi totul ?

– Grigore, suntem la o vârstă, când nu ne mai putem permite să-i privim cu seninătate pe cei care ne fură... – Scafa îi dădu dreptate și privi ceafa lui Matache –... Cu sau fără alea zece hectare de pământ, date de statul român pentru un vot, dintr-o moșie întreagă, eu sunt tot atâta de bogată. Ba cu mai puțină bătaie de cap. N-am avut de la naționalizare și de la colectivizare nimic și am știut că nu mă poate fura nimeni. De ce să-i suspectez acum pe toți, când pot să-i las să-și drămuie afacerile pe un nimic de pământ, care mi s-a înstrăinat de suflet ?... E ciudat că ani de zile, cât nu l-am avut, veneam cu Simion tot la două săptămâni cu mașina să-l văd, de parcă toate dealurile alea, până la Iezer-Păpușa ar fi fost ale mele și dintr-o dată, printr-o lege comunistă ar fi picat în sacul statului. Eram nostalgică, iar prezența lui Simion mă determina să devin chiar romantică și himerică și să cred că, odată și odată, tot pământul acela cu livezi și vii, va mai fi al meu... Mi-au dat înapoi un petec de pământ pe care l-am predat la o asociație de escroci comuniști, șefi de ias-uri și colective de pe vremea lui Ceaușescu, care-mi aruncă la începutul toamnei o ciosvârtă de câteva sute de mii de lei, să-mi astupe gura... Mie, tâmpiții, care de drept am mai mult decât trei asociații de-ale lor... E sub demnitatea mea... Nu mai vreau să-mi apară numele nici în actele lor, nici pe certificatul de proprietate... Ăla îl am în sânge și arată un alt număr de hectare... Nu mai

vreau să se știe de numele meu, decât atunci când se vorbește de conac... Pe ăla nu-l dau. Fac alt proces și o să-l câștig. Am bani să plătesc zece avocați. Pe Dumitriu îl vreau doar cât să mă învețe ce să fac... Sau, dacă ei acceptă, putem schimba conacul pe alea zece hectare...

– Nu fă prostia asta ! – o întrerupse Scafa – adică în schimbul pământului tău să-ți dea casa ta ? Nu ! Să pierzi zece hectare pe nimic ?

– Nu mă interesează pământul. A rămas undeva în vis, nu un petec de zece hectare, ci toate dealurile până la Păpușa.

– Poți să-i vinzi șefului fermei pământul și pe urmă să-l dai în judecată pentru conacul unde-și are acum sediul asociației... Asta e altceva. Dar sunt ale tale de drept și una și alta.

– Cu cât stric pe avocați, pierd ce-am câștigat pe pământul vândut, și tot aia e !

– Nu-i chiar așa. Să zicem că iei cincizeci de milioane pe pământ. Doar n-o să le dai avocaților atâta, când conacul face cu totul douăzeci...

– Face mai mult...

– În fine, dar nu știu de ce te cramponezi de conacul ăla ! Ai vila ta. De când nu mai ești cu Simion n-ai mai ieșit, după câte știu, decât pe Valea Prahovei.

– E o chichiță pe care n-o poți înțelege. Vreau să-l am, nu să-mi petrec zilele de sâmbătă și duminică acolo, ci să știu că le stau în gât ! Cu pământul nu le stau... Iar mai încolo, când va fi să nu mă mai pot deplasa, vând și conacul, dar ca pe o proprietate de-a mea !

– La ce-ți mai trebuie bani ? Mie mi-ai dat vreo cincizeci de mii de dolari și afacerea merge. Acuși ajung să ți-i restitui...

– N-am nevoie ! Pentru mine e mai important să mă știu părtașă la o afacere, ori în asta apărem amândoi.

– Cum vrei !... Lui Simion i-ai făcut cabinetul cu vreo douăzeci de mii de dolari. Claudiei i-ai dat o sumă bunicică... Toate ți se vor întoarce întregi înapoi și tu mai vrei bani.

– Vreau ! Dolarii-s ca un fel de lei cu dobândă sută la sută. Leul cade și curând totul se va dubla... Dar nu de bani e vorba... Ți-am spus, ci de un minim respect față de numele meu... Nu pot accepta ca niște nimeni, copiii taților argaților mei să mă fure. N-au decât să se fure între ei. N-au decât să-și tragă clapa unul, altuia cât le-o place, să se îmbogățească unul pe spinarea celuilalt, ei între ei... Nu știu cum să te fac să înțelegi !... Când eu singură aș putea să le cumpăr toată asociația aia și să-i fac pe ei servitorii mei, să știu că pe numele meu sunt trei dealuri și două văi, cum să pot accepta hoția lor ?!

– Nu mi-ai spus încă totul.

– Adică ?

– Cât a fost moștenirea de la tante Elena.

– Nu mai ești soțul meu, dar ți-am spus. Dumitriu a văzut și actele... Ce vrei mai mult ?... Iar ești suspicios, ca orice copoi... N-ai să ieși din pielea asta nici după ce vei

muri... Și-atunci o să-l suspectezi pe Dumnezeu că ține mai mult la CIA decât la KGB, deși vede și știe că amândouă lucrează pe o mână...

Matache era amețit de sumele ce se învârteau deasupra capului lui și de care, până-n ziua aceea, doar bănuise. O femeie fără moștenitori, o femeie plină de bani, care-și vinde și amintirile din copilărie pentru cincizeci de milioane de lei, plus altele, să-și facă o vilă la Poiana Țapului, să stea mai mult acolo, să îmbătrânească la aer curat. Începu să o pizmuie de moarte.

„Adică iarăși totul pe o parte ! – își spuse. Adică iarăși totul în zece mâini, când altele zece milioane mor de foame. Și-atunci cum să nu ucizi și cum să nu furi ? Vor veni iarăși vremurile haiducilor...”

Scafa îi zări chipul în oglinda retrovizoare și i se păru că-l privește cu ură. Nu pentru bani, nu pentru amărâta de datorie ce o avea la el, ci pentru Claudia.

Matache o vedea și pe Magdalena. Îi privi jumătatea de chip în oglindă și încercă să realizeze ce era în mintea ei la capitolul Dinu... „Mă ține, nu pentru că s-ar teme să mă dea afară, dar ar fi un mare risc ca după atâția ani să-și ia în casă un străin, un necunoscut. Eu știu multe despre ei, sunt peștele întregului clan, taurul comunal, și locul meu e în țarcul de la capătul satului... De fapt, ce știu eu ?...”

– La ce te gândești, Matache ? – îl întrebă Scafa, încercând să ia o mină nepăsătoare.

– La bani, dom' Grigore, cum se adună întotdeauna acolo unde sunt mai mulți, să-și țină de cald, să se știe împreună, ca animalele de turmă...

– Ești deștept – spuse celălalt, sec. Înveți și tu cum devine lumea și cum se-ntoarce la aia pe când părinții tăi erau copii. De ce crezi tu că aveai o pușculiță în casă ? Să-nveți să aduni...

„Fire-ai al dracului de nenorocit ! – îl înjură în gând Matache – până-n '89 îi băgai la pușcărie pe ăia de-și strângeau banii cum puteau și-acu ai sărit de partea cealaltă a gardului, să-i aperi, să-ți pice și ție ceva... Ticăloși peste ticăloși și deasupra alți ticăloși ! Cine dracu m-a pus să iau bani de la vulpoiul ăsta ? Când puteam lăfăi la curtea Magdalenei până ce, prin testament, înainte de a muri, mi-ar fi lăsat atâta cât o să câștig cu atelierul în zece ani ?“

Grigore își întoarse privirea spre Magdalena.

– Și cum s-a întâmplat să se inverseze conturile în bancă ? Era ceva în neregulă în actele Claudiei ? Din câte-am văzut cu Dumitriu, totul părea corect... Ne-ai agitat pe toți, ca până la urmă să se rezolve...

– Cred că totul a plecat de la Simion – zise femeia. Nu mă pricep. Dar dacă pe polițiști nu i-am putut urî din cauza ta, pe funcționari nu-i suport. Eu îi dădusem o sumă să-și amenajeze cabinetul, apoi o alta să-și cumpere aparatura. Banca mea era una, banca furnizorului din Germania, alta. S-a întâmplat ceva și banii s-au oprit undeva... Bietul Simion era înnebunit că-i sosește aparatura, urma să intre de gardă la spital, nu voia să întârzie, iar furnizorul îl soma să-i dea banii... De-aia am trecut pe la voi și l-am luat și pe Dumitriu cu mine, să rezolve cumva încurcătura...

– Cred că a fost și greșeala ta... Dar și Sasu, după boala din iarnă parcă s-a ramolit. E tăcut, privește la cer și la oameni cu ochii larg deschiși, mirați, de parcă-i întreabă pe toți : doamnă și domnule, ce mi se întâmplă ?... E depășit de viață, și năbădăioasa aia de Alexandra îl termină...

– Asta și urmărește. Să-l vadă umblând iar cu sticlele de whisky după el, să-l terorizeze cu banii, iar la urmă să-i pună la-ndemână ștreangul... Să rămână cu casa, mașina și cabinetul medical..

Cred că de ăla nici nu știe, că poate s-ar mai potoli... Eu nu i-am spus, el nu i-a spus... Dar tu ?

– N-am mai văzut-o pe Sanda de la petrecerea aia din iunie, de pe terasa ta, iar atunci nici nu știam că l-ai pricopsit cu bani și pe Simion.

– Te supără ?...

– Nu. E firesc – zise Scafa cu glas scăzut. Simion e în mijlocul unei sume de crize. Una familială, alta a vârstei, alta a pensionării... E un medic bun. Un diagnostician excelent și cred că ajutorul dat de tine, îl va ajuta să iasă din impas... Deocamdată se bucură de spațiul renovat, de mobilier, așteaptă aparatura... E un copil bătrân !

– Dar tu cum ai reacționa să ști că nevastă-ta te înșală ?

– Nicicum ! – răspunse direct Grigore. N-am noțiunea familiei, n-am noțiunea proprietății, și cu atât mai puțin asupra unei alte ființe.

Matache se crispă cu totul pe volan. Valuri de căldură i se urcau pe gât în obraji. Se lăsă în scaun, ca nu cumva cei de pe bancheta din spate să-l vadă în oglindă.

– Într-o bună zi o să te părăsească, Scafa... E tânără, a dat de bani. Nu știu ce ți-a trecut prin cap când ai luat-o de nevastă !

– Atunci ziceai cu totul altceva. Să nu pierd ocazia, să am și eu un suflet cald lângă mine... Ca după aceea, tu să-i dai banii, să fie pe picioarele ei și cu soarta ei... Nu ți se pare că te joci cam mult cu viața unui om, care, trebuie să recunoști, ți-a fost pavăză ?

– Drept pentru care niciodată nu m-am simțit despărțită de tine. Am ajuns ca niște frați buni, adică dintre aceia care nu împart totul după sângele lor comun, ci pe din două...

– Tu ai făcut firma mea pe din două, dar moștenirea ta ?...

– Nu de-acolo ți-am dat banii ?...

– Dar tot din ei le-ai dat și Claudiei și celuiilalt frate al meu, Simion... așa că povestea

recunoștinței tale cade... Te-au întinerit vremurile, cum pe mine m-a întinerit Claudia...

Cel de la volan simți cum i se pune o durere în coșul pieptului. Ar fi urmat să asculte detalii din viața de alcov a bătrânului domn cu femeia pe care el începuse să o iubească și tocmai când descoperise că poate iubi cu adevărat, ca în adolescență. Se gândi și la asta, că dacă ar face un accident, la o sută douăzeci la oră, acolo, pe autostradă, s-ar sfârși cu Scafa și cu Magdalena și cu tot coșmarul, iar el ar face pușcărie în spitalul penitenciarului, apoi ar ieși. Abia atunci ar fi o viață nouă. Un viraj, o coliziune pe partea dreaptă în spate, cei doi făcuți ferfeniți și întreaga moștenire lăsată de babeta aia din America ar fi intrat în folosința statului, desmoștenind-o a doua oară și definitiv pe Magdalena. Se stăpâni cu greu. Apoi, auzi din nou glasul femeii :

– Chiar ai întinerit... Vrei. Din nou vrei, după ce, prin '90, după nebunia aia în care voiau cu toții comunism și prosperitate generală, dar îl împușcau pe Ceaușescu, ai devenit închis, temător și-au început să se lege bolile de tine... Știam că numai tânăra îți mai poate reda vigoarea și încrederea în viață. Ai făcut destul rău altora să ajungă să se răzbune pe tine, dar n-au vrut, iar dacă ei te-au iertat, dar nu te-au uitat, nu-i puteai uita nici tu !

– De ce vorbești așa ? M-am căsătorit la sfârșitul lui mai '89, dacă mai ții minte ? Și-apoi ține cont că o viață te-am ferit de tot răul ce ți se pregătise, te-am ajutat, când în acte erai ștearsă dintre cei vii...

– Grigore, căsătoria și divorțul nostru au fost niște acte de notariat. Orice femeie simte nevoia unei protecții și-a unui sprijin. Tu ai fost paznicul, sprijinul a fost Simion, iar protectorul casei Matache, pe care l-ai făcut patron să plece de la mine...

– Mă pui pe aceeași treaptă cu Matache ?... Înseamnă că a ajuns departe !

Dinu ochi o mașină ce venea din sens opus și îl străfulgeră gândul să-i taie drumul, să facă un accident, iar ce-a ieși, să iasă.

– Vorbești prostii ! – zise femeia.

– Nu. Știu ce spun. Toți suntem niște slugi de-ale tale. Tu, marea Florească !... Mă faci să regret că ți-am ținut spatele patruzeci de ani !...

– Ai ținut pe dracu ! – se răsti la el femeia. Ar fi fost de-ajuns să intru în pușcărie pentru originea mea, ca tu să pierzi postul și după ce nu mai eram împreună. Nu spuneai tu că se știa totul ?! M-ai păzit, că ți-a fost frică pentru pielea ta !

– Magdalena, vād că ne urâm mai mult decât aș fi crezut ! Ne urâm cumplit... Acum abia înțeleg totul !

Matache asculta. Vorbeau de parcă el nici n-ar fi fost acolo. Nici n-ar fi existat. Se întreba ce vor fi trāncānit atunci când nu era și un al treilea de față, cum vor fi jucat cărțile soartei celorlalți ca pe ale unor păpuși din lemn. Se apropie riscant de spatele unui trailer. Vru să depășească, dar din partea opusă curgeau mașinile. Frână brusc și cei doi se izbiră de scaunele din față.

– Ce faci Matache ?! Ne omori ! – zise femeia.

Dinu strânse din dinți și redresă mașina. Trecuseră de Găiești. Șocul produs îi

făcu să-și dea seama că sunt pe o

șosea, ca-ntr-o apă cu pești de metal, care se pot ciocni, se pot duce la fund.

Cei doi de pe bancheta din spate amuțiră. Începuseră să se teamă că erau într-o mașină la volanul căreia se afla una dintre păpușile de lemn de care făcuseră abstracție până atunci. Mașina reuși să depășească trailerul și să se înscrie pe bandă între celelalte ce fugeau cu mai mult de o sută pe oră. După ce-și mai reveni, femeia deschise vorba din nou :

– Într-o bună zi, Scafa, o să te doară capul cum n-ai să crezi !...

– Sapa și lopata... Generația noastră nu mai există. Ce se vede nu e decât urma trecerii noastre pe pământ... Judecă-l acum pe Moise că i-a dus patruzeci de ani pe evrei prin deșert să ajungă la porțile Țării Făgăduinței, ca urmașii urmașilor, cei ce credeau în Dumnezeu lui, să fie puși, la urmă să o cucerească prin sângele lor...

– Dar de când citești Biblia ? – zise ironic Magdalena. Știu că Simion o studiase din doască-n doască și-mi spunea : De trei mii de ani ne învârtim în cerc și repetăm tot ce e scris aici, ca niște ființe blestемate ! Dar tu ?...

– Am citit-o și eu, și cred că suntem niște ființe blestемate, câtă vreme binelui făcut i se răspunde cu ură. Uiți și ameninți de parcă nu eu te-aș fi...

– ... salvat – spuse Magdalena – patruzeci de ani, și-acum, când am ajuns în Țara Făgăduinței eu îți cer să-ți verși sângele, de parcă ar fi fost țara ta...

– Am ajuns niște fiare, Magdalena, nu mai avem nimic sfânt în noi. Și abia acum, la porțile Țării Făgăduinței ne dăm seama cine suntem.

– Ai tu ceva sfânt ?

– Pe tine... O martiră a unor schimbări ce n-au ținut nici de voința poporului ăstuia, nici de tine.

– Pe dracu. Te culcai cu altele și veneai la mine ca la o sfântă, că mai aveai nevoie și de așa ceva. Nu m-ai iubit niciodată... În mizeria ta de om aveai nevoie de o oază de lumină, și cum tot nu puteai să intri într-o biserică, ai găsit-o la mine, în suferința mea... Ei, iată, acum sunt toate la vedere și afli că tainița unde mergeai să te rogi era mai neagră decât fundătura iadului...

– Te minți, femeie, te minți, ca de adio... Te vezi pe o terasă deasupra lumii, de unde toți îți apar ca niște furnici bete de mirosul de petrol.

Cei doi amuțiră. Din scaunul lui, Matache ajunsese să prindă chiar frânturi de dialog, din care pricepu că Scafa o mai iubea pe Magdalena, sau nu înțelegea el ce poate să fie în sufletele unor oameni bătrâni. Într-un târziu, după ce trecură de Pitești și intrară pe o șosea mai îngustă, încetini viteza. Trecură prin câteva comune înșirate de-a lungul șoselei. Ajunseră la serpentinele din apropierea Câmpulungului.

– Cum crezi că e mai bine, – zise Scafa – să vorbim direct cu șeful asociației, ori să-i întrebăm pe oameni cu cât se vinde pământul ?

– Nu mă interesează cât iau pe pământ. Vreau să mă văd scăpată de povara lui...

– Nu te-nțeleg !... Te-arunci în gol, după o noapte nedormită, sau în care ai visat te miri ce, și-acum zvârli totul pe apa sâmbetei... De ce nu-l treci pe numele cuiva... Uite, pe-al lui Matache... Poate să-și deschidă o firmă la Câmpulung. Se mută aici. Îi câștigi și conacul. Ai unde să vii când vrei...

– Matache pleacă de la mine din cauza ta... și-apoi nu-l văd să părăsească Bucureștiul pentru pământul ăsta. Ce zici, Matache ?

– Nu-mi trebuie, doamnă, nu-i al meu. Iar dacă mi l-ați da, nu l-aș lucra... că, vorba dumitale, abia mi-am făcut vad în capitală și mi-am lăsat și studiile universitare, să știu că nu ajung în provincie... Și acum să pierd totul, să dau de

răutatea altor oameni, pe care nici nu-i cunosc, să o iau de la capăt ? Nu. Peste tot sunt aceleași lepre și hoți. Îi vreau pe ăia pe care-i cunosc, pentru că știu să mă feresc de loviturile lor. Aici nu-mi ține spatele nimeni.

– Dar dacă pleci de la mine, și se rup toate legăturile, nu ești în bătaia puștii ?

– Mai am și eu niște prieteni..

Scafa zâmbi ironic, dar nu scoase un cuvânt.

Se făcea că pământul Magdalenei trebuia lichidat în ziua aceea, cu acte în regulă, ori pe înțelegere, urmând ca

Dumitriu să se ocupe de restul. Femeia să poată începe procesul cu asociația agricolă pentru clădirea conacului.

Când intrară în oraș, Magdalena stătea cabrată ca o felină, gata de atac.

32.

Simion zăbovi câteva minute pe scaunul biroului său din cabinet, privi în jur, spre camerele imaculate, vopsite cu ulei până la tavan, peste electrocardiograf, ecograf și tensiometru, puse pe masă și pe singura noptieră metalică, vopsită și ea în alb. Își strânse pumnii și simți o forță peste așteptări coborându-i din umeri în brațe, apoi în palme. Aproape, pe unul dintre scaune se aflau cheile și un calendar al celui an de grație. Se simțea puternic și se gândi că pentru toate acele lucruri trebuia să mulțumească unor oameni. Lui Ciocâlțu, dușmanul său de o viață, pentru că l-a readus înapoi, apoi Magdalenei, care, din cine știe ce pornire omenească, ori calcul, îi redăduse un sens,

„De-acum totul depinde de mine ! – își spuse. Și timpul și pacea și acel incert : Doamne dă să fie bine ! spus în fața unei icoane...”

Luă cheile printr-un gest rapid și porni spre ușa ce dădea spre cealaltă cameră, o sală de așteptare cu mai multe scaune de jur împrejur și o măsuță la mijloc, pe care erau deja puse pliante cu diferite sfaturi medicale, ori reclame de medicamente de ultimă oră, aduse de la spital. Sala de așteptare era o fostă cameră de locuit ce avea în dreapta o ușă care dădea spre o baie.

Porni spre hol, încuie și începu să coboare treptele. Avea sufletul plin. „De fapt, când merg la biserică și mă rog – îi trecu prin minte dilema – cui mă adresez ? ... Lui Dumnezeu, cel a toate făcătorul, sau fiului său Iisus, cel coborât între oameni, să-și ia asupra lui păcatele și patimile lor ?... Dar dacă m-aș ruga direct lui Dumnezeu, ar însemna că eu, tu, el suntem egalii lui Iisus. Că ne credem purtătorii de cruce ai destinului nostru meschin și individual. Ar însemna că în fond ne rugăm doar unui petec de lumină din noi, rămasă acolo după alungarea din Rai. Înseamnă că suntem complet păgâni, că nu credem decât în noi și în cineva ascuns în cer, deasupra norului toxic pe care-l formăm laolaltă. Un nor toxic, viu rugându-se unor miliarde de petece de lumină din noi, rupte dintr-un Rai, ca singură prezență sigură a unui Dumnezeu ascuns în cer. Și-atunci nu mai credem în Iisus, în patimile lui ? Nu credem în spiritul sau duhul sfânt ? Care e locul lui Iisus pe lângă Dumnezeu ?... Dar locul sfinților ?... Dar ce e duhul nostru față de cel sfânt ?... Medical, totul pare în afara lui Dumnezeu... Dar numai până la un punct, până la răscrucea de unde, mai departe intră în joc o forță de dincolo de mintea noastră și de pipăibil... Noi, medicii ar trebui să fim singurii chemați să punem cheazășie pentru faptul că deasupra oamenilor este un Dumnezeu... Iar petecul acela de lumină nu e altceva decât duhul sfânt, raza difuză venită de pretutindeni și de niciunde spre sufletul fiecăruia... Tatălui, Fiului și Duhului sfânt... Amin !...”

Spuse, își făcu o cruce și apăsă pe clanța porții de la ieșire.

În fața lui, mai într-o parte, Sanda citea cu atenție ce sta scris pe firma cabietului particular. Cât ce o văzu, îl cuprinse o stare de panică. Simți cum i se strâng fibrele mușchilor de pe spinare și i se așază bolovanul știut undeva în coșul pieptului.

Cât ce dădu cu ochii de el, Sanda își destinse chipul într-un zâmbet larg, făcut.

– Și n-ai zis nimic, mormolocule ! Trebuie să aflu de la alții, de pe la școală că domnul doctor își deschide un cabinet particular, că au citit în ziar...

– În ce ziar ? – zise Simion iritat. N-am dat nici un anunț în presă, iar dacă a apărut undeva, trebuie să fie o confuzie.

– Dar aici ce scrie ?! – arătă femeia spre plăcuța de metal cu firma. Și apoi de unde să fi știut așa exact adresa ? Cavafii vechi numărul cinci, unde întorc tramvaiele, la zece pași de stațiile de autobuz de pe Carol I și Magheru, și la douăzeci de pași de stația de metrou de la Universitate. Voiai să-mi faci o surpriză, nu-i așa ?

Simion se codi, își dădu seama că nu mai avea nici un rost să scormonească după adevăr.

– Nu mi-l arăți ?! întrebă femeia și făcu un pas spre intrare.

– Dacă tot e să-ți fac o surpriză, am să ți-o fac când vor fi aici și ceilalți. Cei datorită cărora există... și există !

– Dar sunt soția ta – îl luă de braț și-l îmbrăcea să deschidă ușa de la intrare și să urce în cabinet. Simion se opuse.

– Nu se cade ca o surpriză să fie spartă înainte de a-i da ceea ce-i sporește greutatea, adică taina...

– Dar vreau să-l văd ! insistă femeia.

– Ce ? Un apartament alb, cu câteva scaune, două mese, niște aparate și o vitrină cu medicamente ?

Ca niciodată, bărbatul nu se lăsă înduplecat. Porni spre piațetă lăsând-o pe Sanda să mai citească o dată ce era scris pe firmă și să cedeze până la urmă, deși, ca-n toate pornirile ei își începuse fraza cu imperativul capriciosului : Vreau !

O așteptă la colț, lângă un magazin sportiv.
Avusese tăria să nu întoarcă o clipă capul în urmă.

– L-ai luat cu cineva ? – spuse femeia cât
ce ajunse în spatele lui.

Simion dădu din umeri, zâmbi, apoi
răspunse :

– Scrie un alt nume decât al meu ?

– Dar banii ? De unde-ai avut bani ?

– Un împrumut, pe care-o să-l restitui după
ce deschid cabinetul. Încă nu știu cum va fi, dar
trebuie să accept jocul, de vreme ce trăim într-o
altă lume.

– Bine că te-ai dumerit !

Simion continuă drumul spre stația de
metrou. Era prima oară când i se spunea direct,
când simțise că dincolo de moliciunea lui, de omul
învins, indiferent la ceea ce i se va întâmpla în
viață, se afla un bolovan greu de urnit, de care nu-i
păsase.

Erau în dreptul Spitalului Colțea,
când Simion se opri o clipă să-i spună ceva
în față, dar renunță și coborâră scările

spre metrou. Femeia mergea înciudată, cu geanta atârându-i pe umăr și mâinile înfundate în buzunarele fulgarinului. Nu rezistă, și, cât așteptară să sosească metroul, îi zise :

– Vă căpătuiți cu toții. Scafa, Matache, Claudia, acum tu... Mari patroni. Tu, un duhovnic, care nu primește o ceapă pentru o consultație. O să clachezi Simioane, o să dai faliment. O să rămâi și fără apartamentul ăla și fără de mașină, pe care bănuiesc că le-ai pus zălog. Fără să mă întrebi. Fără să-mi ceri consimțământul ! De unde atâția bani, când tu trăiești din salariul de medic.

Simion se așteptase la scena aceea. Tăcu. Apoi sosi metroul, coborâră la Victoriei. Când intrară pe Pangrati, Sanda părea trecută peste toate furiile. În ziua aceea sosise acasă mai devreme și cum nu dăduse peste nici o urmă a lui Simion prin casă, nici măcar în biroul lui, unde pe masă erau deschise alături Biblia, la proorocul Isaiia și o revistă BMJ adusă cu vreo săptămână în urmă de la spital, pornise să caute locul cabinetului, într-o doară, să știe unde era.

Acum lucrurile luaseră o turnură nouă. Simțea răceala Magdalenei și a întregului ei clan. Se vedea curtată de mediocrul acela de Miki, gata să facă orice doar în pat, chiar dacă Sanda îi spusese în câteva rânduri, mai pe ocolite, că viața oamenilor trece prin așternuturi o oră pentru dragoste și șapte pentru somn, și că ar trebui și el să-și caute încă o slujbă, să poată avea bani și, de la ei, o libertate deasupra aceleia la care visează absolvenții de facultate. Îi spusese direct : „Salariul de dascăl e o rentă pentru anii de universitate, acum trebuie să te lupți, să-ți câștigi locul peste mediocritatea egalitarismului comunist...”

*

După ieșirea violentă din metrou, Simion se aștepta ca, odată ajunși pe Pangrați, femeia să continue asaltul. Se simți luat de braț. Ba mai mult, pisicește, cum palma Sandei se strecoară peste mâna lui în buzunar. O tandrețe de șarpe. Repulsia lui Simion fu pe măsura gândului și deveni din nou cabrat. Știa că va fi mușcat, dar nu-și putea imagina de unde, din ce parte a sufletului.

La intrarea în curtea vilei, femeia îl întreabă cu un glas blând :

– Și chiar ai amanetat apartamentul și mașina ?

– Nu... Nu ți-am atins siguranța bunăstării cu nimica.

– Și-atunci banii ?

– Am luat un împrumut și-o să-l restitui în timp. Nu mai sunt la vârstă la care să pot risca mai mult decât scoaterea la mezinat a propriului cabinet. Asta, dacă va fi solvabil...

Sanda urcă treptele înaintea lui, cu o liniște care-l făcuse să se teamă. Era o altă femeie dintr-o dată, pusă în alt rol, dintr-o altă piesă. În cea din anii când se cunoscuseră, apoi se căsătoriseră.

Intrați în apartament, dezbrăcără fulgarinele și, neașteptat, femeia îi sări de gât și-l sărută pe gură pătimăș. Luat prin surprindere, Simion nu reuși să opună nici cea mai mică rezistență, nici în clipa aceea, nici mai târziu, când femeia îl trase spre patul din dormitor.

– Crezi că mai putem face dragoste ? îi spuse vârându-și brațul drept pe sub haina lui.

Destupăm o sticlă... Suntem din nou o familie. Avem de dus un destin comun. Iar voi, bărbații aveți niște puteri nebănuite, când femeia știe cum să vi le stimuleze...

Din câteva mișcări îi scoase jacheta și-l sărută pe gât cu ochii închiși. Simion simți nevoia să bea ceva tare, să se spele de toate câte-i erau date să le trăiască, măcar pentru câteva ceasuri.

33.

La întoarcerea de la Câmpulung, Matache făcu primul drum la atelierul său. Nea Petre și celălalt angajat biruiseră câteva mașini și tocmai făceau planul de extindere a serviciilor, la cererea solicitanților. Matache era mofluz și temător. Se lăudase într-o noapte că toți banii pentru atelierul acela erau ai lui, că nu ar fi datorat nimănui nimic.

– Aveți banii, faceți ce vreți, reparați și mercedesuri, dar înainte de asta cumpărați atelierul de la mine.

– Nu te supăra, – încercă să-l îmbuneze nea Petre – ne gândeam și noi că o tinichigerie se poate face, o vopsitorie și antifonare... Ies bani buni. Mai trebuie un șopron încălzit cu gaz, cu lemne, cu ce-o fi...

– Auzi, n-am bani pentru alte investiții, cât nu m-am desplătit de datoriile ce le am...

– Ziceai că-s toți banii ai tăi !

– O parte, numai o parte... și-apoi nu-mi ținetei voi calculele mele !...

– Mă, Matache, că nu erau banii tăi, am bănuț. Că am luat și noi o palmă de bani, ca la orice serviciu, e drept, dar dacă m-am lăsat la mâna ta a fost de prietenie, că leafa asta puteam să o am ca șofer undeva, pe la vreunul din Parlament, și nu mă atingeam de mașină decât cu mânușile. Am zis că te ajut, că m-ajuti, și că în timp, o să împingem mai departe afacerea să câștigăm mai mult... Că de muncit... Și-apoi nu ăia ce muncesc câștigă !... Așa era până-n '89, așa-i și acum... Ce ce cu tine, ce te-a schimbat în drumul ăsta până la Câmpulung ?

– Am datorii, – zise Dinu precipitat – și-i cam scadența... S-au schimbat lucrurile, au căzut

leii, iar eu am datoria în dolari. Pe ce să mă-ntind, nea Petre ? Pe pătura altuia ?

– Acum câteva luni, – interveni al treilea – când am venit aici, am zis că facem o treabă, una singură și dreaptă. Luăm de la început cât luăm, pe urmă lățim totul și-om lua mai mult... Păi dacă e pe-așa, dați-mi ce-mi datorați și eu vă las. Voi găsi eu un loc de muncă mai sigur și nu se schimbă lucrurile de la o zi la alta !

– Stai pe loc ! – îl domoli nea Petre – Ai lucrat la o întreprindere care nu mai producea decât șaibe și, să nu vă dea afară, luați un sfert de salariu. Ce-i aia să te țină statu ? Ce-i aia viață dusă ca șomerii cu un sfert din activitate. Până nu s-or da de pământ toate micile și marile întreprinderi care nu mai produc și voi stați atârnați de ele să vă luați banii pentru pită, n-o să fie linie dreaptă în țara asta. Jumate să rămână pe drumuri și tot se va găsi de lucru și pentru ei,... dar omu-i leneș. De ce să n-o ducă prost și să nu facă nimic ?

– Vrei să zici că trebuie să mă recalific, să ajung drumar ! se împotrivi celălalt.

– Cum Ceaușescu i-a dus pe mineri să facă metroul și pe fierarii betoniști de la hidrocentrale să ridice Casa Poporului, vei găsi și tu de nevoie un loc. Canalul nu l-au făcut doar cei de voiau asta... Ei, uite, acum poți să alegi. Iar noi, ca proștii, hai la ceva ușor și cu câștig mare... Matache-și are și el socotelile lui. Poate încă nu-i timpul să fie larg, că n-are de unde. Poate că trebuie să plătească datoria. Sunt socotelile lui, el le știe. Noi trebuie să fim alături și să-l ajutăm să treacă hopul. Drept e că am și eu un sfert la afacere.

– Eu, unul, continuă al treilea, dacă o să găsesc ceva mai bun, vă las...

Dinu tăcea, strângea din dinți și-și muta privirile de pe unul pe altul. Nea Petre îl țintui cu privirea, neîncrezător, apoi zise :

– ... Ori poate că ai alte gânduri. Poate că tu vrei să ne lași și nu ști cum s-o faci.

– Departe gândul – se relaxă Matache. Voi aveți casele voastre, copiii voștri. Eu bat în treizeci și trei și mă țin o babă, am datorii la un moș și n-am și eu o femeie să-mi umple sufletul.

Nea Petre îi luă de după umeri pe amândoi și le zise :

– Noi muncim, noi nu gândim ! – apoi îi îndemnă să pună mâna să termine de reparat mașina ce era pe rampă.

*

Cât lucră, Dinu își aduse aminte de episodul petrecut la Câmpulung. Îl văzu înaintea ochilor pe Scafa îndemnând-o pe Magdalena : „Atacă, nu-i lăsa să respire ! Atacă !... Precis au ceva de ascuns și-or să se teamă de tine. Nu le spune că vrei să vinzi pământul , ci că vrei înapoi conacul, să iasă, să se facă mici, să le fie frică de tine, Magda, oamenii nu știu decât de frică, de aia se ucid între ei pentru nimic. De frică își vând sufletul, își vând mama, tatăl, neamul. De frică !“

Nu-l crezuse niciodată atât de crud. „Ucide, să nu fii ucis ! Ca-n război – își spuse – ori numai așa, de plăcere, să știi că tu ești cel mai puternic și din spaima celorlalți să-ți sporească ție forțele și să te simți deasupra tuturor și să-i învingi ca pe niște nimicuri ce sunt !“

Îl trecu un fior pe șira spinării la gândul că acelui om îi era dator. Se felicita că n-ajunsese să-i fie șofer și să-l aibă în preajmă tot timpul. O fiară cu colții încă ascuțiți și tari. Îi revăzu ieșind din clădirea primăriei triumfători pe amândoi, urmați de primar, viceprimar, secretar, făcându-le temenele. Se întrebase atunci ce legitimație le va fi arătat de-i va fi speriat așa.

*

Nea Petre îi văzu chipul crispat și-l întrebă :

– Ai pățit ceva pe drum ?

– Nu... dar oamenii aceia de care ne temem există... I-am văzut cu ochii mei. Trăiesc. Nu dorm...

– Se schimbă lumea, Dinule, nu mai vrea nimeni frică, teroare.

– Nea Petre, ăia nu dorm. Mocnesc. Așteaptă să greșim. Ne numără greșelile și pentru fiecare o să ne dea câte un an de muncă silnică... Mai bine mor, nea Petre decât s-o iau din nou de la început !... Nu te minți, bătrâne, și nu uita că ei nu se știu vinovați nici de crimă, nici de opresiune. Au executat un ordin... Revoluția au făcut-o proștii, să le-arunce acum tot ei, călăii, niște oase de ros, să tacă din gură. N-a venit încă vremea să-și arate toată forța lor, dar va veni și-o să pierim sub cizma lor, cum s-au mai dus două generații ca vitele la abator !

– Măi, Dinule, ești om întreg, puternic... N-ai furat, n-ai siluit, n-ai omorât pe nimeni ! De ce te temi ?... Treaba lor dacă iar le va veni vremea. Învinge-ți frica din tine !...

– Ușor de spus, dar dumneata nu stai în mijlocul lor, dumneata nu iei masa cu ei, dumneata n-ai datorii la ei...

– Ei, asta era ! – se dumeri cel mai în vârstă. Va să zică ai mințit puțin... Că banii tăi nu erau ai tăi, ci ai colonelului ăluia, ori ai doamnei bătrâne, și-acu ți-e frică să n-apuci ceasul să nu le poți da înapoi ! – Îl trase deoparte, apoi continuă cu glas scăzut : – Îmi spui cât e de dat. Adunăm mână de la mână. Mergi și duci ăluia banii și atelieru-i al nostru. Trăim curat, împărțim în trei și putem merge pe calea noastră. Cât ai de dat înapoi ?

– Mult. Zece mii de dolari... și eu n-am pus deoparte decât patru.

– Ai zis că ți-ai vândut garsoniera și că mai aveai și alți bani puși deoparte... cu ăia cu toți sunt patru ? (Matache tăcu). Apoi, așa, n-o să facem niciodată o echipă – zise nea Petre și aruncă sculele. Porni spre ieșirea din atelier, apoi se-ntoarse și-i spuse, fără să țină seama că mai era și cineva de față : Dinule, când am pus partea mea, am luat de zălog agoniseala unei familii !... Iar tu ?... Spargem totul, vindem atelierul și ne despărțim !... Cu ce te-au speriat ăia într-o singură zi, când stai cu ei de zece ani ?... A, le-ai fost numai slugă și-acu nu-ncape-n sufletul lor și nici în al tău să fi patron... N-ai să fi, Matache, n-ai să fi niciodată decât o slugă... Că tu vrei asta !...

– Nu mă-nțelegi... Nu știi ce-nseamnă să fii la mâna cuiva...

– Desplătește-te, dar eu nu-ți mai sunt asociat ! – spuse hotărât cel mai în vârstă și reluă lucrul. Dinu trase sertarul unui

dulăpior unde-și țineau sculele și dădu peste
un

carnet. Erau trecute acolo toate cheltuielile. I-l arătă lui nea Petre.

– Socotelile mele nu pușcă nicicum cu ale dumitale.

– Poate, dar alea de acolo sunt cele cinstite ! – zise celălalt și i-l luă din mână. Îl zvârli înapoi în sertar, apoi își văzu de lucru.

*

Matache ajunse la vilă noaptea. O întâlnește pe Hilda care-l întreabă dacă-i era foame. Omul intră în camera lui și-i ceru o sticlă cu votcă. I-o aduse și rămase lângă el, apoi fără să-l fi lăsat să se odihnească, începu să-i povestească temătoare :

– Toată seara a stat domnul Scafa aici. Târziu a venit și doamna Claudia. Nu știu ce s-a întâmplat, dar imediat după aceea bătrânul a plecat... A venit mașina după el... Claudia a mai rămas o oră... Iartă-mă că vorbesc. N-am ascultat pe la uși. N-am trădat-o niciodată pe doamna Magdalena, dar cred că, nu știu... N-am cui să-i spun și pe altcineva mai apropiat nu cunosc... Cred că doamna Magdalena a vrut să-i dea ceva celeilalte și aia a refuzat-o la început, categoric... Apoi, la insistențele doamnei Magdalena, aceea a cedat și-n urmă a primit. Magdalena m-a chemat să le aduc lichior de ouă și cafea și-atunci am văzut-o pe tânără că ascunde ceva în geantă, iar pe cealaltă, cum pune la loc, într-un sertar o pungă din mătase roz. O știam, acolo-și ține niște bijuterii... Apoi Claudia n-a mai băut nici cafeaua, nici lichiorul, a chemat un taxi și a plecat... Bătrâna... Ei, ce vorbesc, că doar suntem de-

o vârstă, s-a retras în dormitor și s-a culcat...
Mi-e teamă, Dinule, mi-e teamă că nu mai
pricep nimic din ceea ce se întâmplă... Sunt
om, și ce e omenesc : suferință, durere,
bucurie, singurătate, înțeleg, dar când încep
să se petreacă lucruri din astea, în furișul
ochilor, mi se face frică... De ce nu i-a dat
bijuteriile alea de față cu Scafa ? De ce ăla
și-a chemat mașina cât ce-a venit nevastă-sa
și n-a luat-o cu el... De ce nu se mai adună
doi cu doi oamenii și nu mai iese nimic ?...
În '89 când umblam cu tine printre gloanțe,
ne-am strâns unul în altul și nu mi-a păsat de
nimic... Acuma de-abia simt teama, una

uitată, din vremea când doamna Magdalena era tânără și singură și stăteam amândouă în camerele de la etaj și-l așteptam pe domnul Scafa să ne mai dea o speranță... Și dacă toate astea s-au spart înseamnă că nimic nu se mai leagă, iar noi... Tu ești tânăr, ai atelierul ăla, dar eu ?...

– Liniștește-te, Hilda ! Ce legătură poate să fie între bijuteriile alea, sau ce-i va fi dat Claudiei Magdalena, cu locul tău în casa asta ?...

– Nu-nțelegi, Dinule ?... Nu-nțelegi... Nu mai au nevoie de noi doi. Au alte planuri, dar noi... eu ?

– Ai niște bani puși deoparte. Îți iei o garsonieră. Ai ajutorul social...

– Cât crezi că se poate trăi cu ăla ?... Și groapa, Matache, una mai pe marginea orașului, de n-o fi aia de gunoi, și tot îmi ia mult...

Bărbatul tăcu, apoi zise :

– Tu n-ai păcate, Hilda, nu te au cu nimic la mână. Dar eu ?... Hai, că tu pe toate le știi și încă prea puține...

Femeia amuți. Vru să se ridice de pe marginea patului, sau poate să-și ia și ea un păhăruț gol să bea o votcă.

– Bea și dumneata – zise Dinu. Bea și taci, sau vorbește, sau fă ce vrei...

– Te-am așteptat, învârtindu-mă prin bucătărie – zise și-i întinse un păhărel gol să i-l umple, apoi bău. Nu știu ce s-a întâmplat la Câmpulung, dar de când au venit de acolo sunt alți oameni... Ai datorii la domnu Scafa, nu ?...

Fără să aștepte răspunsul, se ridică, ieși, apoi se întoarse după un timp cu un teanc de bani în mână. Îi întinse spunându-i :

– Dinule tu-i știi pe bișnițarii de la Romană. Asta-i tot ce am. Opt milioane. N-am furat. Sunt agoniseala mea de o viață. N-am altă casă, n-am copii, n-am familie... Schimbă-i în dolari. N-am alții la CEC... Iar dacă doamna Magdalena mi-a lăsat pe mână casa și mi-a mai dat

și în plus, ce aveam altceva de făcut, decât să-i pun de-o parte ?...

– Dar asta-i vreo două mii cinci sute de dolari... O avere, iar la anul vor fi mai mult...

– Două mii cinci sute de dolari ?!...
Mi-e frică. Schimbă-i, ți-i dau ție să-i schimbi... Dacă rămân pe drumuri o

să pot să închiriez o cămăruță cu o sută de dolari pe lună și o să mănânc de alți cincizeci și o să mai pot trăi șaisprezece luni... Mai bine de un an și jumătate... Ar fi de-ajuns la vârsta mea... Dar voi fi sluga mea și numai a mea...

Matache nu luă banii.

– Nu te dă nimeni afară. Sunt prea puternici să le pese de tine.

Femeia se îndreptă de spate, fața i se luminează, iar ochii i se limpeziră.

– Ți-i dau ție !... Schimbă-i, fă ce vrei cu ei, desplătește-te, dar pleacă măcar tu din casa asta ! Pleacă înainte să fie prea târziu...

Lăsa banii pe marginea patului și ieși. Dinu îi privi nedumerit. Dacă i-ar fi schimbat, cu ce mai adunase el și a doua zi s-ar fi putut des plăti de datorie. Începu să socotească : „Patru mii opt sute și cu două mii cinci sute ies șapte mii trei sute și cu două mii șapte sute fac zece mii, adică exact suma. Dar asta înseamnă să rămân șoferul Magdalenei, fără să am o casă a mea...”

Opt milioane erau opt pachete de câte o sută de zece mii. Îi luă și-i înghesui pe toți în sertarul unde-i avea și pe ceilalți.

34.

Trecuse o zi, trecuse și a doua și abia spre seară Matache apărură în fața agenției de turism a lui Scafa. Înăuntru mai erau patronul, șoferul său și secretara. Când dădu cu ochii de Dinu, Grigore îi făcu semn șoferului să treacă în cealaltă cameră.

– Ei ce e ? – zise Scafa cât ce rămaseră amândoi.

– V-am adus datoria ! – spuse Dinu mulțumit.

– Ai făcut tu într-un an zece mii de dolari ?... Ori ești zgârcit, ori nu ți-ai plătit oamenii.

– Dom' Grigore, știți că nu-s cheltuitor. Trag și pentru doamna Magdalena, am mai avut și eu niște bani puși deoparte, dar nu-s obișnuit să am datorii !...

– Mă ierți că-ți spun, dar nu ești bun de patron. Un altul făcea de zece ori mai multe datorii, să-și vadă întreprinderea pe roate și pe urmă...

– Cade leul...

– Și ce-ai tu cu el ? Lucrează direct în dolari. Ai o casă ? Măine, poimăine doamna Magdalena se duce cu vila ei cu tot. Și să n-ai impresia că dacă-i vei rămâne șofer până la ultimul ei drum o să te alegi cu ceva. Nu... Nici tu, nici Claudia, nici Sasu, nici eu n-o să moștenim nimic... Zece mii de dolari îi fac într-o săptămână. Ție ți-a trebuit un an... și cine știe dacă sunt toți ai tăi.. Nu cumva te-ai împrumutat în alte părți să te desplătești față de mine ?

– Dom' Grigore, una e un atelier de reparații și alta o agenție de turism. Asociatul meu...

– Va să zică nu ești singurul patron !

– Un prieten care a intrat și el cu o cotă parte, dar el muncește mai mult și cu încă unul, specialistul în instalații electrice și, mai nou, în tinichigerie...

– E greu... Dar vrei să scapi de datorii... Hm ! – zise Scafa mișcându-și trupul într-o parte și alta în scaunul rotitor – ce să fac eu cu banii tăi ?... Ai plătit toate dările pentru atelier ?

– Și impozitul și taxa de autorizație și tot ce mai e.

– Matache, eu sunt un om bătrân – îi făcu semn să se așeze pe un scaun de lângă fereastra mare dinspre stradă. Cu sau fără de banii tăi nu-s nici mai bogat, nici mai sărac. Ține-i, lărgeste-ți atelierul și nu te mai gândi că trebuie să mi-i dai înapoi. Eu am și uitat de ei... Într-un fel, cum nu avem pe nimeni apropiați și de încredere, suntem un fel de neamuri – se lăsă pe speteaza scaunului cu toată greutatea și încetă mișcarea dintr-o parte în alta. Zâmbi. Știm multe unii despre alții, cum poate nu știu nici cei dintr-o familie. E bine, e rău, nu-mi dau seama. Dar asta e... Pe Claudia o văd tot mai rar. Mai mult noaptea. Ea are vână de stăpân. Cred că în jumătate

de an, de când și-a deschis salonul, are cam tot atâta beneficiu ca și mine. E tânără frumoasă, chibzuită – îl fixă pe Matache – ... Într-o bună zi, știu eu, va putea cumpăra și salonul de coafură, unde a lucrat ca angajată... Femeile se adaptează repede la vremurile astea...

– Dom' Grigore ! – zise Dinu și duse mâna spre buzunarul de la piept să scoată plicul cu banii. Scafa îl opri printr-un gest.

– Dar asta înseamnă să rămân dator față de dumneavoastră o viață întreagă !...

– Nu fi romantic și bleg – și-i făcu un semn discret cu degetul înelar al mâinii stângi să țină plicul în buzunar. Cu ce-ai venit până aici ?

– Cu un taxi.

– E bine..., Nicolae ! – strigă spre celălalt birou și apăru șoferul. Dă-i cheile Fordului domnului Matache. De mâine mergem cu Cielo. N-avem ce face cu două mașini.

– Dom' Grigore, dar nu sunt nici fiul dumneavoastră, nici nepot, nici măcar o rudă îndepărtată...

– Ba suntem mai mult decât toate astea – zise Scafa, luă cheile din mâna șoferului și i le întinse celuiilalt. Asta e tot. Aștept ziua în care vei sta într-un birou ca acesta și mă vei invita la o cafea și un whisky. Învață-te să fii stăpân ! Altfel vei muri slugă...

Scafa se ridică să-l conducă pe Dinu până la mașină. Șoferul rămase consternat de întorsătura lucrurilor.

– Îl duci pe Nicolae până la garaj, să aducă mașina cealaltă și... La revedere, domnule Matache !

Buimac de toate câte le trăise în câteva minute, Dinu o salută din mers pe fata din celălalt birou și porni spre stradă, unde era Fordul, nu tocmai nou, dar în bună stare. Grigore rămase în ușa. Îi petrecu doar cu privirea și reintră în birou.

După ce se așeză la volan, Matache simți nefiresc de greu plicul cu cele o sută de bancnote cenușii, care-l făceau rob pe viață. Pe viața lui Scafa, om bătrân, cu viitorul scurt. Cât îl purtă pe Nicolae spre garajul unde erau autobuzele și mașina cea nouă îi

trecură prin minte căznelile trăite să schimbe
leii în dolari pe la toți bișnițarii pe care îi
știa. Discuția cu nea Petre din urmă cu două
nopti, și întâlnirea de zece

minute cu Claudia, când apucase să-i spună aceleia, ca un licean cotropit de hormoni, că o iubește și că o va aștepta oricât, numai să știe că va fi doar a lui. Încheiase dialogul prin : „De mâine nimeni nu mă va mai avea la carâmbul cizmei, că-i sunt dator !“ Femeia îi zâmbise, îi făcuse discret cu mâna și dispăruse înăuntrul salonului. Angajatele nu bănuiseră că ar fi fost mai mult decât o simplă vizită de peste zi, când, tot la fel, veneau ba Magdalena, ba Scafa, ba alți cunoscuți.

Îl lăsă pe Nicolae și porni spre Dorobanți, fără să știe dacă urma să se oprească la vilă, ori să-l caute la atelier pe nea Petre să-i spună minunea, să i se destăinuie, să joace pe față, cum juca și acela.

Cerul stătea ca un capac de tomberon deasupra ultimului etaj al blocurilor mai înalte. Ploua mărunț. Opri la vilă. Din salonul Magdalenei răzbea lumina candelabrului cu cinci brațe. Intră, dădu peste familia Sasu așezată la masa mare. Îi salută, apoi se duse la bucătărie, unde Hilda pregătea masa pentru cei trei.

– Ți-am schimbat banii.

– Nu mi-i trebuie, Matache.

– Toți ați căpiat de o săptămână încoace !
Sunt banii dumitale... două mii cinci sute de dolari !

– Ce să fac cu ei ? Ți i-am dat să-ți meargă afacerea, să-ți iei o casă... Ești tânăr. Și mai lasă-mă-n pace cu tânguiala asta de babă... Eu nu mai am ce face cu atâția bani !

Dinu ieși mai năucit decât din biroul lui Scafa. Coborî în stradă, se urcă la volanul Fordului și-și pipăi pachetul cu banii din buzunarul de la jachetă. „Ce și-a cumpărat Scafa cu banii ăștia ? – își zise. Liniștea ? Siguranța căsniciei cu Claudia ! Tăcerea mea ! Dar ce știu eu din câte am auzit și la câte am asistat ? Mai nimic...“ Scoase teancul din buzunar și-l numără. Îi ieșiră prima oară 99, îi mai

numără o dată și-i ieșită o sută. Numără și a treia oară să se liniștească. Să-l fi căutat pe nea Petre în seara aceea era o prostie, mai ales că două zile se avuseseră în clenciuri tocmai pentru zorul lui de a-i restitui banii lui Scafa.

Coborî din mașină și, ca și cum nu ar fi burnițat, dădu ocol Fordului, să se încredințeze că era într-o stare bună, apoi

intră în vilă, știind că până a doua zi avea destulă vreme să se limpezească. Își aduse aminte că pentru mașina aceea, să nu fie luat de hoț, mai trebuiau făcute niște acte de transfer și înscriere, altminteri cadoul lui Grigore ducea direct la pușcărie. Evită să intre în salon mai mult de teama de a-l întâlni pe Simion. Sanda era pentru el o iapă, tot timpul în călduri. Se simțea vinovat, încătușat la mâini și la picioare de cloaca aceea de oameni, față de care era legat cu viața.

Dădu peste el Hilda, care-l luă din scurt :

– Vii, pleci, ce faci ?... Intră în salon să-ți aduc cina !

Neobișnuit să aibă atâția bani la el, Matache intră în camera lui, puse teancul de dolari în sertar, apoi vru să plece. Se întoarse din ușă să-și vâre bancnonete în fundul sertarului și să le acopere cu niște batiste. Părăsi camera nesigur pe el. Din ușa salonului îl privi înainte de toate pe Simion, dar nu i se păru să aibă vreo reținere față de el. Ba, după ce se așeză la masă, descoperi că doctorul era cutreierat de o seninătate cum nu o mai văzuse pe chipul lui, din vremea cât fusese soțul Magdalenei. Se așeză pe aceeași parte cu Alexandra și Simion, să nu-i aibă în față. Magdalena își continua un gând început înainte de sosirea lui Dinu :

– Dragă Simioane, mai fă-ți o dată calculele, te pot ajuta și eu cu banii și Scafa cu aducerea din Germania a medicamentelor și aparatelor de care mai ai nevoie... Îl știi doar. Și-a refăcut relațiile peste tot... Medicamente de ultimă oră...

Matache simți cum i se așază o greutate imensă pe mușchii spatelui, de-o parte și de alta a șirei spinării.

– Numai să nu dea consultații și pastile pe dai boje, cum e obișnuit... – interveni Sanda.

– Ai cel mai puțin dreptul să te amesteci în treburile lui ! – o puse la respect Magdalena,

marcându-și replica printr-un gest imperativ cu bărbia.

– De ce ?! – continuă Sanda pe același ton.
E bărbatul meu și toate bunurile unuia sunt și ale celuilalt !

– În afara cabinetului paticular !

– Cum adică ?! – se sumeți cealaltă. Să presupunem că el moare. Cine-i plătește datoriile ?
Nu eu ?

Magdalena evită să mai continue cearta și-și întoarce privirea spre Sasu, care se simți obligat să spună ceva :

– Nu mai am nevoie de nimic, iar dacă toate merg bine, în două săptămâni, hai trei, facem sfeștania.

După ani de zile în care intraseră pe rând în vila Magdalenei, ori se pornise de la început harțagul, Simion și Alexandra stăteau alături într-un armistițiu pasager.

– Eu cred că într-un an, prinse momentul să-și dea cu părerea și Matache să se știe în rând cu ceilalți de la masă –, o să vă invit și eu la un service mare, cu benzinărie și bar...

– Cu ce bani ? – îl luă din scurt gazda.

– Păi de un an tot adun... Cheltuitor nu sunt...

– Dacă vă țin eu cu casă, masă, băutură – continuă femeia – Hilda e ca un fel de soră săracă, după unul dintre părinți, dar tu ?

Simion își lăsa privirea sub masă. Nu era pentru prima oară când asista la discuția aceea în cerc, unde la mijloc se afla Magdalena, iar ceilalți gravitau în jurul ei.

– Îl înțeleg – spuse doctorul. Fiecare dintre noi vrea să fie independent, să se știe puternic, folositor, pe picioarele lui. Tu, Magda, ne-ai ajutat, dar așa cum e normal, tendința este ca fiecare să rupă cordonul ombilical, să se desplătească și să fie liber. Eu unul sunt destul de lucid să-mi dau seama că așa ceva nu mai e posibil. Dar atunci tu, omphalosul acestui mic univers, nu poți să te aștepti de la ceilalți decât la ură de moarte, și nu la recunoștință. Trebuie să fii destul de limpede în sufletul tău că te urăsc toți, tocmai pentru că nu pot fi liberi. Și nu mai pot fi, dacă tu nu ai ce face cu banii datorăți. Ba ți se pare că trăiești nu numai cu frâiele vieților lor în mâini, ci prin ei și ale altora... În țara asta dacă nu faci politică sau bani nu ești nimic...

– Eu, una, – se iscă Sanda – să fiu în locul Magdalenei, aş şti să-mi trăiesc viaţa...

– Două luni – îi spuse ironic gazda –, după care, dacă nu-ţi vei pune pistolul la tâmplă, vei aduna resturile din tomberoane...

– Oricând statul mă poate plăti cu o pensie – continuă cealaltă pe acelaşi ton. Eu am muncit la stat, iar obligaţia lui e să nu mă lase să mor.

– O să te lase, cât ce va constata că eşti miss univers peste toate barurile şi cazinourile şi hotelurile de lux – o domoli Magdalena.

– N-avem nici destui bani să ne ştim liberi, nici atâţia de puţini să ne vină să uităm că trăim doar pentru muncă – zise Simion, să mai îmblânzească spiritele.

Băură cafelele, sorbitură cu sorbitură, apoi lichidul gros al lichiorului de ouă ce rămase în strat gros în interiorul paharelor. Fiecare îşi şterse buzele după licoarea lipicioasă. Matache încercă să-şi dea seama de scopul vizitei familiei Sasu la vilă, dar nu descoperi decât că erau măcinaţi de aceleaşi apăsări ca şi el. Îşi întoarse capul spre Sasu şi-i spuse cu glas scăzut :

– Dumneavoastră sunteţi om întreg, care s-a realizat la viaţa lui... Dar eu ?

– Eşti încă tânăr, – zise Simion, fără să-l privească –, dar poate prea nepregătit pentru o lume care-ţi cere să şi gândeşti, să şi execuţi, să şi răspunzi cu capul pentru tot ceea ce faci. Să fii de toate. Asta, după o copilărie şi o tinereţe în care n-ai fost decât simplu executant, beneficiarul unui timp liber când puteai să te dai peste cap, dar să fii tu... Toţi trăim schimbarea ca pe o apăsare şi nu ca pe o eliberare, cum s-a sperat atunci, în '89, când, să fim sinceri, nimeni nu s-a gândit că-şi va lua soarta în pumni şi va porni să urce cu ea muntele... Şi eu mă simt în deplină siguranţă când intru în Spitalul Municipal. Răspunderea e distribuită... Amân de câteva luni deschiderea cabinetului particular, tocmai de teama că totul va sta numai

pe umerii mei... Nu suntem pregătiți să trăim o astfel de viață, cum singura, poate, care-și continuă viața dinainte e Alexandra...

– Pe mine nu m-a procopsit soarta – apăsă pe cuvânt și o privi pe Magdalena –, să pot juca propria mea carte, și atunci nu știu de ce ții cu tot dinadinsul să subliniezi condiția mediocră a dascălului ?... Cineva trebuie să facă și asta, altfel se umple țara de analfabeți... Cineva trebuie să se ocupe și de ceea ce e mai puțin bănos, dar necesar. N-am zăcut pe saci de bani ca alții... N-am avut vreme să-mi trăiesc viața prin jocul cu soarta altora, șezând în fața televizorului și așteptând să vină altă zi, apoi alta, de parcă moartea ar fi destinată

numai unora... Am învățat, apoi i-am învățat pe alții și mă simt mult mai liberă în sărăcia mea mediocră, cum insinuezi, decât voi toți la un loc. Fac ce simt și asta mă eliberează... Îmi dă un sens vieții.

– Am suferit, când tu pocneai de optimism ! – îi replică Magdalena. Acuma e jocul meu. Cărțile sunt făcute, iar potul de la mijlocul mesei e din banii mei. Dacă pierd, mi se vor întoarce datoriile celorlalți, dacă voi câștiga, ceilalți jucători vor veni să-mi ceară mai mult. Sanda își reprimă o frază dură și o privi pieziș. Întotdeauna cineva pierde și cineva câștigă. Aici nu e ca la un concurs de atletism. E pocher pe bani verzi. Dacă numeri femeile frumoase, ajungi la o mie, dacă numeri femeile bogate, ajungi la o sută, iar dacă numeri femeile înțelepte, ajungi la cinci.

– Ești optimistă – interveni Simion –, dar ceea ce înțelegi tu prin femeie înțeleaptă e cu totul altceva decât ce cred eu.

Gazda nu-i răspunse, ci, pentru a trece mai ușor peste ironie, turnă în pahare lichior de ouă. Cât s-o mai dreagă cumva, Simion continuă :

– La urma urmelor suntem niște oameni săraci, cu toate reflexele și mentalitatea lor. Dinu se ridică în picioare, se scuză și ieși din cameră. Un miss univers – continuă Sasu – primește 80 de milioane de dolari și alte avantaje pe timp de un an, doar pentru că e frumoasă. În zece ani, zece multimilionare ajung să nu mai miște un deget, doar pentru că au avut norocul și frumusețea de partea lor... Noi mergeam la Cazinoul din Sinaia și ni se părea că suntem deasupra lumii, a cărei lumi ? A celei de sclavi între care trăiam iluzia unei egalități pseudocreștine... Acum iluzia e alta, iar riscul

de a deveni niște nevropați ne paște pe toți. S-au devalorizat binele și răul, s-au devalorizat frumosul și urâtul, s-au devalorizat spațiul și timpul... Și pe câte observ se devalorizează toate categoriile filosofice, estetice, etice, religioase ale lumii acesteia sub o lumină prea puternică a cunoașterii. Marea iluzie pe care o trăim e că totul ni se pare amorf, gri și fără de volum, fără contraste, într-o devălmășie dată de prea marea noastră inteligență. Dar nu e așa. E o iluminare falsă, de blitz, care aplatizează forma. Realitatea

rămâne însă alta, ascunsă celor de acum. Des-tăinuim orice și ni se pare că știm toul. E o himeră, cum himere sunt și banii și puterea și voința de înfrângere a celorlalți și câștigul și pierderea... Himerice sunt și pornirile unora de a-și trăi clipa, sau disperările unor oameni care nu-și dau seama și nu-și pun problema asupra a ceea ce se petrece în jur...

– Unde vrei să ajungi ? – îl întrerupse Magdalena. Pornisem de la un fapt concret. Sanda voia să se convingă de spusele tale, că banii pentru cabinet i-am avansat eu și că n-ai amanetat toate bunurile voastre comune pentru el...

Sanda, plictisită de teoriile lui Simion, căscă discret, apoi redeveni atentă la subiectul deschis de gazdă.

– Confirm – continuă aceasta – că n-aveți nici o datorie față de mine până când Simion se va pune pe roate. Clientelă are. Îl știe lumea.

– Da-i prea bleg și bun...

– L-ai luat de soț pentru că era doctorul Sasu... bănuiesc. O să învețe să trăiască și în himera cabinetului particular și-n cealaltă, culturală, pe care i-o admirai atât de mult când vă făceați curte, iar el mai era soțul meu.

Simion se ridică și-i făcu semn Sandei să plece.

– Deci n-avem nici un fel de datorii – dori aceasta să se încredințeze.

– Nu, – zise gazda, conducându-i spre ușă. Dar asta înseamnă să-l ajuți să-și înceapă munca, mai cu seamă că de la anul, din primăvară, din câte știu, va fi un simplu pensionar... Matache ?... Du-i pe soții Sasu acasă !

Magdalena nu apucase să zărească mașina parcată în fața porții pentru că, plictisită și ostenită de vizita celor doi, închise ușa de la vilă cât ce-i văzu îndepărtându-se.

*

O oră mai târziu, după ce servi, cu sufletul răscolit, un whisky la casa doctorului, Matache opri mașina în curtea atelierului lor. Nea Petre ieși din garaj, crezând că era un client de noapte.

– Dar ce-i cu asta ?

– Mi-a dat-o Scafa !... Nea Petre, băiatul e aici ?... Ai mult de lucru ?...

– Avem. Mihai e înăuntru.

– Nu înțeleg ce e în mintea unui om ca Scafa, care, după ce-mi refuză banii datoriei, și-mi zice să uit de ea și să-mi lărgesc atelierul, mă trezesc că-mi pune pe cap, fără acte în regulă încă, Fordul ăsta.

– Știe că te-ai dat după nevastă-sa ?

– Nu m-am dat...

– Te-am simțit, după cum mi-ai vorbit de ea.

– Nu mi-ai zis dumneata să-mi caut o femeie potrivită cu mine ? Să-mi întemeiez un cămin ?

– Da, dar nu din zidurile casei altuia. Sunt destule fete tinere, singure, unele cu școală, care-ar dori să aibă un bărbat ca tine...

– Știu ! Pot să-ți dau și eu sfaturi, dar acum cred că e mai grav, că mi s-au luat mințile...

– Mai încet ! – zise celălalt și-l îndemnă să intre în mașină.

– Am banii acasă... în două zile fac transcrierea mașinii pe mine. Investim, mărim numărul de lucrători, dar ce fac mai departe ?

– Îți iei un apartament. Încerci să te rupi mai întâi de baba aia și pe urmă...

– Suntem oameni săraci. Un apartament e cât ne-ar trebui să ne mai mărim atelierul... Ori una, ori alta...

– Ai mai luat bani de la cineva ?...

Matache se codi, apoi zise :

– De la Hilda, femeia de serviciu de la vilă. Am fost ca și copilul ei. Ea m-a adus la Magdalena... Bănuiește și ea ceva cu Claudia... Bătrânele astea au simțurile pe toate părțile corpului... Puăh, în ce vârtelniță am intrat.

– Dar când erai peștele doamnelor de salon, nu erai tulburat ?

– Nu zice asta, că nu-i totuna !... Pește o oră și pe urmă pasăre. Dar acum nu mai am somn. Îmi vine să beau, să uit, să fac ceva trăsnit.

– Să nu bei, iar dacă bei să uiți de bani și să stai acasă !

– Mai simplu ! – zise Matache hotărât. Îți dau partea înapoi și ne despărțim !...

– Și atelierul ?

– Îl iei dumneata, nu-s făcut să fiu patron !

– Du-te acasă, îmbată-te, iar mâine dimineată fă un duș, bea două cafele mari, treci pe la Scafa ăla al tău să faci formele mașinii. Dar să nu te atingi de bani !... Ești slab azi, slab ca și-acu-s două nopți și ca săptămâna trecută... Atâta namilă de om să fie ca o cârpă... Du-te !...

Nea Petre ieși din mașină și porni spre atelier fără să întoarcă privirea. Își ținea capul pe o parte, ca de fiecare dată când se știa apăsător de gânduri.

*

Matache colindă cu mașina lui Scafa prin celălalt capăt al Bucureștiului, apoi trecu în viteză mică pe lângă vila lui Grigore de pe Pierre Curie. Văzu lumină în dormitor. Îi veni gândul să-l ucidă pe Scafa și să o ia pe Claudia, să fugă undeva... Opri la colț. Imagină rapid un scenariu în care, într-o singură noapte, în noaptea aceea, îi omora în dormitoarele lor pe Grigore, apoi pe Magdalena, o lua pe Claudia cu el și plecau spre graniță. Se dumeri că în mai puțin de o săptămână ar fi fost prinși și vârați la pușcărie. „Ei și ! Oricum mai liberi decât acum !“ își spuse și lovi cu palmele în volan. Făcu un ocol și mai trecu o dată prin fața

vilei. Luminile de la dormitor erau stinse. „Acum!“ strânse pumnii până ce simți că îi intră unghiile în carne. Îl revăzu pe Scafa ieșind din primăria de la Câmpulung, urmat de toți funcționarii aceia umili. „Futu-ți democrația mă-tii ! La ce dracu i-au mai ales pe prăpădiții ăia de poporeni, dacă ei continuă să știe frică de un colonel pensionar !“ Se liniști. Demară ușor. Ocoli din nou cvartalul și se opri la celălalt capăt al străzii : „Cât trăiește Scafa, n-am liniște !“ Trecu pe jos prin fața vilei. Privi cu atenție în jur. Țipenie de om. Continua să burnițeze. Fixă butonul de la soneria lui Scafa, plantat alb, printre altele maronii pe cantul porții de fier forjat din fața casei. Simți mirosul de cadavru al tufelor de bucsus umezite. I se făcu lehamite și se întoarse. Traversă strada, privi de la distanță spre ferestrele

dormitorului și simți cum îi trece prin piept un junghi, care-i urcă spre mușchii gâtului. Răsufă greu. Reintră în mașină, fără să-și ia privirile de la ferestrele dormitorului Claudiei și al lui Scafa. „Dacă nu pot rupe nodul dintr-o lovitură, sunt un nimic !!!“ răcni în mașină.

*

După miezul nopții ajunse în camera lui de la vila Magdalenei. Își luă o sticlă din bufetul de la bucatărie și bău direct din ea. Se liniști, apoi își dădu seama că și dacă i-ar fi ucis pe cei doi bătrâni, tot nu mai putea părăsi Bucureștiul ca orice om liber. L-ar fi găsit unde-ar fi fost și l-ar fi pus din nou în lesa lor. Era legat cu totul de ei.

35.

Claudia sosea înaintea tuturor la salonul ei de cosmetică, adusă cu mașina lui Scafa. O zi întreagă trecea de la o clientă la alta, urmărind ca măștile să fie bine aplicate, masajele să urmeze exact desenele mușchilor. Uneori, pe la unsprezece, ieșea până la cofetăria din colț împreună cu vreuna dintre cliente. Bea o cafea, mânca fursecuri, asculta mai mult ceea ce-i spunea persoana care era cu ea. Îi dădea dreptate, indiferent dacă femeia, clienta, sau colega se avânta în speculații politice, ori dacă bârfea pur și

simplic pe cineva din înalta societate nou apărută. O parte din vechea clientelă de la salonul de coafură de pe Magheru, venea cu mașinile până în cartierul unde-și avea salonul de cosmetică, încrezătoare în priceperea Claudiei și în mâinile ei. Tarifele erau pe măsura celor care intrau în salon, dar de fiecare dată angajatele mai primeau și câte un substanțial bacșiș în lei sau valută. Trecuseră câteva luni de când îi mergea afacerea

și patroana încă mai voia să investească în aparatură și tot felul de substanțe cosmetice aduse din import, fie prin firme de specialitate, fie prin clienții lui Scafa, ce băteau cu autobuzele lui drumurile Apusului. Faptul că Matache mai apărea din când în când n-o deranja câtuși de puțin, căci pornea de la principiul slujbașului de rând, după care : „Un șef care nu e bârfit, nu e bun !“

Cu soțul ei se întâlnea doar seara, când Nicolae venea s-o aducă de la salon cu mașina. Uneori aștepta după ea câte o oră, alteori mai puțin, pentru că doamnele soseau să-și înfrumusețeze trupul sau chipul după orarele lor. Și-apoi, cum învățase Claudia de la Grigore, un particular este la dispoziția clientului, nu ca la orice magazin sau salon de stat. Între timp soțul ei deschisese două rute spre Europa, dar se încăpățâna să nu angajeze mai mulți oameni la agenție și ducea, alături de cele două tinere, tot greul afacerii. Seara ajungea acasă epuizat, bea un whisky și se așeza în fața televizorului să vadă știrile, atât, până îl apuca o toropeală dulce. Aștepta, iar când sosea Claudia, cinau în fugă câte ceva cumpărat de Nicolae, după o listă făcută de femeie. Prânzul îl lua fiecare unde știa. După incidentul întâmplat în urmă cu jumătate de an, când dăduse de nevastă-sa cu șoferul Magdalenei ieșind dintr-un restaurant, Scafa se așteptase, cunoscându-i firea lui Matache, ca în doar câteva luni idila dintre Claudia și Dinu să se deruleze tipic, iar criza dintre cei doi soți să ajungă la maximum. Că nu se întâmplase așa erau mărturii, și în primul rând a lui Nicolae, care păzise o vreme locul, dar se întâmplase să nimerească tot la alte ore decât cele la care venea tânărul. Totuși, pentru Grigore, capitolul Claudia era închis. Dar asta n-o știa decât el. Nu visase nu știu ce dragoste de bătrânețe. Era mulțumit că o are în casă, noaptea, iar peste zi, la agenție, pe cele două angajate, oacheșe și pline de nuri. Cât privea fidelitatea unui om, fie că era

vorba de serviciu, fie una conjugală, Scafa mergea după principiul dobândit la interne că omul greșește o singură dată. Cu cât mai târziu, cu atât mai bine pentru el. Dacă l-ai prins nu ieși nici o măsură brutală, care să-i determine o reacție, dar relația cu el se răcește. Și-apoi ar fi fost și caraghios în ochii foștilor săi colegi, care-l știau de holtei înrăit, ca la aproape șaptezeci și cinci de ani să mai spere în te miri ce fidelitate din partea unei tinere după care i-ar fi sfârșit călcâiele oricărui bărbat. Tot nespus era și gândul că prezența lui Matache îi ținea la distanță pe alții. Iar cu Matache se putea termina repede.

*

În dimineața în care sosi Dinu la salonul de cosmetică în mașina lui Scafa, Claudia crezuse că e Nicolae, venit să-i aducă o veste de la soțul ei. Constatase însă că de vreo săptămână era adusă la salon cu un Cielo alb. Lăudase atunci gândul bun al soțului ei și priceperea șoferului de a conduce noua limuzină.

Matache intră în prima dintre camere, o văzu pe femeie și-i spuse cu sufletul la gură :

– Vreau să stăm de vorbă... Trec printr-o situație specială și nu știu cum să-i dau de capăt...

– La unsprezece, unsprezece și jumătate, la cofetăria din colț !

Dinu ieși, le salută pe angajate, încercând să nu-și dea în vileag starea de agitație în care era. Hălădui cu mașina prin oraș. Bău două nesuri și trei sticle de cola să se știe în formă, să fie cât mai limpede și concis. La unsprezece intra în cofetărie și ocupă o masă. Claudia nu sosise încă. Comandă două cafele și pepsi-cola, urmând ca restul comenzii să-l facă după sosirea femeii. Peste cinci minute își făcu apariția și aceasta, îmbrăcată într-un fulgarin gri-petrol, cu o eșarfă lungă din mătase la gât. Bărbatul îi ieși în întâmpinare.

– S-a întâmplat ceva deosebit ?

– Nu te miri că sunt la volanul Fordului lui Scafa ?

– I l-a dat Magdalenei ?

– Nu. Mie... Într-o seară când m-am dus să-mi restituie datoriile la el...

– Mult ?

– Zece mii de dolari.

– Cât se plătește unui killer să ucidă un om... I-a primit ?

– Nu. Și pe deasupra mi-a dat cadou mașina asta... Tu-l cunoști mai bine. Știi ce hram

poartă...Ce-nseamnă asta ?

– Nimic... A vrut să fie sigur că nu te mai apropii de mine...

– Crezi ?

– Câștigă mult prea bine să aibă acum nevoie de banii tăi, mă rog, de datoria ta la el. Și-apoi, în felul ăsta te știe prins în plasa lui, sub controlul lui și cu o singură variantă de drum. Aceea pe care ai ales-o !

Replicile curseră rapid, încât bărbatul avu senzația că femeia își avea pregătite dinainte răspunsurile. O vedea încă destul de crispată și rece, față de ultima dată când se întâlniseră și-i făcuse încă o declarație copilărească de dragoste. Regretă o clipă că-și dăduse frâu liber gurii și sentimentelor. Femeia observă.

– Ei, ce e ?

– Nimic. – zise Matache. Mă pui într-o și mai grea încurcătură... Nu mai am pe nimeni atât de apropiat, căruia să-i vorbesc. Credeam că...

– Hai ! – spuse Claudia și-i puse mâna pe braț. Înțelege că am și eu nelămuririle mele. O dată o să-ți povestesc...

– Când ?... Ne vedem atât de rar, în fugă, speriați de privirile unora, altora, poate plătiți de Scafa să ne urmărească.

– Bine ... Îți spun acum – cumpăni dacă trebuia într-adevăr să-i povestească imediat totul lui Matache, bău cafeaua, apoi se hotărî să vorbească. Știi, și eu sunt zălogul Magdalenei... Cu aproape o lună în urmă, tot așa, m-am dus să-i restitui datoria. Câștig bine, mult peste cât mă așteptam și primul gând a fost să mă eliberez... Și-atunci s-a întâmplat ceva la care nu mă așteptam. Nu mi-a primit banii, ba mi-a mai dat în dar și un colier al familiei Florescu, care valorează de cel puțin două ori cât aveam eu să-i înapoiez... Ca și tine, o săptămână nu mi-am putut găsi locul. Nu am crezut că noi doi suntem în relații atât de bune, să ne putem încredința taine, și-atunci am luat

lucrurile cum sunt... N-am mai trecut pe la ea și mă tem să mă mai apropiu de vilă. Nu știu ce voi zice, ce voi face... Cândva tot va trebui să ne plătim toate datoriile...

Bărbatul se crispă și împinse printr-un gest violent ceșcuța cu cafea.

– Suntem ai lor – continuă Claudia –, iar dacă nu le jucăm piesa, pierdem totul : libertate, bogăție, liniște...

– Doar că eu n-am așa ceva. – zise Dinu. Vreau apartamentul meu, vreau familia mea, vreau copiii mei... Suntem tineri Claudia...

Vru să continue cu același avânt, dar se blocă în clipa în care descoperi chipul alb, cu ochi migdalați ai femeii.

– Te iubesc de-adevăratelea, – spuse bărbatul în șoaptă – și-aș fi capabil să fac moarte de om pentru tine...

– Din nefericire, porțile sunt închise !

– Vrei să spui că n-am nici o șansă eu, mecanicul auto cu atelier particular să mă apropiu de patroana salonului de cosmetică ?...

– Dacă ai fi lucid în clipa asta, ți-ai da seama că nu ești singurul pe pământ care mă vrea, că nu sunt singura de pe pământ care-ți poate fi soție, că jocul în care am intrat nu e al nostru, că trebuie să-i respectăm regulile... Atâta tot !

– Te fur !

– Cui ? Unui om care-atâta așteaptă pentru a ne desființa ?... Plutești, Matache, și-i păcat, pentru că... – făcu o pauză, își lăsă privirea în jos, apoi continuă – nici tu nu-mi ești chiar indiferent...

– Numai atât ?

– Nu pot spune mai mult...Ești într-o stare de suresci-tare, când ai fi capabil să faci orice lucru rău.

– Lasă-mă să te sărut !

– Aici ? Ți-am spus că nu te mai controlezi... Am tot ce-mi trebuie și nu te mai gândi să mai arunci banii pe un apartament. N-am să intru în el... N-am să fiu soția ta ! N-am să-ți fac copii și, sinceră să fiu, nici nu văd ce rost ar avea să faci copii în ziua de azi, la condiția pe care o avem deja ! Caută-ți altă femeie !... Eu, una, m-am

împăcat cu soarta mea... Nu mint nici când spun asta, nici când recunosc, repet, că nu-mi ești indiferent... Dar de aici până la toate complicațiile unei familii normale, cum vrei tu, mai e mult. Și nu accept...

– O familie normală – zise Dinu. Ia nu-ți mai bate joc de ea ! Că fără ea n-am fi venit pe lume nici tu, nici eu. Și-apoi nu știu ce-ți va fi promis Scafa, și ce moșteniri te vor face să devii, peste ani, o altă doamnă Magdalena, dar ești, din câte-mi dau seama, mai idealistă decât mine... Frumusețea trece, tinerețea trece, Scafa și Magdalena se duc și iau cu ei totul... Atunci vrei să fim împreună ?... Sau te visezi o Magdalenă cu servitoare și vilă și șofer la o mașină, singură trăgând sforile destinului celorlalți... N-ai să fii niciodată, Claudia, așa ceva... Niciodată...

Femeia își termină de băut cafeaua, se ridică și porni spre ieșire urmată de Matache.

– Să nu mă mai cauți ! – spuse femeia.

– Crezi că ești din alt os decât mine ? Te-nșeli !...

O conduse până în fața salonului. O sărută pe obraz, aproape de gură, și, cât să nu apuce femeia să reacționeze, se îndrept spre mașină.

– Măine la unșpe ! – îi strigă bărbatul peste capotă.

Sărutul furat o făcu pe femeie să rămână în fața intrării. Își duse degetele spre obrazul umezit, apoi intră în prima sală. Simți că sângele-i răspundea unei alte voințe, că mai devreme sau mai târziu va învinge în ea femeia, așa cum, de bună seamă, o făcuse și Magdalena mai de mult.

*

Ajunsă în sala de masaj, privi spre mesele despărțite de draperii. Nu era încă nimeni, apoi se retrase în cămăruța unde-și avea biroul. Nu-i păsa că poate va fi observat careva dintre angajatele ei că fusese sărutată. Se așeză la masă și-și privi pe rând degetele mâinilor, pipăindu-le absentă. „Câștig să adun, cum Scafa câștigă să adune. Reinvestește în mașini, se umple de bani din care eu nu văd decât un Cielo alb. Eu câștig să-mi

răscumpăr libertatea. Adun și uit că trebuie să mai trăiesc. Libertatea față de cine ?... Curând o să fiu o copie searbădă a Magdalenei. Are dreptate și Matache. O copie nereușită. Și asta în cel mai fericit caz, când urzelile lor nu urmăresc altceva. Are dreptate să-i fie frică. Să-i urască de moarte... Eu parcă am înghețat. Mă bucur că adun bani fără să

fiu întrebată niciodată cât anume, că nu mă costă nici casa, nici mașina, nici alimentele pentru cină și dejun. Câștigăm împreună cât o întreprindere, dar banii se adună în saci diferiți, neștiuți nici de unul, nici de celălalt... Și permanenta stare de veghe. Când îi propun să intrăm în lumea mare a Bucureștiului, Scafa râde și-mi spune : «Care ? Asta ?... Peste un an, doi vor ieși la iveală toate potlogăriile, capetele mafiilor și jumătate dintre cei pe care-i vezi astăzi în ziare, cu interviuri și poze sau la televizor, vor umple pușcăriile. În lumea asta vrei să intrăm ? Nu, Claudia...» Să mă blochez, îngrozită. Îi știe. Nu vrea să joace cu ei, nu vrea să mai joace decât cu el, cu Magdalena. Trăiesc într-o lume închisă, prea temătoare să mă deschid spre cei cu puterea banilor în mână. Nu le cunosc regulile jocurilor, iar Scafa nu face decât să mă țină într-o permanentă stare de nesiguranță. Îmi arată chipul câte unuia de la televizor, din ziar, și-mi face portretul complet al lui. Cine a fost, ce a făcut, cu ce se ocupă acum. Un dosar, iar acelea vor rămâne să fie la îndemâna oricui vrea să te termine... Ca peste două zile să aflu că omul despre care mi-a vorbit, și căruia îi cunoștea atât de bine biografia apare la rubrica «De la Ministerul de Interne» a programului actualități de la radio... De cealaltă parte, propunerile lui Matache, ce duc spre o lume mizeră, cu mulți copii, cu certuri pentru sărăcie și nepriceperea vieții pe care o trăiesc... Mă simt blocată, undeva, la mijloc, între cele două lumi, între cele două variante de viață, priponită de stâlpul lui Grigore,

departe și de lumea nouă și bogată a Bucureștiului și de cealaltă, care nu-și pune problema decât să supraviețuiască... Și iarăși prudența lui Scafa : «Nu depune banii în banca aceea, pentru că vremurile-s nesigure și peste noapte unii sunt sus, iar alții sunt jos. Ține minte, Claudia, jocurile nu le fac eu, nu le facem noi, nu le fac cei pe care-i vezi, ci alții, din altă parte. Ruleta nu mai e a mea, a țării, ci a lumii întregi, iar noi suntem praful de pe tobă în angrenajul ăsta...» Tac, și banii transformați în valută îi adun în teancuri și-i pun în dulapul meu, Grigore și-i pune în al lui, frate geamăn, lipit de celălalt... A simțit că vreau să intru în lumea bună a Bucureștiului și mi-a cumpărat o blană de vizon. M-am bucurat, am crezut că vom ieși între alți oameni, când iar mi-a spus : «Trăim o vreme iute, Claudia, și numărătoarea

se va face curând !...» De-atunci am început să cred că agenția de turism a lui nu e decât un paravan, mai bănesc, pentru a-și face meseria dinainte. Îi trec prin mână mii de pașapoarte, mii de oameni care-și caută ieșirea spre un liman din disperare, din plăcere, ori pentru afaceri mărunte, pe măsura vremilor trăite înainte – cum zice Scafa – ca un fel de comunism, deocamdată mai înțelegător, mai liber, mai deschis... Deocamdată, îmi repetă, deocamdată !...“

Simți că o covârșește o teamă față e ceva nelămurit, și se-ntrebă dacă nu cumva totul se datora unei psihoze întreținute de Scafa, să o știe alături de el.

*

Părăsi biroul său după vreo oră. Vru să treacă prin toate cele trei săli de cosmetică, manichiură, pedichiură și masaj, cu gândul de a ieși din clădire pentru o jumătate de oră. În sala de masaj pe una din mese zări un morman de carne, care dorea ca într-o oră să ajungă o statuie. Să uite totul, se oferi să-și ajute colega ce începuse să frământa grăsimile și cărnurile clienței. Își legă părul blond cu un batic albastru. Îi făcu semn celeilalte să plece, să dea curs altei solicitări. Draperiile dintre paturi fiind trase, se auzeau doar sunetele scoase de una sau alta dintre cliențe, fraze cu pretenții ca în câteva minute să le facă să slăbească măcar cinci kilograme, și icnete ale maseuzelor, încât puteai crede că printre cearșafurile acelea puse ca paravane avea loc un concurs de sex.

– Vă caută o doamnă – fu chemată Claudia. O lăsa pe angajată în locul ei să continue treaba și ieși de după draperie. În fața ei se afla bruneta-blondă, pe care-o cunoscuse cu ani înainte la

coafor. Era îmbrăcată într-o bluză neagră din dantelă, prin transparența căreia i se vedeau limpede sânii. Purta o fustă mini, tot neagră, și ciorapi negri.

– Te-am găsit ! Știam c-o să devii patroană... Mă mai ții minte, nu ?... Îți propusesem să ieși din lumea coaforului ăluia de pe Magheru, și iată că ai reușit mai bine decât aș fi

crezut. Am auzit de salonul duminical într-un mediu, care ar trebui să te mângâie... Vreau un masaj total. Ai un pat liber ?... Știu că nu stai în banii mei, dar plătesc bine.

Claudia se crispa. Clientei dinaintea încercase să-i aplice un masaj oriental, care, chiar dacă nu te slăbea vizibil, îți lăsa senzația la plecare că ești un fulg de nea. Se gândi să-l folosească și pe trupul amazoanei, care-o găsisese și aici. Se simțea la fel de tulburată ca în ziua când venise pe Magheru, la coafor să-i vopsească părul, apoi îi făcuse toate felurile de propuneri și-i lăsase o carte de vizită.

– Cred că mai e un pat liber, – spuse – poftiți. Și porni în urma celeilalte. „Fără prea multe principii !” îi reveni în minte o fracțiune de secundă sfatul lui Scafa.

– Mai știi cum mă cheamă ? – zise cealaltă intrând după draperii.

Claudia tăcu și rămase surprinsă că, până ce trase perdeaua dintre mese, cealaltă se dezbracă complet și se trânti pe masă.

– N-aveți ultraviolete ?

– Nu...

– Vreau un masaj total, ți-am spus... repetă clienta, care arăta un trup de sportivă cu fiecare fibră musculară desenată perfect. Gurguiele sânilor îi ieșeau deasupra ca două degetare tari. Își muie buzele, începând să freacă cu nările largite.

Când cealaltă se aplecă spre ea să-și înceapă masajul de la frunte spre față și gât, o prinse cu amândouă mâinile și o sărută pe gură. Claudia se retrase ca un arc.

– Nu fii proastă, țărâncuțo ! – șopti femeia cu siguranță. Nu-ți fac nimic. Ești frumoasă, dar pentru nimeni... N-ai vrut să-mi urmezi invitația... Ei, hai, sărută-mă pe sân.

Claudia ezită, stătu lipită de măsura cu emoliente, frământându-și palmele unse. Era complet derutată. Nu mai trăise așa ceva.

*

Abia când ajunse în baie, Claudia simți răvășeala care-i tulburase întreaga ființă. I se părea că halatul e șifonat, că baticul e pătat cu toate cremele căzute lângă măsuță. Încuie ușa și se vâri sub duș. Se spăla sau continua o bucurie a cărnii, stârnită cu mai bine de jumătate de oră în urmă de o femeie. Trebui să iasă, pentru că aceea o căuta.

– Uite banii ! – îi spuse și-i împinse în palmă trei sute de dolari. Faci tu plata, că după câte am înțeles de la astea, tu ești șefa aici... Pa... Pe curând !

Rămasă singură, Claudia își luă un alt halat, apoi se apropie de patul de masaj, unde o altă angajată, încerca să dea frumusețe unui trup mărunțel și pudic, care nu-și scosese decât sutienul, lăsând să danseze sub mâinile celeilalte doi sâni mari. Trecu în restul camerelor hotărâtă să nu mai intre în sala de masaj în ziua aceea.

Apoi se reîntoarse în birou, se îmbracă în hainele de oraș și ieși până la cofetăria din colț. Simțea că nu-și găsește liniștea într-o stare de paradoxală eliberare, că trebuie să fie puternică, de vreme ce intrase în jocul lumii bune a Bucureștiului, care aflase de existența ei.

Două ferestre dădeau spre un balcon, două spre cealaltă parte a blocului. Una din bucătărie și una din camera mai mică. Să fi fost în total vreo cincizeci de metri pătrați întreg apartamentul de două camere cu dependințe, bucătăria, o debara și un hol mare, cumpărat de Matache în cartierul Pantelimon. Locuință de bloc îmbunătățită, sau „confort sporit“, cum i se spunea pe vremea când fusese construit. Fostul proprietar, pensionat cu doi ani în urmă de la Fabrica „Postăvarul“ își făcuse și el niște calcule de om sărac. Bani de toți, avea cât era „renta“ aceea neimpozabilă dată de stat. Soția, și ea pensionară încă din '92, se îmbolnăvisese, sau își grăbise sfârșitul, închizându-se în ea cu totul și căzuse la pat. Credea că are cancer, analizele spuneau că ar fi fost doar o tumoră benignă la ovare, cum li se mai întâmplă femeilor după cincizeci de ani. Copiii plecați, unul la Iași, altul la Cluj, să-și întemeieze acolo afaceri, ori să-și ducă meseria până la capăt cu folos. Copiii lui, ai bărbatului, din prima căsătorie nu voiseră să stea pe capul mamei vitrege, pensionară înainte de vreme și bolnăvicioasă, plecaseră dintr-un București pe care nu-l mai puteau înțelege, deși crescuseră în el. De nevoie, decât să se împrumute de undeva, omul își vânduse apartamentul cu două camere și se mutase în chirie, mai spre centru, într-o garsonieră. Opt mii de dolari era o sumă pe care n-ar mai fi apucat să o dobândească din pensiile lor la un loc, schimbate în valută, până-n ceasul morții. Un calcul sărac, de supraviețuire, căci, ca și mulți alții, nu se mai gândeau la ziua de poimaine, ci-și duceau viața strâmtorat, de la o dimineață la alta, așteptând ca pe o binefacere somnul, când uitau de toate. Asta era pe scurt povestea apartamentului cumpărat de Matache, tocmai în

celălalt capăt al Bucureștiului să aibă în drum Salonul de cosmetică al Claudiei.

Nehotărât cum era, noul proprietar își făcuse socotelile pe două variante : una, să închirieze apartamentul unei familii tinere pentru o sută cincizeci de dolari pe lună, iar a doua să se mute acolo, să părăsească vila Magdalenei și să devină om pe picioarele lui. Aproape de varianta a doua intra în calcul și Claudia, care devenise, ca în cea mai pură relație de dragoste, sensul și scopul vieții lui. O dorea fizic, cum o visa și ca pe un fel de zână bună, capabilă să-l așeze, la vârsta lui, printre bărbații ce-și au întreaga lor greutate pe propriile picioare.

Apartamentul nu era decât un fagure dintr-un bloc. O gaură fără destin propriu decât pe o singură direcție, aceea a lucrurilor, cândva noi, apoi într-un continuu proces de degradare. Adevărata viață a lui o dăduseră foștii proprietari, iar acum el, noul stăpân al pereților, căldurii, apei de la baie și confortului pe care și-l putea oferi. O dată actele făcute pentru partea de clădire, începură negocierile cu foștii proprietari pentru mobilierul uneia dintre camere, care lor, în condițiile unei vieți mai restrânse, le devenea inutil.

Se trezi într-o singură după-amiază posesorul unui congelator, a unei sufragerii din lemn curbat, cu o masă cu șase scaune și o dormeză. Negocie soba cu gaz și un dulap de la bucătărie, rafturile de la cămară și o mașină de spălat automatică. Pe cealaltă, Alba Lux o luară cu ei foștii proprietari, care știau cam cât era noul spațiu de locuit și ce putea să încapă acolo, fără să ducă lipsă de ceva din strictul necesar. Matache era prea plin de bucuria de a se vedea din nou proprietarul unui spațiu și prin asta, independent de doamna Magdalena și de lumea ei, pentru a mai realiza condiția foștilor stăpâni ai casei, aflați în pragul unei panici a supraviețuirii. Îi amintiră lui Dinu de ani când avuseseră o mașină, când casa

aceea „îmbunătățită“ era plină de copiii lor și de prieteni, oameni ca și ei, ce coborau în masă treptele unei iluzii egalizatoare și se îndepărtau unii de alții ca niște dușmani, apoi se evitau de teama de a nu pierde niște bătălii inutile despre mersul politicii țării.

„Cu doar trei ani în urmă – îi spunea fostul proprietar lui Matache aveam sentimentul că am picat în mijlocul bunăstării americane, și trăiam ideea că între capitalismul, aflat în pragul sfârșitului și comunismul biruitor nu erau prea mari diferențe... Credeam că și noi, care am contribuit din plin la ce s-a realizat în anii dinainte, ca și ceilalți douăzeci și trei de milioane, unii aflați la maturitate, alții la vârsta a treia, aveam niște drepturi mai aparte pentru toată munca noastră și

că avem viitorul asigurat, pentru o supraviețuire până pe la nouăzeci de ani... Dar n-a fost să fie așa... Ne vedem aruncați în gol, șterși din memoria faptelor făcute de noi și puși în alternativa nenorocită, de a rezista cumva până când poștașul ne va aduce pensia următoare...”

Matache le asculta cainările, dădea din cap și cu asta trecea la proiectele lui de a tapeta totul cu un poster romantic reprezentând o pădure de mesteceni în octombrie, ori își chivenisea cei o mie cincisute de dolari rămași, pentru că cinci sute îi dăduse pentru toate cele rămase în apartament, fără să realizeze o clipă sentimentul sinucigaș al celor ce-și căutau supraviețuirea, când se mai despărțeau de câte un obiect, de câte un aparat casnic, de la mixer la râșnița de cafea, socotind că în viitor, în viitorul lor îngustat de sărăcie, nu-și mai aveau locul. Trecuse senin peste lacrimile celor doi în ziua în care își mutaseră agoniseala de o viață cu un camion, ca într-o deportare spre un prag mai aproape de condiția singulară și ostracizată și neînțeleasă de nici un om sănătos a bolnavului cronic, a bolnavului căruia nici măcar doctorii nu-i mai dau vreo șansă, prea sătui de diagnosticele repetate și de paliativele medicamentoase folosite în tratarea bolii, doar pentru a schimba starea sufletească a celor condamnați. Dinu asista absent la o deportare în mizerie. Patruzeci de ani de muncă într-un camion. Rezultatul sumei tuturor bucuriilor și necazurilor unei vieți, cu ură, cu dragoste, cu patimi și minciuni, cu adevăruri de trei parale și o imensă doză de iluzionism. De-ar fi fost să se mute cu camionul acela direct în cimitir, și jalea n-ar fi fost mai mare. Dar Matache sta lângă fostul proprietar și-l îmbia cu whisky contrafăcut, luat cu douăzeci de mii de lei de la un butic, să-și mute ceva din bucuria lui în disperarea celuiilalt, care, la nici șaizeci de ani își vedea capătul vieții cu ochii larg deschiși. Șansa noului proprietar era legată și de camionul pe care-l tocmise el, mare patron de atelier de reparații auto, să se întoarcă și să-i aducă de la magazinul de mobilă, patul dublu și dulapurile de la dormitor, dulăpiorul și masa de bucătărie, ajunse deja la niște prețuri ce păreau

normale pentru o minte obișnuită cu stabilizarea leului, dar calculate în valută.

Bântuise prin tot Bucureștiul după mobilierul acela în Fordul trecut deja pe numele lui. Mașina străină, himeră de om bogat, care-i impresionase profund pe foștii proprietari, dați la o parte nu doar din blocul lor, din căminul lor comun, ca de cazarmă, ci chiar din condiția lor de oameni cu pretenții medii. Când urcase în camion, fostul proprietar era băut bine, fericit și el că împărțind banii ce-i veniseră pe un apartament, luat cu ani în urmă cu doar două sute și ceva de mii de lei, îl puteau ajuta acum să-și poarte viața între o piață ieftină, un dispensar de cartier și o farmacie, între imaginile de pe micul ecran pentru o taxă de nimica și un bilet la loterie, sau loz în plic, ca ultime contacte cu civilizația și cultura, cu speranța și disperarea. Lumea se petrecea undeva în afara Bucureștiului, în afara lui. Băuse aproape toată sticla de whisky singur, iar nevastă-sa plângea.

*

Matache se reîntoarce în urma camionului încărcat cu mobilierul cel nou. Îl cărară sus niște muncitori cu ziua, cărora, la sfârșit le dădu de băut o sticlă de votcă și le mai plăti ceva, încât, încurajați de alcool se simțiră în stare să-i monteze, piesă cu piesă, dulapurile și patul cu două saltele, și dulăpiorul de la bucătărie și oglinda ovală, în trei bucăți, cu sertare în partea de jos. Oglindă destinată femeii din suflet, căreia simțea că trebuie să-i așeze un loc stabil în casa aceea.

Cu o săptămână înainte se sfătuiseră cu nea Petre și-i spusese tot ce avea pe inimă. Iar acela îl îndemnase ca un părinte să-și ia un apartament al lui și să-și caute o femeie, dar aceea să nu fie alta, ori să nu dorească ce vrea el, bărbatul. Extinderea atelierului avea să se amâne pentru celălalt an, mai rău, mai bun, nu putea să ghicească

nimeni. Doar gurile rele ale ciocliilor politici amenințau o devălmășie și o nesiguranță socială și financiară fără precedent. Dar Matache era surd la ele.

*

Pornise pe noul drum, sau așa i se părea lui că face, și își privea apartamentul cel nou ca pe o fundație din beton pe care urma să ridice adevărata firmă de reparații auto și o familie.

Abia odată cu înserarea, cum stătea singur în dormitor și bea votcă, adulmecând aroma de lemn nou din casă, amestecată cu celelalte mirosuri din sufragerie, ce aminteau încă de familia fără nume, așezată în cotlonul ei să o mai ducă un timp, se dumeri că era de-acum dator nu doar lui Scafa și lui nea Petre, ci și față de Hilda și că punga era golită până la fund. Se cătrăni și mai mult când simți cum toate iluziile pe care ți le croiești când știi că ai o sumă de bani se spulberă odată cu hotărârea luată, de a-i cheltui pe o singură variantă și când constăți că abia ți-au ajuns. Odată cu celelalte soluții, te vezi secătuit de speranță și pus în fața alternativei, sau nici măcar a aceleia, de a te îndatora mai departe, sau de a munci pe brânci, fără o istorie personală, fără o viață a ta, să pui la loc ce-ai avut, să-ți desplătești datoriile și să te vezi liber. „Cum dracu ar mai avea vreun rost viața fără să te simți liber ?” Își spuse, nu-și spuse, lăsă paharul golit de jumătate pe o noptieră și porni spre ușă.

Era seară, dar nu atât de târziu să nu o mai găsească pe Claudia la salonul ei. Urcă la volan și în douăzeci de minute parcă la colțul străzii, pentru

că zări de departe noua limuzină a lui Scafa, ce sta în dreptul intrării în salon. Îi văzu pe Nicolae, șoferul lui Grigore ieșind în urma Claudiei, apoi pe femeie rămânând. După ce plecă mașina cealaltă, se încredință că Nicolae venise să o ducă acasă, dar că, femeia era încă prinsă de claca ei la frumusețile băătorite de timp ale clientelor.

Matache își opri Fordul în fața salonului, de parcă atunci ar fi sosit. Avea în el pornirea omului cu toate balamalele slobode. Când zărise cealaltă mașină, Dinu se temuse să nu fi venit Scafa în persoană, să o ducă la vila Magdalenei, la vreo petrecere. Acum avea cale liberă și intră

în salon ca o furtună, cu ochii injectați de oboseală și alcool, dar cu un zâmbet larg pe față. Claudia era în biroul ei unde-o chemase pe casieră să-i prezinte încasările din ziua aceea. În cele trei camere nu mai erau decât câteva clienți. Le salută pe angajatele firmei și, ca un om al casei ce era, intră în birou. Claudia rămase surprinsă de sosirea intempestivă a lui Dinu, la o oră când știa că e la atelierul de reparații, sau o poartă pe doamna Magdalena prin oraș.

Trecuseră mai bine de cinci săptămâni de când se întâlnea cu el, în fiecare zi, în jurul orei unsprezece, fără să fie văzuți de angajatele ei, la o măsută de la cofetăria din colț. Femeia lăsa casiera să-și vadă mai departe de calcule și-i făcu semn să iasă din birou, apoi din salon și să vorbească, la fel ca și cu șoferul lui Scafa, în fața intrării.

– Ce e cu ochii ăștia așa de tulburi în seara asta ?

– Nu mă pune pe-o balanță cu Grigore !

– Nici n-am s-o fac ! – zise femeia sec.

Sub ochi i se desenau două cute de oboseală, ca niciodată. Dinu așteptă să-și iasă din surpriză, să devină mai caldă, cum o știa din timpul ultimelor întâlniri de la cafenea, apoi zise :

– Vreau să te duc la mine ! Să fim împreună o noapte, o săptămână, o lună, apoi o viață... Am casa mea. Nu mai am nimic cu doamna Magdalena, nu mai am nimic cu Scafa. Am apartamentul meu, iar tu ești...

– Omule, întoarce-te acolo, la casa ta și culcă-te. Nu suntem într-o poveste cu nebunatici să ne zvârlim dintr-o dată într-o apă tulbure. Să aruncăm fără minte tot ce am făcut, pentru o clipă de plăcere...

Matache își rotunji ochii într-o rugămintă nerostită.

– Altădată, peste un timp... – continuă cu o voce mai blândă femeia.

– Claudia. Tot ce am făcut e pentru tine !...

– Prostii... Poate așa le spui tuturor femeilor până te culci cu ele... “Tot ce am pe lume ești tu“... lă, lă, lă...

– Nu mă crezi ! Râzi ! Când eu mi-am pus viața la picioarele tale !

– Ești pățimaș – schiță un zâmbet Claudia. Ai putea să ucizi...

– O săucid pe cine știu eu !... Nu mă umili. Te rog, gândește-te la tine, la amândoi... Că ne-am legat între noi în câțiva ani de când ne știm și ne vedem...

– Nu te minți, Matache ! E furia omului ce stă cu picioarele pe un pământ ceva mai sigur. Cred că știu ce simți, dar de aici și până la a veni cu tine... Ei, hai, înțelege, te-au văzut și angajatele și funcționara... Ce-ar fi să-mi îmbrac haina și să plec ?

Stăteau față-n față, tăceau, iar bărbatul strângea din dinți. Îl descoperea într-o postură de animal și asta o înspăimânta, pe de o parte, iar pe de alta, undeva într-un adânc de suflet, îi dădea satisfacția că are în preajmă un mascul puternic, gata să facă orice pentru ea. Orice lucru nesăbuit, dacă i-ar fi fost pusă viața în pericol. Pentru Scafa, bătrânul pleșuv, sătul de femei și de câte știa despre oameni, ea era o statueta oarecare de pe argintar, un fel de Venus cu mâini, pudică, dar dezgolită complet, intrând sau ieșind din baie. O statueta care putea să cadă de pe argintar și să se spargă în câteva bucăți albe, să fie adunate pe un fâraș și aruncate la gunoi. O noapte, argintarul n-ar mai fi avut pe el nici o statueta, iar în ziua următoare ar fi stat pe el o altă Venus cu brațe, intrând sau ieșind din baie, sau, tot la fel de bine, un elefant.

Furia abia stăpânită a bărbatului din fața ei îi dădea sentimentul că e vie, că trăiește nu doar pentru a face bani, că are vârsta ei de atunci și nu pe cea a bătrânei Magdalena. Îl privi în ochi, ezită o clipă apoi spuse :

– Trage mașina mai spre colț, sau pe altă stradă... Când vine Nicolae o să-i spun să plece pentru că în seara asta m-a chemat doamna Magdalena la ea și a trimis mașina după mine... Dar pleacă !

*

Către zece seara Claudia urca scările blocului urmată de Matache, într-o stare de tensiune cum nu simțise să mai fi avut alături de el. Omul era fericit că învinsese, că investiția făcută se dovedise să fi fost cea mai nimerită dintre toate pentru viața lui. Pentru soarta lui.

Cât ce ajunseră în hol, până să nu apuce să-și dezbrace fulgarinul, bărbatul o întoarse spre el printr-o mișcare bruscă și-o sărută pătimaș. Femeia opuse rezistență la început, apoi cedă și-l înlănțui cu brațele pe după gât. Când se depărtară unul de altul, rosti :

– Suntem complet nebuni !

– Deloc, Claudia, deloc !... Abia acum începem să trăim viața noastră de oameni. Am fost niște mecanisme. Atâta tot, mecanisme care-au funcționat după cum li s-a tras arcul din interior. Nu se mai putea...

– Dar nu facem nimic altceva... și mă duci în seara asta acasă, apoi te întorci la doamna Magdalena și încerci să o îmbrobodești !... Da ?

– Da – răspunse Matache, gata să facă orice i-ar fi cerut femeia aceea blondă cu ochi migdalați, pe care o avea în casa lui.

„Casa mea, femeia mea !“ își spuse când o văzu că, fără să-și mai fi dat fulgarinul de pe umeri, începu să intre, pe rând în camere, să se minuneze de câte reușise să agonisească necăpătuitul acela de Dinu pentru ea, pentru dragostea lui. Se simțea puternică, știind că ea fusese unicul motiv al hotărârii luate de bărbat, de a-și vedea un cămin al lui, de a se vedea liber de

vila Magdalenei, de toate capriciile și mofturile ei de stăpână.

– Nu-ți place ? – zise Matache.

– Te-ai aranjat bine. Nu-i lux, dar nici mizerie. Și-apoi ce-ți trebuie mai mult ?

– Ce ne trebuie ! – o corectă bărbatul. Casa e a ta. Aici vreau să fi prințesă, doamnă, femeie, mamă și ce-ți dorești tu de la viață !

– Nu visa, Matache, nu visa !... Trăim niște vremuri când toate astea pe care le-ai înșiruit tu nu mai fac două parale. Alta e miza vieții, chiar dacă dispare specia după aceea. Vorba doamnei Magdalena : „altceva leagă și dezleagă oamenii“.

– Să nu mai aud de ea, de Scafa, de viața mea de până acum !

– Și cum vezi ziua de mâine ? – spuse Claudia senină, așezându-se pe taburetul din fața oglinzii ovale din dormitor.

– Nu-mi dau seama, dar, oricum, nu ca pe cea de azi, sau de ieri. Sunt un alt om...Vreau să zic că împreună formăm un om întreg, un om care... Nu știu să-ți spun tot ce simt...

Femeia se îmbujoră. Trecu în bucătărie, stătu puțin, apoi se întoarse. Matache umplu două pahare cu votcă.

– Să ai noroc la casă nouă ! – zise femeia și sorbi jumătate din lichidul din pahar.

– Să avem noroc ! – apăsă pe cuvinte bărbatul și goli paharul.

– Nu te grăbi, Dinule ! Uiți că fiecare dintre noi are o altă viață, legată de alți oameni... În bucătăria aia n-am să intru să fac mâncare, să mă afum cu mirosul cartofilor prăjiți, când a doua zi trebuie să fiu patroana respectată de toate angajatele... De ce nu ți-ai luat una mai tânără ca mine, una dintre ele, care să-ți fie nevastă așa cum dorești ?

– Vrei să spui că...

– Matache, am un statut deja, la care nu pot să renunț de dragul unui cămin... Îl am, și e mult

mai sigur. Îmi pot juca singură soarta, iar nu să mă las la mâna altora să mi-o joace...

Câteva momente bărbatul avu imaginea foștilor proprietari, coborâți din confortul lor standard, în acela al unor oameni care așteaptă ziua de mâine, doar pentru a se convinge că n-au murit. Se întunecă la față, își mai turnă un pahar și-i dădu conținutul pe gât.

– Vrei să spui că noi n-o să mai ducem niciodată viață de oameni ?

– Nu știu, nu-mi dau seama, mai ales acum când îmi propui să dansăm pe gheața unui lac, fără să știm cât e de groasă, fără să știm când va crăpa și ne vor înghiți apele reci ale lui...

– Văd că ai destulă liniște în tine să poți vorbi frumos...

– Iar tu destulă furie ! Ca a omului urcat în tren să meargă până la oraș, încrezător că fierăria aia îl poate duce direct în Rai sau în Paris... Ai destulă furie, zic, să faci acum și repede o prostie...

Bărbatul rămase descumpănit. Câștigase un loc al lui, dar nu și libertatea mult visată. Nu și femeia, sau iluzia căminului mediocru spre care pornise și-și irosise toate

rezervele de bani, rămânând dator altora până dincolo de bucuria zilei aceleia, până dincolo de ce vedea în fața lui.

– Și crezi că n-am făcut bine ?

– Eu una, cred că fiecare lucru făcut e bun. Ai o casă a ta. Atâta tot. Îți mai lipsește o nevastă, dar și voința de a te mulțumi numai cu atât.

– Cum poți fi atât de tăioasă ?!

– Sunt obosită și, ca tot omul ajuns la capătul puterilor, văd lucrurile limpede.

– Deci nu vrei să...

– Să ce ? Să las salonul și să facem o friptură dintr-un picior de pui pe din două, sau pe din patru, dacă vrei să ai și copii ? Nu !

Se ridică și porni către ușă, îmbumbându-se la fulgarin.

– Și mă lași așa, să cred că am făcut o prostie ?!

– N-am zis asta !... De-aia vreau să mă duci la doamna Magdalena, pe bune, direct la ea, să-i spun eu că am zis că m-a chemat la ea... Să-i spun eu ce-ai făcut. Să ne apere de Scafa.

Matache se ridică de pe marginea patului și porni nesigur pe urmele femeii. Era complet răvășit, ca în fața unui castel pe malul mării, cu tuneluri și turnuri, pe care un singur val mai înalt, venit din larg îl năruie ca pe nimic.

– Va să zică am greșit... – spuse odată ajuns la spatele ei.

– Deloc, dar drumul e altul.

Bărbatul stătea cu barba pe piept. Claudia îl prinse cu palmele de obraji și-i ridică privirea spre ea.

– Drumul e altul – continuă femeia. Gândește-te la el... Gândește-te la o soluție... Nu mai trăim într-un țarc, mulțumiți că avem un pat al nostru și o nevastă să ne mântuie poftele. Vrem altceva... Mai mult... Și tu vrei, și eu vreau, iar cine nu pricepe mersul lucrurilor, n-are decât să se mulțumească doar cu ce are.

Limpezimea vorbelor Claudiei îl făcură pe Matache să amuțească. Își lăsă din nou privirea spre sânii ei, desenați sub faldurile fulgarinului, apoi o cuprinse pe după gât și o sărută.

De data aceasta femeia reuși să se desprindă de el și să se îndepărteze.

– Atât ! – spuse hotărât.

– Păi, măcar și numai pentru atât și tot merita să-mi dau toți banii pe apartamentul ăsta – făcu Dinu a pagubă și încercă să o cuprindă din nou.

Femeia reuși să deschidă ușa și omul se văzu nevoit să iasă după ea. Uită pe moment discuția avută și după ce încuie o cuprinse pe după brâu și coborâră treptele alături.

– Sunt fericit, femeie, sunt fericit, și-ți mulțumesc că ai luat parte la bucuria mea. Iarăși sunt om,... pot fi, mi-ai dat o șansă. Iarăși mai cred în rostul meu pe pământ. Nu te duc la nici o Magdalenă, ci direct acasă, iar eu o să dorm la vilă, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic...

37.

În noaptea dinaintea sărbătorii deschiderii cabinetului său medical, Simion se zvârcolise fără să poată pune geană pe geană. Cu trei zile înainte Sanda plecase într-o excursie cu copiii de la școală până pe Valea Prahovei. Știa că soțul ei hotărâse ca vinerea seara să dea un mic banchet în chiar camerele cabinetului din spatele Bisericii Sfântu Gheorghe, dar, fără să se scuze în vreun fel, îi spusese că excursia fusese planificată mai de mult și că nu putea să o contramandeze. În prima clipă, doctorul se bucură că nu trebuie să asiste la scenele de ipocrizie ale nevestii față de ceilalți, redevenită, peste noapte, cea mai grijulie femeie de pe pământ.

În dimineața de după plecarea ei, se simți liber și sigur pe el, iar înainte de a urca la volanul mașinii, pentru a se duce la Spitalul Municipal, bău un pahar de whisky să se știe și mai în forță. Lui Ciocâlțeu ezită să-i spună ceva, și nu de teama

invidiei cu care ar fi fost întâmpinat, cât ce s-ar fi aflat că starea lui nu era tocmai atât de gravă cât timp nu rămânea un simplu pensionar, ci devenea unul cu cabinet particular, cu o viață asigurată în continuare printr-un venit oarecare. Se temuse să-i vorbească aceleia despre proiectele lui, pentru simplul motiv că încă nu se simțea sigur pe el și că afacerea îi fusese facilitată de aceeași Magdalena. Ar fi vrut ca toți colegii de la boli interne să știe doar că el se retrage din activitate, ca după un timp să afle, așa, ca o bârfă, că-și continua munca în unul din noile cabinete particulare deschise în București. Cu doza de relativitate a oricărei bârfe : fie ca patron al cabinetului, fie ca medic la un altul mai înstărit.

În ziua aceea se întâlnise în mai multe rânduri cu Ciocâlțu, care, sesizând starea schimbată a lui Simion, îl întrebă :

– Fii sincer, ai băgat divorț sau ai câștigat la loteria specială de ești atât de vesel ?

– Nici una, nici alta – se apără Sasu, necăjit că nu reușise să-și mascheze fericirea, să se știe doar că trecuse peste perioada lui neagră, iar acum își aștepta pensionarea ca pe o binefacere.

– Atunci n-o să-mi spui că ți-ai lăsat nevasta borțoasă și peste câteva luni o să fii tată !...

Vorbele medicului șef îl amărâ. Ezitase doar o clipă să-i spună celuiilalt adevărul, apoi se închise complet în el și-l evită până când părăsi spitalul.

Trecu pe la un restaurant să ia masa, apoi pe la Magdalena, ca de la ea, și prin ea, să-i invite la petrecere și pe Scafa cu soția lui. Față de Matache avea rețineri, știind că trăise cu Sanda, deși se considera deasupra acelor situații omenești sau undeva în afara lor, într-un spațiu de protecție construit de el în ani, și întărit după crizele prin care trecuse, ce-i schimbaseră complet modul de a vedea și înțelege lumea. Știa doar că-l ajutase la nevoie, dar îl mai văzuse și pe la casa lui, fără să-i

dea o prea mare importanță. Să se știe împăcat cu gândul că nu-l va invita, își spuse că nu e de rangul lor. Atât.

*

– Vineri seara, la șapte, facem sfeștania cabinetului – îi spuse Magdalenei.

– Că mult ți-a trebuit, Doamne, să te hotărăști să-ți iei viața în mâini ! – îi răspunse femeia.

– Tu știi că eu gândesc altfel lucrurile și, poate, dacă n-ai fi insistat tu așa de mult, sau dacă prostia făcută să mă despart de tine pentru Alexandra...

– Lasă asta ! Nu-ți apăsă mai mult o vinovăție, de care nici măcar nu ești chiar atât de răspunzător... Dar dacă am fi rămas împreună, să ști că aveai cabinet particular înaintea lui Ciocâlțu !... Tu încă te simți cel mai bine în postura de victimă supraviețuitoare, așa că te las să crezi ce vrei.

– Ești cam cinică !

– Spun lucrurilor pe nume, cum n-ai să fi tu capabil decât făcând trimiteri la te miri ce exemple din istorie sau literatură. Chiar tâmpită nu sunt și nici senilă, Sasule dragă, și-apoi pe tine te-am luat întotdeauna drept cine ești : un bun diagnostician, dar lipsit de voința de a fi deasupra celorlalți, de a forța șansa destinului... Iartă-mă că-ți spun, de a te erija, la primul eșec în postura de victimă, iar asta nu-mi demonstrează câtuși de puțin că știi să pierzi... Am stat douăzeci de ani împreună, dar pot să te asigur că a ști să pierzi cu seninătate e cu totul altceva... Și-apoi mai e și o chestiune de joc. Tu pierzi întotdeauna acolo unde mizezi... Eu îmi iau o marjă de siguranță și joc la două capete...

– Vrei să spui că ai mizat și pe mine doar pentru condiția ta ?

– N-ai să înțelegi niciodată ce înseamnă să ai un nume de Florescu, de Constantinescu, ce-nseamnă ca viața să-ți fie ostilă decenii la rând, să-ți cauți o bucurie într-un nimic, doar pentru a

trece până la ziua de poimâine, când poate... Și iată că s-a putut... Tu vezi doar partea goală a paharului, umbra, și-n ea îți afli patul cald al resemnării, ca o victimă a vieții... Ani de zile ți-am spus că ești un învingător, de fiecare dată când mai salvai un om, când îți mai luai un examen, când urcai trepte și uitai tot mai mult de condiția ta de medic de dispensar... Din nefericire, aceea te-a marcat, și dacă aș ști că dobândirea acestui cabinet medical te readuce la condiția dinainte, când îți eram pacientă, ți-aș cere să-l vinzi imediat și să zaci pe banii primiți, cât vei mai avea de trăit, fie într-o cabană din Bucegi, fie unde vrei tu. Să asculți muzică, să citești și să visezi.

– Iar îmi ții lecții, încerci să mă umilești, când îmi dau seama, acum mai mult ca oricând înainte, de toată deșertăciunea din tine.

– Ce-i aia deșertăciune ?... Puterea și faptul că poimăine mor ? Nu, Simioane, deșertăciunea e doar pentru cei ce nu ajung la plăcerea puterii, pentru cei ce știu că nu o vor avea niciodată și o așază în rândul nimicniciei tuturor lucrurilor. Dacă munții s-ar gândi că ajung nisipuri, n-ar mai fi munți. Nu poți să gândești geologic decât structura pământului. Ai trecut prea mult pe la popi și-ai citit prea mult din Biblie și din mistici... Biblia e făcută despre și pentru niște oameni puternici, dar și pentru cei slabi. Aici e măreția ei. Fiecare-și alege exemplul convenabil... Vei fi tu bun medic, priceput la fiziologia organelor omului, dar nu și la aceea a sufletului lui.

– Să zicem că ar fi așa, că tu, Magdalena, îi înțelegi mai bine pe oamenii puternici, aflați în deplinătatea forței lor și că eu i-aș înțelege doar pe oamenii slabi, aflați la ananghie, dar atunci ar fi însemnat să ne completăm, ar fi însemnat ca tu și eu, spate-n spate să batem lumea, dar n-a fost așa. M-ai eliminat...

– Cine ți-a spus asta ?

– Mi-am dat seama singur, înainte de a nu mai vrea să fiu, și după ce tu mai recuperat. N-ar fi făcut-o decât un om care se simțea răspunzător de soarta celuiilalt și care nu-i era tocmai indiferent. M-ai recuperat să-ți repari o greșeală.

– Așa crezi tu ?

– Așa arată lucrurile, iar dacă astăzi putem sta de vorbă atât de deschis, îndrăznesc să te fac atentă că-mi dau seama de adevărata față a lucrurilor...

– Și care-i aceea ? – încercă să-i întrerupă șirul gândurilor Magdalena, printr-o ironie. Singurătatea a făcut din tine un

înțelept. De ce nu te retragi la un schit, să-ți
vină la

ascultare ciracii, să-i înveți filosofia vieții de om, ca parte a unui univers de care s-a rupt ?

– Trec peste malițiozitatea ta, și-ți vin din nou cu inima deschisă să-ți spun că mi-aș dori o astfel de situație acum, mai mult decât aceea pe care o am... Sunt din nou jucat de tine la un potou, ca și ceilalți. Atâta doar că lui Grigore și Claudiei le convine. Scafa că se vede util și cu urmele aproape șterse, după ani în care numai el știe ce a făcut și a dus, pus din nou deasupra lucrurilor, să le domine. Ea, tânără, bucuroasă că i-a picat o plească atât de mare pe cap, încât să-și poată pune în mișcare toată voința și puterea pentru a se elibera... Și poate că, nu știu, nu m-a interesat, într-o poziție asemănătoare e și Matache...

– Ce spui ? Vă joc la potou pe toți, să văd care e mai bun, care e mai pregătit să reziste competiției, să văd cine va câștiga... Dar atunci nu sunt decât o simplă spectatoare a voastră... În cazul ăsta n-am mizat pe nimeni. Și la urma urmelor care ar fi profitul meu ?...

– Nu-mi sau seama, sau nu încerc să intuiesc, până unde anume ai merge tu... La vârsta noastră...

– Ei, ce e ? Ne pasc bolile... Se taie deja copacii pentru viitoarele noastre coșciuge. Crește grâul pentru viitoarele noastre colive... Dar tu altfel nu poți gândi ?!... Cum unii-și fac praf averi pentru o aventură, pe care s-o țină minte toată viața, ori măcar până-și pun pistolul la tâmplă, consideră că și eu mi-am pus averea la mezat, să trăiesc niște ani de viață tânără la o vârstă când alții vor să lase totul moștenire, chiar dacă nu au ce, să se simtă cât mai nimeni... Să poată muri mai ușor... Îți repet, n-o să mă poți înțelege niciodată, cum n-o să înțelegi de ce Domnezeu îi pedepsește pe cei ce sunt în curtea lui, și-l slujesc, iar nu pe fiii rătăcitori...

– În fine, – făcu Simion învins. Nu-și avea rostul toată discuția asta acum, când am venit să te

invit la sfeștania deschiderii cabinetului... Poate
am făcut o impietate, de vreme ce tu m-ai ajutat
să-l am... Mai exact, tu ai vrut să-l am...

– Iarăși ești victimă, – zâmbi Magdalena
–... și ești ! Dar eu nu te pot înțelege.

– Nu poți coborî până la mine.

– Nu vreau să cobor, pentru că toată tinerețea mea am fost victima altora. Acum sunt eu însumi, puternică ! I-am biruit.

– Tu ?

– Istoria...

– Te minți cu bună știință, iar fără de Scafa erai...

– Aș fi murit, poftim ! – zise Magdalena iritată.

Sasu regretă că se derulase astfel o simplă vizită dintr-o seară de început de mai, când venise senin, sigur pe el și cu un tonus pozitiv, pe care și-l descoperise atunci.

– Poate n-ar trebui să-ți spun... – îndrăzni Simion după o pauză în care își băuseră cafelele și lichiorul de ouă. De mai mulți ani am observat... Încă dinainte de povestea aceea, când am stat să mă tratez aici... Am observat că atunci când Sanda e prin apropiere, chiar în oraș, intru într-o stare de panică, mă încarc negativ... Am încercat să ne despărțim, dar simpla conviețuire cu ea în același oraș, m-ar face să nu fiu sigur pe mine...

– Îți lipsește casa de-acasă, iar dacă insinuezi nu știi ce poveste cu caii de potou plătiți de mine, mă jignești. Ți-am căutat o casă a ta pe un vârf de munte, pentru că, sinceră să fiu, deși ne aflăm ca frații, după întâlnirile cu tine mă încarc, cum spui, negativ și încep să intru într-o stare metafizico-depresivă... Ori la vârsta noastră, n-avem voie și nevoie de așa ceva...

Simion nu mai scoase nici un cuvânt, apoi își făcu curaj și zise :

– Magdalena, cum să te fac să înțelegi că nu sunt un cioclu... Mi-e teamă de viitor și nu de-al meu, ci de al celorlalți... Am crescut, m-am maturizat, am învățat să dau ajutor altora, tuturor. Să fiu de folos oricui, doar că șansele celor mulți scad...

– Cât să nu te judec că gândești comunist, o să-ți spun doar că ești un bun creștin...

– Parcă tu nu semeni cu o bancă
filantropică de tip Caritas...

Femeia nu schiță nici un zâmbet.
Turnă în păhăruțe lichidul albicios și băură
fără să se privească. Discuția îi

obosise, sau îi iritase mai mult. Simion se ridică și porni spre ușă.

– Te-aș ruga să-i inviți în numele meu și pe Scafa cu nevastă-sa.

– Fă-o tu !

– Bine. Vineri la șapte, să avem timp să vorbim, să aveți timp să-mi așezați locul, să mă simt așa cum ai spus tu, în acel „acasă-de-acasă“.

*

Noaptea care urmă, Simion dormi după ce luă un somnifer cu un pahar de coniac. Se trezi limpede, știa că e joi, și voia ca în ziua aceea să-i invite, totuși, pe doctorii Ciocâlțeu și Dan.

În mașină, în drum spre spital, se gândi doar la omul simplu, ideal pentru el, care să-i fie asistentă, să formeze o echipă. O avea în vedere pe Aristița, una dintre asistentele de la spital, cu care se înțelegea bine, dar aceea era căsătorită, avea un copil, iar soțul ei câștiga destul de bine la firma unde era angajat să o mai lase pe nevastă-sa să-și ocupe după-amiezile.

Ajuns la spital, pe culoarele secției de boli interne, dădu nas în nas cu Ciocâlțeu, apoi cu Dan, dar nu le spuse nimic. Într-un târziu o întrebă pe Aristița dacă i-ar fi convenit să lucreze și după-amiaza la un cabinet particular. Femeia refuză categoric, așa că ultima lui speranță era asistenta șefă. Aceea intui că medicul „particular, mai în vârstă, blând, bun internist“ era tocmai el și-i sugeră să-și caute pe vreuna dintre fetele tinere, ce făceau practica în spital. Vorbi cu doctorița-profesoară care le urmărea practica medicală și aceea începu să-l descoase despre medicul respectiv, și mai ales de suma de care ar fi putut să o dea unei tinere, pentru alte opt ore de lucru, în afara celor din spital.

Simion se dumeri că toată lupta lui era aproape în ideea deschiderii unui dispensar de cartier, plătit de stat, că n-avea noțiunea de patron, de șef al unei mici instituții, unde se câștigau și se dădeau niște bani colaboratorilor. Simțea că nu poate trece pragul omului angajat și plătit de stat, care-și

face datoria de la o oră până la o oră, și se văzu dintr-o dată pus într-o situație și mai complicată, căci considera necesară angajarea unui contabil și a unui casier, iar mai departe, toate începuseră să i se învâlmășească în minte.

Prezența profesoarei-medic îl determină să ia o hotărâre și rămase înțeleș ca în următoarea săptămână să vorbească personal cu una dintre fete, pe care o considera mai pe placul acelui medic „prieten al său“, să-i propună direct angajarea.

*

Luă masa la același restaurant, iar restul după-amiezei și-l petrecu făcând cumpărături pentru micul chef de deschidere al cabinetului său : icre negre, unt, pâine, sărățele, fursecuri, șampanie și whisky.

Seara trecu din nou pe la spital, pentru vizită și se întâlni cu Dan. Intră după el să-l invite, dar când colegul său, care era de gardă, îi spuse : „Ce mai stai bătrâne pe aici ? Am eu grijă și de bolnavii dumitale până dimineată !“ Simion se blocă, îl salută, își luă haina și porni spre casă. Halatul și-l agățase în cuier de parcă ar fi urmat să se întoarcă peste o oră.

Ocoli aglomerația și se trezi pe niște străzi de lângă Foișorul de Foc. De-acolo o luă pe Bulevardul Carol până în piața Rosetti și se abătu pe la cabinet. Târziu, ajuns acasă, intră în bucătărie să mai vadă ce a cumpărat, să se gândească dacă nu erau prea puține pentru ceea ce ar fi trebuit să fie o sărbătoare. Își turnă un pahar cu coniac și vru să încerce combinația cea mai nefericită medical, dar benefică pentru el : să bea un somnifer, să doarmă bine, ca a doua zi să se simtă limpede. Își aminti că ar mai fi fost necesar să cumpere și niște cașcaval și mășline, cafea, salam de Sibiu, șuncă de Praga. Cantități suficiente pentru câțiva invitați

avea în frigider și în congelator, iar dintr-un sertar de la birou scoase două cutii de nes. Le puse pe toate pe masa de bucătărie, apoi își mai turnă un coniac, își făcu patul, își pregăti somniferul.

Era spre miezul nopții și asculta cum bate vântul în crengile copacilor din fața casei. Se ridică din pat și merse

grăbit până la bucătărie să mute șunca și cașcavalul din frigider în congelator. Așa i se năzări că e bine. Apoi se întoarse în pat. Ar fi trebuit să adormă. Poate că ațipise câteva clipe, dar se deșteptase și rămase cu privirea fixată pe tavan, iluminat printre jaluzele de un bec din stradă. „Sunt complet lipsit de simțul proprietății ! – își spuse. Peste trei luni, când voi câștiga exact atât cât voi munci, statul nu va mai exista decât să-mi încaseze impozitele și să-mi acorde pensia pentru anii cât am fost angajatul său...”

Ațipi puțin către ziuă, după ce-l chinui gândul că trăiește un timp care nu mai era al lui, că ocupă un loc pe care nu-l mai merită și că, așa cum îi sugerase Magdalena la ultima lor întâlnire, dreptul lui la fericire ar fi fost împlinit dacă s-ar fi retras undeva la munte, să-i învețe pe tineri cum să trăiască, fără să se rupă de datul lor natural, de omenia cu care-au fost dăruți la naștere. „Duhovnic !” își repetase în câteva rânduri, ca unui alt om. Și de fiecare dată se simți și mai departe de drumul ce avea să-l înceapă de cealaltă săptămână, ca medic de spital și ca proprietar al unui cabinet. Se întrebase dacă nu amânase atât de mult deschiderea aceluia cabinet, tocmai pentru a se feri de viața dublă a celui ce-i trădează pe pacienții din spital pentru a-i avea direct la cabinetul particular. „Și ce dacă am conștiință ? – își zise mai târziu – Trebuie să mor ? Să dispar ?” Abia după aceea se liniști și putu să doarmă vreo oră și jumătate.

*

În dimineața zilei de vineri sosi la spital plin de viață, de parcă ar fi fost după un lung concediu. Doar cearcănele de sub ochi trădau nesomnul acumulat. Apoi, ca niciodată, părăsi spitalul cu două ore mai

repede. Trebuia să aducă de-acasă toate bunătățile. Dar nu se mai osteni și cumpără altele în două plase de la magazinele din Amzei. Până spre seară nu făcu altceva decât să taie felii de salam, șuncă și cașcaval. Dădu o fugă să cumpere niște pahare, măslina, apoi alte pâini, pentru că primele i se păreau prea tari. Luă și niște farfurioare din plastic, într-un zor tineresc, cum nu-și imaginase să aibă

pentru o sindrofie mărunță. Se bucura că era singur, că făcea totul cu mâna lui, că nu se obliga față de Alexandra cu nimic.

*

La șapte sosiră în fața casei două mașini, una după alta. Mai întâi Magdalena, urmată de Matache, apoi Scafa și soția lui. Nicolae stătuse câțva în mașină, dar, la insistențele lui Simion, urcă și el în cabinet.

Urări de bine, sărutări, felicitări. Stăteau fiecare pe câte unul din taburetele aduse din sala de așteptare, în timp ce biroul și patul de consultații, acoperite cu cearșafuri scrobite, țineau de masă.

– Să dea Dumnezeu, doctore, – toastă Scafa, ridicând paharul cu whisky, după ce constată că Nicolae și Matache stăteau retrași pe două scaune, de-o parte și de alta a ușii –, că tu crezi în el, ca mâine să-ți fie sala plină, cum sunt autobuzele mele, iar banii să-ți vină, cum n-ai vrut tu să-i ai niciodată !

– Bine zis ! – comentă Magdalena și-l sărută pe obraz. Matache și Nicolae închină și ei. Claudia duse paharul la buze, apoi îl puse pe masă. Stătea cu spatele la Matache, de teamă să nu se trădeze acela prin vreun gest necugetat, știind că dacă nu toate sticlele de-acolo, dar mai mult de jumătate vor fi golite, lucrurile ar putea să se complice pentru ea.

– Dar unde-i Sanda ? – întreabă Magdalena, ca răspunsul lui Simion să-i lămurească pe toți asupra tainei.

– O excursie cu copiii pe Valea Prahovei sau la Brașov. Cred că trebuie să vină, pentru că știe de eveniment.

Claudia își lăsa privirea spre biroul-masă și cât să scape de obsesia prezenței lui Matache, în

spatele ei, începu să servească din felioarele de pâine cu unt și icre negre.

– Iată-ne o mână de pacienți și un doctor ! Niște întreprinzători particulari, ca să nu zic patroni, gata să intre într-un club... De fapt și suntem un club – își întoarse privirile spre Matache. Nu-i așa domnule Dinu ? Tu repari mașini, Claudia face femeile frumoase, eu plimb oamenii peste hotare, să se umple de fericire și bani, iar domnul doctor repară oameni... Magdalena e altceva... Ea e patroana acestui

club... Domnule Sasu, de acum înainte sănătatea noastră e în mâinile duminale, dar, vorba lui Nicolae : nu mai merge cu frâna trasă ! Ce mai ai de pierdut la vârsta asta ?

Simion era într-o stare de fericire cum nu îl mai văzuseră nici unul dintre. Se agita, fugea de la unul la altul, să-i servească, să le mai toarne în pahare, să nu se simtă careva dintre ei lăsat deoparte. Dădu drumul unui mic radio portativ ce sta pe pervazul ferestrei.

– Din octombrie de-abia o să mă pun pe picioare mai ca lumea !... Vreau să-mi angajez o asistentă, măcar pentru orele de după-amiază...

– Dar ai de gând să stai toată ziua aici ? – îl întrerupse Scafa.

– Ca și dumneata. – răspunse prompt Simion. Atâta doar că eu nu mă pricep la acte, la legi...

– Pentru aia o ai pe asistentă, dar te rog s-o angajezi pe toată ziua. Acum ești în micul duminale spital. Ești stăpân – continuă Grigore.

– Eu nu prea am sentimentul ăsta. Nu prea știu să comand decât acolo, la spital, unde angrenajul e mai mare și sunt doar o rotiță.

– Te-nveți ! – zise Magdalena. Te-nveți cu toate...

În fața clădirii se auzi oprind o mașină. O portieră trântită, apoi mașina demară. Sesizaseră cu toții zgomotele, pentru că înainte trecuse un tramvai, iar după aceea se lăsase liniștea. Matache se pregăti să spună ceva, când în ușă apăru Sanda, îmbrăcată așa cum fusese în excursia ei de trei zile. O clipă, când dădu de cei așezați în jurul mesei, ori pe margine, i se luminează fața la gândul că de fapt ea era soția marelui medic internist cu cabinet particular, ca imediat după ce ciocni cu toți și-și bău alcoolul, să se întristeze.

– Fericită doamnă doctor, – zise Scafa spre Alexandra, cu paharul de șampanie ridicat – aveți nu doar un mare noroc cu acest om minunat, dar și

șansa ca în cel mai scurt timp să deveniți mai cunoscută decât oricare dintre nevestele de senatori sau deputați... Și asta doar grație lui.

Alexandra nu avu nici o reacție, ci își mai turnă într-un pahar whisky, deși, în afara lui Matache, care continua să-și golească încet paharul și a lui Nicolae, ce nu bea, toți ceilalți sorbeau șampanie. După al doilea pahar, fața femeii se întunecă, iar ochii i se făcură ca două lame.

– Cine crezi, domnule Scafa, că va trece pragul unui medic bețiv, gata să fie dat afară pentru incompetență de la Spitalul Municipal ? – zise cu o furie nestăpânită, apoi se întoarse spre Simion – toată lumea știe cine ești !

Magdalena puse paharul de șampanie pe marginea mesei și-i făcu semn lui Matache să se pregătească de plecare și, intuind ce va urma, îi întinse mâna lui Simion, apoi părăsi cabinetul. Scafa continuă să pledeze.

– Cum puteți să spuneți așa ceva ?! Omul acesta e o notorietate în domeniul lui, a urcat toate treptele ierarhiei specialității și v-a dat tot ce-a avut...

– Ce mi-a dat, domnule ?! Scârba de a trăi lângă el ?... – se întoarse spre Simion. Am să umplu tot orașul, să știe cine ești ! N-are să-ți calce nimeni pragul !... Ai să dai faliment într-o lună !

– Eu nu te mai înțeleg deloc ! – zise Scafa.

– Ba eu nu înțeleg – țipă femeia, aflată într-o stare de furie oarbă. Nu înțeleg ce-a fost în mintea Magdalenei să pună bani în contul omului ăstuia și să-l ajute. Nu știa cine e ?! ...Iar dacă știa că-i așa de bun, de ce nu și l-a ținut de bărbat ?!... – se întoarse din nou spre Simion, rămas ca para-lizat, cu mâinile lăsate pe lângă trup. Vinde cabinetul unui medic cu nume din orașul ăsta și dă-i Magdalenei banii înapoi !...

Înainte de a pleca, pe pat, erau întinse tăvile cu felii de salam, șuncă, măsline și cașcaval,

pregătite în după-amiaza aceea. Stătea rușinat de isteria nestăpânită a femeii cu care era căsătorit, incapabil să scoată o vorbă. Scafa se ridică în picioare, făcu un pas spre Sanda, și, abia reținându-se să nu țipe la ea, îi spuse :

– Magdalena ne-a ajutat pe toți !... Și-apoi cu salariul tău de dascăliță și la pretențiile tale de... madam doctor...

– Vinde tot ! – îl întrerupse femeia, ce părea că venise băută deja și complet dezinhibată, strigându-i doctorului în față. Vinde tot, mâine !... Vreau să fiu liberă !

– Dar cu bani ! – șfichiui ironic Grigore și-i făcu semn Claudiei că spectacolul s-a încheiat pentru ei.

Rămași singuri, Simion și Alexandra se priviră de la un pas cu o ură cumplită. Într-o răbufnire, doctorul îi trăsni câteva palme femeii, care, luată prin surprindere rămase paralizată. Ca abia după ce-i strigă în obrazul lovit :

– Curvă ! Alexandra să scoată un țipăt de animal sfâșiat, să iasă hohotind din cabinet și să coboare treptele împiedicându-se, să se oprească în piață să mai ție o dată, apoi să plece spre bulevard, să oprească un taxi.

38.

Jumătate de oră, poate mai puțin, cât avuseseră nevoie să ajungă cu mașina la apartamentul lor de pe Pierre Curie, soții Scafa stătuseră alături pe bancheta din spate, fără să scoată o vorbă. Nu schițaseră nici măcar un gest prin care să-și fi arătat vreunul dintre ei dezaprobarea față de ieșirea violentă a Sandei. Urcară la fel de tăcuți, apoi Claudia făcu patul și se culcară alături, cu lumina stinsă.

Într-un târziu, după ce Claudia se-ntoarse cu spatele spre el, Grigore, care continua să-și țină mâinile sub cap, pe pernă, șopti scrâșnit :

– Se pare că relațiile dintre noi sunt cam asemănătoare...

– Ce vrei să spui ? – zise Claudia și se răsuci pe spate.

– E drept că nu m-a interesat cât câștigi, ce bani ți-ai pus deoparte pentru viitorul acela în care nu voi mai fi eu, cum nici eu nu ți-am spus decât așa, în mare, cam ce venituri îmi ies de la agenție.

Dar o familie, una cât de cât normală se bazează pe ceva în comun.

– Familiile normale – replică femeia –, fac copii și trăiesc în mizerie și de nevoie, bărbatul și femeia pun laolaltă tot ce câștigă, dar tot nu le ajunge...

– Vrei să spui că viața noastră de familie e o simplă conviețuire, bazată pe discreție și independență ?

– Avem ce ne trebuie, muncim de dimineța până seara, practic nu ne vedem decât noaptea și-atunci, în loc să ne dăm seama că suntem împreună o familie, privim la televizor, aflăm cine a mai pierdut și în loc de rugăciune, ne numărăm fiecare banii agonisiți.

– Dar asta duce, mai devreme sau mai târziu, la separarea completă, în cel mai civilizat caz, sau direct la ură, viață particulară și voința de a-l scoate din viața ta pe celălalt printr-o crimă perfectă, în așa fel încât toate bunurile lui să-ți rămână de drept. Și ce crimă mai perfectă poate fi decât accidentul cerebral al celuilalt sau sinuciderea... Credeam... Mă mințeam că drama lui Sasu e oarecum aparte, că vina principală e chiar bărbatul, blândețea lui, neputința de a răspunde violenței cu violență... Ca acum, să mă dumeresc că și eu trăiesc o aceeași poveste, doar pe un alt registru... N-am fost gelos niciodată, pentru că am avut întotdeauna femeia pe care am dorit-o, o zi, o noapte, o săptămână, după care ne-am ieșit civilizat unul din viața celuilalt... Într-un fel poate că și tu îți duci, ca și Alexandra o viață secundă, tăinuită.

– Cum poți să mă compari cu ea ? Cum poți să crezi despre mine așa ceva când...

– Fetițo, liniștește-te ! Nimeni nu e perfect... iar din ziua în care te-am văzut chiar eu ieșind dintr-un restaurant cu Matache, m-am gândit că e posibilă o variantă și pentru viața ta particulară, despre care, sincer să fiu, nu știu nimic...

– Vorbești tâmpenii ! – se răsti Claudia și se ridică în șezut. Când doar știi de la șoferul tău, că de câte ori vine la salonul de cosmetică, dă de mine acolo, iar dacă nu, la cofetăria din colț... c-am ajuns să-mi fac prânzul doar cu fursecuri, prăjituri, sucuri și cafea... Și, la urma urmelor, ce-mi impuți ?!

– Doar faptul – spuse Scafa liniștit –, că suntem niște străini, că nu mai știu nimic despre tine.

– Vrei să avem bani. Revoluția ne-a dat voie să-i facem. Nu se obțin ușor, cum bine știi, iar ceea ce-mi aduci mie ca o acuză, pot să-ți aduc și eu. Sunt soția ta, dar n-am văzut decât cadouri de la tine... e drept, costisitoare, să nu întreb câți bani câștigi și ce ai de gând să faci cu ei !... Mă trezesc că-ți schimbi mașinile, interioarele birourilor, autobuzele...

– Investesc, să pot lărgi afacerea, ceea ce faci și tu. Investesc să pot aduce mai mult.

– Să poți, să poți !...Pentru cine ? Ți-ai pus întrebarea? Și ți-ai răspuns ? Sau e doar plăcerea jocului... De ce să nu putem avea ?... De la tănuirea veniturilor tale, am ajuns și eu să-mi țin secret peste banii pe care-i câștig. Și eu am cheltuieli, și eu continui să cumpăr cu bani grei din străinătate, să fiu la nivelul celor mai luxoase saloane din capitală. E concurență și altfel pierd... Am învățat de la tine tănuirea și plăcerea jocului cu banii ! Atât...

– Și-atunci, ce-avem în comun ? Patul, dejunul, cina și datoriile la Magdalena ?...

– Eu am...

– Tu ce ? Hai spune ! Te-ai spălat de datorii ? Ești pe picioarele tale ? Bravo ție !...

– N-am reușit – răspunse Claudia. Dar tot nu înțeleg de unde ți-a apărut această furie pe mine, când la început erai perfect de acord să scap de condiția de slujbașă la un coafor, să fiu și eu la rangul tău...

– Nu asta-i problema, pentru că nici Sanda nu aduce nimic la casa lui Sasu...

– De ce mă compari mereu cu Alexandra ? Cu o...

– Pentru că sunteți femei. Pentru că n-am întâlnit încă una să nu fie avidă după bani, să nu pună lângă ei, mușchii unui bărbat tânăr și să gândească într-un singur fel Raiul ei particular, Raiul ei de animal feroce, de felină, gata să ucidă

doar să se vadă deasupra altora, să se știe mai puternică și prin asta mai liberă să dispună de alții.

– Parcă bărbații nu-s la fel !

– Doar că la ei mai poți să întâlnești uneori și rațiune, nu doar instinct.

Claudia se dădu jos din pat și porni fără ostentație spre cealaltă cameră. Era cea dintâi confruntare a lor ca oameni ce trăiesc sub același acoperiș, atâta tot, ca la un hotel de lux, fără de piccolo care să le aducă masa la pat. Intră în bucătărie și începu să muște dintr-o bucată de pâine rămasă de dimineața, pe care o găsi sub un șervet.

– I-ai dat banii Magdalenei ? – spuse Scafa apărând în cadrul ușii.

– Nu – răspunse sigură pe ea femeia. I-am investit în aparatură, farduri și creme, aduse prin tine și oamenii tăi din Germania și Franța.

– O parte, dar restul ?

– Unde sunt ai tăi ?

– Nu te juca ! Într-o bună zi poate da peste tine Garda Financiară, poate da peste mine... Fac descindere acasă. Dau de banii pitiți prin te miri ce cotloane de sertare și unul din doi intră la pușcărie pentru că nu poate justifica întreaga sumă.

– Mă îndoiesc că tu ți i-ai adus acasă !

– Jucăm prost și unul și altul. Ne temem de bănci. Jucăm fără o dobândă. Primitiv. Din „Capitalul“ lui Marx n-am reținut decât teoria acumulării nu și jocul de bursă, pe care n-am avut de unde să-l învăț... Eu, unde am lucrat, iar tu la coafor... De bună seamă că ai fost o pionieră fruntașă !

– Ce te face să crezi asta ?

– Prinzi repede orice, știi specula încrederea celorlalți... Te mai ajută și frumusețea...

– Domnule Scafa ! – Claudia i se puse în față. De fapt, ce dorești ?

– Nimic mai mult decât să nu mai plutim cu totul în taine !

– Așa ai făcut și cu Magdalena ?

– N-ai dreptul să vorbești despre un om care te-a ridicat !

Claudia își dădu furioasă capul pe spate și-și făcu loc pe lângă bărbat, spre dormitor. O clipă, cât fu în apropierea lui, se temu să nu-i lipească o palmă, ori s-o împingă în cantul ușii. Se trânti în jumătatea ei de pat, adunată ca un foetus. Apoi, privind spre o geană de lumină ce venea de sub jaluzele, încercă să se liniștească. Se simțea jignită să fie pusă de

Scafa pe aceeași treaptă cu Alexandra, care nu-și mai făcea nici un fel de taină din viața ei particulară, ba și-o etala cu atâta violență încât devenise insuportabilă. Se temea de bărbatul ei și de dintele ce-l avea acesta împotriva lui Matache, de hăturile care o țineau departe de viața veselă a Bucureștiului, unde putea intra oricând doar printr-un telefon dat amazoanei. Atunci n-ar mai fi robotit atâta și-ar fi trăit de pe urma datului ei natural : frumusețea.

„Are dreptate Scafa – își spuse – am mentalitatea unei pioniere fruntașe, ce știe că doar prin forțele ei se poate ridica la nivelul celorlalți și nu cu ascensorul de serviciu, odată cu toate rufele date la spălat !“

Îl auzi pe Grigore așezându-se pe marginea patului, apoi culcându-se cu spatele spre ea. Până la ziuă ațipi în câteva rânduri și se trezi de tot atâtea ori, speriată că bărbatul ei va fi început să controbăie prin rafturi și sertare după banii puși de-o parte de ea și va fi dat, printre altele și de colierul primit de la Magdalena. Dar Scafa adormi, tăbărât de un coniac pe care-l luase în grabă în bucătărie, după plecarea femeii. În noaptea aceea, când trecuse pe lângă bărbatul ei așezat în dreptul ușii simțise că arcul nervilor îi era atât de strâns, încât o singură vorbă sau un gest, puteau declanșa o răfuială violentă, după modelul celor ce se petreceau în familia Sasu.

*

La ziuă, înainte să se fi trezit Grigore, primul ei gând fu să scoată din dulap colierul primit și să-l vâre în geantă, alături de un teanc de bani, să-i aibă cu ea, să o mai caute o dată pe Magdalena, să-i dea înapoi darul și datoria, chiar dacă aceea ar fi scos-o afară din casa ei pentru totdeauna. Voia să fie liberă și spălată de orice vină. După aceea Scafa putea să insinueze orice.

N-avea decât să se pună să-i răstoarne toate sertarele, dulapurile și geanta, să caute ce credea el. Voia, nu știa cum, să iasă de sub obsedanta insinuare a unei relații cu Matache, care nu exista decât potențial.

Pe Grigore îl trezi doar când sosi Nicolae cu mașina. Îi spuse un „Pa !“ din vârful buzelor și coborî. În mașină, așezată

pe bancheta din spate, își scoase oglinda să-și verifice fardurile de la ochi pe lumina zilei. Se simțea ușurată, de parcă ar fi părăsit vila aceea pentru totdeauna și ar fi plecat undeva în America sau în Australia, unde n-aveau cum s-o mai găsească brațele lungi, revoluționare ale lui Scafa.

Ajunse înaintea angajatelor la salon și intra în biroul ei. O obsedase tot timpul, în mașină, gândul de a evada. Acum își spuse limpede :

„Pentru că acolo pot câștiga de zece ori mai mult decât ca patroană aici. Să duc o viață normală, cu oameni de vârsta mea, cu excursii care intră în obişnuitul oricărei vacanțe și nu demonstrative și accidentale, cum mi le oferă Grigore. Am rupt eu rădăcinile de ai mei, necum de niște străini, care mă țin în laț. Am o zi întreagă în față, în care mă pot înlănțui mai tare, sau pot scăpa. Am trei variante de evadare : în Apus, în lumea bună a Bucureștiului sau, cea mai proastă – Matache !“

Se gândi la acea „tante Elena“, care, tot așa, într-o dimineață s-a hotărât să rămână la Paris, apoi într-o alta să plece la New-York și s-a întors acasă într-o cutie de lemn.

„Totul e să știi să fi fericit. Dacă banii-ți aduc asta, fă bani, dacă sexul îți aduce asta, fă sex, dacă, știu eu, cărțile, ca pe doctorul Sasu, îți aduc asta, citește, fii fericit, uită de toate, fii tu însuți, fără frâna de mână trasă, cum zic Matache sau Nicolae, care mă întreba acum cinci minute de ce vin așa devreme la salon. Și i-am răspuns : pentru că sunt stăpână. Ei, iată că nu sunt stăpână, ci un fugar, care crede că altundeva e libertatea lui, altundeva e fericirea lui și binele pe care-l visează“.

I se păru că soarta se va lămuri pentru ea în ziua aceea. Simți cum toate se declanșaseră prin scena pe care i-o făcuse în miez de noapte Scafa și-i mulțumi în gând și lui, și lui Simion, care spusese o dată, la vilă : „Pleacă ei medici, ingineri,

arhitecți, matematicieni și nu se face o gaură în cer. Omul e al întregului Pământ și normal ar fi să se simtă bine oriunde s-ar afla“.

*

Între timp cele trei camere ale salonului se umpluseră de clienți. Răspunse salutarilor angajaților, vru să iasă până în fața clădirii, dar apărură o doamnă gata boită, încât Claudia se întreabă de ce va mai fi venit la salonul de cosmetică. Îi zâmbi amabil apoi o urmă, ca un șef de sală obedient față de clienții care intră în restaurant, și o plasă unei cosmeticiene. În ziua aceea n-avea de gând să stea pe lângă doamnele ce intrau acolo și nici să dea o mână de ajutor vreuneia dintre angajate. Reintră în biroul ei și-o chemă pe funcționară. Voia să-și facă de lucru, atâta tot. O ținu puțin, apoi, rămasă singură, gândul îi fugi la Alexandra, despre care auzise câte ceva, o văzuse fierbând de foliculina din ea, o auzise făcând isterii din nimic, sau dezlănțuindu-se ca o fiară asupra celui mai cumsecade dintre toți oamenii pe care i-a cunoscut, și nu un oarecine. În libertinajul ei Sanda era mult mai fericită, iar într-un alt fel Magdalena. Se dumeri că și ea, cu tănuirile reciproce dintre soți, era la fel cu ele. Își privi ceasul și, către unsprezece, porni spre cofetăria din colț. Nu-i păsa cu cine va sta la masă, deși era mai mult ca sigură că va veni Matache să o vadă, să o facă să înțeleagă mereu aceleași lucruri : că o iubește, că timpul trece în favoarea lor, că vrea o femeie a lui într-o viață normală.

*

La unsprezece intră în cofetărie. Matache era la o masă cu două prăjituri, două sucuri și două cafele în față. Cât ce dădu de ea sări ca un arc să o ajute să depună. La început o făcu de nimica pe Sanda, urmare a scenei de la cabinetul doctorului, apoi îl deplânse pe acesta, „singurul om cu care aș fi vrut să lucrez, păcat că nu suntem de aceeași

meserie“. Îi vorbi despre nea Petre, apoi de Hilda, oameni simpli, la care găsisese întotdeauna înțelegere.

– Ce-ai zice, – îi întrerupse șirul gândurilor Claudia –, dacă ți-ar pica dintr-o dată o plească de bani și ai fi pus să alegi, să zicem, între a-ți lărgi atelierul, de a-ți căuta un loc

printre cei mari ai Bucureștiului, ori a pleca undeva în Apus, să o iei de la capăt, ca străin între străini, rupt de toate și liber ?!

– Îți bați joc de mine – mormăi Matache. Uiți că ultimul ban l-am dat pe mobila de dormitor și pe bucătărie. Ultimul ban, vreau să zic, pe care i-l datorez lui Scafa... Poți să-mi spui de ce n-a vrut să primească înapoi datoria ? Poți să-mi spui de ce am ajuns să mă feresc de Magdalena și să dorm la ea, tot ca un sclav, când eu am apartamentul meu ?

– Spune-i direct. N-ai altă șansă decât să o faci să renunțe la tine, să înțeleagă și ea că ai atelierul tău, casa ta... Spune-i, nu poți tăinui totul la nesfârșit !

Dinu o privi, rotunjindu-și ochii. Femeia se simți dorită cu toată ființa de bărbatul de lângă ea. Întrerupse scena.

– Dar tot nu mi-ai răspuns... – zise femeia.

– Pe ce să-ți vorbesc, când sunt un dator vândut, când tot ce-am făcut era numai pentru tine, să ne așezăm ca într-un loc de oameni. O privi din nou și avu senzația că i se învârtoșează sângele în vine. Hai să fugim până la mine. E mai pe pământ. E mai aproape decât Germania, Canada sau Australia. Durează o oră. Atât, o oră. Ne răcorim de patimile din noi...

– Și iar o luăm de la capăt !... Azi nu ne vede nimeni. Mâine mă caută Nicolae, poimâine vine însuși Scafa să afle cum îmi port soarta de patroană și într-o zi, lanțul se rupe... Noi tot aici, sau știu eu unde. Scafa nu e un oricine. Tace. Pune în mișcare armata lui de supuși, nesupuși până mai ieri, dar ne găsește și în gaură de șarpe...

– Hai ! – zise hotărât Dinu și se ridică. Femeia cedă, apoi ieși din cofetărie înaintea bărbatului. Cât poate să dureze frica, fată, cât ? Până-n clipa în care te hotărăști să mori. Atunci dispare totul. Nu mai e nimica și ești liber. Om

liber. Nu poți muri decât ca om liber, chiar dacă libertatea aia o trăiești o singură clipă. La sfârșit !

*

Fordul era parcat în apropierea celui de al doilea colț, pe o străduță pe unde știa că nu vine niciodată Nicolae cu Cielo-ul lui Scafa.

Ajunși în apartament se îmbrățișară și se sărutară, mai întâi în dreptul cuierului din hol, apoi, tot mai dezgoliți, până în patul din dormitor. Femeia se lăsă cu totul în mâinile vânjoase ale lui Matache, și dacă la început își acoperi sânii, în cele din urmă ajunse să se prindă de marginea patului și să se lase purtată înainte și înapoi de jocul trupurilor. Era tulburată. Închidea ochii de plăcere, simțind gura flămândă a bărbatului cum îi săruta sânii, gâtul, pântecul, pulpele, coapsele. O nouă efortare și se strânsă unul în altul, se cabrară, apoi se relaxară. Uitaseră de Canada și porniră într-un nou preludiu lung, înnebunitor pentru amândoi.

*

– Mă iubești ? – șopti într-un târziu Claudia, răstignită cu întregul ei trup alb, perfect desenat, peste tot patul.

– Când ți-am făcut declarația de dragoste mi-ai zis că nu mai suntem la vârsta liceenilor. Aici, în pat, oricum tot la vârsta aia suntem... Te iubesc, Claudia și nu te mai las să pleci de aici

niciodată, chiar dacă o să plătesc pentru vina asta cu viața !

Bărbatul o privi, nu se mai putea sătura de minunăția ce o avea la el în pat, o cuprinse din nou cu brațele și-o sărută de la gât spre pulpe, până jos, pe fiecare dintre degetele picioarelor și pe tălpi. Se simțea năucit de ceea ce i se întâmpla atunci, când nu târnosea pur și simplu o femeie să-și reverse bărbăția din el, ci dorea să nu se atingă de Claudia, s-o sărute, s-o mângâie, dacă s-ar fi putut să-i facă un copil, copilul dorit, făptura care să fie chezașă dragostei ce i-o purta.

Trecuse mai bine de o oră și jumătate, când femeia se ridică de pe pat și porni goală spre baie, să-și maseze cum doar ea știa fiecare mușchi al feței, al gâtului și pântecului

și umerilor și pulpelor, să se spele de dorința
cărnii, stârnită de bărbat.

Reveni în cameră învălătucită cu un prosop
de baie, proaspătă, de parcă atunci s-ar fi ivit din
roua dimineții. Matache se lăsă în genunchi în fața
ei și-i săută iarăși pântecul, pulpele, apoi gâtul,
urechile și părul blond.

– N-am mai fost îndrăgostit niciodată... N-
am mai iubit pe nimeni, niciodată. Sunt sărac,
Claudia, sunt un nimic, dar hogeacul ăsta este al
tău. Am fericirea, chiar dacă peste o clipă ar fi să
mor...

– Vorbești prostii – spuse femeia, ai cărei
ochi se luminau de bucuria unei împliniri trupești,
apoi se așeză, învelită ușor, cum era, pe marginea
patului. Un sân îi răsări pe deasupra prosopului de
baie și bărbatul se aruncă să-l sărute.

– Nu mai gândesc, Claudia ! Poa' să vină
rușii, poa' să vină americanii, poa' să vină Scafa,
nu-mi pasă... Ai văzut în viața ta un nebun ?... Eu
sunt ăla !... Privește-mă !

Se ridică în picioare cu brațele desfăcute,
fără să-i pese că era gol și mădularul prinse din
nou putere în vânzoleală, gata să se arunce asupra
femeii.

– Astâmpără-te, îmbracă-te, sau fă o baie și
te liniștește !

– Nu pot !

– Du-te la baie...

Matache se urni cu greu, intră sub jetul de
apă. Cât timp se auzi dușul, femeia își privi trupul
gol în oglinda ovală, apoi începu să se îmbrace
alene, întârziind cu mâna pe fiecare obiect, înainte
de a-l pune pe ea. Se pieptănă. Când Matache se
reîntoarce, ștergându-se pe cap, o zări punându-și
fardul discret pe gene și pleoape. O cuprinse și o
sărută pe gât, pe după ureche, până ce femeia îl
îndepărtă printr-un gest delicat.

– Hai, îmbracă-te, să mergem, au trecut
două ore... Usucă-te pe păr. Du-te dă drumul la

gaz, dacă n-ai foehn.

Matache execută ordinul primit. Se reîntoarce din bucătărie câteva minute mai târziu. Femeia îl aștepta stând pe marginea patului cu genunchii apropiați. După ce se pieptănă, își luă haina pe el și-i zise :

– Vino ! – își privi cadranul ceasului, dar femeia rămase pe marginea patului, în aceeași poziție.

- Dinule am să-ți spun ceva...
- Mă iubești ?
- Mai grav... Vreau să-ți încredințez o

taină.

Femeia aduse geanta și scoase dinăuntrul ei o pungă de pânză albă și două teancuri de sute de dolari.

– Asta-i tot ce am. Bijuteriile primite de la Magdalena și datoria față de ea. Ține-le la tine !...

Nesigur pe el, bărbatul luă cele două teancuri de bancnote și punga de pânză, le privi, deschise un sertar de la unul din dulapurile din dormitor și înfundă totul sub alte lucruri, către spatele cutiei de lemn. Se ridică la fel de nesigur, se apropie de femeie și-i zise privind-o în ochi :

– De ce-ai făcut asta ?!

– Mi-e frică de Scafa. Un cont în bancă înseamnă un nume, un cod, te poate verifica oricine de teapa lui Grigore.

– Muți greutatea pe mine.

– Dar mă iubești, cum și eu te iubesc... Mai ai pe cineva ?

– Tot nu mă crezi ? – făcu îmbufnat bărbatul.

Ieșiră pe rând din apartament, fără teamă că vor fi văzuți de vecini.

*

Se apropie de salon pe aceeași străduță dosnică. O urmări pe femeie câtva, vru să plece, când zări ivindu-se mașina lui Scafa. Claudia nu apucase să intre. Văzu și ea Cielo-ul. Se întoarse, îi ieși soțului în întâmpinare. Acesta o invită să ia loc pe bancheta din spate. Mașina albă, cu Nicolae la volan dispăru după al treilea colț.

39.

După ce trecu pe la atelier și lucră cot la cot cu nea Petre și Mihai până după-amiază, timp în care-l liniști pe asociat că-și va pune amanet apartamentul și mașina primită de la Scafa să poată lua un împrumut de la bancă și să-și lărgască afacerile, Matache se spală și porni spre vila Magdalenei. Voia să-și ia câteva dintre lucruri din camera lui și să-i spună aceleia adio. Adică să-și încheie socotelile cât încă îi mergeau toate bine. O găsi în fața televizorului, și-i ceru voie să-l oprească și să stea de vorbă cu ea câteva minute. Bătrâna urmărea un film și n-avea nici un chef să i se taie firul poveștii pe care o urmărea.

– Mai târziu, Matache. Mergi la bucătărie, mănâncă, bea și vino peste jumătate de oră !

Bărbatul ieși din cameră înjurând-o : „Ți-ar al dracului de babă, care n-a făcut nimic toată viața și-a așteptat să-i pice-n palmă totul, cum i le-a ales Dumnezeu pentru ea !“ Bombăni coborând scările. Intră în camera lui și începu să-și strângă lucrurile de prin dulapuri, din sertare și să le care la mașină. Într-un fund de dulap dădu peste o sticlă de votcă, uitată acolo de cine știe când. Hilda auzi forfoteala, se abținu câtva, apoi ieși din camera ei și se strecură în odaia lui Dinu. Omul o descoperi după ce se întoarse să ia alt braț de lucruri.

– Ce faci ? Te muți ?

– Mă mut, Hilda, vreau să am casa mea, meseria mea, banii mei, să știu că pot să-mi fac viața măcar acum, așa cum ar fi trebuit să încep...

– Ai casă ?

Matache îi prinse mâinile într-ale lui.

– Două ziduri dintr-o cameră, din sufragerie, că aia-i mai mare, și mobila sunt de la tine.

– Fii fericit, Dinule, cum n-am știut eu să-mi caut singură un drum și m-am legat de doamna Magdalena, ca de un neam de-al meu, mai bogat, mai sărac, mai bucuros, mai nefericit.. Eu nu pot pleca de aici. Și unde ?

Femeia începu să plângă și ieși din odaie. Bărbatul se așeză pe marginea patului, desfăcu sticla și goli de două degete din ea, dintr-o înghițitură. I se limpeziseră toate în minte. Mobila aceea cu două dulapuri și pat și oglindă și noptiere și măsuță era a lui, adusă din apartamentul pe care-l vânduse cu ani în urmă. Intră în bucătărie.

– Hilda, – zise Matache hotărât s-o scoată din starea în care era – n-am cum să-ți dau banii înapoi, dar dacă nu te superi îți las în schimb toată mobila... Știu eu, o vinzi cuiva, iar la prețurile care-s acum, aproape că acoperă datoria... Peste un an, dacă-mi mai măresc atelierul, poate le cumpăr chiar eu de la tine, să-mi fac acolo un loc de stat peste noapte pentru mine sau pentru angajații mei...

– Iar vinzi, băiatule, iar... Bine, așa să fie, dar ai mobilă unde ți-ai luat apartamentul ?

– Am. Nu ca asta, dar pentru un capăt de viață merge.

Femeia se puse din nou pe plâns, și cum nici vorbă n-ar fi fost să mai poată fi domolită, bărbatul aduse din cealaltă cameră sticla de votcă și umplu un pahar, iar el bău din sticlă. Femeia goli paharul din câteva înghițituri.

– Dar ce-o să spună doamna Magdalena ?

– Știa mai de mult că vreau să-mi fac viața mea de om. Dar nu s-a nimerit decât acum. Cu banii tăi, cu ce am mai avut, în fine... Am și eu o casă...

De sus se auziră pașii Magdalenei. Cobora până la bibliotecă sau în salon, să rumege filmul, să-i caute tâlcurile, sorbind un păhărel de lichior de ouă, sau de ciocolată, iar după aceea, când va fi avut chef, să-l cheme la ea pe tânăr și să-l întrebe ce dorise. Hilda îi știa tipicurile mai bine și vru să-l oprească pe Matache, dar nu mai avu pe cine. Bărbatul îi luă urma și dădu peste Magdalena turnându-și lichior de cacao dintr-o sticlă pitită într-un mic bar dintre rafturi. Bătrâna îl privi cu ciudă că intrase așa, fără să bată la ușă și o surprinse în una din tainele ei, despre care nici Hilda nu știa. Decât că în bibliotecă era un mic bar, de unde se puteau servi musafirii, dacă ar fi fost mai mulți și n-ar fi încăput în salon.

– Cum îndrăznești să dai buzna peste mine
?! Mai întâi în dormitor și-apoi aici !

– Doamnă, voiam să vă spun că de azi înainte puțin îmi pasă dacă o să vin peste dumneata și în veceu ! Plec ! Am vrut să o fac omenește, dar dacă nu se poate cu dumneata, uite, vin să ți-o spun direct !

– Ești beat !

– N-am băut decât niște votcă și de prea puțin timp să-și fi făcut efectul.

– Cum să pleci ?! Unde să pleci ?! Cine să-mi fie șofer ?!

– Doamnă Magdalena... – spuse Matache și vru să se așeze într-un fotoliu.

– Nu ți-am zis să stai jos ! – se iscă dictatorial femeia.

În casa asta ești o slugă și asta o să fii chiar dacă ajungi președintele României !

– Doamnă, eu v-am vorbit frumos. Eu v-am spus încă de acum un an că vreau să-mi văd de meseria mea, că vreau să am casa mea, că...

– Ticălos nerecunoscător ! Ce meserie ai ? De șofer de dubă de aprozar. Eu te-am făcut om, eu te distrug ! Te-am luat cu mine peste tot. Te-am ridicat la nivelul oamenilor care intră în casa asta. Ai fost aproape adoptat de toți, și-acu tu pleci ?!

– Am atelierul meu auto...

– Ai pe dracu ! Atelierul ăla e pe banii lui Scafa și ți-l poate scoate la mezat când vrea.

– Am și partea mea, iar domnului Scafa am vrut să-i restitui, dar nu i-a primit...

– Normal, de la slugi nu primim nimic înapoi !

– Nu mă jigniți, cum nu v-am jignit nici eu !

– Am drepturi totale în casa mea ! Iar voi sunteți niște javre murdare ! (Matache se abținu cu greu să nu-i sară cu mâinile în gât). Voi nu știți decât să luați, să puturoșiți și să ne urâți pentru rangul nostru !...

Hilda asculta din ușa bucătăriei și se mira de schimbarea produsă în Magdalena, ori poate că

până atunci nu apucase să afle ce gândește despre ea și șoferul ei... Se socoti că dacă-i va striga și ei așa în față, ar părăsi-o fără să mai scoată un cuvânt.

–... Să ne vreți moartea – continua pe același ton violent Magdalena. Știu exact ce e în sufletul și în mintea voastră, cum știa și tata atunci când nu lăsa să-i calce pragul dormitorului decât menajera lui...

Matache făcea efortul să-și păstreze calmul și tonul potolit :

– Doamnă, dar sunt un om, am și eu dreptul la familie...

– Curvar nenorocit ! După ce i-ai spurcat casa doctorului Sasu și l-ai făcut să-și dorească moartea, după ce hălădui prin restaurante cu nevasta lui Scafa... Crezi că nu știu ? Totul se știe. Totul se află... Omul ăla are o mie de ochi și tot atâtea urechi... După ce-ai mai spart nu știu câte case cu mădularul tău în loc de cheie, vrei dintr-o dată să te retragi, să devii om la locul tău, la casa ta și bănuiesc, la o nevastă a ta...

– Am dreptul...

– N-ai dreptul ! Știm prea multe despre tine să te mai poți despărți de noi ! Aici e o lume aleasă, pe care poți s-o părăsești doar atunci când vrem noi... și cum vrem noi !

– Sunt om liber ! – strigă Dinu.

– Ești pe dracu !

Matache îi întoarse spatele și porni spre ușă.

– Ce faci ?!

– Îmi duc lucrurile la mașină. Lucrurile mele, hainele mele, atât. Vă las mobilierul să aibă unde dormi celălalt șofer.

– Nu va fi nici un alt șofer ! Tu n-ai decât un drum, Matache. De la mașină înapoi. De mine, dar mai ales de Scafa, nu poți scăpa !

– Ei uite, îți demonstrez că scap ! Ce-mi poate face ?! Și pentru ce ?!

– Matache, îți repet : Din casa asta nu se pleacă niciodată !

– Dar acum un an ?

– Acum un an știam că n-ai unde să te duci ! Nu-s proastă să cred toate iluziile care-ți trec ție prin cap ! Acum domnul Scafa ți-a refuzat datoria și tu ce-ai zis, iau un apartament !... Nu e gaură de șarpe să-ți piardă urma !

– Prostii, amenințări de babă isterică !

Femeia se ridică printr-o mișcare bruscă și-i trase o palmă. Matache reacționează ca un arc printr-un dos de palmă, care-o zvârli pe Magdalena cu capul de rafturile bibliotecii. Femeia rămase câteva clipe amețită, fără să-și dea seama ce se întâmplă cu ea. Nu fusese pălmuită în viața ei, deși bătrânul arhitect Florescu îi tot promisese o bătaie pe care nu mai apucase să i-o aplice până se dusesese în mormânt. Știa că are ieșiri violente, că pune înaintea tuturor propozițiilor acel : „Vreau !“, ce trebuia neapărat să se împlinească.

Când se dezmetici, se ridică greoi de jos și se apropie de fereastră simțindu-și obrazul arzând și falca ieșită din articulație. Afară, în fața casei, Matache își punea ultimele lucruri în mașină și pleca.

Magdalena simți că i se înfundă urechile și se învârt toate prin cameră.

– Hilda !... Cheamă-l la mine pe Scafa !

– Da doamnă, ce s-a întâmplat ?

Cealaltă își vârî capul pe ușă și o văzu pentru prima oară pe bătrâna Florescu jucându-și protezele în gură, cu părul vâlvoi, roșie la față și cu ochii injectați. Zăcea într-un fotoliu.

– Ți-am zis să-i dai telefon lui Scafa, să vină imediat aici !

*

Jumătate de oră mai târziu, Scafa era în biblioteca vilei, așezat într-un fotoliu și asculta furiile Magdalenei.

– L-ai iertat de datorii !... Ei bine și-a cumpărat un apartament... Și m-a bătut și mi-a luat bijuteriile din casă !... Iar drept cadou i-ai dat și un Ford să aibă cu ce să-și plimbe amantele ! Pe Sanda, pe nevasta nu știu cui... Poate și pe Claudia !

– Ce insinuezi ?

– N-ai zis că i-ai văzut într-o zi la restaurant ?... Tânără e, frumoasă e, de iubit nu te iubește, bani are mai mult decât credea ! Ce-i mai trebuie altceva decât un mădular sănătos ?

Scafa scrâșni din dinți și pocni din degete, suprema lui formă de enervare.

– Ce ți-a luat ?

– Nu știu. Era turbat. M-a trântit cu capul de mobile ! Am căzut jos, n-am mai văzut... N-am mai văzut nimic. Mi-a scotocit prin sertare... Hilda a auzit tot...

– Bine, dar unde s-a întâmplat ?

– Sus, în dormitor, în timp ce stăteam la televizor. Apoi m-a tras până aici pe trepte, sunt toată lovită pe genunchi... și m-a trântit cu capul de rafturile de la bibliotecă... Dacă era barul deschis, mă loveam cu tâmpla, și acolo rămâneam !

–Știi ce ți-a luat ?

– Colierul... cred că atâta a apucat să-mi ia... Din sertarul de sus, un colier cu diamante al familiei.

– Magdalena, calmează-te ! Aflăm ce ți-a luat. O întrebăm pe Hilda, că era acasă.

– Dar a stat numai în bucătărie. Ea n-a văzut, a auzit doar și i-a fost frică să iasă.

– Fabulezi, femeie, iartă-mă, cum să nu iasă din bucătărie, când Matache era omul tău, slugă ca și ea, și se știu atât de bine ? Hilda !

– Las-o, cred că e în stare de șoc !...

– Pe dracu ! La telefon n-avea vocea unui om îngrozit. Mi-a zis simplu și calm, ba chiar rece : Doamna Magdalena vă cheamă urgent la ea !

– De ce ții partea tâlharului ?!

–Pentru că poate să nu fie așa.

Femeia se făcu albă ca varul, apoi fața i se îmbujoră în câteva clipe. Icnea.

– Scafa, cheamă poliția să caute ce a luat omul ăsta din casă și mai ales colierul. Era într-o pungă din mătase roz, știu exact, în sertarul de jos de la dulapul mare din dormitor.

– De ce nu ți-a luat toate bijuteriile, dacă tot voia să te jefuiască ?

– Pentru că alea sunt într-un sipet de la noptiera de lângă pat iar el a umblat doar la dulap... Vino sus, doar ești copoi bătrân, îmi știi toate bijuteriile. Ai locuit în casa asta... În afara

crucii mari de aur de la gât nu mi-am mai
cumpărat nimic.

– Femeie, liniștește-te, mai bea o gură de lichior până dau o raită prin casă...

– Îi ții partea, Scafa și rău faci ! Cum ai greșit când i-ai pus în mână banii tăi, apoi volanul fostei tale mașini ? E cel mai fără de caracter servitor pe care l-am avut !

– Șofer.

– Servitor, am spus !

Grigore părăsi camera, urcă în dormitor. În afara cuverturii de pat, ce păstra încă urmele unui trup masiv, care stătuse acolo, nu văzu nimic nelalocul lui. Deschise dulapul, trase sertarul, căută după acea pungă de mătase roz. O găsi goală. Căută în sipet și dădu peste toate bijuteriile Magdalenei neatinse... Coborî în bucătărie, s-o întrebe pe Hilda câteva amănunte despre cele întâmplate. Femeia plângea lângă paharul de votcă, golit pe jumătate. Mai spre mijlocul mesei era sticla fără pic de alcool în ea.

– Ce s-a întâmplat aici ?

– Băiatul... A plecat băiatul, și doamna s-a supărat și l-a făcut de nimic... Și eu puteam să fiu făcută de nimic, dacă aş fi vrut să-mi duc viața mea de om și nu de slugă... Nu face bine doamna !

Scafa se dumeri că femeia era băută. De nu golise toată sticla, cel puțin jumătate din ea terminase, dar lucrurile erau mai altfel decât i le prezentase Magdalena... Asta însă nu schimba cu nimic situația lui Matache. Știa că e afemeiat, că fusese amantul Alexandrei, că îl zărise în câteva rânduri Nicolae pe la salonul de coafură, ba îl văzuse chiar el că fusese împreună cu Claudia la un restaurant. Ar fi fost mai bine să nu-l fi luat Magdalena la vila ei, dar poate că simțise și ea nevoia unui os tânăru. Se gândi că toată furia și voința de răzbunare a stăpânei vilei era îndreptată împotriva lui Matache doar dintr-un fel de gelozie. „Femeile sunt cât de cât echilibrate, până-n clipa în care pierd ceva. Atunci dragostea se face ură și

totul se umple de venin !“ își zise în vreme ce trecu de la bucătărie spre bibliotecă.

– Ei ? – făcu femeia.

Scafa îi întinse cheița de la sipet pe care i-o dăduse să verifice bijuteriile.

– Nimic, doar punga aia roz e goală...

– Am văzut colierul în mâna lui, deși eram amețită de lovituri !... Bagă-l la pușcărie !

– Stai, femeie, că nu-i tocmai așa de ușor să împricinezi un om, doar pentru că și-a luat lumea în cap și ți se pare ție că te-a furat !

– Dar m-a bătut !... M-a umilit ! – se opri din văicăreala aceea isterică, își masă falca, apoi locul unde dăduse cu capul de rafturile de la bibliotecă. Unde-i copoiul din tine ?! Unde-i pavăza mea ? Toată viața am fost umilită de tinerii de pe vremea lui Pauker, de cei de pe vremea lui Dej, de tinerii lui Ceaușescu și m-ai știut apăra ! Mi-ai știut ține spatele, și acum ?!

– Magdalena, liniștește-te !

Îl privi cu ironie cum sta gârbovit și pleșuv în fața ei, mai slab de cum îl văzuse vreodată.

– Dar dacă mâine, poimâine, colierul meu va apărea în casa ta, așa, ca un cadou dat de un amant credincioasei sale femei ?!

– Ce vrei să zici ?

– Că ăsta e capabil de orice ! Că până nu-l văd după gratii, n-o să am liniște nici eu, n-o să ai nici tu și nimeni dintre cei ce intră în casa asta. Nu-mi spuneai tu cum trebuie eliminați întotdeauna cei ce știu prea multe și nu respectă jocul ?... Matache nu-l mai respectă !

Scafa se întoarse spre rafturile bibliotecii, deschise bufetul secret, scoase o sticlă de coniac și-și turnă într-un pahar, apoi bău.

– Suntem bătrâni, Magdalena, poate trebuie să lăsăm pe alții să ne țină locul...

– Niciodată, pe ăștia, nu ! – strigă femeia. Poate pe alții, pe care nu-i cunosc !

Scafa goli paharul și se apropie de femeie să vadă locul unde fusese lovită. Matache o pocnise cu toată forța, cu dosul palmei în cea mai sigură lovitură de upercut, prin răsucirea întregului trup. Falca îi era încă roșie, iar pe frunte, în dreapta, îi crescuse un cucui cât oul, deasupra căruia pielea era zdrelită.

– Cu ce te-a pocnit ?

– Cu pumnii ! Așa ! – se iscă femeia din nou și începu să-și tragă ghionturi în burtă și-n coaste.

– Stai puțin. Asta-i lovitură din cădere – zise bărbatul și-i pipăi cucuiul. Cu pumnul nu poți să faci așa ceva unui om.

– Grigore, caută colierul la tine acasă, și după ce dai de el, vreau să-ți văd mutra asta obosită, întrebându-se dacă nevastă-ta s-a culcat cu Matache sau nu !

– Măine... Parcă are atelierul pe Griviței...

– Du-te-acum acolo, lucrează cu unul, nea Petre, parcă-i zicea, pe care voia să mi-l vâre pe gât ca șofer, acu un an, când iar cotcodăcea că mă părăsește ! – îl privi cu o furie aprigă pe Scafa. Tu ești de vină ! I-ai dat banii pe mână să-și facă un atelier, să-l îndepărtezi de casa ta, el își cumpără un apartament să aibă unde-și duce nevestele voastre, tîm-piților !!!

– Nu te-am văzut în halul ăsta de ani buni ! – zise Grigore și goli paharul.

– O să mă mai vezi... Că acum ai chiorât și tu, când lupta-i pe viață și pe moare, ascultă-mă ! Fiecare se crede os domnesc, dacă are un ban mai mult decât altul... Sclavii n-au nevoie de bani, ci de bici ! De bici, Scafa, altfel ne mănâncă de vii !

Grigore se dumeri că simpla lui prezență acolo îi stârnea femeii toate furiile acelea neputincioase. Se simți obosit și, după ce mai bău la repezeală o jumătate de pahar, zise :

– Lasă, Magdalena, fac eu ordine în casa asta, iar dacă ai nevoie de șofer, ți-l dau pe Nicolae, e om de treabă, cu familie, nu-și vără nasul peste tot. Dai un telefon și vine, că pe mine doar mă aduce și mă duce acasă, ori pe la vreo bancă sau ambasadă pentru vizele de pașapoarte... Nu s-a schimbat nimic, atâta doar că am avut o zi mai grea, iar la vârsta mea se simte.

Îi sărută mâna și ieși, fără ca Magdalena să se ridice din fotoliu, să-l conducă. Ajuns în mașină îi spuse lui Nicolae să o ia spre Griviței. Coniacul băut îl revigorase. Își plimba ochii peste vitrinele magazinelor ce se derulau prin dreptul ferestrei. Când ajunse în paralel cu remiza de vagoane a Gării

de Nord, îi ceru lui Nicolae să încetinească, să poată descoperi hruba unde-și avea atelierul Matache.

„Toată viața am mers cu mașinile la pas, să descopăr câte ceva fără să fiu văzut. Toată viața mi-au jucat soarta cei de deasupra mea și viclenia celor pe care trebuia să-i prind, lăsându-mă să cred că sunt un profesionist !“ Cugetă, apoi deveni dintr-o dată atent.

Pe cealaltă parte a străzii văzu Fordul lui, oprit în fața unui loc mai larg, cu garaje și îngrădit, deasupra căruia sta o firmă scrisă stângaci : „Atelier de reparații auto – Non-stop“.

– Oprește, – îi spuse șoferului –, iar când pornește Fordul ăla, îl știi, ia-te după el.

– Ce facem, dom' Scafa, ne urmărim mașina noastră?

– Asta e !

40.

Doctorul Sasu își transformă cabinetul, până una, alta, în propria lui casă. Ceru să facă din nou gărzi, trecând de câte două ori pe noapte pe la bolnavii mai grav. Avea un hipertensiv, adus în stare de comă, pe care voia să-l mute în câteva ore la cardiologie, căci începuseră să-i zvâcnească brațele și delira, un „abdomen tare“ la un țigănuș și un icterian, returnat de la spitalul de boli infecțioase pentru un tratament intensiv, după care să fie operat în același spital. Ecografiile ultimului arătau nu o piatră la colecist, ci o masă difuză, mai întunecată și Simion se întreba dacă nu va fi fost

cumva o tumoră benignă sau malignă a ficatului. Dar asta se putea ști doar în urma unei biopsii.

Seara, după vizită, rămase să vorbească în camera de gardă cu soția celui cu hipertensiune, disperată de starea gravă în care era bărbatul ei. În holul dintre cele două corpuri ale etajului, sta ciucure un grup de țigani care-și aduseseră la urgență un copil. Nu acceptaseră să fie dus la operație și-i promisese lui Simion aur și valută, numai să-l interneze la el și să-l salveze. Îi liniștise, spunându-le că o să aibă grijă de băiat, cu condiția ca ei să plece acasă și să revină doar unul dintre ei, a doua zi, dar grupul se mutase în aceeași formație în holul dinspre casa scărilor și jelea în gura mare, de parcă băiatul acela, de ce rang va fi fost în ierarhiile lor, ar fi și murit.

Cu nevasta celui cu hipertensiune stătu mai mult de vorbă, să afle dacă era la primul accident vascular, dacă urma ceva tratament și-l întrerupsese, ori trecuse printr-o depresie sau stres puternic. Aflase doar că, în urmă cu o săptămână, băuse câteva zile la rând, îngrozit că avea să rămână pe drumuri, el, un om încă tânăr, care fusese în stradă la Revoluție, dar scăpase teafăr, ca prin minune, după ce se trăsese cu o armă automată asupra lui. Fusese adus în câteva rânduri la urgență cu 240 pe 140 și trimis acasă cu o rețetă să-i amelioreze starea și să-i treacă durerile acelea atroce de cap.

—... N-au apucat să-l dea afară, că luni, adică azi, îmi dau telefon de la serviciul lui să-mi spună că omul meu e gata... Am crezut că înnebunesc... continuă femeia. Simion îi prinse mâinile între palme, să o liniștească.

— Îi mai dau pastila asta – zise doctorul și-i arătă o bulină cât un cap de cui. Altceva n-am ce să-i fac... Dar e tânăr, rezistent și cred că scapă... Ce număr de telefon aveți ?

Femeia începu să plângă. O conduse până lângă grupul țăganilor. Luă hârtia cu numărul de

telefon, îi promise că îl vor muta la cardiologie, mai mult să-i dea încredere că și pentru bărbatul ei va mai exista ziua următoare. Apoi vru să plece.

– Aur îți dau, da scapă-l pe Cireșel !... Au, dom' doctor, du-te fă-i ce știi, numai scapă-l... Că murim cu toții aici pe trepte dacă moare el !... Au, Doamne, unde ne-ai adus ?!...

Corul bocitoarelor îl urmă până la ușa holului dintre saloane. Îi urmări cu coada ochiului și, să le împace liniștea, intră în salonul unde era băiatul. Mâncase ceva, cine știe, i se făcură clisme, îi dăduseră un mialgin să se liniștescă, iar la ziuă, dacă pânțele nu ar fi cedat, cu sau fără voia disperaților tuciurii îl mutau la chirurgie. Se întoarse în camera

de gardă obosit, dar cuprins de o liniște sufletească așa cum avea, constată din nou, doar atunci când Sanda era departe și nu știa nimic despre ea, de parcă n-ar fi existat niciodată în viața lui. Se întinse pe pat și încercă să ațipească, învelin-du-se cu o pătură peste picioare. Într-un răstimp de câteva clipe văzu chipul Magdalenei, acela din anii când o cunoscuse, încă tânără, venind la dispensarul de cartier. Se deșteptă cu senzația neplăcută că în doar o fracțiune de secundă el îmbătrânise cu treizeci de ani, în vreme ce femeia aceea rămăsese la vârsta ei de atunci... Derulă în minte anii cât îi fusese soț, puținele momente când ieșeau împreună din monotonia diurnă și se duceau cu mașina la Sinaia și la Predeal sau la Câmpulung. Apoi, dintr-o dată, la fel de tânără, Alexandra, animalul acela cumplit, care-i umplea sângele cu negreală, doar când își amintea de ea. O altă Alexandră, mai dornică de viață decât prietena ei mai în vârstă, mai romantică și, de ce să se mintă, mai atrăgătoare.

„Ne mișcăm mereu între aceiași pereți pe care sunt pictate doar trei, patru chipuri, ce ne însoțesc toată viața, când lumea asta are șase miliarde de oameni, din care mai mult de jumătate sunt femei...”

Ieși pe culoar, dădu cu privirea de grupul țiganilor, care intră deîndată în rezonanță și se văzu nevoit să mai facă o tură pe la băiatul cu abdomenul tare, pe la hipertensiv și pe la icterinul căruia încă i se mai făceau perfuzii. Toți dormeau sau muriseră deja, iar el păzea niște suflete ieșite din coaja trupurilor.

Le făcu semn țiganilor că totul merge bine și reîntră în camera de gardă. Se simțea ca un om ajuns în apropierea malului, care foarte curând urma să fie aruncat pe țărm, ca un rest de corabie ce plutise în voia valurilor câțiva ani buni. Nu reuși să-și găsească liniștea și, cât să scape de groaza zilei când nu va mai fi în spital, vru să intre

în camera de gardă a asistentelor, sub pretext că trebuie schimbate perfuziile. Văzu o soră, prin ușa întredeschisă și-i făcu semn să iasă. Terminase școala cu ani în urmă și și-o legase de suflet în nopțile lui decembrie '89, când crezuseră cu toții că România s-a trezit să se așeze pe tronul cel înalt al lumii, iar nu sub picioarele lui. Oboseala îi dădu curajul s-o întrebe, cum mergeau către capătul culoarului, dacă n-ar fi vrut să fie soră la un cabinet particular.

– Am auzit, domnu doctor... Tot spitalul știe că aveți un cabinet... M-am socotit și eu să mai câștig un ban... Mă mai gândesc...

– Dar de unde știe lumea ?

– Din ziare. Din aceea că tot căutați o asistentă pentru un amic doctor... De la o doamnă care v-a căutat azi la spital și ne-a zis : O fi la cabinetul lui... Cred că era soția dumneavoastră. Roșcată, cu sâni mari, focoasă... A schimbat câteva vorbe cu șefu, cu doctorul Ciocâlțeu. Apoi cu Dan, cu Filip, cu mai mulți, a râs cam nesuferit, de propriile ei vorbe și a plecat. Venise cu o mașină mică și ne-am gândi, ce bine trebuie să vă meargă, dacă aveți două mașini...

Simion îi făcu semn să intre în salon, o urmă, luă mecanic pulsul celui aflat sub perfuzie, apoi se-ntoarse și ieși. Sora schimbă recipientele și părăsi salonul.

– Poate pe săptămâna viitoare vă spun exact...

– Și Ciocâlțeu ce-a zis ? Filip, Dan... au zis ceva ?

– Nu știu... Cred că s-au bucurat pentru dumnea-voastră...

O conduse până la un alt salon, dădu din nou peste grupul ȝiganilor ce voiau să ocupe, de-acum, culoarul, să-l implore să stea la căpătâiul băiatului, să-l salveze.

Intră din nou în salonul unde era ȝigănușul, îi pipăi abdomenul și i se păru că cedase. Lumina

slabă ce venea de pe fereastră îl făcea să descopere pe rând chipurile celorlalți bolnavi, care dormeau, fie drogați cu vreun diazepam sau fenobarbital, fie căzuți într-un somn de epuizare.

Nu apucă să ajungă până la camera de gardă, că un ȝigan mai burtos, cu o pălărie cu boruri largi pe cap, neagră, se apropie de el și, fără să-și dea seama, îi vârî în buzunarul de la halat un teanc de bani. Apoi zise :

– Nu-i așa că scapă, dom' doctor ?!

– Încă puțin – îl liniști Simion –, până la ziuă, va fi pe picioarele lui...

Simți mirosul de untură prăjită îmbibat în teancul de bani. Îi scoase din buzunar și-i zvârli pe pervazul ferestrei. Să fi fost vreo cinci sute de mii. Un fel de arvună la aurul promis pentru salvarea copilului... Se gândi să-i dea surorii, dar pentru ce ? Cum îl va interpreta, când femeia știa, sau bănuia că are atâția bani încât să poată ține două mașini. Se culcă, dar nu rezistă mult, pentru că ajungea până la nările lui mirosul greu al banilor îmbibați cu slin. Se văzu închis în camera aceea albă cu un dulap dublu și o dormeză, treaz încă trei ore, până la raportul de gardă. Era către cinci dimineața și se temea să se culce, să nu-i reapară într-un crâmpei de vis ostenit, chipul Sandei, ori al Magdalenei.

*

Trei ore mai târziu preda ștafeta lui Filip. În timpul raportului de gardă, încercă să citească pe chipurile colegilor, dar mai ales pe a lui Ciocâlțeu, vreo schimbare față de el. Știa că mai toți, dacă nu aveau cabinete particulare, lucrau la cele cu plată. Ba i se păru o mai mare apropiere de el a lui Ciocâlțeu, cel ce peste câteva luni nu avea să-i mai fie șef. Ca la ieșirea din sala de raport să se vadă luat pe după umeri de acesta, care-i spuse sincer :

– Mă bucur pentru tine, Simioane !... Să știi că prima ta nevastă, aia din familia Floreștilor Ține mult la tine...

Cât intră să-și lase halatul în camera de gardă, dădu de Filip. Acesta îl întrebă ce era cu banii de pe fereastră.

– Sunt ai celui ce le va salva copilul Țiganilor. Abdomenul tare de la salonul patru, puștiul tuciuriu... Asta-i doar arvuna.

– Ia-i !

– Nu-s ai mei ! N-am făcut nimic pentru el !

– Domnule doctor, așa n-o să-ți poți ține clientela în jurul cabinetului dumitale particular. Omul dă, să se știe salvat. Iar doctorul care cere mai mult, este cel mai bun ! Acum să te învăț asta ? La vârsta dumitale ? – zise Filip și luă ghemotocul de bani și-l vârî în buzunarul lui Simion. Acesă tăcu, ieși pe culoar, trecu pe lângă Țigani. Burtosul se apropie de el și-l întrebă :

– Ce face băiatu' ?

– E mai bine. Nu va mai fi operat. Va mai sta în spital câteva zile, așa că puteți pleca acasă.

– Săru' mâna, don' doctor !

Se apropiară de Simion cu toții și-l conduseră până la ușa liftului. Se rugă unui înger păzitor să sosească mai repede, să se vadă scăpat de ei. Liftul se opri, burtosul se urcă și el cu doctorul alături, îl conduse până la mașină și-acolo, îi mai vârî în buzunarul hainei un ghemotoc de bani, să știe că va mirosi o săptămână, dacă nu va trece pe acasă, să-și schimbe costumul, să-l dea pe acesta la spălat, cu bani cu tot, cu unul dintre detergenții cei mai lăudați pe micul ecran.

Ajunse fără să-și dea seama în Rosetti, ocoli piața, apoi intră pe niște străduțe și ieși în spatele Bisericii Sfântu Gheorghe. Își adusesese de la spital două pături și o pernă. Pijamalele și le avea ținute într-o noptieră albă din metal. Se îmbracă și se culcă, după ce-și puse hainele pe un umerăș și

scoase teancurile de bani din buzunare. Îi privi, apoi îi puse între ferestrele cabinetului său, unde-și avea casa. Ar fi trebuit să rămână de gardă până la prânz dar fugise să doarmă câteva ore, să poată face față întreaga zi, mai cu seamă că în după-amiaza aceea trebuiau să-i apară primii pacienți la cabinetul său. Adormi ca secerat pe patul de consultații.

41.

Scafa se despărțise de Magdalena cu convingerea că nu va face mare lucru. Pentru el, Matache nu exista, cum nu-și făcuse probleme că soția lui l-ar fi putut înșela. La început i se păruse că toată scena de la vilă era o trășenie de-a femeii pentru că fostul șofer se răzvrătise, ca orice slugă ajunsă la casa și cu meseria ei și, într-un fel, stăpână, dacă nu peste alții, cel puțin peste propriul destin.

Stătuse puțin la agenție în ziua următoare. Un grup de turiști plecase cu o seară înainte, altul urma să plece abia la sfârșitul săptămânii. Se retrase, mai repede ca niciodată în apartamentul său, să se dezmeticească. După plecarea șoferului, rămas singur, începu să fie măcinat de urmele vorbelor Magdalenei din cealaltă zi. Își făcuse datoria de a-l urmări pe Matache, și de a afla unde-și avea apartamentul. Mai mult, ce să fi făcut ? „Dar dacă totuși Magdalena, cu simțurile ei de femeie...” Îndoiala prinse a se rotunji, despărțindu-l de tot eșafodajul certitudinilor care-l făceau să fie rece, indiferent și de viața Claudiei și de a tânărului acela. Începu să facă legături între ceea

ce știa, dar nu dăduse importanță. Singurătatea îi accentuă starea de nesiguranță ce i se instală în suflet. „Un om mai tânăr, cu toare relațiile mele, ar fi pus pe urmele lui Matache, două perechi de ochi să vadă cu ce se ocupă și cu ce-și trece vremea, iar până la urmă ar fi aflat dacă Magdalena avea dreptate sau nu. Dar un om tânăr e un om normal. Eu sunt bătrân...”

Simțea că pereții îl strâng, că oglinzile din apartament și geamurile reflectă un chip mult mai îmbătrânit de cum îl avea. Ba ajunsese până la a i se năzări că jocul vântului în spatele frunzelor de iederă, ce dansau în dreptul ferestrelor, neagă ceva, o evidență pe care el nu voia să o ia în seamă. Se așeză pe pat cu o sticlă de whisky lângă el. Își turnă de un deget într-un pahar și sorbi lichidul cinabriu până simți că prinde viață, că neliniștea din sufletul său se înceteșează.

O oră mai târziu, lumina soarelui, mișcată prin ferestre, i se mută la picioare, cum sta întins, încă nehotărât dacă ar fi nimerit pentru sufletul lui să tulbure apele, s-o găsească pe Claudia vinovată, să-l scoată pe Matache împricinat, să spargă schema aceluia joc în care se complăceau să fie, când știa că liniștea lui de o viață stătuse în singurătatea lui, în a privi tot restul lumii ca pe ceva străin, împotriva căruia putea să găsească oricând un capăt de acuzare. „Nimeni nu e perfect – își spuse. Nici măcar Magdalena sau eu...” Zâmbi, își mai turnă un deget din licoare și sorbi. Fumase o jumătate de pachet de Kent, țigară după țigară, semn că liniștea lui era doar un act de voință.

Într-un târziu, chemă un taxi și porni spre celălalt capăt al Bucureștiului, unde era Salonul de cosmetică al Claudiei, să-i vorbească, ori numai să o spioneze. Începuse să-și spună că-i era indiferent dacă femeia exista sau nu, dacă îl înșela sau nu, și la urmă se încredința că ziua aceea, ce și-o luase liberă, îi aducea sentimentul real al celui perfect

inutil, ce-și găsisse de lucru cu o firmă, doar să nu simtă cum fuge timpul pe sub el. Urcă în taxi cu certitudinea că-i era perfect egal dacă va muri pe drum și va ajunge într-o clipă în Iad, unde credea el, se face trierea cea mare. Îi spuse șoferului să oprească la colțul străzii și să-l aștepte acolo. Dar n-apucă să coboare pentru că-i văzu pe Claudia și Matache ieșind din Salon și îndreptându-se spre colț, unde era cofetăria. Cât să nu dea de bănuț, acuză o stare disconfort și ceru să nu pornească mașina până nu-i va trece criza. Își duse chiar mâna în dreptul inimii, jucând perfect rolul omului bolnav, fără a-i scăpa din priviri pe cei doi.

Dar perechea nu intră în cofetărie, ci ocoli colțul și dispăru pe o străduță laterală. Scafa ceru șoferului să pornească mașina și să o ia pe prima stradă la dreapta. Apucă să-i vadă urcând în Fordul lui Matache. Ezită o clipă, acuzând o nouă criză de inimă, apoi dădu șoferului o adresă din Cartierul Pantelimon. Șoferul se dumeri că toată joaca de-a bolnavul a domnului aceleuia era altceva. Sosiră înaintea Fordului și parcară nu departe de locul unde, peste puțină vreme, opri și mașina lui Matache. Îi urmări în oglinda retrovizoare cum coboară din mașină, cum bărbatul își ridică privirea spre etajul doi, apoi cum femeia îl ia de braț și pornesc spre intrare.

Cu mai puțin talent, Scafa acuză o nouă criză și ceru să fie dus acasă. Nu schimbase nici o vorbă cu șoferul, dar acesta își construi în minte un fel de variantă a poveștii la care era nevoit să asiste : un tată își urmărește fiica, o vede că intră cu un hăndrălău, cum se zice prin Ardeal omului fără de căpătâi, cu prohabul desfăcut tot timpul, gata să cocoșească toate găinile, cum s-ar fi pișat după un chef cu bere. Doar că domnul cel bătrân, pleșuv, gârbovit și cu nasul coroiat nu era tocmai sănătos. Șoferul îi plânse de milă acelui tată care-și vede fiica o curvă.

Pe drum, Scafa se liniști, își aprinse o țigară, trase un fum, se făcu din nou bolnav, comentă că la vârsta lui și cu boala pe care o avea ar fi trebuit să se lase de fumat, apoi îi spuse celuilalt să oprească în dreptul unui telefon public. Coborî, formă numărul Magdalenei, iar când îi auzi glasul îi spuse :

– Fă o plângere scrisă ! apoi închise.

Ajuns acasă, își umplu paharul cu whisky, găsi niște cuburi de gheață în frigider, își puse scrumiera și sticla pe măsuta din sufragerie și se așeză în fotoliu. Încercă să nu se mai gândească la nimic și la nimeni. Se simțea în afara lumii, acolo unde loviturile vieții ajung ca niște adieri. Goli paharul, timp în care termină două țigări. Deschise fereastra și privi spre iedera, apoi spre grădina din fața vilei. Cineva, alt pensionar, obsedat de imaginea propriului său mormânt, făcuse câteva straturi de flori, un fel de-a zice rondouri, pentru că arătau ca un fragment de cimitir păgân, cu verdeață în jur și trandafiri la mijloc. Doar crucile lipseau și băncuțele pe care să se stea de priveghe pământului ridicat și florilor.

Scafa decriptă mesajul ca pe o sinistră invitație la pacea eternă, îl înjură pe vecinul de deasupra, închise fereastra. I se făcu silă de cele două tise plantate între rândurile de flori și de iedera ce-i atârna la fereastră, se îndepărtă, apoi își reluă locul în fotoliu.

„Nu mor caii, când vor câinii !“ își spuse scrâșnit și-și mai turnă un deget din lichidul galben. „Pe cine ai dumneata, domnule Scafa, atât de sus pus, încât să crezi că vei ajunge în Rai ? Simion zice că nici Iisus n-a ajuns acolo decât după ce a făcut o plimbare prin Iad... Când mi-a spus Simion asta ?...” I se năzări că-l are în fața ochilor pe Sasu. Ridică din umeri, își aprinse o alt țigară simțind că duce viața unui om bolnav, care nu vrea să știe de maladia lui. La firmă uita de el, iar noaptea, odată ajuns acasă, adormea secerat.

Acum avea timp și toate i se puseră în trup și în suflet ca o negură grea, din care nu se mai putea ieși decât prin moarte. „Fire-ai-al dracului de general tâmpit ! – îl înjură iar pe vecinul de deasupra. Cobé ! Cioclu ! Du-te tu acolo ! Eu mai am zile !...”

Se ridică brusc din fotoliu. Simți un junghi în partea centrală a pieptului, undeva sub stern, apoi cum presiunea aceea de o clipită i se întinde spre umeri. Se apropie de fereastră să o închidă. Junghiul din piept i se repetă, cu aceeași răsfrângere spre brațe. Se lăsă pe marginea patului.

„Am băut mult, am fumat mult și mi se arată că este ceva mai puternic decât voința mea, decât forța mea de om așezat la unul dintre nodurile trecerii lumii. Eu nu vreau să cred că sufăr, dar suferă inima fără să-i pese de mine !”

Porni spre baie, să-și dea cu apă pe față. Își privi chipul în oglindă. Dădu cu degetele mâinii drepte peste cearcănele de sub ochi. „Să mă răzbun... Pe cine să mă răzbun ? Pe o potriveală de lucruri ca un joc de domino ?”

Sună telefonul. Tresări. Ezită câtva, apoi ieși din baie și se apropie de aparat. Telefonul continuă să sune a șasea, a șaptea oară. Era cineva nerăbdător. De obicei, după trei sau cinci apeluri, celălalt renunță. Așteptă să mai sune o dată.

– Unde ai fost ?! – era vocea Magdalenei. Te-am căutat la firmă, la Salonul de cosmetică... De unde mi-ai dat telefon ?

– Ce-ai făcut ? – zise Scafa în loc de răspuns.

– L-am dat în gât ! Vorba lui... Dacă tu nu mai ai vlagă în tine, să știi că eu am ! Nu cedez, și n-o să mă las călcată în picioare de niște nimeni, parveniți, care-și bat joc de tine, de mine, de ...

– Ușurel, femeie, ușurel ! Uiți ce vârstă avem ?

– Grigore, eu nu sunt nici bătrână, nici bolnavă, iar dacă tu nu mai ești în stare să-ți faci

dreptate, eu nu mă las !

– Dreptul meu e doar afacerea, jocul meu pe banii tăi, să uit că-s bătrân.

– Ai dat în mintea lui Sasu. Amândoi înșelați, amândoi bețivi... Ai băut. În loc să-ți faci dreptate, ai băut... Te simt. Ești slab, ești un nimic !

– Magdalena, privește în jur ! Încrengătura de oameni ținută în frâu cu banii tăi sunt zero față de cine sunt cei puternici și bogați, iar aceia nu sunt nici Floreștii, nici Constantineștii, nici Cantacuzinii, ci niște parveniți puternici, de-o mie de ori mai tari decât mine și decât tine !

– Te dai bătut ?!

– Nu trăiești pe lumea asta, ci cu mintea rămasă pe vremea tatălui tău, undeva, între două războaie mondiale...

– Atunci, fă-mi plăcerea să mă ajuți măcar pe mine ! Am depus plângerea, l-am chemat pe unul de la Garda Financiară să-i caute conturile domnului Matache... Pune și tu o fărâmă de nimic să i se facă o percheziție !

– Știi unde stă ?

– Nu...

– Atunci ?

– Scafa, e ușor pentru tine să-i dai de urmă

!

– Mi-e silă, Magdalena, și de mine, și de tine, și de Simion, și de Alexandra, și de Matache, și de nevastă-mea !... Mi-e silă ! Și dacă aș putea, aș vinde totul, ți-aș da banii înapoi și m-aș retrage la munte ! Într-o stațiune...

– Bătrân și prost !... Ce să fac eu cu banii tăi ? O criptă ? O am pe cea a Floreștilor... Tu ești încă viu ! Fă, drege, pune-i după gratii !

– Pentru un colier ?

– A furat, deci e un hoț ! E pericol public !

– Toți suntem un pericol public pentru ceilalți.

– Grigore, pentru ultima oară. Scapă de el !

Bărbatul simți cum i se urcă sângele spre cap și i se înfundă urechile. Nu răspunse. Câteva clipe nu se auzi nici vocea femeii. Apoi :

– Ei ? Ce-ai hotărât ?

– Bine – zise Scafa și puse receptorul în furcă.

Simți că e amețit de-a binelea și că lucrul cel mai sănătos ar fi fost să se culce. Se trânti pe dormeză, îmbrăcat, cum era și adormi. Înainte de a se scufunda în întuneric simți cum junghiul din piept i se întinde spre umeri.

*

Când se deșteptă era seară sau dimineață, nu-și dădu seama, încât trebui să-și controleze ceasul, dar nici așa nu reuși să se dumerească decât că era un fel de șapte fără un sfert. Trebui să se spele, să dea drumul televizorului, să afle că din clipa în care căzuse în hăul întunecat, trecuseră mai bine de optsprezece ore. Claudia va fi venit, va fi plecat.

O auzi trebăluind pe la bucătărie. Închise ochii, să o aștepte să plece. Televizorul rămăsese aprins. Simțea că nu mai putea să o privească pe Claudia, că sufletul i se umpluse de ură, că voia, în fine și el să se pună capăt într-un fel jocului aceluia, de pe urma căruia nu era decât un păgubit de bătrân, fără ieșire spre vreun liman. O zări printre genele întredeschise, apoi o auzi ieșind. Nu-și dăduse seama când se culcase în dormitor. Îl auzise umblând la baie, aprinzând televizorul. Îl auzise, dar se făcuse surdă. Nu voise nici ea să dea ochii cu el. Deschise larg privirea când simți că reintră în apartament. Nu era Claudia, ci menajera lor, care se întorcea cu găleata de gunoi golită. Însemna că tânăra lui soție nici nu fusese acasă. Se ridică, o salută pe femeia, de care uitase că le intră în casă de trei ori pe săptămână să deretice și să spele, de vreo două luni. Se îmbracă într-un

costum sport și ceru să i se facă o cafea și două ochiuri.

– Doamna a plecat mai devreme azi – îl informă femeia.

Fereastra se deschise brusc și camera fu inundată de o briză răcoroasă cu miros de lămâiță.

*

Când se deșteaptă de-adevăratelea era seară sau dimineată, șapte și un sfert, iar în apartament nu mai era nimeni. Se dumeri că înainte de trezirea cea adevărată avusese un vis de om normal, care imaginează povești cu oamenii de peste zi. Păstra în gură gustul amar al băuturii. Se grăbi să-și pună un pahar cu apă minerală. Gura-i era uscată. Se simțea istovit. Ar fi vrut ca în seara aceea să vină Claudia să stea de vorbă cu ea ca între doi oameni, care vor să se despartă fără tărațoi, așa cum te desparti de viață. Ar fi vrut să fie dimineată, să plece la firmă, să uite de toate. Aprinse, ca și în crâmpeiul acela de vis, televizorul și se dumeri că era seară. Oscilă câțva între a continua să bea și a ieși într-o plimbare prin cvartal, să meargă la un fost camarad de-al lui să discute. Ce să discute ? Îl judecau în fel și chip cu toții pentru tâmpenia pe care o făcuse căsătorindu-se la bătrânețe cu o fetișcană, care-i putea fi nepoată. Se văzu singur, ca-n urmă cu câțiva ani, și cu o firmă pe cap. Ajunsese să viseze doar cu oamenii din preajmă, în niște variante posibile ale vieții lor adevărate. Își puse un deget de whisky pe fundul unui pahar, îl bău și chemă un taxi. Bău. „Ce fac e o porcărie. Cred că ultima !” Ceru să-l ducă până la agenția de turism de pe Armata Poporului.

*

O oră mai târziu era din nou patronul agenției, omul cu masca de piatră. Contabila,

simțindu-i starea, se grăbi să-i arate, chiar și la ora aceea, cum stăteau cu încasările. Grigore era absent. Apoi fetele plecară și rămase doar Nicolae, care stătu o vreme în cealaltă cameră să aștepte. Îl văzu pe patron că dă un telefon, dar că rămâne mai departe la birou. Probabil aștepta pe cineva. Nu peste multă vreme veni o mașină din care coborî un tânăr înalt, slab, care înainte de a intra privise în jur. Nicolae, simțind cam ce meserie avea omul, ieși, întrebă pe cine caută, dar omul se făcu surd, așa că șoferul se duse la mașina lui și se așeză la volan, să aștepte acolo, până când surdul care sosise va termina de discutat cu șeful lui.

Scafa turnă whisky în două pahare și-l invită pe celălalt să servească și să se așeze.

– Ce fac e o porcărie... Cred că ultima ! Te-am chemat pentru că o femeie cu stare, o doamnă din fosta aristocrație a Bucureștiului a depus o plângere la poliția de cartier pentru un jaf cu tâlhărie, și m-a rugat să-i dau o mână de ajutor. Aș vrea să însoțești tu echipajul sau chiar să preiei cazul... Ai aici numele, adresa... e vorba de o percheziție. Nu știu cine e individul. O percheziție în noaptea asta, până nu apucă să vândă lucrurile... Ai aici și adresa și numele doamnei... Dar discret.

– Discret ce-nseamnă ?

– Legal, ferm, dar fără presă. Doamna, ți-am spus, e dintr-o familie bună și nu ar suporta să-și vadă numele în ziare.

Celălalt dădu băutura pe gât, se ridică sprinten și porni spre ieșire. Scafa îl conduse până la mașină.

– Aștept un telefon ! – zise, înainte de a se despărți.

Se-ntoarse în birou. Scoase o sticlă de Martini și-și turnă. Se așeză în scaunul lui rotitor. „Cum te poți trezi de două ori într-o singură seară. Mai întâi într-un vis, apoi în realitatea cea mai cruntă... (bău, apoi continuă) : Am să stau toată noaptea aici... Un moment de slăbiciune...

Alcoolul, țigările... Simion s-ar fi sinucis dacă ar fi trecut prin ce-am trecut eu (își răsuci scaunul spre peretele din spatele lui, unde era afișată, mare, harta Europei, cu toate șoselele și auto-străzile marcate cu galben și roșu, încât granițele țărilor dispăreau undeva într-un plan secund, delimitând niște teritorii pe unde nu trecea nici un fel de istorie). Și când te gândești că singura mea călătorie în străinătate am făcut-o pe mare !... Simion a bătut toate drumurile astea. E mai câștigat decât mine, cu tot pesimismul lui... A văzut lumea asta, o s-o vadă și pe cealaltă pentru că el crede în Dumnezeu... E mai câștigat..." Se răsuci din nou spre birou în clipa în care își aduse aminte de Claudia, iar de la ea de Matache. „Își merită soarta !“ își spuse. Apoi ieși la stradă și-l trimise pe Nicolae să se culce, sub pretext că ar mai fi avut ceva de lucru la agenție și nu știa cât. Se întoarse în birou își mai turnă un Martini, apoi își puse capul pe masă. Ațipi instantaneu.

*

Către dimineață sună telefonul. Scafa tresări și-l ridică. La celălalt capăt al firului era lunganul cu care vorbise.

– Ei ?

– Am găsit colierul și o mare sumă de bani în valută... Mai departe ?...

– Cum e legea ! Dar discret.

– N-a fost nimeni pe-aproape... Iar dintre vecini, doar unul a întredeschis ușa, când l-am ridicat, apoi a închis-o. Nu cred că știe despre cine e vorba. Nu se cunoșteau... Tipul n-a depus nici o rezistență. Era în pijama. Era doar speriat. S-a dat de gol stând cu spatele spre zona cea mai minată, dulapul. L-am răscolit, și-ntr-un sertar le-am găsit pe toate. Atunci a cedat. S-a făcut palid și s-a așezat pe marginea patului... Am dat cazul unui tânăr dornic de avansare... Înțelegi matale !

– Încă o dată îți mulțumesc ! Salut !

„Mda !“ făcu Grigore scârbit și-și umplu din nou paharul. Se plimba prin birou sorbind câte puțin din băutură. De când îl chemase la telefon pe acel „Fane“, lunganul de la poliție, uitase că era patronul unei agenții de turism, absolvit de alte vini, și redevenise copoiul de altădată, sau mai rău, turnătorul, omul cu informația, specia cea mai abjectă, pe care o urâse, dar de care profitase mereu. Se simțea sleit și părăsi biroul după ce termină de băut și încuie sticla în bufet.

*

Claudia îl aștepta pe soțul ei în dormitor, bând cafele și silindu-se să citească o carte din care nu înțelegea nimic. Grigore intră, o salută, încercând să nu-și trădeze răceala, trecu spre bucătărie, apoi în baie, se dezbracă și se vâri în pat. Femeia puse cartea pe noptieră.

– Unde-ai stat până la ora asta ?

– Eu să te-ntreb, că nu mai sunt la vârsta aventurilor.

– Ai băut !

– Și-am fumat mult și... Noapte bună !

– Voiam să discutăm ceva foarte important...

– Ai dat faliment ? Nu-i nimic, trăim din agenția de turism și pensia mea...

– E în joc...

– Viața noastră, pe care eu vreau să o dorm !... Noapte bună !

– Grigore, te rog !

Bărbatul zvârli plapuma deoparte și se ridică în picioare. Vru să-i spună ceva Claudiei, dar când dădu peste chipul de copil nevinovat, cu cearcăne de nesomn sub ochi, se blocă. Îi întoarse spatele, trecu în cealaltă cameră, o sufragerie din lemn curbat cu furnir de cireș, și formă un număr de telefon. După o lungă așteptare auzi vocea

Hildei. Ceru să o trezească pe Magdalena. Așteptă câțva și o auzi protestând :

– Cine dracu n-are somn la ora asta ?!

– Nimeni. Nici eu, nici femeia asta, nici angajatul tău care-i la poliție... I-au găsit colierul.

– Care colier ?

– Ești țicnită ?! Nu m-ai pus să-l arestez pentru că te-a jefuit ?

– Am glumit – auzi vocea nesigură a femeii, la celălalt capăt al firului.

– Ai glumit pe dracu... Era la el !

În receptor se auzi un : „Mmm...” apoi veni tonul. Scafa rămase consternat. Privi spre telefon năucit. „O bate, îi fură colierul,... i-l găsesc... și-acu ?...” Claudia apăru în cadrul ușii îmbrăcată într-un capot luat peste cămașa de noapte.

– Ce s-a întâmplat ?

– Nimic ! – zise bărbatul, punând în cele din urmă receptorul în furcă. Nimic anormal.

– Cu cine ai vorbit ?

– Eu nu te-am întrebat niciodată, și-apoi cred că nu mai avem nimic în comun.

– Ai zis ceva de un colier...

– Ai visat !

– Colierul Magdalenei ! – făcu femeia. Scafa rămase perplex.

– Ce e cu el ?

– Mi l-a dat mie ca amintire, așa cum i-ai dat tu lui Matache, Fordul.

– Nu se poate !... Arată-mi-l !

– E...

– La Matache, iar Matache este închis de o oră !

– Cum e-nchis ?

– Au găsit la el colierul și o importantă sumă de bani în valută... Tu i l-ai dat !

Scafa simțea că se sufocă. Femeia își trecu mâinile prin păr, peste față. Era disperată.

– Nu se poate !

– Într-adevăr nu se mai poate ! – zise Grigore și intră în baie, să-și spele fața. Își vârî capul cu totul sub jetul de apă, se șterse în grabă și ieși. Femeia rămase complet răvășită în mijlocul sufrageriei murmurând : „Magdalena,... Magdalena...” Scafa o privi din mers. Trecu în cealaltă cameră să se îmbrace. Se reîntoarse la telefon și chemă mașina.

*

Așteptându-l pe Nicolae, să-i aducă mașina, recapitulă în grabă toate cele petrecute în ultima oră, după ce sosise acasă. Reținea chipul Claudiei cum stătea în mijlocul patului și-l aștepta să-i spună ceva important pentru amândoi. Apoi ultima imagine a femeii, înainte de a părăsi el apartamentul, stând cu capul cuprins de amândouă mâinile, în mijlocul camerei, hohotind. Și cadranul orologiului din sufragerie care arăta cinci fără un sfert. Toate erau simple : femeia îl așteptase tocmai în noaptea aceea să-i dezvăluie adevăratele ei sentimente față de Matache și să-i spună că de a doua zi se va muta la amantul ei, în Pantelimon... „N-ai noroc, puico, n-ai noroc !... Bine că n-am apucat să te-ascult până la capăt. Bine că n-am apucat să aud din gura ta vestirea viitorului meu, pus la cale de Matache, ăla al tău, de care acum nu mai ai parte !...”

Apăru mașina cu un Nicolae mai mult speriat, decât mânios.

– Dă cheile și ia treizeci de mii să te-ntorci acasă cu taxiul !

– Dar vă pot duce eu la...

– Nu-i nevoie, Nicolae, știu legile de circulație, știu conduce...

Scafa își probă sfătoșenia, să vadă cât de bine își poate masca starea de surescitare în care era. Șoferul îi dădu cheile și se îndreptă spre primul colț. Dacă n-avea să prindă un taxi, trebuia să bată drumul pe jos până aproape de Operă, sau pe Bulevardul Carol.

Celălalt îl așteptă să se îndepărteze, apoi se așeză la volan, porni motorul și simți cum se relaxează. Ocoli pe la Academia Militară și ieși în Armata Poporului. Opri în fața firmei. Intră în birouri sub privirile mirate ale gardienilor publici. Aprinse toate luminile, să se știe că el e patronul. Se așeză la biroul lui. Scoase dintr-un dulăpior o geantă diplomat, apoi un whisky. Își turnă o jumătate de pahar, să fie sigur că nu-i vor ceda nervii. Sorbi din băutură, iar după ce se simți stăpân pe sine, descuie seiful și scoase dinăuntru rezervele puse de el deoparte pentru acel viitor incert, particular, unde Claudia era însoțitoarea lui într-o excursie prin Europa, era doamna Scafa prezentată lumii din înalta societate a Bucureștiului la o recepție, la un cazinou... „Respectiva Claudia“, își spuse, să o știe ștearsă din viața lui, nu mai exista.

Puse teancurile de valută în geanta diplomat. O închise. Goli paharul și stinse luminile, pe rând, retrăgându-se spre ieșire. Aruncă geanta diplomat în portbagajul mașinii, îl încuie, întoarse mașina și porni spre Gara de Nord. Intră pe Griviței.

În apropierea locului unde era atelierul de reparații auto al lui Matache încetini. Văzuse de la distanță mașinile poliției și se gândi că vor fi descins în aceeași noapte să-i scotocească și pe acolo. Din mersul încetinit al mașinii apucă să-l zărească pe Matache, pus în cătușe și pe alți doi oameni, probabil acel „nea Petre“ de care se vorbea la vilă și ajutorul său. Trecu mai departe,

împăcat cu gândul că, fără să fi vrut neapărat, încheiase traiectoria bezmetică a unui individ, așa-l numi pe Dinu, care-i stătuse lui în drum și-l adusese în prag de nebunie pe doctorul Sasu, și apucase să-și reverse mârلانیile și violența chiar asupra Magdalenei. Dar cu ea era o altă poveste, pe care nu îndrăzni să și-o amintească atunci.

Continuă drumul spre vila Florească. Se întrebă : „Ce mecanisme fac din oamenii mărunți niște parveniți, apoi victime sigure ? Ce ierarhii imaginare își construiesc, fără să țină seama de principiul că lucrul cel mai important este să nu lași să aibă de ce să te apuce cineva, să nu aibă cu ce să te constrângă, să nu-ți afle omul sau obiectul la care ții cel mai mult și să ți-l facă ostatic ?“

Când ajunse în fața vilei se simți stăpân pe el și liber. Claudia nu exista. Sună de câteva ori lung, până ce la capătul scărilor apăru Hilda.

– La ora asta ? – zise femeia înfășurându-și capotul să-i iasă în întâmpinare.

– Minierii au venit de două ori la București și n-au sunat la ușă !

– Sunteți vesel.

– Ca-ntotdeauna, Hilda... O aștept pe doamna jos, în salon.

În noaptea aceea... Tainele bisericii se întâmplă pe lumină și toate evangheliile încep cu „În vremea aceea“ sau „În ziua aceea“. Doctorul Sasu, care știa mai bine decât mulți cele duhovnicești ar fi comentat că noaptea a apărut abia odată cu căderea îngerilor, că oamenii sunt niște copii ai acelor îngeri cu femeile pământene și că mai toate păcătoșeniile lumii se petrec la lumina întunericului, la lumina lui cea neagră, când intră în funcțiune toate instinctele, să țină loc de ochi, de vedere.

În noaptea aceea Alexandra vruse să-și mai încerce o dată norocul, să-l vadă pe Simion prăbușit și încercase să-l lămurească pe Ileon, colegul ei de dascălie, ultimul la care rămăsese, să-i facă o vizită în apartamentul de pe Pangrati, cam pe când socotea ea că ar fi trebuit să se întoarcă doctorul. Începuse să sufere că Simion își avea de-acum un alt rost și că nici nu-i mai băga în seamă infidelitățile. Când simțea că femeia o lua razna, pleca de la Spitalul Municipal, lua masa undeva în oraș, apoi se oprea la cabinetul medical. Îl deranja că nu avea un telefon acolo, de la care să-i fi putut suna pe Scafa sau Magdalena, să-i invite la o cafea.

În noaptea aceea, mai pe la începutul ei, Simion trecuse pe acasă, își luase niște schimburi pentru următoarele zile și se întoarse la cabinet. Până la opt avusese consultații. Veniseră câțiva, de prin cartier și dintre pacienții lui obișnuiți. Nu le luase nici un ban, ca la dispensar. Nu putea să fie și casierul propriei lui meserii. Se simțea mai umilit decât de infidelitățile Sandei, ori de ieșirile ei isterice. În stația de autobuz din fața Televiziunii i se păru că o vede pe femeie însoțită de un vlăjgan, îndreptându-se spre strada lor. Urcă, se

pierdu printre pasageri, ieși pentru douăzeci de minute din identitatea lui, din biografia lui, contopindu-se cu masa aceea de oameni ce-și abandonaseră personalitatea. Coborî în Romană, apoi o luă pe jos, pe Magheru spre Cavafii vechi, pierdut într-o altă masă de trecători grăbiți, gălăgioși, aparent nepăsători. Urcă treptele și intră în cabinet cu sentimentul omului incapabil să parcurgă drumul pe care a pornit.

Se așază pe marginea patului de consultații, unde, în urmă cu două ore, stătuse întins ultimul dintre pacienți, destupă o sticlă de coniac, își pregăti apoi, pe același pat așternuturile pentru a se culca. Dăduse drumul radioului și nimerise un post cu muzică simfonică. Se întinse, îmbrăcat cum era peste pături, cu mâinile sub cap. Lumina o stinsese mai înainte.

„Ăsta nu-i cabinet... E schit – își spuse. Puteam, cu bani mai puțini să-mi fi luat o garsonieră în oraș. Să dau acolo consultații particulare... Nu sunt normal... Nu mai gândesc la fel cu oamenii normali... Nu mai pot să trăiesc ca oamenii normali... Și încă n-am ajuns, și poate nici n-o să ajung niciodată un spirit... Viața mea alături de Magdalena a fost o sumă de vise stimulate de ea după cum viața cu Alexandra, o sumă de treziri brutale la o realitate pe care nu o mai socoteam a mea, când de fapt în ea trăiam, iar ceea ce credeam eu a fi o trezire era un eșec... Poate are dreptate și Sanda, sunt un ratat, dar de ce dorește să mă distrugă ? Îi dau totul, mă mut în chirie, undeva, singur, în pacea sufletului și poate, la sfârșit măcar să reușesc să fiu eu însumi, să trăiesc într-un spirit... Și evanghelistul Luca era medic și pictor, el ne-a lăsa imaginea Sfintei Marii...”

Bău din paharul pus pe birou, la îndemână și ascultă câteva minute, departe de orice gând, *Für Elise* de Beethoven, într-o interpretare modernă. Apoi continuă să-și vorbească :

„Trebuia să mă fac artist. Să mi se ierte toate din capul locului. Să mă pot arăta celorlalți cât sunt de bucuros când ascult o melodie, când privesc un tablou, când citesc o carte... cum sunt atâția oameni ce ascultă, privesc, citesc și n-au nimic în comun cu adevărata trăire, dar părerea lor e luată drept comentariu estetic... Legea parveniților mi-a spus că nici chiar comunismul nu avea nevoie de artiști, ci de medici și ingineri... Sunt medic, ei, și ce e cu asta ?... Peste câteva luni închei o carieră, ca un prohab după urinare. Alții au ajuns în același fel profesori, profesori universitari, decani, rectori... Gulere albe, cravate de mătase, mașini de lux la scară... Simioane, cine ești tu ? L-am întrebat într-o zi pe neantul de taică-miu. Nu eram bun nici de țăran. Știa asta și nu s-a supărat pe mine când l-am întrebat, pentru că aveam deja diploma de doctor de oameni. Cine ești tu, Simioane ? Mă întreb pe mine, acum, la capăt de viață, fără urmași, să-mi fie tot plinul numai al meu, să nu împart nimic, să nu dau seamă nimănui, să fiu singur și pustiit... Sunt omul fără calități al lui Musil, omul care știe, vede, aude, dar nu poate acționa... Sunt omul care simte fizic cum îi mor zilnic o sută de mii de celule nervoase, cu tot atâtea informații acumulate acolo pe degeaba... Cui să spun ce știu ?... Nu există decât două căi, Simioane, una de urcare cu orice preț, iar alta de rupere a oricăror legături cu cei din jur și o ieșire din lumea nebună... Să fii tu însuși și Dumnezeu. Dar oare, când ești pătruns de duhul credinței, îți mai aparții prin ceva, sau e o altă iluzie mare la care participă și alții, ce privesc cu egoism și gelozie la dragostea celorlalți ?...”

Bău din nou. Își șterse stropii de alcool de pe barbă cu dosul palmei și simți că începe să amețească, să devină un animal, ca oricare altul dintre cei pe care îi disprețuia.

„De fapt sunt incapabil să disprețuiesc. Sunt incapabil să urăsc, să decelez răul, cum aș

descoperi boala dintr-un om. Sunt incapabil să trăiesc ca și ceilalți, ca și oamenii ce-și spun normali... Am trăit degeaba, când ar fi trebuit să trăiesc pentru ceilalți... Văzut din afară mi-am făcut datoria. O meserie de om, care dibuie un diagnostic după trei simptome și dă un leac... atâta tot. N-am fost iubit de părinți, ci admirat pentru că-mi învinsesem condiția... N-am fost iubit de femei, ci acceptat pentru că intrasem într-o lume ce avea nevoie de meseria mea... N-am fost iubit de nici un semen... Dar oare singurul lucru pe care nu-l poate face nici Dumnezeu, nu e tocmai acela de a-i determina pe oameni să-l iubească?!...“

Simți cum se scufundă în noaptea dinăuntrul lui, pentru ca apoi să se ridice undeva deasupra lumii, în cer, unde să stea închis ca-ntr-un coșciug.

*

Trecuse de ora prânzului când Simion plecase de la spital, trecuse pe la apartamentul din Pangrati să facă un duș, apoi să-și ia mașina. Era spre ora trei când ajunse la cabinetul particular. Așa-i spunea : „particular“, fără să-l lege de numele sau meseria lui. Stătu câțva la masă, așteptând să vină vreun pacient, își aduse aminte cum în ziua aceea îl căutase asistenta în camera de gardă de la spital să-i spună că de cealaltă săptămână va veni să-l ajute pentru o plată modică, iar el tăcuse, lăsând-o pe femeie să creadă că-și găsisese pe altcineva.

După un sfert de oră de așteptare, încuie, dădu cu privirea de plăcuță fixată pe ușă pe care sta scris : „CABINET MEDICAL – SIMION SASU – INTERNIST“, iar dedesubt orarul. O smulse cu șuruburi cu tot și coborî în stradă. Smulse și cea de a doua placă, din plastic alb cu

litere nege, ce sta fixată pe poartă, le aruncă pe amândouă în portbagajul mașinii și porni spre vila Magdalenei.

*

Sună. Îi deschise Hilda și intră în camera de zi. Avea o față relaxată, luminoasă. Când dădu cu privirea de el Magdalena rămase uimită.

– Ce schimbat ești! Ce-ai făcut? Ți-ai înșelat nevasta?

– Nu, mai simplu. Am venit să-ți restituie cheile de la cabinet... vinde-l cui vrei !... E așa cum mi l-am dorit !

Puse teancul de chei pe masă, apoi, ca și cum gestul ar fi conținut ceva organic în el, chipul lui Simion se întunecă. Vru să plece, dar Magdalena simțindu-l că era într-o grea cumpănă, îl reținu. O strigă pe Hilda să aducă niște coniac și cafea, apoi se așeză vis-a-vis de el, să-l vadă bine, să-l poată întoarce din hotărârea lui.

– Și ce-ai să faci ?

– Lucrez până la pensie la Spitalul Municipal, apoi mă retrag.

– De ce ?

– Tu spuneai parcă : „Dacă nu putem construi, cel puțin să distrugem, dar să facem ceva !...” Ei, uite, eu nu mai vreau să fac nimic. Mi-e silă... N-ai observat că ne dorim unii, altora moartea ?! Că vrem să ieșim ispășiți din păcatele noastre prin câte o crimă perfectă ?... Și ce crimă mai perfectă poate să fie decât să-l determini pe celălalt să-și ia singur viața ?... Prin gestul lui spală păcatele tuturor. Lasă în urmă niște oameni dornici să se distrugă mai departe... Eu, unul, nu mai vreau să particip la această destrămare, împotriva căreia nu pot să pun nimic... M-am săturat să stau pe margine și să repar răniții acestei barbarii ! Să-i readuc în luptă, înseamnă să le iau bani, or eu

vreau să salvez viața pentru viață, pe principiul gratuității binelui...

– Idealist până la Dumnezeu ! – zise Magdalena și-l îmbie să bea coniacul. Poate-ar fi bine să pleci cu Scafa într-o călătorie prin Europa, ori să te retragi pentru un an într-o căsuță de la Bran.

– Prostii...

– Uite, îl sun pe Grigore să-l întreb dacă n-ar vrea peste vreo trei luni să plecați împreună, știu eu, dacă vrei în Țara Sfântă... Să vezi și tu deșertul...

Nu așteptă vreo încuviințare din partea lui Simion, ci se ridică, ieși pe hol, unde era telefonul și formă numărul lui Scafa.

– Cu domnul Grigore... N-a venit ?... Mă mir !... – reapăru în cadrul ușii rămasă deschisă și-și continuă gândul – sau o călătorie în jurul lumii, culturală, cum îți place ție. Sanda trebuie lăsată singură, să nu mai aibă pe cine să facă să sufere, să nu mai crească bucuria în ea când te vede terminat... Trebuie închisă în borcanul ei, să se sufoce de mizeriile ei și să piară de veninul din ea, ca orice scorpion !...

Se reîntoarce la telefon și formă numărul de acasă a lui Grigore.

– Cu Scafa ! – zise, apoi auzi vocea găuită a Claudiei, hohotind :

– Scafa a murit !... În mașină !... În fața casei... L-au găsit oamenii, vecinii... Cred că l-au dus la morgă sau la reanimare... Nu știu !... Am văzut o salvare, mașina lui și mai multă lume adunată...

– Și tu ce-ai păzit ?!

– M-am pierdut... Nu știu... Eram în cealaltă parte a casei...

– Atunci cum l-ai văzut ? Cum de știi tot ?... Cum de nu ești la salonul tău de lesbiene ?!

Trânti receptorul fără să mai aștepte un răspuns. Intră în cameră ca o furtună.

– Idioata ! Scafa e gata. L-a terminat în dimineața asta, după ce a fost la mine... Doamne, că mă pierd și eu !

Simion se dezmetici și deveni stenic.

– Merg să-l caut !

– Mergem împreună ! – spuse femeia.

Telefonul sună. Hilda, aflată prin apropiere îl ridică și o chemă pe Magdalena.

– Doamna Magdalena Florescu ?... Suntem poliția sectorului și vă rugăm să treceți pe aici într-o oră, să vă recuperați bijuteriile și banii !

– Unde vine asta ?

– Unde-ați depus plângerea !

Femeia puse receptorul în furcă. Era consternată.

– Banii... Ce bani ? Dracu să-i ia de bani !... Eu tot îi dau, iar ei se întorc de unde nici nu mă aștept !

– Ce bani ?

– Nu știu ! I-or fi găsit la Matache și ceva bani...

– De fapt ce s-a întâmplat ?... Unde-i Matache ?...

– Las-o baltă !... E așa cum am hotărât !... Du-te la Urgență, pe la spitale, îi cunoști, nu-i cunoști, ești medic, ce dracu... Eu trebuie să merg până la poliție... – femeia se întunecă dintr-o dată, apoi continuă pe un ton grav : – și Scafa e mort... Nu mai poate schimba nimic !

– Dar ce s-a întâmplat, femeie ?

– Nu-mi zice așa, chiar dacă ți-am fost nevastă ! Sunt o Florească, domnule doctor Sasu, și așa am să fiu până la capăt ! – își îndreptă trupul și-l privi pe un ton sfidător. Dacă moare Scafa îi distrug pe toți până la ultimul !

Simion renunță să mai pună vreo întrebare. Regreta că băuse coniacul acela la o oră când alcoolul ridicat în capul bucureșteanului îl face să tâmpească, și-l determină să vrea orice : un duș, un pat, un tren să-l ducă pe Valea Prahovei la aer

curat, doar să se știe că mai are o șansă de supraviețuire. Magdalena urcă în dormitor și se îmbracă neașteptat de repede. Vorbea de una singură : „Ce bani o fi avut nenorocitul ăla ? Dar e o slugă ! L-am reclamat eu, așa că n-am să recunosc nimic... De bani ?... O să spun o sumă mult mai mare, cât nu putea el să agonisească într-o viață... Cât primesc din ei e oricum de pomana lui Scafa... Dar poate că n-o fi murit !“

– Ai zis ceva ? – i se păru doctorului că o aude vorbind.

– Ziceam că poate Grigore n-o fi murit... O fi avut un infarct ! Nu arăta prea bine azi dimineață, când a fost pe la mine și n-ar fi de mirare să se fi certat cu blonda lui.

Porniră spre ieșire fără ca Simion să fi apucat să se despartă de cheile cabinetului, pentru că, în graba mare, le luase de pe masă, de parcă ar fi trebuit să-l ducă pe Grigore la cabinet, să-l trateze acolo.

În mașină, Magdalena își schimbă starea din nou.

– Dă-l dracului !

– Pe cine ?! – zise Simion stupefiat.

– Lasă !... Hai la Spitalul de Urgență !

*

Scafa mai trăia. Era în comă. Doctorul Sasu reuși să afle de la medicul de gardă care era starea pacientului. Îmbracă un halat și intră până la patul bolnavului. Magdalena rămase pe culoar, apoi, la sfatul lui Simion luă un taxi și plecă spre poliția sectorului ei, nemaștiind ce să facă.

*

Când i se arătă colierul îl recunoscuse în silă, de parcă ar fi fost o bicicletă ruginită furată de un nefericit. Refuză orice înfățișare cu inculpatul.

Chestia cu banii rămânea la latitudinea poliției. Dădu o declarație, urmând să-l întâlnească pe Matache la proces.

Abia când ieși pe ușa clădirii poliției se dumeri că declarația și reclamația puteau oricând fi întoarse împotriva ei, câtă vreme Scafa nu mai era în joc. N-o mai apăra. Devenise și ea un simplu cetățean împotriva căruia o altă declarație, a Claudiei, putea deveni cap de acuzare. Simți din nou fiorul animalului hăituit din anii când, doar datorită poziției lui Scafa reușise să supraviețuiască umil, dar în libertate.

Porni spre vilă pe jos, gândindu-se la o soluție de salvare, în cazul când nevestica lui Grigore va încerca să-și scoată amantul din închisoare. Își aduse aminte de avocatul lor, de Dumitriu, apoi de alți trei colegi de-ai lui Scafa, pensionari și ei, scoși de pe baricade și strecurați de bună voie în vreun partid să-și piardă urma. Femeia simțea că pornise singură un vârtej înăuntrul căruia începea să fie atrasă spre adânc.

„Nu se poate termina așa ! – își șopti destul de tare pentru a-i face pe câțiva trecători să întoarcă privirile după ea. Și-apoi am bani, am avocați...”

Când ajunse pe splaiul Trandafirilor zări într-o mașină pe Sanda cu un bărbat. Păreau foarte intimi și relaxați. Luă numărul mașinii și grăbi pasul spre casă. Din drum, se răzgândi, văzu un taxi liber și-i spuse șoferului să o ducă pe Pierre Curie.

*

De la capătul străzii văzu mașina lui Grigore parcată în fața vilei. Îi spuse șoferului să o aștepte. Urcă până la apartamentul lui Scafa, sună, și-i deschise aproape imediat Claudia. Părea complet răvășită de cele întâmplate și incapabilă să ia vreo hotărâre. Magdalena observă imediat o

vânătaie sub ochi. Rămase în ușa apartamentului.
Deveni agresivă :

– Păi, nu-l cauți !

– Unde ?

– Pe la spitale, pe la morgă !... Unde-ai zis
că e ! – zări peste umărul tinerei femei interiorul
unei camere întoarse cu susul în jos.

– V-ați bătut ?

– Nu. I-am spus adevărul !

– Și l-ai omorât !

– Nu eu !

– Tu !... Asta ce-i ? – și arătă spre
vânătaie. Un sărut ?... Un sărut de adio... Ce-ai
răscolit toată casa ? După bani, după averea lui
Scafa ? Târfo !... Eu te-am făcut, eu te distrug !

Îi trânti ușa în față, lăsând-o pe cealaltă
fără replică. „Eu sunt adevărul !“ îi mai strigă
celeilalte peste umăr înainte de a coborî treptele.
Urcă în mașină și porni către vila ei.

Mai mult înfuriată decât speriată, Claudia îmbracă în grabă ceva și, intuind că Scafa mai trăiește, de vreme ce venise Magdalena la ea, chemă un taxi și porni la inspirație, spre Spitalul de Urgență.

„Cât timp mai poate face rău un om ?! – îi veni în minte întrebarea și, fără să-și ia privirea de la lumea pe lângă care trecea, pete colorate, vagi, duhuri strivite de scurgerea prea iute a timpului, ca de o roată de compresor, își răspunse – Cât trăiește !“

Îl zări de la distanță pe doctorul Sasu ieșind pe poarta spitalului. Nu știu ce să facă. Opri și coborî, făcu câțiva pași spre intrare, apoi se-ntoarse.

„Fiecare e vinovat de moartea celuilalt !“ încercă să se disculpe. Și porni îngândurată spre Sasu.

– Cred că scapă Grigore – zise acesta, dar în locul unei destinderi pe fața femeii, o văzu întorcându-i spatele, intrând în mașină și trântind ușa după ea.

„Trebuie că ne urâm de moarte cu toții – își spuse Simion – e cumplit !“

Urcă la volanul mașinii lui și porni spre vila Magdalenei. Abia atunci simți efectul coniacului băut. În salon, la căpătâiul lui Scafa, descoperise că luase reflex cheile cabinetului cu el și voia să i le lase femeii, sau asta era doar motivul să stea lângă fosta lui nevastă în niște momente grele, din care nu înțelegea decât ce vedea : că Scafa era aproape mort, că nevestei lui puțin îi păsa, dar cel puțin nu făcea o sărbătoare din asta, ca în cazul când Sanda ar fi fost în situația ei... că Magdalena fusese chemată la poliție pentru un furt, deși nu-și imagina cine ar fi putut să intre în vilă fără știrea Hildei, dogul, cerberul casei...

Urcă treptele vilei cu mâna în buzunarul unde-și avea cheile cabinetului. Intră în camera de zi tocmai în clipa când Magdalena, agitată de evenimente, își scotea singură rochia și era cu poalele-n cap.

– Puteai să bați la ușă !

– Scuză-mă, vin de la spital. Am văzut că Hilda e prin curte și nu mi-am imaginat că te găsesc așa... Voiam să-ți spun... Ies...

– Acuma stai... M-ai văzut tu douăzeci de ani și fără furou... Spune ce e !... Femeia își luă un capot pe ea și se așează în fotoliu.

– Cred că scapă... I-am spus și Claudiei asta... Era în fața spitalului...

– Claudiei ?!

– Da. A venit și a plecat...

– I-ai spus că scapă ?...

Simion rămase surprins de reacția femeii. Apoi îngăimă nesigur :

– Da...

– L-ai omorât ! – zise Magdalena, prăbușită cu totul înăuntrul capotului larg. Știe că nu e mort... Știe că e la Spitalul de Urgență și e capabilă să facă orice să-l salveze pe Matache.

– Ce-are el cu asta ? Și-apoi tot timpul, în naivitatea mea, am crezut că a salva viața unui om este un motiv de bucurie...

– Vezi, de-aia n-ai ajuns tu mare !

Îl privi cu condescendență.

– Deci, scapă ! – continuă femeia. Păi este un motiv de bucurie, dar nu pentru Claudia...

– Fă-mă să-nțeleg, – zise Simion. Ce legătură are cu toată povestea asta Matache ?... Nu l-am văzut azi...

– Nici n-o să-l mai vezi ! – spuse Magdalena și-și luă de pe masă geanta, scotoci ceva prin ea scoase un bilet și i-l întinse. Ia mai bine află cine e posesorul mașinii cu numărul ăsta, și divorțează ! Du-te vorbește cu el !... Fă-i vânt Sandei... Cu el a fost azi-noapte și până după-

amiază... Noi ne-am despărțit în termeni civilizați, dar astea nu-s femei, ci târfe de bordel !

Îl privi cu atenție cum stătea cu biletul în mână, cu ochii pironiți în gol și umerii lăsați.

– Să nu faci vreo prostie ! – spuse femeia, regretând că fusese atât de directă.

– Nu. Mă gândeam doar cât de mult împrumută o femeie din spritul iscoditor al unui copoi !

– Eu și Scafa.

– Tu și el, că de la mine mă-ndoiesc să fi găsit ceva de împrumutat. – zise Simion ironic. Blândețea, reveria, bucuria culturii, altruismul nu sunt calități. Nu te ajută să supraviețuiești decât dacă ești popă sau artist... Dar nici atunci...

Magdalena se relaxă. Se așeză mai comod și-și trase o perniță de sub fund să o pună sub cap.

– Spune-i Hildei să ne aducă două cafele...
Apropo, tu ai mâncat ceva în seara asta ?

– Nu mi-e foame !

– Nici mie...

Cât fusese plecat din cameră, femeia privi spre una dintre vitrinele argintarului unde avea o vază din porțelan de Meissen, cu imaginea unor munți tirolezi. Își aminti în câteva frânturi, călătoria ei cu Sasu prin Europa. „Dar Scafa a fost îngerul păzitor – își spuse. Și-acum îngerul păzitor e-n comă !“

Bărbatul aduse singur tava cu ceștile de cafea și două pahare cu coniac. Magdalena îl privea într-un mod ciudat, încercând parcă să descopere în bătrânelul din fața ei, pe doctorul Sasu de altădată.

– Ei, ce e ? – sesiză bărbatul schimbarea atitudinii ei.

– N-ai făcut nimic rău. Nu e nimeni de vină că timpul trece și arătăm cum suntem – zise femeia.

– Te știu de treizeci și mai bine de ani, dar nu ți-aș fi putut intui mobilitatea asta dusă până la

extremă. Au trebuit să vină anii aceștia în care timpul curge ca un torent de munte să descopăr că ușurința cu care făceai bine, o ai și atunci când distrugi ceva, și nu oricum, ci până la capăt. Unde-a zăcut omul ăsta până acum șapte ani ?

– Pui cam multe întrebări, – spuse Magdalena zâmbind – la o oră la care alții dorm... N-ai avut noroc să te iubesc, ca pe Scafa, cum el n-a avut norocul să mă vadă fericită, doar bucuroasă că am scăpat de belele. Nu te miră că nici unul dintre noi nu mai ține legătura cu neamurile lui de sânge, și trăim de capul nostru, ca niște oameni pe o insulă sau în deportare ?

– Toată ziua îmi fac procese de conștiință din pricina asta !

– Mai ești capabil și de altceva ? – zise ironic Magdalena.

– Probabil că nu...

– Atunci dă un telefon la medicul ăla de la urgență !

Simion își controlează ceasul. Era șapte fără un sfert. Tocmai bine pentru a-l găsi după vizita de seară. Formă numărul, se prezentă, rugă să fie chemat doctorul Mănuțiu. I se spuse că bolnavul era în stare gravă și că poate n-ar fi fost rău ca în noaptea aceea să rămână cineva cu el. Invitația făcută lui Simion fusese directă.

– Ei ce e ?

– Rău. Trebuie să merg la spital, să rămân peste noapte acolo.

– Faci tu asta ?

– De ce nu ? Doar e prietenul meu și suntem ca niște neamuri.

– Vin și eu.

– N-au să te lase acolo și probabil că nici mie nu-mi va fi permis să stau prea mult.

*

Jumătate de oră mai târziu erau la căpătâiul lui Scafa. Bolnavul aiura, gemea, repeta mereu : „geanta“, „mașina“, „port-bagajul“.

Magdalena își aduse aminte că în fața vilei lui Grigore rămăsese mașina unde făcuse criza.

– Dă-i niște bani unei asistente și spune-i că revii peste o oră. Să stea la capul lui.

– De ce ?

– Trebuie să mă duci până la firma lui, sau nu, mai întâi acasă, apoi la firmă și, dacă e nevoie, chiar acasă la șoferul lui. Unul, Nicolae.

Simion urmări pe micul ecran circular ritmul dezlânat al bătăilor inimii lui Scafa. Din cele câteva fraze schimbate cu doctorul Mănuțiu aflase că pusese în perfuzie hemostatice și-i făcuseră deja două injecții cu adrenalină. Urma o noapte grea.

– E chiar așa de urgent ? – zise Sasu.

– Mai mult decât te aștepți.

Bărbatul vorbi cu o asistentă să-i țină locul. Toată corvoada era să i se urmărească mereu pulsul și să i se schimbe la timp perfuziile, iar în caz extrem să i se pună masca de oxigen. Simion n-ar fi vrut să-l lase pe Scafa, dar dacă Magdalena insista atât de mult și stătea ca pe jar, rugă asistenta de gardă să-i țină locul și, puțin după ce doctorul Mănuțiu porni spre liftul de serviciu, celălalt coborî scările însoțit de Magdalena.

*

Cum itinerariul fixat de femeie avea ca primă țintă vila de pe Pierre Curie, opriră mai întâi acolo și, spre surprinderea ei, mașina lui Scafa parcată în stradă, fereastra de la portiera șoferului întredeschisă și cheile în contact. Femeia nu mai avu răbdare, luă cheile, deschise portbagajul și dădu de geanta diplomat. Simion stătea ca paralizat, iar dacă Magdalena nu i-ar fi făcut semn să intre în mașina lor, ar fi fost surprins de farurile

unui taxi ce apăruse pe stradă. Cheile mașinii lui Scafa și geanta lui rămaseră în mâinile Magdalenei. Le privi, apoi o zări pe Claudia ieșind din taxi obosită și îngândurată. Așteptă să o vadă intrând în vilă, apoi îi comandă scurt bărbatului :

– Pornește, oprește în dreptul mașinii ăleia, apoi dă-i drumul !

– Parcă suntem într-un serial polițist !

– Și suntem, Simioane, doar că tu nu reacționezi decât la partitura muzicală.

Făcu așa cum i se comandase. În câteva secunde, Magdalena reuși să coboare, să pună cheile în contactul celeilalte mașini, să urce și să pornească mai departe. Simion nu-și luase mâinile de pe volan.

– Sprintenă la vârsta ta !... Dar pentru ce toate astea ?

Femeia nu-i răspunse și așteptă să ajungă la capătul străzii, unde îi dictă din nou să oprească. Deschise geanta lui Scafa în poală. La lumina becului din stradă se văzură câteva teancuri de mărci și de dolari și pașaportul lui Scafa.

– Proasta ! – zise Magdalena. Mai puternică decât el, l-a lovit... L-a izbăvit de viață, fără să observe că avea în mână o geantă... Că o lovise cu o geantă !...

Simion, crispat tot drumul, deveni dintr-o dată temător.

– Și-acum ce-o să faci cu ăștia ?

– Sunt banii mei, averea mea, și n-am chef să le las unei coafeze... Ei îi ajung apartamentul, mașina, salonul și jumătate din jumătate de firmă, dacă Scafa a făcut prostia să o treacă și pe ea, în taină, ca asociată...

– Mă-ngrozești !

– Pe dracu ! Avea dreptate Sanda când zicea că trebuia să rămâi un medic comunal. N-ai spirit practic... Și-apoi, dacă vrei să afli, banii ăștia mi i-a adus mie azi dimineață, să mă silească să-i vând jumătatea mea din firma lui de turism...

Sau, știu eu, să-și plătească datoria... Toți vreți să vă plătiți datoriile, să nu mai depindeți de mine... Parcă tu nu mi-ai adus cheile cabinetului ?!... Vă e frică să trăiți într-o lume vie... Comunismul era mort, egalizator, ca o piramidă pusă să dăinuie peste cinci mii de ani... Ei, iaca, n-a fost să fie așa ! Oamenii vor viață, vor bani, vor distracții, vor să domine, și-n toată afacerea asta cineva trebuie să piardă... Ca medic, n-ar trebui să te sperie nici sângele, nici moartea. Dar tu nu ești medic, ci vraci și duhovnic...

Simion strânse din dinți în loc de orice replică și continuă să gonească pe bulevardul Carol, apoi spre Spitalul de Urgență.

– Ce faci ?

– A trecut o oră. Mă duc să stau la căpătâiul lui Scafa.

– Prostii ! – zise femeia ținând cu amândouă mâinile de geantă. Ce e de întâmplat, se petrece și cu tine, și fără tine... După ce mă duci pe mine acasă, dacă tot vrei să faci ceva util, du-te până la domnul Ileon Petru, profesor de istorie la școala nevastă-tii... M-am interesat eu pentru tine la poliție... El e posesorul mașinii ăleia cu numărul pe care ți l-am dat, unde se giugiulea cu Sanda, la ora serii, pe Trandafirilor... Ai adresă, bloc, etaj, apartament... Puțin curaj, și fă un lucru viu, nu să-i păzești picurii de rouă care-i intră în sângele lui Scafa !...

Evenimentele luaseră din nou o viteză mult prea mare pentru nervii lui Simion. Îi asudaseră palmele pe volan și simți cum intră în carne colacul acela de bachelită.

„Și totuși, lângă acest acest demon ascuns am reușit să stau douăzeci de ani din viață“.

– Mă judeci prea aspru ! – zise Magdalena zărindu-i chipul. Mă judeci rău, cum n-ai făcut-o niciodată în anii cât am stat împreună !... Crezi că te-ndemn să faci ceva împotriva cugetului tău ? Te înșeli. Și Scafa e un monstru și eu, și Sanda și tu

și Claudia și Matache... Doar Hilda e un om normal și de-aceea e servitoarea noastră... De ea nu se atinge nimeni. Pe ea n-o urăște nimeni de moarte și nu pentru că nu ar fi de înlocuit. Dar e mult mai comod să fie un om normal sluga unui monstru... Ea și nu o alta !

Simion frână brusc în fața vilei Magdalenei, încât femeia se izbi cu pieptul de geanta diplomat, iar aceea de bordul mașinii.

– Ce-a fost asta ? – zise Magdalena. O răzbunare de neputincios ?

Ieși din mașină, dar nu-l așteptă să coboare. O văzu dispărând înăuntrul clădirii, apoi porni. Între scaunul șoferului și cel pe care stătuse femeia era căzut un bilet. Îl ridică, îl desfăcu și-l citi : „Ileon Petru, Calea Călărașilor 2 B...” Mototoli hârtia și o aruncă pe fereastră. Răsufle greu. Îl chinuia gândul să descopere care anume dintre glandele umane fac din semenii noștri niște demoni, niște ființe cu dublă înfățișare. Știa că drumul lui era unul singur, deși descoperise și în el valențele unui monstru. Opri la capătul Bulevardului 1 Mai și trase pe dreapta. Să răsufle, să uite, să se dumerească ce se întâmpla în oameni și de ce. Ar fi vrut ca la ora aceea din noapte să fie deschisă vreo biserică, să intre și să vadă dacă acolo, înăuntru, în spațiul sacru, simte cum negreala îi coboară în pământ și spiritul urcă și îl purifică. “Acela ar fi semnul că Dumnezeu există, că nu sunt singur și că o parte din el e în mine !”

Porni mașina, ocoli prin Piața Victoriei și se îndreptă spre Spitalul de Urgență.

Claudia răscolise toată dimineăta prin casă după banii lui Scafa. Știa că o parte din ei îi ținea la firmă, că se ferise întotdeauna de bănci, fie ele de dezvoltare sau de comerț. De la el învățase că în afara sumelor ce priveau direct firma era riscant să ai un cont personal, care, cu toată discreția oferită de Bancă, ar fi putut să fie aflat de către cineva mai curios. După evenimentele petrecute în ziua și-n noaptea dinainte, evitase să treacă și pe la Salonul de cosmetică. Dăduse un telefon acolo, chiar înainte să-și fi descoperit vânătăile de pe brațe și de la ochi. Îl ura cumplit pe Scafa, iar vestea că rezistase șocului infarctului o făcea să se teamă și mai mult, că după ce se va vedea din nou pe picioare, fostul colonel își va pune toate relațiile în funcție și-o va aduce la ruină.

Oricum, constată, după ce se întoarse de la Spitalul de Urgență și răscolise casa, că în afara Salonului de cosmetică nu mai avea nimic. Economii le dispăruseră odată cu arestarea lui Matache. Cui să-i spună adevărul ? Cine să o poată crede, când inculpatul susținea același lucru ? Banii lui Scafa dispăruseră, deși nu o dată îl văzuse noaptea în bucătărie așezând, bancnotă cu bancnotă, dolarii și mărcile în teancuri.

Într-un târziu se duse la Salonul de cosmetică să le spună angajatelor că va lipsi câteva zile, că soțul ei este pe moarte și că va face tot posibilul să le țină la curent cu viața ei. Își ținuse părul lăsat pe gât, îmbrăcată într-o rochie gri cu mâneci lungi. Purta ochelari de soare deschiși la culoare, să mascheze cât putea vânătăia de sub ochi. Îi deplânseseră soarta toate angajatele, iar cea pe care o lăsase în locul ei și funcționara o mai sunară de câteva ori până spre seară.

Apartamentul lui Matache mai exista, dar nu mai era al lui. Unui hoț i se confiscă toată

averea – știa ea – și rămase încredințată că nimic nu se mai putea schimba.

După-amiază trecu pe la sectorul de poliție să afle unde era în arest Matache. Află, depuse o declarație în care povestise cinstit că trăise cu el, fără știrea soțului, că primise în dar de la doamna Magdalena Florescu un colier, că sumele în valută găsite în apartamentul lui Matache erau agoniseala ei, prin care voise să se desplătească de datorii. Că-i lăsase banii și colierul amantului, pentru că dorea ca peste puțină vreme să se mute cu totul la el și să înceapă o viață nouă și normală. Că trăise în concubinaj cu numitul Dinu Matache mai bine de doi ani, timp în care acesta fusese și șoferul doamnei Magdalena Florescu și patron al unui mic atelier de reparații auto, pe Griviței. Nu știa să fi avut loc vreo ceartă între numita Florescu și pârâțul Matache, dar pentru lămuriri trebuie să fie audiată și Hildegard Keller, servitoarea doamnei Florescu.

*

Cât scrisese declarația, și încă o bună bucată de timp după aceea, uitase cu totul de Scafa. Pentru ea era un om mort. Fusese din clipa în care se hotărâse să-l părăsească și să se mute la Matache. Trebuia doar să găsească momentul potrivit când să-i spună soțului că vrea să divorțeze. Și totul, credea ea, s-ar fi desfășurat lin, normal, în deplină înțelegere. N-avea pretenții asupra apartamentului de pe Pierre Curie sau a mașinii. N-avea nici o legătură cu firma lui de turism, iar dacă ar fi fost să-și ia din casa lui Scafa ceva, ar fi ales doar niște hăineturi, câteva farduri și o perniță de cap, fără de care nu putea să doarmă. Dar cine era dispus să asculte niște povești idilice ? Nici poliția, nici Alexandra, căreia-i dăduse telefon, disperată și-i spusese :

– E pe moarte !

– Nu se poate ! – o auzi pe aceea izbucnind fericită.

– L-au dus cu slavarea la Spitalul de Urgență !

– Când ?

– Ieri dimineață... Nu mai sunt mari speranțe !

– De unde l-au luat ?

– Din mașină, că acolo a făcut infarctul.

– Și chiar e gata ?! ... Mă faci să dau de băut !

– Îți bați joc de mine ?!... Îmi moare bărbatul și dumneata...

– Păi nu Sasu e mort ?

– Nu e încă nimeni, dar Scafa e în comă !

– Dar Sasu ?

– E la spital, la capul celuilalt.

– Ăăă ! – se auzi la celălalt capăt al firului vocea Alexandei. N-ai umor... Păcat !...

După aflarea numelui de Scafa convorbirea telefonică mai dură un minut și se termină cu fraza Alexandrei :

– Fii tare, femeie, niciodată moartea cuiva nu aduce numai dezastru !...

Îmbărbătată în acel fel, începu să răscolească din nou casa. Îl căută, aiurea, pe Nicolae, când mașina era în fața casei. O privi printre jaluzele, i se făcu scârbă când își aduse aminte că acolo făcuse Grigore atacul de cord. Chemă un taxi și trecu pe la agenția de turism să-i caute și acolo prin seifuri și sertare, sub pretext că vrea să găsească niște documente importante, care i-ar fi pricinuit bărbatului ei infarctul. Făcuse prostia să-și dea jos ochelarii de soare, cum și la poliție se întâmplase, cât scrisese declarația, și cele două tinere, ca și polițiștii cu ceva mai înainte, se dumeriră că lucrurile stăteau taman pe dos. În unul dintre sertarele lui Scafa descoperi niște dolari și câteva sute de mii, dar nu se atinse de ei.

Cele două angajate și Nicolae se interesară de la ea, apoi direct de la Spitalul de Urgență asupra stării patronului lor și aflară că „pacientul Grigore Scafa, născut la 20 aprilie 1920“, era în comă.

După plecarea Claudiei își spuseră că ar fi vrut și ele ca la vârsta lui să fie încă atât de bine, să conducă o firmă, să țină o nevestă atât de tânără și să mai aibă și puterea să se cotonogască unul cu altul, când alții, la șaptezeci și șase, șaptezeci și șapte de ani, dacă-i apucă, sunt senili, paralitici ori plimbați în cărucioare. Toată ziua stătuseră la taifas despre ce știau ele din viața lui Scafa, iar Nicolae dădu toate sfaturile turiștilor veniți să se înscrie în excursii de parcă el ar fi fost patron.

*

Claudia se întoarse la vilă înspre seară, după ce mai trecuse o dată pe la Salonul de cosmetică, să se încredințeze de la contabilă, că la o adică, o va ajuta într-un fel să-și vadă soțul pe picioare, sau în groapă, creștinește, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

După ce plecă, două dintre angajate o făcuseră vinovată direct de soarta bărbatului ei, pe drept, bârfind-o ca între femei, de toate câte le văzuseră cu ochii lor, zi de zi. De întâlnirile cu tânărul acela cu Ford Taunus, despre disparițiile lor pe câte o oră, două, de taclalele de dragoste purtate între cei doi la cafeneaua din colț.

„Toate au un capăt. Și binele și viața, – comentă filosofic contabilă –, numai răul când se prinde de om, nu se mai duce ! Patroana noastră e la anaghie... Măine parcă simt că apare Fordul la colț cu tânărul, iar viața își intră în normal...”

De când o văzuseră umblând cu Matache, nu-i mai spuneau între ele pe nume, ci „patroana“, să știe că e intrată în lumea bună, cea cu două, trei, cinci vieți paralele, pe care le duce deodată. E

drept, suferă puțin, dar învață mult și se-nrăiesc. „Și noi preacurvim, Doamne iartă-mă, dar numai într-o singură viață. Eu una n-aș fi putut să-mi iau un soț bătrân pentru situația lui și să-mi țin și mendrele cu alții, să-mi fac viața pe din trei. Ai văzut ce lovită e la cap ?! O fi bătut-o tânărul... bătrânul... Ceva nu e tocmai în regulă, ori poate că i-or fi pus de capăt amândoi celui bătrân, ca-n filme și pe la gazete, că azi și ieri n-a mai trecut ăla cu Fordul... Nici șoferul patroanei !... Vezi, trebuia să ne fi dat de gândit !“

*

Epuizase toate drumurile care-ar fi putut s-o scoată din casa aceea nesuferită. Doar la Spitalul de Urgență nu vedea ce sens ar fi avut să meargă. Când descoperi din nou mașina lui Scafa i se năzărise că în spatele ei era parcată o alta. Își aruncă o privire într-acolo, dar nu dădu importanță și intră în apartament.

Făcu o baie, încercă să se liniștească, apoi deretică prin camere, punând la loc toate lucrurile răscolite din sertare și dulapuri. „Nu tu cecuri, nu tu bani...” își zise într-un târziu și-și puse coniac într-un pahar, apoi îl bău dintr-o dată să știe că-și face imediat efectul. Se apropie de fereastră și privi din nou spre mașină. În clipa aceea își aduse aminte că Scafa avusese în mână o geantă diplomat. Își luă capotul pe ea și coborî în grabă. Deschise portiera și căută prin toată mașina. Descoperi cheile în bord și deschise portbagajul. Simți că o cuprinde un leșin, se prinse apoi de abdomen sub cuțitul unei dureri atroce. I se înfundară urechile. Îi veni să verse. Urcă treptele în grabă și intră direct în baie, n-apucă să ridice capacul că porni din ea toată amăreala adunată într-o zi năucă. Privi spre veninul verzui ce se împrăștiase prin baie, ridică dintr-o mișcare capacul și vărsă din nou, ca o femeie gravidă, când

o apasă fătul pe fiere. Îi curgeau și mucii, căci ieșise amăreala din ea și pe nări. Bău apă rece de la robinet și mai vărsă o dată, apoi se liniști.

Gâfâia de parcă ar fi alergat toate scările până la etaj de câteva ori. Se spală pe față, apoi i se făcu silă de tot ce se adunase în scoica veceului. Trase apa și șterse mizeria de pe jos cu o cârpă. Se răsti la cineva din oglindă și-și lovi de câteva ori tâmplele cu pumnii, să știe că-și face un rău, că intră și ea în spital, dar nu pentru Scafa, ci din cauza lui și a Magdalenei, care-o scufundaseră-n mare să vadă coralii, îmbrăcată într-un costum de scafandru, iar acum îi opriseră aerul, îi tăiaseră tubul care-i alimenta plămânii. I se păru că-i aude râzând de ea de sus, din șalupă : „Ai vrut tub de oxigen și costum de scafandru autonom, nu se poate, fată, mai întâi învață-te cu din astea clasice și, înainte de toate, învață-te să te sufoci !“

Claudia simți cum se sufocă... Trebui să se târască până la bucătărie să ia sticla cu coniac și să bea din ea câteva înghițituri, până când simți că i se întinde căldura și amorțeala prin tot trupul.

„Au luat banii ! Poate nu Magdalena, poate Nicolae... poate nici el, ci vreunul dintre oamenii care s-au învărtit în jurul mașinii până la sosirea salvării... Și n-am ieșit afară ! N-am ieșit din casă, de proastă ce sunt !“

Lovi cu pumnul în masă, „Și idiotul ăsta de vecin, care-a văzut că Scafa e terminat, căzut peste volan, în loc să-mi bată la ușă, să mă cheme, să mă trezească din tâmpenie, a fugit sus, la etajul doi, să dea telefon de la el după salvare... Doar ne-am certat, ne-am bătut, știa că n-am plecat în dimineața aceea la slujbă. S-a auzit tot, cum se aude orice mișcare făcută într-un apartament de vilă... Sau o fi fost plecat tocmai atunci după cumpărături. Era ora cumpărăturilor... Iar pe Scafa l-au găsit abia după o jumătate de ceas... Un ceas negru, în care eu am stat la doi pași de el și-am răscolit toată casa, să mă răcoresc, și-apoi încă o

dată să caut banii lui... sau nu i-am căutat decât după ce l-a luat salvarea... Da, atunci, când am așteptat după jaluzele, îngrozită, să văd ce se întâmplă, apoi cum se împrăstie oamenii, să nu fiu descoperită, să se creadă că nu sunt acasă... Să nu cadă pe mine vina că l-aș fi ucis... Doamne, ce viață ! Și cum poate să fie făcut vinovat cineva de moartea altcuiva, dacă unul dintre ei e mai bătrân și bolnav ?... M-am apărat. M-a lovit cu nenorocita aia de geantă plină cu bani... Fire-ar al dracului !... Să fi știut... Dar când urăști și vrei să scapi de cineva, îți ia Dumnezeu mințile, îți pier simțurile și mergi ca vita, numai pe ogașul văzut de tine... Geanta, banii... Nici pașaportul nu i l-am mai găsit... Voia să plece în străinătate, să mă lase, să... Ar fi murit acolo... Tot aia e !... Tot aia e !... N-ar fi căzut vina pe mine... Ce vină ? N-am nici o vină !... Dar trebuie să fac dreptate !“

Bău din nou direct din sticlă, apoi se duse în camera unde era tras telefonul. Ar fi vrut să întrebe pe cineva cum să poată lua legătura cu Matache, fără să-i pricinuiască vreun rău mai mare. Se gândi să-i ia un avocat bun. Dar avocați înseamnă bani, bani mulți pentru a-i convinge pe judecători că adevărul este de partea ei și a lui Matache și nu al Magdalenei. Își frământa mâinile, încercând să găsească o soluție de a procura de undeva bani, o sumă mare. Se gândi să-i vândă partea de atelier a lui Dinu asociatului său, fără să știe că nea Petre se plătise, îndatorându-l pe cel tânăr pentru a-și cumpăra apartamentul din Pantelimon. Ultima soluție ar fi fost să-și scoată la mezat Salonul de cosmetică și să rămână o simplă angajată, până va mai prinde o șansă. „Când ?... Cine-ți mai dă bani, într-o vreme când banii sunt tot mai puțini și firmele cad una după alta în faliment ? Oamenii rămân fără slujbe. Se recalifică... Nici ca și curvă nu mă mai pot recalifica !“

Răsfoi cartea de telefon a Capitalei să-i pice sub ochi un nume, care să-i aducă aminte de ceva, de cineva. Ameți citind cifrele înșirate una sub alta și-i veni să verse din nou. Fugi la baie și lepădă din ea toată băutura înghițită, umplând încăperea cu un miros greu, de acreală și tanin. Bântui amețită între bucătărie și dormitor, așteptând să-i vină să verse din nou. În cele din urmă se liniști. Desfăcu patul și vru să se culce îmbrăcată cum era. Se dezbracă și luă o cămașă de noapte nouă, albastru deschis, din două părți, ușor transparentă, pe care nu o mai purtase niciodată. O primise în dar de la Scafa, la sărbătoarea de Crăciun din celălalt an, să o facă să se simtă o mare doamnă. Își privi în silă sânii profilați prin voalurile albastre ale cămășii.

„De când sunt nevasta lui n-a vrut decât să facă din mine o mare doamnă. O aristocrată, o copie fidelă a Magdalenei lui din tinerețe. Niciodată n-a ținut la mine decât ca la un obiect frumos, la un fruct interzis mării mase a prostimii, peste care era stăpân, dar nu mai putea să se bucure de aromele lui. Îl păstra cu avariție. Îmi oferea tot ce nu oferise o viață întreagă altor femei. Nici măcar Magdalenei, pentru că vremurile erau aspre. Îmi întindea mereu plasa unor proiecte de viitor, unde apăream ca regină... Simplu... Idiot... Greșos... Puăh !... Și mi-a luat totul ca-ntr-o poveste cu vrăji, la miezul nopții... Aah !... Cenușăreasa. Matache prințul, dar nu, el, Scafa, prințul făcut prin vrăji mai tânăr... Ca în povestea cu broscoiul... cu porcul... cu toate jivinele, Matache ! – începu să hohotească și se trânti pe pat – Matache unde m-ai adus ?! Unde ai ajuns ?! Numai tu ești de vină Matache, cu mădularul tău nenorocit !... În povești nu se face sex, nu se regulează nimeni decât după poarta deasupra căreia scrie : «Și apoi au trăit fericiți...»... Trebuia să mă castrez ca toate zânele... Matache stai unde ești, nu te mai pot scoate ! N-am bani, decât dacă-

mi vând viața, iar viața mea-i de-acuma Salonul de cosmetică... Hă !... Zânele nu se regulează cu nimeni, iar piticii sunt homosexuali, labagiști sau pur și simplu impotenți...”

Încercă să facă un pas spre pat. Se clătină, dădu plapuma la o parte și se prăbuși de-a latul patului. Lumina rămase aprinsă în toate camerele, în bucătărie și-n baie. Mirosul coniacului vărsat se împrăștie prin tot apartamentul.

44.

„Nu toate i se întâmplă unui singur om !“ comentă pentru sine Alexandra, după ce se despărți e Ileon la capătul Parcului Herăstrău. Refuzase să fie dusă cu mașina acasă și porni pe jos, gândindu-se-n puseuri la Scafa, după telefonul primit cu câteva ore înainte de la Claudia. Bănuia că fosta coafeză trăia cu Matache. Îi pomenise chiar numele în timpul convorbirii, dar nu simțise nici satisfacție și nici regret. Pentru ea, șoferul Magdalenei fusese doar un mijloc prin care să-l aducă pe Simion la disperare. Nu reușise, apoi, tot la fel de fulgerător se îndrăgostise de Ileon. Conviețuirea era cât se poate de comodă. Îl avea permanent alături la școală, apoi hălăduia cu el prin parcuri, prin oraș, într-un fel de tinerețe eternă, iar când îi cășuna, îl ducea acasă, în speranța că va da doctorul peste ei, va intra în criză și... poate, poate. Deși nu-și făcuse nici un fel de plan de viitor nici cu Ileon. La fel de comodă era și pentru bărbat acea relație : nu-l costa nu știu ce, avea siguranța că nu poate ieși decât un scandal de

alcov, nu risca să bată barurile și cazinourile și nici să se umple de sida, sifilis sau blenoragie de la vreo oacheșă nurlie, între două pahare de whisky.

Sandei puțin îi păsa de toate și mai cu seamă elimina dintre grijile ei personale pe cei din anturajul Magdalenei. Nu exista el, nici Simion, deși se mai întâlneau accidental acasă. Știa că omul avea un singur drum și, dacă la început se înfuriase pe acel „cabinet particular“, ce-i oferea doctorului o nepermisă supraviețuire independentă, aștepta să se întâmple ceva normal : să-l vadă-n drum, renunțând la tot și punându-și capăt zilelor.

Faptul că Scafa era mort sau, mă rog, nu o ducea prea bine, îi era la fel de indiferent ca un accident de mașină în care și-ar fi pierdut viața un necunoscut. Știa că era încă periculos, puternic prin relațiile lui, că făcuse jocurile Magdalenei și-o domina și pe Claudia, cum la fel de liniștită era că nu va putea fi luat niciodată de exemplu de către Simion. Chiar relația cu soțul ei, care depășise pragul suportabilității, din cauza infidelităților ei, traversa lungi perioade de acalmie, sparte de câte o trăsnaie, când îi mai încerca lui Simion sistemul nervos. În felul acesta, din obiect îndreptat împotriva doctorului, Ileon devenise un curtezan de văduvă, cu soțul încă viu, dar pe cale de dispariție.

Pe la vila Magdalenei nu mai trecuse de mai bine de jumătate de an, poate mai mult. O irita voința de dominare a celeilalte și aerele de mare doamnă, cu care-i ținea în frâu pe toți.

„De fapt cu banii îi ține, – își spuse – cu banii îi joacă și tot cu banii își lustruiește soclul ce și l-a ridicat în cotețul ei. Ce știe Bucureștiul de madam Florescu ? Alții sunt vip-urile astăzi, mult mai puternici, mult mai înrăiți și mai bogați. Ea e o patroană de casă de ajutor pentru pensionari și handicapați... Eu sunt întreagă. Trăiesc viața pe care-o am într-un București din anul 1997. Știu

mai bine cine e sus și cine e jos și văd limpede cum toată încrengătura asta a clubului Magdalenei este doar o copie a lumii Bucureștiului, a lumii bune de ieri, dinainte de război, văzută într-o oglindă retrovizoare spartă și coșcovită, de tractor rutier care merge paralel cu șoseaua, către o râpă...”

Trecu prin Pangrati. N-avea ce să caute acasă atât de devreme și se urcă într-un autobuz până-n Piața Romană. De-acolo porni în josul Bulevardului Magheru spre Biserica Sfântu Gheorghe, întârziind în fața vitrinelor, ca un provincial oarecare picat în Capitală, ce știa că mai are cinci ceasuri până la plecarea trenului. Nu cumpără nimic și, cum soarele după-amiezii încălzise zidurile și asfaltul, își scoase fulgarinul și-l ținu pe braț, peste geantă. În fața „Ambasadorului” doi bodyguarzi, ceva mai zdraveni decât Ileon, filau strada și pe cei ce se apropiau de clădire. Sanda îi remarcă indiferentă, apoi se oțărî gândindu-se că în lipsa ei de reacție față de partea masculină stătea începutul unei inevitabile îmbătrâniri. Își întoarse ostentativ capul spre cei doi, ca măcar ei să o remarce, dar băieții își făceau meseria baleind rece strada cu femei mult mai tinere, suple și frumoase decât ea. O cuprinse o furie de nestăpânit la gândul că a intrat deja în masa amorfă a femeilor fără importanță din marele oraș, că nu mai reprezenta nimic, pentru nimeni dintre cei pe care i-ar fi dorit ea.

Fugi cu gândul la Ileon și constată că relația dintre ei devenise o apă sălcie, nu din pricina lui Simion de a-și accepta condiția de om înșelat, ci pur și simplu pentru că între ea și amant nu mai era atracția de odinioară, voința aceea distrugătoare de a se poseda, în orice poziție sau loc, și că totul aluneca spre o căsnicie banală cu un om sub condiția socială a lui Simion. Trecu pe sub pasajul de la Universitate simțind cum i se inversează motivele acelui drum, pornit inițial

pentru a vedea ce clienți mai are (dacă are) doctorul la cabinet. Aștepta să zărească plăcuța din fața porții și să se simtă pe o altă treaptă în rândul femeilor căsătorite. Îi dădu dreptate Magdalenei să se agațe cu atâta ferocitate de fiecare fir de nisip ce i-ai fi putut fi folositor construcției ei. Abia atunci încercase să o înțeleagă și să-i găsească un loc în viața ei. Și lui Scafa și lui Simion. Când trecu de Spitalul Colțea o străfulgeră gândul : „Fără ei nu exist ! Fără Simion sunt o altă Alexandră !“

Ocoli parcul din jurul bisericii și rămase uluită văzând că plăcuța cu cabinetul medical al doctorului Sasu dispăruse de pe poarta de la numărul 5 de pe Cavafii Vechi. „Nu se poate !“ își zise și urcă în goană treptele până în fața apartamentului, pentru a constata același lucru. „A înnebunit ! Nu mă poate lăsa așa !“

Bătu la ușa fostului cabinet, apăsă iritată clanța de câteva ori. Coborî. Nu știa ce era mai nimerit să facă. La vila lui Scafa n-avea ce căuta, că nu spera să o găsească pe Claudia acasă, deși tânăra ar fi fost ultima femeie a căreia i s-ar fi destăinuit, la Magdalena nici atât.

Opri un taxi și porni direct spre casa ei de pe Pangrati. Sasu nu era acasă. Se trânti, îmbrăcată cum era pe sofa în camera de zi și aprinse televizorul. Aduse din bucătărie o cutie cu arahide și o sticlă de votcă, apoi le puse pe o măsuță joasă, lângă telefon. Începu să mestece de nervi boabele gălbui, ca de fasole, uleioase și sărate, sorbind din când în când dintr-un pahar.

„Și cine-i la urma urmelor Ileon ? – începu să se certe cu sine. O pulă, un avorton de doi metri, ținut de părinți într-o cutie de carton apretat la etajul cinci dintr-un bloc cu o sută cincizeci de familii... Salariul, berica, amorul, mașina, amorul, lecția de istorie, salariul, amorul... caca maca !“

Sună telefonul. Vorbi în doi peri cu o colegă, bucurându-se că trăncănește cu cineva. Cu o zi în urmă când crezuse că a murit Simion, după

ce închisese telefonul își spusese : „Iar o să trăiască !“, dumerindu-se abia atunci că nu era chiar atât de rea varianta aceea, căci sub protecția numelui doctorului Sasu putea să trăiască până la adânci bătrâneți, când toate devin patinate ca icoanele de fumul lumânărilor. Mașinăriile se strică, iar Simion devenea din ce în ce mai util și cât se putea de ieftin.

Stinse televizorul pentru că i se păru că emisiunile sunt ca și sticla ketchup răsturnată, din care curge un fel de bulion aspru și pipărat : numai politică, peste un amestec de balmoș cu smântână, la care mai nou i se spune pizza. De citit nu avea nici o poftă. Ar fi ascultat muzică, dar îi aducea aminte de Simion. Simți din nou că-l urăște pentru că-și închisese taraba medicală. Și pe Ileon, dar mai ales pe cei doi zdrahoni de la „Ambasador“ care-o făcuseră să pice din parcul cu lămâiță și mâna Maicii Domnului direct în tufele de bucus cu miros de hoit, adică mai aproape de vârsta Magdalenei. Și a ei, la urma urmelor, „o femeie matură de patruzeci și șapte, șase, cinci... de ani. Noi femeile nu suntem legate de timp. Vârsta e o invenție de-a bărbaților și poartă măsura copilăriei, adolescenței, maturității și bătrâneții. La noi, femeile, toate acestea se găsesc deodată în fiecare, și le trăim după cum e cazul. Dacă pe pământ n-ar fi decât femei, n-ar exista timp, ci o eternă primăvară-toamnă, în funcție de puterea biologică a fiecărei ființe...“

I se păru că-i trece prin cap o revelație cum nu mai avusese și se-ntrebă dacă funcționarea atât de coerentă și instantanee a sinapselor ei era în legătură cu votca, alunele, sau puseul de dragoste petrecut cu Ileon în Parcul Herăstrău.

„Ileon nici nu există. Eu iubesc pe cineva ideal. Închid ochii și simt cum mă pătrunde acela, iar nu profesorul de istorie. Dacă deschid ochii și-l văd pe Ileon, mă liniștesc că starea de beție în care sunt nu mi-o provoc singură prin masturbație...“

Dar dacă l-aș vedea peste mine, sau sub mine pe Simion, mi s-ar zbârli toate valvele și mi-ar veni să vărs...”

Simțea că nu mai poate să stea în starea aceea de lânzezeală și se gândi să facă o faptă creștinească : să-i dea ea un telefon Claudiei și s-o întrebe cum se mai simte Scafa. Amână gândul pentru că aprinse din nou televizorul și, după ce mută mai multe posturi descoperi un fel de film serial, văzut de pe la jumătate, care-i captă atenția pentru că personajele de-acolo trăiau într-o intrigă continuă, de pe urma căreia, ba unul, ba altul intrau în spital și asta-i aducea aminte de viața lor. Nu lipseau scenele de dragoste, dar întotdeauna camera se oprea doar la gesturile ce sugerau un posibil act sexual, or asta o irita la culme. Și-ar fi dorit să vadă un film cu lesbiene și homosexuali. Se plictisi și dădu un telefon la Spitalul Municipal, își aduse aminte de vorbele Claudiei, cum că Sasu ar fi fost la căpătâiul bărbatului ei, dar se gândi că dimineața va fi trecut și pe la spitalul lui. I se răspunse că nu mai fusese văzut de două zile.

„Avea actele la el și dacă era caz de deces, mă anunțau...” își spuse. Formă numărul lui Ileana și-i răspunse o femeie, poate maică-sa, așa că închise, nu înainte de afla că băiatul nu era acasă. Cât să nu o ia gândul că amantul ei o trădează, începu să se îmbrace, se rujă, se rimelă, își puse o bluză portocalie și un taior albastru. Era trecut de miezul nopții, dar Sanda nu știa. Își luă și o scurtă de piele să-i țină de cald sub răcoarea nopții, apoi coborî, nehotărâtă încă unde să meargă. În Dorobanților găsi un taxi liber. Porni spre Academia Militară, să ajungă la casa lui Scafa.

*

Animația orașului noaptea. Baruri, mașini, oameni petrecând, oameni petrecându-se, o sărbătoare continuă ca un parastas pentru ziua ce a

fost. De lângă Palat coborâra pe Știrbei Vodă la capătul căruia, intrară în cartierul de vile. Sună lung la ușa de la intrare în dreptul numelui Scafa. Claudia întreabă cine e și Alexandra îi răspunse.

Intră în apartament. Claudia era buimacă, apucase să-și ia peste cămașa de noapte doar un capot. Cealaltă își dădu jos haina de piele, apoi intrară în salon. Gazda trecu prin celelalte camere să stingă luminile. Se opriă în sufragerie.

– Am venit – spuse Sanda așezându-se pe un scaun – să-mi povestești ce s-a întâmplat.

– Scafa e grav ! Vrei un whisky sau o cafea ?

– Amândouă...

Cât stătu singură, Sanda se gândi doar la Simion și la nefericirea ei de nu a afla încă, măcar așa, pe ocolite, vestea că și el era pe ducă, mai cu seamă că principalul semn, plăcuțele cabinetului smulse, duceau direct cu gândul unde bănuia ea.

– Dar cum s-a întâmplat ?

– E o istorie lungă, încurcată, din care nu știu cum să ies.

– Dar Sasu ?

– E la spital cu Scafa... Sau cel puțin ieri seara acolo l-am întâlnit.

– În fine, iartă-mă că te-am întrerupt !

– Scafa și Magdalena l-au băgat la închisoare pe Matache pentru niște bani și bijuterii ale mele, lăsate la el în păstrare. În siguranță.

– Dar n-are nimic !

– Cine ?

– Sasu...

– Vă spun că era la Spitalul de Urgență și mă liniștea că Grigore scapă.

– Și de ce l-a băgat la închisoare ?

– Pe cine ?

– Pe Matache !

– Nu știu... Nu-mi vine să cred că...

– Doamnă Scafa, – zise ironic Sanda – eu îl cunosc foarte bine pe Dinu și nu trebuie să-mi spui

prea multe să înțeleg că trăiai cu el.

– Cum vă permiteți !... În casa mea !...

– Hai mă, fato, fii sinceră ! Scafa e ca mort, iar cu Matache am trăit eu...

Claudiei îi lipsi puțin să nu izbucnească în plâns. Avea ochii injectați de nesomn, băutură, nervi și o pată vânătă sub stângul. Cealaltă o privi cu atenție, apoi cu o ușoară superioritate, căci în seara aceea fetișcana din fața ei, deși putea să-i fie fiică, arăta cu mult mai bătrână decât ea.

– Scafa n-are nici o vină !

– Pe dracu ! – zise Claudia începând s-o tutuiască și ea pe cealaltă. Habar n-ai ce putere are !

– Avea.

– Mă tem că are, că toate pe câte-a pus mâna au intrat sub vraja relațiilor lui.

– Fantazezi...

– Deloc... Cu ani în urmă, pe Mediterana, am plecat din Marsilia și pe drum, unde nu ne știe nici dracu, un popă... – Claudia se opri.

– Ei, ce e ?

– L-a recunoscut un popă de la Athos.

– Ei și ? Doar n-o fi fost Sfântul Pavel ?

– Atunci a făcut prima criză de inimă, când a văzut că nu mai are loc pe fața pământului din cauza dușmanilor pe care și i-a făcut.

– Ce dușmani ? Un ofițer de la interne... Fost, azi în comă... Exagerezi !...

– Deloc. Ai avut noroc de un om blând, recunoscut, cu meserie cinstită, bănoasă...

– Crezi tu.

– Așa e. Dar n-ai știut să ți-l păstrezi.

– Îl am, e al meu, zici că e viu. Deci există din nou...

Claudia își dădu pletele blonde pe spate și sub lumina plafonierei i se văzu clar vânătaia de sub ochi.

– Te-a bătut ?

– Am avut o ciondăneală pentru niște afaceri, și-apoi el îl vârâse la mititica pe Matache. Sau bănuiam.

– Ei și ! Bine i-a făcut !... Îl iubești ?

– Pe bărbatul ăla ?... Da... Adică nu știu...

– Nu merită !

– Dar adevărul e altul... Eu sunt de vină.

– Dacă spui asta, atunci ești ! Eu n-am recunoscut niciodată c-aș fi de vină și mă simt liberă și senină...

– Ești un altfel de om.

– Pe dracu, toate se-nvață. Iar cele mai multe, dacă ai fi avut minte, ai fi putut să le înveți de la Scafa și de la Magdalena. Mai ales de la ea. Ea e femeie, ca tine și cu nimic mai bună.

– Nu mă așteptam să vii tocmai tu în noaptea asta la mine. Nu știu dacă ai fost de mai mult de două ori aici. Ne-am întâlnit mereu la vila Magdalenei, sau, mai de mult, la coafor... Iar eu nici nu știu unde stai. Am găsit numărul de telefon al doctorului Sasu în agenda lui Scafa și, disperată, cum nu mai am pe nimeni în București, te-am sunat.

– Bine-ai făcut... Deci, n-am înțeles prea exact, ce s-a întâmplat ?...

Cealaltă își lăsă privirea în gol, undeva dincolo de masă.

– Și zici că Matache e un ticălos !

– Își merită soarta. Mai devreme sau mai târziu tot acolo ajungea... Doar eu știu de câte ori l-a scos de la necaz Scafa ! – zise Sanda.

– Grigore ?...

– Da. Pentru că omul de care vorbim e un tembel cu sula sculată, care crede că toate găinile din ogradă sunt ale lui și că răciturile de Crăciun se vor face numai din bucățile ăloră și nu din el.

– Nu credeam !

– O fi fost bun până a-ncăput pe mâna Magdalenei... Nici el n-a știut să învețe din lecția ei, ca și tine... Nici eu... Dar eu, una, deși i-am fost

prietenă ani de zile, n-am vrut să renunț la libertatea mea, la instinctul meu lăsat slobod să se desfășoare... Știi ce ușurare îți dă un instinct lăsat să-și facă damblaua ?! Asta e adevărata libertate !...Nu banii, agoni-seala, puterea, rangul, titlurile. Instinctul ! Nu-ți pasă că n-ai, nu-ți pasă că pătimesc alții din cauza ta, nu-ți pasă nici când suferi tu. Te simți liber, peste ceilalți cu două capete, în podul lumii lor mărunte de oameni... Legea instinctului n-are de-a face cu legile lumii... Te simți liber și-n închisoare, și-n pat, când ești străbătută de mădularul unui zdrahon... Și pe stradă când întorc alții capul după nepăsarea cu care umbli !

– Dar asta-i lecția Magdalenei...

– Crezi ?! Mă-ndoiesc că mai are ceva omenesc în ea, iar instinctul ține, cum să-ți spun, și de om și de animal... Când nu gândești, dar faci un gest să te salvezi, înseamnă că ai instinctul bun.

– Mai bun ca Magdalena nu-l are nimeni... Doar eu am crezut că la mijloc e numai calcul ascuns.

– Și ce zici că ți-a făcut aia ?

– Mai întâi mi-a refuzat restituirea datoriei pentru salon... Nu spun, mi-a plăcut să am salonul... Iar drept răspuns...

– Ți-a dat un cadou... Așa procedează întotdeauna, să-i țină în plasa ei pe toți. Așa am pățit și eu... Doar că l-am primit cadou pe Simion...

– Așa i-a făcut și Scafa lui Matache.

– Fordul Taunus... Mda !... Principiul e luat de Magda de la Scafa : Cine intră în vailingul Securității, nu mai iese de-acolo decât pe catafalc și cu decorațiile pe pernă... Și ?... Iai dat banii și cadoul spre păstrare lui Matache... Da ?... Dar cum de-a ajuns la pușcărie ?

– L-a reclamat Magdalena... că ar fi bătut-o, așa am înțeles și că ar fi jefuit-o... Percheziție. Întâmplare nefericită...

– Dar că Domnul Scafa e lat și, bănuiesc, cu vânătași ca ale tale n-a reclamat ?...

– Nu știe.

– Pe dracu. Intri și tu la mititica, fetico,... Doar dacă moare Scafa și declari că ai depus mărturie sub presiune psihică mai scapi.

– Dar am declarat deja totul la poliție așa cum a fost !

– Ești complet idioată !, iartă-mă. Și-apoi, Matache nu era omul să te sacrifice pentru el... Așa o mândrețe de fată !... Nu scapi decât dacă, știu eu, moare Magdalena. Dacă dispare monstrul ăsta, toate intră în normal pentru noi... Pentru voi... Pentru tine, că eu sunt un om liber.

Se priviră câteva clipe, apoi sorbiră din paharele cu whisky. Pe neașteptate Sanda se ridică și porni spre telefon. Formă numărul de acasă. Nu răspunse nimeni. Se întoarse spre cealaltă.

– Ai mai vorbit la Spitalul de Urgență ?

– Nu, și nu mă interesează. Dacă vrei, caută-l tu la salonul... nu știu. Întreabă de doctorul Sasu, că precis e acolo.

– Deci Simion e la urgență...

– Bănuiesc – zise Claudia și se tulbură mai mult ... Aș vrea să dispară toți, acum, în fundul pământului, chiar dacă aș ști că de săptămâna viitoare va trebui să le pun pomană sâmbătă de sâmbătă !

– Nu știi ce vorbești ! Câți ani ai ? Vreo douășapte... Phi, pleacă naibii în lume, că de femei ca tine e lipsă oriunde !... Cât are Spitalul de Urgență ?

Cealaltă se dezmetici cu greu. Între timp Sanda deschise cartea de telefon la primele pagini. Găsi numărul, îl formă. Întreabă de Sasu, care ar fi trebuit să fie la căpătâiul lui Scafa. Nu mai era acolo.

Trei dimineața. Sanda mai formă și numărul de telefon de la Spitalul Municipal, dar Simion nu era de gardă. Cum cabinetul medical al

lui Sasu nu mai exista, singura variantă era vila Magdalenei.

– Hai, – zise Sanda, hotărâtă – îmbracă-te !
Mergem la vila monstrului ăluia de femeie. Tu, să afli ce mai e cu bărbatu-tu, iar eu să mi-l găsesc pe al meu !

– Acolo nu merg !

– De ce ?

– Am dat declarație împotriva ei !

– Și crezi că ea știe ?! Și dacă știe, crezi că-i pasă... Ai fost proastă că n-ai dibuit tu mai din vreme pe careva dintre colegii mai tineri ai lui Scafa, să-ți fi băgat propriile tale relații printre ale lui... Acuma, tot aia e ! Hai !...

45.

La poarta vilei Magdalenei cele două femei sunară lung. Într-un târziu apăru Hilda. Le recunoscă, dar nu le lăsă să intre nici în curte. Se întoarse în salon, unde era lumină, anunță cine a venit, apoi se reîntoarse la poartă, unde cele două turbau de nervi.

– Doamna vă primește ! – zise Hilda, ținându-le la distanță, nu doar prin purtarea ei, ci și prin felul în care întredeschise poarta să le determine să intre pe rând, ca oile la strungă. Urcară treptele în fugă și dădură buzna direct în salon, ale cărui ferestre luminate le zăriseră de la stradă. Sanda rămase înțepenită în ușă, cât ce-i văzu așezați la masa mare, ovală, pe Ileon, Sasu și Magdalena, încât cealaltă trebui să o dea la o parte, ca pe un lemn, pentru a putea intra.

– Pofțiți, luați loc ! – zise Magdalena, și comandă încă două cafele și pahare goale pentru coniac.

Prima se așeză pe jumătate de scaun Claudia, răvășită de tumultul evenimentelor trăite în ultimele două zile. Sanda refuză, îl străfulgeră cu privirea pe Ileon, apoi, după ce văzu mina calmă și sigură a lui Sasu, se așeză și ea, puse coatele pe masă și rămase dreaptă ca un sfînx mesopotamian.

– Doamnă, – deschise vorba tocmai cel la care se aștepta mai puțin, Simion, privind-o drept în față – pe lângă mărturiile mele de soț, există dovezile unor martori oculari care au constatat relația dintre domnul profesor Petru Ileon și dumneata... N-are nici un rost să negi, ori să te opui... Divor-țăm !... Domnul Ileon este mult mai tânăr și viguros... Așa că mâine depun plângerea de divorț împreună cu dovezile martorilor, la judecătorie... Totul merge repede !

– Idiotule ! – spuse scrâșnit Sanda.

– Domnul profesor este de acord.

– Ai spus tu așa ceva ?!

Celălalt bărbat își lăsă privirea în jos, apoi își întoarse chipul spre Sanda cu o expresie tâmpă.

– Da !... recunosc !... Ne au la mână... Și tu vrei asta !

– Vreau pe dracu ! – țipă Alexandra, voinind să continue reacția printr-o replică violentă la adresa celor doi bărbați.

Magdalena, cât să nu-i dea voie să respire, își mută atacul pe Claudia.

– Se pare că domnul Scafa, dragul de Grigore, a suferit niște traumatisme grave în urma unei bătăi cu cineva, care-a vrut să-l sugrume !... N-ai reușit să-l omori cu mâna dumitale, cum ai fi dorit, dar infarctul care l-a adus în prag de moarte ți se datorează direct !

Sanda prinse momentul și vru să-i atace dintr-o dată pe toți trei :

– Voi ne distrugeți și noi suntem vinovații
?!

Claudia o prinse strâns de mână.

– Stai puțin, că acuma-i vorba de mine, de situația mea... El a început !...

– Întotdeauna cel mai slab începe – zise ironic Magdalena. Pe gât are urmele ghearelor mâinilor dumitale, pe frunte urmele loviturilor dumitale, pe față, pe brațe...

– Dar asta ?! – țipă Claudia, arătându-și vânătăia de la ochi.

– S-a apărât, ca un om bătrân ce era... Este, Doamne păzește, că intri la pușcărie dacă moare !

– De ce, doamnă ?! Tot eu ?!

– Tu i-ai vrut moartea ! Să-i iei toți banii, banii lui numărați, cu care voia să plece în Europa, să uite de tine, de bătrânețea lui nefericită, de boală...

– Ce bani ? – iscodi Claudia.

– Cei din geanta cu care te-a lovit acolo, uite, sub ochi, și pe care i-ai smuls-o din mâini !

– De unde ști dumneata asta ?!

– De la el !

– E mort !

– E-n comă ! Aiurează... Repetă mereu numele dumitale și cuvintele „geantă“ și „bani“ !

– N-aveți nici o probă !

– O să le găsim !... Și mult mai repede decât crezi dumneata !

Claudia avu o răbufnire, dar reuși să se abțină, simțind că în fața femeii aceleia, în prezența unor martori, orice declarație se putea întoarce împotriva ei.

– Cine dracu ne-a pus să venim aici ?! – spuse Sanda isteric.

– Instinctul – zise ironic Magdalena. Întotdeauna ai mers după instinct.

Claudia se întoarse cu totul spre Sanda și-i strigă în față :

– Ia-ți-l dracului e aici !... Nu vezi că ăștia vor să mă bage la pușcărie ?!

– Tu vorbești ?! După ce te ții cu cocoșul ogrăzii, sătul de câte găuri a umplut și vrei să-l vezi mort pe omul care te-a făcut cucoană ?! – îi răspunse în replică Sanda, îmbujorată ca un mac vinețiu, în bluza portocalie și cu taiorul albastru.

Magdalena le privi superior, la grămadă, cum erau și șfichiui :

– Nu sunteți făcute să fiți doamne !...Priviți-vă puțin !... Locul vostru e afară, la obor, între precupețe... La bordel !

Cele două amuțiră, spre bucuria manifestă a lui Simion, pe care-l irita orice gâlceavă, necum un scandal ca acela, în furcă, la două capete, cum ar fi zis Scafa într-un moment de-al lui tihnit, de spectator al lumii, ce mai aruncă, din când în când, câte o bilă jucată ore-n șir de doi nebuni. Ileon avea poziția pupezei îmbătrânite pe două ouă sterpe. Cu fruntea încununată de un gând duios, îi spuse cu o voce caldă Sandei :

– Lasă, dragă, o să ducem o viață omenească...

– Cu salariul tău de dascăl de istorie ?!

– O să avem copii.

– La vârsta mea ?!... Nu ! că ți s-a tras nebunia de la Sasu! Și ăla voia copii și nu i-am făcut când ar fi fost vremea !

Căzută într-o altă lume, Claudia era surdă la cearta dintre Ileon și Sanda, dar n-o scăpa din priviri pe Magdalena, abia reținându-se să nu-și verse tot veninul pe ea. Nu reuși :

– Am declarat la poliție totul așa cum a fost !... Să se știe cine l-a înfundat pe Matache !... Până la capăt ! Adevărul, adevărat !

– Al cui adevăr ? Al unei amante ?!... Nu face doi bani! – zise Magdalena și se năpusti din nou. Unde-i valuta și unde-i pașaportul lui Scafa ?!

– Le-o fi luat cineva ! – Claudia se opri, o clipă, regretă că răspunse provocării, apoi continuă

: era multă lume în jurul mașinii...

– Ei, deci în mașină a făcut infarctul ! – se luminează Magdalena. Și n-ai coborât să-l salvezi ! ... Să chemi ajutoare ! ... Bietul Scafa, străin de lume a fost toată viața, dar străinii l-au salvat !... Și-ai privit totul cu sânge rece, de la fereastră ?! Așa arată un ucigaș ! – strigă Magdalena și trăsni cu mâna dreaptă în lemnul mesei, în vreme ce cu stânga arăta spre Claudia. Tăcuseră cu toții, privind-o acuzator pe tână blondă.

– Eu vă-nfund ! – scrâșni Claudia, gata să sară din scaun în gâtul bătrânei. Magdalena, mulțumită că jucase atât de perfect rolul acuzatorului, redeveni calmă, o privi pe cealaltă în ochi și zise :

– Dacă ai avea atâta curaj, câtă prostie agresivă e-n tine... ai mai avea o șansă de supraviețuire... Dar tu nu ești capabilă de așa ceva ! Primează instinctul ! – îi aruncă în treacăt și celeilalte o privire, apoi, cu o sprinteneală neașteptată sări în picioare și-i strigă blondei în față : eu te-am inventat, eu te-am distrus !!!

Claudia, disperată, sări și ea de pe scaun țipând :

– Te omor !!! Te omor cu mâinile astea !!!

Magdalena o privi cu seninătate. Zâmbi ironic, se așeză și-i arătă tinerei spre cei doi bărbați :

– E bine că ai spus-o acum, de față cu martori !... Pe Scafa l-ai ucis și jefuit ca o felină !

Dându-și seama de turnura pe care-o luaseră discuțiile, cearta, acuzele, Sanda o prinse de mână pe cealaltă femeie și părăsiră în grabă salonul. Se mai ciorovăiră câțva pe hol. Ileon se simți stingher. Își ceru scuze, apoi plecă și el.

După câteva minute se auzi o ceartă în trei, undeva în fața casei de alături, unde era parcat Olcitul lui Ileon. Portierele trântite și zgomotul motorului care se îndepărta.

Magdalena și Simion porniră spre camera de zi. Păreau relaxați, deși abia dacă le mai venea să se privească. Urcară greu. Femeia vru să intre în dormitor, să se liniștească, dar doctorul se opri în dreptul telefonului și formă numărul de la Spitalul de Urgență. Magdalena ajunse în dormitor, se trânti pe pat și se acoperi cu o cuvertură. Simțea că nu se putea lega somnul de ea după o asemenea noapte. Într-un târziu apăru în ușă Sasu.

– Grigore a intrat în comă profundă... Nu trebuia să plec.

– Dacă moare, – zise Magdalena cu ură – și tinerica asta nu se astâmpără, o bag la pușcărie, lângă Matache al ei !

– Ai avea sufletul ăsta ? – o întrebă Simion surprins de calmul femeii.

– Un om ca mine nu pleacă de la principii sufletești... Cu alea nu se reușește în viață !

Simion ieși stupefiat de ferocitatea ființei aceleia lângă care trăise atâta amar de ani. O auzi cum își scoate hăineturile pe pat. Coborî. Intră în salon. Își turnă coniac într-un pahar, îl bău. Își scoase ochelarii și-și prinse rădăcina nasului cu degetele mâinii drepte. Se simțea sleit. Ar fi vrut să se culce, dar gândul că Scafa își trăia ultimele lui ceasuri, „ca un străin, între străini, în țara lui“, cum zicea Magdalena, singur, cum fusese o viață întreagă, îl determină să părăsească vila, să-și ia mașina.

*

Când trecu prin fața Televiziunii o clipă avu senzația unei întunecimi opace, o fracțiune de secundă, îndeajuns însă pentru a se trezi pe contrasens. O mașină venită din față îl ocoli pe stânga. Șoferul îl va fi înjurat. Opri pe partea dreaptă, se aplecă de câteva ori, să-și pună sângele în mișcare, apoi urcă din nou la volan și porni.

*

În salonul numărul 9 nu erau decât două paturi, o rezervă pentru cele mai grave și de necontrolat dintre cazuri.

La căpătâiul lui Scafa stătea o asistentă, care-i făcu semn să se apropie.

– Totul ar merge cumva, – îi spuse aceasta lui Simion – dacă ar mai vrea cineva dinăuntru lui să trăiască. După scurte reveniri, are căderi bruște... Nu știu ce se-ntâmplă !

Simion întrebă ce medic era de gardă, și până sosi acela privi jocul bizar al sistolelor și extrasistolelor fără nici o noimă, după o logică stranie, a morții, cum zvâcneau pe monitor. Când apăru medicul, se prezentă.

– Vă este rudă ?

– Într-un fel...

– Sunteți doctor. Vedeți monitorul ?... Am făcut tot ce era posibil. Și electroșoc, încă de ieri, de două ori... Inutil... Are totuși șapte zeci și ceva de ani... Cred că în maximum treizeci de minute ne lasă.

46.

În fața agenției de turism „SCAFA S.C.” era arborat steagul negru. Cele două tinere angajate, cernite, hotărâseră să închidă birourile o singură zi, a treia, când urma să aibă loc înmormântarea. Magdalena ca asociată, dădu ordin ca din ziua aceea Nicolae să-i fie șofer, iar acesta să-l caute pe avocatul Dumitriu și să-l aducă la

agenție, să facă transcrierea tuturor actelor pe ea. Dumitriu sosi și o avertiză că riscă un proces cu Claudia, soția defunctului.

– Dar aia are un salon de cosmetică, ce-i mai trebuie ?

– Doamnă Florescu, legea este pentru toți. Ea este moștenitoarea de drept a unei jumătăți din tot ce a avut bietul Scafa.

– Cum adică, mucoasa aia să fie moștenitoare pe banii pe care i-am dat eu lui Scafa să-și deschidă agenția ?! Nu, imposibil... O dau în judecătă și o câștig !... O dau în judecată de două ori, mai întâi pentru chestia asta cu agenția de turism, și-a doua oară pentru datoriile pe care are să mi le înapoieze... Cheltuielile ei cu salonul de cosmetică !

– Aveți acte ?

Magdalena rămase trăsniță. Nu făcuse nici un act decât acela, singurul, de asociere cu Scafa.

– Am, - zise, după ce-și mai reveni. Mă gândeam unde le-am pus.

– Aveți vreo clauză la contractul de asociere, din care să reiasă că prin moartea uneia dintre părți, îi revine totul celeilalte ?!

Dumitriu își amintise vag, înainte de a-i pune întrebarea, că atunci când redactase contractul, trecuse clar această clauză, care atunci, cu cinci ani în urmă îi nemulțumise complet și pe Scafa și pe Magdalena.

– Nu știu – zise femeia. Să vedem contractul.

Cele două angajate răscoliră prin toate dosarele puse în seif și găsiră contractul. Magdalena citi la repezeală primele două pagini, iar la capătul de sus a celei de-a treia descoperi fraza și se luminează.

– Este ! – zise mulțumită. Deci nevastă-sa nu are nici un drept !

– Deocamdată nu, dar vă poate da ea în judecată pentru dreptul la moștenire...

– Dumitriule, toată viața ai servit cauza familiei mele și a lui Scafa ! N-o să-mi faci tu figura să-i sugerezi ăleia așa ceva !... Și-apoi aici scrie negru pe alb : „Supraviețuitorul devine proprietarul întregii firme !“

Privi spre cele două tinere, care nu mai știau ce să creadă și cum să o judece pe doamna aceea în vârstă. În loc să umble după popi, lumânări, să-i pregătească ultima întâlnire a fostului soț cu lumea, cotrobăia prin acte după bani, averi, proprietăți. Se-ngroziră că bătrâna aceea aprigă, pe care o aveau în față, urma să le vină pe cap ca patroană.

Nicolae asistă la discuție, apoi se așează pe bancheta sa de la volanul Cielo-ului lui Scafa. Nu-i pica nici lui tocmai ușor să o ducă-n cârcă pe baba aia atât de vie, cât nici nu s-ar fi așteptat, când auzise de avere. Magdalena zări mașina și i se părură mult mai potrivită noii situații, decât Opelul ei din garaj.

– Dar aia ?! – zise către Dumitriu.

– Aia e a firmei, iar firma a dumneavoastră, conform contractului de asociere și tot ale dumneavoastră... – continuă avocatul răsfoind prin actele cu inventarul agenției – sunt : trei autobuze, sediul acesta și... cam atât... Impozitul pentru garaj și sediu îl plățiți... dar asta domnișoara contabilă...

Tânăra stătea dreaptă ca un elev la răspuns și accepta ideea ca două zile, adică numai aceea, că în cealaltă era înmormântarea lui Scafa, iar agenția era închisă, să mai rămână la firmă, apoi să-și caute altundeva o slujbă unde aveau nevoie de un economist ce știe două limbi și lucrul pe calculator, până-n 35 de ani, cum prevedeau mai toate anunțurile de angajări publicate în ziare.

Mai optimistă, secretara spera ca odată cu Scafa să înceapă șirul celor șapte morți dintre cunoștințe, cum era datina, iar printre ei să se numere și doamna Florescu.

– Și apartamentul de la vilă... – zise într-o doară Magdalena.

– E proprietatea soților Scafa... a celor de până azi. Ea e văduva, nu dumneata. Ea duce greul...

Magdalena încercă o grimasă, reuși doar să-și întu-nece chipul. Își ridică voaleta neagră de peste față și-i spuse :

– Habar n-ai ce-i în sufletul meu !... Cincizeci de ani de viață, ba mai mult, și nu ușoară... Nu șapte, ca blonda aia... Apropo, – îl trase pe Dumitriu deoparte de cele două fete care-și făceau de lucru învârtind foile din dosare, una lângă alta, pe aceeași masă. Dacă eu i-am dat puicii lui Scafa bani să-și facă un coafor sau ce dracu și-a făcut, fără de acte, așa, ca între oameni, de ce să nu mi-i pot lua înapoi ?

– Doar dacă recunoaște... Știu eu ? Prin proces... Altfel n-ai cum.

– Găsesc eu calea !... – zise Magdalena. Avocatul o privi pieziș. Apoi femeia continuă : în fine, poate-ar trebui să chem pe cineva de la Gada Financiară să verifice actele... Nu pot prelua așa !

Pe cele două tinere le trecură apele.

– După înmormântare. Nu se cade acum. Și-apoi asta e o treabă de durată, iar cu sau fără paguba lăsată de Scafa, tot n-aveți ce să-i mai faceți.

Femeia intră în fostul birou al lui Scafa, se așeză pe scaunul lui și începu să-i cotrobăie prin sertare. Secretara îi aduse toate cheile și i le puse pe marginea mesei.

– Dar dublurile ? – întrebă Magdalena.

– Dublurile sunt astea, originalele au rămase la domnul Scafa.

Bătrâna formă numărul de acasă a lui Grigore, așteptă câtva, apoi, când la celălalt capăt al firului de acasă se auzi vocea stinsă a Claudiei, îi zise :

– Fii amabilă, caută cheile de la agenție prin hainele lui Scafa aduse de la spital. Sunt la agenție, cu organele în drept pentru preluarea oficială a firmei... Sosește imediat Nicolae să le ia. La revedere !

Cuvintele Magdalenei sunară în urechile tuturor ca o amenințare. Secretara nu așteptă să fie rugată. Ieși în stradă și-l trimise pe șofer la vila de pe Pierre Curie. Dumitriu își făcu de lucru la calculatorul de pe masa contabilei, în vreme ce proaspăt descoperita patroană încă mai cotrobăia prin sertarele descuiate și-și umplu geanta cu lei și valuta lăsați acolo de Grigore pentru orice eventualitate. Se plictisi curând, citind tot felul de corespondență seacă de pe la alte firme, hoteluri sau restaurante, cu prețurile aduse la zi. Tresări când una dintre tinere intră în birou și dădu drumul faxului. Curseră, icnit, trei metri de corespondență de la o firmă similară din Spania.

Magdalena stătea rezemată de spătarul scaunului, ținându-și geanta neagră cu amândouă mâinile. O îngrozea aparatura sofisticată din cele două camere și deveni și mai bănuitoare, când observă cum secretara modifică pe calculator niște cifre, înlocuindu-le cu cele ce sosiseră atunci prin fax.

– De ce faci asta ?! – încercă să fie autoritară, să-și intre în pielea de patroană, ori numai să simtă cum ar fi.

– Prețurile se modifică de la o zi la alta, sau săptămânal, în funcție de cursul dolarului. Ce șterg a fost valabil până ieri. De azi, doar ceea ce a sosit pe fax.

– Pe aia ?

– Da. Ăla-i faxul. O scrisoare pusă acum, aici, – încercă să fie cât mai amabilă tânăra – sosește în aceeași clipă la Londra, New-York, Roma, Barcelona, Tokyo. Aici formezi numărul, ceri un ton de fax și pui scrisoarea...

Covârșită de câte aflate în câteva minute, Magdalena ieși în stradă. Dumitriu veni după ea.

– Nu știam de ce Dumnezeu își tot cumpără scule din astea și-și toacă banii – bombăni femeia. Grigore le știa pe toate.

– Pe dracu. Azi și pizzeriile au faxuri și calculatoare.

– Zău ? Atunci de ce nu am și eu ?

– Păi astea-s de-acuma ale dumitale !

– Nu-mi trebuie !

– Te-nvinge concurența, care află din timp ce, cum... Astăzi informația e totul.

– Iar ca pe vremea lui Stalin ! Am suferit destul !

– E altceva, doamnă Magdalena, azi e la vedere totul...

– Vorbești de parcă n-ai fi avocat și n-ai ști că dedesubturile sunt totul... Fericiți de cei ce n-au habar ! Și cu scule din astea... la fosta meserie a lui Scafa... Tii !...

Dumitriu văzuse multe la viața lui și chiar în casa arhitectului Florescu, dar nu-și imaginase ca fata aceluia să semene mătușii ei plecată în America. Obosise. O întrebă totuși când survenise moartea lui Scafa.

– Pe la patru, în zorii zilei. Simion se ocupă de toate... Aia, nevastă-sa n-are decât să-i facă pomeni, colive... ce s-o pricepe. Deși, după cum avea vocea mai adineauri la telefon, cred că până mâine se duce și ea.

– Vorbești prostii !

– Vorbesc ce-mi vine la gură și ce simt... Mie crezi că nu mi se poate întâmpla ?... Dar uite că n-am poftă !... Mai vreau să mă bucur de lumea asta, să râd de prostia oamenilor.

– Asta ai făcut toată viața.

– Și-am greșit ?... Ce folos are Simion că trăiește drama universală ?

Apăru Cielo-ul. Nicolae coborî și-i puse Magdalenei cheile în palmă. Aceasta trecu prin

ambele camere, încuie sertarele, seifurile, după ce adună toate actele de pe mese, apoi zise :

– Luați-vă toate hainele și plecați ! Încui eu și veniți a doua zi după înmormântare.

– Nu se poate ! – se opuse contabilă – Aici e agenție de turism. Vin oameni, plătesc, banii trebuie depuși,... faxul merge... pașapoartele. Avem oameni duși în străinătate, iar sâmbătă, după înmormântare, pleacă trei autobuze în Germania și Franța... Sau, dacă vreți, închidem agenția definitiv !

– Asta eu hotărâsc !

– Atunci noi plecăm definitiv !

Magdalena cumpăni, apoi cedă.

– Bine. Închideți voi. Ne vedem mâine ! – spuse autoritar.

– Nu se poate ! – interveni Dumitriu. Scafa, capela...

–... Nu l-am omorât eu, domnule avocat !

*

Avocatul Dumitriu fu lăsat în fața casei, apoi mașina, în loc să o ia pe Bulevardul 1 Mai, spre mănăstirea Cașin, întoarse într-o intersecție și porni spre Griviței. Opriră la atelierul auto. Magdalena coborî greoi și se apropie, crăcănată de oboseală, de poarta de metal. Bătu, apoi constată că era descuiată. Dinspre atelier îi veni în întâmpinare asociatul lui Dinu. Nu se cunoșteau.

– Firma asta-i a dumitale ?

– A fost... Vreau s-o lichidez. Asociatul meu s-a retras și nu mai pot birui.

– Va să zică asta era afacerea lui Matache !

– Îl știți ?

– A fost șoferul meu.

– Sunteți doamna Magdalena Florescu.

– Știi că-i la pușcărie ?

– Am aflat. Dar ce-a făcut ?

– A jefuit pe cineva important !

– Nu cred – zise nea Petre și o privi în ochi. A fost mai degrabă o mână spartă și un fustangiu, dar de furat... Nu cred și pace !

– I-au găsit bani și bijuterii la percheziție.

– Lumea-i rea. I le-o fi dat cineva să le țină, apoi l-a turnat – omul își cuprinse brațele unul cu celălalt, fără s-o scape din priviri. Băiatu-i nevinovat... Îl știți de mult. De ce n-ați depus mărturie să-l scăpați ?

– Știi cine sunt eu ?!

– Doamna Magdalena, și atâta tot ! – zise omul calm. Puteați să-l salvați !

– Avea datorii la dumneata ? – i-o tăie femeia în loc de orice răspuns. Omul se scărpină în barbă, o privi cu ochii mijiți, apoi :

– Nu ! – și, cu toate că-și dădea seama că nu va afla mare lucru de la ea, continuă – și n-ați dat de cel care i-a făcut pocinogul, doar să se scape de el ?

– Nu – spuse Magdalena fără să-i tresară un mușchi pe față. Am aflat doar că nu mai am șofer. Mi-am luat altul. El știa unde e atelierul lui Matache.

– Sunteți în doliu ?

– Ce-are una cu alta ?... Ziceai că vrei să lichidezi... Cât face hardughia asta ? Ți-o cumpăr cu tine cu tot !

– Ce să faceți cu ea ?

– S-o dărâm, să nu mai rămână urmă după Matache !

– Dar ce v-a făcut ?

– E un hoț ordinar și-un animal !

Omul se dumeri cam cum stăteau lucrurile și se feri să-i mai aducă în discuție numele lui Dinu Matache.

– Dar cu mine ce-aveți ?

– Vreau să te fac om, la cravată, cu salariu fix, șofer de firmă.

– Mai aveți unul.

– Ăla-i al casei !

– N-am stofă de șofer de lux.
– Deci nu vrei să lichidezi atelierul ?!
– Nu. Aici sunt liber...
– Dar dacă vine Primăria și ți-l rade cu buldozerul ?!
– Avem.. am autorizație.
Magdalena îi întoarse spatele fără să-l salute și porni spre poartă bombănind : „Mai vedem noi pe cine o să-l doară capul, de n-o să știe cu ce să și-l lege !“ Ieși trântind poarta metalică.

47.

Simion umblase toată dimineața pe la morgă și pe la primăria sectorului să întocmească actele de deces ale lui Scafa. În câteva rânduri încercă să o găsească pe Claudia la telefon, dar, fie refuza să ridice receptorul, fie umbla de nebună pe undeva. Știa că are un salon de cosmetică, însă nu și unde se afla.

Când le termină pe toate, luă un taxi și merse până la vila unde stătea. Sună, îi deschise tânăra văduvă, îmbrăcată într-un capot mov. Avea privirea rătăcită. Nu părea băută, ci mai degrabă amorțită de calmante. Doctorul se dumeri că după șocul discuției din noapte cu Magdalena, femeia se aștepta să i se întâmple ce era mai rău, așa că vestea morții lui Scafa picase deja pe fondul unei disperări.

Claudia îl vedea ca prin ceață. Avea cearcăne, iar vânătaia de sub ochi prinse pe margini o culoare galbenă, ca de fard pus prost. Scoase din bufet o sticlă de coniac, turnă în două pahare, băură, apoi Simion îi întinse actele de deces.

– Deocamdată e la morgă. Au venit și niște foști colegi de-ai lui. Nici nu știu cum de s-a aflat atât de repede. Dar nu mă mai miră nimic. În fine, ei vor să-l îngroape la Cimitirul Ghencea Militar... Cu Magdalena încă n-am vorbit... Am dat anunțurile la ziar cu Ghencea, pentru ora 14...

Total absentă, femeia luă câteva înghițituri, își prinse capul cu amândouă mâinile și începu să plângă.

– Magdalena mi-a luat cheile de la agenția de turism... Sunt la capătul puterilor... Mașina e a firmei... O să mă scoată și din casa asta, și, într-o bună zi, mă trezesc că-s în vreun proces pentru Salonul de cosmetică !

– Liniștește-te ! – zise Simion. Din casa asta nu te scoate nimeni, iar dacă n-ai încurcături cu banii la firmă, nu poate nimeni să se lege de tine. Și-apoi de ce s-o facă ?

– Mă urăște de moarte !

– Așa crede și ea. Că tu, Matache, Sanda, chiar eu, o urâm de moarte... Știi ce puțin îi trebuie unui om ca toate din jur să dispară ?

– Asta-i părerea dumitale... Magdalena nu se lasă !

– Într-o zi. Mâine, poimâine, va fi în locul lui Scafa, și toată fierea din ea se face rouă.

– Niciodată !

– Ești obosită, speriată ! Dar tu ai în față o viață de om... Iar dacă vrea să te dărâme, dă-te la o parte. Ai meseria ta de coafeză. Matache iasă și-și redeschide un atelier. Luați viața de la capăt. Altfel !... Știi, toată disperarea ta din zilele astea are o parte bună : te-nvață să trăiești. Iar a trăi înseamnă a rezista ! Și tu o să fii o Magdalenă, dar cu copii, nepoți...

– Decât să știu că ajung o Magdalenă, mai bine mă sinucid, cu seninătatea și bucuria cu care aș știu că o ucid pe ea la vârsta mea, să nu mai ajung la bătrânețe !

– Sinuciderea e un lucru sacru. O clipă, în clipa aceea de cumpănă dinaintea actului, ai revelația că ești Dumnezeuul tău. Și-l vezi. Să le explici celor apropiați e o prostie, pentru că actul are o cu totul altă justificare decât motivația pentru care te despați de niște oameni, care, mai mult ca sigur, te-au adus în starea aceea. Fără justificări, disperatul recunoaște în ceilalți pe adevărații călăi ai lui, a căror victimă este... Și ce e o victimă în ochii unui călău ?... Un vierme. Și-atunci, firesc, cu o mărturie scrisă în mână, călăul e fără de pată de sânge. E curat și cere îndurare de la popi pentru, vezi Doamne, sufletul celui ce a păcătuit luându-și viața... Iar Dumnezeu însuși se simte frustrat de dreptul său de a ucide și nu-l iartă !... E un joc... O iluzie...

Claudia deveni atentă. Fața i se îmbujorase de la alcoolul băut. Stătea cu mâinile împreunate și asculta demonstrația lui Simion, prin care omul era superior destinului său.

– Omul numai dacă vrea el e sub vremi – continuă doctorul. În Evul Mediu execuțiile se făceau în fața mulțimii și a regilor sau ducilor. Imaginează-ți că victima, înaintea supliciului, ar fi strivit între dinți o fiolă de cianură... Spectacolul ar fi continuat demonstrativ. Dar știi ce e asta ? Circ. Flămânzi de sânge, oamenii nu pot accepta că sufletul celui destinat supliciului a dispărut. Nu pot accepta că trupul lui e o paie din paie pe care o pot rupe, fără să mai vadă pe chipul aceluia suferința... Privește icoanele ! Toți sfinții suferă cu seninătate supliciul la care au fost destinați. Seninătatea aceea e ciudată, demonstrativă, căci vorbește despre obediința lor față de singurul care avea dreptul să-i chinuie, să-i ucidă, și-n numele căruia se sacrifică. Unde-i iubirea lui Dumnezeu ?... A, în virtutea unei lumi de apoi, care nu există ?... Singurul lucru dumnezeiesc îl are ființa ce știe că nu este un erou cel al cărui cap cade, ci acela care nu acceptă să ajungă să-și pună capul pe

butuc... Dar lumea vrea eroi, martiri, circ... De ce ți le spun toate astea acum ? Să vezi că mai suntem în Evul Mediu. Iar cercul e-n toi...

Ochii femeii prinseră un contur clar. Își revenise. Își dădu seama că omul din fața ei nu era ca și cel pe care-l cunoscuse, că nu-i dăduse niciodată importanță la vila Magdalenei. Avea o forță a spiritului cum nu întâlnise la nici un altul, necum la Scafa, care se bazase întotdeauna doar pe legăturile lui din lumea aceea. Descoperea că există o altfel de putere, a ființei aflate dincolo de orizontul imediat. Auzise, aflase și ea despre Sanda, de destăinuise chiar ea cu o noapte înainte acolo, în casă, și nu-și putea imagina că femeia aceea trăia sub același acoperiș cu Simion.

– Ați încercat vreodată să vă luați viața ?

– Am fost laș, și am preferat să dorm, să uit, să cad doar într-o altă parte a aceleiași lumi pe care-o vezi... N-am avut tăria de a fi niciodată Dumnezeuul meu, măcar pentru o clipă, cât să spun : Acum !

Claudia redeveni frumoasă, fața îi iradia de încredere în puterile ei. Regreta că nu stătuse de vorbă cu el mai de mult, bărbatul intui cam ce-i trecea femeii prin minte și prin suflet. Continuă :

– Ți le spun toate astea acum, pentru că doar acum le poți pricepe. Ieri erai disperată că ți-a dispărut amantul, mâine o să fii fericită că-ți merg afacerile, azi noapte ți-a murit bărbatul, om care-a trimis la moarte mult prea mulți să mai poată fi judecat... Ce-ți spun acum, n-are să-ți mai spună nimeni. E o religie pe care-o dobândești nu citind Biblia și cu atât mai puțin ascultându-i pe popi. E o religie ce se învață cu viață și suferință și îndepărtarea ființei de toate cele din jur, cu blândețe, cu înțelegere, cu multă iubire. Să știi că doar îndepărtarea aduce iubirea. Apropierea e fapt, sex, crimă... Cum poți înțelege altfel porunca : Iubește pe aproapele tău ?! Indepărtează-l și-l

iubește, altminteri vei trăi toată viața iubind doar imaginea aproapelui tău, cea aflată în tine...

Claudia vru să spună ceva. Bănuî că orice cuvânt de-al ei ar sparge vraja ce o adusese în spațiul acela Simion. Vraja aceea i se păru că făcuse să dispară toată întunecarea instalată în camerele casei în ultimele zile. În cele din urmă vorbi :

– De ce nu mi-ați spus lucrurile astea mai de mult ? De ce la mai toate întâlnirile de la vila Magdalenei tăceați și ne priveați pe rând ?

– Nu oricând se pot spune asemenea gânduri și nu oricine le poate înțelege cum sunt spuse. Acea poruncă : Iubește-ți aproapele ! înseamnă de fapt înțelege-l, ajută-l și dă-i pace. Ajută-l la nevoie, dar nu sta să-ți mulțumească, pentru că făcând-o, se va lega de tine printr-o obligație. N-o judeca pe Magdalena după cum s-a înfățișat în ultimii ani, și nici pentru ce va mai face. Ea știe, e prea deșteaptă să nu-și dea seama că de-acuma trebuie să coboare pe pământ și să se apere singură, că nu mai are voie să viseze, când în față nu mai e decât un singur drum... Nu-ți spun s-o iubești, nici s-o înțelegi... Încearcă s-o eviți, să ne eviți pe toți, chiar pierzând... Magdalena e mai disperată ca tine și mai feroce – luă în mână paharul și spuse : Dumnezeu să-l ierte !

– Să-l ierte !... – zise femeia, bău, apoi continuă să-l privească fascinată pe Simion. Există deci și un dincolo. Un altundeva, care nu este nici negură luminoasă, nici fugă de realitatea imediată...

– Ești frumoasă... Păcat că n-ai reușit la teatru. Ai fi înțeles mai bine și mai limpede ce-am vrut să-ți spun în după-amiaza aceasta. Te-a ales o altă viață. Nu trebuia să cedezi. Lumea artei este singura de care nu se poate atinge nimeni. E invenție. E creație... Doar Dumnezeu avea dreptul să creeze, dar după ce a văzut cât de jos a căzut făptura inventată de el, târziu, a cedat și i-a dat

dreptul la iluzie... Iar împotriva iluziei nu poți trage cu pușca... Iartă-mă că ți-am adus aminte de o variantă de viață la care ai renunțat, dar te putea face fericită și fără de averi... În fine, într-o zi ca aceea de azi, când Scafa stă gol și așteaptă... Nu mai așteaptă nimic. Noi așteptăm să ne facem datoria față de noi înșine... Sufletul lui e în Iad... Într-o zi ca asta, zic, în care te-am găsit mai răvășită ca niciodată, nu cred că te-ar fi ajutat nici un fel de sfaturi...

Claudia îi zâmbi cu multă afecțiune. O bucura faptul că văzuse în ea nu pe fosta coafeză, ci pe tânăra care ratase intrarea la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică, în două rânduri.

– Vă mulțumesc din tot sufletul. Nici un duhovnic nu m-ar fi putut ajuta mai mult. O singură dată m-am spovedit și am ieșit din biserică mai neagră de cum am intrat, pentru că a trebuit să-mi aduc aminte de toate amănuntele pe care le uitasem. Era un interogatoriu nu spovedanie, și din ziua aceea n-am mai vrut să-i văd pe popi.

– Și eu îți mulțumesc că mi-ai ascultat vorbele – zise Simion. Nu oricând poți formula exact ce simți sau ce duci în minte. Trebuie să moară un om, să fie un război, să-ți poată apărea limpede în cuvinte ceea ce ai pe suflet... Ia-o ca pe mărturisire a unui om bătrân... Am și un sfat : poimăine, la înmormântare, să faci tot ceea ce se cere ca lumea să vadă cât îl regreti pe Scafa. Căci la înmormântare nu Scafa, ci tu vei fi în centrul atenției. Asta e lumea !... Iar până atunci să faci și ce se mai cere creștinește. De popi ți-e silă, și te cred. Am un duhovnic la Mănăstirea Cașin. Îl chem pe el... Apoi datina : lumânări, șervete, colaci, colivă, vin, pahare de plastic... le rezolv eu... Tu dormi, te faci frumoasă și mâine la zece la capelă.

Femeia vru să-i mulțumească. Simion îi făcu semn să stea liniștită, când simți intenția în gesturile femeii, apoi plecă. Simțea că făcuse un

bine, că astâmpărase norul acela de șerpi vii care colcăiau în jurul amintirii lui Scafa. Îi murise în brațe. Îi preluase duhul, iar acum i-l întorsese acasă sub chipul unui om blând.

*

Abia după ce se urcă în mașină se dumeri că nu știa unde avea să doarmă în noaptea aceea. Găsi în buzunarul hainei cheile de la cabinetul medical. Porni spre Mănăstirea Cașin.

48.

Magdalena dormise până spre seară, când, cum poruncise Hildei să-l convoace la telefon, îl avea ca oaspete pe Ileon.

Omul sosi la ora fixată. Fu introdus în salon și așteptă mai bine de zece minute sorbind dintr-o cafea și pierzându-și cu încetul din înțepeneala trupului. Spre surpriza lui, auzi că în curte mai intrase cineva și se temea ca nu cumva să-i fie dat să retrăiască scena din cealaltă noapte. Curând, în salon intră Magdalena urmată de un om cam de vârsta lui Sasu, înalt, slab, cu ochelari, gârbov, de tipul celor care îmbătrânesc pe la treizeci și cinci de ani și până mor nu fac altceva decât să se usuce.

– Domnul avocat Dumitriu. El va pleda în procesul de divorț al doctorului...

– Sunt pornite actele ? – întrebă imprudent Dumitriu.

– Cum dracu ? De la prânz până acuma... Ești figură !

Cei doi își dădură mâinile, iar Ileon se aplecă să-i sărute mâna Magdalenei. Luară loc cu toții în fotolii în jurul unei măsuțe joase cu capetele picioarelor din bronz, în chip de labe de lei. Hilda aduse un coniac și trei cafele. Ceșcuța din care băuse înainte Ileon dispăru de pe masa mare în mâna servitoarei. După ce paharele erau pline Magdalena atacă direct :

– Domnule Ileon, te iau asociat la agenția de turism „SCAFA“ de pe Armata Poporului. Poimâine, după înmor-mântarea bietului Grigore, vii la mine și mergem să te prezint angajaților... Un an, doi, mergi pe firma noastră. După aceea, dacă te duce mintea și puterea, n-ai decât să-ți mai deschizi una, a ta... Condiția e s-o iei în căsătorie pe Alexandra, după pronunțarea divorțului... Totul va merge repede. Te asigur !...

Dumitriu încuviință, apoi sorbi din paharul cu coniac. Nu știuse de ce fusese chemat, crezuse că tot în legătură cu agenția de turism, dar un proces de divorț, în plină campanie de despărțire a cuplurilor, cum era moda, nu ridica nici o problemă.

– ... Scapi de dascălie, de salariul ăla nenorocit de profesor, de gălăgia copiilor, de examene de grad... de reciclări... Ești și tu un om liber și pe picioarele tale !

Ileon se prăbuși cu totul în fotoliu. Vru să spună ceva, simți că-i tremurau ceșcuța și farfurioara și, cât să-și mascheze emoția, le puse pe măsuță, apoi spuse cu o voce stinsă :

– Doamnă Florescu, dar eu n-am nici o economie... Stau la bloc. Mi-am adus și părinții. Îi mai ajut cu ce pot. Sunt oameni bătrâni, bolnavi... Ar însemna să-i las în aer !...

– Aiurea, doar n-or fi mai bătrâni ca mine și mai neputincioși... Sau oamenii care au copii sunt loviți de toate metehnele numai pentru că știu că are cine să le poarte de grijă ?

Întrebarea de pe urmă i-o puse lui Dumitriu, care răspunse cinic :

– Animalele slabe fac pui să-și perpetueze specia... E ceva și-n ce zici dumneata...

Complet blocat, Ileon insistă :

– Doamnă, vă repet, nu am nici un ban !

– Asta-i problema ?... Ți-i dau eu și mi-i restitui cu do-bândă, când vei aduna ceva capital... De fapt vreau ca dumneata să conduci firma. Ești tânăr, viguros... Le poți da o șansă babacilor să se descurce, iar după un timp le poți lua o femeie de serviciu... Trebuie să te înveți să fii animal liber și în viață, nu doar în patul concubinelor. Omul se roși, îi tremurau degetele și, dintr-o pricină pe care nu avea cum să și-o explice atunci, îi tremurau și pupilele ochilor și mușchii feței ... Trăim în capitalism... Cei bătrâni se dau la o parte și fac loc celor tineri să intre în arenă, să învețe jocul pe care ei au trebuit să-l uite, ori nici nu l-au știut la vremea lor...

– Dar ce zice Alexandra ? – reuși să articuleze Ileon.

– Eu sunt o doamnă în vârstă – continuă Magdalena. Trebuie să-mi păzesc zilele... și mai ales rangul (făcu o pauză să sublinieze ultimul cuvânt). Când o să se vadă în bani, Sanda n-o să mai zică nimic... Te are... Puteți călători cât vreți... Copiii nu vă trag de pulpane...

Ileon încercă să facă efortul de a se purta la nivelul investiturii celei noi. Își îndreptă șira spinării. Sorbi din paharul cu coniac, sub privirile atente ale avocatului, care nu-și dădea încă bine seama dacă năstrușnica idee a Magdalenei de a lăsa o mare sumă de bani pe mâna unui profesor de istorie, chiar om de treabă să fie el și manierat, nu era mai riscantă decât să fi jucat toată suma pe 27 de negru la ruletă, la cazinoul „Vernescu“ de pe Victoriei.

– Dar domnul doctor știe ? – spuse profesorul ceva mai sigur pe el.

– Adică, după ce te vede cu nevastă-sa...

– Vă rog !

– Crezi că nu știu ?! După ce doctorul umblă să-și pună capăt zilelor, când aude de peste tot că un dascăl de istorie a pus-o-n clăduri pe profesoara de geografie Alexandra Sasu și că se culcă cu ea pe unde-apucă, îi e totuna să se mai întoarcă acasă ?... O fi el Bucureștiul mare, cu trei milioane de oameni, dar nu uita că are șase milioane de ochi și șase milioane de urechi !

Ultima replică a Magdalenei îl prăbuși în fotoliu pe musafir. Ar fi vrut ca la ora aceea să fie acasă, să-i facă ceai de sunătoare maică-sii, să-i pună ventuze bătrânului, să-i taie bătăturile, să-l spele și să-l culce, orice, doar să dispară din vila unde era.

– ... Toate se plătesc, domnule profesor, – continuă Magdalena – doar că dumneata ai avut norocul să intri într-o familie de aristocrați,... Sanda nu e... Ea e oaia neagră... Dar și de ea trebuie să aibă grijă cineva... Doctorul e soțul meu, ultimul meu soț și cu el rămân până la capăt... Are cabinet. O să și-l țină !... Are loc la mine, dar e un singuratic, așa că va rămâne la vila de pe Pangrati... (Se-ntoarse spre Dumitriu). Jumătate de apartament, partea Alexandrei și jumătate de mașină să i le scazi din datoria ce o va avea domnul Ileon la mine... Sau mai bine dobânda... Renunț la ea !... Îmi restitui cât primești !....

– Stai, că e o încurcătură – o întrerupse avocatul. Acum, prin moartea lui Scafa, toată firma e a ta. Dumneata ești titulară. Îl poți lua ca asociat pe domnul profesor, cu o cotă parte, să zicem treizeci la sută, pe care tot dumneata i-o dai. Dar el va lucra efectiv... El are datoria de treizeci la sută față de dumneata. Dar la ora asta firma există, contractele curg, investiția e făcută !

– Nu știu, asta e treaba dumitale, domnule Dumitriu. (Apoi, din nou către Ileon). Ai mașina firmei... Sau nu, îți dau Opelul meu, ai carnet,

șofezi singur... Ai trei autocare cu aer condiționat și veceu... Mda, investiția e făcută (Din nou către Dumitriu) Facem o evaluare la zi a capitalului firmei...

– Fix și mobil.

– Mă rog ! Cum știi. Împarți treizeci la sută din tot și-mi spui.

Profesorul nu înțelegea nimic. Într-o scurtă pauză ivită între calculele ce începuseră să se facă de către avocat și Magdalena, întreabă :

– Dar eu unde dorm ?

– Asta-i bună ! Îți dau nevastă, firmă, mașină, două angajate tinere și domnul mă-ntreabă unde se culcă ! În pat, la hotel, ca domnii, participi la recepții, îți faci relații la poliție, la pașapoarte, la Parlament, la Guvern, intri într-un partid, dacă nu ești, cade guvernul, intri în alt partid... Doar nu crezi că ești un faun care se minunează toată ziua cu ce mădular l-a alduit maică-sa !

Dumitriu pufni în râs, în vreme ce pe Ileon îl trecură toate apele. După slava cerului în care fusese ridicat la început, ultimele fraze ale Magdalenei îl scufundară într-un spațiu strâmt, de sub pământ, unde-i simțea greutatea și pe umeri, și pe pântec și pe cap.

– Știți, – zise Ileon sincer, dezarmat – nu mi-am visat niciodată să fiu așa ceva. Și-apoi nu am aplicație.

– Și crezi că toți ăștia care se țin azi de afaceri au visat pe vremea lui Ceaușescu că vor face altceva decât să-și păzească slujbele și să mai câștige o categorie la salariu ?... Toate se-nvață !... Și cu atât mai ușor pentru tine, venit din-afara mafiilor care sunt...

– Am timp de gândire ?

– Așa cum nu ți-ai acordat când te-ai suit prima oară pe doamna doctor Sasu, nu-ți dau timp de răzgândire. Ne vedem răspoimăine la șapte și jumătate aici. Vezi firma, întâi ca angajat... iar după ce se pronunță divorțul, ca asociat.

– Ce garanții am ?

– Adică un cuvânt spus de Magdalena Florescu nu ajunge ?!... Domnule profesor, țin să te-nvăț, ca om care-a văzut multe și a citit cam tot pe-atât, că-n viața unui om șansa apare o singură dată. Mint cei ce spun că n-au avut noroc. El le-a ieșit în drum, dar n-au știut cum să-l folosească...

Ileon se ridică buimac, îi sărută mâna Magdalenei, uită să-l mai salute și pe avocat și ieși.

*

Rămași singuri, Dumitriu și femeia continuară discuția.

– A uitat să dea mâna și cu mine.

– Era așa pierdut încât mă mir că a nimerit ușa.

– În fine, crezi că ai procedat înțelept ?

– Domnule Dumitriu, am gafat de câteva ori în viață pentru că am avut o clipă în care m-am îndoit de gândul cel bun !

– Și-l vezi pe ăsta conducând o agenție de turism ?

– Falimentează el, nu firma. Rămâne dator pe o viață la mine, îi scot apartamentul la mezat și n-are decât să-și tragă un glonț în cap, după aceea, sau să se ducă cu madam Alexandra Burianov la Urziceni, să sape grădinile și să dăscălească.

Avocatul se dumeri abia atunci care fusese miza jocului. Zâmbi, dădu din cap, minunându-se de vajnica descendentă a Floreștilor, își bău coniacul și porni spre ușă.

– Fă acte pentru fiecare ban dat ! – îi spuse din ușă. Dacă nu eram atent cu clauza aia, care te supăra și pe dumneata și pe Scafa, pierdeai jumătate de firmă, sau o aveai asociată pe coafeză... Pa !

Magdalena urcă în dormitor, satisfăcută că împlinise totul încă înainte să-l fi pus pe Grigore în

groapă. Draperiile mov de la ferestre sub lumina gălbuie a lampadarului îi aduse aminte de prapuri, prapuri de biserică, biserica de Simion, Simion de spital, spitalul de morgă, morga de Scafa.

– Hilda !

– E unu și jumătate, doamnă, ce doriți ? – zise femeie apărând ostenită în ușă.

– O lumânare, un chibrit, un pahar de coniac... și-un somnifer... Măine trebuie să fiu bleagă.

49.

Înmormântarea lui Scafa avu loc într-o joi, cum fusese planul lui Simion. Ziarele din dimineața zilei dinainte anunțau într-un mic chenar pierdut printre altele câteva zeci : „Grigore Scafa, 77 de ani, patronul agenției de turism „SCAFA“... după o scurtă și grea suferință...” Erau mai multe chenare unde Magdalena, Claudia, familia doctorului Sasu, angajații „Agenției de turism SCAFA“ și câțiva dintre foștii lui colegi de la Interne aduceau un ultim omagiu celui dispărut. Într-un singur anunț, sub numele lui, în locul vârstei fusese trecut gradul pe care-l avusese la pensionare.

Simion cumpărase câte două exemplare din fiecare ziar unde apăruse anunțul. Un teanc îl dăduse Magdalenei, iar celălalt văduvei, într-un scurt periplu pe la casele lor. Apoi o duse pe Claudia la cimitir, să fie prima la capelă și să-i aștepte pe ceilalți, câți vor mai fi venit.

Spre surpriza ei, deși îl priveghease câteva ceasuri cu o seară înainte și nu se mai arătase nimeni, în ziua înmormântării, către ora fixată, sosiră o sumedenie de necunoscuți, majoritatea oameni în vârstă, care formară un cerc larg în jurul

capelei. Păreau să sufere cu toții de aceeași boală – nu suportau ca în spatele lor să se afle cineva.

Doi preoți, unul al cimitirului, celălalt de la Mănăstirea Cașin, chemat de Simion, oficiară slujba creștinească după rit ortodox, în capelă, unde mai fuseseră de față doi din foștii camarazi, Claudia, Magdalena, doctorul Sasu, Alexandra și Ileon, cele două fete de la agenția de turism, iar lângă ieșire, Nicolae, șoferul.

Etapă a doua a slujbei avu loc în fața capelei, unde, o adunare neașteptat de numeroasă stătea cu câte o lumânare aprinsă în mână să însoțească prohodul, citirea evangheliei și cele două, trei cuvântări, dacă va fi dorit cineva să-i aducă în felul acela un ultim omagiu.

Claudia stătea alături de Simion, care-o avea lângă celălalt umăr pe Magdalena, cu o voaletă neagră trasă peste față, iar mai la o parte, Alexandra și Ileon. Între ei fiind câțiva bătrâni, de-acum blajini și gata de plecarea cea mare, și tinerele brunete, angajatele firmei, împreună cu Nicolae. Cum era obișnuința, după slujba religioasă, prelungită, să se accentueze cât mai mult valoarea dispărutului, urmară trei cuvântări de adio, din care nu se află nici la care dintre serviciile secrete ale siguranței statului, regal, popular, socialist, comunist, lucrase vreme de patruzeci de ani Grigore Scafa, și nici vreun amănunt mai puțin cunoscut din viața și activitatea desfășurată cu atâta destoinicie pentru binele patriei.

În timpul cuvântărilor, Magdalena se dădu cu doi pași mai înapoi să se amestece în asistență, își lăsă privirea în pământ și-și stinse lumânarea. Nu observase nimeni, mai cu seamă că vorbitorii, deși bătrâni, erau foști camarazi și accentuau teatral anumite părți, mai emoționale ale textelor citite, subliniind cu toții abnegația și dăruirea până la sacrificiul suprem ale celui dispărut în sprijinul cauzei. Toți trei se feriră să numească respectiva

cauză și rămase să se înțeleagă că era vorba, fie de binele nației și poporului, fie de binele unui grup de aleși, fie doar că Grigore Scafa stătuse cu spatele său de granit către toate fruntariile țării deodată.

Câteva clipe Magdalena fu cutremurată de groază, când realizează că toți străinii aceia bătrâni au fost dușmanii ei direcți. Cu destulă greutate reuși să recunoască figurile câtorva dintre ei, pe care, cu ani în urmă, îi zărise întâl-nindu-se cu Scafa, sau fuseseră aduși de acesta în vizită la ea, având siguranța că nu vor dezvălui nimănui cine era doamna Florescu. Femeia continua să-și țină capul plecat și să privească pe sub sprâncene, deși nu și-ar fi dat seama nimeni pe cine urmărește, sau studiază, mai întâi că avea peste față voaleta neagră, și-apoi nici unul dintre cei vizați nu mai posedau acuitatea simțurilor, ori erau senili de-a binelea, iar cei mai tineri, care credeau că ea e văduva principală, o luau în calcul ca pe o fostă nevastă de general.

În timpul slujbei și a cuvântărilor, Claudia stătea cu privirile pironite pe profilul coroiat și senin al defunctului. Simion își șterse doar nasul, semn că îl podidiseră lacrimile undeva în interior, ca de altfel și pe alții din asistență.

Capacul, cuiele și drumul spre groapă, cu mai multe coroane și jerbe purtate de cei apropiați. Slujba de la groapă, cea mai scurtă, o aduse în prim plan pe Claudia, care se porni să hohotească. Lângă ea, ca și mai înainte, doctorul Sasu. Undeva, într-un plan secund, Magdalena, privind pe sub voaletă cu un aer pios dar superior. Cineva o salută. Nu-și aduse aminte cine era, apoi, ca prin ceață se relevă chipul unui fost colonel, coleg de-al lui Scafa, cel care venise la ea, la vilă să o sfătuiască prietenește să divorțeze de Grigore, să nu-i încarce dosarul de cadre, ca omul, altfel un profesionist de elită, să poată promova. Își aminti de ultimele cuvinte ale unuia dintre cei care

vorbiseră cu câteva minute în urmă : „acești oameni n-au biografie, n-au familie, n-au neamuri, n-au prieteni. Ei funcționează în numele unor principii și legi aflate deasupra oamenilor...“, și-și spuse : „Am trăit lângă un mecanism, doar pentru că era viril și mă proteja...”

La același fragment de text, Simion făcu remarca : „Acum toți am ajuns să «funcționăm» ! Dar fiecare pentru o altă cauză...”

Magdalena privi mai cu atenție spre cei din jur și descoperi alte figuri ce-i păreau cunoscute vag. Încercă să întoarcă vraful cu amintiri, dar nu reuși să identifice nici persoanele și nici situațiile în care luaseră contact. Oameni necunoscuți, aduși de spate, unii înalți, alții scunzi, încercănați sau senini. „M-a ținut departe de ei – își spuse Magdalena – I-a ținut departe de mine, iar când m-au ajutat, nici măcar n-au știut pentru cine anume fac o faptă bună... În cugetul lor a face o faptă bună însemna să nu faci cuiva un rău. La cât de puțin se rezumă pentru acești oameni binele !”

Alături de femeie, nu tocmai încântat de noua patroană, stătea Nicolae, cu mâinile împreunate și privirea fixată pe lemnul lucios al coșciugului, așezat pe două scânduri deasupra gropii.

Lateral, în apropierea unei tise crescută slobodă în toate direcțiile, cele două fete de la agenția de turism își plângeau patronul.

De cealaltă parte erau câteva dintre femeile de la Salonul de cosmetică al Claudei, ce așteptau să se termine întrunirea aceea funebră, să o mai consoleze o dată pe patroana lor și să plece către case. Pentru ele, ca și pentru angajatele lui Scafa, fusese o zi liberă, de sărbătoare religioasă, doar că în loc să meargă la biserică, au stat un ceas la cimitir, de sufletul unui oarecare sfânt „Grigore“, nu tocmai român, dar ortodox.

Alexandra și Ileon alături, într-o masă de bătrâni. Femeia comenta pentru sine fiecare fapt

sau gest ce-i putea stârni ironia. Când văzu cutia de lemn deasupra micii prăpăstii paralelipipedice care se deschidea dedesubt, își zise : „Ce Dumnezeu o fi găsit Grigore în meseria asta ?! Nu se iau medalii. Nu te duc cu fanfara militară, nu te înfășoară cu drapelul țării peste pieptul cutiei de lemn... apoi zâmbi – Afonul de Scafa s-a ascuns de lume într-un contrabas, să-i asculte ritmul. Că la urechile lui numai ritmul își făcea efectul.“

Preoții terminară și al treilea tur de cântece, când din mulțime apărură un om mititel, cam de-o vârstă cu Grigore, care ținu un scurt cuvânt de adio, adresându-se direct defunctului cu niște cuvinte de laudă pentru omul și sufletul care a fost. Cuvântarea se termină atât de neașteptat, încât Magdalena o continuă în gândul ei : „... și a fost un om tandru, discret, civilizată... și bun...“ În fața ei, lângă groapă dădu din nou cu privirile de Claudia. Simion era în dreptul preoților. „Oare tinerica asta, care mai bine s-ar face artistă de cabaret, plânge după Scafa, după taică-su, după Matache, după bunicii ei, sau pentru că așa se cade la o înmormântare, unde văduva, ca mireasa la nuntă, e personajul principal?“ își spuse Magdalena, apoi o văzu mulțumindu-le printr-o înclinare ușoară a capului tuturor celor prezenți, și continuă să-i vorbească aceleia : „Habar n-ai tu, copilă, cine-s străinii ăștia de pe margine, care ți-au onorat sărbătoarea... În groapă te-ai arunca de frică. Înaintea lui Scafa, să știi că între tine și ei, va rămâne tot Grigore, ca un scut, să te apere... Dacă ai ști asta, nu mi-ai mai dori tu moartea !...“

Coșciugul fu coborât în mormânt. Se auziră hohote de plâns. Magdalena încercă să treacă peste momentul acela, strângându-și buzele, apoi pumnii pe lungul șalului de mătase, ce-i căzuse peste umeri în față. Nu reuși să-și stăpânească un icnet, apoi se lepădă câteva clipe lacrimilor. „S-a dus... Mi l-a lăsat pe Simion...“ își spuse și-l căută cu privirea umedă spre locul unde-l văzuse ultima

oară. Omul plecase de lângă groapă și se apropiase de Claudia să o susțină, pentru că tânăra părea să fie mult prea slabă pentru asemenea evenimente.

Nicolae o văzu pe patroana lui, și-și spuse în mintea lui de om simplu, că nu putea să fie chiar atât de aprigă, cum se arătase în primele zile.

Din locul unde stătea și o susținea pe Claudia, Simion o văzu pe Sanda de cealaltă parte a gropii. Femeia îi evită privirea.

Se auzi bocănitul bulgărilor de pământ pe capacul sicriului coborât pe fundul gropii. Câteva țipete și întreaga adunare se dispersă. Groparii își începură hărnicia.

Simion o însoți câțva pe văduvă, ajutând-o să treacă printre morminte. Rămase mai în urmă și-și întâlni întâmplător privirile cu Alexandra, care era însoțită de Ileon. Părea împăcată cu verdictul Magdalenei, deși soțul ei încă nu știa nimic. Complet derutat de reacția femeii, de hotărârea ce părea să o fi luat prin moartea, sau datorită morții lui Scafa, doctorul se apropie din nou de tânăra văduvă, să o conducă spre mașina lui.

Magdalena, din nou stenică, îl trimise pe Nicolae să le spună celor din față : „Doamna Magdalena vă invită la masa de pomenire, la vila ei... A fost prima soție a domnului Scafa și dorește să-i cinstească trecerea dintre cei vii... Vă rugăm să ne urmați cu mașinile !“ Textul îi aparținea femeii și i se fixase exact în mintea șoferului, îngrozit că noua lui patroană își revenise la starea ei naturală.

Rămasă mai în urmă, Magdalena le avea în față și pe Alexandra, care se simțea stingheră și-i făcea semne lui Ileon să o ia de-acolo și s-o salveze, și pe Claudia, căreia încă i se prezentau condoleanțe de angajatele ei, de străinii aceia, uluiți ce nevastă tânără a avut în ultimii ani de viață Grigore Scafa, și fetele de la agenția de turism.

Câțiva dintre foștii camarazi acceptară invitația Magdalenei. Simion o lămuri pe Claudia că nu știa nimic de aranjamentele Floreascăi, dar că trebuia să facă efortul să o mai suporte o după-amiază. Femeia cedă. Abia atunci doctorul deveni și el nerăbdător să ajungă la vila de pe Cămpina, să afle ce a mai pus la cale patroana casei, căci prea părea suspect că Alexandra și Ileon, care nu doar că nu mai făceau o taină din legătura lor, dar acceptaseră imediat invitația Magdalenei. Cele două fete de la agenție refuzară să intre în aceeași mașină cu noua lor patroană, dar promisera că vor urma coloana până la vilă. Se-ndreptară către un taxi.

*

Magdalena era așezată pe locul din spate al Cielo-ului și privea discret cum se îmbarcau ceilalți în felurile lor mașini, ca la o nuntă, ca la nunta ei, doar că pe vremea aceea erau mai multe trăsură. Se simți o clipă mireasă, într-un fel de amintire-vis, ce putea să fie efectul unui șoc emoțional, ori mai degrabă primul semn mai direct al senilității. Dar visul se continuă. Cortegiul se puse în mișcare ca la o nuntă mare, unde mireasa e în prima dintre mașini, cu nașii, doar că și mirele și nașii sunt morți. Oftă. Își reveni.

Își întoarse privirea peste pustietatea cimitirului ce rămânea în urmă. Începu să-și vorbească :

„Am o vilă și o locuință de veci a familiei Florescu la Bellu. Acolo aș arăta ca o crenguță fără importanță dintr-un arbore viguros... Grigore, aici, la Ghencea, o să-mi fac o criptă mare cât o bazilică... Din marmură albă și gri, cu strițiuni... Și o să las prin testament să fiți puși alături de mine și tu și Simion, soții mei de drept... N-au decăt să se supere familia Florescu și familia Constantinescu de la Bellu !... Am fost o ființă

singură pe pământ. N-am profitat de numele tatălui meu niciodată... Pe vremea regelui eram prea tânără, iar după aceea a trebuit să uit cine sunt, cine erau ai mei... din ce familie... nu am nici urmași... Sunt unică... Aici am să-mi fac o bazilică, iar pe frontonul ei am să pun o placă mare albă cu litere aurii pe care va fi scris MAGDALENA von S... Atât...Ca peste un veac, când va trece lumea pe-acolo, să se întrebe cine va fi fost marea doamnă, din ce neam străin, și ce taine va fi dus cu ea ?...“

EPILOG

La două zile după înmormântarea lui Scafa, doctorul Sasu stătea în camera de zi a vilei Magdalenei și răsfoia ziarele pe care le cumpărase pentru anunțul mortuar. Femeia își bea cafeaua și lichiorul de cacao, așezată în fotoliul alăturat. Privirea lui Simion se opri pe una din pagini, pusă sub generi-cul : „Ecouri de la Congresul Academiei Româno-Americane de la Târgoviște“, unde pe la mijloc era o fotografie dintr-o vizită de lucru a lui Ceaușescu, iar undeva în dreapta un interviu cu colonelul Nicolae Năbârjoiu, comandantul Garnizoanei Târgoviște.

– Ai citit asta ?

– Ce, politică?... Nu mă interesează !

– Ascultă o declarație apărută în ziua când l-am îngro-pat pe Grigore, joi, 3 iulie 1997 – și începu să citească :

„În 1989 armata română a reținut cuplul Ceaușescu, până când organele abilitate au hotărât ce să facă cu el. Cei doi, după cum se știe, au fost reținuți în cazarma de lângă Gara de Sud (U.M. 01417), timp de trei zile și trei nopți. După care au fost judecați de urgență și condamnați la moarte. Nu ne facem un titlu de glorie din asta. Nu noi am hotărât mersul lucrurilor, armata le-a asigurat securitatea, prin obligația regulamentară. Cei abilitați au fost aceia care au îndeplinit hotărârea tribunalului constituit ad-hoc. Este rău când un popor își omoară conducătorii. Indiferent cum sunt ei.

După părerea mea, România a fost atunci și un teren de încercare pentru prima fază a unui război, războiul electronic. Consider că, într-un posibil război, este exclus să mai fim față-n față cu arma în mână. Dar, un război electronic, un război al informațiilor, un război aerian este oricând posibil. De-asta spun, și repet, noi am fost atunci, în 1989, un teren de încercare pentru această fază a războiului. Că nu s-a declanșat precum au presupus, cei care au fost la originea faptelor este, poate, o abilitate politico-militară a nației române sau un noroc de la Dumnezeu. Că puteam să fim noi ce au fost iugoslavii mai târziu... S-a dorit acest lucru. Există chiar informații în acest sens.

Retrăiesc cu greu clipele când, la Comandament (fiind la eșalonul superior) receptam informații și nu puteam să spun o vorbă. Fiul meu se găsea atunci (în 1989) în cazarma amenințată să sară în aer. Își satisfăcea stagiul militar.

La patru luni de la evenimente, am fost numit de comandantul armatei să văd aportul fiecărui om de-acolo la revoluție.

Probabil știți, ați aflat, cum Ceaușescu se îndrepta spre Târgoviște. Târgoviștele trebuia să devină a doua capitală. Apoi a luat-o spre localitatea Voinești. În Voinești funcționa postul de radio „România 2“. De-acolo intenționa să preia conducerea. Deși semnalul nu cuprindea întregul teritoriu al României, cel puțin o parte din România putea intra sub controlul său direct.

A fost să fie ca la ieșirea din oraș să-l oprească Securitatea. Transportat la sediul fostei Securități, după câteva ore, la hotărârea comandantului de-atunci al Garnizoanei, colonelul Andrei Chemenici, cuplul Ceaușescu a fost mutat în clădirea de pe Bulevardul Castanilor (cazarma 01417). Atunci Ceaușescu își pierde încrederea în Securitate. De fapt Securitatea trecuse deja în subordinea Armatei.

Timp de trei zile și trei nopți, un birou, transformat în dormitor soldătesc, le-a fost dormitor. Au fost hrăniți cu pâine neagră și mâncare ostășească. Zvonuri, transmise prin *n* mijloace destabilizau.

Îmi imaginez că au fost foarte bine conduse, cu acțiune psihologică asupra trupelor, trupe nepregătite pentru astfel de situații.

Nu mai repet ceea ce deja cunoașteți legat de execuție, răspund la întrebarea dumneavoastră : plutonul de execuție a fost format din trupele de parașutiști“.

*

– Și vrei să spui că de șapte ani, de când sunt vie, am trăit o iluzie ?

– Nu, Magdalena, doar să înțelegi că jocurile presupun profesioniști, presupun relativitate, or românii n-au fost niciodată revoluționari, au crezut în absolut... Dar pentru ființa umană absolutul este o himeră, care-o individualizează, o izolează de ceilalți și o adâncește într-un fund de sac, unde devine inconștientă de vulnerabilitatea ei... Absolutul te supune, te slăbește, în loc să te întărească și te face încrezător în semne. Or semnele înșală, pentru că au propriile lor legi, independente de noi... Aceasta-i ironia jocului...

